ཏེ་ཏོ་ཁ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ཡིག

བརྩོད་བྱ།　　སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་འགྲེལ་
དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༼༤༽
བརྗོད་བྱ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།
མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

I

᩶ᨙ᫙་ᩚᨵ

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།...................... 3 སྦྱོར་བའི་ཆོས་ལ་དྲུག... 3 དངོས་གཞི་ལ་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ།............................ 38 རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ།.. 38 བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བ།......................... 46 སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ།... 50 མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ།.. 51 བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ།............................ 53 དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་བླང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ།............... 53 དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ།... 55 དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ།... 58 རྙེད་དཀའ་བ་བསམ་པ།... 61

᩶ᨙ᫙་ᩚᨵ

II

སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ།.. 68 སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། 68 འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ།....................... 68 འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསམ་པ།.. 68 ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ།... 71 ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ།.. 81 འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ།.. 90

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་
བསམ་པ།.. 96

དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།................................... 96 དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ། .... 121 ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།................................. 128 འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ།...................... 140

III

᩶ᨙ᫙་ᩚᨵ

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྦྱང་བ།........... 141 སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ།...................................... 141 ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ།.. 195 སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ།................... 195 བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ།. 205 ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ།... 206 སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ།... 213 ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས།... 214 ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར།.. 226 དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།... 238 དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ།................................... 243 ལས་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ།..................................... 248 བསམས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ།.................................. 253 སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ།. 258

᩶ᨙ᫙་ᩚᨵ

IV

ཐར་པ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་
བསམ་པ།.. 259

འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།............................... 259 སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།....................................... 269 བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།................................... 269 མིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།... 269 ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།................................ 282 ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།... 284 དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ།... 291 ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།..... 295 འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ།... 295 ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ།.. 295 དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ།.. 307 འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ།.......................... 310

V

᩶ᨙ᫙་ᩚᨵ

ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།..... 317 རྟེན་ཇི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བཟློག་པ།................................... 318 ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྒོམས་པས་བཟློག་པ།.......................... 319 སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ།................... 329 ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ།.......... 330 སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།.................................. 332 སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ།.. 332 མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ།...................... 333 བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ།......................... 355 སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ།............................ 371 མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཚུལ།.. 371 ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་ཚུལ།................................... 373 སྨོན་འཇུག་གི་བསླབ་བྱ།.. 373 སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ།..................... 375

᩶ᨙ᫙་ᩚᨵ

VI

རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་བྱེད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསླབ་ཚུལ།... 375 སྦྱིན་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ།.. 376 ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་ཚུལ།.. 380 བཟོད་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ།... 383 བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསླབ་ཚུལ།... 389 བསམ་གཏན་ལ་བསླབ་ཚུལ།... 393 ཤེས་རབ་ལ་བསླབ་ཚུལ།... 403 གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་བསླབ་ཚུལ།................ 414 རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ།.. 416 ཐ་མར་དགེ་བ་རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ།....................................... 417

VII

᩶ᨙ᫙་ᩚᨵ

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད།425 དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་བཟུང་བ།............. 430 ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།................ 444 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་རིམ་པ།.. 461 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་དང་། .... 473 དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། .... 473 དབུ་མའི་ཁྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ།................................... 473 ལུགས་དེས་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ།............................... 483 དབུ་མ་པས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ།................................... 484 གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ།... 499 རིགས་པས་དཔྱད་བཟོ་མི་བཟོད་ཀྱི་དོན།........................... 502

᩶ᨙ᫙་ᩚᨵ

VIII

ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་སུན་འབྱིན་མི་
ནུས་པ། .... 510 དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་ཀ་འགོག་པ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་བསྟན་པ།.. 563 དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུང་བ་དགག་པ།........................ 568 རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།............................ 582 དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་བཤད་པ།..................... 598 དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ།................. 607 རང་ལུགས་བཞག་པ།.. 613 དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ།.. 625 བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།.......... 642 གང་ཟག་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།............................ 642 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཆར་ཚུལ།................ 651 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།............................. 655

IX

᩶ᨙ᫙་ᩚᨵ

ལྟ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ།........................ 657 མཇུག་གི་དོན།.. 659 ལམ་རིམ་སྨོན་ལམ།.. 665 བློ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ།... 666 རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་སྨོན་ལམ།............... 668 ཐུབ་བསྟན་རིས་མེད་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ། .... 669 བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ། .... 673 བསྟན་འབར་མ།... 675

ᩔᨕ᪄་ᨾᨓᩏ་ᨎ

X

ᨊ གོང་ས་ᨊ ᨪ᪠᫥་᪱ᨵᨕ᪄་ᩂ᫞་᪠᫕ᨑ་᩶᪠ᩏ་པོ་᪱ᩚᨕᨵ་ᨵᨑ་ᩴᨵ᫥་ᩞᨓ་᪠᨞ᨑ᪄་᫕ᨕᨵ ཕྲན་གྱི᫥་ᨵᫍᨕ᪄་ᨪᨓས་བློ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་᪇᪱᫥་᫞ᨎ ཀུ་ཤུ་རྟགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad ᨾᨕᨵ་ᨠ᩶་᫥ᨕᨵ᫥་᪠ᩃ᩶་ ᪄᫥་᩶᪍ᨓ་᩶ᨓ᪠་᫕᩶ᨑ་᪠ᫍᨑ᪄་᪠ᨕ᩶་᫗ᨑᨵ་᫞᪱་᪄᫥་གཟིགས་བདེ་ᨮᨕ་᪄᫕ᨑ་ཆེད་དུ་ ᪠᫐ᨕ᫥་᪍་ཡིན། སླད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་ᩏᨕ་བཤུས་ལག་ཏུ་འབྱོར་ཚེ་དེབ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྨན་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྩོལ་ཡོང་བ᫙་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་᩶ᩏ། ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་རྩོལ་གྱིས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཚད་ཞན་སྟབས་ནོར་འཁྲུལ་གང་ཤོར་རྣམས་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་᪠ᩖ᫥།

སེར་སྨད་དམར་᫕ᩜ᪱་᩶᪣ᩏ᫥་᪠᫥ᨕ᩶་᪄᪱᫥་ཀྱིས།

དེབ་བཟོས་ཟིན་པ་རྣམས་སུ་ལ་དགོས་ན་དྲྭ་རྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཕུལ་ཆོགདྲྭ་ᩂ་ᨮ་᪣ᩏ་ᨎ marjamson618@gmail.com

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

1

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

དུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་མཁའ་དང་ཁྱོན་མཉམ་པའི། །མཁྱེན་རབ་
སྣང་བ་དམ་པའི་གཟི་བྱིན་ཅན། །ལུང་རྟོགས་པདྨོའི་དགའ་ཚལ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར། །སྤེལ་མཁས་དྲིན་ཅན་བླ་མར་སྙིང་ནས་འདུད། །བློ་བཟང་སྙན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་ཟིལ་དངར་གྱིས། །ལུང་རིགས་མགྲིན་རྔ་སྙན་སྒྲོག་བུང་བའི་ཁྱུ། །སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་གཞན་ཕན་རྒྱ་ཆེའི་ཚད། །དཔག་ཡས་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་འདིར་ཡང་དྲན། །ཕ་མཐའ་མི་མངོན་ལེགས་བྱས་ཆུ་གཏེར་དབུས། །ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་རྫོགས་པའི་གཟུགས་མཚར་དུ། །ཡོངས་བལྟམས་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་ཕྲེང་འགྱེད་མཁས་པ། །ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་ཟླ་བར་གུས་ཕྱག་འཚལ། །དེ་སྲས་མཐུ་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་རྩེར་སོན་པ། །མཁྱེན་བརྩེའི་རང་གཟུགས་མི་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཟབ་རྒྱས་ལམ་རབ་སྣང་བྱེད་སྒྲོན་མེའི་ཕུལ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་འདུད། ། གངས་ལྗོངས་ཐུབ་བསྟན་རབ་དྭངས་མངར་བའི་ཀླུང༌། །ངན་རྟོག་རྙོག་མས་བསླད་པ་ཉེར་བསལ་ནས། །འཁྲུལ་བྲལ་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན། །དཔལ་ལྡན་མར་མེ་མཛད་དེ་གཙུག་གིས་མཆོད། །སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་འོད་རྣོན་འབུམ་གྱི་གཟིས། །སྨྲ་མཁས་རྒྱུ་སྐར་བྱེ་བ་ཟིལ་གནོན་

2

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི། །བློ་བཟང་ཉིན་བྱེད་གྲགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། །རིགས་གསུམ་འདུས་སྤྱིར་ངེས་ཚེ་མཆོག་ཏུ་གུས། །ཕྱོགས་ཅན་ཁྲོན་པས་ཚིམ་མིན་མདོ་སྔགས་ཀྱི། །སྡེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་བསྡུས་ཉམས་བཞེས་པས། །གཏན་བདེ་འཆི་བ་མེད་པའི་སར་གཤེགས་པ། །མཁས་གྲུབ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་འདུད། ། རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ། །ཟློས་པའི་གར་གྱིས་རིས་མེད་སྐལ་བཟང་འགྲོ། །རྣམ་གྲོལ་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་འཁྲིད་པའི་གཉེན། ། བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དེ་རྣམས་སྙིང་དབུས་བཞུགས། །སྡུག་བསྔལ་རླབས་འཁྲུགས་འཁོར་བ་ཆུ་སྲིན་གྲོང༌། །བདེ་བླག་བརྒལ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ཕོ་བྲང་ཆེར། །བགྲོད་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་མིན་ཇི་ལྟ་ཞེས། །ཡང་ཡང་སེམས་པ་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་པའི་ལས། །དེ་ཕྱིར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པའི་དོན། །ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་གནད། །བརྒྱུད་ལྡན་དམ་པའི་ཉམས་མྱོང་ཚད་མའི་བཅུད། །གསལ་ཞིང་འཚམས་པར་དགོད་ལ་མཆོག་ཏུ་སྤྲོ།།
འདིར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་ལམ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་དགོངས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཉམས་སུ་བླང་བྱར་བསྡུས་པ། དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་གདུལ་བྱ་གང་ལའང་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང༌། བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

3

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ་དང༌། དངོས་གཞི་དང༌། མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ།།
སྦྱོར་བའི་ཆོས་ལ་དྲུགདང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ལ་དྲུག་ལས། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ཤིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགྲམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་དང༌། ཁྱད་པར་ལམ་ཁྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཚང་བའི་ཀུན་སློང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྩིས་ཟིན་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདི་དང་འོག་ཏུ་ཀུན་སློང་གསལ་འདེབས་ཀྱི་དམིགས་པ་བསྐྱར་ནས་མཛད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད་པ་བཞིན། ཐོག་མར་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་ད་ལྟ་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ལྔ་བཅུ་ཁ་རལ་དུ་གྲགས་པའི་ཚེའི་ཕྱེད་ཕལ་ཆེར་འདས་ཟིན་ཀྱང༌། སྔོན་ཆད་ལྟོ་གོས་དང་རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་འདི་སྣང་གི་བྱ་བཞག་ཁོ་ནས་གཡེངས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་མར་ཕན་པའི་ཆོས་རྣལ་མ་ཞིག་མ་གྲུབ་པས། མཚམས་འདིར་ཤི་ན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་འདུག་མོད། ད་དུང་མ་ཤི་བར་དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་རྒྱུ་

4

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བྱུང་བ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེར་ངེས། སླན་ཆད་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་རུ་འཛིང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་ཅིང༌། ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པར་མ་ཟད། བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་རེ་ཐོབ་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་མེད་པར་མི་ཚེ་སྟོང་ཟད་དུ་སོང་ན་སྡུག་ཕྱི་ཐག་རིང་བ་ཙམ་ལས་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མ་མཐོང་བས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བཞིན་པ་འདི་དག་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ན་ཁྲེལ་ཆུང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཁྲིད་སྐྱོང་བ་ལ། གནས་ཁང་འདི་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་གང་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་པའི་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱ་དགོས་སྙམ་དུ་ཀུན་སློང་གསལ་བཏབ་སྟེ། རྡུལ་ཕྱིས། དྲི་མ་ཕྱིས། ཞེས་དང༌། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །ཅེས་སོགས་ངག་ཏུ་བརྗོད་བཞིན་གནས་ཁང་བྱི་དོར་ལག་ལེན་ལྟར་བྱ། དེའི་ཚེ་གནས་དེ་ཉིད་ལག་མཐིལ་ལྟར་ཁོད་སྙོམས་ཤིང་ཐ་གྲུ་ཡངས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷའི་མེ་ཏོག་དུ་མས་ཁེབས་པ། གསེར་དངུལ་དང་མུ་ཏིག་གི་བྱེ་མ་བརྡལ་བ། ཆུ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ལྡིང་བའི་མཚོ་དང་རྫིང་བུས་མཛེས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ལྗོན་ཤིང་ཚར་དུ་དངར་བས་བསྐོར་བ། དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

5

སྣ་བདུན་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སོགས་དག་པའི་ཞིང་གི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མོས། དེ་ལྟར་བྱི་དོར་བགྱིས་པས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་གྱུར་ཅིག །མ་འོངས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སྨོན་འདུན་བྱ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་དུ་དགྲམ་པའམ་སྔར་བཀྲམ་ཟིན་པ་ལ་རྡུལ་ཕྱིས་བགྱིས་ཏེ། སྐྱབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྟེན་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྙམ་པ་དང༌། འདི་ལྟར་བྱས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འགྲུབ་པའི་བག་ཆགས་བཞག་བྱུང་སྙམ་དུ་བསམ།
གཉིས་པ་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ་ནི། མཆོད་པའི་སྤྲིན་གཟུངས་བརྗོད་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་མཐོང་བརྒྱུད་ལྟར་བཤམས་ཏེ། སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་གྱུར་པར་མོས། དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དེ་ལས་ཆུ་བཞི་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྔ་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་རྫས་བརྒྱད་སོགས་མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བྱུང་བས་ཐུགས་མཉེས་པར་བསམ། དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་དགའ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་གདབ།
གསུམ་པ་སྟན་བདེ་བ་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་འཁོད་དེ་

6

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ནི། ཁྲི་སྟན་ཚད་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ་ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། ཚེ་འདིའི་རྙེད་བཀུར་དོན་གཉེར་སོགས་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་འདུག་ན་ཀུན་སློང་མ་དག་པ་ཡིན་པས། སྣ་བུག་གཉིས་ནས་རླུང་ཕྱིར་བུད་པ་དང་མཉམ་དུ་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་དེས་མཚོན་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བ་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ཐོན་ནས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་ཡལ་སོང་སྙམ་པ་བྱ། སྣ་བུག་གཡས་པ་ནས་རླུང་ནང་དུ་རྔུབ་པའི་ཚེ་མདུན་དུ་ཚོགས་ཞིང་དམིགས་ཏེ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྙིང་གར་ཐིམ་པས་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་སོང་སྙམ་པ་དང༌། སྣ་བུག་གཡོན་པ་ནས་རླུང་ཕྱིར་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྔར་བཞིན་བྱ། དེ་ལྟར་གཡས་ནས་བརྔུབས་ཏེ་གཡོན་ནས་འབུད་པ་གསུམ། གཡོན་ནས་བརྔུབས་ཏེ་གཡས་ནས་འབུད་པ་གསུམ། གཉིས་ཀ་ནས་བརྔུབས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ནས་འབུད་པ་གསུམ་སྟེ་རླུང་རོ་དགུ་ཕྲུག་ཏུ་བསལ། དེས་སེམས་རྣལ་དུ་མ་ཕེབས་ན་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཁུག་པ་ཉེར་གཅིག་བགྲང་བ་མན་ངག་ལྟར་བྱས་པས་ངེས་པར་སེམས་རང་མལ་དུ་འབབ་པ་འབྱུང༌། སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ནམ། དགེ་བའི་ངོ་བོར་འདུག་ན་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

7

རང་སེམས་ལ་བསྟིམ་པའི་དམིགས་པ་གོང་བཞིན་བྱས་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དགེ་སེམས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་སོང་སྙམ་དུ་བསམ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ། གོ་རིམ། གྲངས་ངེས་དང་བཅས་པ་སྔར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ལུས་རགས་པ་ཞིག་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདག་གིས་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏང་བར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྩིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་ཤུགས་དྲག་བཏང༌།

བདག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང༌། ཁྱད་པར་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པའི་གནས་སུ་གཏན་ཡུལ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བ་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྒོམ་རྒྱུ་མ་བྱུང༌། ད་རེས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དང་རང་གི་ལས་སྨོན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུ་ལས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང༌། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་ངག་བསྟན། སྒྲུབ་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ནས་བཙན་ས་ཟིན་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན་སླར་ཡང་འཁོར་བ་དང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་མྱོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིན་རིགས་དྲུག་གི་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། རང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མནར་བ་བཞིན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་

8

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་གདུང་ཞིང༌། དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་རང་ཉིད་དྲིན་ཚད་མེད་པས་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་པའི་མ་རྒན་དྲིན་མོ་ཆེ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་བསྒོམ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དྲང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་དབུས་སུ་སེང་ཁྲི་ཆུང་ངུའི་སྟེང་ཁར་སྣ་ཚོགས་པད་ཉི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ༑ ངོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ས་གནོན་དང༌། གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས་པ། སྐུ་ལ་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་གི་མདོག་ཅན་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྭངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དཀྱིལ་ན་ཞབས་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་བླ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་རྒྱབ་ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྣེ་མོར་སེང་ཁྲི་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་སྟེང་དུ་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཏཻ་ལོ། ནཱ་རོ། ཌོཾ་བྷི་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱུད་པ་དང༌། འཇམ་པའི་དབྱངས། དབུ་མ་པ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་བྱིན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

9

རླབས་ཉེ་བརྒྱུད་དང༌། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡས་ཕྱོགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྣེ་མོར་སེང་ཁྲི་པད་ཟླའི་གདན་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སོགས་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྣེ་མོར་སེང་ཁྲི་པད་ཟླའི་གདན་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་ཕྱོགས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྣེ་མོར་སེང་ཁྲི་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་གི་བར་མཚམས་རྣམས་སུ་དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་སོགས་ཆོས་བཀའ་སོ་སོའི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བཞུགས་པ། ཁྲི་ཆེན་པོའི་སྟེང་ཐུབ་དབང་གི་མདུན་དུ་འཇིགས་བྱེད། གཡས་སུ་གསང་འདུས། གཡོན་དུ་བདེ་མཆོག །རྒྱབ་ཏུ་དུས་འཁོར། བར་སྟོང་རྣམས་སུ་བླ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕྲེང་བསྒྲིགས་པས་བསྐོར་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་རྡོར་དབྱིངས་དང་ཀུན་རིག་སོགས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་སྤྱོད་རྒྱུད། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་བྱ་རྒྱུད། བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་སོགས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས། ཉེ་སྲས་བརྒྱད་སོགས་བྱང་སེམས། རང་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་རང་སངས་རྒྱས། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཉན་

10

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཐོས། ཐོད་པའི་དུམ་བུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་སོགས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ། མགོན་ཆོས་རྣམ་སྲས་སོགས་བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྲི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རང་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གླེགས་བམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རང་སྒྲ་སྒྲོག་བཞིན་པ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་རང་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་དགྱེས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་མོས། ཡང་ན་བརྒྱུད་པ་གསུམ་སོགས་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཐུབ་དབང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཁྲི་ཆེན་པོའི་སྟེང་ཁར་བཞུགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡི་དམ་སོགས་སྔར་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་རུང་གསུང༌།
རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་དམིགས་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་གསལ་གདབ་པ་ནི། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་མྱོང་འདུག་པས། ལམ་སྒོམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྡུག་བསྔལ་མྱང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕ་མཐར་ཕྱིན་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་ན་ཕྱིན་རན་ཀྱང༌། འདི་ཕན་ཆད་འཁོར་བར་སྐྱེ་མི་དགོས་ཞེས་ཚད་གཟུང་མི་ནུས་པས། ད་དུང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཏིང་དང་མཐའ་མངོན་དཀའ་བར་འདུག།།དེས་ན་ད་རེས་རྙེད་དཀའ་དོན་ཆེའི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར། འཁོར་བའི་སྡུག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

11

བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཆོག་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། སླར་ཡང་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་མྱོང་དགོས་པར་འདུག ། སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྐུ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པ། ཐུགས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཅིང་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་སོགས་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་འདུག །སྔོན་ཆད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་བཀལ་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྐྱོབ་ཐབས་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས། རང་ངོས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཕྱུགས་ན་དཀོན་མཆོག་གིས་བསླུ་བ་ག་ལ་སྲིད། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་རེ་ས་མེད་པས་སྐྱིད་སྡུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་མཁྱེན་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་པའི་ཚེ། དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྣ་ལྔ་

12

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བླ་མའི་སྐུ་ལ་བསྡོས་པ་གསུང་བཅག་པ་ཐུགས་དཀྲུགས་པ་སོགས་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག །ལུས་དྭངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཟབ་རྒྱས་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་འཚོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་སོང་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་སྔར་གྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཚེ་རིམ་བཞིན་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང༌། ཆོས་པོ་ཏི་རྣམས་དང༌། བྱང་སེམས་ཉན་རང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་བརྙན་བཤིག་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། ཆོས་སྤོང་གི་ལས་སོགས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་སོགས་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས། དེ་དང་དེའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་ཏེ་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་སོང་སྙམ་པའི་མོས་པ་བྱེད།
ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྐྱོང་འདོད་ན་སླར་ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་དུ་གྲུ་ཁ་ལོ་ཟློག་ལ་ཁད་པའི་ནང་ན་དེ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པར་གླུ་བླངས་ནས་རྩེད་མོ་རྩེ་བ་ལྟར། རང་རེ་ཡང་འཁོར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

13

བའི་རྒྱ་མཚོར་ངན་སོང་གི་རྦ་ཀློང་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་གྲུ་བོ་ཆེ་ནུབ་པར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་མི་དྲན་པར་དོན་མེད་ཚེ་འདིའི་རོལ་རྩེད་ཁོ་ན་གཏན་དུ་ཕན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འཁྲུལ་འདུག་མོད། ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་འཁོར་བ་ན་སྐྱིད་པའི་གནས་མེད། ཅི་འདྲའི་སྐྱིད་པོ་ཞིག་གི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཁྲུལ་པ་མ་གཏོགས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་མི་མནར་བའི་སྐབས་མེད། ལུས་རྟེན་འདི་དོར་ནས་གར་སྐྱེ་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ལ། ལས་ཀྱང་ཚེ་འདི་ལྟ་བུར་ཆོས་དང་མཇལ་ནས་བླང་དོར་ཤེས་བཞིན་དུ་སྡིག་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། དགེ་བ་ཉུང་ཤས་ལས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དཔག་ན། སྔོན་ཆད་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཤ་སྟག་བརྒྱུད་པའི་དུས་སུ་སྡིག་ལྟུང་ཚད་མེད་པ་བསགས་པ་གོར་མ་ཆག །དེས་ན་སྡིག་པའི་དབང་གིས་ངེས་པར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་དགོས་པས། དེར་སྐྱེས་ན་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་ག་ལ་ནུས། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་ནུས་ཏེ། འདི་རྣམས་རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པས། རང་གིས་བློ་གཏད་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ནུས་ན་བསླུ་བ་མི་སྲིད། བདག་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་འཛུལ་བ་ཡིན་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་ཁྱེད་

14

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྣམས་མཁྱེན་སྙམ་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་སྔར་བཞིན་བྱེད། སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དམིགས་སྐོར་འདི་གཉིས་རིམ་བཞིན་བསྐྱངས་ནས་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་བྱེད་ནུས་ན་ལེགས། བསྡུས་པ་ལ་མོས་ཚེ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་གསལ་འདེབས་ཚུལ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས། བླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལས་རེས་གཅིག་ལ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་བྱས་ཀྱང་རུང༌། དེ་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་རིགས་དྲུག་གི་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ཉེན་པ་སྙིང་རེ་རྗེ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལས་སྐྱོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་བྱས་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཆུད་སོང་སྙམ་པའི་མོས་པ་བྱ། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། བདེ་བས་ཕོངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བར་འདུག་པས། བདག་གིས་སྦྱིན་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བགྱིས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང༌། ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག།།ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཏེ་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུ་བཞི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

15

སོགས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པར་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཤུགས་དྲག་བསྒོམས་པས་བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐུགས་མཉེས་ཤིང་སྐུ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས། རང་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུར་ལམ་གྱིས་གྱུར། བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཟུང༌། རང་ཐུབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྣོད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྦྱངས་ཏེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་དང༌། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱངས་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུར་གྱུར་པར་མོས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ།
ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་ནི། མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་བར་མཚམས་མེད་པར་མྱོང་བའི་རྩ་བ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ལ་ཐུག་སྟེ། མ་རིག་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སྡང་གིས་ལས་བསགས། དེའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་མྱང་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང༌། གནས་པར་གྱུར་ཅིག །གནས་པར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་མཐོའི་ཕུན་ཚོགས་དང༌། གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དང༌། སྐྱབས་འགྲོ་དགེ་བཅུ།

16

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ངེས་འབྱུང་བསླབ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང༌། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་དང༌། སྡུག་བདེན་རགས་པ་དང་ཕྲ་མོས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། མི་དགེ་བཅུས་མཚོན་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་ཀུན་འབྱུང་རགས་ཕྲ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང༌། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང༌། མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །མི་འབྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ་ཚད་མེད་རེ་རེའང་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པར་བྱ་ཞིང་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་གི་དམིགས་པས་ཚད་མེད་བཞིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་སྦྱངས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་གྱུར་སོང་སྙམ་པའི་མོས་པ་བྱེད།
ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡེ་མི་སྒྲུབ། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་རུང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྡིག་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྲོ་བཞིན་ཞུགས་པས་དུས་ནམ་ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་མནར་བ་ཡིན་འདུག །བདག་གིས་ཚེ་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཞིག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

17

མ་ཐོབ་ན་མ་རྒན་དྲིན་ཅན་རྣམས་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བ་ཇི་ལྟར་བཟོད། དེས་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མྱུར་བ་མྱུར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་མྱུར་ལམ་ཟབ་མོ་བླ་མ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་མང་དུ་བྱས་ལ་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་མཐའ་ནས་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་ཐིམ་ཞིང༌། ཐུབ་དབང་ཡང་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་གྱུར་པ་རང་གི་སྨིན་མཚམས་ནས་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་
བསམ།

བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དྲང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཞེས་པ་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རང་སྒྲ་སྒྲོག་བཞིན་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ལ་ཆུ། འབྲོག་དགོན་པར་ལྗོན་ཤིང༌། ཆུ་ཀླུང་བགྲོད་པའི་གྲུ་ཟམ། བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་པ་ལ་བཟའ་བཏུང༌། གཉེན་མེད་པ་ལ་མཛའ་བཤེས། ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་སྨན། ལམ་གོལ་བར་འཁྱམས་པ་ལ་ལམ་སྟོན་མཁན། ནོར་གྱིས་ཕོངས་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕོ་ཉའི་འགྲོ་འོང་བར་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྨིན་

18

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་བཞིན་པ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོ་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཨཱཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། ལྟེ་བར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་སྭཱ་སེར་པོ། གསང་གནས་སུ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཧཱ་ལྗང་ཁུ་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བས་མཚན་པ། བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྒོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས། དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། རྒྱས་པ་ལ་མོས་ན་ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། སླར་ཡང་མང་པོར་གྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཚོགས་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་ཚོགས་ཞིང་ཆ་ཚང་གཅིག་ཏུ་གྱུར། སླར་ཡང་མང་པོར་གྱུར་ནས་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཚོགས་ཞིང་ཆ་ཚང་རེ་ཐིམ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་མོས།
ཁྲུས་གསོལ་བྱེད་པར་སྤྲོ་ན། མདུན་དུ་ནེའུ་གསིང་མེ་ཏོག་བཀྲ་བས་ཕྱོགས་ཀུན་མཛེས་ཤིང༌། རིན་པོ་ཆེའི་ལྗོན་ཤིང་སྣ་ཚོགས་པས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་ཁྲུས་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང༌། གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ། སྒོ་སོ་སོའི་མདུན་དུ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

19

ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུ་གྲུ་བཞི་པ། འོག་གཞིར་གསེར་གྱི་ཕྱེ་མ་བརྡལ་བ། ཕྱོགས་རེར་ཐེམ་སྐས་རིམ་པ་གསུམ་འབབ་སྟེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ། ནང་དུ་དྲི་ཞིམ་པོའི་ངད་ལྡང་བའི་སྤོས་ཆུས་གང་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ། ཁྲུས་ཁང་དུ་ཚོགས་ཞིང་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སེང་ཁྲི་དང་བཅས་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ། ཁྲུས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པས་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་ལྗོན་ཤིང་སོ་སོའི་ཡལ་གར་བཀལ་ཏེ་ཁྲུས་ཁང་ནང་དུ་ཁྲི་རྣམས་ལ་འཁོད་པར་བསམ། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པས་ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུ་རྣམས་ལས་སྤོས་ཆུ་བླངས་ཏེ་ཁྲུས་གསོལ་བས། འགྲོ་བའི་སྣང་ངོར་ཤར་བའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག །ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་པར་མོས་ཤིང་ཚིགས་བཅད་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཅི་རིགས་བརྗོད། དེ་དག་སྐུ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་དབྱི་བའང་བྱ། སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲི་ཞིམ་པོའི་ལྡེ་གུའི་བྱུག་པ་འབུལ་ཞིང༌། སྲབ་འཇམ་ཡང་བ་ཞེས་སོགས་དང༌། རྒྱལ་བ་མཚན་དཔེའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ། ལོངས་སྐུ་རྣམས་ལ་ལྷ་རྫས་ཀྱི་གོས་ཀྱི་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་སྟག་ཤམ་རུས་རྒྱན་སོགས་ཕུལ་བར་མོས། བདག་དང་འགྲོ་ལ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པས་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་རང་རང་གི་གདན་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང༌། ཁྲུས་ཁང་མི་དམིགས་པར་བསམ། བྲེལ་དུས་ཁྲུས་གསོལ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང༌།

20

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལྔ་པ་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། རང་གཅིག་པུར་སྡོད་སྐབས་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་ཕྱག་འཚལ་ན་ཐོག་མར་ཕྱག་སྟོང་འགྱུར་གྱི་སྔགས་ལན་གསུམ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད༌༝། རབ་འབྱམས་གསུང་རབ༌༝། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་༝། ཇི་སྙེད་སུ་དག༌༝། བདག་གིས་བསྟོད་ཅེས་སོགས་འདོན་ཅིང་ཕྱག་མང་ཉུང་འཚམས་པ་ཚུལ་མཐུན་དུ་འཚལ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང༌། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ལུས་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་བློས་ལྕོགས་ཚོད་དུ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང༌། གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བསམ། སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སློབ་ལམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཚུལ། ད་ལྟ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་ཚུལ་སོགས་དྲན་ཏེ་ཡིད་དགའ་བའི་དང་བ། འདི་རྣམས་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ན་ནམ་ཡང་མི་བསླུ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཆེས། དགེ་བ་འདི་དག་གི་མཐུས་བདག་ཀྱང་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་རྣམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་བྱ། མཐའ་སྐོར་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཕྱག་འཚལ་བར་མོས། ཐམས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

21

ཅད་ཡོད་སྨྲའི་གཞུང་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པར། དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚེ་ལུས་ཀྱིས་ས་ཅི་ཙམ་ནོན་པའི་འོག་འདི་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ན་བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་མཉམ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམས་ཏེ་དགའ་བ་བསྒོམ། བློས་ལྕོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་གི་གོ་སར་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཞིང་ཁམས་དང་བཅས་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་རྫོགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རང་ལུས་དེ་སྙེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་འཚལ་བར་མོས།
མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་མེ་ཏོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་དང༌། མཆོད་པའི་སྤྲིན་གཟུངས་བརྗོད་ཅིང༌། སྔར་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་དང༌། གཞན་མེ་ཏོག །སིལ་སྙན། བྱུག་པ། གདུགས་མཆོག །མར་མེ། བདུག་སྤོས། ན་བཟའ་སྟེ་བཟང་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པ་བདུན། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྔ་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་སོགས་མཆོད་རྫས་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གང་བ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བ་དང༌། སྤྱོད་འཇུག་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་མེ་ཏོག་ནགས་ཚལ་ལྗོན་ཤིང་ཆུ་གཙང་ལོ་ཏོག་པད་མཚོ་ཉི་ཟླའི་སྣང་བ་སོགས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཁོ་རྒུའི་ཡོ་བྱད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བློས་བླངས་ཏེ་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཕུལ་བས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གིར་

22

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཞེས་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་པར་མོས། པདྨ་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་ལྟེ་བར་རང་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། འདབ་མ་སྟོང་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཀུན་བཟང་སྟོང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་དུ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རེ་རེ། དེ་དག་ལས་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཕྲོས་པས་ཞིང་རབ་འབྱམས་གང་སྟེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་མོས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ལོ། །སྤྲོ་ན་མདོ་ལས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་ཞེས་སོགས་ལྟར་མཆོད་པ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་བསམ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང༌། ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེན་མཐུས་བདག་བློས་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་བྱས་ན་ལེགས།
སྡིག་པ་བཤགས་པའི་སྐབས། བདག་གིས་ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་ལྟུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བང་མཛོད་ལྟར་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྣ་རེ་རེ་ལ་བལྟས་ནའང་ཐོག་མེད་ནས་དེ་ཁོ་ན་བསགས་པ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང༌། སྐྱེ་བ་འདིར་ཡང་སྡོམ་པ་གསུམ་སོགས་ཁས་བླངས་རྒྱ་ཆེ་ལ་བསྲུངས་པ་སྣ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ལ་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པས། སྡིག་པ་དེ་དག་མ་བྱང་བར་ཤི་ན་དབུགས་ཆད་མ་ཐག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

23

འགྲོ་ས་དམྱལ་བ་ལས་མེད་པ་རང་གི་མྱོང་ཐོག་ནས་ཐག་ཆོད་པར་འདུག ། ཁ་སང་ཙམ་ལ་ཤི་ཡོད་ན་ད་ཚོད་དམྱལ་བའི་ལྕགས་ཁང་མེ་དམར་འུ་རུ་རུ་འབར་བའི་ནང་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོ་ངེ་ལྷང་ལྷང་འདེབས་བཞིན་པར་ཡོད་པས་བྱ་ཐབས་ཟད་ཀྱང༌། ད་དུང་མ་ཤི་བ་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེར་ངེས། དེས་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་མི་དགེ་བཅུ་སོགས་རང་བཞིན་དང་སྡོམ་གསུམ་སོ་སོའི་བཅས་མཚམས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་ལྟུང༌། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་ཅིང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཚད་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འགྱོད་པ་དྲག་པོས་སྐྱབས་གནས་བསླུ་བ་མེད་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་ཡིན་པས། སྡིག་ལྟུང་དེ་དག་ལྷག་མེད་དུ་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བདེན་པའི་མཐུས། ཉེས་ལྟུང་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་འཕྲོ་གཅོད་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག། །འདི་ལྟར་བཤགས་པ་བྱས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྷག་མེད་དུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྟོབས་བཞི་ཚང་ངེས་བྱས་ན་ལེགས། རེས་འགའ་ཉེས་ལྟུང་སོ་སོའི་རྣམ་སྨིན། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན། མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན། བདག་འབྲས་རྣམས་ངན་སོང་དང་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྨིན་

24

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཚུལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་དྲན་ཏེ༑ བདག་ཀྱང་ཟླ་བའམ་ལོ་རྗེས་མ་ཚུན་ལ་འཆི་རྐྱེན་ཐོག་ཏུ་བབས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་མྱོང་གིན་མེད་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་འདྲའི་དུས་སུ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པས། ད་ལྟ་སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་པའི་དུས་འདིར་སྡིག་ལྟུང་འདག་ངེས་ཤིག་བྱ་དགོས་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བཤགས་པ་སྔར་བཞིན་བྱེད། བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཞིང་སྐབས་འདིར་སྤྲོ་ན་ལྟུང་བཤགས་སོགས་ཀྱང་གདོན། ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་འདོན་ཆ་མང་ན་དམིགས་རྣམ་འོག་མ་རྣམས་སྐྱོང་བའི་ལོང་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་བསླབ་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཕལ་ཆེར་ཐུན་མཚམས་སུ་ལག་ཏུ་བླང་ངོ༌།།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི། ལས་དང་པོ་པ་འགའ་ཞིག་དུག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྡམས་བཞིན་དུ་ཚེ་འདི་ལས་བློ་ལོག་ནས་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་བླང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་སོགས་མངོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་འདུག་སྙམ་པ་དང༌། ཉན་རང་རྣམས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་ཐར་ལམ་ལ་འབད་པས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། སླན་ཆད་ཡང་སྲིད་བརྒྱུད་མི་དགོས་པས། ན་རྒ་འཆི་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཏན་ཏུ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

25

ལོག་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ནས་བཟུང་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་མཉེས་གཤིན་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས་ཕལ་པས་རང་དོན་དུ་རྨི་ལམ་ཙམ་ལའང་མི་འོང་བ་མགོ་དང་ཡན་ལག་ཤ་ཁྲག་སོགས་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདུད་རྩི་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྤྲུལ་པའི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ནི་ངེས་པར་ཡ་མཚན་པའི་གནས་སུ་འདུག །འདི་འདྲ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དངོས་སུ་སློབ་མཁན་རྣམས་ཕར་ཞོག །རྣམ་ཐར་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་བའང་སྐལ་བ་བཟང་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ། ད་ལྟའང་ཕྱོགས་སོ་སོར་རབ་བྱུང་མང་པོས་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ཚོར་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཚུལ་སོགས་དྲན་ཏེ། དེང་སང་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མར་སླེབས་ཀྱང་འདི་དག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞོག་འདུག་པས། ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རེ་འབྱུང་ངེས་སྙམ་པ་དང༌། ཐ་ན་ཁྱིམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་མཆོད་བཟླས་བརྗོད་ཕྲན་བུ་རེ་བྱེད་པ་ཚུན་

26

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཆད་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དགེ་རྩ་ཕྲ་མོ་ཡང་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས། འདི་དག་ཀྱང་སྐལ་བ་མི་ཞན་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྒོམ་རིགས་ཏེ། རང་ཅག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་ཡོད་པ་ལ། བདག་གིས་འབད་པ་བྱེད་མ་དགོས་པར་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གིས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ན་ཡིད་ལྷག་པར་དགའ་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱང་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་དང་པོ་འཇུག་སྒོ་མ་ནོར་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང༌། གཞུང་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཅུང་ཟད་རྙེད། ཐོས་དོན་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་མ་བཏང་བར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་རྒྱུ་བྱུང་བ་ངེས་པར་སྐལ་བ་བཟང༌། ད་དུང་ཚེ་མཇུག་འདིར་འདི་ལྟ་བུའི་དགེ་སྦྱོར་ལ་འབད་པ་ཆིག་དྲིལ་ཞིག་བྱེད་ནུས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཡི་རང་བྱེད། རང་དང་རྒྱུད་ཚོད་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དགེ་རྩ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡི་རང་ལན་གཅིག་བྱས་ན་དེ་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། ཚེགས་ཆུང་ངུས་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་སྡུད་ཚུལ་དང༌། རང་གི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བྱས་པས་དགེ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཀྱང་བསམས་ན་ལེགས།
ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་ནི། གཞན་གྱི་མིག་སྔར་མཛེས་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་མེད་ན་དངོས་སུ་མཎྜལ་གྱི་སྟེང་དབུས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་ཚོམ་བུ་དགུ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་དུ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

27

དགོད་ལ། ཡིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཐོགས་པའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་སྤྲུལ་པར་མོས་ཏེ། སྐྱབས་ཡུལ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པའི་སྒོ་མང་ཡང༌། གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱ་སོ་སོར་གང་འཚམས་ཀྱི་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ་སྟེ། སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྡུས་པ་བསྡུས། བསྡུས་པ་སྨིན། སྨིན་པ་གྲོལ། གྲོལ་བ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་སོང་སྙམ་དུ་བསམ།
མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མཎྜལ་གྱི་སྟེང་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཚོམ་བུ་ལྔ་བཀོད་དེ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་སེང་ཁྲིར་མོས་ནས། དེས་མཚོན་པའི་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཞབས་པད་བརྟན་ཕྱིར་ཕུལ་ཏེ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་རང་རང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐུའི་བཀོད་པ་ཇི་སྙེད་བསྟན་པ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་འདོད་དོན་མ་རྫོགས་བར་དུ་ནམ་

28

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡང་མི་བསྡུ་བར་ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་ཞབས་པད་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་སྙིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་དགྱེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མོས། སྤྲོ་ན་བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དྲན།
བསྔོ་བ་ནི། ཡན་ལག་སྔ་མ་དྲུག་གིས་མཚོན་པའི་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་དང་བསག་འགྱུར་གྱི་དགེ་རྩ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ལྟ་དང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྙེད་བཀུར་གྲགས་པ་སོགས་འབྲས་བུ་དམན་པའི་རྒྱུར་མ་འགྱུར་པར། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་དགོངས་པའི་བཞེད་དོན་དེ་འགྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་ཕུལ་བ་ཡིན་པས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་དགའ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དེའི་སླད་དུ་བདག་གིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པས་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོང་སྙམ་དུ་མོས། སྤྲོ་ན་བསྔོ་བས་དགེ་རྩ་སྤེལ་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡུངས་ཀར་གོ་ཡུལ་གྱི་རིགས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བསམ།
དྲུག་པ་མཎྜལ་ཕུལ་ཏེ་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མཎྜལ་གྱི་རྒྱུ། ཚད། དབྱིབས། བ་བྱུང་དང་དྲི་བཟང་གིས་བྱུག་ཚུལ། ཚོམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

29

བུའི་རྒྱུ། གྲངས། ཇི་ལྟར་འགོད་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་གསུང་རྒྱུན་རྣ་བའི་ལམ་དུ་བྱང་བ་དང༌། ཁྲིད་ཡིག་ཚད་ལྡན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ཚོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་དང་འབྲེལ་ཞིང༌། མཁས་གྲུབ་དུ་མས་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་མོད། འདིར་ཡོངས་གྲགས་སོ་བདུན་མའི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་ལག་པ་གཉིས་འབྲུ་དང་བཅས་པས་མཎྜལ་བཟུང་ཞིང༌། གཡས་པའི་ལག་ངར་གྱིས་ཕྱིས་པའི་ཚེ། གང་འབུལ་རྒྱུའི་ཞིང་དེར་འདམ་རྫབ་རྡོ་གསེག་ཚེར་མ་སོགས་མ་དག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་བསལ་ནས་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལག་མཐིལ་ལྟར་ཁོད་སྙོམས་པར་གྱུར་པར་བསམ། རང་རེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཎྜལ་གྱི་གོ་སར་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དགོད་པ་བློས་མི་ལྕོགས་ཀྱང་ཚོམ་བུ་གང་དང་གང་བཀོད་པའི་ཚེ་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་དམིགས་པ་གལ་ཆེ་བས། ཨོཾ་བཛྲ་བྷུ་མི་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚིག་རིས་ལྟར། འོག་གཞི་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རི་གླིང་གི་མཐའ་ལྕགས་རིས་བསྐོར་བ། དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་རི་རྒྱལ་འཕང་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་གི་བརྒྱད་ཁྲི་ཆུར་ནུབ་པ། རྩེ་མོར་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་བྱིངས་དང་གྲོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྡུག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང༌། མཐའ་སྐོར་དུ་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་དང་ཆོས་བཟང་ལྷའི་འདུན་ས་སོགས་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་མང་པོ། བང་རིམ་བཞི་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ལྷ་གནས་དུ་མ། གསེར་གྱི་རི་ནང་མ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་འཕང་

30

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཆུ་མཚམས་ཡན་གྱི་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་དང་མཉམ་ཞིང༌། གསེར་རི་ཕྱི་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དམའ་བ། བྲེ་ནང་དུ་བྲེ་བཅུག་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་བར་མཚམས་རྣམས་སུ་རོལ་མཚོ་བདུན་ལ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོས་གནས་པ༑ དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་ཟླ་ཕྱེད་ལྟ་བུ། ས་གཞི་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དཀར་བ། མི་རྣམས་སེམས་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་གཟུགས་བྱད་ལེགས་པ། འཛམ་བུ་གླིང་གྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ། གྲུབ་པའི་གནས་དུ་མས་མཛེས་པ། བ་གླང་སྤྱོད་ཟླུམ་པོ་ཁ་དོག་དམར་བ། འབྱོར་པ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ། སྒྲ་མི་སྙན་གྲུ་བཞི་ཁ་དོག་སེར་པོ། མི་རྣམས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་ལྷ་དང་མཉམ་པ། གླིང་རེ་ལ་གླིང་ཕྲན་གཉིས་གཉིས་དང་བཅས་པ། གླིང་བཞིར་རང་རང་གི་འབྱོར་པའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་རི། ཛམྦུ་བྲིཀྵའི་ལྗོན་པ། འདོད་འཇོའི་བའི་ཁྱུ། མ་རྨོས་པའི་ལོ་ཏོག་གི་ཚལ་བཅས་གསལ་གདབ། ཕྱོགས་མཚམས་སོ་སོར་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་དང་གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ། སྒེག་སོགས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་རྣམས་དགོད་ཅིང༌། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་མིན་པར་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གང་བ། ཤར་ནུབ་ཏུ་ཉི་ཟླ་གཉིས་དང་ལྷོ་བྱང་དུ་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་བཅས་བཀོད་དེ་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་དག་པའི་ཞིང་ལྟར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མོས། མཐར་ཚོམ་བུ་གཅིག་བཀོད་པའི་ཚེ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

31

མཆོད་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པར་ས་དང་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གང་བར་དམིགས་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཕུལ་བས་དགྱེས་བཞིན་བཞེས་ནས་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པའི་བཀོད་པ་སྟོན་པར་བསམ། དང་པོར་རི་རབ་གླིང་བཞི་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་གཅིག་ལེགས་པར་གསལ་གདབ། གོམས་པ་ན་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ཇེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ་ཚོགས་ཞིང་རེ་རེ་ལ་ཞིང་རེ་ཕུལ་བའི་དམིགས་པ་སྐྱོང༌། སྟོང་གསུམ་དང་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་གསུམ་པ་རྩི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་འབུལ་བའང་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། བློས་ལྕོགས་ན་རྒྱལ་སྲིད་བདུན་སོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་དང༌། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ཚང་ཚུལ་སོགས་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དྲན། མདོར་བསྡུས་ལ་མོས་ཚེ་ཚོམ་བུ་བདུན་མ་ཕུལ་ཀྱང་རུང༌།
དེ་ནས། དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྤྱི་བོར་པད་ཟླའི་སྟེང་བཞུགས་ལ༑ ༑བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྩལ་དུ་གསོལ།།ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཕྱི་མ་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་ཚེ། ཐུབ་དབང་གི་མདུན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་དགྱེས་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྱི་བོར་སེང་ཁྲི་པད་ཟླའི་གདན་ལ་རང་དང་ལྟ་ཕྱོགས་མཐུན་པར་བཞུགས་ཏེ་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་བུ་འདི་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་དགོངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་

32

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག །ཅེས་ཚོགས་ཞིང་ལ་ངོ་ཆེན་གྱི་ཞུ་འབུལ་དང༌། རང་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་འདྲ། ལན་གཉིས་པའི་ཚེ་སྤྱི་བོའི་བླ་མའི་སྐུ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྲུན་པའི་སྐུ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་གསུང༌། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ལན་དང་པོ་བརྗོད་པའི་ཚེ་བླ་མ་སྤྱི་དང་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་ཏེ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་སྦྱངས། གཉིས་པའི་ཚེ་ཐུབ་དབང་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་ཐིམ་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ། བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་རྣམ་གྲོལ་སྡེ། །མཆོག་སྡེ་དུལ་བའི་སྡེ་དང་གྲགས་པའི་སྡེ། །སེང་བཟང་ཀུ་སཱ་ལི་གཉིས་གསེར་གླིང་པ། །རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཐ་མ་ལན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་གེགས་བྱེད་སྦྱངས་པ་དང་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཐིམ་པས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་པར་མོས། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ། འཇམ་དབྱངས་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་འཇིག་ཀླུ་སྒྲུབ་དང༌། །ཟླ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

33

བ་གྲགས་པ་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ། །སངས་རྒྱས་དགོངས་སྐྱོང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཏེ། །ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། །མཆོག་གཟིགས་ཏཻ་ལོ་པ་དང་ནཱ་རོ་པ། །དཔལ་མཆོག་ཌོཾ་བྷི་པ་དང་ཨ་ཏི་ཤ། །ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱུད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་བྱེད་ཚུལ་དམིགས་ཕྱེད་པར་བྱ། ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་བཀའ་གདམས་རིམ་བྱོན་དང༌། །ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་པའི། །དངོས་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་སྐབས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་སོགས་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ལས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་བྱེད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སྣ་མཐའ་དག་མྱུར་དུ་འགག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ལས་བབས་པའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅད་བསལ་བར་མོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སྔར་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཐིམ་པས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ།

34

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྐྱེན་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གོང་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆོས་སྲུང་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་མགོན་ཆོས་རྣམ་སྲས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་སྤྲོས་ཏེ། ཞལ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ངས་སེལ། མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ངས་སྒྲུབ་ཅེས་དགྱེས་པའི་གསུང་ལྷང་ལྷང་འབྱོན་བཞིན། མཚོན་ཆ་དང་མེ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་དུ་བྱས། སྤྲུལ་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་སོང་སྙམ་པའི་དཔའ་གདེང་བསྐྱེད། སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་ཙམ་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་རྩིས་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམ་རེ་ཞིག་མི་སྐྱོང་ཚེ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་སྟེང་ནས་ལམ་རིམ་ཤར་སྒོམ་མདོར་བསྡུས་བྱས་ན་ཐུན་དེར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཚང་བར་འགྱུར་བས། བྱིན་རླབས་སྤུངས་ཞུས་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་ཤིང༌། དངོས་གཞིའི་དམིགས་སྐོར་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོང་དགོས་པས་འདོན་ཆ་མང་པོའི་ལོང་མེད་ཚེ་སྔར་བཞིན་གསོལ་འདེབས་མདོར་བསྡུས་བྱས་ན་ཆོག་པར་༸བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་ལས་ཐོས་པས་འདིར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་སོགས་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཟིན་བྲིས་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གསལ་བས་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས།
ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་བ་ནི། བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

35

ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་མཐའ་སྐོར་གྱི་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་དེ་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་སྲུང་རྣམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ལ་ཐིམ། དེ་རྣམས་ཉན་ཐོས། དེ་རང་རྒྱལ། དེ་བྱང་སེམས། དེ་སངས་རྒྱས། དེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས། དེ་སྤྱོད་རྒྱུད། དེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། དེ་བླ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས། དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཐིམ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་བྱམས་པ། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་འཇམ་དབྱངས། ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཆང༌། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་རྣམས་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཐིམ། གཙོ་འཁོར་ལྔ་ལ་གསལ་སྣང་ཅུང་ཟད་བཏོན་ནས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་དཔུང་གཡས་གཡོན་དང༌། རྩ་བའི་བླ་མ་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐུབ་པའི་དབུ་གཙུག་ནས་མར་བྱོན་ཏེ་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། སེང་ཁྲི་རྣམས་ཀྱང་ཐུབ་དབང་གི་སེང་ཁྲི་ལ་ཐིམ། ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཟུང༌། ཐུབ་པའི་དབང་པོའང་སྤྱི་བོའི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཐིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སེང་ཁྲི་པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་ལ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་མོས། སྒོ་གསུམ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང༌། ས་གཞི་མས་མཎྜལ་ཕུལ། དེ་ཡང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཙམ་མིན་པར་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་འཆར་ངེས་བྱེད་པ་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེ།

36

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བྱ་བ་ནི། སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་དང༌། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཞེས་སོགས་བདེ་ལམ་ལྟར་རམ། བསྡུ་ན། བླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་སོགས། །སྐྱབས་གནས་མ་ལུས་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །མགོན་པོ་ཁྱོད་མིན་རེ་ས་གཞན་མེད་པས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་ལན་མང་དུ་བརྗོད་སྐབས་ཐོག་མེད་ནས་རང་སེམས་ཉོན་མོངས་ལ་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་དབང་གིས་ཚེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འབྱུང་བས་བསླུ་བ་ག་ལ་སྲིད། དེའི་ཕྱིར་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་མཆོག་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཁོ་ན་ལ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བར་བྱེད་ཀྱི། ཁྱོད་ལས་ལྷག་པའི་སྐྱབས་གཞན་དུས་ནམ་ཡང་མི་འཚོལ་བས་བརྩེ་བའི་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུང་སྟེ། ཟབ་རྒྱས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཚེགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སྙིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བྱ།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་སྦྱོར་བའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད་འདུག་པས་འདི་ལྟར། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་འདི། དགེ་བའི་བཤེས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

37

གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་པས་ལན་པར་འདུག་སྟེ། རང་ཅག་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕལ་ཆེར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཁྱམས་ཤིང༌། བདེ་འགྲོར་ལན་རེ་འོང་ཚེ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་དང༌། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ལྟ་བུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་ཕྲད་པའམ། བརྒྱ་ལ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་དམ་པའི་མགོན་དང་ཕྲད་ཀྱང་བསྟེན་ཚུལ་གནད་དུ་མ་སོང་བས་ཚེ་དེར་ནད་གདོན་གྱིས་འཚེ་བ་དང༌། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བསྐལ་པ་མུ་མཐའ་མེད་པར་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མྱོང་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཙམ་བྱོན་གྱི་རིང་ཐར་པའི་ལམ་སྣ་མ་ཟིན་པར་ལུས་པ་འདི་བྱུང་བར་སྣང༌། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་སོགས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་བརྩམས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། ཕྱི་མར་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང༌། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་པོ་འོང་བ་དང༌། གདམས་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་འབྱུང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལྷའི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྣ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་

38

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། སྡིག་སྒྲིབ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ལུས་དྭངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནུས་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

དངོས་གཞི་ལ་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ།

དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ་དང༌། སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ་དང༌། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །

རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཉན་པ་ཡན་ཆད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྤྲོས་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

39

མཁར་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་དང༌། གུར་ལས། གང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས། །དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། །སེམས་ཅན་ཕན་གདགས་དམིགས་ནས་ནི། །ཐ་མལ་བ་ཡི་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་དང༌། གཞན་ཡང༌། ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། །ང་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡིད་བྱོས་ལ། །དེ་ཚེ་དེ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད། །ཅེས་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་མ་འོངས་པ་ན་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཉམས་དམའ་ཞིང་སྙིགས་མ་ལྔ་ལྷག་པར་བདོ་བའི་དུས་ཤིག་འབྱུང་ལ། དེའི་ཚེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་དམན་པས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ན་མཐོང་མི་ནུས་ཀྱང་སེམས་ཕམ་མི་དགོས། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་ཐ་མལ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དུས་དེར་ཁྱེད་ཅག་ལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་གང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ང་ཡིན་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱོས་ལ་གུས་པ་སྐྱེད་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྐུའི་རྣམ་པ་ཐ་མལ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདུག་པས་སོ།།

40

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བླ་མ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཅན་གཅིག་གིས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མི་ནུས་པས་སྐུའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀློག་གི་སློབ་དཔོན་དུ་སྤྲུལ་ནས་སྦྱར་ཀློག་དང་ཕྲལ་ཀློག་སོགས་བསླབས། མཁན་སློབ་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་ཕོག །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་སྤྲུལ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་དབང་བསྐུར། བཤེས་གཉེན་དམ་པར་སྤྲུལ་ནས་གཞུང་ཆེན་དུ་མའི་གཟབ་བཤད་དང་ལམ་ཁྲིད་གནང་སྟེ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་དཔེར་ན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་མིའི་འགྲོ་བ་སྤེལ། རྒྱལ་པོར་སྤྲུལ་ནས་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་བཅས། ལོ་པཎ་གྱི་རྣམ་པས་ཆོས་བསྒྱུར་བ་སོགས་སྤྲུལ་པའི་བཀོད་པ་དུ་མས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་སྣང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་སློབ་དཔོན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པའི་ཁུངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ཞེས་པར་བཞུགས་ཏེ་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཐུགས་ལ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་བདག་ཅག་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཤར་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས། ཀྭ་ཡེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱེ།། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ན། །ང་ནི་མཁན་པོའི་ལུས་ཀྱིས་སྟོན། །ང་ནི་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

41

ཆུ་བོ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞིང༌། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དེ་ལས་མ་གྲོལ་བས་དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཀྭ་ཡེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྨིན་པའི་ཕྱིར། །ང་ནི་སྐྱེ་དང་རྒ་བ་དང༌། །ན་དང་འཆི་བར་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་འདུག ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་ཅག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མ་བཟུང་དགོས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཆོས་དང་མཇལ་བ་སོགས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྟགས་སུ་མངོན། ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་སྟོན་པར་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པས་ཐ་མལ་བར་སྣང་བ་ཙམ་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ག་ལ་འགྲོ། །དམན་རྨོངས་བདག་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་ཅི་ལ་ཡོད་ཀྱང༌། ཐུན་མོང་སྣང་ཚོད་དུའང་མང་དུ་ཐོས་པ༑ ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ། དངོས་རྫས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་མངའ་བ་དང༌། ངེད་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་ལུགས་ལ་དཔགས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་མཛད་པ་གོར་མ་ཆག །དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་

42

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བོའི་བླ་མ་ལྷའི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩི༌༝། རང་གཞན་༝། སྡིག་སྒྲིབ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཚེ་བསོད་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་བརྟན་པོ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།
སྐྱོན་རྟོག་འགོག་ཚུལ་ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡིན་ལ། བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཏུམ་པ་དང༌། ནོར་རྫས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ་དང༌། མཁྱེན་རྒྱ་ཆུང་བ་སོགས་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྐྱོན་མང་དུ་འདུག་པས་སངས་རྒྱས་རང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རང་སྣང་འཁྲུལ་ངོར་ཤར་བའི་བློ་སྐྱོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ༑ སྔོན་ལེགས་སྐར་དང་ལྷས་བྱིན་སོགས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དངོས་སུ་མཇལ་ཡང་སྣང་བ་མ་དག་པའི་དབང་གིས་སྐྱོན་གྱི་གོང་བུར་མཐོང་སྟེ་སྡིག་པ་ཚབས་ཆེན་བསགས་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས། དེ་དག་ལ་སྐྱོན་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཀྱང་རང་སེམས་འཁྲུལ་པས་བསླད་ནས་སྐྱོན་བཅས་སུ་སྣང་བ་ལྟ་བུར་དཔགས་ན། ངེད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་བསམ་བཞིན་ཐ་མལ་བའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས། སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གཞན་ཡང་ས་གསུམ་བརྙེས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཁྱི་མོར་གཟིགས་པ་དང༌། མཻ་ཏྲི་པས་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ཤ་ཝ་རི་པ་ཕག་གསོད་པ་སོགས་མི་འཚམ་པ་བྱེད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

43

པར་མཐོང་བ་དང༌། ནཱ་རོ་པས་ཏཻ་ལོ་པ་ཉ་གསོན་སྲེག་བྱེད་པར་གཟིགས་པ་དང༌། དགེ་ཚུལ་ཚེམ་བུ་པས་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་མཛེ་མོར་མཐོང་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཁྱིམ་བཙུན་རྒན་པོ་ཞིང་རྨོད་པར་མཐོང་བ་སོགས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པར་གསུངས་ན། བདག་དུག་གསུམ་ཁ་མ་བྲི་བའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་ཞིག་ལ་རང་སེམས་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་གཞིར་བཅས། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་ཀྱང་མཁྲིས་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཚེ་དུང་དཀར་ལ་བལྟས་ན་གནས་ཚོད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁ་དོག་སེར་པོར་སྣང་བ་དང༌། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བའི་ངོར་གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང༌། གྲུར་ཞུགས་པས་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་སོགས་ལོག་པའི་སྣང་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ན། ཐོག་མེད་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་རྒྱུད་བསླད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བླ་མ་ལ་སྐྱོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ལོས་སྲིད། དེས་ན་བདག་གིས་མཐོང་བའི་སྐྱོན་འདི་རྣམས་དོན་ལ་ཡོད་ནས་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་འདུག །རང་ཅག་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་ཚོད་ལ་དཔགས་ན་བླ་མ་མིར་སྣང་ནས་ཆོས་ཉན་རྒྱུ་བྱུང་བའང་ངོ་མཚར་ཆེ། ཁྱི་དང་བོང་བུ་ལྟ་བུར་མཐོང་ན་ཅི་བྱེད། དམྱལ་བ་པ་འགའ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་ཕེབས་ཀྱང་ལས་ངན་གྱིས་

44

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བསྒྲིབས་ནས་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པ་ཅན་མི་སྣང་བར་དམྱལ་སྲུང་འཇིགས་སུ་རུང་བར་མཐོང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་མཚོན་ན།ལས་སྒྲིབ་སྟོབས་ཆེ་བའི་མཐུས་བླ་མ་བོང་བུར་མཐོང་བའང་ཡོད་པར་ངེས། དེའི་ཕྱིར་བླ་མ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤར་བ་མིན་གྱི། སློབ་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་མ་དག་དང༌། བསོད་ནམས་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་དབང་གིས་བླ་མ་བཟང་ངན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་པར་འདུག །དཔེར་ན་ད་ལྟ་རང་རེར་བླ་མ་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་འདི་ཀ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་མཐོང་བ་དང༌། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པར་མཐོང་པ་བཞིན་ནོ།།
གཞན་ཡང་བླ་མའི་སྐྱོན་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན། རང་ལ་སྣང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མ་འཁྲུལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དོན་གཞན་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་བླ་མའི་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་མི་སྲིད་པར་སྨྲ་མི་ནུས་པས་སོ། །གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་མིན་པ་ནི། གཞན་འགས་ཕན་འདོགས་པའི་ཟོལ་གྱིས་བསླུ་བ་ལ་སྙིང་ཉེ་བར་འཛིན་པ་དང༌། མཚང་ནས་བྲུས་ཏེ་བསླབ་བྱ་བྱེད་པ་ཀོ་ལོང་གི་གཏམ་ཏུ་འཁྲུལ་བ་སོགས་ཤར་ཚད་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང༌། མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལའང་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་སྣང་བ་སོགས་འཁྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བས་ཤེས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

45

པར་སྣང༌། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་མཐོང་མི་ནུས་ཤིང་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྐྱོན་ལྡན་དུ་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཐབས་མེད་པས་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་སྐུ་དྲིན་ཆེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཕྱིན་བདུད་དང་ཞ་བོ་སོགས་སུའང་སྤྲུལ་པ་ཡོད་ན་ཐ་མལ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང༌། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང༌། །ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས།།སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ནུས། །བུད་མེད་ཆ་བྱད་སྤྱོད་པ་མཛད། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གདའ། འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་པའི་ཚུལ། །འཇིགས་པ་མི་མངའ་འཇིགས་པ་ལྟར། །རྨོངས་མེད་རྨོངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། །སྨྱོས་པ་མ་ལགས་སྨྱོས་པའི་ཚུལ། །ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་ལྟར། །རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།།སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གི་བླ་མ་འདི་རྣམས་ཆུ་བུར་གྱི་མིག་ལམ་དུ་ཐ་མལ་པར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་འདུག་པས་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྐྱོན་རྟོག་གི་བློ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང༌། ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་ཏུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི༌༝། སྐྱོན་རྟོག་གི་བློ་ངན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱངས༌༝།

46

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་ཏུ་མཐོང་བའི་དད་པ་ཆེན་པོ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།
བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དལ་འབྱོར་ཀྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡང་རྒྱུ་མེད་པར་མི་འོང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་སློབ་མཁན་མེད་པར་ཇི་ལྟར་བསྲུང་མི་ཤེས་པས་སྔོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་གིས་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་ཚུལ་བསླབས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྲུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ད་ལྟ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡིན། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པའི་དུས་ངུ་བ་དང་ནུ་ཞོ་འཐུང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས། ཡི་གེ་ཞིག་མ་ཤེས་ན་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་སེམས་པ་ལྟ་ཅི། ཚིག་ཀློག་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ། ཀློག་གི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀ་ཁ་དང་སྦྱར་ཀློག་ཕྲལ་ཀློག་སོགས་བསླབས། ཡི་གེ་ཤེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་བུ་དང་ཆུང་མ་གསོ་བའི་ཕྱིར་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྡིག་པ་ལ་དབང་མེད་དུ་འཇུག་དགོས་པ་དང༌། ཞིང་ལས་དང་ཕྱུགས་འཚོ་སྐྱོང་སོགས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་དུ་མས་གཡེངས་ཏེ་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་མེད། མཁན་པོའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

47

གནས་སྐབས་སོས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་དང༌། ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གཞོལ་ཆོག་པ་བྱུང༌། ཐོས་པ་མ་བྱས་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་ཕར་ཞོག །སྤང་བླང་གི་གནས་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་གཞུང་བཤད་དང་ཉམས་ཁྲིད་མང་དུ་མནོས་པས་བླང་དོར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཅུང་ཟད་རྙེད། ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་བཏང་ན་འཆི་ཁར་འགྱོད་པ་ཙམ་ལས་འབྲས་བུ་མ་མཆིས་ཀྱང་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཁུལ་ཡིན། སྒྲུབ་པ་བྱེད་པར་རློམ་ཡང་སེམས་འཛིན་ཕྲ་མོ་རེ་ལ་ལྟ་སྒོམ་མཆོག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ལྟ་བུས་བསླུས་ན་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་རུང་བསྟན་པའི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་རྒྱུ་བྱུང་བ་འདི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་དྲིན་ཡིན། མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཇོ་འབྲོམ་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་མཁས་གྲུབ་དེ་སྙེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་མ་ཟིན་ཅིང༌། ད་ལྟ་རང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་གངྒཱའི་རྡུལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་བ་དང་གསུང་ཐོས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་དུས་འདིར། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པོའི་བཅུད་བསྡུས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་ཐུགས་བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་བསྟན། རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་ན་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་

48

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་དོན་དུ་གཉེར་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ན། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་ཅན་འདི་རྣམས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་འདུག །བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་ལས། ལོངས་སྐུ་ནི་སྟོན་པ་མི་དགོས་པའི་དུས་ཀྱི་བཟང་གྲོགས་ཡིན། ད་ལྟ་ཉམ་ཐག་པའི་ཚེ་དྲིན་ཆེ་བ་སོ་སྐྱེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་བླ་མ་འདི་རྣམས་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་སྩལ་བར་མ་ཟད་ཐ་ན་ཟས་ཟ་ཚུལ། གོས་གྱོན་ཚུལ། འགྲོ་ལུགས། སྡོད་ལུགས་ཚུན་ཆད་ལ་ཞལ་ཏ་གནང་བས་མཚོན་ཕ་བཟང་གིས་བུ་སྐྱོང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་ནས་འགལ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་བསལ། མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས། ཁེངས་པའི་ཚེ་དམའ་ཕབ། ཞུམ་པའི་ཚེ་གཟེངས་བསྟོད། རིམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བཀོད་པས། དང་པོ་མི་ནག་གི་དུས་བོང་བུ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ད་ལྟ་བླང་དོར་ཤེས་པའི་གྲངས་སུ་བགྲང་ཆོག །བོང་བུ་མི་གྲལ་དུ་འཛུད་མཁན་བླ་མ་རྣམས་ཡིན་པས་སྐུ་དྲིན་ལ་འཁོར་ཐབས་མི་འདུག །སྔོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སློབ་ལམ་དུ་ཆོས་ཚིགས་བཅད་རེའི་ཕྱིར་སྐུ་ལ་མར་མེ་སྟོང་བཙུགས་པ། ལྕགས་གཟེར་སྟོང་བཏབ་པ། པགས་པས་ཤོག་གུ །ཁྲག་གིས་སྣག་ཚ། རུས་པས་སྨྱུ་གུ་བྱས་ཚུལ་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། ཇོ་འབྲོམ། ནཱ་རོ་པ། མར་མི་སོགས་སྔོན་གྱི་དམ་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ཀྱང༌། བདག་གིས་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་དང་དུ་བླང་མ་དགོས་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

49

དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་ཕ་ནོར་བུ་ལ་འབོགས་པ་ལྟར་དགྱེས་བཞིན་སྩལ་བས་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ།
མདོར་ན་རང་གི་སྤུན་ཟླ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་དང༌། ན་མཉམ་གྱི་གྲོགས་མཆེད་རང་ལས་དྲག་པར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན། ཕལ་ཆེར་སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་གསུམ་གྱིས་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ལས། དགེ་སྦྱོར་སྣ་རེ་ཙམ་གྱི་སྐལ་བའང་མེད་འདུག་པ་ལ། བདག་ནི་བསྟན་པའི་སྒོར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ལུས་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱོན། ངག་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འཆད། ཡིད་ཀྱིས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་བསྐྱངས་ནས་དབེན་པའི་རི་སུལ་དུ་དྲང་སྲོང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཆོག་པ་འདི་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པ་བསམ་བློ་བཏང་ན་ཤེས་སླ་བར་སྣང༌། འཇིག་རྟེན་ན་ཉེར་འཚེ་ཕྲན་བུ་ལས་བསྐྱབས་པ་དང༌། ཟས་གོས་སོགས་ཡོ་བྱད་ཕྲན་ཚེགས་རེ་བྱིན་པའང་དྲིན་ཆེ་བར་རྩི་ན། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་སྦྱིན་པའི་གདམས་ངག་གི་ཉིང་ཁུ་སྩལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ནི། ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐལ་པར་མཆོད་ཀྱང་ཆ་ཙམ་གཞལ་བར་ག་ལ་ཕོད། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལྷའི་༝། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པའི་བསམ་ངན་

50

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བག་ཆགས་དང་བཅས་པ༌༝། བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་ཆེན་པོ༌༝བསམ་མོ།།
སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ཟང་ཟིང་འབུལ་བ་དང༌། བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་ཞིང༌། བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་དམིགས་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གང་ཡོད་ཕངས་པ་མེད་པར་འབུལ་བ་དང༌། ལུས་ངག་གི་བསྙེན་བཀུར་དངོས་སུ་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་ན་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་ལག་ཏུ་ལེན་པ་དང༌། ཁྱད་པར་སྡོམ་གསུམ་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་དོན་དཔྱད་འཇོག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱའོ་དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི༌༝། བླ་མ་སྦྱོར་བས་བསྟེན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་༝། ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྟོགས་པ༌༝བསམ་མོ།།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

51

མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ།

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ཞིང༌། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བླ་མ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་མམ་བདུན་བརྗོད་དེ་མོས་གུས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལྷ་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུར་ལམ་གྱིས་གྱུར། རང་ཐུབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་མཐའ་སྐོར་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕོག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་དབང་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་ཧཱུཾ་སེར་པོས་མཚན་པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཨོཾ་མུ་ནེ་མུ་ནེ་མ་ཧཱ་མུ་ན་ཡེ་སྭཱཧཱ་ཞེས་པས་བསྐོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བཟླས་པ་ཅི་འགྲུབ་བྱ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་མྱུར་དུ་བདག །བླ་མ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡི་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་དང༌། དགེ་འདིས་མཚོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་འདོན་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་འདིར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བསྐྱངས་པས་མཚོན། དུས་གསུམ་དུ་བསགས་དང་བསག་འགྱུར་གྱི་དགེ་རྩ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག།

52

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་བཟང་ཤ་སྟག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མིག་འབྲས་བཞིན་བསྲུང་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག།།ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རང་སེམས་གདུལ་བའི་སླད་དུ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལུས་སུ་དྲིལ་བའི་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་གང་བརྩམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །མདོར་ན་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །རྨད་བྱུང་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རླབས་དང༌། །རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང༌། །བདག་གི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །རྣམ་དག་སྨོན་པའི་གནས་འདི་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་ཁ་ཙམ་ཚིག་ཙམ་མིན་པར་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་སྨོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྔོས་ཏེ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད། མཇུག་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཚུལ་དུ་སྔར་འཕེན་པ་བཏང་བ་བཞིན་བྱུང་མ་བྱུང་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང༌། བྱུང་ན་དགའ་སྤྲོ་དང༌། མ་བྱུང་ན་འགྱོད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

53

པ་དྲག་པོས་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་སྙམ་པའི་ཞེ་དམ་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམ་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་དང༌། བསགས་སྦྱང་གི་སྒོ་དུ་མར་འབད་པ་དང༌། ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྡོམ་སེམས་བསྟེན་པ་དང༌། དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་སྒོ་གསུམ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང༌། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང༌། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། ཁྲུས་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་པར་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ།

གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་བླང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ་དང༌། སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་བླང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐུལ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། ཐུན་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་

54

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཡན་སྔར་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནས། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་འདི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྙེད་དཀའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་སྐྱེས་པས་ལན་པར་འདུག་སྟེ། སྔོན་ཆད་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་ཚེ་བརྒྱ་ལམ་ཙམ་ན་དལ་འབྱོར་ཀྱི་ལུས་རྟེན་རེ་ཐོབ་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཡང༌། དུས་དེར་དལ་བ་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་དྲན་པས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བ་ཡེ་མ་བྱུང་བར་སྡིག་སྤྱོད་ཁོ་ནས་མི་ཚེ་སྟོང་ཟད་ལ་བཏང་བའི་དབང་གིས་སླར་ངན་སོང་དུ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་ཡུན་རིང་མནར་ཞིང་ད་ལྟའང་ཉོན་མོངས་ཁ་མ་བྲི་བར་ལས་ངན་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་འདི་འདྲ་བ་བྱུང༌། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་བསམས་ནས་སྙིང་པོ་ལེན་པར་ཡང་ཡང་བསྐུལ་ན་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་འབད་དེ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང༌། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྙེད་དཀའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལྷའི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི༌༝། སྡིག་སྒྲིབ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྙེད་དཀའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས༌༝། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྙེད་དཀའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

55

དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ།

དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང༌། རྙེད་དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་བོར་བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་ད་ལྟ་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ཡོད་ཕྱིན་དམྱལ་བ་པ་དང་ཡི་དྭགས་ཕལ་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་དུས་རྟག་ཏུ་གདུངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་མེད་པ་དང༌། རང་རེའི་གནག་ཕྱུགས་དག་ལ་ཆོས་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཡང་སློབ་མི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བླུན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་དང༌། ལྷ་ཚེ་རིང་པོའི་ནང་ཚན་འགའ་ཞིག་བསྐལ་ཆེན་དུ་མར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འགགས་ནས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བཀོལ་མི་རུང་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་འདོད་ཡོན་གྱིས་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པས་ཆོས་ལ་བློ་མི་འཇུག་པས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ད་རེས་སྟབས་ལེགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོབ། མི་ལུས་ཙམ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཀླ་ཀློ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་རུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་རྣ་བར་མི་གྲག །ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། རང་རེའི་ལྗོངས་འདིར་འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་ཚང་ཡང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དབུས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཚང༌། ཡུལ་དབུས་སུ་གླེན་ལྐུགས་འོན་ལོང་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་མོད་དེ་དག་གིས་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྒྲུབ་ག་

56

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་ནུས། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་གླེན་ལྐུགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་མིག་རྣ་སོགས་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་པའང་བདག་ལ་ཚང༌། དབང་པོ་ཚང་བ་ཙམ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྒྱུད་བསླད་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་སོགས་དབང་པོ་ཚང་བ་དེ་སྡིག་པ་ཚབས་ཆེན་གསོག་པའི་རྐྱེན་དུ་སོང༌། ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལོག་ལྟ་ཅན་མིན་པ་དང༌། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་མི་བདེན་མི་ཟེར་བས་ལོག་ལྟ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང༌། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་མ་བྱས་པས་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པའང་ཚང༌། ལས་མཐའ་མ་ལོག་ཙམ་ཁྱིམ་པ་ཕལ་ཆེར་ལའང་ཡོད་མོད། གནས་ལ་དད་པ་མེད་པས་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་དང༌། བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་ལེན་ཅིང་སྲུང་བ་སོགས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་མང་པོས་གཡེངས་ནས་བཞག་ཏུ་རུང་བ་ཆོས་ལས་མེད་པར་སོང༌། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པའང་བདག་ལ་ཚང༌། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་འབྱོར་རྗེས་མཐུན་ཚུན་ཆད་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་ན་རང་ཅག་ལ་ཚེ་ཕྱི་མ་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཡོང་བས་ཆོས་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན། ཞིང་ཁམས་ལ་ལ་ན་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཀྱང་ཆོས་མི་གསུང་བར་སྐུ་ལུས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་གྱུར་ན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

57

རང་རེས་ཆོས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཀྱང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྔ་དྲོ་སངས་རྒྱས་ནས། ཕྱི་དྲོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་བསྟན་པའང་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་སོང་ན་མི་ཕན་པ་ལ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུའི་བར་དུ་གནས་པའི་མཇུག་ད་དུང་མ་རྫོགས། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མིག་ལྟོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འོས་པ་རེ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་པས་ཆོས་གནས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའང་ཡོད། དེ་རྣམས་ཚང་ཡང་ཆ་རྐྱེན་མ་འཛོམས་ན་ཆོས་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ལ། ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་འདི་མ་འཛོམས་བྱ་བ་མེད་པས་གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བའང་ཚང༌།
མདོར་ན་མི་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བརྒྱད་བཏབ་པའི་སར་མ་སྐྱེས། སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཅུ་བཏབ་པའི་སར་སྐྱེས་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པས་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་སླེབས། བླ་མ་ལས་ལམ་ཁྲིད་མང་དུ་ཉན་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རང་ཚོད་ལ་དཔག་པའི་དགའ་མོ་འདུག །ཆོས་ལ་སྦྱོར་མི་བཟོད་པའི་རྐྱེན་ན་བ་རྒ་བ་འཆི་བ་སོགས་མ་སླེབས་པའི་དུས་འདིར་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ནས་གཏན་གྱི་སྐྱིད་འགོ་ཚུགས་པ་ཞིག་བྱེད་མ་ནུས་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཐང་མེད་པ་ཞིག་རྙེད་ནས་ལོངས་མ་སྤྱད་པར་སྟོར་དུ་བཅུག་པ་ལས་ཀྱང་གྱོང་ལྷག་པར་ཆེ་བས། དུས་ད་ནས་བཟུང་

58

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྟེ་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བའི་ལམ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་ཞིང་བསྒོམ་མོ། །སྤྲོ་ན་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་ཡང་བྱ།

དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་བོར་བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང༌། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་སོགས་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་ཤིང༌། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་ནམ། འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ལྟ་བུའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་འདོད་ནའང་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཆ་ཚང་བར་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་ནུས། དེར་མ་ཟད་དགའ་ལྡན་དང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུའི་དག་ཞིང་དུ་བགྲོད་པར་འདོད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་ནུས། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ཚིགས་སྔ་ཕྱིའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀུན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

59

ནས་བསླངས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་སོགས་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་རྩ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཇི་འདྲ་བསྒྲུབ་ཀྱང་ནུས་པས་མིའི་རྟེན་ལ་བསོད་ནམས་རླབས་ཆེན་གསོག་པ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ།
གཞན་ཡང་ཁམས་གོང་གི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྟག་ཏུ་མྱོས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་རྟེན་དེར་འཕགས་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང༌། སྔོན་མིའི་སྐྱེ་བ་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ལམ་ལ་སྦྱངས་པའི་བག་ཆགས་ཅན་ཁ་ཤས་ཙམ་ལས་འདོད་ལྷ་ཕལ་ཆེར་ཡང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པས་ཐར་ལམ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མིའི་ལུས་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། མི་ལའང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་དང༌། གླིང་གཞན་པ་གཉིས་བླུན་རྨོངས་ཤས་ཆེ་བས་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། རྟེན་འདིར་བླང་དོར་མ་འཕྱུགས་པར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོང༌། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་འདྲ་བའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྟེན་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བར་སློབ་སྤྲིངས་ལས་གསུངས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟེན་འདི་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་ངེས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་ནུས་པའི་ལུས་རྟེན་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་གནས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་གནས་

60

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྙིང་པོ་ཅི་ལོན་ཞིག་མི་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་སླེབས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་གཏན་མི་ལེན་པར་གླུ་གར་རོལ་མོ་སོགས་རྩེད་འཇོས་དུས་འདའ་ཞིང་རྒྱགས་ཟད་ནས་བུ་ལོན་གྱི་ཟས་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བའི་མུར་ལག་པ་སྟོང་པར་རང་ཁྱིམ་དུ་ལོག་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དང་འདྲ་བར་སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་སླེབས་རུང་ཚེ་འདིའི་རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་སྒྲུབ་པ་སོགས་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བཞག་ཁོ་ནས་གཡེངས་པ་ཙམ་ལས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་གཏན་དུ་ཕན་པའི་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲུབ། སྔར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཚེ་འདིར་ལོངས་སྤྱད་པས་ཟད། བུ་ལོན་དང་འདྲ་བའི་སྡིག་པ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསགས་ཏེ་སླར་སྔོན་གྱི་གཏན་ཡུལ་ངན་སོང་དུ་ལྡོག་དགོས་པ་དེ་ལས་རང་གིས་རང་བསླུས་ཚབས་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད། སྔོན་ཆད་ངན་སོང་གསུམ་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱེ་བ་མང་པོ་ཡུན་རིང་བརྒྱུད་དེ་ད་ལྟ་ལན་གཅིག་ཙམ་ཐར་ནས་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཀྱང་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་རླུང་ལ་བསྐུར་ནས། སླར་ཡང་ངན་འགྲོ་ཉམ་ང་བའི་གཡང་དུ་བསམ་བཞིན་མཆོངས་ན་ངེས་པར་སེམས་མེད་པའི་རྟགས་སུ་འདུག །དེས་ན་ཚེ་ལྷག་ཡུད་ཙམ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་གཏང་བར་རང་ནུས་དང་བསྟུན་པའི་སྙིང་པོ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བླང་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ༌༝ གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་༝། དལ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

61

འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ༌༝ ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

རྙེད་དཀའ་བ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་རྙེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་ནི༑ སྤྱི་བོར་བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་དོན་ཆེ་བར་མ་ཟད་རྙེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ད་ལྟའི་མི་ཕལ་ཆེར་གྱིས་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་སྡིག་པ་ཚབས་ཆེན་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཀྱི། དགེ་བ་སྒྲུབ་མཁན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་སྣང་བས། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཚེ་རེ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། རང་རེའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསླབས་ཀྱང་མི་ལོབ་པ་ལ། མི་དགེ་བ་རྫུན་ལ་སོགས་པ་སློབ་མི་དགོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་འོང་བ་འདིས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་མཁན་མང་བ་རྟོགས་སླ་བར་སྣང༌། རང་ཉིད་ཀྱང་སྡིག་པ་སྔར་བསགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁར་ཚེ་འདིར་ཡང་སྔོན་གྱི་གོམས་ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་གང་བྱས་སྟོབས་ཆེ་ལ་དགེ་སྦྱོར་བཅོས་མ་ཙམ་ལས་མི་འོང་བ་དང༌། སྡིག་ལྟུང་སྔོན་བསགས་འདག་ངེས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པར་བྱེད་པའི་སྐལ་བའང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་ཤི་མ་ཐག་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་

62

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐལ་པར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ན། སྐྱེ་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་འབྲས་བུ་མ་ཕྱུང་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པ་ཚད་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཐུས་ངན་འགྲོར་བསྐལ་པ་དུ་མར་གནས་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་སོ།།ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་དགེ་བ་སྒྲུབ་མི་ཤེས་ལ་སྡིག་པ་རང་གི་ངང་གིས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བདེ་འགྲོའི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་ནས་དལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པ་ལས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་སླ་བ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་གསུངས། སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་རྣམ་དག་སྣ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུ་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང༌། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་གྲོགས་བྱས། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་སོགས་དགེ་རྩ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ན་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་མཁན་རང་གཞན་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་དཀོན་པར་སྣང༌། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་ལ་དྲན་ཤེས་ནར་མར་བསྟེན་ནས། ཁས་བླངས་པའི་བཅས་མཚམས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདའ་ཞིང༌། བརྒྱ་ལ་ཉེས་པ་ཕྲན་བུ་རེས་གོས་ཚེ་དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་ཏེ་ཉེས་ལྟུང་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་འདུག་པས། ད་ལྟ་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མའི་ཁྲོད་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བཅས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

63

ཁྲིམས་སྲུང་མཁན་རེ་གཉིས་ཙམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོད་དུ་མངོན་ལ། རང་གིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་འདི་ཁས་མ་བླངས་བྱ་བ་མེད་མོད་ཕམ་ལྷག་ལྟུང་བྱེད་སོགས་སྡེ་ཚན་སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན། འདིའི་ཐད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱུང་སྙམ་པའི་བློ་བདེ་ངེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྣང༌། སྔགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་རྐང་གྲངས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་བསྲུང་མཚམས་སྨོས་མི་དགོས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཕྲན་བུ་རེ་བྱེད་པར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚེ་འདིའི་རྐྱེན་སེལ་དང༌། གཞན་གྱི་ལད་མོ་དང༌། གྲགས་འདོད་ཀྱི་མཛེས་ཆོས་ཙམ་དུ་སོང་བ་ལས་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་མི་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་བྱ་བའང་འདི་སྣང་གི་ཞེན་པས་མ་བསླད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཀྱང་རང་རེ་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཡིད་སྨོན་འཆོར་བ་མ་གཏོགས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་དག་ལ་སྨོན་འདུན་བཅོས་མིན་ཞིག་འོང་དཀའ་བར་འདུག།

དེ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྡིག་པ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསགས། མངོན་མཐོའི་རྒྱུར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམ་དག་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་རྗེས་མར་མི་ལུས་ཐོབ་ཡོང་སྙམ་པ་ནི། དཔྱིད་ཞིང་ཐོག་ཏུ་ནས་རྡོག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདེབས་པར་དུག་གི་ས་བོན་ཁོ་ན་བཏབ་སྟེ༑ སྟོན་ཀ་ནས་བསྡུ་རྩིས་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་བླུན་པའི་རྟགས་སུ་སྣང༌། ལམ་ཁ་ཕྲག་གི་མདོར་ཕྱིན་པའི་མི་དེ་གོམ་པ་གང་གིས་གཡས་

64

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཡོན་གྱི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་ཕྱིན་ན་རྗེས་སོར་ལམ་གཅིག་ཤོས་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་ལྟར། ད་རེས་སྡིག་པ་སྔར་བྱས་སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས། བསོད་ནམས་རླབས་ཆེ་བ་རྣམས་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསགས་ན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ལྷ་མིའི་རྟེན་བརྒྱུད་མར་ཐོབ་པ་དང༌། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་འོང་བས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཇེ་མཐོ་ཇེ་མཐོར་འགྲོ་སྟེ། ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད། ད་ལན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དགེ་སྦྱོར་རྣམ་དག་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཚེ་འདིའི་འདོད་ཡོན་ཕྲན་ཚེགས་རེའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བགྱིས་ན་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཚེ་ཐར་པ་ཕར་ཞོག་མངོན་མཐོའི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡར་འགྲོ་དང་མར་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་གི་འདམ་ཁ་རང་གིས་བྱས་ཆོག་པའི་དུས་འདིར་འདམ་ཁ་མ་འཕྱུགས་པར་གཏན་གྱི་སྐྱིད་འགོ་ཚུགས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་དུ་བསྒོམ།
གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་ནི། དབྱར་དུས་རྟ་སྦང་ཉུང་ངུ་རེའི་སྟེང་ན་འབུ་སྲིན་ཆེས་མང་བ་ཡོད་པའི་གྲངས་དེ་ཙམ་ཡུལ་གྲུ་གཅིག་གི་མི་ལའང་མེད་པའི་ཚོད་དུ་སྣང་བ་རང་རེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་འདིར་མི་ལས་དུད་འགྲོ་མང་བ་ཤེས་སླ་ཞིང༌། དེ་ལས་དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཆང་འགག་གི་སྦང་མ་ལྟར་ཚད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

65

མེད་པ་ཡོད། དེ་ལས་ཡི་དྭགས་དང༌། དེ་ལས་ཚ་གྲང་གི་དམྱལ་བ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས། མིའི་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་མུན་བསྐལ་ལས་སྒྲོན་བསྐལ་ཉུང་སྟེ། མདོ་ལས་བསྐལ་པ་འདིའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་མུན་བསྐལ་དྲུག་ཅུ་འདས་ནས་བསྐལ་པ་སྙན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁྲི་འབྱུང་བ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་མུན་བསྐལ་བརྒྱད་ཁྲི་འདས་ནས་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁྲི་འབྱུང་བ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་མུན་བསྐལ་སུམ་བརྒྱ་འདས་ནས་བསྐལ་པ་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་བསྐལ་ལའང་འཆགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ། འཇིག་བསྐལ། སྟོང་བསྐལ་ཏེ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་ཡུན་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རེ་ཡོད་པ་ལས་འཆགས་འཇིག་སྟོང་གསུམ་དང་གནས་བསྐལ་གྱི་ཚེ་ལོ་ཡར་འཕེལ་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འབྱོན་མི་སྲིད་ཅིང༌། ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་མན་ཆད་ལའང་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བས་བསྟན་པ་མི་གནས་པའི་དུས་ཚོད་ལས་གནས་པའི་དུས་ཚོད་ཤིན་ཏུ་ཉུང༌། སྟོན་པ་འདིའི་བསྟན་པ་ནུབ་ནས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པའི་བར་ལ་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་སྣང༌། བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་ཚོད་ལའང་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་ལོ་ཁ་ཤས་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང༌། བསྟན་པ་མི་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་ན་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ། རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེ་སོགས་ཡུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་དུས་ཕྱིས་ཀླ་ཀློ་མི་བསྲུན་པ་ཤ་སྟག་གིས་གང་བས། ད་ལྟ་བོད་དང་ཧོར་ཡུལ་

66

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཙམ་ལས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྲོལ་གནས་པ་ཆེར་མ་མཐོང༌། བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ་དུའང་ཆོས་ལུགས་མི་གཅིག་པ་མང་བ་རང་རེའི་མདོ་སྨད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཀླ་ཀློའི་སྡེར་གཏོགས་བགྲང་གིས་མི་ལང་བས་ཤེས་ནུས། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་ལའང་བསྟན་པའི་སྒོར་མ་ཞུགས་པའི་ཁྱིམ་པ་ལ་ལྟོས་ན་རབ་བྱུང་ཉུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ལ་མི་བཅུ་སྐོར་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁྲོད་ན་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པ་རེ་རེ་ཙམ་ལས་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། དེང་སང་སྙིགས་མ་ལྔ་ལྷག་པར་བདོ་བའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚེ་འདིའི་བྱ་བཞག་ཁོ་ན་ལ་ཤི་སྤར་འཐམ་པ་ཤས་ཆེ་བས་གྲྭ་པ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་ནང་ན་བློ་ཁ་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཙམ་དུ་གྱུར་པས། སྒོ་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་འདུག།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ཀྱང་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་ཙམ་ལ་འབད་པ་ནི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་དུད་འགྲོ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱི་རྒན་རྒྱ་བོ་དེ་མ་ཤི་བར་བསྡད་ན་ཟན་ཆང་གཅིག་སྟེར་བ་ལ་མཇུག་མ་བསྒྲིལ་བ་དང༌། དབྱུག་པས་བརྡེག་མཁན་ལ་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕྱི་མ་ཅིར་འགྱུར་གྱི་མནོ་བསམ་མེད་པ་བཞིན་རང་ཡང་མ་ཤི་བར་བསྡད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྙེད་སོགས་བཞི་ལ་ཆགས་པ་དང༌། མ་རྙེད་སོགས་བཞི་ལ་སྡང་བ་སྐྱེས་ནས་ལས་ངན་གསོག་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་མ་མི་དྲན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

67

པས་གསོན་ནའང་ཁྱི་དང་འདྲ། ཁྱི་རྒན་རྒྱ་བོས་དགེ་བ་མ་བསྒྲུབས་པས་ཤི་རྗེས་སུ་སླར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་རང་ཡང་དགེ་བ་རྣམ་དག་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྒྲུབས་པར་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེས་མང་བ་ཞིག་བསགས་ཡོད་པས་ཤི་མ་ཐག་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས་ཤི་ནའང་ཁྱི་དང་འདྲ་བར་སྣང༌། དེས་ན་ཕྱིའི་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ། ནང་གི་རྐྱེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ། བླང་དོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པའི་དགོས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུར་ལོ་གཅིག་གི་རིང་དགེ་སྦྱོར་བྱས་པ་ཙམ་ཡང་སེམས་ལ་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་གྱོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང༌། ལོ་དང་ཟླ་བ་སྔ་མ་ཞིག་གི་སྐབས་ཤི་ནས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཡོད་ན་བྱ་ཐབས་ཟད་ཀྱང་མ་ཤི་བར་ད་ལྟ་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་ད་ནས་བཟུང་ཚེ་མཇུག་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཡུན་འདིར་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུར་ནས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར༌༝། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བར་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ༌༝། ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན༌༝། བསམ་མོ༑ ༑མཇུག་སྔར་དང་འདྲ་ལ། ཐུན་མཚམས་སུ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་སྐོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བ་སོགས་སྔར་བཞིན་ནོ།།

68

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བའོ། །
སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསམ་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའོ།།
འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསམ་པ།

དང་པོ་ནི། འདིར་ཆོས་སྐོར་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྦྱོང་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཐུན་མོང་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

69

མིན་པ་མ་གཏོགས་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་རྟོགས་སླ་བར་སྣང་བས་འདི་མན་ཆད་ལ་ས་བཅད་ཡང་བསྐྱར་གྱིས་མ་བྲིས། སྦྱོར་བའི་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་འདི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་བསམས་པས་ལན་པར་འདུག་སྟེ། འོ་སྐོལ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཕལ་ཆེར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཤ་སྟག་བརྒྱུད་པས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མ་རྙེད་ལ། ཆོས་བྱེད་དུ་རུང་བའི་རྟེན་རེ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡང་ད་དུང་མི་འཆི་སྙམ་པའི་རྟག་འཛིན་གྱིས་བསླུས་ཏེ་འདི་སྣང་གི་བྱ་བཞག་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་པ་མ་གཏོགས་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་མ་སྐྱེས་ཤིང༌། བརྒྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་རེར་འབད་ཀྱང་མཁས་གྲགས་དོན་དུ་གཉེར་བས་པོ་ཏི་འགའི་རྩོད་པ་བྱེད་པ་དང༌། འདྲེ་གདོན་གྱི་གནོད་པ་ཞི་ཕྱིར་དྲག་སྔགས་རེའི་བཟླས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། སློབ་མ་བསྡུ་བར་འདོད་ནས་དབང་རྗེས་གནང་གི་ཐོབ་གྲངས་གསོག་པ་དང་སྒོམ་ཆེན་གྱི་མཚན་སྙན་ལ་རེ་བས་བུག་སྒོ་འདག་སྦྱར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཚེ་འདི་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པས་དགེ་བ་ཅི་བྱས་མཐུ་ཆུང་བ་དང༌། ཚེ་མཐར་འཁྱོལ་གྱི་བར་སྡོད་གྲབས་བྱས་ནས་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་ལ་ཆགས་ཞེན་དྲག་པོ་དང༌། དེའི་གེགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཞེ་སྡང་དང༌། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་རྨོངས་པའི་གཏི་མུག་

70

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དང༌། ཕུན་ཚོགས་ཅུང་ཟད་གྲུབ་ཚེ་དེས་ང་རྒྱལ་བ་དང༌། རང་མཉམ་ལ་ཕྲག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་རྣམས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་དང༌། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བཅུ་སོགས་སྡིག་ལྟུང་ཚབས་ཆེན་རྣམས་བསགས་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད་ནས་ཤི་མ་ཐག་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་འཁྱམ་དགོས་པ་ཡང་ཡང་བྱུང༌། ཚེ་འདིར་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་འདི་རྟག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ལན་འདུག་པས་བློས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་རྒུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་གཅིག་པུར་མངོན། འཆི་བ་དྲན་པའི་བློ་རྣལ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཉེན་བཤེས་ཐམས་ཅད་དང་མྱུར་དུ་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་གཅན་གཟན་གྱི་མདུན་དུ་རྩྭ་སྤུངས་པ་བཞིན་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་སྙན་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་ཞིག་འོང་བས་འདི་སྣང་གི་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་རྩོམ་པར། ཕྱི་མའི་དོན་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། སྦྱིན་གཏོང་སོགས་བསོད་ནམས་རླབས་གང་ཆེ་བསྒྲུབས་པ་དང༌། སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་ངན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས་ཏེ༑ སླན་ཆད་དལ་འབྱོར་གྱི་ཨང་ཀ་མ་འཁྲུགས་པར་བདེ་ནས་བདེ་བའི་སར་འགྲོ་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས་བློས་འཆི་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོར་འདུག །རྒྱལ་སྲས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོས་འཆི་བ་མ་དྲན་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གང་བྱས་ཚེ་འདིའི་འདུན་མར་སོང་ནས་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང༌། འཆི་བ་གཤའ་མ་ཞིག་དྲན་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ལ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

71

དགོངས་པར་སྣང༌། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དྲན་པའི་བློ་རྣལ་མ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་༝ ཁྱད་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི༌༝། འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།
དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པའོ། །
ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འཆི་བདག་ངེས་པར་འོང་ལ་དེ་ཡང་རྐྱེན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་བོར་བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར། བདག་གིས་རྙེད་དཀའ་དོན་ཆེའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཡང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་བླངས་ཀྱང་མཐར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྲངས་ལས་བརྒལ་བ་ཙམ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་ཐོ་རེ་བ་ཙམ་གསལ་ལ༑ བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟག་

72

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དགྲ་བཅོམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཅས་པ། མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་ཁྲི་དང་བཅས་པ། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་དགྲ་བཅོམ་མ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་གྱི་ཤིང་ས་ལ་ཟུང་གི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་དགྲ་བཅོམ་ལ་བཀོད། དེས་སངས་རྒྱས་འདའ་བ་བལྟ་མི་བཟོད་ཚུལ་གྱིས་དེ་འཕྲལ་མྱ་ངན་ལས་འདས། སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་བལྟ་མ་ནུས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འདས་ནས། སངས་རྒྱས་དུ་མའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཚེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐུལ་ཏེ་སླར་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་བྱོན་པ་ལ་བཀའ་མཆིད་ཀྱི་ཐ་མ་སྩལ། ཀུན་དགའ་བོས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མ་ཆེན་པོ་ནུབ་ན་བདག་གིས་སེར་སྐྱ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་སོགས་སུ་གཤེགས་སོ་ཞེས་བགྱི་བའམ་ཇི་སྐད་བརྗོད་ཅེས་སྨྲེ་སྔགས་བཏོན་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སངས་པ་ན་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་གཏད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་སྟོད་གཡོགས་བསལ་ཏེ་དགེ་སློང་དག་ལྟོས་ཤིག། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་ཆེ་བ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བཀའ་བསྡུ་དང་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

73

པོའི་སྐབས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ལས་ལྷག་མེད་པར་གསུངས།
དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་ཆེན་པོ་བདུན་དང༌། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་པཎ་གྲུབ་རྒྱལ་བློན་ཇི་སྙེད་ཅིག་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་དང༌། བོད་འདིར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན། མཁན་སློབ་གཉིས། ཇོ་འབྲོམ་ཡབ་སྲས། མར་མི་དྭགས་གསུམ། ས་ཆེན་གོང་མ་ལྔ༑ རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྲས་བཅས་སོགས་ལོ་པཎ་མཁས་གྲུབ་མང་དུ་བྱོན་པར་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་རྣམས་ལས་བཤད་པ་མ་བརྟགས་ན་ད་ལྟ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་བྱུང་བའི་གཏམ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་ཞལ་བཞུགས་པ་སུ་ཡང་མེད། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྔོན་ཆད་སྐྱེས་ནས་མི་ཤི་བར་བསྡད་པའི་མི་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ལ། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བརྙེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མཛད་ན། ཤ་ཁྲག་པགས་པས་གཡོགས་པའི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་བདག་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་མི་དགོས་པའི་གདེང་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་འཆིའམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་འཆར་བ་འདི་རྟག་འཛིན་གདོན་གྱིས་བསླུས་པ་གོར་མ་ཆག །ཡུལ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པ་མི་སྲིད་པས་འཆི་བ་ངེས་པར་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་སྐྱེས་པོས་སེར་སྐྱར་དམག་དྲངས་ནས་ཤཱཀྱ་རྣམས་བསད་པའི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤཱཀ་རིགས་ཀྱི་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་

74

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གསེང་དང༌། ཉི་ཟླའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་སུ་སྦས་ཀྱང་ཕྱིས་གཟིགས་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཤི་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྔོན་དང་ད་ལྟ་ཕྱི་མའི་དུས་ནམ་དུའང་འཆི་བས་འཇོམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སྔར་འདས་པ་རྣམས་བརྗོད་ཟིན་ལྟར་ལ། ད་ལྟའང་བླ་མ་གཅིག་གི་ཆོས་གྲྭར་མི་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་འཛོམས་པ་རྣམས་ད་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་ཙམ་སོང་བ་ན་དེའི་ནང་གི་མི་རྡོག་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རུས་གོང་ཐར་ཐོར་རེ་རྡུལ་ཁྲོད་དུ་ཡོད། མི་གྲགས་ཅན་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་མིང་ནས་སྨོས་ཏེ་བྱ་བ་བྱས་པའི་གཏམ་ཙམ་རེ་ཞིག་གླེང༌། སྐབས་ཤིག་ནས་དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་གླེང་མཁན་མེད་པར་འགྱུར་བས་མཚོན་དེ་རིང་ཕན་ཆད་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ལ་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་ན་ཡོད་པའི་མི་རྒན་གཞོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་འཆི་བར་འགྱུར་ཞིང༌། མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བས་བདག་གཅིག་པུ་མ་ཤི་བར་སྡོད་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད།
འཆི་བ་སླེབ་ཚེ་རྐྱེན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་ཡོད་ན་མི་འཆི་བ་སྲིད་ཀྱང་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་ལ། མགྱོགས་པས་འབྲོས་སུ་མེད་པ་ནི། དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཚེ་མི་འཆི་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འབྲོས་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་མི་ནུས་པ། སེང་གེས་གཅན་གཟན་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་དང༌། གླང་ཆེན་གྱི་སྤྱི་བོ་སྡེར་མོས་འདྲལ་བར་བྱེད་ཀྱང་འཆི་བ་འོང་ན་མཐུ་རྩལ་ཉམས་ནས་སྲོག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

75

འདོར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ནོར་དང་སྨྲ་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟོབས་དང་ནོར་དང་བློ་རིག་མཁས་པའི་བློན་པོ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚེ་ཚད་རྫོགས་ན་འཆི་བ་ལ་ཐབས་མི་རྙེད་པར་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུར་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ། དུས་ལ་བབས་ཚེ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་གསོས་ཀྱིས་སྨན་བྱིན་པ་དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་སྲུང་བ་བྱས་ཀྱང་འཆི་བ་བཟློག་པར་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི་བས་བསྡུས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལས་སུས་ཀྱང་འདའ་བར་མི་ནུས་ལ། དགེ་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཅིག་བྱས་ཡོད་ན་འཆི་བ་སླེབ་རུང་སྐྲག་མི་དགོས་མོད། བདག་གིས་སྔོན་ཆད་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཕར་ཞོག །བདེ་འགྲོའི་རྒྱུར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་དགེ་རྩ་གཙང་མ་ཞིག་བྱས་པའང་ཡིད་ལ་མི་དྲན་པས། སྐབས་འདིར་ཤི་ན་ངན་སོང་ལས་འགྲོ་ས་མེད་པ་ཐག་ཆོད། དེས་ན་ནམ་ཞིག་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་ནས་ལུས་རོར་གྱུར་ཅིང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཉམ་ང་བའི་ལམ་འཕྲང་འགྲིམས་པའི་ཚེ་ཕན་ངེས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ།།
ཚེ་ལ་སྣོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་པ་ནི། བདག་གི་ཚེ་ཕལ་ཆེར་འདས་ཟིན་པས་ཕྱིན་ཆད་ཚེ་ལྷག་ཅི་ཙམ་ཡོད་མི་

76

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཤེས་མོད། ད་ལྟ་ལོ་བདུན་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་ལ་ཚེ་མཐར་ཕྱིན་པར་འཇོག་པའི་རིང་མཐའ་དེ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེའི་བར་གྱི་ཚེ་འཛད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མྱུར་ཏེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལས་དབུགས་གཅིག་བླངས་པས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་དགུར་བབས་སོང་བ་ལྟ་བུར་བསམས་ན། དབུགས་རེ་རེ་བླངས་པས་ཀྱང་ཚེ་ཇེ་ཐུང་དུ་འགྲོ་བས་ཚེ་མི་འཛད་པའི་དུས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཞག་རེ་རེ་སོང་བས་སུམ་ཅུ་ལོངས་པ་ན་ཟླ་བ་ཟད། ཟླ་བ་རེ་རེ་སོང་བས་བཅུ་གཉིས་འདས་པ་ན་ལོ་ཟད། ལོ་རེ་རེ་སོང་བས་ལོ་སྐོར་ལྔ་དྲུག་ཙམ་རྫོགས་པ་ན་ཚེ་ཟད་ནས་འཆི་བའི་དུས་ལ་སླེབས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཚེ་རིང་ཐུང་སྔོན་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་ཚོད་ཙམ་ལས་འཕྲལ་དུ་སྣོན་པ་བྱེད་ཚུལ་གཏན་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པ། དཔེར་ན་རྫིང་བུ་ཞིག་གི་ཞབས་བརྡོལ་ནས་ལྟག་ཆུ་བཅད་ན་འཕྲལ་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་མཚུངས་པར་སྣང༌། དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་དང་ཟས་ནོར་གསོག་པའི་ཡུན་ལ་ཅི་ཙམ་འགོར་བའི་ཚོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེ་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བ་དང༌། ཁང་ཁྱིམ་གསར་དུ་བརྩིག་པའི་ཚེ་ཡང་ཅི་ཙམ་འགྱངས་པའི་རིང་ཁང་བདག་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་གནས་སུ་ངལ་མི་གསོ་བར་རྒྱུག་གིན་ཡོད་པས། ཁང་པ་དེར་ལོངས་སྤྱད་ནས་སྡོད་ཁོམ་ཆེར་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་གྲུབ་པར་རློམ་པ་ཤིན་ཏུ་གླེན་པའི་རྟགས་སུ་མངོན།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

77

དེ་བཞིན་དུ་ཟ་འཐུང་དང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་ཅི་བྱ་བ་དང་ཅི་བྱེད་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚེ་བྲི་ནས་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡེ་མེད་པས། མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ༑ སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྡོད་པར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་བང་བརྒྱུག་པའི་ཚོད་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་བསམ་བློ་བཏང་ན་མེད་པར་གདའ། ན་བ་དང་རྒ་བའི་ཕོ་ཉས་འཆི་བདག་གི་སར་ཁྲིད་པའི་སྐབས་ལ་གསོན་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། གསོན་པའི་དུས་ལ་ཚེ་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་བའི་སྡོད་པར་བཟུང་ནས་དགའ་བར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། བཙོན་པ་འགའ་ཞིག་གཤེད་མས་གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་ཚེ་གོམ་པ་རེ་རེ་སྤོས་པས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བས་གསོད་སར་མ་སླེབས་པའི་སྐབས་ཙམ་ལ་དགའ་བར་མི་འོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱག་ན་པདྨོ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྡོད་དབང་ཡང་མེད་པར། །འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་དྲུང་དུ་བང་རྩལ་གྱིས་བརྒྱུག་པས། །གསོན་པོ་ཟེར་ཡང་འཆི་བའི་ལམ་ཆེན་ལ་ཆས་འདུག །ཉེས་ཅན་གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་སྣང་ཚུལ་འདི་སྐྱོ་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མི་གཅིག་གིས་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་འབབ་པའི་འགྲམ་གྱི་བྲག་གཡང་གཟར་པོའི་ངོས་སུ་ཤིང་ཐོག་གི་རོ་ལ་ཆགས་ནས་རྐང་པ་རྩྭ་ཕུང་ཞིག་ལ་བརྟེན། ལག་པས་རྩྭ་ཕུང་ཞིག་ལ་འཇུས་ཏེ་མར་འཕྱང་བཞིན། ཤིང་ཐོག་ལེན་པའི་ཚེ་བྱི་བ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་རེས་མོས་སུ་རྩྭ་ཕུང་ལས་ཉག་མ་རེ་བཅད་ཀྱིན་འཁྱེར་བ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པར་བསྡད་པས་རྩྭ་ཕུང་ཉུང་དུ་སོང་བ་ན་གཅོང་རོང་དུ་ལྷུང་

78

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། རྩྭ་ཕུང་མ་ཟད་པའི་གོང་དུ་འབད་འབུང་བྱས་ན་བདེ་སར་ཐོན་ནུས་ཀྱང་དེ་ལས་ཅི་ཐར་མི་བྱེད་པར་རང་ཉིད་གཡང་ལ་སྐྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལས་གླེན་པ་སུ་ཡང་མེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་འཁོར་བའི་བྲག་གཡང་དུ་ཚེའི་རྩྭ་ཕུང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་སྐབས། ཉིན་མཚན་གྱི་བྱི་བ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་ཚེའི་རྩྭ་ཕུང་ཟ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྙམ་མི་འཇོག་པར་འདོད་ཡོན་ལྔའི་ཤིང་ཐོག་ཞིམ་ཞིམ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཡེངས་པ་ན་ཚེའི་རྩྭ་ཕུང་ཟད་མ་ཐག་ཤི་ནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཅོང་རོང་དུ་ལྷུང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོས་འཁྱེར་བར་འགྱུར་ཞིང༌། ཚེ་མ་ཟད་གོང་དུ་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ལམ་བསྒྲུབས་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་ནུས་པ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་དམྱལ་བའི་གཡང་ལ་མཆོང་ཚུལ་ཨེ་ཡོད་མནོ་བསམ་གཏོང་རན་འདུག །ད་ལྟ་ཤི་དུས་སྐྲག་མི་དགོས་ཁུལ་གྱིས་སོས་བདེ་བར་བསྡད་ནས་འཆི་ཁར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་མ་བྱུང་ཚེ་སྡུག་སྨྲས་ཤོར་ན་གྱོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འཆི་བ་མ་སླེབས་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་༝། བཞིན་དུ་བསྒོམ། རྒྱས་པར་སྐྱོང་སྤྲོ་ན་ནམ་ཟླ་དུས་བཞིའི་འགྱུར་བ་བྱ་བ་ཞག་བཅུ་གྲངས་ཙམ་ནས་རི་ཀླུང་ཐམས་ཅད་མདོག་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ་བ་དང༌། ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བགྲོད་པ་དང༌། ལྗོན་ཤིང་སོགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ནུབ་ནས་ཤར་དུ་རིམ་གྱིས་འགྲོ་བ་སོགས་དཔེར་བླངས་ཏེ་བསམ།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

79

གསོན་པའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེའི་རིང་མཐའ་དེ་ཙམ་ཐུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ལོང་ཡོད་སྙམ་དུ་ཕྱི་བཤོལ་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་ན་ཚོད་ཕྲ་མོའི་དུས་བྱིས་པའི་རོལ་རྩེད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡེ་མེད་པར་ལོ་བཅོ་ལྔ་སྐོར་སོང་ཞིང༌། དེ་ནས་བཟུང་ལྟོ་རྒྱབ་སྒྲུབ་པ་དང་གཉེན་འཁོར་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་གྲོང་ཆོག །ཉོ་ཚོང༌། སློང་མོ། ཕྱུག་པོའི་ངོ་འཛིན། འགྲོ་འདུག་སྣ་ཚོགས་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་བྱ་བཞག་མང་པོ་དང༌། སྐབས་འགར་ནད་དང་དགྲས་གཙེས་ནས་མི་འདོད་པ་མྱོང་དགོས་བྱུང་བ་དང༌། རེས་འགའ་ནོར་རྫས་ཕྲན་བུ་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་སྤྲོ་ཆེན་པོས་ད་དུང་ཇེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་རྩིས་བྱེད་པ་སོགས་དོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་ཁོ་ནའི་ངང་ལ་མི་ཚེ་ཕལ་ཆེར་འདས་ཟིན་པ་དང༌། ཚེའི་ལྷག་མ་ལའང་གཉིད་ཀྱིས་ཕྱེད་འདའ་བ་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་དང༌། རང་གཞན་གང་ལའང་མི་ཕན་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྩོམ་དགོས་པ་དང༌། རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་ཚེ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་ཞན་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཤེས་སླ་བར་སྣང༌། དཔེར་ན་ལོ་གསར་ཚེས་གཅིག་ཉིན་སྟོན་མོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དགའ་དགའ་སྐྱིད་སྐྱིད་ཀྱིས་བྲེལ་བས་ཆོས་སྒྲུབ་ལོང་མེད་པར་ཉི་མ་ཤོར། ཚེས་གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང༌། ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཚུགས་ནས་འདུ་ལོང་གིས་གཡེངས་པའི་མུར་ཟླ་བ་དེ་ནམ་ཚར་མི་ཤེས། དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གཞན་རྣམས་

80

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འདས་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ལོ་གཅིག་སོང༌། གཉིས་སོང་རིམ་གྱིས་ཚེ་ཧྲིལ་པོ་སྟོང་ཟད་དུ་བཏང་སྟེ་འཆི་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་ཚེ་ཕྱི་མར་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ན་ངེས་པར་གྱོང་ཆེ།
རང་རེས་མཚམས་བཅད་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་ཁུལ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུའང་མཚན་མོ་གང་ཡོད་གཉིད་ཀྱིས་འདའ་བ་དང༌། ཉིན་མོ་ནང་ཇ། དྲོས་ཇ། གུང་ཚིགས། དགུང་ཇ་རྣམས་ཀྱི་དུས་བཟའ་བཏུང་གཡོ་སྐོལ་བྱས་ཏེ་དལ་བུས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང༌། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལོང་གཏམ་སྨྲ་བ། འཕྲལ་གྱི་བྱ་བཞག་ལ་བཀོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉི་མ་འཕུལ་བ་དང༌། ཐུན་གྱི་སྐབས་སུའང་སྔགས་གྲངས་གསོག་པ་ཙམ་ལས་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁམས་བསྐོར་ནས་ཚུལ་མིན་གྱི་རྟོག་པ་འོག་འགྱུའི་ངང་ལ་འབྱམས་པ་རང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆོས་རྣམ་དག་སྒྲུབ་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སྣང་ན། མཚམས་གྲོལ་ནས་གུ་ཡངས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཆོས་སྒྲུབ་ལོང་མེད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། བྱ་བཞག་གལ་ཆེ་བ་འདི་དང་འདི་བསྒྲུབས་ཟིན་རྗེས་ཆོས་ཤིག་བྱ་དགོས་སྙམ་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་འཆར་ཡང་འདི་སྣང་གི་ཞེན་པ་མ་ལྷོད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཙམ་སྒྲུབ་ཀྱིན་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་བསྒྲུབས་ནས་ཟིན་པའི་དུས་མི་སྲིད། བྱ་བ་མང་པོ་རྩོམ་པའང་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་སྙན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་མོད། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་སྔོན་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་ཚོད་ཙམ་མ་གཏོགས་འབད་རྩོལ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དཀའ་ལ། གལ་སྲིད་དགེ་འབྲས་ཤིག་སྨིན་པའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

81

དུས་ལ་བབས་ཏེ་ཕུན་ཚོགས་ཅུང་ཟད་གྲུབ་ཀྱང་འཆི་བའི་ཚེ་མྱ་ངན་གྱི་ཁ་སྣོན་ཙམ་ལས་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་པ་རྨི་ལམ་ཐུན་གཅིག་ན་བདེ་བ་སྤྱད་པ་སད་པའི་ཚེ་དྲན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་ཞིང་འཆི་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འོང་ངེས་པས། འདི་སྣང་གི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་བཙན་ཆོད་དུ་སྤངས་ནས་ཆོས་རྣལ་མ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་༝།གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་༝། ངེས་པར་འཆི་བ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་༝། ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན༌༝། བསམ་མོ།།

ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ།

གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་བསམ་པ་ནི། ལང་ཚོ་ཡོལ་ནས་རྒས་པའི་མཐར་སླེབས་པའི་ཚེ་ངེས་པར་འཆི་དགོས་ཀྱང་ད་ལྟ་ན་ཚོད་གཞོན། ནད་མེད། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས། དགྲའི་འཚེ་བའང་མེད་པས་རེ་ཞིག་མི་འཆིའོ་སྙམ་ན། དེ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་བསགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་མའི་མངལ་དུ་འཆི་བ་དང༌། ལ་ལ་བཙས་མ་ཐག་འཆི་བ། ཁ་ཅིག་གོག་ཐུབ་ཙམ་ན་འཆི་བ། གཞན་དག་རྒྱུག་ནུས་པའི་ཚེ་འཆི་བ། ཁ་ཤས་གཞོན་ནུའི་དུས་འཆི་བ། འགའ་རེ་དར་ལ་བབས་པ་ན་འཆི་བ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ།

82

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཚེ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཆི་བ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དང༌། སྔ་དྲོ་ལང་ཚོས་དྲེགས་པའི་གཞོན་ནུ་འཕྱོར་ཆས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཕྱི་དྲོ་གློ་བུར་དུ་ཤི་ནས་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་སྐྱེལ་བ་དང༌། ཕ་མ་རྒས་འཁོགས་ཀྱིས་བུ་དང་ཚ་བོའི་དུར་འདེབས་པའང་ཆེས་མང་བ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་གཞོན་པ་ཙམ་མི་འཆི་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ག་ལ་འགྲོ །ནད་མེད་པའི་མི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་དུ་མ་ལོ་ནད་སྟན་འབྱར་གྱིས་ཟིན་པའི་ཉམ་ཐག་འཆི་ལ་ཐུག་པ་འགའི་སྔོན་དུ་ཚེའི་དུས་བྱེད་པ་དང༌། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པའི་ཕྱུག་པོ་མང་པོ་སྤྲང་རྒན་ལྟོག་འཁྱམས་པ་ཚོའི་སྔོན་ལ་འཆི་བ་དང༌། དགྲ་གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་དག་མ་ཤི་བའི་གོང་དུ་འཚེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་འགའ་ཞིག་གློ་བུར་གྱི་རྐྱེན་དབང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་རྒྱུན་པར་མཐོང་ཐོས་ཀྱིས་གྲུབ་བཞིན་པ་ཡིན་པས། ནད་མེད་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་མི་འཆིའོ་སྙམ་དུ་ཞེ་གདེང་འཆའ་བར་ག་ལ་རིགས། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་དུས་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པའང་འབྱུང་ཞིང༌། ད་ལྟ་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་དང༌། མ་འོངས་པ་ན་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལ་རིང་མཐར་བྱེད་པ་དང༌། ཚེ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཚེའི་སྤྱི་ཚད་ཀྱང་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བས་ངེས་པ་མེད།
ཁྱད་པར་དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོའི་བཟའ་མི་ཤི་བ་རྣམས་ཕྲེང་བ་ལ་བགྲང་གིན་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དྲག་ཞན་མང་པོ་ངེས་པ་མེད་པར་ཤི་བ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

83

ཡིད་ལ་བྱས་ནས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྔར་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམ་ཞིང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་མཛད་པ་དུ་མ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་བསྐུལ་ཕྱིར་གློ་བུར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་མཚན་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པ་དང༌། རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་མི་དཔོན་སྡིག་སྤྱོད་རླབས་པོ་ཆེས་ཡུལ་ཁམས་དབང་དུ་བསྡུ་བ་མང་པོ་ཡང་ལོ་བརྒྱར་སྡོད་རྩིས་ཀྱི་ས་བཅད་བཀྲམ་ནས་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་ལ་འབད་བཞིན་པ་ན་འཆི་བདག་སླེབས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཁྲིད། མི་སྐྱ་བཙན་ཕྱུག་འཛོམ་པ་དང་བླ་སྤྲུལ་འཕྲིན་ལས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཕལ་པའི་ཡིད་སྨོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་རེ་འབྲས་མ་གྲུབ་གོང་དུ་ཤི་སྟེ་ནོར་རྫས་ལོངས་སྤྱོད་མི་གཞན་གྱིས་ཐོབ་འགྲོ་བ་བགྲང་གིས་མི་ལང༌། དྲིན་ཅན་གྱི་ཕ་མ་དང་སྤུན་ཟླ་གཉེན་བཤེས་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཞེ་འཁྲེང་བཞིན་ལྔ་པའི་ལམ་པོ་ཆེར་ཐེགས་པས་ད་ལྟ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས། དགོན་པ་ནའང་རང་དང་ལོ་ཚོད་མཉམ་པའི་གྲོགས་མཆེད་དང་རང་ལས་གཞོན་པ་མང་པོ་ཚེ་ཚད་མ་རྫོགས་པར་གློ་བུར་དུ་ཤི་བ་དེ་སྙེད་ཅིག་འདུག །དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པའི་ཚེ་བདག་ཀྱང་ངེས་པར་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པས་འདི་སྣང་གི་ཞེན་པ་བསྐྱུངས་ནས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་མྱུར་དུ་འཇུག་པར་རིགས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ། རང་ཅག་རྣམས་གྲོགས་པོ་ཤི་བའི་ཚེ་གཞན་དཔེ་རང་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟ་ཅི། ལས་ངན་པོ་འདི་ཤི་སོང་ཞེས་འཆི་བ། དེ་

84

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཅིག་པུའི་བགོ་སྐལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བཟུང་ནས་དེའི་ཅ་ལག་ཡོ་བྱད་འདྲ་ལག་ཏུ་ཨེ་ཐོབ་སྙམ་ཧམ་པ་གཏིང་ནས་ལངས་འོང་བ་འདིས་ཆོས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་པ་ཤེས་སླ་བར་སྣང༌།
གཞན་ཡང་རང་བྱིས་པའི་དུས་འབྲོག་སྡེ་ཆེ་བ་ཚོར་རྟ་གནག་ལུག་གསུམ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་མཐོང་བ་ལས་ད་ལྟ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཤི་ཟིན་པ་དང༌། རང་གི་སྒོ་ཕྱུགས་རྟ་དྲེལ་ཁྱི་དང་བྱི་ལ་སོགས་སྔོན་ཆད་ཅི་ཙམ་ཤི་བ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཟིན། དུས་རྒྱུན་པར་ཝ་དང་ལུག་ལ་སོགས་པ་ཤི་བའི་པགས་པ་ལུས་ལ་གྱོན་ཅིང་གདན་དུ་བཏིང༌། སྐམ་ལུག་སོགས་ཀྱི་ཤ་ཟ། ཁྲག་དང་ཚིལ་ཁུ་འཐུང་བཞིན་པའི་ཚེ་ཁ་ཞིམ་པ་དང་ལུས་དྲོ་བས་བདེ་ཉམས་འཆར་བ་མ་གཏོགས། ཤ་པགས་འདི་དག་སྔོན་གཞན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བཟུང་བ་དང༌། ད་ལྟ་ཁོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་ནས་སྣང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། རང་གི་ལུས་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཚུལ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལའང་མི་འཆར་བ་འདི་སྔར་ཕན་མི་རྟག་པ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པས་ལན་པར་འདུག །གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཚོས་ཐོད་ཌཱར། ཐོད་ཕྲེང༌། ཐོད་ཕོར། མི་རྐང་གི་གླིང་བུ་སོགས་རྒྱུན་པར་འཆང་བ་ན་འདི་དག་བདག་གིར་སེམས་པའི་མི་དེ་རྣམས་དང་རང་ཅག་ལ་སྔ་ཕྱི་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་ལུས་དོར་ནས་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་ཁྱད་མི་འདུག་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་རེ་མ་མཐའ་དགོས་པར་གདའ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དུར་ཁྲོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

85

རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། །ནམ་ཞིག་མགོ་སྙོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པར་མངོན།
རང་ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ལོ་དྲུག་བདུན་ཙམ་བསྡད་ནས་སླར་རང་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དང་དགོན་པར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཤ་སྟག་གིས་གང་ནས་ངོ་ཤེས་པ་འགའ་ཙམ་ལས་མེད་པ་འདི་མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཞལ་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང༌། ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཚེ་དུར་ཁྲོད་ཅིག་ན་བསྡད་ཡོད་པ་ལྟར་མང་པོ་ཞིག་སྔར་ནས་རིམ་པར་འདས་ཏེ་རུས་གོང་སྐམ་པོ་ཁ་ཤས་ལུས། འགའ་ཞིག་ཤི་ནས་རོ་བསྲེགས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཟིན། ལ་ལ་ཤི་ཚར་ཀྱང་རོ་རུལ་ད་དུང་ཁྱིམ་དུ་བཞག་འདུག །ཁ་ཅིག་འཆི་ལ་ཁད་དང༌། གཞན་དག་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་རྒྱུན་པར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་འཆིའམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའང་མེད་པ་འདི་ལ་བློ་གདེང་ཅི་ཞིག་ཡོད། ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་འདི་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དངོས་སྟོབས་དང་ལུང་གིས་སྒྲུབ་མི་དགོས། ཁ་སང་ནད་ཅི་ཡང་མེད། ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བཟའ་བཏུང་འདི་འདྲ་བྱས། ཁོ་རང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཚོང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་དང༌། ཁང་པ་ཇེ་ཆེར་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་འདུག །མདང་གློ་བུར་དུ་ཤི་སོང་ཟེར་བ་མང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དངོས་གནས་ལ་བདག་ལོ་དང་ཟླ་བ་རྟིང་མ་ཕར་ཞོག་དོ་ནུབ་མི་འཆི་བའི་གདེང་ཡང་མེད། སྔར་འདས་ཀྱི་མི་དེ་རྣམས་ད་དུང་མི་

86

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འཆི་སྙམ་དུ་བློ་བདེ་བར་ཡོད་པའི་ཚེ་འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སེམས་བདེ་བག་ཕེབས་པར་གནས་པའི་སྐབས་ཤིག་གློ་བུར་དུ་སྐྱས་ཆེན་འདེགས་དགོས་ལ། དུས་དེ་ཡང་ནམ་འོང་ཆ་མེད་པས་སང་ཕོད་དང་ཚེ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྔོན་ལ་གང་འོང་མི་ཤེས། དེར་མ་ཟད་སང་དང་ཚེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་གང་སྔ་ཁ་ཚོན་མི་ཆོད་པས་དེ་རིང་གི་ཉིན་འདིར་ནོར་རྫས་གང་ཡོད་རྟེན་བཞེངས་དང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་གཏོང་བ་དང༌། བཅས་རང་གི་ཉེས་ལྟུང་མཐའ་དག་སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོས་བཤགས་པ་དང༌། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་ཀློག་ཅིང་གཟུངས་སྔགས་བཟླ་བ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་ཅི་ནུས་ལ་འབད་པ་དང༌། འཕྲལ་ཡུན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་དག་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་མང་དུ་གདབ་པ་སོགས་བྱ་ཐབས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་སྙམ་པ་ཞིག་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་དགོས། དེ་ལྟར་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་དྲན་པས་དགེ་སྦྱོར་ལ་འཕྲལ་དུ་བསྐུལ་བ་འདི་རྒྱུན་བསྲིངས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དོ་ནུབ་འཆི་བ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་པས་མི་ཚེ་འདའ་བ་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལོན་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་༝། འདེབས་བཞིན་དུ་བསྒོམ།
འཆི་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་རྐྱེན་ཉུང་བ་བསམ་པ་ནི། རང་ཅག་ཕྱི་ནང་གི་འཆི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་རུ་འཛིང་པའི་ཁྲོད་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲས་དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གསོད་པ་དང༌། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་མནར་ཏེ་ཁྲི་མོན་དུ་འཆི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

87

བ། ཆོམ་རྐུན་གྱིས་ནོར་རྫས་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་གསོད་པ། བྱད་མ་མཁན་པོའི་རིག་སྔགས་ངན་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་སོགས་མིས་འཆི་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་གཟའ་གདོང་ཐུག་གིས་འགྲོ་འཕྲོ་ལ་ཤི་བ་དང༌། རྒྱལ་བསེན་གྱིས་སེམས་འཕྱོ་ཞིང་མ་བདེ་བར་ཤི་བ། ཀླུ་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པས་མི་ཁྱུར་མ་ཆུད་པར་ཤི་བ་སོགས་རྒྱུན་པར་མཐོང་བ་བཞིན་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་གདོན་དང་བགེགས་རིགས་ཀྱི་གནོད་པས་སྲོག་འདོར་བ་ལྟ་བུ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཆི་རྐྱེན་བྱེད་པ༑ ལ་ལ་དུད་འགྲོ་ཁྱིས་རྨུགས་པ་དང༌། གནག་ཕྱུགས་ཀྱིས་བརྡུང་བ། རྟ་དང་དྲེའུས་འཕྲས་པ། སྟག་དོམ་དྲེད་སྤྱང་སོགས་གཅན་གཟན་གྱིས་ཟོས་པ་ལྟ་བུ་དུད་འགྲོས་འཆི་རྐྱེན་བྱེད་པ། གཞན་དག་སའི་ཐིབས་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་དང༌། ཆུས་ཁྱེར་བ། མེས་ཚིག་པ། རླུང་གིས་རེངས་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བས་འཆི་རྐྱེན་བྱེད་པ། ཕལ་ཆེར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ནང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པས་མེ་ཁམས་འཕེལ་ཆེས་ན་ཚ་བ་དང༌། ཆུ་ཁམས་འཕེལ་ཆེས་པས་གཅོང་དང་མ་ཞུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཁམས་མ་སྙོམས་པར་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་གྱུར་ནས་ནད་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་དེ་སྲོག་འཕྲོག་པ་སོགས་ཕྱི་དང་ནང་གི་འཆི་རྐྱེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་དྲག་ཞན་བར་མ་དེ་སྙེད་ཅིག་ཕྱི་མའི་གནས་སུ་ཁྲིད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། རང་ཡང་སྔར་ནད་ཀྱིས་འཆི་ལ་ཁད་དང༌། གཡུལ་དུ་མཚོན་གྱིས་ཕོག་པ་སོགས་འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་པོ་དང་འཛོམས་རུང་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཟད་པས་ད་དུང་འཚོ་བ་མ་དོར་བར་གནས་ཀྱང་སླན་ཆད་དོ་ནུབ་རང་འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཏེ་

88

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱུས་མེད་ཀྱི་འཕྲང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། མ་ཤི་བར་ཡུན་རིང་སྡོད་རྒྱུའི་འདུན་པ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་ཡང་རེ་བ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ད་ལྟ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཚེ་རིང་དུ་གནས་པའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་པ་ཉུང་བ་དང༌། ཁ་ཟས་སོགས་སྨན་རྣམས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་བས་ནད་འཇོམས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་ཞན་པ་དང༌། ཚོགས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཚེ་སྒྲུབ་པའི་བཟླས་བརྗོད་སོགས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་དུ་སོང་ནས་ཚེ་བསྲིང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཅག་རྣམས་ཚེ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྡོད་རྩིས་ཀྱིས་ཟས་གོས་ནོར་རྫས་ཁང་ཁྱིམ་ཞོན་རྟ་ཁལ་མ་འཁོར་གཡོག་སོགས་མང་པོ་འཚོལ་ལ། དེ་དག་ཡུན་རིང་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་སྙམ་པ་མ་གཏོགས་འཆི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ཁ་ཟས་མ་ཞུ་བར་ནད་བསྐྱེད་དེ་འཆི་བ། གོས་དང་ནོར་གྱི་ཕྱིར་རྐུན་པོས་གསོད་པ། ཁང་པ་མེར་ཤོར་བའི་ནང་ངམ་རྡིབ་པའི་འོག་ཏུ་ཚུད་པ༑ རྟས་བརྡབ་པ། ཁལ་མས་བརྡུངས་པ། གཡོག་པོས་བསླུས་པ་སོགས་འཆི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་རྒྱུན་པར་མཐོང་ཐོས་ཀྱིས་གྲུབ་བཞིན་པ་འདི་ཀ་ལགས་གཤིས་གསོན་རྐྱེན་མང་བས་ད་དུང་མི་འཆིའོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ།།བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སེར་སྐྱ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་རྒས་པའི་དུས་སུ་དབུལ་ཕོངས་དང་ཁས་ཞན་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་དུ་དོགས་ནས་ནོར་བསོག་ཅིང་གཞན་གྱི་ངོ་འཛིན་འདྲ་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་ཚེ་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

89

འབྱུང་བའི་དོགས་པ་གཏན་མི་འདུག་མོད། ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་རྒས་ཀྱི་བར་སྡོད་མི་སྡོད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ། འཆི་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འོང་ཐག་ཆོད་ཡིན་པ་དང༌། རྒས་པའི་ཚེ་སྡུག་ཀྱང་ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ཡིན་པས་ཡུན་ཐུང་ཞིང༌། ཆོས་མ་བསྒྲུབས་ན་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་སུས་ཀྱང་དཔོག་མི་ནུས་པས་གཏན་གྱི་སྐྱིད་སྡུག་ལ་བསམ་བློ་མི་གཏོང་བར་ཚེ་ཐུང་དགུན་ཉི་འདྲ་བ་འདི་ཙམ་གྱི་འཚོ་ཐབས་སེམས་པ་ནི་ཆེས་བླུན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་གདའ། དེ་སྐད་དུའང་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བས། ཚེ་འདིའི་རྒས་པ་དེ་རང་རེ་ཁོ་ན་ལ་འོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་སྡང་བའི་དགྲ་ལ་འོང་བ་ཡིན་པ་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།
ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། བསྐལ་པ་མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྲ་ཞིང་བརྟན་པར་སྣང་བའི་རི་རབ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང༌། གླིང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན༑ ཆུའི་དབུ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བའི་ལུས་འདི་རྟག་པར་གནས་པའི་གདེང་མེད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་འཆི་བ་མང་དུ་མཐོང་ཞིང༌། གཟའ་གདོང་ཐུག་སོགས་རྐྱེན་ངན་དང་ཕྲད་ན་མེ་བཏང་བསམས། བུད་ཤིང་ལག་ཏུ་ཐོགས་བཞིན་པའི་སྐབས་འཆི་བ་དང༌། ཇ་འཐུང་སྙམ། ཕོར་པའི་ནང་དུ་བླུགས་ནས་མ་འཐུང་གོང་དུ་འཆི་བ་དུ་མ་སྣང་བས་བདག་ད་ལྟ་རང་ཚེ་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག།

90

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྐྱེན་ངན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་གནས་པའི་ཚེ་སྲོག་རླུང་དམར་དཀྱིལ་གྱི་མར་མེ་ལྟ་བུ་འདི་ནམ་འཇིག་ཆ་མེད་པས་ཟླ་བ་རྗེས་མའི་དུས་ཤག་འདིའི་ནང་དུ་སུ་ཞིག་སྡོད་མི་ཤེས། ཁོ་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་སོང་ཟེར་བ་དང༌། ཟླ་བ་གཅིག་སོང་ཟེར་བའི་དུས་ཤིག་མི་རིང་བར་འོང་ངེས་པས་གཏན་གྱི་སྐྱིད་སྡུག་ལ་བསམ་བློ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཆོས་སྒྲུབ་རན་པར་མ་ཟད་འཕྱིས་འདུག །འཆི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚེ་ངས་ཆོས་ཤིག་བྱས་ཡོད་ན་ཤི་ཡང་བླ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཡིད་ཕམ། ད་ནད་འདི་ལས་གྲོལ་ན་ཆོས་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་སྙམ་དུ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་ཞིག་འབྱུང་མོད། དེའི་ཚེ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་མི་བཟོད་པའི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཟིན་པས་བྱ་ཐབས་མེད། དེས་ན་ལོང་ཡོད་མི་བྱ་བར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཆིག་དྲིལ་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་༝། གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི༌༝། ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་༝། ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ ༝ བསམ་མོ།།

འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་གསུམ་ནི། ནམ་ཞིག་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཞུ། པགས་པ་སྐམ། ཟས་ཁམ་གཅིག་དང་སྐོམ་ཧུབ་གཅིག་ཀྱང་ཁར་མི་འགྲོ། །ན་ཚ་དང་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

91

ཟུག་གཟེར་བཟོད་གླགས་མེད། སྨན་དཔྱད་རིམ་གྲོ་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན། འཆི་བར་ཤེས་རུང་ཐབས་ཟད། བཤང་གཅིའི་འདམ་ནང་དུ་འགྲེ་ལྡོག་བྱེད། མིག་སྐྱ་ལོག་ལོག །དབུགས་ཧར་ཧར་གཏོང་ཞིང་འཆི་བདག་གི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་གཉེན་བཤེས་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་ཅི་ཙམ་ཡོད་རུང་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་ས་མེད། བཙུན་པ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོའི་མཁན་སློབ་ཡིན་ཡང་གྲྭ་པ་གཅིག་ཙམ་འཁྲིད་དབང་མེད། མི་ཁྱིམ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མའི་དཔོན་པོ་ཡིན་ཡང་གཡོག་པོ་གཅིག་ཙམ་འཁྲིད་ས་མེད། འཛམ་གླིང་གང་བའི་ནོར་རྫས་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་འཁྱེར་དབང་མེད། ཐ་ན་ཟས་གོས་གང་བཟང་གིས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་འདི་ཡང་ཤུལ་དུ་བསྐྱུར་ནས་འགྲོ་དགོས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་སྡིག་པ་གསོག་པའི་གྲོགས་དང༌། ཟ་གྲོགས། འཐུང་གྲོགས། རྩེ་རྒོད་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་ཁོ་རང་ཚོའི་དོན་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད། ནོར་རྫས་འཛོམས་པའང་ཚེ་འདིར་བསགས་བསྲུངས་བརླག་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང༌། འཆི་ཁར་ཆགས་ཞེན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཙམ་ལས་ཤི་བའི་ཚེ་དགེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐེབས་སུ་འགྲོ་བ་སྲིད་མཐའ་ལྟ་བུར་སྣང༌། ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཤི་མ་ཐག་ཤུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྫས་ལ་ཧབ་ཤ་འགྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཤིན་པོའི་དགེ་རྩ་སོགས་ཡིད་ལ་དྲན་གྱིན་མི་འདུག །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱང་ཤི་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཁུར་དུ་འཁུར་བའམ་ཁྱོགས་ལ་བཏེགས་ནས་ཕྱི་

92

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རོལ་དུ་མེར་བསྲེགས་ཏེ་རུས་ཐལ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཐོར་བའམ། ཡང་ན་ཆུར་བསྐྱུར་ནས་དེར་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་ཞིང་རུས་གོང་རྣམས་གྲམ་གཤོང་དུ་ལུས། ཡང་ན་ས་དོང་དུ་བཙུད་དེ་རྣག་ཁྲག་སོགས་འབུས་གཞིག །ཡང་ན་རིའམ་ཐང་ལ་བསྐྱལ་ནས་བྱ་རྒོད་དང་གཅན་གཟན་གྱིས་ཟོས་པའི་ལྷག་མ་རུས་པ་ཐར་ཐོར་ཙམ་ཐང་སྟོང་དུ་འཐོར་བ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས། ད་ལྟ་མི་ཕལ་ཆེར་འཆི་བའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་གར་འགྲོ་བསམ་བློ་མི་གཏོང་བར་རོ་བདག་ཅིག་མེད་པ་ལ་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོན་པའི་ཚེ་རང་གི་རོ་དང་ཁྱི་རོ་གཉིས་བདག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་མེད་པ་ལ་བསམ་བློ་མ་བཏང་བའི་སྐྱོན་དང༌། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་སྐབས་མི་ཡུལ་གྱི་རོ་ལ་དོ་དམ་ཅི་འདྲ་བྱས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་དམ་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་མད་པར་གདའ། དེས་ན་ལྟོ་རྒྱབ་དང་གཉེན་སྐྱོང་དང་ནོར་གསོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་དོན་མེད་པའམ་དོན་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་སྣང་ལ། འཆི་བའི་དུས་སུ་ཕན་ངེས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟིན་པ་མེད་པའི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་བཙན་ཆོད་དུ་བསྐྱུར་ནས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར༌༝། གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་༝འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ༌༝ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་༝བསམ་མོ།།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

93

རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཟས་གོས་སོགས་གྱ་ནོམ་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རྒྱགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། ཟས་སྐོམ་ཞིམ་མངར་ཅན་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་བདག་ད་ལྟ་ཟས་བསོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་འདུག་མོད། ནམ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཚེ་བཟའ་བཏུང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱོད་མི་ནུས་པར་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་གདུང་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྙམ་དུ་བསམ། གོས་བཟང་པོ་གྱོན་པའི་སྐབས་ད་ལྟ་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་གོས་གསར་པ་གྱོན་ཞིང་འདུག་སྟེ། འཆི་བར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གོས་པའི་སློག་ཧྲུལ་ཞིག་གྱོན་ནས་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྙམ་དུ་བསམ། གྲོགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འགྲོགས་པའི་དུས་སུ་ད་ལྟ་བདག་གཞུང་བཟང་ཕྱི་ཐག་རིང་བའི་གྲོགས་དག་དང་འགྲོགས་གྱིན་འདུག་སྟེ། ཤི་བའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཙེས་བཞིན་གར་འགྲོ་གཏོལ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རང་གཅིག་པུར་འགྲོ་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྙམ་དུ་བསམ། མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་འདུག་པའི་དུས་སུ་ད་ལྟ་བདག་མལ་སྟན་འབོལ་ཞིང་འཇམ་པའི་སྟེང་ན་དགེ་སྦྱོར་མི་བྱེད་པར་བློ་བདེ་མོར་འདུག་ཀྱང༌། ཤི་ནས་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཚེ་གནས་དེར་རོའི་རྣག་ཁྲག་དང་རུལ་པའི་དུམ་བུ་དང་ནང་ཁྲོལ་རུལ་བ་དག་གི་ཁྲོད་དུ་བོར་ནས་འཇོག་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྙམ་དུ་བསམ། ཁྲུས་དང་བྱི་དོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ད་ལྟ་བདག་བྱི་དོར་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྟེ། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཚེ་ལུས་ལས་རང་

94

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཞིན་གྱིས་དྲི་ང་བ་འབྱུང་ཞིང་མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྦགས་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྙམ་དུ་བསམ།
རྟ་དྲེལ་སོགས་བཞོན་པ་བཟང་པོ་དག་ལ་ཞོན་པའི་དུས་ད་ལྟ་བདག་གི་བཞོན་པ་ཤ་རྒྱས་ཤིང་འགྲོས་ལེགས་པས་གཞན་གྱི་མིག་སྔར་མཛེས་པ་འདུག་མོད། ཤི་བའི་ཚེ་ལུས་འདི་ཁུར་དུ་འཁུར་བའམ་ཁྱོགས་ལ་བཏེགས་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་འཁྱེར་བའི་དུས་ཤིག་ཡོང་སྙམ་དུ་བསམ། འདི་རྣམས་སྤྱོད་པ་བག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་འདི་བཞིན་བསམས་ན་ཚུལ་མིན་གྱི་རྟོག་པ་འགོག་སླ་བར་གསུངས། དེས་མཚོན་ནས་རྒྱུ་རྫས་ལོངས་སྤྱོད་འཛོམས་པའི་ཚེ་མ་འོངས་པ་ན་ནོར་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མི་དབང་བར་སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་དྲན་པ་དང༌། སྙན་གྲགས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ནམ་ཞིག་འཆི་རྐྱེན་ཡ་ང་བ་འདི་ལྟ་བུས་ཤིའོ་ཞེས་པའི་གྲགས་པ་ངན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕེལ་ཚུལ་བསམ་པ་སོགས་རིགས་འགྲེའོ། །གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡུལ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་ལྟ་བར་གསུངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་གདེངས་ཅན་གྲོང་གི་ནོར་བུའི་དཔེ་ལྟར་ཆེས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཟས་གོས་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཆགས་ཞེན་མགོ་གནོན་ནུས་པ་ཙམ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་པའི་འོས་སོ།།
དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་སེམས་པ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བློ་ཆོས་ལ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

95

བསྐུལ་བའི་ཐབས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། རྒྱུན་པར་བསམས་ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་ཅི་ཐོན་བྱ་དགོས། མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ཙམ་ལས་དངོས་གཞིར་མི་འོས་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས་རྒྱང་བསྐྱུར་བྱེད་པ་གཏན་མི་རུང་སྟེ། ཡེར་པའི་ཞང་བཙུན་དང་སྤྱན་སྔ་བ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྔ་དྲོ་མི་རྟག་པ་ཐུན་རེ་མ་བསྒོམས་ན་ཉི་མ་ཕྱེད་ན་ཚེ་འདི་པར་ཆ། ཉིན་ཕྱེད་མ་བསྒོམས་ན་དགུང་མོ་ཚེ་འདི་པར་ཆ། ཚེ་འདི་པར་སོང་ཙ་ན་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་འདྲའི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་གྲོགས་ཀྱང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གོ་བ་ཆགས་ཤིང་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ་དང་འགྲོགས་དགོས་ཀྱི། ཚེ་འདིའི་རྙེད་སོགས་བཞི་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆོས་གཟུགས་དང༌། ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཁས་འཆེ་བའི་རྟོགས་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྡོད་མི་རུང༌། ཆོས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་མདོ་དང༌། དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་རྒྱལ་རབས་སོགས་གང་བྱུང་ལ་མི་ལྟ། ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་བསག་པ་དང༌། སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བ་དང༌། བླ་མ་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཐ་ན་སྟན་སྤོས་ཀྱིན་སེམས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་ཀ་མེད་དུ་བྱ་བར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་གསུངས་པ་ཆོས་སྐོར་གཞན་ལའང་འདྲའོ།།

96

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་འཕྲོར། སྡུག་བསྔལ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལམ་རིམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང༌། དེའི་ཟླས་དྲངས་པའི་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་མདོར་བསྡུས་བསམས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར། ནམ་ཞིག་འཆི་རྐྱེན་ཐོག་ཏུ་བབས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འཕོས་པའི་ཚེའང་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་རུང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་ངེས་པར་འཛིན་དགོས་ལ། ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གང་འདོད་དུ་ལེན་པའི་རང་དབང་མེད་ཕྱིར་ལས་དཀར་ནག་གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱེ་དགོས། རང་རེ་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་ལྟུང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁར་ཚེ་འདིར་ཡང་སྔོན་གོམས་ཀྱི་མཐུས་མི་དགེ་བ་གང་བྱས་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་གཉེན་པོ་མེད་པ་གཞི་སོགས་ཀྱིས་ལྕི་བ་ཤ་སྟག་དང༌། དགེ་བ་ཐན་ཐུན་བྱེད་ཁུལ་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་རྣལ་མ་ཞིག་དཀའ་བར་སྣང་བས། ཤི་མ་ཐག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་གཞན་མི་འདུག།

དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་ཐོག་མར་ངན་སོང་གསུམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

97

གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བས་འདི་ལ་གསུམ། དམྱལ་བ་དང༌། དུད་འགྲོ་དང༌། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ནས་གཞལ་བའི་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གཞན་བདུན་རིམ་པ་བཞིན་བརྩེགས་ཏེ་གནས་སོ།། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ལས་ཡང་སོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། རང་གློ་བུར་དུ་འཆི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་སྨན་བཅོས་རིམ་གྲོ་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ཕན་སྐྱེད་མེད་པར་ཇེ་ཐུར་སོང་ནས་འཆི་ཁར་སླེབས་པའི་ཚེ་ལས་དབང་གིས་ལུས་ལ་འཁྱག་སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཚ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲེད་ལེན་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་མ་ཐག་ཡང་སོས་ཀྱི་བར་དོ་གྲུབ་པ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་ནས་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་འཇིགས་སྐྲག་གི་སྣང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ། དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྔོན་གནས་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྔར་མི་ལུས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་བླང་དོར་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་ད་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་པའི་མྱ་ངན་བཟོད་གླགས་མེད་པ་འབྱུང༌། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་དེ་འདྲ་དྲན་པའི་ལོང་མེད་པར་ཡང་སོས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་དགྲའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྲོ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་ནས། སོད། རྡུངས། རྒྱོབ། ཟེར་ཞིང་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རལ་གྲི་

98

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དང་མདུང་སོགས་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྣུན་ཏེ་ལུས་གཅོད་པ་དང༌། དྲལ་བ་དང༌། འབིགས་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང༌། ལུས་དུམ་བུ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གཏུབས་ཟིན་པ་ན་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་འགྱེལ་བར་འགྱུར་རོ།།
དེར་རླུང་བསིལ་བ་ཞིག་ལངས་ནས་ལུས་ཀྱི་དུམ་བུ་འཐོར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་ལུས་སླར་སོས་ནས་ཡང་སྔར་བཞིན་འཐབ་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ་མིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དེ་འདྲའི་བརྒྱལ་ཐེངས་བརྒྱ་དང་སོས་ཐེངས་བརྒྱ་འབྱུང་བར་གསུངས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཚ་དམྱལ་རྣམས་སུ་རི་ཀླུང་ནམ་མཁའ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་མེ་དམར་ཀམ་མེ་བའི་ཁྲོད་དུ་བལ་དུམ་མེ་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པས་མནར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། རྩྭ་ཤིང་ཕལ་པའི་མེ༑ ཤིང་ཚེར་མ་ཅན་གྱི་མེ། ཙན་དན་གྱི་མེ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་མེ། སོལ་མལ་གྱི་མེ། དུས་མཐའི་མེ། ཡང་སོས་ཀྱི་མེ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚ་བར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་ཞིང༌། མདོ་ལས་དམྱལ་བའི་མེ་ལ་ལྟོས་ན་མིའི་མེ་ཁ་བ་ཙམ་དུ་བསིལ་བར་གསུངས། དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལས་དབང་གིས་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་རི་བོའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

99

གཏོས་དང་མཉམ་པའི་ལུས་ཀྱི་བོངས་ཚོད་རྫོགས་པར་འགྲུབ་པས་ལུས་ཆེ་བའི་ཚོད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་དང༌། ཤ་པགས་སོགས་རྐྱེན་གང་ཡང་མི་བཟོད་པ་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་གསུངས་པས། སྲེག་བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བ་དང༌། བསྲེག་བྱས་རྐྱེན་མི་ཐེག་པ་ལ་བསམས་ན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཡུན་ཙམ་ཞིག་ནས་མ་ཤི་བའི་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང༌། ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་འཆི་བ་ལྟ་ཞོག །ཡང་སོས་པ་མ་གཏོགས་ཐིག་ནག་མན་ཆད་ལ་བརྒྱལ་རྒྱུའང་མེད། ད་ལྟ་ཤ་རྗེན་ལ་མེ་སྟག་ཕོག་པ་དང༌། སྤྲ་བའི་མེ་བཙའ་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་བའི་ཉམས་ལ་དཔགས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་རང་ཐོག་ཏུ་དངོས་སུ་བབས་པའི་ཚེ་བཟོད་གླགས་ཇི་ལྟར་ཡོད། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཚེ་ཚད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་ཡང་སོས་པའི་ཚེ་ཚད་དུ་གསུངས་པས་དེའི་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ས་ཡ་དགུ་དང་ཚེ་ཚད་ལ་མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག །ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག །ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དོ།།དམྱལ་བ་པའི་ཚེ་ཚད་འདི་རྣམས་ལྷག་པར་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཞིག་སྟེ། ཚེ་ཐུང་ཤོས་ཡང་སོས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་མི་ལོ་འབུམ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་རྫོགས་པ་ཕར་ཞོག །མི་ལོ་འབུམ་ཐེར་གཅིག་གི་རིང་དམྱལ་མེའི་ཀློང་དུ་བསྲེག་དགོས་ཚུལ་བསམས་ནའང་ངེས་པར་སྙིང་རླུང་ལྡང་བའི་འོས་སུ་འདུག །རང་ཅག་ནད་དྲག་པོས་གདུངས་པའི་སྐབས་སུ་མཚན་མོ་རེ་ཙམ་ལའང་དུས་རིང་པོའི་སྣང་བ་འཆར་བ་མངོན་

100

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས། དམྱལ་བའི་མེའི་ཚ་ཁྱད་དེ་འདྲ་བ་རང་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་བའི་ཚེ་མིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ཡང་འཕུལ་ཐབས་དཀའ་ན་ལོ་ས་ཡ་དང་བྱེ་བ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པའི་སྐབས་འདིར་དམྱལ་བའི་སྐྱེ་སྒོ་འགོག་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་དགོས་གལ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ཉིད་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་བསྒོམ། ཡང་སོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཚད་མེད་པ་བསགས་པ་ལ་བཤགས་སྡོམ་མ་གྲུབ་པས་ཤི་མ་ཐག་གནས་དེར་སྐྱེ་ངེས་པའི་ཚུལ་དང༌། དེའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་ལུགས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་འཇིགས་སྐྲག་བཅོས་མིན་ཞིག་སྐྱེས་ན་འོག་མ་རྣམས་བསྒོམས་པས་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བར་གསུངས་པས་ཐོག་མར་འདི་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྒོམ། རང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ངེས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་སྐྱེས་ཟིན་པར་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཡིད་འཁུལ་གང་ཆེ་རང་བློའི་འཆར་ལུགས་ལ་དཔག་པས་ཤེས་སོ།།
ཐིག་ནག་ཏུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་ཚེ་སྔོན་གནས་དྲན་པའི་བར་སྔར་དང་འདྲ་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་དམྱལ་སྲུང་ཨ་བ་གླང་མགོ་ཅན་དང༌། གདུག་པ་སྦྲུལ་མགོ་ཅན་དང༌། ཡག་ཤ་ཕག་མགོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱི་གཡའ་བར་བྱེད་པ་དག་གིས་བཟུང་ནས་ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ས་གཞིར་གན་རྐྱལ་ལམ་ཁ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

101

སྦུབ་ཏུ་བསྒྱེལ་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་དང་རྐང་མཐིལ་བར་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མར་ཐིག་ནག་པོ་བཞིའམ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བཏབ་སྟེ་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་རློན་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན། ལྕགས་ཀྱི་སོག་ལེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་འདྲ་བར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ༑ ༑ཤ་རུས་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་དྲས་ཟིན་པ་ན་ཕྱིར་འབྱར་ནས་སོས་འཕྲལ་སླར་ཡང་འདྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་པར་མྱོང་རུང་འཆི་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་སྔོན་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྣང༌། གདགས་པ་ལས། ཐིག་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་བཞིན་ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་སྟེའུས་གཞོག་པ་དང༌། སྟ་རེས་གསིལ་བ་དང༌། ལྕགས་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་འབར་བས་མགོ་ནས་རྐང་པའི་བར་ལུས་ཐམས་ཅད་དཀྲིས་ནས་བསྡམས་པས་ཟན་འཆང་སྤར་མོར་བཙིར་བ་བཞིན་ཤ་ཁྲག་ནང་ཁྲོལ་པགས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གསུངས་སོ།།སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཚེ་ཚད་ནི་ཐིག་ནག་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ། མི་ལོ་བྱེ་བ་གསུམ་དང་ས་ཡ་དྲུག་གོ །དེ་རིལ་བོ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་སྟོང་ནི་འདིའི་ཚེ་ཚད་དེ་མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་གཅིག། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཉིས། ཁྲག་ཁྲིག་དགུ །ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དོ།།
བསྡུས་འཇོམས་ནི། གཞན་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ་བཤན་པ་རྣམས་དེར་སྐྱེས་པའི་དུས་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ལྕགས་ཀྱི་རི་ལུག་གི་གདོང་པ་ཅན་ཞིག་བྱུང་བས། སྐྲག་སྟེ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་པ་ན་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་

102

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བུ་ཞིག་བྱུང༌། དེའི་ཚེ་དམྱལ་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལས་མཐུན་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་རི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཚང་བར་བྱས་ཟིན་མ་ཐག་རི་གཉིས་ཀྱིས་བརྡུང་ཁ་བཀྱེ་བས་ཤ་རུས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཞིང་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་གྱི་རྒྱུན་འབབ་པར་འགྱུར། རི་གཉིས་བཀྱེད་པའི་ཚེ་ལུས་སོས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྔར་ལྟར་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་མྱོང་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ར་དང་ཕག་དང་མཛོ་གཡག་དང་ཤྭ་བ་དང༌། དགོ་བ་དང༌། སྟག་དང༌། གླང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་སྔོན་གང་བསད་པའི་དུད་འགྲོ་དེའི་མགོ་བརྙན་ཅན་གྱི་རིའི་བར་དུ་འཚིར་བས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཚུལ་རིགས་འགྲེའོ།།
ཡང་གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་བཞིན་བསྡུས་ནས་ལྕགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོས་བུར་ཤིང་བཞིན་འཚིར་བར་བྱེད་པ་དང༌། ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་གཤོང་ཆེན་པོར་སྤུངས་ནས་ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་རྡུང་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་སྔར་གང་བསད་པ་ལྟ་བུའི་དུད་འགྲོ་བོངས་ཚོད་ཆེན་པོ་རྨིག་པ་ལྕགས་ལས་གྲུབ་པས་སྟེང་ནས་བརྫིས་ཏེ་ཕྱུགས་ཀྱིས་སྙེ་མ་འཆག་པ་བཞིན་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ལྕགས་ཀྱི་མཆིག་དང་མཆི་གུའི་བར་དུ་འཐག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་ལས་ལྕགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་སྟེང་དུ་ལྷུང་བས་ལས་མཐུན་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་གླེབས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཞིབ་པར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ༌།།འཐབ་བྲལ་བའི་ཚེ་ཚད་རྫོགས་པ་བསྡུས་འཇོམས་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ། མི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

103

ལོ་དུང་ཕྱུར་གཅིགབྱེ་བ་བཞི། ས་ཡ་བཞིའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ནི་འདིའི་ཚེ་ཚད་དེ་མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་གཅིག །ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གསུམ། ཁྲག་ཁྲིག་དྲུག །ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །རང་རེས་སོར་མོ་རྡོ་བར་དུ་སྣད་པ་དང་རྐང་ལག་ཆག་པ་ལྟ་བུའང་མི་བཟོད་པ་ལ་བསམས་ན་བསྡུས་འཇོམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་འདྲ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཚེ་བཟོད་གླགས་ཤིག་གཏན་ནས་མེད་པས་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་ཤིག་ངེས་པར་འཚོལ་རན་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ།
ངུ་འབོད་དུ་སྐྱེས་པའིསེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པས་གནས་འཚོལ་དུ་སོང་བ་ན་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། ནང་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་སྒོ་དང་བུ་ག་སོགས་གཏན་མེད་པའི་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་བཞི་སྟེང་འོག་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལྕེ་འབར་བས་བསྲེགས་པའི་ཚེ། ཕྱིར་ཐར་པའི་རེ་བ་མེད་སྟབས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་མྱོང་ཞིང་རྒྱུན་པར་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་ཀྱིས་འོ་དོད་འབོད་པར་བྱེད་དོ། །རེས་འགའ་སྒོ་ཕྱེའམ་སྙམ་པའི་སྣང་བ་ཤར་ཏེ་ཕྱིར་འབྲོས་རྩིས་བྱས་པ་ན་སྒོ་སྲུང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དག་གིས་སྒོ་བཅད་ནས་ལྷག་པར་ཡི་མུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། རེས་སྒོ་ཕྱེས་པས་བྲོས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དུ་སླེབས་པ་ན་བྱ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས་པས་འབྲོས་ས་མ་རྙེད་པར། སླར་ལྕགས་ཁང་དུ་ལོག་པའི་ཚེ་ཡང་སྔར་བཞིན་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་བྱ་

104

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཞིག་ལྕགས་ཟངས་ཁ་ཁེབས་བུ་ག་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ནང་ལ་བཅུག་ནས་འོག་ཏུ་མེ་སྦར་ཏེ་གསོན་པོར་སྲེག་པའི་ཚེ། བྱས་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པར་སྐད་ངན་སྣ་ཚོགས་འདོན་བཞིན་ཚ་རེག་སྐྱོབ་ཏུ་རེ་བས་རང་གི་སྒྲོ་སྤུ་ཐམས་ཅད་བཏོགས་ནས་རྐང་འོག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང༌། སྐབས་ཤིག་ཕྱིར་ཐོན་དུ་རེ་བ་ཡིན་འགྲོ་སྟེ་ཁ་ཁེབས་ཀྱི་བུ་ག་ནས་མཆུ་བཏོན་ཏེ་ཁ་གདངས་པའི་ཚེ། སྣུམ་ཁོལ་མ་ཁར་བླུགས་ནས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟགས་ན་སྲོག་འདོར་བར་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་ཙམ་མ་གཏོགས་ངུ་འབོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་མངོན། རང་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིར་འཁོན་འགྲས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དུད་འགྲོ་གཉོམ་ཆུང་ཞིག་ལ་དེ་འདྲའི་སྡུག་ལས་དྲག་པོ་རྒྱུན་རིང་གཏོང་ཕོད་པ་གསད་བྱ་དེའི་སྔོན་ལས་ཀྱི་མཐུ་མིན་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན། མི་ཡུལ་གྱི་དུད་འགྲོ་ལའང་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་རྩུབ་མོ་དེ་འདྲ་མྱོང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། སྔོན་བསགས་ལས་ངན་གྱི་མཐུས་དམྱལ་བའི་ལྕགས་ཁང་འབར་བར་ཡུན་རིང་བསྲེགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་མཁན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག །དགའ་ལྡན་པའི་ཚེ་ཚད་ནི་འདིའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ལྔ། བྱེ་བ་བདུན། ས་ཡ་དྲུག་གོ །དེ་རིལ་པོ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་ནི་ངུ་འབོད་པའི་ཚེ་ཚད་དེ། མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། རབ་བཀྲམ་གཉིས། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་དགུ །ཁྲག་ཁྲིག་བཞི། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅས་ཡོད་དོ།།ངུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལྕགས་ཁང་སྒོ་མེད་ཉིས་རིམ་དུ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

105

མེའི་ཚ་ཁྱད་སྔ་མ་ལས་ལྷག་པས་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་ལྕགས་ཁང་ནང་མ་ལས་ཐར་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལས་མི་ཐར་སྙམ་དུ་ཡི་མུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བླ་ལྷག་ཏུ་འབྱུང༌། གདགས་པ་ལས། ནགས་ཚལ་གྱི་དབུས་སུ་ལྕགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་ཆུད་པ་ན་ཕྱོགས་བཞིའི་མེས་ས་གཞི་ནགས་ཚལ་ལྕགས་ཁྱིམ་སེམས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་འབར་བས་མེ་འབའ་ཞིག་ལས། གཞན་མི་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་མེ་དཔུང་འཁྱིལ་བའི་ཀློང་དུ་ངུ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་འབྱིན་པར་གསུངས་སོ། །འཕྲུལ་དགའ་བའི་ཚེ་ཚད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་ཐེར་འབུམ་གཉིས། དུང་ཕྱུར་གསུམ། ས་ཡ་བཞིའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ནི་འདིའི་ཚེ་ཚད་དེ་མི་ལོ་གཏམས་དྲུག །རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་དྲུག །རབ་བཀྲམ་གསུམ། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་ལྔ། ཁྲག་ཁྲིག་ལྔ༑ ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཅས་ཡོད། ཚ་བར་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་དམྱལ་སྲུང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དག་གིས་བཟུང་སྟེ་དཔག་ཚད་དུ་མའི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་ལྡན་པའི་ལྕགས་ཟངས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཁོལ་མས་གང་བའི་ནང་དུ་འཕངས་ནས་འབྲས་བཞིན་དུ་འཚོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་གྱེན་དུ་བསླངས་པའི་རྩེ་མོར་བསྐྱོན་ཏེ་འཕོངས་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕུག་པས། ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་ནས་ཚིག་པའི་དུད་པ་དམར་ནག་མེ་ལྕེ་དང་འདྲེས་པ་ཁ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷབ་ལྷབ་འབར་བ་དང༌། གཤིན་རྗེའི་མིས་ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ཏི་ཚ་

106

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འབར་བའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་བ་འབར་བ་ཀླད་ལ་བསྐོར་ནས་བརྡུངས་པས་ལེབ་ལེབ་མོར་བྱེད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་སོ༑ ༑འདི་དག་ཀྱང་གསལ་ཤིང་གི་རྩེ་ནས་བླངས་པ་དང་ཐོ་བ་བཏེགས་མ་ཐག་ལུས་འཕྲལ་དུ་སོས་པར་འགྱུར་བ་སླར་ཡང་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་མྱོང་ཚུལ་གོང་སྨོས་དང་རིགས་འགྲེའོ། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚེ་ཚད་ནི་ཚ་བ་པའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་ཐེར་འབུམ་དགུ། །དུང་ཕྱུར་གཉིས། བྱེ་བ་གཅིག །ས་ཡ་དྲུག་གོ །དེ་རིལ་པོ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་དང་སྟོང་ཚོ་དྲུག་ནི་འདིའི་ཚེ་ཚད་དེ། མི་ལོ་གཏམས་ཆེན་པོ་ལྔ། གཏམས་གསུམ། རབ་བཀྲམ་བརྒྱད། ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་བཞི། ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག །ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་དྲུག་བཅས་ཡོད།
རབ་ཏུ་ཚ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཤིན་རྗེའི་མིས་སྔར་བས་ལྷག་པའི་ཚ་ཁྱད་དང་ལྡན་པའི་འགྱུར་བྱེད་ཁོལ་མས་གང་བའི་ཟངས་ཆེན་དུ་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་བཅུག་ནས་འཚོད་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་ཀུན་ཏུ་གཡེངས་ཏེ་འགྲོ་ཞིང་སྐབས་ཤིག་ཤ་པགས་རྣམས་ཟད་ནས་ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་གྱུར་པ་ན་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ། ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ས་གཞིར་མགོ་ནས་རྐང་པའི་བར་གྱི་རུས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བསྒྲིགས་པས་ལས་དབང་གིས་ཤ་ཁྲག་པགས་པ་སོགས་ཆགས་པའི་ཚེ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་འཚོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ༌། །འོ་ན་རུས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་དེ་ཤི་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

107

དམྱལ་བ་པ་ཤི་བའི་རུས་པར་ཁས་བླངས་ན་རྫུས་སྐྱེས་ཤི་བ་ལ་རོ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས། ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་པའི་ཚེའང་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བཞིན་མ་ཤི་བར་གནས་པ་གདོན་མི་ཟ། སོ་སོར་འཐོར་བའི་རུས་པ་རྣམས་དང༌། ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ས་གཞིར་བབས་པ་ཚུན་ཆད་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་བར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་ཚུལ་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལུང་ཚད་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུ་རང་སྟེང་དུ་མི་འབབ་བའི་ཐབས་ལ་གཞོལ་བ་གལ་ཆེའོ། །ཡང་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རྩེ་གསུམ་པ་མེ་འབར་བའི་རྩེ་མོར་བསྐྱོན་ནས་ལུས་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕུག་སྟེ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ལྕགས་ལེབ་མོ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་དཀྲིས་ནས་སྲེག་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མྱོང་བཞིན་དུ་ཚེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཕྱེད་ཙམ་ཐུབ་པར་གསུངས།
མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ལུས་དཔག་ཚད་བཞིའམ་ལྔའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྐད་ཅིག་གིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ན་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དང་སྟེང་འོག་གཉིས་ཏེ་བཅུ་ནས་མེ་ལྕེ་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པ་འབར་ཞིང་མཆེད་པ་རྣམས་མེ་དཔུང་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་དང༌། ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བྱུང་དུ་འབར་བའི་མེ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གིས་ཤ་རྒྱུས་རྐང་རུས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་པར་བསྲེགས་པས་མར་མེའི་སྡོང་བུ་བཞིན་མེ་དང་ལུས་དབྱེར་མེད་དུ་འབར་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་མྱོང་སྟེ། ཉམ་ཐག་པའི་

108

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྐད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་མེའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་པར་གསུངས། ཡང་རེས་འགའ་གཤིན་རྗེའི་མིས་ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ལྕགས་ཀྱི་མདག་མ་འབར་བ་དང་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་བསྲེས་ནས་འཁྲབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ལྕགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོ་མེ་འབར་བ་ལ་འབབ་འཛེག་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཁ་ནས་ལྕེ་ཕྱུང་སྟེ་བ་གླང་གི་ཀོ་བ་རློན་པ་རྒྱོང་བ་བཞིན་ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་བའི་སྟེང་དུ་བརྒྱངས་ནས་མཐའ་སྐོར་ལ་ལྕགས་ཀྱི་ཕུར་པ་བརྒྱ་ཕྲག་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དང༌། གན་རྐྱལ་དུ་བསྒྱེལ་ནས་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་འབར་བ་ཁར་འཇུག་ཅིང༌། ཟངས་ཞུན་ཁོལ་མ་ཁར་བླུགས་ནས་ཁ་དང་ལྐོག་མ་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷག་ཁྱད་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཆེས་མང་ངོ༌། །སྒོམ་དུས་མེས་བསྲེགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཞན་རྣམས་སྔ་ཕྱིར་བྱུང་བར་བསམས་ན་འཆར་བདེ་བར་མངོན། ཚེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཐུབ་པས་དེའི་ཡུན་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་གདུང་བར་བྱེད་པས་ན་མནར་མེད་པ་ཟེར། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་མ་རྣམས་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཚང་བར་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་གོང་ན་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང༌། མེའི་ཚ་ཁྱད་ཀྱང་འོག་མ་འོག་མ་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་གསུང་རྒྱུན་སྣང༌། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་མནར་མེད་པའི་དྲུང་ན་ཚ་བའི་དམྱལ་བ་པ་གཞན་རྣམས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་འདྲ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

109

བར་གསུངས་པ་དང༌། སྤྱན་སྔ་བའི་ཞལ་ནས། རབ་ཏུ་ཚ་བ་ཡན་ཆད་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་བས་མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཤུགས་དྲག་པ་དང་རྒྱུན་རིང་བའི་ཁྱད་པར་དམྱལ་བ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་དམན་པའི་བློས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསམ་པར་ནུས་པ་ཞིག་མིན་པར་འདུག །དམྱལ་བ་པའི་ལུས་དེ་རྒྱུན་དུ་མེར་འབར་ཡང་བུད་ཤིང་ཕལ་པ་ལྟར་བསྲེགས་ཟིན་ནས་མེ་ཞི་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང༌། ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་སོགས་རྟག་ཏུ་འབར་ཞིང་ཁོལ་ཡང་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་སྐམ་འགྲོ་རྒྱུ་མི་སྲིད་པ་དང༌། མནར་མེད་ཀྱི་མེ་སྟག་གཅིག་འཛམ་གླིང་འདིར་ལྷུང་ན་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཚ་རླབས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེས་དམྱལ་བ་པའི་ལུས་རྒྱུན་དུ་བསྲེགས་ཀྱང༌། འཆི་རྒྱུ་མེད་པ་འདི་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཟུག་རྔུ་བླ་ན་མེད་པར་སྣང༌། མི་དགེ་བཅུ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལས་ཆེན་པོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ལས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང༌། ཉེ་འཁོར་བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཤིང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྟུང་བ་ལྕི་ཡང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཉེས་བྱས་ཁྱད་དུ་བསད་པས་ཡང་སོས། སོར་བཤགས་ཁྱད་དུ་བསད་པས་ཐིག་ནག །ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ཁྱད་དུ་བསད་པས་བསྡུས་འཇོམས། སྤང་ལྟུང་ཁྱད་དུ་བསད་པས་ངུ་འབོད། ལྷག་མ་ཁྱད་དུ་བསད་པས་ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་ཚ་བ། རྩ་ལྟུང་ཁྱད་དུ་བསད་པས་

110

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རབ་ཚ་དང་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ན། བདག་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་འདྲིས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སློབ་གཉེར་དང་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྡིག་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང༌། ཁྱད་པར་མཁན་སློབ་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པའི་བསྲུང་མཚམས་ཐམས་ཅད་ཁྱི་ལ་འཕངས་པའི་རྡོ་བཞིན་རྒྱང་བསྐྱུར་དུ་བྱས་ནས། ཉེས་ལྟུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་གསོག་གིན་ཡོད་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པས་ཤི་མ་ཐག་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་འཁྱམ་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག །དེས་ན་རང་ཅག་རྣམས་ལོང་མེད་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ཐུང་འདིར་ན་ཚ་གོད་ཁ་སོགས་འབྱུང་བར་དོགས་ནས་བཟློག་ཐབས་ཀྱི་ཁ་ཏོན་དང་རིམ་གྲོ་ལ་བརྩོན་པ་མ་གཏོགས། ཚེ་ཕྱི་མར་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ངམ་སྙམ་པ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལའང་མི་འཆར་བ་འདི་རྒྱང་འཕེན་པའི་བསམ་ལུགས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་སོང་བར་སྣང་བས། སླན་ཆད་ངེས་པར་གཏན་གྱི་སྐྱིད་སྡུག་ལ་བསམ་བློ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་རྣམས་རང་སྟེང་དུ་འབབ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྡིག་ལྟུང་སྦྱོང་བའི་ཐབས་དང༌། མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འབད་པར་རིགས་སོ།།དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས༌༝ ཞིང་བསྒོམ།
གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་བ་ནི། དམྱལ་བའི་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩིག་ངོས་ལ་སྒོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱི་རོལ་ན་དམྱལ་བ་ལྷག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

111

པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་རེ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཁོར་ཡུག་ཏུའང་ལྕགས་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས། དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་འདིར་སྨིན་པ་དང༌། ཉེ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཙམ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དངོས་གཞིའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞིན་ཡུན་རིང་པོར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཐར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ཕྱེའམ་སྙམ་པ་ཤར་ནས་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཐར་དུ་རེ་བས་བརྒྱུགས་པ་ན། སྲུང་མས་སྒོ་བཅད་པས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་འགྱེལ་ཏེ་སྟེང་ནས་མནན་པ་དང་འོག་ནས་བསྲེགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཡང་མྱོང༌། སྐབས་ཤིག་སྟེས་དབང་གིས་སྒོ་ཕྱེ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དུ་བྲོས་པ་ན། དཔག་ཚད་མང་པོ་ཁྱབ་པའི་མེ་མུར་གྱི་འོབས་པུས་མོ་ནུབ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་བའི་ཚེ་རྐང་པ་བཞག་ན་ཤ་ཁྲག་པགས་པ་ཀུན་བསྲེགས་ནས་རུས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་འགྱུར་ལ། བཏེགས་ན་སླར་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་མྱོང་ངོ༌། །དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཕྱི་སའི་འདམ་རྫབ་རོ་རུལ་བ་ལྟར་མནམ་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྒལ་བའི་ཚེ། དེའི་ནང་དུ་འགྱེལ་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱིང་བར་གྱུར་པ་ན་འབུ་མཆུ་རྣོན་བྱ་བས་པགས་པ་ཤ་རྒྱུས་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕུག་ནས་རྐང་འདྲུ་བར་

བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ༌།།
དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་སྤང་ཐང་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་ཕྱིན་པ་ན། སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ལམ་ཟེར་བ། སྤུ་གྲི་སོ་གྱེན་བསྟན་གཤིབས་

112

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པས་གང་བའི་སར་རྐང་པ་བཞག་པའི་ཚེ་ཤ་པགས་གཅོད་ལ། བཏེགས་པའི་ཚེ་སླར་སོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་རིང་མྱོང་བ་དང༌། དེ་འདས་པ་ན་ནགས་ཚལ་སྔོན་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་ངལ་གསོ་བར་འདོད་པས་ཕྱིན་པ་དང༌། རལ་གྲིའི་ལོ་མ་ཅན་བྱ་བའི་ཚལ་གྱི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་རལ་གྲི་རྣོན་པོར་གྱུར་པ་རླུང་དྲག་པོས་བསྐྱོད་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་དུམ་བུར་གཏུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཁྱི་གཏུམ་པོ་ལྕགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན་གྱིས་གློ་གཉིས་དང་བཤུལ་ཤ་ནས་ཁམ་དུ་བཅད་དེ་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང༌། ལུས་སླར་སོས་པའི་ཚེ་དེའི་ཉེ་འདབས་ན་ལྗོན་ཤིང་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་བྲོས་པ་དང༌། ཤལ་མ་ལིའི་ཚལ་བྱ་བ་ལྕགས་ཀྱི་ཚེར་མ་རྣོན་པོ་གཟེངས་པའི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོའི་རྩེར་བུད་མེད་མཛེས་མ་ཞིག་གིས་འབོད་པའི་སྣང་བ་ཤར་ཏེ། ཡར་འཛེགས་པ་ན་ཚེར་མ་རྣམས་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་འབིགས་པ་དང༌། རྩེར་སླེབས་ཚེ་དེ་ན་མེད་པར་རྩ་བ་ནས་འབོད་པར་མཐོང་སྟེ་མར་བབས་པ་ན། ཚེར་མ་རྣམས་ཁ་གྱེན་དུ་བལྟ་བས་ལུས་འབིགས་ཤིང་གཤེག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཁྭ་ལྕགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་བྱ་བས་ཀླད་པ་བརྡོལ་ནས་འཐུང་བ་དང་མིག་བྲུས་ཏེ་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་སྟེ་འདི་རྣམས་མཚོན་ཆའི་སྐོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ངོ༌།།
དེ་དག་འདས་པ་ན་འགྱུར་བྱེད་ཁོལ་མས་གང་བའི་ཆུ་ཀླུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པས། གཤིན་རྗེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་དེད་ནས་བྲོས་པ་ཆུ་ནང་དེར་ལྷུང་བའི་ཚེ་ཕྱིར་ཐོན་དུ་མི་སྟེར་བར་བཙོས་པས། ཤ་པགས་ཐམས་ཅད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

113

ཟད་ནས་ལྷག་པ་མེད་པའི་རུས་གོང་དཀར་པོར་གྱུར་པ་ན་སྲུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞིར་བཀྲམ་པ། ཤ་པགས་སོགས་སླར་ཆགས་པའི་ཚེ་དམྱལ་སྲུང་གིས་དྲིས་ལན་དང་བཅས་ལྕགས་གོང་འབར་བ་ཟ་བ་དང༌། ཟངས་ཞུན་འཐུང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ངོ༌། ། དེ་ནས་སླར་ལོག་སྟེ་ཆུ་བོ་རབ་མེད་དང་ཤལ་མ་ལི་ནས་མེ་མུར་འོབས་ཀྱི་བར་རིམ་བཞིན་རྒྱུ་བ་དང༌། ཡང་ཕྱིར་ལྡོག་པས་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ༌། །ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ཡང་འདི་དང་རིགས་འགྲེའོ།།གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཅན་ནི། འདིས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དངོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་མི་དགོས་པས། ཉེ་འཁོར་གྱི་གནས་སུ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །རྒྱལ་སྲས་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། དམྱལ་བ་པ་འདི་དག་ལན་གཅིག་གཉིས་ཙམ་དེ་བཞིན་བྱས་པས་བྲེད་ནས་དེ་རྗེས་མི་བྱེད་ཐང་སྙམ་པ་གཅིག་བྱུང་བ་ལ། ད་ལྟ་སྡེ་འཁྲུགས་བྱེད་པའི་མི་འདི་རྣམས་མཐོང་བས་དམྱལ་བ་རང་བདེན་སྙམ་པ་བྱུང་གསུངས་པ་ལྟར། མི་རྣམས་ཀྱིས་གཡུལ་འཁྲུག་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ། དེ་ལ་སྤྲོ་བས་འཇུག་པ་དཔེར་བླངས་ནས་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་སྡོད་མི་ཚུགས་པར་ཤལ་མ་ལིའི་སྡོང་པོ་ལ་འབབ་འཛེགས་བྱེད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་དང་དུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང༌། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་དཔག་མེད་བསགས་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་ཅི་

114

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྐྱེ་བྱའོ།།
གསུམ་པ་གྲང་བའི་དམྱལ་བ་ནི། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐད་སོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་གཞལ་བ་ན་གྲང་བའི་དམྱལ་གནས་བརྒྱད་པོ་བརྩེགས་མར་གནས་སོ། །གྲང་དམྱལ་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་འཆི་ཁར་ལུས་ལ་ཚ་བའི་སྣང་བ་ཤར་ཏེ་འཁྱགས་སིབ་ཀྱིས་སོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སྲེད་ལེན་དྲག་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་འཕྲལ། ཤི་ནས་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་པ་གནས་དེར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྣང་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་མུན་ཀློང་དུ། གངས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོའི་ངོས་སམ་འཁྱགས་རོམ་གྱི་ཐང་ཡངས་པོར་གྲང་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཁང་ཁྱིམ་གོས་ལྷམ་མེ་དང་ཉི་མ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར། ལུས་གཅེར་བུར་གནས་པ་ལ་ཁ་བ་བུ་ཡུག་འཚུབ་པའི་རླུང་དྲག་པོས་རྒྱུན་པར་བཏབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་གྱིས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆུ་བུར་ཅན་ཟེར། དེ་ལས་ལྷག་པའི་རླུང་གྲང་མོས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་བཏབ་པས། ཆུ་བུར་རྣམས་རྡོལ་བར་གྱུར་ཏེ་རྣག་ཁྲག་ཆུ་སེར་རྒྱུན་དུ་འཛག་ཅིང་སྲིན་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྐང་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཟ་བར་བྱེད་པས་ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་ཟེར།
གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་བརྒུལ་བསྐྱོད་ཅུང་ཟད་ནུས་ཀྱང་སོ་ཐམ་ཐམ་པ་སྔ་མ་ལས་ལྷག་པའི་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པས། ལུས་གཡོ་འགུལ་ཆེར་མི་ནུས་པར་འཁུམས་ཤིང་འདར་བས་སོ་སྒྲ་འབྱིན་ལུགས་ཀྱིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ་དང་ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་གཉིས་སྔར་ལས་ཆེ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

115

བའི་གྲང་ངར་གྱིས་གདུངས་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཕལ་ཆེར་འཁྱགས་པའི་གོང་བུར་སོང་སྟེ་སྨྲེ་སྔགས་གསལ་ཙམ་དང༌། མི་གསལ་བ་འདོན་པས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས། འོག་མ་གསུམ་ནི་ལྷགས་པ་ཆེན་པོ་དཔེ་བྱ་བར་དཀའ་བས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བཏབ་པས་ལུས་འགུལ་བ་དང་ངག་གིས་སྨྲ་བ་སོགས་ག་ལ་ནུས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འཁྱགས་པའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ལུས་ལས་ཟགས་པའི་རྣག་ཁྲག་རྣམས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་འཁྱགས་པ་རང་དུ་སོང་སྟེ་འཁྱགས་རོམ་གྱི་གཞི་དང་ལུས་གཉིས་འབྱར་ནས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་པས། གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་མ་ཤི་བར་སྡོད་ལུགས་མི་སྲིད་ཀྱང་ལས་ངན་དབང་བཙན་པས་འཆི་བ་ལྟ་ཞོག །ཤ་པགས་རུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་རྣག་ཁྲག་ཆབ་རོམ་དུ་སོང་བ་ཚུན་ཆད་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་བས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང༌། ལུས་ཀྱི་མདོག་སྔོན་པོ་དང་དམར་པོ་དང་ཆེས་དམར་བར་གྱུར་པ་དགུན་དུས་ཆབ་རོམ་ལྷགས་པས་གས་པ་ལྟར་རིམ་བཞིན་ཁ་ལྔ་དྲུག་དང༌། བཅུ་སྐོར་དང༌། བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་པ་ཙམ་དུ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གས་པས་ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ༑ པདྨ་ལྟར་གས་པ། པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཏགས་སོ།།
ཚེ་ཚད་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་ན་ཡང་སོས་པའི་ཚེ་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་དང༌། ཐིག་ནག་པའི་ཚེ་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཆུ་བུར་བརྡོལ་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་པ་སོགས་འོག་མ་རྣམས་ལའང་འགྲེ་སྟེ། ཚ་དམྱལ་གྱི་ཚེ་ཚད་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱིས་གྲང་དམྱལ་བ་ཚེ་རིང་བར་གསུངས།

116

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མཛོད་ལྟར་ན་མ་ག་ངྷའི་བྲེའི་ཏིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུས་ཕྱུར་བུར་གང་བའི་ཏིལ་གྱི་སྦྱང་པ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཏིལ་རེ་ཕྱུང་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་དང༌། གཞན་རྣམས་ཉི་ཤུ་འགྱུར་གྱིས་ཚེ་རིང་བར་གསུངས་པས་ཆུ་བུར་བརྡོལ་བས་ཏིལ་སྦྱང་ཉི་ཤུ། སོ་ཐམ་ཐམ་པས་བཞི་བརྒྱ། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད། ཨ་ཆུ་ཟེར་བས་འབུམ་ཐེར་གཅིག་དང་ཁྲི་ཕྲག་དྲུག །ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པས་ས་ཡ་གསུམ་དང་འབུམ་གཉིས། པདྨ་ལྟར་གས་པས་བྱེ་བ་དྲུག་དང་ས་ཡ་བཞི། པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོས་ཐེར་འབུམ་གཅིག་དང་དུང་ཕྱུར་གཉིས་བྱེ་བ་བརྒྱད་ཟད་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་ཚེ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ཚེ་ཐུང་ཤོས་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ཀྱང་ཆེས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་སྟེ། ཏིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་ལ་བྲེ་ཉི་ཤུ་རེར་ཁལ་དུ་བྱས་ན་བྲེ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད་ལ། ཕུལ་དྲུག་རེ་བྲེ་གང་དང༌། ཡ་ཁྱོར་ཕྱེད་དང་བཞི་རེ་དྲུག་ཕུལ་གང་དུ་བརྩི་བས་བྲེ་གང་ལ་ཡ་ཁྱོར་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པར་སྣང༌། ཡ་ཁྱོར་གཅིག་ཏུ་ཏིལ་ཆིག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཙམ་ཆུད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་རགས་རྩིས་བྱས་ན་ཏིལ་ཁྱོར་གང་ཟད་པའི་ཡུན་ལའང་མི་ལོ་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབུམ་ལྔ་འགྲོ་བར་ངེས།
ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་དགུན་ལྷགས་པ་ཆེ་དུས་གཅེར་བུར་འཁྱགས་པའི་གས་སྲུབ་ཏུ་ཇ་ཡུན་ཙམ་བསྡད་ན་ཁ་གྲག་མི་ནུས་པར་འཆི་ལ་ཁད་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཁ་བ་བབས་ཚེ་རྐང་རྗེན་ལ་ཅུང་ཟད་འགྲོ་བའང་མི་བཟོད་པའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

117

ངང་ཚུལ་ལ་དཔགས་ན། གྲང་དམྱལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུར་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྨིན་པའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུའང་བཟོད་གླགས་མེད་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་དབང་མེད་པར། ལོ་ཐེར་འབུམ་དང༌། ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མའི་ཡུན་ལ་མི་འཆི་བར་སྡོད་དགོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཡ་ང་བའི་གནས་སུ་སྣང༌། ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་རིལ་པོ་དང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་བསམས་ན་ངེས་པར་སྙིང་འགས་པའི་ཚོད་དུ་ཡོད། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྤྱིར་མི་དགེ་བཅུ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ཀྱང་དགེ་བཤེས་སྣེའུ་ཟུར་བའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་མར་མེ་བརྐུས་པ་དང༌། རབ་བྱུང་གི་ན་བཟའ་ཕྲོགས་པ་དང༌། གཞན་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་གོས་ལྷམ་ཕྲོགས་ནས་འཁྱགས་གྲིར་བསད་པ་སོགས་གྲང་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་མེར་སྦར་བ་དང༌། སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོན་པོར་བསྲེགས་པ་སོགས་ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་མདོ་སྡེའི་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བར་མངོན། དེས་ན་བདག་གིས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཚད་མེད་བསགས་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པར་བློ་བདེ་བར་སྡོད་ལུགས་གཏན་མེད་པས། བཤགས་བསྡམ་དང་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ༌༝ བཞིན་བསྒོམ།
བཞི་པ་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དཔལ་ལྡན་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་འཕགས་པ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་མཇལ་བའི་ཚེ། ནམ་མཁའི་གནས་སུ་ལུས་ཆེན་པོ་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ཙམ་ལ་མེ་འབར་ནས་སྐད་ངན་

118

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྒྲོག་པ་ཞིག་གཟིགས་པ་བཤན་པ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང༌། དེའི་ཕ་རོལ་ན་རུས་གོང་རྒྱུས་པས་སྦྲེལ་བ་ཤར་རི་ཙམ་ཆགས་པ་ལ་བྱ་དང་གཅན་གཟན་དུ་མས་ཟོས་ནས་སྐད་ངན་འདོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བཤན་པ་དེའི་སློབ་མ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་དང་མི་རིང་བ་ན་འབྲས་བུ་རིའི་གཏོས་ཙམ་གྲུབ་ནས་ལུས་རྟོད་ཕུར་ལ་བཏགས་པ་བཞིན་འགུལ་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་སྣང་བ། ཕྱུགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་བཅས་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་གསུམ་གཟིགས་པར་བཤད། འཕགས་པ་དགེ་འདུན་སྲུང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་བྱོན་པ་ན་ཀ་བ། རྩིག་པ། ཤིང་བུ། ལོ་མ། མེ་ཏོག །འབྲས་བུ། ཐག་པ། ཕྱགས་མ། གཞོང་བ། གཏུན། ཕྲུ་ཆེན་སོགས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་དམྱལ་བ་པ་མང་དུ་གཟིགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ངར་སྣབས་ཀྱིས་མ་རུང་བར་བྱས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་གང་ཟག་ལ་བྱིན་པ་སོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་སྨིན་དུ་གསུངས། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་རྣ་བ་བྱེ་བ་རི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ལམ་ནོར་ནས་འཁྱམས་པའི་དུས་ཁང་བཟང་ཞིག་ན་བུད་མེད་ཚན་གཅིག་ཉིན་མོ་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ། མུན་རུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཁང་པ་མེར་འབར་བའི་ནང་དུ་བསྲེགས་ཤིང་སྐད་ངན་སྣ་ཚོགས་འདོན་གྱིན་འདུག་པ་ཀ་ཏྱཱ་ཡ་ནས་ཉིན་མོ་ལོག་གཡེམ་སྤོང་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྨད་འཚོང་འགའི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང༌། གནས་གཞན་ཞིག་ན་སྐྱེས་པ་ཁ་ཅིག་མཚན་མོ་ལྷའི་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པ་ནམ་ལངས་མ་ཐག་ཁང་ཁྱིམ་མེར་འབར་ནས་སྲེག་པར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

119

བྱེད་པ། མཚན་མོ་སྲོག་གཅོད་སྤངས་པའི་བཤན་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཉི་ཚེ་བ་མང་ཙམ་བཤད། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་རབ་ཏུ་བྱུང་རྗེས་མོའུ་འགལ་བུའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲྭ་ལ་འཇུས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚེ། དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་མ་བྱིན་པར་བླངས་ཏེ་ཁྱིམ་པ་ལ་སྟེར་བའི་ཞལ་ཏ་བ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ། ལུས་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་རྩ་རྩེ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་སྲིན་བུ་མང་པོས་ཟོས་པས་ངུ་ཞིང་འབོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དང༌། རྔོན་པ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་བྱད་གཟུགས་མི་དང་འདྲ་བ་གཅིག་ཡི་དྭགས་མང་པོས་བསྐོར་ཏེ། མདེའུ་ལས་མེ་འབར་བའི་མདའ་བརྒྱུད་མར་འཕངས་ནས་སྲེག་པར་བྱེད་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་མཐོང་བར་གསུངས། ལས་བརྒྱ་པ་ལས་ཆུ་ཀླུང་ཁང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་དུ་སེམས་ཅན་ལུས་རྨ་དང་སྲིན་བུས་ཁེབས་པ་ཞིག །ཐང་དུ་སོང་ན་སྟག་གཟིག་སོགས་གཅན་གཟན་དུ་མ་རུབ་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཆུ་ནང་དུ་སོང་ན་དེར་གནས་པའི་ཆུ་སྲིན་མང་པོས་ཟ་བར་བྱེད། ཆུ་ཁར་ཐོན་ན་ནམ་མཁའ་ནས་བྱ་རྒོད་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད། རི་སུལ་དུ་ཕྱིན་ན་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་གཤིན་རྗེའི་མིས་མཚོན་ཆ་འདེབས་པར་བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སྔོན་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མང་པོ་བཀྲོངས་པའི་རྣམ་སྨིན་དུ་ལུང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་སོགས། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྟོན་པ་ཆེས་མང་བས་ཞིབ་པར་དེ་དག་ལས་

120

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཤེས་དགོས། ཉི་ཚེ་བ་ནི་ཚ་གྲང་གི་དམྱལ་བའི་གནས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་དང༌། ནམ་མཁའི་གོ་སྐབས་ན་གནས་པ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དང༌། རི་བོའི་སུལ་དང༌། མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་སོགས་སུ་ཡོད་པས་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང༌། གཅིག་པུར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་དང༌། མང་པོ་རེ་ལྷན་ཅིག་གནས་པའང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་ཡང་ཐག་རིང་ཞིག་ན་འདི་འདྲའི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མ་ཤར་ན་རྒྱུད་འཁུལ་ཚབས་ཆེ་བ་མི་ཡོང་བས། རང་གི་རྒྱུད་ན་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་བསགས་པའི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་འབྲས་བུ་མ་ཕྱུང་ཞིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པ། ཕྱུག་པོའི་བང་མཛོད་བཞིན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁར་ད་དུང་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་སྣོན་པ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པས་བདག་ད་ལྟ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱོན་མཁན་གྱི་དགེ་སློང་རེད་དེ། ཟླ་བ་རྗེས་མའི་དུས་དམྱལ་བའི་ལྕགས་ཟངས་སུ་མེད་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག །གསོན་པ་དང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་བར་ན་དབུགས་འགྱུ་བ་འགགས་པའི་ཡུན་ཙམ་ལས་མི་འདུག་པས་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་མི་ཡུལ་དུ་བཞག །ཡ་གཅིག་དམྱལ་བའི་མེ་ནང་དུ་བཞག་ནས་བློ་བདེ་བར་སྡོད་ལུགས་ཨེ་ཡོད། ཁྱོད་རང་ངེས་པར་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་སླན་ཆད་བྱ་བཞག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཅམ་གྱིས་བསྐྱུར་ནས། དམྱལ་བའི་སྐྱེ་བ་གཏན་དུ་བཟློག་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་བརྩོན་པར་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར༌༝ འདེབས་ཤིང་བསྒོམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

121

མོ།།
དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། བྱིངས་ན་གནས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆུ་སྲིན་དང༌། དུང་དང༌། ཉ་དང༌། སྦལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་མདོག་དབྱིབས་དང་ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་ཆང་གི་སྦང་མ་བཞིན་སྤུངས་ནས་ཡོད་པ་ལས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་རྣམས་ཁྱུར་མིད་བྱེད་པ་དང༌། ཆུང་བས་ཆེ་བའི་ལུས་ཏལ་མར་འབིགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། དཔེར་མཚོན་ན་མ་ཀ་ར་དང༌། ཉ་མིད་དང༌། ན་ཀྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་སྲིན་ཕལ་ཆེར་ལུས་རི་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ། གཉིད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གཉིད་ཐུན་གཅིག་གི་ཡུན་ལའང་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བ་འགྲོ །གཉིད་སད་ནས་ལྟོགས་པའི་དུས་ཁ་གདངས་པས་མཚོ་ཆུ་དང་སྲོག་ཆགས་འདྲེས་པ་ཆུ་ཀློང་གཅོང་རོང་དུ་འབབ་པ་ལྟར་འུ་རུ་རུ་འགྲོ་སྟེ། སྐབས་ཤིག་སོ་བསྡམས་ཙམ་བྱས་རྗེས་ཧ་ཞེས་ཆུ་ཕྱིར་ཕོ་ནས་སྲོག་ཆགས་གསོན་པོ་གྲངས་མེད་པ་ཁོང་པར་མིད་དེ་ཟས་སུ་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་ཆུ་སྲིན་གཉིད་ལོག་པའི་ཚེ་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་མང་པོས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་ལུས་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕུག་སྟེ་ཟོས་པས། གཉིད་སད་ནས་མ་བཟོད་པར་མཚོ་ནང་གི་བྲག་རིའི་ལོགས་ལ་ཕྲུག་པས་སྲོག་ཆགས་མང་པོ་ཕྱེ་མར་འཐག་པའི་ཁྲག་གིས་རྒྱ་མཚོ་དཔག་ཚད་ཙམ་དམར་པོར་སྒྱུར་བར་

122

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བྱེད་པ་དང༌། ཆུ་སྲིན་འགའ་ཞིག་སྲོག་ཆགས་མང་པོས་ཟོས་པས་མ་བཟོད་པར་ཆུ་ཁར་ཐོན་པ་ན། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་རྩིབས་མ་སྟ་རེས་གཞོག་པ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོའི་གཟུགས་ཀྱིས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའང་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་པར་མདོ་སྡེ་ལས་ཤེས་སོ། །གླིང་བར་གྱི་མུན་པ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་དེར་མི་སླེབ་པས་ཚེ་གང་པོར་རང་གཞན་སུ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་མུན་ཁྲོད་དུ་གནས་དགོས་པ་དང༌། ཕན་ཚུན་རང་རང་གི་ཁའི་ཐད་སོར་ཡོད་པ་དེའི་ལུས་ལས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་གསུངས།
ཁ་འཐོར་བ་ནི་མིའི་ཡུལ་ན་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཏེ། འདི་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྔ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་རྣམས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ། སྟག་སེང་དོམ་དྲེད་འཕར་སྤྱང་སོགས་གཅན་གཟན་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་རྣམས་གསོད་པ་དང༌། རི་དྭགས་ཉམ་ཆུང་རྣམས་ཟས་སུ་བྱེད་པས་དུས་རྟག་ཏུ་སྲོག་ལ་རྒོལ་ཞིང༌། ཁྲས་བྱེའུ་དང༌། བྱེའུས་འབུ་སྲིན་དང༌། སྡོམ་སྡིག་གྲོག་མ་སོགས་ཀྱིས་འབུ་གཞན་རྣམས་བསད་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པས་མཚོན་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཕལ་ཆེར་རང་རེས་དངོས་སུ་མཐོང་བཞིན་པ་ལྟར་རོ།།
གླེན་ཅིང་གཏི་མུག་པ་ནི། དུད་འགྲོ་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བླུན་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང༌། བདེ་སྡུག་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང༌། འཁོར་འདས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

123

ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་སོགས་ཕྱོགས་འགྲོ་ཙམ་ཡང་ཤེས་མི་ནུས་པས་ཐར་པའི་བར་ཆད་ལ་ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་འོག་ན་ངན་སོང་བ་གཞན་ལས་དུད་འགྲོ་ཁོ་ན་ཆེ་བར་གསུངས། དེར་མ་ཟད་གསོད་སར་ཁྲིད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་སར་ཁྲིད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང༌། མཛོ་གཡག་སོགས་ཀྱིས་གཤེད་མ་རལ་གྲི་བཟུང་ནས་རྩར་སླེབས་ཀྱང་རང་གསོད་དུ་འོང་བ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཚེ་འདིའི་ཕན་གནོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལའང་ཤིན་ཏུ་རྨོངས། སྤྱང་ཤོས་སྤྲེའུ་ཡིན་མོད། དེས་ཀྱང་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པའི་མདུད་པ་ཙམ་འགྲོལ་མི་ཤེས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཚ་གྲང་ནི། རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་རྣམས་དབྱར་ཉི་འོད་ཕོག་ཆེ་དུས་བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་ཆུ་ཁོལ་ནས་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། དགུན་ཉི་མ་མེད་པར་ལྷགས་པས་ཉེན་དུས་འཁྱགས་རོམ་གྱི་ཁྲོད་དུ་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང༌། ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཉི་ཚན་དང་གྲང་ངར་གྱིས་གདུངས་པས་འཆི་བ་དང༌། འཆི་ལ་ཁད་དུ་འགྱུར་བ་ཆེས་མང༌།
བཀྲེས་སྐོམ་ནི། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སུ་ཤ་སྣག་གུ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཆེན་པོ་ཁ་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དོད་ཙམ། རྐང་ལག་མེད་པས་གཞན་དུ་འགུལ་མི་ནུས་པ། བཟའ་བ་ཁམ་གཅིག་མི་རྙེད་པར་ཚེ་གང་པོར་བཀྲེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང༌། སྤྱང་ཀི་སོགས་གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་པར་གསོད་རྒྱུ་ཞིག་ཨེ་རྙེད་བསམས་ནས་འཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་གང་འདོད་དུ་མི་སོད་པས་ཕལ་ཆེར་ལྟོགས་པའི་ངང་ལ་གནས་དགོས། ཁྱད་པར་གྲོང་གི་སྲང་བར་དུ་འཁྱམས་པའི་ཁྱི་ལྟོགས་རྣམས་བཀྲེས་

124

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྐོམ་གྱིས་ཉེན་པས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཕལ་ཆེར་ཟད་ནས་རུས་གོང་པགས་པས་གཡོགས་པ། ཟ་རྒྱུ་ཞིག་རྒྱུན་པར་བཙལ་ཡང་ཟས་བཟང་པོ་ཁམ་གཅིག་ཀྱང་མི་རྙེད། སྟེས་དབང་གིས་སྐབས་རེར་མི་གཙང་བ་རེ་རྙེད་ན་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅིང་དེ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བ། གཞན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ན་ཁྱི་རྐུན་འོང་ཟེར་ནས་རྡོ་དང་དབྱུག་པས་བརྡུངས་པས་ངུ་སྐད་ལྷང་ལྷང་འདོན་པ། ཕྲད་ཚད་ཕལ་ཆེར་གྱིས་རྡོས་བརྡེགས་པས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དགྲར་ལངས་པའི་གནས་ཚུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་རང་སྟེང་དུ་བསམ་ཤེས་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བློ་སྐྱེད་ཆེ་བ་འབྱུང་བར་སྣང༌།
བཀོལ་སྤྱོད་ནི། ཁ་འཐོར་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། རྟ་དྲེལ་བོང་བུ་མཛོ་གླང་སོགས་ལ་ཞིང་རྨོད་པ་དང༌། ཤིང་རྟ་འདྲེན་པ་དང༌། ཁལ་ལྕི་མོ་འགེལ་བ་དང༌། ཁལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བ་སོགས་བཀོལ་ཚུལ་མང༌། བོང་བུ་ཉམ་ཐག་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟས་ནའང་ཤེས་ཏེ། ཁ་ཟས་ཕུབ་མ་ལས་མེད། རྒྱབ་ཐམས་ཅད་རྨར་སོང་བས་ཤའུ་དམར་རྗེན་རྣག་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་འཛག་པའི་སྟེང་དུ་མི་འོས་པའི་ཁལ་ལྕི་བ་བཀལ་ཏེ་ངལ་གསོ་དབང་མེད་པར་དབྱུག་པས་བརྡུངས་ནས་ལ་ཐུར་འཕྲང་གསུམ་ལ་མགྱོགས་པོར་འགྲོ་དགོས། དེའི་ཚེ་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོ་རོགས་གནང༌། རྨ་འདིའི་ན་ཟུག་མི་ནུས་པར་འདུག །ཅེས་པ་ཙམ་ཡང་ཟེར་མི་ཤེས། སྲོག་མ་དོར་གྱི་བར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་མཚོན་ནུས།
སྤྱོད་པའང་མུ་ཏིག་གི་ཆེད་དུ་ཉ་ཕྱིས་གསོད་པ་དང༌། གི་ཝཾ་དང་མཆེ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

125

བའི་དོན་དུ་གླང་པོ༑ རྭའི་དོན་དུ་ཤྭ་བ། པགས་པའི་ཆེད་དུ་སྟག་གཟིག་དང་སྲམ་སོགས། གླ་རྩིའི་དོན་དུ་གླ་བ། ཤ་ཁྲག་གི་དོན་དུ་དགོ་རྐྱང་དང་གནག་ལུག་གསོད་པ་སོགས་རང་ལུས་རང་སྲོག་འདོར་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། གསོད་ལུགས་ཀྱང་ཁུང་བུར་དུ་བས་བདུག་པ་དང༌། ཆུ་འདྲེན་པ་དང༌། མེ་མདའ་བསྣུན་པ་དང༌། གཡང་ས་ལ་བསྐྱུར་བ་དང༌། རྒྱས་འཛིན་པ་དང༌། ཡན་ལག་བཅིངས་ཏེ་དབུགས་སྡོམ་པ་དང༌། མགུལ་བ་འབྲེག་པ་སོགས་གསོད་ཚུལ་ཡ་ང་བ་སྣ་ཚོགས་ལས་ཕལ་ཆེར་རང་རེས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིན། འབྲོག་ཏུ་གནས་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་རྩྭ་ཆུ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བས་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་གཏན་མི་བྱེད་ཀྱང༌། རྔོན་པ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཕྲད་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གཙེ་བས་གཞན་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་འབྲོས་དགོས་པ་དང༌། ཁང་ཁྱིམ་དང་ར་བ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐང་སྟོང་གནོད་པ་སྐྱེལ་མཁན་རྣམས་གང་འདོད་དུ་འོང་ཆོག་པའི་སར་རྒྱུན་པར་སྡོད་པས་མཚན་མོའང་གཉིད་ཐུན་གཅིག་བདེ་བར་ཕེབས་པ་མི་སྲིད། འཇིགས་སྐྲག་གི་སྣང་བ་ཁོ་ནས་ཚེ་ཡོལ་བར་བྱས་པའི་མཐར་དུས་ལ་བབས་ན་ཇི་ལྟར་བྲོས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་བཟོད་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པའི་སྲོག་དོར་ནས། ལུས་གཞན་གྱི་ཁ་ཟས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། ར་ལུག་གནག་ཕྱུགས་སོགས་མིས་བདག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་དེ་དག་གི་འཕེལ་རྒྱུད་བཙོངས་ནས་ནོར་བསྒྲུབས། རྒྱབ་ཀྱི་བལ་བླངས་པ་གོས་དང་གདན་དུ་བྱས། འོ་མ་བཞོས་ནས་ཡུན་རིང་འཐུང་བའི་དྲིན་ཅན་ཕ་མ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་རྒས་

126

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་ཚེ་རང་ཤིར་འགྲོ་དབང་མེད་པར་རང་གིས་ལག་བདར་ནས་སྐེ་བྲེག་སྟེ་གསོད་པའམ། ཡང་ན་བཤན་པ་ལ་སྤྲད་ནས་གསོད་དུ་འཇུག་པ་དང༌། ལོག་ལྟ་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་སྐྱོང་མཆོད་པ་ཡིན་ཟེར། ར་ལུག་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བཅིངས་ནས་ཤིང་སྐམ་ཁོར་མོར་བརྩེགས་པ་མེར་སྦར་བའི་དབུས་སུ་བཞག་ནས་གསོན་པོར་སྲེག་པ་ཡུན་རིང་མི་འཆི་བར་ངན་སྐད་འདོན་པ་དང༌། ལ་ལས་འདྲེ་མཆོད་ཕྱིར་དུད་འགྲོ་གསོན་པོའི་སྙིང་དམར་འདོན་བྱེད་པ་དང༌། ཀླད་ཆུང་འགས་རེའུ་ལུག་སོགས་གསོན་པོར་པགས་པ་བཤུས་ནས་ཡས་མས་སུ་འགྲོར་བཅུག་སྟེ་གད་མོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཡིད་ལ་དྲན་ཚད་ཀྱི་སྡུག་ལས་སྣ་དགུ་བཏང་ནས་གསོད་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། གཞན་ཡང་ནད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མནར་བ་དང༌། མེས་ཚིག་པ། ཆུས་ཁྱེར་བ། སའི་ཐིབས་འོག་ཏུ་ནོན་པ། ཁ་ཆར་དྲག་པོས་འཆི་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མྱོང་ངོ༌།།
རྒྱ་མཚོར་གནས་པའི་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ཕལ་ཆེར་ཞིག་མགོ་ལ་བྱེ་ཚན་གྱི་ཆར་འབབ་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གིས་གནོད་པ་དང༌། དཀར་ནག་གི་རིགས་གཉིས་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་དང༌། ཕན་ཚུན་ཁྲོས་ནས་དུག་གཏོང་བ་དང༌། ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རྒྱུན་པར་མུན་ཁྲོད་དུ་སྡོད་དགོས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་དུད་འགྲོར་ནང་གསེས་ཀྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

127

པའི་རིགས་རེ་རེ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ༌།།
ཚེ་ཚད་ནི། དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཚེ་བར་བསྐལ་གཅིག་ཐུབ་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་བར་བསྐལ་ཙམ་དང༌། ཐུང་བས་ཉིན་རེའམ་ཡུད་ཙམ་ལས་མི་ཐུབ་པའང་ཡོད།
དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཕྲ་མོར་གཏོགས་པའི་ཆ་དང༌། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་སོགས་རྨོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་དང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཁྱི་དང༌། བ་གླང་དང༌། བྱ་རོག་དང༌། སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་དུད་འགྲོའི་མིང་གིས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་སོགས་ཏེ་ཞིབ་པར་མདོ་སྡེ་ལས་ཤེས་དགོས། དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཕལ་ཆེར་དངོས་སུ་མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ངེས་ཤེས་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བར་འོས་ཀྱང་རང་རེས་དུད་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་མཐོང་ཚེ་ལྟད་མོའི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས། རང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ན་ཅི་བྱེད་སྙམ་པ་གཏན་མི་འཆར་བ་ནི། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གར་སྐྱེ་ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་རྟགས་སུ་མངོན། དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་ཁང་ཕྱིའི་ཁྱི་འདི་ཀུན་དང་བླ་འོག་བརྗེ་བ་ལ་ཚེགས་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡུད་ཀྱིས་ནུབ་ནས་གྲོང་པའི་སྲང་འགག་གི་ཁྱི་གུ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ན་ཚ་གྲང་བརྡུང་བརྡེག་བཀྲེས་

128

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྒྱུན་པར་མནར་བཞིན་དུ། ཁ་ཟས་ངན་ངོན་ཞིག་ཨེ་རྙེད་ཀྱི་རེ་བས་ཡས་མས་སུ་འདུར་རྒྱུག་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཞིག་ག་ལ་ཤེས། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མིག་ལྡོག་སྣར་ལྟ་དགོས་ཀྱི། རྒྱང་རིང་དུ་བལྟས་ན་ཐེམ་རྩ་རང་དུ་རྦབ་ཏུ་ཤི་ནས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་ལ་ལྟ་བའི་འཇོག་མཚམས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་འགག་རྩད་གཅོད་བྱེད་ཁུལ་ཙམ་ལས། ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རྒྱུར་བློ་མ་ཕྱོགས་ན། ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པ་ཆེས་དཀའོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ནི། ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་ཐབས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཚུལ་འདི་ལ་བརྩོན་པ་མི་ལྷོད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ།།
ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྩ་བའི་གནས་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཐུར་ལ་གཞལ་བ་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེར་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བ་དང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་བྱས་པས་ལྷའི་བདེ་སྐྱིད་ལྟ་བུ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

129

ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་གནས་སོ། །དེའི་འཁོར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་ཆེས་མང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་རྒྱས་པར་མདོ་སྡེ་ལས་ཤེས་དགོས། ཁ་འཐོར་བ་ནི། མིའི་ཡུལ་ན་རྒྱུ་བའི་བཙན་དང༌། རྒྱལ་པོ་དང༌། བསེན་མོ་དང༌། ཐེའུ་རང་དང༌། གཤིན་འདྲེ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མདོར་དྲིལ་ན་བཀྲེས་སྐོམ་གཉིས། ཚ་གྲང་གཉིས། ངལ་འཇིགས་གཉིས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཙོ་བོ་དྲུག་ཡོད་ཅིང༌། བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་རྐྱེན་ཡི་དྭགས་རིགས་གསུམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས། དང་པོ་ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ཟས་སྐོམ་འཚོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཆུ་མིག་དང་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲམ་དུ་ཆུ་བཏུང་བར་འདོད་ནས་ཕྱིན་པའི་ཚེ། སྐྱེས་བུ་རལ་གྲི་དང་མདུང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ནས་འཐུང་མི་ནུས་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཆུ་ཀླུང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་སྟེ་བཏུང་བར་འདོད་ནས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་དྲུང་དུ་སླེབས་པ་ན་རྣག་ཁྲག་རུལ་བ་དང༌། ཕྱི་ས་སོགས་མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་འདྲེས་པའི་ཁུ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་ལྟར་སོང་རུང་སྐོམ་པ་མི་བཟོད་པས་འཐུང་དགོས་སྙམ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་མི་གཙང་བའི་ཁུ་བ་དེ་ཡང་གཏན་མེད་དུ་སོང་སྟེ་གྲམ་གཤོང་སྐམ་པོར་གྱུར་པས་ཡི་ཆད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ལྗོན་ཤིང་ལོ་འབྲས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པ་མཐོང་སྟེ་བཟའ་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས་རྩར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་ཤིང་སྡོང་སྐམ་པོར་འགྱུར་བ་དང༌། ལ་

130

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལས་ཐག་རིང་ནས་བཟའ་བཅའ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ཡང༌། ཟ་བར་འདོད་ནས་དྲུང་དུ་བསྙེགས་པ་ན་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་དྲི་ཚོར་བ་ཙམ་གྱིས་ཡི་ག་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ནི་སྔོན་ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྣང༌།

ཟས་སྐོམ་ལ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ། རྐེ་མོ་ཁབ་ཙམ། ལུས་པོ་རིའི་གཏོས་ཙམ། རྐང་ལག་འཇག་མ་ཙམ་པ་སོགས་མི་འོས་པ་ཤ་སྟག་འཛོམས་པས་ཟས་སྐོམ་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། དམ་དུམ་རྙེད་ཀྱང་ཁར་མི་ཆུད་པ་དང༌། ཕྲན་བུ་ཆུད་ཀྱང་མགྲིན་པ་ནས་མི་ཐར་བ་དང༌། དེར་ཐར་ནས་མིད་རྒྱུ་བྱུང་ཡང་ལྟོ་བ་མི་ཁེངས་པ་དང༌། ཡན་ལག་གིས་ལུས་པོ་མི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མང༌། ཁ་ཅིག་ཆུ་འཐུང་བའི་ཚེ་ཐིགས་པ་རེ་ཙམ་ཁར་སོང་བ་མགུལ་ཕུག་ཏུ་སླེབ་ཀྱི་བར་ལ་ཁའི་དུག་གིས་སྐམ་ནས་མེད་པར་འགྱུར་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་གི་ཁ་ནས་རྒྱུན་དུ་མེ་འབར་བས་བཟའ་བ་ཁ་ནང་དུ་བླངས་མ་ཐག་ཚིག་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་མི་ཡོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་སྟེ། ད་ལྟ་མཚན་མོ་འདྲེ་མེ་ཟེར་བ་ཞིག་མཐོང་བའང་ཡི་དྭགས་འདི་འདྲའི་རིགས་ཡིན་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་པས་གསུངས། ཁ་ཅིག་གི་མགྲིན་པར་ལྦ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་མིད་པའི་བུ་ག་འགགས་ནས་ཟས་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཁོང་བར་མི་འགྲོ་བས། བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་གེགས་མ་བྱས་པར་ཟས་སྐོམ་རྙེད་ཀྱང་ལུས་རྟེན་ལ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

131

སྐྱོན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་ནུས་པས་བཀྲེས་སྐོམ་མི་སེལ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷག་པར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའོ།།
ཟས་སྐོམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཟེར་བས་ཟས་ཟོས་པ་དང་སྐོམ་འཐུང་བའི་ཚེ་ཟས་སྐོམ་ལས་མེ་འབར་ནས་ཁོང་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད་པས་བཀྲེས་སྐོམ་མི་སེལ་བའི་སྟེང་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་བསྐྱེད་པ་དང༌། ལྗན་ལྗིན་ཟ་བ་ཞེས་པས་ཟས་སྐོམ་གང་ཡང་ཁ་ནང་དུ་བཅུག་མ་ཐག་གཤང་གཅི་སོགས་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོར་གྱུར་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང༌། ལ་ལ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་པས་བཟའ་རྒྱུ་གཞན་མ་རྙེད་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་བཏོགས་ནས་ཁར་འཇུག་ཅིང༌། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ན་ཟུག་བཟོད་གླགས་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྨད་པར་བྱ་བ་མི་གཙང་བ་དང༌། ཟོས་ན་གནོད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་མ་གཏོགས། བཟའ་བཏུང་གཙང་མ་དང་བཟང་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་པར་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་པས་ཤ་ཁྲག་པགས་པ་ཀུན་སྐམ་ནས་ལུས་སྡོང་དུམ་ཚིག་པ་ལྟར་ནག་རོང་ངེ་བ། གདོང་སྐྲས་ཁེབས་པ། མཆུ་ཤིན་ཏུ་སྐམ་ཞིང་ལྕེས་ལྡག་པ། བཞིན་འགྱུར་ཏེ་གར་བབ་བབ་ཏུ་འགྲོ་བའོ།།
ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཡི་དྭགས་ཕལ་ཆེར་ཞིག་སོས་ཀ་ཚ་བ་རྒྱས་པའི་དུས་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དང་བུ་ཡུག་འཚུབ་པའང་ཚ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཚ་བས་ཉེན་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་དང༌། དགུན་ལྷགས་པས་

132

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གདུངས་པའི་དུས་མེའི་ཚ་ངད་དང༌། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱང་བསིལ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་གྲང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་སོགས་སྔོན་ལས་ངན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བློས་མི་འཁྱུད་པར་སྣང༌།
ངལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཡི་དྭགས་ཕལ་མོ་ཆེ་མི་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རིང་ལ་བཟའ་བཏུང་གཏན་མ་མྱོང་བའི་དབང་གིས་ཤ་ཁྲག་ཐམས་ཅད་སྐམ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་རླན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཤིང་སྡོང་སྐམ་པོ་ལྟ་བུ། པགས་པས་གཡོགས་པའི་རུས་པ་རྣམས་རྩ་དང་ཆུ་རྒྱུས་ཀྱིས་སྦྲེལ་བ་ལྡེར་བཟོའི་རུ་ཤིང་བཅོས་པ་ལྟ་བུ། ཡས་མས་སུ་འགྲོ་དུས་ཅུང་ཟད་འགུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྟ་དྲངས་པ་བཞིན་རུས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འཐབ་པས་ཁྲོག་ཁྲོག་ཟེར་ཞིང་རུས་མིག་ནས་མེ་སྟག་ཕྲོམ་ཕྲོམ་འབྱུང་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་བཞིན་བཟའ་བཏུང་ཇི་ལྟར་བཙལ་ཡང་རྙེད་པ་དཀའ་མོད། བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་དབང་གིས་མ་བཙལ་བར་སྡོད་མི་བཟོད་པས་རྒྱུན་པར་འཚོལ་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་མྱོང་ངོ༌།།
འཇིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དབང་ཆུང་བ་རྣམས་ཡི་དྭགས་སྟོབས་ལྡན་གཞན་གྱི་གནོད་པས་འཇིགས་པས་དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་འགྲོ་མི་ནུས་པ་དང༌། ལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པས་རྫས་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གནད་དུ་གཟིར་བས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལ་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པས་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

133

སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡི་དྭགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བ་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་བཀྲེས་སྐོམ་ཚ་གྲང་ངལ་འཇིགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲུག་པོ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་ཅི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད།
ཚེ་ཚད་ནི། སའི་དངོས་གཞི་དང་མཛོད་ལས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་མི་ལོར་བརྩིས་ན་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་དང་སྟོང་ཚོ་ལྔའོ། །དྲན་ཉེར་མི་ལོ་བཅུ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་དུ་གསུངས་ཏེ། མི་ལོ་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དོ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་ཁ་འཐོར་བ་ཕལ་ཆེར་བཟའ་བཏུང་མ་བྱས་པར་ཞག་བདུན་ནམ་བཅུ་སྐོར་ལྷག་ཅིག་སོང་ན་མ་ཤི་བར་སྡོད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང༌། ཡི་དྭགས་རྣམས་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མའི་བར་ཟས་སྐོམ་གཏན་མ་སྤྱད་པས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཤིང་སྐམ་ལྟར་གྱོང་པོར་སོང་རུང་འཆི་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་ལས་ངན་གྱི་མཐུ་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་རྟགས་སུ་མངོན། གཞན་ཡང་ཁོང་པར་མེ་འབར་ནས་ནང་ཁྲོལ་དང་མིད་པ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཡན་ལག་རྣམས་མེར་འབར་ནས་ཚིག་པར་གྱུར་པ་སླར་སྐྱེ་ཞིང་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང༌། རི་གཉིས་ཀྱིས་བཙིར་ཏེ་པགས་རུས་ཐམས་ཅད་ལེབ་ལེབ་མོར་བྱེད་པ་དང༌། ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆ་འདྲ་བ་མྱོང་བའང་ཆེས་མང་བར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་
གསུངས།

134

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། སྤྱིར་མི་དགེ་བ་བཅུ་འབྲིང་དུ་སྤྱད་པའི་ཆ་དང༌། ཆེན་པོའི་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཆ་དང༌། ཁྱད་པར་ཉོན་མོངས་པ་སེར་སྣའི་དབང་གིས་སྦྱིན་གནས་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་མ་བཏང་བ་དང༌། དམ་པ་རྣམས་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིང་གིས་ངན་སྨྲས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནས་ངན་དེར་སྐྱེ་བ་མང་སྟེ། སྔོན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཆུ་སྨད་སྐྱེས་ཀྱི་མ་སེར་སྣས་ནོན་ནས་སློང་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་གཏན་མ་བྱིན་ཅིང༌། དགེ་སློང་དག་མཐོང་ཚེ་ཡི་དྭགས་འདྲ་བ་ཟེར་ནས་ཚིག་ངན་སྨྲས་པས་ཤི་ནས་ཡི་དྭགས་མོ་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། ཕྱིས་ཆུ་སྨད་སྐྱེས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་རྗེས་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་ལོ་མའི་སྤྱིལ་པོར་གནས་པའི་ཚེ། ཡི་དྭགས་མོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་མཐོང་བར། སུ་ཡིན་དྲིས་པས། བུ་གཅིག་གང་ལས་བཙས་པ་ཡི། །བྱམས་པའི་མ་ནི་བདག་ཡིན་ཏེ། །ཟས་དང་སྐོམ་དང་བྲལ་བ་ཡི། ། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས། །བདག་ནི་ཤི་བའི་དུས་བྱས་ནས། །ལོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོན་ཏེ། །ཆུ་ཡི་བག་ཀྱང་མ་མཐོང་ན། །ཁ་ཟས་ལྟ་ཞིག་ག་ལ་མཐོང༌། །ཞེས་ཟེར། མོའི་ཚིག་བཞིན་ཆུ་སྨད་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་ཁྱིམ་གྱི་ནོར་ལས་ཡོ་བྱད་སྦྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་གདུགས་ཚོད་ཕུལ་བའི་སྐབས་ཡི་དྭགས་མོ་ཡང་དེར་འོངས་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་རབས་གསུངས་པས། མོ་ཤི་ནས་ཡི་དྭགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་སྐྱེས། ཆུ་སྨད་སྐྱེས་ཀྱིས། ད་ཁྱོད་ལ་མཐུ་ཡོད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ཐོངས་ཤིག་སྨྲས་པས། མི་ནུས་ཟེར། ནན་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་རས་ཡུག་གཅིག་བྱིན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

135

པ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ། དགེ་སློང་ཞིག་གིས་དེ་ཉོས་ནས་གདང་ལ་བཀལ་བ་མཚན་མོ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་སླར་བརྐུས། ཆུ་སྨད་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱིར་བླངས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ། དེ་ལྟར་རྐུ་ཐེངས་ལན་གསུམ་གྱི་མཐར། ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་སྟན་ལ་གླན་པས་རྐུ་མ་ནུས་པ་དང༌། ཚོང་དཔོན་ཞིག་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་ནོར་ལ་ཆགས་པས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་བསགས་པ་སེར་སྣས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བགོ་བཤའ་མ་བྱས་པས་ཡི་དྭགས་ཆོས་གོས་གྱོན་པར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།
དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་མ་བྱིན་པར་བླངས་པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དུས་ཞལ་ཏ་བ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་རང་གིས་སྤྱད་ཅིང་འཆི་ཁར་ཉེ་དུ་རྣམས་ལ་བྱིན་པས། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཡི་དྭགས་ལུས་ཆེན་པོ་ཅན་ཤའི་སྣག་བུ་འདྲ་བ་ས་གཞིར་སྲོག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཟ་ཞིང༌། རེས་འགའ་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་ལུས་ལས་མེ་འབར་བ་སོགས་དམྱལ་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང༌། དགེ་སློང་མ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་མ་བྱིན་པར་སྤྱད་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བཟློག་པའི་ཚེ་ཚིག་ངན་སྨྲས་པས། ཤི་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཡི་དྭགས་མོ་ཁ་སྣ་ཐམས་ཅད་སྲིན་བུས་ཁྱབ་པ། ཁྱི་གཏུམ་པོས་རྒྱུན་དུ་འདྲད་པར་བྱེད་པའི་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་མཆོད་པ་ལ་འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཡི་དྭགས་མོ་ཕྲུ་གུ་མང་པོ་ཅན་ཞིག་གིས། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བཞུད་

136

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ན་ངན་བུའི་ཁྱིམ་ཐབས་དེ་ཕྱོགས་སུ་ཟས་འཚོལ་བ་ལ་སོང་བས། ང་ལ་ཕྲུ་གུ་ལྔ་བརྒྱ་སྐྱེས་ནས་ལོ་མང་པོའི་བར་བཟའ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མ་མྱོང༌། ཤི་ལ་ཐུག་ནས་ཡོད་པས་བཟའ་བ་ཁྱེར་ལ་ཤོག་བྱ་བའི་འཕྲིན་གསུངས་ཞེས་ཞུས་པར། དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་མི་ཤེས་ན་གསུངས་པ་ལ། དེ་གཞན་དང་མི་ནོར་བའི་རྟགས་ཡི་དྭགས་གཞན་པས་དབང་ཆུང་བ། མིག་ཡོ་བ། ཞར་བ། ལག་པ་གཡོན་པ་ཞ་བ་ཞིག་ཡོད་ཞུས། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱོན་ནས་གཟིགས་པས། ཡི་དྭགས་མང་པོའི་ཁྲོད་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཟིགས་པ་ལ་ཆུང་མའི་འཕྲིན་བསྐྱར་བར། ངས་འདི་ཕྱོགས་སུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་བསྡད་ཀྱང་དགེ་སློང་ཁྲིམས་ལྡན་ཞིག་གིས་ལུད་པ་དོར་བ་འདི་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མ་ཐོབ་ཟེར་ཏེ། ལུད་པ་སྐམ་པོ་ཞིག་ལག་མཐིལ་དུ་བཙིར་འདུག །སློབ་དཔོན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་ལས་ཅི་བྱས་པས་འདིར་སྐྱེས་པ་དྲན་ནམ་གསུངས་པར། ངས་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་དགེ་འདུན་གྱི་གཙང་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་དར་བ་ལས་ཅུང་ཟད་རེ་བརྐུས་ཀྱིན་ཁྱིམ་ཐབས་ལ་བྱིན་པས་ངེད་གཉིས་ཀ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཞུས་པ་དང༌། ཛེ་ཏ་རི་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱོན་པའི་ཚེའང་འདི་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་གཟིགས་པ་སོགས་སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་མང༌།
གཞན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་གེགས་བྱས་པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི། མཆོག་ཟུང་བས་མཐའ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་ཚེ་འཇུར་འགེགས་ཀྱི་ཡི་དྭགས་མོ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ། ཟས་ཀྱི་དྲི་ཙམ་ལའང་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་པ། ཁ་ནས་སྒྲ་རྣམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

137

པ་ལྔ་སྒྲོག་པ་ཞིག་གཟིགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་ནས། སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་དང༌། དེའི་ཆུ་སྦྱིན། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་གསུངས་པ་དང༌། སྔོན་རབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་མང༌། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མི་གཙང་བས་སྦགས་པའི་ཁ་ཟས་ཕུལ་བས་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བ། སྔོན་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་ཚེ་བུད་མེད་ཅིག་གིས་འབྲས་ཆན་གྱི་འོག་ཏུ་ཆུ་ངན་བླུགས་པ་བྱིན་པས་ཚེ་རབས་ལྔ་བརྒྱར་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།
གཞན་ཡང་ཕྲག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཚིག་ངན་སྨྲ་བ་དང༌། གཞན་གྱི་ཟས་ནོར་ཕྲོགས་ནས་ལྟོགས་གྲིར་བསད་པ་དང༌། བྲན་ལ་ཟས་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱིན་པ་དང༌། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྔོས་ནས་ཕྲི་བའམ་མ་ཕུལ་བ་དང༌། བསྔོས་པ་བསྒྱུར་བ་དང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཟས་སྐོམ་གྱི་ཕུད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆེས་མང་སྟེ༑ རྒྱས་པར་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཤེས་སོ། །རང་རེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་ནས་ཐོས་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་པས་སྡིག་པ་གསར་བསགས་ཉུང་བའི་འོས་ཡིན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཚེ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་མང་དུ་བསགས་ཤིང༌། ད་དུང་འཕྲོ་གཅོད་དཀའ་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ་དཔགས་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཚོར་བསགས་པའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚད་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ན་ཡོད་པར་ངེས། དེའི་ཕྱིར་ནམ་ཞིག་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ལས་ལ་སྲེད་པས་ཡང་ཡང་གསོས་བཏབ་ཅིང༌། ཟས་སྐོམ་

138

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་འཆི་ཁར་ནད་གཡོག་སོགས་ཀྱིས་བཟའ་བཏུང་བྱེད་པར་བསྐུལ་བ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་གྱིས། ཟས་སྐོམ་མིག་གིས་མ་མཐོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཤི་ནས་བླ་མ་དང་རབ་འབྱམས་པ་སོགས་མིང་སྙན་པོ་གདགས་པའི་གཞི་ལུས་དེ་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱ་ཁྱིས་ཟ། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་ལུས་མི་སྡུག་པ་ཞིག་བཟུང༌། ལོ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མའི་བར་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མྱོང་ཡང་འཆི་མི་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། ད་ལྟ་ཞག་ཁ་ཤས་ལ་རྒྱགས་ཆད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་བསྲན་པར་མི་ནུས་ན་ལོ་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་བཟའ་བ་ཁམ་གཅིག་དང་སྐོམ་ཧུབ་གཅིག་ཙམ་ཡང་སྤྱད་དུ་མེད་པའི་བཀྲེས་སྐོམ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཚེ་བཟོད་གླགས་ཇི་ལྟར་ཡོད། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བས་རྐྱང་ཚ་རྡོར་ཚུལ་བྱ་བ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ཁྱོད་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་ལ་ཞེན་པ་ཧ་ཅང་མ་ཆེ། དེ་ལ་ཞེན་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཚེ་ཚད་རྫོགས་པའི་མཐར། ཐ་ཐོ་འདིའི་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་བྱ་བ་འདིར་བྱུང་བྱ་བའི་ས་ཚོད་རང་ཡང་མི་མངོན་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། ང་ཅག་ཚོས་དགོན་སྡེའི་སྐྱོང་ཁུར་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཁུལ་གྱི་ཞར་ལ་སྡིག་པའི་འདམ་དུ་བྱིངས་ནས་ངན་འགྲོར་འཁྱམ་དགོས་བྱུང་ན་རང་གིས་རང་བསླུས་ཚབས་དེ་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ཚར་ནས་དགེ་སྡིག་གི་འདོར་ལེན་ལ་དཔྱོད་པའི་བློའི་ནུས་པ་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

139

སྒྲུབ་མི་ཤེས་ཙ་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་བསྲན་དགོས།
དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་པའི་དུས་འདིར་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱབས་གནས་ཤིག་ངེས་པར་འཚོལ་དགོས་ལ། སྐྱབས་སུ་འོས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུད་འཁུལ་ངེས་སུ་སྐྱོང༌། སྐབས་འདིར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། ཚ་དམྱལ་གྲང་དམྱལ་སོགས་དམིགས་སྐོར་རེ་རེའི་མཇུག་ཏུའང་སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རྣམ་སྦྱར་ནས་བསྐྱངས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པའི་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དམྱལ་གནས་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་སོ་སོ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་རྣམ་དབྱེ་དང༌། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་སོ་དྲུག་སོགས་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བལྟས་ནས་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚེ་འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་གང་འཚམས་རེ་བསྣན་ཏེ་སྒོམ། སྤྱིར་གསར་བུ་བློས་མི་འཆུན་པའི་ངོར་ཁྲིད་དམིགས་མདོར་བསྡུས་ལོགས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་མོད། དེ་དག་ཀྱང་ཐོག་མར་དེ་ཙམ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་བློ་གྲོས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚེ་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སྟོན་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད། སྐབས་འདིའི་ཁྲིད་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྡུས་

140

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ནས་བསྒོམ་པ་དང༌། ཆོས་སྐོར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་གྱི། ཁྲིད་ཡིག་ཉུང་ངུ་རེའི་ཚིག་སྤྱི་ཙམ་ལ་འབད་པས་བོགས་ཐོན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས། རྒྱས་པར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ན་བཞུགས་པས་ངེས་པར་བལྟ་དགོས་ཤིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་དགོས་ལ་བལྟས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་དགོས་སོ༑ ༑ཞེས་དང༌། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྐོར་རྣམས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ག་ན་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐབས་གཞན་དུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྦྱང་བ་དང༌། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

141

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སྦྱང་བ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང། ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དང༌། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །
སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ལ། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནད་གདོན་སོགས་ཉེར་འཚེས་འཇིགས་ནས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། ལམ་རིམ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སོ་སོའི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རང་ཁྱིམ་དུ་བག་ཕེབས་པར་གནས་པའི་ཚེ་སྐྱེལ་མ་འཚོལ་བའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཙམ་ལས་ནག་པོའི་ལས་འབྲས་མ་བསམས་པས་རང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེའམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བའི་བློ་རྣལ་མ་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། རང་ཉིད་བྱེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་འགག་ཏུ་དགྲ་མི་ཤ་བོས་བསྒུགས་འདུག་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་ན་འཇིགས་ཡེར་གྱིས་སོང་ནས་སྐྱེལ་མ་སྟོབས་ལྡན་འཚོལ་བའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྟར། སྡིག་པ་སྔར་བསགས་ཚད་མེད་པའི་སྟེང་དུ་ཚེ་འདིར་ཡང་སྡིག་ལྟུང་ཚབས་ཆེན་མང་པོ་བསགས་

142

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པས་ཤི་མ་ཐག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་དང༌། དེར་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་ཚུལ་བསམས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་བཅོས་མིན་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་འཚོལ་བའི་འདུན་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང༌། དགྲས་ཉེན་པ་དེ་སྐྱེལ་མ་ཐུབ་ངེས་ཀྱི་མི་དཔོན་གཅིག་དང་ཕྲད་ཚེ་འདིས་སྐྱོབ་ནུས་སྙམ་དུ་བློ་ཁེལ་ན་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་ལ་འཆང་སྟེ་ངའི་སྐྱིད་སྡུག་ཁྱོད་རང་ཤེས་ཟེར་ནས་འཇིགས་སྐྱོབ་ཞུ་བ་བཞིན་དུ། མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་ངེས་པར་སྐྱོབ་ནུས་སོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཤིག་ཡོད་ན་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་འཇིགས་སྒྲོལ་གྱི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་བཅོས་མ་མིན་པ་འབྱུང་ངོ༌། །དེའི་ཕྱིར་རང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པ་དང༌། མཆོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ནི་སྐབས་འདིའི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་བསླབ་བྱའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང༌། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་པ་ཞིག་བསྒོམ། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོས་སྐོར་གཉིས་སྦྲེལ་ནས་སྐྱོང་དགོས་པས་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་སོགས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་བསམས་ཀྱང་རུང༌། སྐྱབས་འགྲོ་གནད་དུ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

143

འགྲོ་བ་རྒྱུ་གཉིས་ཞིབ་ཏུ་བསྒོམས་པ་ལ་རག་ལས་པས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་ཅག་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྐྱེ་བ་ཅི་ཙམ་བླངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་རྒྱུན་པར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་ངན་གསོག་པ་ལ་ངང་གིས་གཞོལ་བ་དང༌། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲིན་ལས་ད་རེས་ཙམ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཁུལ་ཡིན་སྟབས། དགེ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ཤུགས་ཆུང་བ་དང༌། མི་དགེ་བ་གང་བྱས་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་ཚང་ལ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་དཔགས་ན་ཕྱི་མའི་འགྲོ་ས་ངན་སོང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས། དམྱལ་བ་ལྟ་བུར་ལྷུང་ན་གནས་དང༌། ལུས་ཚད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཚེ་ཚད་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པའི་གླགས་མི་འདུག་སྙམ་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒོམས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་ཅི་སྐྱེ་བྱ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ཚར་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བརྩེ་བས་གཟིགས་ཀྱང་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྒྲིབས་པས་སྐྱོབ་ཐབས་མེད་པ་དང༌། བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་སྐྲག་གི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། སྐྱབས་ཀྱི་སྣང་བ་གཏན་མི་འཆར་ཞིང༌། དེའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ལམ་དུ་བསླངས་ནས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་སློབ་མཁན་མེད་ལ། བསླབས་ཀྱང་ཤེས་མི་ནུས་པས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་འབྱིན་པ་ཙམ་ལས་བྱ་ཐབས་གཞན་མེད་པར་བསྲན་དགོས་པ་འབྱུང༌། དེས་ན་ཁེ་ཉེན་སྐྱིད་སྡུག་ཀུན་གྱི་འདམ་ཁ་རང་གི་ལག་ན་ཡོད་

144

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་དུས་འདིར་བློ་བདེ་བའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་མོད། རང་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་བརྟེན་ནས་བཙན་ས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་རྙེད་པ་ལ་རག་ལས་པས། འདི་ལ་གསུམ། སྐྱབས་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང༌། ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།།དང་པོ་ནི། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོས། མི་ཁས་ཞན་རྣམས་འཇིགས་པ་སྟོབས་ལྡན་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཇོ་བོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དགོས་ཀྱི། བྲན་མོ་ཆུ་འཁུར་ལྟ་བུས་མི་ཡོང་བའི་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྲགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་མི་ནུས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མི་ཕལ་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་ཀྱང༌། མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་སང་གནངས་བདེ་སྡུག་ཅི་འདྲ་འབྱུང་བའང་མི་ཤེས། ནུས་པས་རང་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ཚེ་དབུགས་ཅུང་ཟད་བསྲིང་བར་ཡང་མི་ནུས། བརྩེ་བའང་མེད་དེ། དགའ་བའི་དུས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང༌། མ་དགའ་ན་སྲོག་འཕྲོག་པ་སོགས་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་རྩོམ། ཁོ་རང་རྣམས་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོའི་སྡེར་གཏོགས་པས་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་གྲོལ་ན་གཞན་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་པར་ག་ལ་ནུས། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་དབང་ཕྱུག་དང་ཁྱབ་འཇུག་དང་ཉི་ཟླ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

145

མོད། དེ་རྣམས་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལས་དུག་གསུམ་ཁ་བྲི་བ་ཙམ་ཡང་མེད། ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་བར་མདོ་ལས་གསུངས། ཁོ་རང་ཚོ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་གནས་ཤིང་སྐྱེ་ཤིའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བས་གཞན་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་ཇི་ལྟར་ནུས། དེས་ན་རང་ཅག་འཁོར་བ་དང་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱབས་གནས་བསླུ་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང༌། མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་བྱང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང༌། དེ་འདྲའི་འགོག་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྟེ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན། འདི་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། མཚན་ཙམ་རྣ་བས་ཐོས་པའང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ན། སྐྱབས་སུ་བསྟེན་རྒྱུ་བྱུང་བ་སྐལ་བ་བཟང་ཚུལ་སྨོས་མི་དགོས།
སྤྱིར་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་སྣ་རེ་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་རེ་རེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཆོག་པ་མདོ་ཁམས་སུ་མི་གཅིག་སྟག་གིས་ཁྱེར་བའི་ཚེ་ཁོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་འཕྲལ་དུ་ས་ལ་བཞག་སྟེ་དར་ཅིག་བལྟས་ནས་

146

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཞན་དུ་སོང་བ་དང༌། རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་པའི་ཚོང་པ་མང་པོར་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་མཐོ་འཚམས་པའི་སྐབས་གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་མོད། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀ་ངེས་པར་ཚང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཚབས་ཆེན་གྱིས་ཐེབས་པ་གསོ་བའི་སྐབས་སུ་སྨན་དང་སྨན་པ་ནད་གཡོག་གསུམ་གང་རུང་རེ་ཡོད་པས་མི་ཆོག་པར་གསུམ་ཀ་ཚང་དགོས་པ་ལྟར། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཞི་བའི་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ། ཀུན་ཉོན་གྱི་ནད་སེལ་ཐབས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས། ཐབས་དངོས་གཞི་ཆོས། ཐབས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་གསུམ་ཀ་ཚང་དགོས། བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་པོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་མཆོག་གསུམ་སོ་སོར་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་ལའང་ཁྱད་པར་མཆིས་པས། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིན་སྐྱབས་གསུམ་ཚང་བར་བསྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེའི་ཕྱིར་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པའི་དམ་བཅའ་མི་ལྷོད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་བསྒོམ་པ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་འདྲ།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

147

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོས། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཆུང་རིམ་ནས་བསམས་ན་ངེས་པ་སྐྱེ་སླ་བས། དེ་ལ་གསུམ། ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་ནས་དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་སྟེ་རང་གི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱོར་པ་བཅུས་མཛེས་པའི་རྟེན་བཟང་འཐོབ་པ་དང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དང༌། ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་ཉེས་ལྟུང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མི་གོས་པ་དང༌། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་པོ་དྲུག་ཆགས་སྡང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དྲུག་ལ་ཕལ་ཆེར་མི་གཏོང་ཞིང་རེས་འགའ་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་རྩོམ་པ་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པར་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང༌། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚངས་སྤྱོད་འཕེལ་ཕྱིར་ཁ་ཟས་ཚོད་ཤེས་པར་སྤྱོད་པ་དང༌། ཉིན་མོ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་སྐབས་དང༌། གཞན་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཤེས་བཞིན་གྱིས་

148

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཟིན་པས་ཚུལ་མིན་ལས་བཟློག་ནས་ཅི་བྱས་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་ལེགས་པར་ཉན་ཅིང་ཐོས་པའི་དོན་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང༌། ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་སྤོང་ཞིང་དངོས་པོ་གང་ཡོད་མཆོག་དམན་གྱི་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་དང༌། སྟོན་པ་སོགས་ལ་དད་ཅིང་མོས་པ་ནས་གྱ་ནོམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་བཅུ་གསུམ་སྤེལ་བ་དང༌། མི་སྡུག་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། དྲན་པ་ཉེར་བཞག །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྟེ་བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ལའང་ཡིད་སྨོན་མི་སྐྱེ་བར་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་གཞོལ་བ་དང༌། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཕྱིན་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ལ་སོགས་པའང་གང་འདོད་དུ་བྱེད་ནུས་ཤིང༌། མངོན་ཤེས་ལྔ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་མངའ་བར་འདུག།
སྦྱོར་ལམ་དུ་ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྔར་ལས་ལྷག་པ་ལྡན་པར་མ་ཟད། དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

149

ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པས། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུང་བ་དང༌། ལོག་ཞུགས་རྣམས་ཉམས་སྨོད་ཚབས་ཆེ་བ་དང༌། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད། ཆོས་མཆོག་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་དང༌། ལྟ་ངན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང༌། ངན་སོང་བའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་བས། མདོ་ལས། ཆོས་མཐོང་བ། ཆོས་ཐོས་པ། ཆོས་རིག་པ། ཆོས་རྟོགས་པ། འདི་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་གོ །རང་གིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པར་སྤངས་པས་སོམ་ཉི་ལས་བརྒལ་བ། གཞན་དག་གིས་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་ལ་མི་བདེན་ནོ་སྙམ་པའི་ཡིད་གཉིས་སྤངས་པས་ཐེ་ཚོམ་ལས་བརྒལ་བ། ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་རང་ཉིད་མཁས་པས་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་བ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གཞན་གྱི་དྲི་བ་དང་དེའི་ལན་ལུང་སྟོན་པ་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བསྔགས་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་

150

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གྱིས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན།
དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་ཡུན་རིང་གོམས་པར་མཛད་པས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་སྐྱེས་པ་ན་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པར་འཇོག་ལ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུ་ཆེ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནས། སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤང་སྐོར་དགུ་རིམ་བཞིན་སྤོང་བའི་བར་སྒོམ་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་གི་དངོས་གཉེན་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་གཏན་བདེ་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན། ཅིག་ཅར་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དགུ་ནས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དགུའི་བར་སྤོང་ཐེབས་རེ་ལ་མཉམ་དུ་སྤོང་བར་གསུངས། འབྲས་བུ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའང་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ༑ སྒོམ་སྤང་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མན་ཆད་སྤངས་པས་ཕྱིར་འོང༌། འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང༌། ཁམས་གོང་མའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་འབྲས་གནས་དང༌། འབྲས་བུ་དེ་དག་འཐོབ་ཕྱིར་དངོས་སུ་བརྩོན་བཞིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཟེར། མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང༌།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

151

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་ཐོབ་ཅིང༌། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་ཅི་རིགས་པའང་ཡོད།
དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའང་མངའ་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་རང་གིས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་འགོག་པ་དང༌། སྨོན་ནས་ཤེས་པས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལྐོག་གྱུར་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་ཏེ་ལུང་སྟོན་ནུས་པ་དང༌། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང༌། ཟིལ་གནོན་བརྒྱད་དང༌། ཟད་པར་བཅུའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་པ་གང་འདོད་དུ་སྤྲུལ་པ་དང༌། ས་ཆུ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་སྨྲ་བསམ་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང༌། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲ་དང་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང༌། ཚེ་རབས་སྔ་མ་ནས་འབྲེལ་ཆེ་བའི་གདུལ་བྱ་ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པས་གནས་དེར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང༌། མང་པོར་གྱུར་ཅིང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ལུས་ཀྱིས་རྩིག་པ་དང་རི་བོ་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། ས་ལ་བྱི་ཟུལ་བྱེད་ཅིང་ཆུ་ལ་མི་འབྱིང་བར་འགྲོ་བ་དང༌། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་པ་

152

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དང༌། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལག་པས་ཉུག་པ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་དུ་མས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལེགས་པར་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་ཁམས་དང་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་བསྟན་ནས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་དང༌། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་མཐུས་བཤད་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང༌། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང༌། ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་དང༌། རྫས་བཏགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་ནས་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་སུ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང༌། སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་བར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་རྣམས་དང༌། གཞན་ཡང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི། མཛོད་ལས། ཟད་པ་ཤེས་པ་བདེན་རྣམས་ལ། །ཡོངས་ཤེས་ལ་སོགས་ངེས་པའོ། །ཡོངས་ཤེས་བྱར་མེད་ཅེས་ལ་སོགས། །མི་སྐྱེ་བ་ཡི་བློར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཉན་སར་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང༌། རྒྱུ་ཟད་པས་ཕྱིས་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་བློར་བཤད། ཀུན་བཏུས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་འདི་དང་མཐུན། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ། འདོད་སྲིད་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་གསུམ་གཉེན་པོས་ཟད་པར་བྱས་པས། ཟག་པ་ཟད་པ། བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

153

བྱས་པས། བྱ་བ་བྱས་པ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བྱེད་འོས་པ་རྣམས་བྱས་པས། བྱེད་པ་བྱས་པ། ཕུང་པོའི་ཁུར། ཉོན་མོངས་པའི་ཁུར། དམ་བཅས་པའི་ཁུར། བརྩོན་པའི་ཁུར་བཞི་སྤངས་པས། ཁུར་བོར་བ། མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རང་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པས། བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་པས། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རང་ཅག་ལྟ་བུས་ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང༌། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པར་ག་ལ་ནུས།

སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། མཆོག་ཟུང་དམྱལ་བའི་རྒྱུད་ལྟ་བར་གཤེགས་ཚེ་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཚ་དམྱལ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཆུས་གང་བར་སྤྲུལ་ནས་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རེ་ཞིག་ཞི་བར་མཛད་པ་དང༌། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞེངས་དུས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་སྔགས་གྲུབ་པ་རྣམས་དང་ངན་ཤོམ་པ་དག་ཤཱ་རིའི་བུས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་ཚར་བཅད་དེ་ཆོས་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་པ་དང༌། ཀླུ་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་སྟེང་དུ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆར་ཕབ་པ་འཕགས་པ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཆགས་པར་བྱས་ཏེ་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་དང༌། སྟོན་

154

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུའང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མུ་སྟེགས་རྫུ་འཕྲུལ་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་ནུས་པ་འགྲན་པའི་ཚེ། ཕ་རོལ་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བཞི་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་པ༑ འཕགས་པས་གླང་ཆེན་གཏུམ་པོ་དུ་མ་དང༌། རྡོ་རྗེའི་མཚོན་ཆར་སྤྲུལ་ནས་ལྷག་མེད་དུ་བྱས་ཤིང༌། ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་འབྱིན་པ་དང༌། ཆར་འབེབས་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་པ་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་སྣ་ཚོགས་འདུ་བྱས་པས་དེར་འཁོད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་ཞག་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱད་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང༌། འཕགས་པ་ཉི་མ་གུང་པས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ཀླུ་རྣམས་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཏུལ་བས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་ཁྱབ་པའི་ས་འབུལ་བར་དམ་བཅས་པ་ན་འཕགས་པས་སྐྱིལ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དགུའི་ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་འདི་ལྷག་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་ལུང་བསྟན་པས་སྦྱིན་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཤིང༌། ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་འབྲས་བུ་བཞི་ཅི་རིགས་ཐོབ་པ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་བརྒལ་བ་དང༌། སྟོན་པས་མཚན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་གར་མཁན་དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་དགོས་འདོད་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆར་ཕབ་ཅིང༌། ལྷའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

155

གར་མཁན་དུ་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་གླུ་དབྱངས་སྙན་པོ་བསྒྲགས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལྟད་མོ་ལ་སོང་བའི་ཚེ། འཕགས་པས་གར་མཁན་རྣམས་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རེ་བཏགས་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྡིག་ཅན་འཁོར་བཅས་ལུས་རྒས་འཁོགས་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པ་མགོ་དང་མགྲིན་པར་མི་རོ་དང་ཁྱི་རོ་རུལ་བ་བཏགས་པ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱུགས་པ་འདྲེན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དྲིས་ལན་དུ་མའི་མཐར་བདུད་མི་སྣང་བར་གྱུར། དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉིན་བདུན་གྱི་རིང་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང༌། ཕུག་པ་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཅོ་བརྒྱད། རྒྱར་ཁྲི་བཅུ་གཉིས། དཔང་དུ་ཁྲུ་དྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ། ཉེར་སྦས་ཀྱི་གདམས་པས་དགྲ་བཅོམ་གཅིག་ཐོབ་པ་ན་ཤིང་བུ་སོར་བཞི་པ་རེ་འཕངས་པས། སྐབས་ཤིག་ཕུག་དེ་ཤིང་བུ་དེ་འདྲས་གོ་མཚམས་མེད་པར་གང་བར་གྱུར་པས་མཚོན་འགྲོ་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ༑ རང་ཅག་ལྟ་བུའི་བློ་དམན་པ་ཞིག་གིས་བསམས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་དོན་གཉིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡོད་འདུག།
མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་དམན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་ཀྱང༌། བདག་འདྲའི་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲོག་ཏུ་ཚུད་པ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ངེས་པར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འོས་ཏེ། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་

156

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པས་སྐྱེ་ཤི་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ། སྲིད་པའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་མཁྱེན། ཆགས་སྡང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག །གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ནུས་ཤིང་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་གཟིགས་ན་ཚུར་ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་ཤེས་རློམ་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁ་འཛིན་ལྟ་བུས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཐེག་དམན་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་བརྙས་ཆོས་བྱེད་པའི་དུས་འདིར། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་དྲིན་ལས་བདག་གིས་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་བསམ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ངེས་པར་སྐལ་བ་བཟང་བས། དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་འདི་རྣམས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། འདིར་མངས་སུ་དོགས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མདོ་ཙམ་བཀོད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཉན་ས་དང༌། མངོན་པ་གོང་འོག་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས།
རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོགས་སྤྱོད་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བར་ཚོགས་ལམ་ཙམ་ལས་མི་བགྲོད་པ་དང༌། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད་བསྐྱེད་པ་དང༌། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཅི་རིགས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མོད། གསུམ་པོ་གང་ཡིན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

157

ཀྱང་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་སློབ་དཔོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་བཅོས་མ་མིན་པ་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་གི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་ཅིང༌། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང༌། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས། མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད། རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མིན། བདེན་པ་སྟེ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དང༌། སྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་དུ་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རང་བྱུང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང༌། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རུས་གོང་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རུས་པ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་སྙམ་དུ་བསམས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་དོན་རྟོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམས་པས་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་བགྲོད་དེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།།
དེ་དག་གྲོང་ངམ་གྲོང་རྡལ་གང་དུ་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྲུངས་པ་དང༌། དབང་པོ་རྣམས་བསྡམས་པ་དང༌། དྲན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་གྲོང་ལ་སོགས་པར་བསོད་སྙོམས་ལ་འཇུག་ཅིང༌། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཚེ། སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སྐུ་ལུས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བ་བཅུ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སོགས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེ་འགྲས་པ་བཟློག་

158

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མས་ཕ་རོལ་པོའི་ཡིད་འདུན་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་རྩ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་མཛད། ཉན་རང་གཉིས་ལམ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་མཚུངས་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པས་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སྔར་བསྟན་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན།
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཁྲུལ་མེད་ལྟར་ན། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་མཐའ་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དབུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོར་བཞེད་པས་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བསམ། གནད་འདི་དག་རྟོགས་ན་སྔོན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་གསེར་གྱི་རི་བོ་འདྲ་བ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུའི་སྡིག་ལྟུང་ཚབས་པོ་ཆེའི་སྒོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོའོ། །མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་ལས། ཉན་རང་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་དང༌། འགྲོ་དོན་ཉི་ཚེ་བར་གསུངས་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ལྟོས་ན་དམན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ན་འགྲོ་ཕན་ཆུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་གཞན་དུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་བུ་གཅིག་པུ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་མཐོང་བའི་མའི་བློ་ཚོད་དང་མཉམ་པ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པར་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

159

ལས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་སྔར་བསྟན་པས་མཚོན་ལུང་ཚད་མ་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཞིང་བདེ་བས་ཕོངས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་དོན་མཐའ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་བྱམས་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་བཅོས་མིན་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སྡིག་ལྟུང་དཔག་མེད་འདག་པ་དང་ཚོགས་རླབས་ཆེན་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་འཇུག་སེམས་བླངས་ཕྱིན་ཆད་གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་ལ་སོགས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང་ཚད་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་འགོ་རྩོམ་པའི་ཚེ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང༌། ཚད་མེད་བཞི་དང༌། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སྟེ། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམས་པས་མྱོང་བ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་ཚད། དཔེར་མཚོན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་

160

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་བུ་གཅིག་པུ་ནད་ཀྱིས་ཉེན་པའི་མའི་བློ་ཚོད་ཙམ་དུ་སོང་བ་ལྟར་གཞན་རྣམས་ལའང་འདྲ་བར་བཤད་པ་དང༌། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བྱོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཡུན་རིང་མཛད་ཅིང༌། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་དེ་དག་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་རྟོགས་པ་ཡར་ཟླ་བཞིན་འཕེལ་བར་གསུངས། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སྔར་བསྟན་པས་ཤེས་པར་ནུས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ། དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་སྐབས་གཉིས་སྣང་རགས་པ་རྣམས་ཇེ་ཕྲར་སོང་བས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་གསལ་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའི་མཐུས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་དྲུག་ཉམས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། སད་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་བརྟན་པའི་དབང་གིས་རྨི་ལམ་དུའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་དང༌། དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་གཏན་མི་བསྐྱེད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་དུའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

161

གིས་བསྐོར་ཏེ་ཆོས་གསུང་བ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་མཐོང་བ་དང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང༌། སད་རྨི་གཉིས་ཀར་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྤོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང༌། གྲོང་ཁྱེར་མེས་ཚིག་པ་དང༌། སྐྱེ་བོ་མང་པོར་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་འཚེ་བ་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བདེན་ཚིག་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་རྟགས་རྣམས་དང༌། བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་མངའ་སྟེ་མང་དོགས་ནས་མ་སྤྲོས། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་མུ་མེད་པ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འདའ་ནུས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྦྱིན་གཏོང་ལྷུར་ལེན་པ། འགྲོ་བའི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱོབ་པ། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འཛིན་ནུས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། གཟུངས་དང༌། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང༌། མངོན་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པས་རྣམ་པར་རོལ་བ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྷའི་ཁ་དོག་མ་ཐོབ་ལ་མིའི་ཁ་དོག་ལས་འདས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་

162

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མ་ཐོབ་ཀྱང༌། འཇིག་རྟེན་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་དགེ་བཤེས་སྨྱུག་རུམ་པའི་ཞལ་ནས། ངས་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་སངས་པ་ཞིག་བཟླས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱད་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་གསུང༌།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་དང་པོའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བར་བྱེད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་སྟེ་ཆོས་གསན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཤེས་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང༌། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང༌། སྐུ་ཚེ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང༌། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་བརྒྱར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་དང༌། གདུལ་བྱ་འདུལ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང༌། རང་གི་ལུས་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང༌། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

163

སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང༌། ས་གསུམ་པ་ལ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང༌། ས་བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་བཅུ་གཉིས་དང༌། ས་ལྔ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང༌། ས་དྲུག་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དང༌། ས་བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་པ་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་བགྲང་བར་མི་ནུས་པས་ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱིས་བགྲང་བར་བསྟན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། ས་དགུ་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་གྲངས་སྙེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང༌། ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང༌། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ནས། ས་བཅུ་པར་ཆོས་ཉིད་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བར་ས་སོ་སོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང༌། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེར་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཀ་སྒྲུབ་པར་འདྲ་ཡང་ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་དང༌། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་སོགས་ས་སོ་སོར་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་དང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ཅིག་ཅར་སྤོང་བར་

164

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བྱེད་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་དང༌། སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ཆེ་རིམ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། གཞན་གྱི་དོན་ལ་ས་ཆོད་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། ས་དང་པོ་བས་འཛམ་གླིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྒྱུར་དང༌། ས་གཉིས་པ་བས་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྒྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ནས། ས་བཅུ་པ་བས་གནས་གཙང་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་བར་ཕལ་ཆེར་ལྷ་མིའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ཕྱིན་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་གང་འདུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡང་སྟོན་པ་སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།
གཞན་ཡང་ས་ཐོབ་ཚེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་སྤངས་པ་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་དུག་མཚོན་མེ་ལ་སོགས་པ་ཉམ་ང་བའི་རྐྱེན་ཅི་འདྲ་དང་འཛོམས་ཡང་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གདུང་བ་གཏན་མི་འབྱུང་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཀྱང་སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་བཅོམ་པའི་དུག་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རང་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པ་དང༌། འཚོ་བ་མེད་པའི་འཇིགས་པ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་འཇིགས་པ། འཆི་བའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

165

འཇིགས་པ། ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་སྟེ་འཇིགས་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བ་དང༌། ས་རབ་དགའ་ལ་གནས་ཚེ་བསྐལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱེད་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང༌། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང༌། དགེ་བ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་སྟེ་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་མེར་བསྲེགས་པས་སྦྱངས་པ་དང་མཚུངས་ལ། ས་གོང་མ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། ས་སོ་སོའི་ཡོངས་སྦྱོང་དང་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མངའ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་སྤྲོ་བར་ག་ལ་ནུས།
བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་ཅི་རིགས་མངའ་བ་དང༌། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆེས་མང་བ་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་འདུན་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང༌། འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། རི་ལ་སོགས་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་སྡུད་ཅིང་རྡུལ་ཕྲན་ཡང་རི་རབ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང༌། གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་པ་སོགས་སྤྲུལ་བསྒྱུར་

166

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ངོ་མཚར་བ་སྣ་ཚོགས་གང་འདོད་དུ་སྟོན་པར་ནུས་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྐབས་དེ་དག་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ས་མཐོན་པོའི་ཚེ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལྡ་ལྡི་བ་དན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ནམ་མཁའ་དང་ས་གཞིའི་ཁྱོན་གང་བ་སྤྲུལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང༌། དྲག་ཞན་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་ཕན་མཛད་ཅིང་རང་མོས་དང་འཚམས་པའི་ཐེག་པའི་སྒོར་འཛུད་པ་དང༌། ཟས་གོས་གནས་མལ་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ཕྱི་རོལ་མཁོ་རྒུའི་ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་གཡས་པའི་མཐིལ་ལམ་སྨིན་མཚམས་ནས་མགུ་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ་བསྐུལ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། མཐོང་ན་ལེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང༌། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། གཏོང་བ་དང་ལྡན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇུངས་པ་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཆལ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་མདོའི་དངོས་བསྟན་འོད་ཟེར་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔས་མཚོན་འོད་ཟེར་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ནས་སྤྲོ་བར་གསུངས་པ་དང༌། སྟོང་གསུམ་གྱི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་པདྨ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

167

ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་སོགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བཤད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས། རང་ཅག་ལྟ་བུའི་བློ་ཡུལ་དུ་ཤོང་བ་ཞིག་མིན་པར་སྣང༌། འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཚོགས་ཞིང་དུ་བཞུགས་པར་མོས་པ་ཙམ་ལས་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་མ་ཞུགས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བ་གཏན་མི་འབྱུང་བས། གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རྒྱས་པར་སྐྱོང་བའམ་མ་མཐའང་རགས་པ་འདི་ཙམ་རེ་ཡང་ཡང་བསམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།
སྤྲོ་ན་ས་མཐོན་པོའི་སྐབས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདོར་ལེན་དང་ཇི་ཙམ་བཞེད་པར་བཞུགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ལུས་དག་པ་དང༌། གཟུགས་སོགས་སྔར་མེད་པ་སྤྲུལ་པ་དང༌། ཡོད་པ་སྒྱུར་བ་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་པ་དང༌། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཐུགས་དག་པ་དང༌། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་དག་པ་སྟེ་ཡོངས་དག་བཞི་ཐོབ་པ་དང༌། ས་བརྒྱད་པར་དབང་བཅུ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྒྱུར་སོགས་ཐོབ་པ་དང༌། ས་དགུ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་དང༌། ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་

168

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སོགས་ཐོབ་པར་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་རྒྱས་པར་བསམ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་གཟུང་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་རྨིག་རྗེས་ཆུའི་དཔེ་ལྟར་འགྱུར་བར་གསུངས་མོད།
འདི་རྣམས་ལ་སྐྱབས་གནས་ཞུས་ན་མི་བསླུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མང་སྟེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རྩོལ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པས་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས། ཐབས་ཤེས་ཀྱང་བརྩེ་བ་མེད་ན་ཡལ་བར་འདོར་སྲིད་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་དུ་སྦྱོང་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་སྨོས་ཅི་དགོས་པས་བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། བརྩེ་ཡང་ནུས་པ་མེད་ན་སྐྱོབ་དཀའ་བ་ལ། བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་གོམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་དང༌། མངོན་ཤེས་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་དང༌། སྨོན་ལམ་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བས་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་ནུས་པར་འདུག །དེས་ན་ཇི་སྲིད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མ་བརྒལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

169

མི་ཁྱབ་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་མྱོང་དགོས་པའི་འཇིགས་པ་འདི་དག་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་ཞུ་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་འདི་རྣམས་ཁོ་ན་ལགས་པས། དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་བརྩེའི་ལྕགས་ཀྱུས་མ་གཏོང་ཞིག་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་ཅི་ཐུབ་བྱ།
གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེད་དཔོན་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་གྲུ་ཞིག་པའི་ཚེ་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚོང་པ་ལྔའི་སྲོག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མཚོན་རྣོན་པོས་རང་ཉིད་སྲོག་དང་ཕྲལ་བར་བྱས་པའི་སྐུ་ལུས་ལ་ཚོང་པ་རྣམས་འཆང་བཅུག་སྟེ་ཐར་བར་མཛད་པ་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་མིག་བཟང་དུ་འཁྲུངས་ཚེ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ནད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེན་པ་ན་ཀུ་རུའི་གྲོང་དང་ཉེ་བར་སྲོག་ཆགས་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། བར་སྣང་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་དེས་པའི་ཤ་ལ་སུས་ཟོས་པ་ནད་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་ཚུལ་བསྒྲགས་པས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འདུས་པའི་ནད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཤ་ལ་ཅི་ཙམ་ཟོས་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནད་ཞི་བར་བྱས་མཐར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང༌། སྤྲེའུའི་རྒྱལ་པོར་འཁྲུངས་སྐབས་རྒྱལ་པོའི་དམག་གིས་སྤྲེའུ་རྣམས་ལ་མཚོན་ཆར་ཕབ་ཚེ། ཤིང་རྩེ་ནས་རི་ཞིག་གི་ཁར་མཆོངས་ཤིང༌། དེར་སྤ་ཐག་སྲ་བས་རང་གི་རྐང་པ་བཅིངས་ཏེ་སླར་མཆོངས་པས་ཤིང་ནྱ་གྲོ་ངྷ་ཞིག་གི་ཡལ་གའི་རྩེ་མོར་སླེབས་པ་དམ་དུ་བཟུང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཟམ་པའི་སྟེང་

170

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ནས་སྤྲེའུ་རྣམས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ་སྲོག་བཏང་བ་དང༌། རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་དུ་གྱུར་ཚེ་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་མངགས་པའི་བྲམ་ཟེ་ལ་གླང་པོའི་མཆོག་སྦྱིན་པར་བཏང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་ཡུལ་ནས་སྤྱུགས་པའི་ལམ་དུ་ཤིང་རྟ་དང་མཐར་སྲས་སྲས་མོ་བཙུན་མོ་བཅས་སློང་བ་རྣམས་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པར་བཏང་བ་དང༌། སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན་སྟག་མོ་ལྟོགས་པ་ལ་ལུས་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་དང༌། དེད་དཔོན་ལེགས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འཁྲུངས་ཚེ་སྲོག་གཅོད་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདེན་པས་ཚོང་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་དུ་ཆུད་པའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་རྣམས་སུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསླབ་པའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པའི་རྣམ་ཐར་བློ་དང་འཚམས་པ་ཁ་ཤས་རེ་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྲས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། འདི་རྣམས་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བསྒྲུབས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ངེས་པར་ཡ་མཚན་ཆེའོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོང་བར་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ༌།།
བརྒྱ་བྱིན་དང་ལྷ་མིན་སྒྲ་གཅན་དང་ཏམ་བུ་རའི་ཆུང་མ་དབྱངས་ལྡན་མ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ངོ་མཚར་ཆེ་ན།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

171

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་དུ་བསམ་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་མོས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔགས་ནས་ས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། དེ་ཡང་འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་ལས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་བེའུ་བུམ་སྔོན་པོའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་མན་ངག་ཆེན་པོར་སྣང་བས་བློའི་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་མངོན། སྤྲོ་ན་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་པོའི་སློབ་དཔོན་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཡབ་སྲས་སོགས་དང༌། བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམས་དང༌། མཁན་སློབ་གཉིས་དང༌། བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཇོ་འབྲོམ་ཡབ་སྲས། སྐུ་མཆེད་གསུམ། གླང་ཤར་གཉིས། རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཕྱག་རྗེས་ལ་དཔགས་ནས་ཀྱང་དད་པ་ཅི་འཕེལ་བྱའོ། །ཧ་ཅང་མངས་ན་བློ་ཆུང་རྣམས་སྒྱིད་ལུག་སྐྱེ་བར་དོགས་ནས་མདོ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་དང༌། རྒྱན་རྣམ་གཉིས། བྱང་ས། སྐྱེས་རབས། བསླབ་བཏུས། སྤྱོད་འཇུག་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བཙལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ།།
གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ། དབྱེ་སྒོ་མང་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་ལ། སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དང་

172

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དཔེ་བྱད་ནི། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྟེ་བ་མུ་ཁྱུད་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱའི་འབུར་གྱི་རི་མོ་བཞིན་ཆེས་གསལ་བར་བཀྲ་བ་དང༌། ཞབས་མཐིལ་གཉིས་ཤས་མ་ཁེངས་པའི་ཁོང་མེད་པར་ས་ལ་ཀུན་ནས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བ་འདྲ་བ་དང༌། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་སོར་ཚིགས་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སོར་མོའི་བར་ལ་སང་སང་པོ་ཡང་མེད་ཅིང་སོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡང་གཞུག་ཏུ་རུང་བ་མཛེས་པའི་པགས་པའི་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང༌། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་རྣམས་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་མདངས་ཆགས་པ་དང༌། མདོག་སྣུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲས་པའི་མཛེས་སྐུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གི་བདུད་རྩིར་གྱུར་ཅིང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐར་པའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་པའི་ཚུལ། མདོ་སྡེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་མཐོང་བ་དང་གསུང་ཐོས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཐ་ན་ཞབས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་སྲིན་འབུ་རྣམས་ཀྱང་ཞག་བདུན་དུ་བདེ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་ཞིང་ཚེ་འཕོས་ནས་ལྷར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་ནུས་སོ།།
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་སར་གནས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་མཚན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་ཙམ་ཡོད་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་དག་པ་དང༌། མཛེས་པ་དང་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

173

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དེ་དག་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ༑ རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་ཉན་ཐོས་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བཅུར་བསྒྲེས་པས་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་པ་དང༌། བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྒྱུར་བས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྱད་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱའི་བློ་ངོར་ཚད་བཟུང་བ་ཙམ་སྟེ། གནས་ཚོད་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པར་བྱས་པའི་གཙོ་བོའི་ལག་རྗེས་ལ་མཚན་དཔེ་རྣམས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པར་མཁས་པ་མང་པོ་བཞེད་དོ། །བླ་མ་སྐྱེལ་བ་དང་བསུ་བ་སོགས་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་པའི་རྒྱུ་དང༌། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པའི་རྒྱུར་བཞག་པ་སོགས་མཚན་རྣམས་ལ་རྒྱུ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་དེ་རྣམས་མཚན་དེ་དང་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་སྣང་བས་འགལ་བ་མེད། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆ་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཚུལ་སྨོས་མི་དགོས་ལ། མཚན་དཔེ་རང་གི་ངོ་བོའང་རྣམ་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པས་མཚན་དཔེ་རེ་རེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་

174

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལས་གསུངས་པ་དང༌། མཐའ་ཀླས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་ལ་ལར་སྐུ་བལྟམས་པ་དང༌། ཞིང་གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པའི་ཚུལ་དང༌། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚུལ་དང༌། ལ་ལར་བྱང་སེམས་ཀྱིསྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང༌། ལ་ལར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་བགྲང་བར་དཀའ་བའི་སྐུའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་ཅིག་ཅར་བསྟན་ནས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པའི་སྒོས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུའི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་སློབ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་གསལ་བར་སྟོན་ནུས་པར་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་དང༌། བྲམ་ཟེ་དབང་པོ་ཞེས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་ཚད་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རི་མཐོན་པོའི་རྩེ་མོར་འཛེགས་ཏེ་བལྟས་ཀྱང་སྐུ་ཚད་ཇེ་མཐོར་སོང་བས་འོག་ནས་བལྟ་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སོང་བར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དང༌། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། ཤར་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དགྲ་འདུལ་ནས་བྱང་སེམས་ཤུགས་འཆང་ཞིང་འདིར་འོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རང་ལུས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་སྤྲུལ་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་མང་པོའི་ཚད་ཅན་དུ་སོང་བས་ལྟ་མ་ནུས་པར། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒཱའི་ཀླུང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འདས་པ་ན་པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་པདྨའི་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་པོ་བཞུགས་པའི་དྲུང་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

175

དུ་ཕྱིན་ཀྱང་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩེ་མཐོང་མ་ནུས་པས། སླར་འོངས་ནས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བློ་དམན་བདག་འདྲས་ཇི་བཞིན་བསམ་པར་ག་ལ་ནུས། མཚན་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཅུང་ཟད་འཆར་སླ་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་མཁོ་ཆེ་བར་ཡང་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ན་ལེགས་མོད། མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།།
གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་འཚམས་པར་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་རྩ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་གསུང་མཉེན་པའམ་ལས་སུ་རུང་བ་དང༌། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉན་པ་པོའི་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པས་གསུང་འཇམ་པ་དང༌། བདེན་པ་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དོན་བཟང་པོ་སྟོན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང༌། ལྷ་དང་འཕགས་པའི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཚིག་འབྲུ་བཟང་བས་ཡིད་དུ་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཙམ་ལའང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཚང་བ་དང༌། ཁྱད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཅིག་ཕྱུང་ན་ཡང་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་ལྷ་ཀླུ་མི་དང་བྱོལ་སོང་སོགས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པར་གོ་བའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་བསྟན་པའི་ཚེ་འཁོར་གྱི་གདུལ་བྱ་སོ་སོས་སྡུག་བསྔལ་དང་བདག་

176

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མེད་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་དོན་དེ་དང་དེར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས། དོན་གཞན་དུ་མི་གོ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདེན་པ་པོའི་ལེའུར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་ཀྱིས་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཞུས་ཀྱང་གསུང་གཅིག་གིས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མཛད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། མཚན་དཔེ་དང་བ་སྤུ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་འབྱུང་བ་དང༌། སྟོན་པ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་བཞུགས་ཚེ་འཕགས་པ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་གསུང་གི་ཚད་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཞིང་འདིའི་ནུབ་ཕྱོགས་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་འདས་ཀྱང་གསལ་བར་ཐོས་པས་སངས་རྒྱས་དང་རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒཱའི་ཀླུང་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ཕ་རོལ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ཁམས་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པར་ཕྱིན་པ་ན་ཡང༌། སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ཉན་པ་བཞིན་ཐོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་སྣང༌། མདོར་ན་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུས་དད་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱང༌། སྐྱེ་རྒུའི་སྡུག་ཀུན་གྱི་ནད་སེལ་བ་དང༌། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་མཆོག་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཡིན་པས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

177

སྙིང་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་པར་འོས་སོ། །གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཉི་སྣང་དང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆེ་བའམ། མ་མཐའང་རྒྱལ་དབང་བདུན་པས་མཛད་པའི་བསྟོད་སྤྲིན་འགྲེལ་པར་བལྟ་དགོས།
ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང༌། ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྡེ་ཚན་ལའང༌། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང༌། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པ་དང༌། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པ་དང༌། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང༌། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང༌། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་མཁྱེན་པ་དང༌། སྲིད་ཞི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དང༌། སྔོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང༌། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་དང༌། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་སྟེ་སྟོབས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མདོར་དྲིལ་ན་གོ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སར་གསུངས་པ་བཞིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སོགས་འབྱུང་གི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་དམན་དང༌། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང༌། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའང་མཁྱེན། དེ་རྣམས་ལས་ཉོན་དང་སྡུག་བསྔལ་

178

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གྱི་བྱེ་བྲག་ཅི་འདྲ་བས་གདུངས་པ་དང༌། འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དུས་ཀྱང་མཁྱེན། སྐྱོབ་པའི་ཐབས་མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་བྱེད་སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་དང༌། བསམ་གཏན་སྙོམས་འཇུག་སོགས་དང༌། ངེས་ལེགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་དང༌། ཁྱད་པར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའང་མཁྱེན། ཐབས་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐེག་པ་མཆོག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱང་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པས་ན་ཐབས་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་དང༌། སྐྱབས་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སུས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད།
གཞན་ཡང་རང་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང༌། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པར་དམ་བཅས་པ་དང༌། གཞན་དོན་ཆགས་སོགས་ཐར་པའི་བར་ཆད་དང༌། གཞི་ཤེས་སོགས་ཐར་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང༌། ཆོས་སྟོན་པ་ན་འཁོར་རྣམས་གུས་པས་ཉན་པ་དང༌། མི་གུས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་འདྲེས་མར་གནས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆགས་པ་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་དང༌། ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པས་བསྡུས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང༌། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་བཅབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའི་བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང༌། གཞན་དོན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

179

དུ་སྐུ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་ཉེར་བར་གནས་པའི་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང༌། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང༌། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སུ་ནི་སྨིན་སུ་ནི་མ་སྨིན། སུ་ནི་མངོན་མཐོའི་སྣོད། སུ་ནི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྣོད་ཅེས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གཟིགས་ཏེ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་དགོངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང༌། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ལ་འབྱུང་སྲིད་པའི་སྐྱོན་དྲུག་ལས་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་གླང་པོ་ཆེ་དང་ཁྱི་དང་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་དང༌། འབྲོག་དགོན་པར་ཆོམ་རྐུན་དང་སྟག་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་ལྟ་བུའི་འཁྲུལ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་བ་དང༌། འབྲོག་དགོན་པར་ལམ་ནོར་བས་སྒྲ་མཐོན་པོར་འདོན་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གད་མོ་ཆེར་དགོད་པ་ལྟ་བུའི་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང༌། བརྗེད་ནས་བྱ་བ་ཤོར་བ་དང་བྱ་བའི་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང༌། སྙོམས་པར་ཞུགས་རུང་མ་ཞུགས་རུང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང༌། འཁོར་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་མྱང་འདས་ལ་ཞི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་དེའི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་དང༌། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སོགས་

180

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདུན་པ་འབྱུང་བ་དང༌། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་འདུལ་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དུས་རྟག་ཏུ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང༌། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཇི་ལྟར་འོས་པར་སྟོན་པ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་དང༌། འོད་འགྱེད་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་བཞི་སོགས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང༌། བྱམས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་དང༌། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང༌། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའོ།།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

181

བློ་དམན་ལ་འཆར་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚེ་འཕོ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཤཱཀྱ་དགའ་སྐྱེས་བྱ་བ་ཞིག་ཤི་བའི་ཚེ་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་ལྷམ་གཏོད་པ་ཟེར་བ་དེ་བྱས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེས་ཚེ་འདས་ལ་མི་ཕན། དེ་གནོད་སྦྱིན་གཏོགས་འདོད་དང་དྲི་ཟ་ཁྱབ་བྱེད་བྱ་བ་གཤིན་པོའི་ཆ་བྱད་དུ་བརྫུས་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པས། དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནས་རང་རང་གི་མིང་བྱང་བཅུག་པའི་འབྲུའི་ཐུམ་པོ་རེ་ཁྱེར་ཤོག་གསུངས་པ་དང༌། ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁྱེར་འོངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་པ་ན་གླང་པོ་ཆེའི་རྒྱབ་ཁལ་ལོངས་པ་ཙམ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ་སོར་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་གསུངས་པ་དང༌། དེར་མ་ཟད་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བླུགས་ཏེ་ཡུན་རིང་དཀྲུགས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ནི་ས་ཕྱོགས་འདི་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ཤིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་བའི་རྡུལ་ལོ་ཞེས་དང༌། འདི་ནི་གཞན་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་རྩེ་མོའི་རྡུལ་ལོ་ཞེས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསམ། ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་མཉམ་རྗེས་སུ་རེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཙམ་ལས་ཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཅིག་

182

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང༌། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བླང་དོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་ཐབས་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་སོན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འཇོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་མངོན།
བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པས་འཁོར་བ་འདིར་མི་སྡོད་པའི་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་དགྲོལ་བར་བཞེད་པའི་སྙིང་རྗེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྡམས་ནས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་དབང་མེད་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བས། དང་པོར་སངས་རྒྱས་རང་ལས་ཀྱང་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མཁྱེན་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་རང་དབང་མེད་པར་བཞུགས་སུ་འཇུག་མཁན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་འོས་པར་གསུངས་པ་དང༌། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་ཅིང༌། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པས་ན། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ༑ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པའི་སྣང་ཚུལ་མི་མཁྱེན་པའི་སྐབས་མེད་ལ། མཁྱེན་ཡང་བརྩེ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

183

ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི། འགའ་ཞིག་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་སྐྱེ་ལ། དེ་ཉིད་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་སྙིང་རྗེའི་རྩི་ཡལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ཤེས་སླ་བར་སྣང༌། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པས་ཆགས་སྡང་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྲོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་སྡིག་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས་པས་དོན་གྲུབ་པར་རློམ་ཞིང་དམྱལ་བའི་ཟངས་ཆེན་དུ་མཆོངས་ལ་ཁད་པ་རྣམས་ལ་སྔ་མ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སྙིང་རྗེ་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེའོ།།
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་བཻཌཱུརྱའི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ངོས་སུ་ཤར་བའི་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང༌། དེ་མཐོང་བས་མི་རྣམས་དེ་འདྲའི་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པར་སྨོན་ཞིང་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་ལྷར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་དང་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པས་རོལ་བ་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང༌། སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་བསྒྲུབས་པས་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང༌། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷའི་རྔ་ཆོས་

184

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཀྱི་ཤུགས་འཆང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞིའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལའང་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང༌། དབྱར་དུས་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འཁྲིགས་པ་ལས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཞིང་པའི་ལོ་ཏོག་གི་གསོས་སུ་ཆར་འབེབས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྩེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྲོ་བའི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་གི་གསོས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཚངས་པ་དང༌། ཉི་མ་དང༌། ནོར་བུ་དང༌། སྒྲ་བརྙན་དང༌། ནམ་མཁའ་དང༌། ས་གཞི་སྟེ་དཔེ་དགུས་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཤེས་དགོས། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་རྣམས་སྒོ་གསུམ་གྱི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཏན་མི་སྲིད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་རགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང༌། དེ་དུས་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྟོག་པ་ཕྲ་མོ་མ་སྤངས།
གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཕྲ་བ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཞེས་པ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

185

ལུས་ངག་གི་ལས་འདུ་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ཕྲ་མོ་དེ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ནམ་སྤངས་པ་ན་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན། གཞུང་ཆེན་མང་པོར་གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་སྐབས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྣང༌། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ངལ་དུབ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མ་ཟད། ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པས། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་མ་ཐག་འཕྲིན་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་གཡའ་དག་པ་ན་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་མཚུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་བཞིན་མཛད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པས་རྟོག་པ་མེད་ན་མི་མཁྱེན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ག་ལ་འོང།
འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ནི། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་བགྲོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ནི་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང༌། དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མཐའ་

186

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དབུས་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་ཏེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པའི་རྐྱེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དུས་ཀུན་ཏུ་དགོངས་ནས་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དང༌། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང༌། དྲི་མ་ཉོན་མོངས་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་དོན་གྱི་གནས་དྲུག་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། རྒྱ་མཚོ། ཉི་མ། ནམ་མཁའ། གཏེར། སྤྲིན། རླུང་རྣམས་དང་མཚུངས་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་བླར་བལྟའོ།།
མདོར་ན་སྤྱིར་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་ཁྱད་པར་ས་བཅུར་ཚོགས་གཉིས་གོང་འཕེལ་དུ་བསྒྲུབས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བར་དམ་བཅས་ཤིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་སོགས་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང༌། བསྒྲལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ལ་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང༌། དེ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

187

ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་གནས་པར་འདྲ་བར་གཟིགས་ནས་སྒྲོལ་ནུས་པར་མཁྱེན་པ་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་དགོངས་ནས་གང་འདུལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་མཛད་པས་ན། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་སླ་བར་སྣང༌། རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་གནད་འདི་དག་ལེགས་པར་གོ་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་མཛད་པ་མཛད་དཀའམ་སྙམ་པ་དང༌། འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་ཅུང་ཟད་འགྱངས་འགྲོའམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མི་དགོས་པར་རང་ངོས་ནས་དད་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་སྒོས་སྐྱབས་གནས་ཞུས་མ་ཐག་སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇུག་པས། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམས་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་གཞན་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་རོ།།
འཕྲིན་ལས་ལ་དབྱེ་ན། བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང༌། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ༑ ཕྱི་མ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སེམས་སྣ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་དང༌། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བས་མཚོན་པའི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདིར་མདོ་ཙམ་ལས་མ་བཀོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་

188

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ན་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང༌། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང༌། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་དང༌། རྒྱུད་བླ་མ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། བྱང་ས།གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན། བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ལམ་རིམ་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ཟུར་དུ་འབྱུང་ཡང་འདིར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་སླའོ།།
གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་དང༌། ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་གང་དུ་འདུ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྤྲོས་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་ཚོགས་ཞིང་སྔར་ལྟར་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དམིགས་སྐོར་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཞིབ་པར་བསྐྱངས་ཏེ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློའི་རྩི་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་ཟིན་ལྟར་རྒྱས་པར་སྐྱོང་བའམ། མཁྱེན་བརྩེ་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པའི་མཐར་འདི་ལྟར། རང་འཇིགས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་གཞན་སྐྱོབ་མི་ནུས་པ་ལ། སངས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

189

རྒྱས་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོ་དང་འཁོར་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤངས་པར་མ་ཟད་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་བཞུགས་པ་ན་བདུད་སྡིག་ཅན་དཔུང་དང་བཅས་པས་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་ཕབ་པ་མཆོད་རྫས་སུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་པ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་འབྲོག་གནས་དང༌། ཀོ་ས་ལའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ཤ་ཟ་སྟོང་སོགས་མི་མིན་གཏུམ་པོ་རྣམས་བཏུལ་བ་དང༌། མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་ཚར་བཅད་པ་དང༌། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་པ་ན་སེངྒེ་རལ་པ་ཅན་དང༌། གླང་ཆེན་ནོར་སྐྱོང་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བཏུལ་བ་དང༌། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཀྲོང་པར་འདོད་ནས་མེ་དོང་ཆེན་པོ་བྱས་པ་མེ་ཏོག་གི་མཚོར་བསྒྱུར་ཅིང་། དུག་སྦྱར་བའི་ཞལ་ཟས་རྣམས་ཚིམ་པར་གསོལ་ཀྱང་མ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་མང་བ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།
གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མ་མཁས་ན་གཞན་སྐྱོབ་པ་དཀའ་ཡང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་ཚུལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་གདུལ་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གང་གིས་འདུལ་བའི་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་

190

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལྟར་དང༌། སྔོན་གྱི་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དགེ་རྩ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་མང་པོས་མ་གནང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་གཏད་ནས་ཐབས་མཁས་དུ་མས་རིམ་གྱིས་ཐར་པ་ལ་བཀོད་པ་དང༌། གཅུང་དགའ་བོ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པས་དུས་འདའ་བ་སྟོན་པས་ནན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་དང་དམྱལ་བའི་གནས་སོགས་བསྟན་ཅིང་གདམས་ངག་སྒོམ་བཅུག་པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང༌། ལམ་ཆུང་པ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བས་བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སིངྷཾ་ཞེས་པའང་ཡུན་རིང་སློབ་མ་ནུས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་མཆིལ་ལྷམ་ཕྱི་བར་བསྐུལ་ནས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བཅུག་སྟེ་རིམ་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་དང༌། སོར་ཕྲེང་ཅན་སློབ་དཔོན་ངན་པས་བསླུས་ཏེ་ཞག་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་མི་དགུ་བརྒྱ་དང་གོ་དགུ་བསད་པའི་སྡིག་པོ་ཆེ་ཡིན་ཡང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདམས་ངག་བསྟན་ནས་སྒོམ་བཅུག་པས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་སོགས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་ཡས་ཤིང༌། ད་ལྟའང་དབང་པོ་མཆོག་དམན་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་ངག་འདི་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་པའང་རྒྱལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོར་མཐོང་ངོ༌།།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ་མེད་ན་ཉམ་ཐག་རྣམས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

191

ཀྱིས་དཔུང་གཉེན་ཞུས་ཀྱང་མི་སྐྱོབ་པ་ད་ལྟ་ཕལ་པ་རྣམས་གོ་ས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ན། ཉམ་ཆུང་དག་ལ་བརྙས་བཅོས་དང་ཁྱད་གསོད་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་ཚིག་ལེགས་པ་རེ་ཡང་སྨྲ་མི་འདོད་པ་ལ་བལྟས་ན་ཤེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་ཀྱང་དམན་པ་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བའི་ཚུལ་ནི་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་བདག་རྟོག་ལྡན་གྱི་བུ་ལེགས་འོངས་ཞེས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་གནོད་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་མི་ནོར་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཟད། གར་སོང་ཡང་བཀྲ་མི་ཤིས་པས་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བོར། ཁོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྱིན་པའི་སྤྲང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཟན་མ་རྙེད་པས་སྤྲང་ཁྱུར་ཡང་མ་ཆུད། ཕྲད་ཚད་ཀྱིས་བརྡེགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སྟོན་པས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཕམ་ཕབ་གནང་སྟེ་ལས་ངན་སྦྱང་བཅུག་ནས་རིམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ལ་བཀོད་པ་དང༌། ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་བུ་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པ་ཞིག་བཙས་པ་ཅུང་ཟད་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་ཕ་མས་རང་ཁྱིམ་ནས་བསྐྲད། གྲོང་པའི་ལམ་སྲང་དུ་འཁྱམས་པ་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁུ་ཚུར་སོགས་རྡེག་ཅིང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུའང་མཐོང་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲེ་འོངས་ཟེར་ནས་བརྡེགས་པས། ཉིན་མོ་གབ་ཅིང་མཚན་མོ་དགའ་འདུན་པ་རྣམས་གྱེས་པའི་ཤུལ་དུ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཕྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བ་སྐབས་ཤིག་སྟོན་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་འབྲོས་ཚུལ་སོགས་བསྟན་ཅིང༌། མཐུན་པའི་གཏམ་དང་ཁ་ཟས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད་མཐར་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་

192

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་མཛད་པ་དང༌། དགེ་སློང་ནད་པ་མལ་ནས་ལྡང་མ་ནུས་པ་བཤང་གཅིའི་ནང་དུ་འདུག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནད་གཡོག་མཛད་པ་སོགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉམ་ཆུང་ལ་རྟག་ཏུ་དགོངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང༌།
ཟང་ཟིང་གིས་མི་མཉེས་པར་སྒྲུབ་པས་མཉེས་པ་ཞིག་མིན་ན་སྔར་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལྟ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འོས་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་ནི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དགྲ་གཉེན་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཟང་ཟིང་ཙམ་ལ་གཟིགས་པ་གཏན་མི་སྲིད་པ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ལོག་སྒྲུབ་མང་པོ་བྱས་མཐར་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་སྨན་མར་སྲང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཟོས་ཤིང་ཐུག་པ་འཐུངས་པས་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ནས་འགྲེ་ལྡོག་བྱེད་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ཕུག་ནས་ཕྱག་བརྐྱངས་པ་མགོར་བཞག་སྟེ༑ སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་ལྷས་བྱིན་གཉིས་ལ་བྱམས་ཐུགས་མཉམ་པའི་བདེན་སྟོབས་གསུངས་པས་ནད་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ནུས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། ཉན་རང་ལ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་བཞི་མངའ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལྟར་བསྒོམ། རང་ཅག་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁ་ན་མར་ལྡོག་སྣ་འདྲེད་ལ་ཁད་དུ་ཡོད་པ་ཆེས་འཇིགས་སུ་རུང་ཡང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

193

རྣམས་རང་རེའི་མགོན་དུ་བཞུགས་པ་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང༌། འོན་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིགས་ན་སྐྱོབ་ཐབས་དཀའ་བས་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་བཀལ་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེའི་ཕྱིར་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བ་མ་གཏོགས། མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་གང་དུའང་མི་འཚོལ་བས་སྐྱིད་དུ་འཇུག་གམ། སྡུག་ཏུ་འཇུག །མཐོར་གཏོང་ངམ། དམར་གཏོང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རང་མཁྱེན་སྙམ་དུ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་གདབ་ཅིང་བླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་བྱ་ཚུལ་གོང་དང་འགྲེའོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རེས་མོས་ཀྱིས་གཅིག་རྒྱས་པར་སྐྱོང་ཚེ་གཞན་རྣམས་མདོར་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་དམིགས་སྐོར་རེ་རེའི་མཐར་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དཔུང་གཉེན་ཞུ་བ་ཡིད་འཁུལ་ངེས་སུ་བསྐྱང་ངོ༌།།
བསྡུས་པ་ལ་མོས་ན་འདི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྔར་རང་གི་མཆེད་གྲོགས་དང་ཉེ་དུ་མཛའ་བཤེས་དེ་དང་དེ་རྣམས་ཤི་བའི་དུས་སུ་བདག་ཤི་ནས་དུད་འགྲོ་ར་ལུག་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ཡོད་ན། ད་ལྟ་བཤན་པའི་ལག་འོག་ཏུ་ཚུད་ནས་སྡུག་ལས་ཅི་ཙམ་བཏང་ཡང་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་གཏོགས། འཇིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་

194

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཆེར་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ག་ལ་ཤེས། འོན་ཀྱང་མ་ཤི་བར་དེ་རིང་སྐྱབས་གནས་བསླུ་བ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསྟེན་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང༌། སྐྱབས་ཡུལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ཡོད་ཚད་དང༌། གང་ལས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེ་བྲག་དང༌། གང་གིས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་བློ་བཀལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མི་མཁྱེན་པ་མེད། བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མ་བུ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར་ཕན་པར་དགོངས་པས་མཁྱེན་བཞིན་ཡལ་བར་འདོར་བའང་མི་སྲིད། ནུས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱོབ་པ་ལ་འབད་ནས་གཞན་རྣམས་ལུས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་སྐྱོབ་དགོས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ངོས་ནས་ནུས་པ་ཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས། སྐལ་ལྡན་རྣམས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོབ་མི་ནུས་སྙམ་པའི་དོགས་པའང་མི་དགོས། དེས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ནས་བཟུང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་རེ་ལྟོས་ཞུ་བ་ལགས་པས། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཕྲལ་དུ་མི་དགེ་བཅུ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ཕུགས་སུ་སྐྱེ་ཤི་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབས་ཤིག་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་ན་ལེགས།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

195

ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པའི་ཁོངས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའང་འདུ་བའི་ཚུལ་ཤེས་སླ་ལ། ཁས་བླངས་པ་དང་གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བ་གཉིས་སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་དྲིལ་བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ༌། །སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཇི་ལྟར་ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཚུལ། བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་བསླབ་བྱ་བཞི་ཚན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གསལ་ཞིང༌ཁས་བླངས་པ་དང་གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བའི་ལག་ལེན་ཡང་དགག་པའི་བསླབ་བྱ་དང༌། ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱའི་སྐབས་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ།

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོར་བསྟེན་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལམ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་དང༌། སྐྱབས་དངོས་ཆོས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱ་བར་སྨོན་པ་དང་མཐུན་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་མཉན་པ་དང༌། གང་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཉོན་

196

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མོངས་བཟློག་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང༌། ཐར་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཟླ་གྲོགས་སུ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཐར་འདོད་རྣམས་དང་སྤྱོད་པ་མཚུངས་པར་སློབ་པའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལས་ཕྱིར་བཟློག་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཅི་ནུས་སུ་ལེན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་གནོད་འཚེ་སྤོང་བ་དང༌། ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་སོ་སོར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསླབ་བྱ་དང་ཐ་མ་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱར་གཏོགས་པར་སེམས་སོ།།
མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པའང་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་ན། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡེར་གཏོགས་པའི་ཡུལ་འདྲེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་གནས་མི་འཚོལ་བ་སྨོས་ཅི་དགོས་པ་དང༌། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་མི་འཚེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེའི་བསམ་སྦྱོར་སྤོང་ཞིང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་ལོག་ཆོས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་འཆའ་བ་དང༌། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་སོགས་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པར་སྐུར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་དང་མཛའ་མཐུན་བྱེད་པ་སྤང་བའོ། །བསྒྲུབ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

197

པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རྒྱུ་དང་བཟོ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ལའང་འཕྱས་གདགས་ཤིང་འོ་བརྒྱལ་སར་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྙས་ཐབས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ལྟར་གུས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཆོས་ཚིག་བཞི་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་ལའང་འགོམ་ཡུག་དང་ས་སྒྲེ་བོར་འཇོག་པ་སོགས་མ་གུས་པ་སྤངས་ཏེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལྟར་གུས་པར་བྱེད་པ་དང༌། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལའང་བརྙས་སྨོད་བརྡེག་འཚོག་སོགས་གཏན་མི་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལྟར་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ།།
ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་དྲུག་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡང་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཤེས་ནས་བྱས་པ་གཟོ་བའི་ཕྱིར་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བཟའ་བཏུང་གི་ཕུད་ཀྱང་དབུལ་བ་དང༌། བརྩེ་བའི་བསམ་པས་ཅི་ལྟར་ནུས་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་འགོད་པ་དང༌། བྱ་བ་དང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་ཅི་འདྲ་མཐོང་ཡང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་སོགས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐབས་ལྔ་པོ་གང་རུང་སྒྲུབ་པ་ལས་བོན་གྱི་གཏོ་མདོས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བ་དང༌། སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྲོག་གམ་བཞད་

198

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏང་ཞིང་བསྲུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།
བསླབ་བྱ་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཡོན་བསམ་པར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ལས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། སྡེ་སྣོད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང༌། ལྟ་བ་དང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་སྒོམ་ཁུལ་སོགས་དགེ་སྦྱོར་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་བཅོས་མིན་ཞིག་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་དེས་ཟིན་པའི་བཤད་སྒྲུབ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པར་འགྱུར་བས་ན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་འཇུག་སྒོ་གཉིས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷ་བླ་མ་ཁུ་དབོན་གྱིས་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས་སྐབས། བོད་མི་རྣམས་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཤིག་གསུང་དུ་རེ་ཡང༌། ཇོ་བོས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོད་དང་མཐུན་པར་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྐྱང་པ་གསུངས་པས། མཚན་ལའང་བླ་མ་སྐྱབས་འགྲོ་བ་དང་ལས་འབྲས་པར་འབོད་པ་བྱུང་བ་ཉིད་མཁས་གྲུབ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུའི་སྐབས་ངན་འགྲོ་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་མྱང་འདས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བས་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

199

པ་རིགས་བརྒྱད་གང་ཡིན་ཡང་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང༌། ཕྱིས་གནས་པའང་སྐྱབས་འགྲོ་མ་བཏང་བ་ལ་རག་ལས། དཔེར་ན་ཞིང་ས་མེད་ན་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་མྱུ་གུ་འཁྲུངས་པ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས། དེ་དག་གི་གཞིར་ཞིང་ས་གལ་ཆེ་བ་དང་འདྲའོ། །སྔོན་བསགས་པའི་ལས་སྒྲིབ་རྣམས་བསྲབས་ཤིང་འཛད་པར་འགྱུར་བ་ནི། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་བུ་ཞིག་ལ་འཆི་ལྟས་ལྔ་བྱུང་སྟེ། ཞག་བདུན་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཕག་ཏུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་སྨྲེ་སྔགས་སྣ་ཚོགས་འདོན་པ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བསྐུལ་བས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་མཐུས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་གར་སྐྱེས་བརྟགས་པས་མ་མཐོང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིས་སུ་སྐྱེས་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང༌། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་འགྲོས་སྡིག་པ་ལྷག་མེད་དུ་ཟད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ལ། ལས་སྒྲིབ་བསྲབས་པའམ་ཆུང་དུ་སོང་བའི་སྔོན་བྱུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།
བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་དད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོའང་གཞལ་དུ་མེད་པས་ན། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་ཞུས་པའི་ཕན་ཡོན་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལའང་མི་ཤོང་བར་

200

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གསུངས། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང༌། ཕྱག་མཆོད་བསྐོར་བའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་དགོས། དགེ་བཤེས་སྤྱན་སྔ་བ་མི་སྐྱའི་དུས་བྱང་གསེར་ཁར་ལན་གཉིས་ཕྱིན་པས་ཐེངས་གཅིག་ཡེ་མ་རྙེད། རེས་གཅིག་བཞི་ནམ་ཞིག་རྙེད། ཕྱིས་རྭ་སྒྲེང་དུ་ལམ་རིམ་བསྒོམས་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཏེ་གསེར་སྲང་སྟོང་ཕྲག་བདུན་སྦྱིན་པར་གཏོང་རྒྱུ་བྱུང་བ་སོགས་མཐོང་ཆོས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་ཀྱང་མང༌། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་གནས་གཞི་ཞིག་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ལ་ཕམ་པ་དང་པོ་བྱུང་བས་འགྱོད་པ་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཁོ་ན་བྱེད་བཞིན་པའི་འཕྲོ་ལ་ཚེ་འཕོས། ཤི་མ་ཐག་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ལག་ན་ཤཀ་ཏི་སོགས་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་དུ་མས་རྒྱོབ་སོད་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ན་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས། ཕོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་རུབ་བྱས་ཏེ་བསད། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡུད་ཙམ་པ་དེ་ལས་མ་མྱོང་བར་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང༌། འཕན་ཡུལ་བ་མགོན་པོ་ཟེར་བས་འབུམ་གཅིག་བླུར་བཏང་བ་ལ། ཕྱིས་འགྱོད་ནས་སྡིག་བཤགས་སུ་དཔང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བཀླགས་ནས་དེའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། ལན་གཅིག་ནད་དྲག་པོས་ཟིན་ཏེ་འཆི་ལ་ཁད་པའི་ཚེ་ཁོའི་སྣང་བ་འགྱུར་ནས། གཤིན་རྗེའི་མི་ཆེན་པོ་གཉིས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

201

ཀྱིས་མུན་ཁུང་དུ་མར་ཁྲིད་དེ་རི་ཀླུང་ཐམས་ཅད་མེས་ཁྱབ་པའི་དམྱལ་གནས་སུ་སླེབས། ཡར་བལྟས་ཚེ་མི་ཡུལ་བཀྲ་ལམ་མེ་མཐོང་བས་མྱ་ངན་བཟོད་གླགས་མེད་པ་སྐྱེས་ཤིང༌། གཤིན་རྗེ་ཨ་གླང་དང་ཕག་མགོ་ཅན་གྱིས་རང་ལ་བལྟས་ཚེ་ལུས་ཐལ་བར་སོང་ངམ་སྙམ་པའི་འཇིགས་སྐྲག་བྱུང༌། གཤིན་རྗེའི་མི་བཞིས་བཟུང་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་འབུམ་བཙོངས་པས་འདིར་འཚོད་པ་ཡིན་ཟེར། ལྕགས་ཟངས་ཆེན་པོ་ཟངས་ཞུན་གྱིས་གང་བའི་ཁར་བཏེགས་པ་ན་དཔང་སྐོང་གི་ལྷ་ཚོགས་ལ་སྙིང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས། ལྷ་རྣམས་ནམ་མཁར་བྱོན་ནམ་སྙམ་པ་དང་སླར་དབུགས་ཕྱུང་བར་བཤད་པ་སོགས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་པ་རྣམས་སྐྱབས་འགྲོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང༌། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནའང་དེ་ལས་མྱུར་དུ་ཐར་པའི་ཚུལ་ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་གཅོད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་པའི་ཚོང་པ་མང་པོས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཙན་དན་ས་མཆོག་གིས་གྲུ་བོ་ཆེ་བཀང་ནས་འོང་བ་ལ། ནོར་བདག་རྣམས་ཁྲོས་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་རླུང་བཏང་བས་གྲུ་བསྐྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཁ་དོག་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་བརྒལ་བའི་མཐར་རྦ་ཀློང་དུ་ནུབ་ལ་ཁད་པའི་ཚེ། ནང་པའི་དགེ་བསྙེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྒྲོལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གྲུ་ཚུར་ལོག་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བདེ་བར་སླེབས་པ་སོགས་འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་བསྐྱབས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་

202

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྣམས་དང༌། རླུང་ཞགས་གྲུབ་པའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་རླུང་ཞགས་བཏབ་ནས་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས་ཀྱང༌། སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ལ་རླུང་ཞགས་ཡེ་མ་ཐེབས་པ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཉེར་འཚེ་བཟློག་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་ཡས་ཤིང༌། ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་ལའང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དགེ་སློང་གི་རས་ལེན་འདོད་ཀྱི་རྐུན་མས་ཟམ་འོག་ཅིག་ཏུ་སྐྱབས་འགྲོའི་ལད་མོ་ཟློས་པས་མི་མ་ཡིན་མང་པོ་ཟམ་པར་འགྲོ་མ་ནུས་པར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །ཅི་བསམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་བསོད་ནམས་རླབས་པོ་ཆེ་གསོག་ཅིང༌། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པས་ན། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་གདོན་མི་ཟ། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཆོས་མིན་གྱི་ཐབས་འཕྲུལ་ཡེ་མི་མཛད་པར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོས་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའང་དྲན་པར་བྱའོ། །མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། དུས་རྒྱུན་པར་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་འཆི་ཁར་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འབྱུང་བས་ཕྱི་མར་དལ་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ངེས་པར་རྙེད་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་སྔ་མའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་ལམ་བསྒོམས་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ།།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

203

དགེ་བ་གཞན་རྣམས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དགེ་རྩ་ནི་ཚེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་པས་བྱས་པའམ་ལོག་པར་བསྔོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། བདེ་གཤེགས་གཟུགས་དག་རྩིག་ངོས་བྲིས་པ་ལ། །འཁྲུགས་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ན་ཡང༌། །དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང༌། །མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱོར། །ཡོངས་སུ་ཚང་བའམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གམ།། ཡང་ན་མགོ་བོ་སྐད་ཅིག་བཏུད་པ་དང༌། །དེ་བཞིན་ལན་ཅིག་ལུས་ཀྱང་བཏུད་པ་དང༌། །གང་གིས་རིང་བསྲེལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ། །གཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཚལ་ཞེས། །ཚིག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཡང༌། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོར་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་གིས་ཞིང་ས་གཤིན་པོར་ས་བོན་གྲུང་པོ་བཏབ་སྟེ། དུས་དུས་སུ་ཆུས་བཅུས་ཤིང་སྐམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྲུངས་ནས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཁྱིམ་པ་དེ་ཞིང་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། ཀྱེ་ས་བོན་ཁྱོད་ས་བོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིག །ས་བོན་ཁྱོད་མ་སྐྱེ་ཞིག །མ་འཕེལ་ཞིག །ང་ལ་འབྲས་བུ་མི་དགོས་ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ཚིག་གིས་ས་བོན་དེ་དག་ས་བོན་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་ལ་བསྟོད་ཅིང་སྲིད་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཕུལ་ནས་དགེ་

204

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་ནམ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཟེར་ཡང་དེས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་མེད་གོ་སྐབས་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྲུན་པའི་དགེ་རྩ་དེ་དག་མི་འདོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་ཟབ་ཟབ་གཞན་ལ་འགྲམ་ཆུ་མི་ལྡང་བར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ༌།།
སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་དགྲ་མ་རུང་བ་འགས་གཙེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་མགོན་སྐྱབས་ཞུས་པའི་ཚེ་དགྲའི་ཉེར་འཚེ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་མོད། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་མ་བརྩིས་ན་དེར་ཡང་ཆད་པ་འཕོག་པ་བཞིན་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྡིག་ལྟུང་དཔག་མེད་འདག་པས་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཀྱང༌། སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱས་བསྡུས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་བླང་དོར་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིམས་བཞིན་མ་བསྲུངས་ན། དཀོན་མཆོག་གིས་ཀྱང་སྐྱོབ་ཐབས་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ད་ལྟ་སྐྱབས་འགྲོ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་ཙམ་དུ་བཟུང་ནས་ཐེག་པའི་ཡང་རྩེར་མཐོ་བསྙེགས་བྱེད་པ་དང༌། ཆོས་སྐྱོང་དུ་མིང་བཏགས་པའི་འདྲེ་ངན་རེ་ལ་དཀོན་མཆོག་ལས་ཀྱང་བྱིན་རླབས་མྱུར་བར་རྩི་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སྐྱབས་འགྲོ་གཏོང་ཉེན་ཆེ་བའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

205

དུས་འདིར། རྐྱེན་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་ཁེལ་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱ་བ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན། དེང་ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བ་དང༌། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་རྣམས་ཞིབ་པར་བཀོད་ན་མངས་དོགས་པས་མ་སྤྲོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།།

བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ།

གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ལས་འབྲས་ལ་དད་པས་སྤང་བླང་བྱེད་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་ལེགས་དང་ལྷ་མིའི་མངོན་མཐོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མེད་དུ་མི་རུང་བར་རྒྱལ་བས་ཡང་ཡང་བསྔགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང༌། དེའི་ཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་གང་ནུས་བསྒོམ་པ་མ་གཏོགས་སྔར་དང་འདྲ། དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་དང༌། བསམ་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

206

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་དངོས་དང༌། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་རྒུན་འབྲུམ་དང་བུ་རམ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རོ་མངར་བའི་ས་བོན་བཏབ་ན་འབྲས་བུའང་རོ་མངར་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ལས་ཚ་བ་སོགས་གཏན་མི་འབྱུང་ལ། པི་པི་ལིང་དང་ཏིག་ཏ་ལ་སོགས་པ་རོ་ཚ་ཞིང་ཁ་བའི་ས་བོན་བཏབ་ན། འབྲས་བུའང་ཚ་ཞིང་ཁ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ལས་མངར་བ་གཏན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ༑ རྒྱུ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི ། སྡུག་བསྔལ་གཏན་མི་འབྱུང་ལ། རྒྱུ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པ་ཡིན། འོ་ན་ལུག་བསད་པའི་ཤ་ཟོས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་འདྲའི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་སྔོན་བསགས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མོད། ལུག་བསད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བས་མི་དགེ་བའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། ཕྱག་འཚལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ལུས་ལ་གདུང་བ་སྐྱེ་བའང་དེའི་རིགས་པས་ཤེས་དགོས། དེས་ན་དགེ་བའི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང༌། རྟེན་དེ་དག་ལ་བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ན་ཞིང་ལ་འབྲས་དང་བྲ་བོ་བཏབ་པའི་འབྲས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

207

བུ་འཆོལ་ནས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དང་འདྲ།
ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་ལའང་འཕེལ་ཆེ་བ་ཡོད་མོད་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་འཕེལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནྱ་གྲོ་དྷའི་གྲོང་དུ་ཕེབས་པའི་ཚེ། སེར་སྐྱ་ནས་དེར་བག་མར་བཏང་བའི་བུ་མོ་ཞིག་གིས་དད་པས་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ལེགས་སྨོན་ཞེས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལ། དེའི་ཁྱོ་བོ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། བཤོས་ཙམ་གྱི་སླད་དུ་རྫུན་གསུང་ངམ་ཞུས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲོང་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནྱ་གྲོ་དྷའི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོ་ཡལ་གའི་འོག་ནས་ཤིང་རྟ་ལྔ་བརྒྱ་མ་རེག་པར་སོང་ཆོག་པ་ཡོད་པ་དེའི་ས་བོན་ཡུངས་ཀར་གྱི་བཞི་ཆ་ཙམ་ལས་མེད་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ནང་གི་རྒྱུ་ཆུང་ངུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་པས་ཤེས། ཞིབ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་དགོས་པས། རྒྱུ་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སྔོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བཞུགས་པའི་སྐབས། ཁྱིམ་བདག་དབུལ་པོ་བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱིས་དད་པ་དྲག་པོས་བུམ་པ་གསར་པ་ཆུ་གཙང་མས་གང་བའི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་དོང་ཙེ་གཅིག་བཅུག །མེ་ལོང་གིས་ཁ་བཅད་དེ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར། མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོ་ཞིག་གི་བུ་

208

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གསེར་ལྷ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་ན་ཁྱིམ་དུ་ཁྲོན་པ་ཞིག་བརྡོལ་བ་ལས་ཟས་གོས་སོགས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་བ་བྱུང༌། ཡུལ་ཙམ་པའི་བུ་མོ་གསེར་འོད་དང་ཁྱེའུ་དེ་གཉིས་ཁྱོ་ཤུག་བྱེད་གྲབས་ཀྱི་སྐབས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཆོས་ཉན་ནས་རིམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ཐོབ་པ་དང༌། ཡང་རྣམ་གཟིགས་འདས་ནས་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དུས་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་གྲོང་ནས་བསོད་སྙོམས་བསླངས་ཏེ། གྲོགས་དགེ་སྦྱོང་སྤོང་བ་པ་འགའི་འཚོ་བ་སྦྱར་བས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷ་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་མཐར། ཀོ་ས་ལར་ཁྱིམ་བདག་དན་བྱི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་རྒུ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས། ཕྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང༌།
མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང༌། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དུས་དགེ་སློང་བསམ་གཏན་པ་ཞིག་འཆག་པའི་དྲུང་ན་ཤིང་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ལོ་མས་སྤྱི་བོ་ལ་ཤུད་པས། ཚིག་པ་ཟོས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་མཛད་པ་ཟེར་ནས་ལོ་མ་དེ་བཅད་པས་ཀླུ་ཨེ་ལའི་འདབ། ཅེས་པ་སྤྱི་བོར་ཤིང་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེས་པ་ཤིང་རླུང་གིས་བསྒུལ་དུས་རྩ་བ་ནས་རྣག་ཁྲག་མང་པོ་འཛག་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་སྡོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། དགེ་སློང་སྤོང་བ་པ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པར་བརྩམས་པ་དགེ་སློང་མང་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

209

པོས་གསུང་རབ་བཀླགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱར་མ་བཏུབ་པས་ཁྲོས་ཏེ། འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་སློང་འདི་དག་མཚན་ཐོག་ཐག་སྦལ་པ་བཞིན་སྐད་འབྱིན་ཏོ་ཞེས་སྨྲས་པས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱར་སྦལ་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་བྲིར་མི་ལང་བས་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལས་ངེས་པ་བཙལ་དགོས། འདི་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཕྲན་བུ་བྱས་པའི་མཐུས་འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་འཐོབ་འགྱུར་དུ་གསུངས། ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་གཅིག་ཁྱད་དུ་བསད་པས་ཡང་སོས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་སོར་བཤགས་སོགས་ཁྱད་དུ་བསད་པས་ཚ་དམྱལ་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན།
ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་ནི། ཞིང་ཐོག་ཏུ་ས་བོན་མ་བཏབ་ན་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ལས་མ་བསགས་ན། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཏན་མི་སྲིད་པ་དང༌། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་གཙུག་ཕུད་ཅན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཡབ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་བཀྲོངས་པ་དང༌། འཕགས་པ་ཀ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ས་ཕུང་གིས་གཡོགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྨིན་ཏེ། ཡུལ་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་རྣམས་སའི་ཆར་གྱིས་ནོན་སྐབས། བློན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ་དང༌། བྷི་རུ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་མ་བྱས་པས་རང་ཁྱིམ་དང་ཉེ་བའི་ཆུ་ཀླུང་ནས་རིན་པོ་ཆེས་གྲུ་བཀང་སྟེ་བྲོས་པས་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་བཙུན་མོ་སྔོ་བསངས་ཅན་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང༌། སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་བཙུན་མོ་ལྔ་བརྒྱར་གྱུར་ཚེ་རང་སངས་རྒྱས་

210

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གནས་པའི་རྩྭའི་སྤྱིལ་པོ་མེར་སྦར་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས། བྲམ་ཟེ་མ་དུ་ཟེར་བས་བཙུན་མོའི་ཁང་བཟང་མེར་སྲེག་པ་ན། སྔོ་བསངས་ཅན་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་འཕགས་ནས། ནུ་མོ་དག །བདག་ཅག་གིས་ལས་བསགས་པ་གཞན་སུས་མྱོང༌། ཞེས་སྨྲས་ནས་མེར་མཆོངས་ཏེ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིག་པ་དང༌། བྲན་མོ་སྒུར་མཆོག་སྔོན་བཙུན་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མངག་གཞུག་མར་གྱུར་པ་ན་སྤྱིལ་པོ་ལ་མེ་སྦར་བར་བསྐུལ་ཀྱང་དང་དུ་མ་བླངས་པའི་དབང་གིས། སྟོར་ཁུང་ནས་བྲོས་པས་མ་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པའི་སྔོན་བྱུང་ཤིན་ཏུ་མང༌།
ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུའི་ས་བོན་ལོ་མང་པོ་ལོན་ན་རྙིང་ནས་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང༌། ནང་གི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་མ་གཏོགས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལོན་ཡང་ནུས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་རྐྱེན་ཚོགས་ནས་སྨིན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་བྱ་རྒོད་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་འཕུར་ཚེ་གྲིབ་མ་གང་དུ་ཡོད་པ་མི་མངོན་ཡང༌། རིམ་གྱིས་ས་ལ་བབས་པ་ན་གྲིབ་མ་ལུས་འོག་ཏུ་སླེབས་ཡོང་བ་ལྟར་དགེ་སྡིག་གང་བྱས་འཕྲལ་དུ་ཤེས་རྒྱུ་ཅང་མེད་མོད། འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་དུས་ལ་བབས་ཚེ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་ལས་ཤེས་ཏེ་སྡིག་ཅན་འཕགས་སྐྱེས་པོས་སེར་སྐྱར་དམག་དྲངས་སྐབས། མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་བདག་གིས་དེ་དཔུང་བཅས་ཁོར་ཡུག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་འཕང་བར་སྤྲོ་བ་སོགས་ཞུས་པར།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

211

སྟོན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ནུས་མོད། ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཆུད་མི་ཟ་ཚུལ་གསུངས། དེའི་དམག་གིས་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཁ་བཏགས་པར་བརྩམས་པ་ན་ཁོའི་ཞང་པོ་ཤཱཀྱ་མིང་ཆེན་གྱིས་བདག་ཆུར་ནུབ་ནས་ཕྱིར་མ་ཕྱུང་གི་བར་སུ་ཡང་མི་གསོད་པའི་ངོ་ཆེན་བྱས་ཏེ། ཤིང་གི་ཡལ་ག་རྫིང་དུ་ནུབ་པའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་སྲོག་བཏང་བས་ཅུང་ཟད་འགྱངས་པའི་རིང་ལ། ལས་མ་བྱས་པ་རྣམས་བྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་སོ་སོར་སོང༌། ལས་བྱས་པ་རྣམས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་སྒོ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ལྷོ་སྒོ་ནས་འཇུག །ལྷོ་སྒོ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ནུབ་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་སླར་འདུས། མིང་ཆེན་ཤི་བ་ཤེས་འཕྲལ་ཤཱཀྱ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་རེས་གཅིག་ལ་བསད་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་སྐྱེས་པོ་བློན་པོ་བཅས་ཞག་བདུན་ནས་མེས་ཚིག་སྟེ་དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་ལུང་བསྟན་པས། རྒྱལ་བློན་རྣམས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་མེ་མ་བུས་བར་སྡོད་རྒྱུའི་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཞག་བདུན་པ་ལ་ཡུལ་ངན་ཞིག་བྱུང་བ་སངས་པའི་སྐབས། བཙུན་མོ་ཞིག་གིས་སྔས་ཀྱི་སྟེང་མེ་ཤེལ་བཞག་ནས་རྒྱན་འདོགས་བཞིན་པའི་ཚེ་མེ་ཤེལ་ལ་ཉི་འོད་ཕོག་སྟེ། སྔས་ནང་ཚངས་ཅན་ལ་མེ་མཆེད་ནས་ཁང་བཟང་སོགས་འབར་བ་ན་འཕགས་སྐྱེས་པོ་བློན་པོ་བཅས་འབྲོས་པར་བརྩམས་པ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་ར་བའི་སྒོ་བཅད་དེ་འོ་དོད་འབོད་བཞིན་དུ་ཚིག་ནས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་ཡས་ཤིང༌། ད་ལྟའང་མཐོ་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་རྐྱེན་ངན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་གིན་འདུག་པ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་སྡིག་འབྲས་ཆུད་མི་ཟ་བའི་རང་

212

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མདངས་ཁོ་ནའོ།།
རང་གིས་ལས་དགེ་སྡིག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་རང་གིས་མྱོང་བ་མ་གཏོགས། གཞན་ལ་བགོ་བཤའ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་དབང་གིས་མདོ་སྡེ་ལས། ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི་ས་ལ་མི་སྨིན། རྡོ་ལ་མི་སྨིན། ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྨིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན། སྔོན་ཆད་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་མ་རྙེད་པས་བདེ་སྡུག་འབྱོར་རྒུད་ཅི་འདྲ་མཐོང་ཡང་གོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། རང་གཞན་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་བསམ་ཤེས་ན་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བར་འོས་ཏེ། ཕ་མ་མཚུངས་པའི་བུ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་གཟུགས་བཟང་ངན། ཤེས་རབ་ཆེ་ཆུང༌། དོན་འགྲུབ་མི་འགྲུབ། རིགས་བརྒྱུད་ཡོད་མེད་སྣ་ཚོགས་དང༌། ནོར་རྫས་ལོངས་སྤྱོད་འདྲ་བར་བགོས་ནའང་ཕྱུག་དབུལ་བར་མ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདི་དག་སྔོན་དགེ་བ་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ཤེས་སླ་བར་སྣང༌། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ནད་དང་དགྲས་གཙེས་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་བདེ་བར་འཚོ་བ་སོགས་ལ་དཔགས་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང༌། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་སྐྱིད་སྡུག་གང་བྱུང་སྔོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྐྱེན་ཅི་འདྲ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཀྱང་ད་ལྟའི་མོ་མཁན་ཚོའི་ངག་བཞིན་གཏོ་མདོས་ཀྱིས་ཕན་དུ་རེ་བ་དང༌། འདྲེ་གདོན་གྱིས་གནོད་པར་དོགས་པ་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚབ་ཚུབ་མི་མང་བར་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་བློ་ཁེལ་ངེས་ཀྱི་སྒོས་སྡིག་སྤོང་དགེ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

213

སྒྲུབ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ།

སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང༌། སྒོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་མི་དགེ་རགས་པ་རྣམས་ལས་ལམ་བཅུར་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མཚམས་མེད་ལྔའི་ཕ་མ་དགྲ་བཅོམ་གསོད་པ་གསུམ་སྲོག་གཅོད་དངོས་གཞི་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང༌། དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་རྫུན་གྱིས་བསྡུས་པ་དང༌། ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལས་མ་དགྲ་བཅོམ་མ་འདོད་ལོག་གིས་སུན་འབྱིན་པ་ལོག་གཡེམ་དང༌། བྱང་སེམས་ངེས་གནས་དང་སློབ་པ་གསོད་པ་སྲོག་གཅོད། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་སྒོ་འཕྲོག་པ་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འདུ་བས་མཚོན་མི་དགེ་བ་ཆེ་ཤོས་ཕལ་ཆེར་ནག་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་སྦྱོར་དངོས་ཅི་རིགས་སུ་འདུ་ལ། དེ་དག་སྤངས་པའི་དགེ་བའི་ལས་རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཅུར་འདུ་བས་ན། ལས་ལམ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་སྤང་བླང་བྱེད་པ་ཉིད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་རྒྱལ་བས་ཡང་ཡང་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ།།

214

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས།

དེས་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། ནག་པོའི་ལས་འབྲས་དང༌། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་དང༌། ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་དང༌། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་གཅོད་ལ་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་རང་གིར་བྱ་བར་འདོད་ནས་བདག་པོ་གསོད་པ་དང༌། སྡིག་གླའི་རྔན་པ་བླང་བར་འདོད་པ་དང༌། ཤ་ཚིལ་པགས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ་སོགས་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང༌། མི་མཐུན་པའི་དགྲ་བོ་ཞེ་སྡང་གིས་གསོད་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་གཉོམ་ཆུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྡང་བས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་སྡང་ལས་སྐྱེས་པ་དང༌། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང༌། རི་དྭགས་དང་ཕྱུགས་སོགས་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པས་བསད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང༌། གྲུབ་ཆེན་དུ་རློམ་པ་རྣམས་དགྲ་གསོད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་པ་སྐད་ཀྱི་ཁ་ཕོ་སྒྲོག་པ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་གསོད་པ་སོགས་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་བླུན་དད་ཅན་འགའ་ཞིག་བླ་མའི་གསོལ་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུག་རྡོའི་ཕྱིར་གནག་ལུག་བསད་པ་ལས་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་འཛིན་པའང༌། ལོག་ལྟས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། སུ་བྱུང་ཡང་གསོད་དགོས་སྙམ་པ་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདྲ་ཡང༌། དགྲ་ཟླ་གཅིག་བསད་སྙམ་པས་གཞན་ལ་འཕྱུགས་ནས་བསད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

215

པ་དང༌། གསོད་འདོད་མེད་པར་མ་ཤེས་པར་རྐང་འོག་ཏུ་སྲིན་འབུ་ཤི་བ་ལྟ་བུ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དུ་མི་འགྱུར། གསོད་འདོད་ཡོད་ཕྱིན་རང་གིས་བསད་པ་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ལས་ལམ་འབྱུང་བར་འདྲ། རང་སྡིག་པ་ལ་འཛེམ་ཁུལ་གྱིས་ལྐོག་ཏུ་གཞན་ལ་བཤད་ནས་གསོད་དུ་འཇུག་པ་ལྷག་པར་ཉེས་པ་ཆེ། རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་སྲོག་གཅོད་ཉུང་བའི་འོས་ཡིན་ཀྱང༌། བླ་ཆེན་དག་འགྲོ་དོན་ལ་འབྱོན་སྐབས་གནག་ལུག་མང་པོ་དེད་ཅིང་མི་སྐྱ་ཁ་ཤས་ཕྱགས་ཕྱིར་ཁྲིད་དེ་ཕེབས་ཀྱིན་འདུག་པ་བརྟགས་ན་སྡིག་སྤྱོད་རླབས་ཆེ་བ་དང༌། ཇ་ཐབ་དང་ཇ་ཞུས་སོགས་ཀྱང་བསམ་བཞིན་དུ་བསྐུལ་བ་ཡིན་ན་སྲོག་གཅོད་བྱས་བསགས་ཚང་བའི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ལ་ལས་གནག་ཕྱུགས་ཉམ་ཆུང་མང་པོ་བཤན་པ་ལ་འཚོང་བ་དང༌། ཚར་རུའི་ཆེད་ལུག་གུ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་གསོད་དུ་གཞུག་དགོས་ཀྱི་ཇ་ཚོང་བྱེད་པ་སོགས་ནི། ཕ་རོལ་པོས་སེམས་ཅན་ཅི་ཙམ་བསད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་འཚོང་མཁན་ལའང་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་ལྕི་མོ་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན། གྲྭ་རྐྱང་ཚོར་ཡང་ཤའི་ཆེད་དུ་མི་ནག་རེ་བཅོལ་ནས་ལུག་གསོད་པ་འདི་འབྱུང་ཉེ་བར་སྣང་བས། རང་གི་ལག་བདར་ནས་མ་བསད་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་མེད་དམ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་མི་རུང༌། སེར་དམག་དང་ངན་སྔགས་སོགས་ཀྱི་སྒོས་ཕམ་པ་ནམ་བྱུང་ངོས་མི་ཟིན་པའང་ཡོད་མོད། གཞན་སྐྱོན་གྱི་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར། ཀུན་སློང་དང་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྲོག་གཅོད་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཡིད་

216

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡུལ་བྱས་ཏེ། གཞན་ཇི་ལྟར་ཡིན་རུང་བདག་ལ་རེ་ཞིག་དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལས་བཟློག་པའི་ནུས་པ་ཞན་པས་བྱེད་ཐབས་མེད། རང་ཉིད་དེ་འདྲའི་གྲས་སུ་མ་ཚུད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཞེ་དམ་དང་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱ། འདུལ་བར་ཆུ་ལ་འདེབས་སྤྱོད་དང༌། དུད་འགྲོ་གསོད་པ། ས་བརྐོ་བ་སོགས་མི་རུང་བའི་བཅས་པ་མཛད་པ་བཞིན་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལག་ཏུ་ཨེ་ལོན་ལྟ་བ་དང༌། ལུག་སོགས་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་རྒྱུ་བ་ནས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བུ་སྡུག་བཞིན་གཅེས་པར་དགོངས་ཤིང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་སྲོག་ལས་གཅེས་པ་གང་ཡང་མེད་པས། ཤ་ཁམ་འགའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་བསྐྱེད་ཕོད་པ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་འཆེས་པ་ངོ་ཚ་བའི་གནས་སུ་འདུག །ཅེས་རང་ལ་སྐྱོན་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་བསམ།
མ་བྱིན་ལེན་ནི། ཕ་རོལ་པོའི་ནོར་རྫས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་བརྐུ་བ་འདོད་ཆགས་དང༌། དགྲ་ལ་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཡོ་བྱད་འཕྲོག་པ་ཞེ་སྡང་དང༌། མུ་སྟེགས་པ་འགའ་ཞིག་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཚངས་པ་དབང་བ་ཡིན་ལ། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཚངས་པའི་བུ་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ནོར་བླངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་བདེན་པར་སེམས་པས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། འདུ་ཤེས་སྔར་དང་འདྲ་ལ། ཀུན་སློང་ནོར་གྱི་བདག་པོ་དང་དབྲལ་བར་འདོད་པས་རང་གིས་དངོས་སུ་བླངས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

217

པའམ། གཞན་ལ་འཕྲོག་ཏུ་བཅུག་ན་དེར་ཐོབ་བློ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྐུལ་བ་པོ་ལའང་ལས་ལམ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་མི་དཔོན་དང་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་བ་འགས་སྲིད་སྐྱོང་གི་དོན་དུ་དམག་ཆེན་བསྐུལ་བའི་ཚེ། དམག་མི་ཚོས་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ཁ་བཏགས་ནས་ཡོ་བྱད་ལེན་པ་ན་ཅི་ཙམ་བསད་ཅིང་འཕྲོག་པ་དང་མཉམ་པའི་སྲོག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་སྡིག་པའི་ཆར་འབབ་ཀྱང་མཚང་དུ་གོ་བ་དཀོན་པར་སྣང༌། གཡར་བ་དང་བཅོལ་བ་སོགས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང༌། ཚོང་བྱེད་སྐབས་རྫུན་དང་བྲེ་ལོག་སྲང་ལོག་འཛུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རིན་ཐང་གི་ཚོད་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པ་དང༌། ཁྲི་པ་དགེ་བསྐོས་ལྟ་བུས་གྲྭ་པ་གཉོམ་ཆུང་ལ་སྒྲིག་འགལ་གྱི་བསྙད་བཏགས་ནས། ཁྱོད་རང་དངུལ་སྲང་འདི་ཙམ་ཁུར་བྱུང་ན་དེ་ཀ་ཡིན། གཞན་དགོན་པ་འདིར་སྡོད་ས་མེད་ཚུལ་ཟེར་ནས་དངུལ་འཕྲོག་པ་དང༌། དཔོན་པོ་འགས་མངའ་ཞབས་སུ་མི་འོས་པའི་ཁྲལ་སྡུད་པ་དང༌། ཁྲིམས་འགལ་ལ་བསྙད་པའི་ཆད་པ་ལེན་པ་སོགས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་འཕྲོག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང༌། རང་རེ་ལྟ་བུར་བསྙད་མེད་པར་འཕྲོག་པ་དང༌། འཇབ་བུས་བརྐུ་བ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་རིང་ཡང༌། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བསྙད་བཙལ་ནས་ལེན་པ་འདི་ལ་རྒྱུན་པར་གཟབ་དགོས།
ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ལ། ཁྱིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་གི་ཆུང་མ་དང་གླ་བྱིན་པའི་གཟུགས་འཚོང་ལས་གཞན་པའི་རང་གཞན་ཕོ་མོ་མ་ནིང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་བགྲོད་བྱ་མིན་པ་དང༌། མངལ་སྒོ་མ་གཏོགས་པའི་ཁ་

218

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དང་བཤང་ལམ་རྐང་ལག་སོགས་ཡན་ལག་མིན་པ་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་གནས་མིན་པ་དང༌། བསྙེན་གནས་ལ་གནས་པ་སོགས་དུས་མིན་པ་བཞི་ཡོད། རབ་བྱུང་ལ་འཁྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་བས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ། ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཤེས་སླ་ཞིང༌། འཁོན་གྱི་བསམ་པས་དགྲའི་ཆུང་མ་ཕྲོགས་ནས་སྤྱོད་པ་ཞེ་སྡང་དང༌། མུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་བ་ལང་ལྟར་བགྲོད་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དང༌། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་ཐར་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང༌། ད་ལྟའང་ཟོག་རྫུ་མཁན་དུ་མས་བུད་མེད་བསྟེན་པ་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་ཉེ་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་བདེན་སྙམ་པས་བགྲོད་པ་སོགས་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང༌། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདྲ་བར་གསུངས་པའང་ཡོད། དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་སྦྱོར་བ་རང་གིས་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང༌། འོན་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་སྐད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་མང་པོར་ལོག་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་མནར་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །རང་གི་དབང་པོ་དང་རང་གཞན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡན་ལག་སྤྲད་པའི་རེག་པ་མྱོང་བ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡིན།
རྫུན་གྱི་གཞི་ལ། གང་སྨྲ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

219

དང་བྲལ་བ་དང༌། གང་ལ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་མིའི་འགྲོ་བ་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བར་ནུས་པའོ། །ཉོན་མོངས་བདག་དང་མཛའ་བཤེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྙེད་བཀུར་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྨྲ་བ་འདོད་ཆགས་དང༌། དགྲ་ལ་ཕན་པའི་དོན་འདི་དྲང་པོར་མི་བཤད་སྙམ་པ་དང་མགོ་སྐོར་ནས་གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་ཞེ་སྡང་དང༌། དྲང་སྲོང་དག་གིས་གནས་སྐབས་གལ་ཆེན་ལྔར་རྫུན་བྱས་ན་ལྟུང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྨྲ་བ་སོགས་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མཐོང་བ་སོགས་བརྒྱད་ལས་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བ་སྟེ་མཐོང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་སྨྲ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་ལྟར་སྨྲ་བར་འདོད་པའི་ཀུན་སློང་གིས་ངག་ཏུ་ཐོན་པའམ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་རྫུན་བྱས་པ་ཕ་རོལ་པོས་གོ་བ་ན་དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་འབྱུང༌། གཤིན་པོའི་ཁ་ཆེམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་བསྔོ་རྟེན་འབུལ་དགོས་ཚུལ་ལབ་པ་བྱང་སེམས་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཕུལ་བ་ཡིན། སྐྱབས་འཇུག་གནང་རོགས་ཟེར་བ་ལ་ཅང་མི་སྨྲ་བར་ལེན་པ་ལྟ་བུའང་རྫུན་ཆེན་པོར་འགྲོ་བས་གཟབ་དགོས། དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་ཚོང་དང་ནོར་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྫུན་སྨྲ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་མཁས་བཙུན་ལས་ཀྱང་ཟོག་པོ་བྲིན་པའི་དུས་ངན་འདིར་ལྷ་མཐོང་འདྲེ་མཐོང་གི་རྫུན་གྱི་ཕྲེང་བས་གཞན་མགོ་བསྐོར་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། ཕྲད་ཚད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ལ་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་དཀའ་བར་འདུག །ཕམ་པ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའང་དགེ་སློང་

220

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཞིག་གིས་ལས་ལམ་དང་པོ་བཞིའི་ནང་གསེས་བྱས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཇི་སྙེད་བཀའ་སྩལ་པ་རྣམས་ལའང་རང་ནུས་དང་བསྟུན་པའི་ལག་ལེན་ཅི་ཐུབ་བྱ། རྫུན་སོགས་ངག་གི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ལས་ལམ་འབྱུང་བར་བཤད་པའང་ཡོད།
ཕྲ་མའི་གཞི་ལ། གང་དབྱེ་བར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡན་ཆད་དང༌། སྨྲ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་བདེན་པའམ་མི་བདེན་པ་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ། ཉོན་མོངས་རང་གི་མཛའ་གྲོགས་སྙིང་སྡུག་ཅིག་གཞན་དང་བློ་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཚེ། རང་ལ་མི་མཛའ་བར་འགྱུར་དོགས་པས་དེ་གཉིས་འབྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང༌། དགྲ་དང་དེའི་མཛའ་བཤེས་ཕྲལ་པའི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་ཞེ་སྡང་དང༌། ཕྲ་མ་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟས་འབྱེད་པ་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་སོགས་ལ་དེ་དང་དེར་འདུ་ཤེས་པས་དབྱེ་བར་འདོད་པའམ་མི་འདུམ་པར་འདོད་ནས། དབྱེ་བྱ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འཛོམས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་ཁྱེད་གཉིས་ལྐོག་ཏུ་ཕན་ཚུན་ལ་ངན་སྨྲས་དང་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་རྩོམ་ཡང་དེ་རིང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡ་མཚན་ཞེས་སྨྲ་བའམ། ཅིག་ཤོས་ལ་ལྐོག་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་ལ་རྩིས་ཆེན་བྱེད་ཀྱང་ཁོས་ཁྱེད་ལ་ཡག་པོ་མི་ཟེར་པ་ལྟ་བུ་སྨྲ་བ་དབྱེ་བྱས་གོ་བ་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན།
ཚིག་རྩུབ་ཞེ་སྡང་གིས་སྨྲ་བ་ཤེས་སླ་ཞིང༌། རང་གི་འཁོར་གཞན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

221

གྱིས་ཁ་དྲང་བར་དོགས་པས་དེ་ལ་སྨྲ་བ་འདོད་ཆགས་དང༌། ཚིག་རྩུབ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་ཞེན་པས་སྨྲ་བ་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྨྲ་ཡུལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སོགས་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། ཚིག་རྩུབ་མོ་སྨྲ་བར་འདོད་པས། བྲན་མོའི་བུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་དང༌། ཞར་བ། འོན་པ། གྱོལ་པོ་ཞེས་སོགས་ལུས་དང༌། སྡོམ་ཤོར། རྐུན་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱོན་སོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་མངོན་དུ་སྨྲ་བའམ། ཀྱལ་ཀ་དང་བསྲེས་ནས་ཚིག་ཟུར་གྱིས་མཚང་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་སྨྲ་བ་ཕ་རོལ་པོས་གོ་བ་ན་ལས་ལམ་འབྱུང༌། སྐྱོན་གླེང་ཡུལ་དེ་ལ་དངོས་སུ་སྨྲ་བ་མིན་པར་གང་ཟག་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་བརྗོད་པ་ལ་ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་ལས་ལམ་མི་འབྱུང་བས་ངག་ཀྱལ་ཙམ་མོ། །རྫུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་ལས་ལམ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཕྲ་མ་ལའང་འདྲ།
ངག་གི་ཉེས་པ་དང་པོ་གསུམ་ངག་ཀྱལ་ཡིན་མོད། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ངག་ཀྱལ་ལ༑ ཆགས་སེམས་ཀྱིས་གླུ་ལེན་པ་དང༌། སྨད་འཚོང་མའི་གཏམ་གླེང་བ་དང༌། རྙེད་བཀུར་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚིག་འཇམ་སྨྲ་བ་སོགས་འདོད་ཆགས་དང༌། འཁོན་འཛིན་གྱིས་ལྐོག་ཏུ་གཞན་སྐྱོན་སྣ་ཚོགས་སྒྲོག་པ་སོགས་ཞེ་སྡང་དང༌། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཀླགས་ན་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་ཞེན་པས་འདོན་པ་སོགས་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། གཞིའམ་བཤད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་དང༌། སྨྲ་བྱའི་དོན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། བྱུང་རྒྱལ་སྨྲ་འདོད་

222

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཀྱིས། ཉན་པ་པོ་ཡོད་དམ། མེད་ཀྱང་རུང༌། དོན་མེད་པའི་གཏམ་ཁ་ནས་ཐོན་ཚད་ཐམས་ཅད་ངག་ཀྱལ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན། བཤད་རྒྱུའི་གཞི་ལ་མཚང་འབྲུ་བ་དང༌། འཐབ་རྩོད་འཁྲུག་ལོང་གི་གཏམ་དང༌། ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ངམ་ཀླུ་འབུམ་དཀར་ནག་ཁྲ་བོ་ལྟ་བུའི་བོན་ནམ། སྦྱོར་སྒྲོལ་དུ་གྲགས་པའི་འཁྲིག་ཐབས་དང་ངན་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའམ། ཧྭ་ཤང་གི་སེམས་འཛིན་གྱི་གདམས་པ་ལྟ་བུ་ཀློག་པ་དང༌། ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པའི་ལད་མོ་དང༌། དགའ་རྩེད་དང་དགའ་མགུར་སྤྱད་པའི་གཏམ་དང༌། རྒྱལ་བློན་ཡུལ་ཕྱོགས་དམག་དང་རྐུན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དང༌། ར་རོ་བ་དང་སྨྱོས་པའི་གཏམ་གྱི་ལད་མོ་དང༌། ཁ་གསག་གཞོགས་སློང་སོགས་ལོག་པའི་འཚོ་བས་སྨྲ་བ་སྟེ་གཞི་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བཤད་དང་གེ་སར་གྱི་སྒྲུང་སོགས་སྨྲ་བ་དང༌། ནང་པའི་གཞུང་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོག་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀློག་པ་དང༌། ཚེ་འདིའི་འཚོ་ཐབས་ཁོ་ན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཞིའི་སྔགས་བཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་ངག་ཀྱལ་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་རྙེད་བཀུར་དོན་གཉེར་གྱིས་ཆོས་སྨྲ་བའང་ངག་ཀྱལ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། ད་ལྟ་བདག་འདྲའི་ཅོལ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་རྙེད་བཀུར་སྡུད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དབང་བསྐུར་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་སྤེལ་བའང་ཅིར་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་པས། ཀུན་སློང་དང་བཤད་བྱའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་པ་གལ་ཆེ། ངག་ཀྱལ་འདི་ངོས་ཟིན་པ་དཀའ་ཞིང་འབྱུང་ཉེ་བ་དང༌། མི་ཚེ་སྟོང་ཟད་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་སྡུག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

223

ཤོས་ཡིན་པས་དགག་ཅི་ཐུབ་བྱ།
བརྣབ་སེམས་སོགས་ལ་འདིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་དགུ་པོ་གང་རུང་གི་མཇུག་ཏུ་དེའི་ནོར་རྫས་རྣམས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་ནི་ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བའི་བརྣབ་སེམས་དང༌། རྙེད་པ་སྙན་པ་སོགས་བཞི་པོ་དོན་གཉེར་གྱི་བློའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དེའི་གེགས་བྱེད་མཁན་ལ་གནོད་པ་བྱ་འདོད་སྐྱེ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་སེམས་དང༌། ཆགས་སྡང་གཉིས་ལམ་དུ་བཤད་པ་བདེན་ནོ་སྙམ་པའི་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་བ་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། གཞན་ཤེས་སླ། སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་སོགས་པ་བདག་གིར་བྱ་འདོད་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཀུན་སློང་གི་སྐབས་དང༌། གཞན་ནོར་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཐུས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་དང༌། དེ་ལས་ཀྱང་ཤུགས་དྲག་པར་སོང་སྟེ་ནོར་སོགས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའམ་བདག་གིར་བྱ་བར་ཐག་བཅད་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་ངོས་བཟུང་ན་འཐད་དམ་སྙམ། གནོད་སེམས་སོགས་ལའང་འདིའི་རིགས་འགྲེ་སྦྱོར།
བསྡུ་བ་ལས་བརྣབ་སེམས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་ལྔ་རེ་ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དང༌། ལ་ལ་དབང་གི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པས་ཀྱང་ཆོག་པ་འདྲ། གནོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མའི་རིགས་པས་ཤེས་

224

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པར་ནུས། རང་ཅག་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པར་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་བ་རྣམས་ལ་བརྣབ་སེམས་དང་གནོད་སེམས་ཀྱི་ལས་ལམ་རྒྱུན་པར་འབྱུང་ཞིང༌། ཁྱད་པར་བདག་གི་ཚེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་མངའ་ཐང་སོགས་རྒྱས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང༌། བདག་མང་ཐོས་བསམ་གཏན་པར་གཞན་གྱིས་ཤེས་ནས་སྙན་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཁྱབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང༌། བླ་དཔོན་ཆེ་གཉན་སོགས་དྲག་ཞན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་གུས་འདུད་ལྷུར་བླངས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང༌། དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་གྲུབ་ནས་བདག་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་སུ་ཡང་མེད་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང༌། དགྲ་ངན་འདི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་དོན་གཏན་མི་འགྲུབ་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡུད་ཀྱིས་འགྲིབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་མྱོང་བས་གྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས་པར་སྣང༌། དེས་ན་ཞི་རྒྱས་དབང་གི་ཀུན་སློང་རྣམས་བརྣབ་སེམས་དང༌། དྲག་པོའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གནོད་སེམས་སུ་འཁྲུལ་ཉེན་ཆེ་བས། བདག་འདྲའི་ཕལ་པ་རྣམས་ལས་ཚོགས་ལ་མགོ་འཁོར་བ་རང་ཉིད་འཕུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པའོ།།ལོག་ལྟ་གཏི་མུག་གི་རིགས་འདྲ་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་སླ་ལ། ལྟ་བ་དེ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་འདོད་ཆགས་དང༌། བདག་གི་དགྲ་བོ་འདིས་སྦྱིན་པ་སོགས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པ་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་དེ་དག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཞེ་སྡང་ལས་བྱུང་བ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

225

ཡིན། གཞིའམ་སྐུར་བ་གདབ་ཡུལ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ལྟར་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། སྐུར་བ་འདེབས་འདོད་ཀྱིས་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་སྦྱོར་བ་དང༌། དེ་ལས་ཤུགས་དྲག་པར་སོང་སྟེ་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཇོག །ལོག་པར་ལྟ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ལོག་ལྟ་ཞེས་ལས་ལམ་དུ་བཞག་པ་ནི། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་རྩ་གཅོད་ཅིང་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་རྒུར་སྤྱོད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་ཅུང་ཟད་འབྱུང་རིང་བ་ལྟར་འདུག་ཀྱང་སྙིགས་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་དམན་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀླ་ཀློའི་ལུགས་སྲོལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་བསམས་ན། ཡིད་ཕམ་པའི་རྒྱུར་སྣང་བས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འདྲའི་ལོག་ལྟ་མཁན་དང་མི་འཕྲད་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། སྔོན་ཆད་གཞན་སྐྱོན་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་ཙམ་ལས། རང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ཆོས་དང་བསྡུར་བའི་དཔྱད་པ་བྱེད་རྒྱུར་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་དང༌། མི་མ་བསད། རྟ་མ་དེད་པས་སྡིག་པ་མེད་ཟེར་བའི་བཤད་སྲོལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུས་འཁྲུལ་ནས། བདག་ལ་སྡིག་པ་ཆེར་མེད་སྙམ་པ་ཡོད་མོད། བདག་དང་སྐལ་མཉམ་ཕལ་ཆེར་སྡིག་པ་ལ་ངང་གིས་གཞོལ་ཚུལ་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན༑ སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཁྲོད་དུ་དགེ་བར་འགྲོ་བ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཙམ་མ་

226

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཏོགས་ཕལ་མོ་ཆེ་མི་དགེ་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཚེགས་མེད་དུ་འདྲེན་ནུས། སྔར་དགེ་སྡིག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པས་དགེ་བ་བྱས་པར་རློམ་པ་རྣམས་སྡིག་པར་སོང་བ་དང༌། སྡིག་པ་ནམ་བྱས་ངོས་མ་ཟིན་པའང་ཤིན་ཏུ་མང༌། སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པར་ཤི་ན་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་མྱོང་དགོས། དེས་ན་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅིས་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ།

ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར།

གཉིས་པ་ལྕི་ཡང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལས་ལམ་བཅུའི་ལྕི་ཡང་དང༌། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྡུ་བ་དང་སའི་དངོས་གཞི་དང་བཤེས་སྤྲིངས་རྣམས་སུ་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ན་དྲུག་ལས། དུས་རྟག་ཏུ་བྱས་པས་ལྕི་བ་ནི། རྒྱུན་པར་འབྱུང་བའི་སྡིག་པ་རྣམས་དུག་གསུམ་དྲག་པོས་བསླངས་པ་དང༌། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང༌། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་མིན་ཡང་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། རང་རེར་ངག་ཀྱལ་བརྣབ་སེམས་གནོད་སེམས་སོགས་རྟག་པར་འབྱུང་བཞིན་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན་སྡིག་པའི་གཏེར་དུ་མངོན་པར་མ་ཟད། སྡིག་པ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལན་རེ་ཙམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

227

བྱས་པའི་སྡིག་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བཤན་པ་དང་རྐུན་མ་སོགས་ཀྱིས་སྲོག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་བྱས་པ་དང༌། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྒྱུན་པར་ཕྱག་འཚལ་མཁན་གྱིས་ཕྱག་རེ་རེ་འཚལ་བ་ལྟ་བུའང་ལན་གཅིག་ཙམ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཆེས་ལྕི་བར་ཤེས་དགོས།
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ལྕི་བ་ནི། ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྡིག་པ་རྣམས་རྟག་པར་བྱས་པ་དང༌། གཉེན་པོ་མེད་པ་སོགས་མིན་ཡང་སྟོབས་ཆེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་སྙིགས་མ་བདོ་བའི་དུས་སུ་སོང་བའི་དབང་གིས་རང་ཅག་ཚོར་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སོགས་ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་རིང་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བས། མི་དགེ་བ་ཅི་བསགས་ཕལ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བར་འགྲོ་བར་གསུངས། སྲོག་གཅོད་དང་བརྐུས་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་རྣམས་རང་གིས་བྱས་སམ་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང༌། དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་གཞན་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང༌། ཡུན་རིང་ནས་ཡང་ཡང་བསམས་ཤིང་བསགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྕི་བར་འགྱུར། འདི་རྣམས་བསྡུ་བར་སྦྱོར་བས་ལྕི་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཀྱང༌། གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་དུ་བསམ་པས་ལྕི་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་བྱས་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས། དགེ་བ་ཡང་དུག་གསུམ་མེད་པ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་རྣམས་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བས། ཕྱག་མཆོད་བཟླས་བརྗོད་ཕྲན་བུ་རེ་བྱེད་སྐབས་ཀུན་སློང་ཡག་པོ་ཞིག་གི་རྩིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་དགའ་

228

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་བྱས་ན་ས་ཆོད་ཆེ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ།
སྦྱོར་བས་ལྕི་བ་ནི། སྲོག་གཅོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་གསོན་པོར་མེ་ལ་སྲེག་པ་དང་གསོན་པོར་པགས་པ་བཤུ་བ་སོགས་སྡུག་ལས་ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་རིང་བཏང་ནས་གསོད་པ་དེ། རྟག་པར་བྱས་པ་སོགས་ལྕི་བ་གཞན་རྣམས་མིན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བའི་ལས་སུ་འགྱུར། འཇིགས་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་གསོད་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་བར་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་བཞིན་པ་ལ་བརྩེ་སེམས་མེད་པར་གསོད་པ་དང༌། རང་ཡང་སྲོག་གཅོད་བྱེད་ལ་གཞན་དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་དེའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཆེས་ལྕི་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ནོར་བདག་ལ་བརྙས་ཐབས་དང་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕྲོག་པ་མ་བྱིན་ལེན་ལྕི་བར་འཇོག་པ་སོགས་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲེ་ཞིང༌། སྦྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གནད་འགྲོ་རེ་བྱུང་ན་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།
གཉེན་པོ་མེད་པ་ལས་ལྕི་བ་ནི། སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་གང་རུང་ཞིག་ཀྱང་མེད་པ་དང༌། དུས་དུས་སུ་བསྙེན་གནས་སྲུང་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྦྱིན་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྣ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡིག་པ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགེ་སྦྱོར་ཕྲན་བུ་རེ་བྱེད་ཁུལ་རྣམས་ལ་འདི་མི་འབྱུང་ཡང་ཧོས་ཧོས་སོགས་དགེ་བ་སྣ་རེའང་མི་བྱེད་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང༌། སྡིག་པ་གཏན་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བ་བྱས་ཚད་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྲོ་ཡང་ལས་དང་པོ་ལ་དེ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

229

འདྲ་དཀའ།

གཞི་ལས་ལྕི་བ་ནི། ཕ་མ་དང་བླ་མ་དང་སློབ་པ་དང་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སོགས་གསོད་པ་དང་རྫས་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་བསགས་པ་རྣམས་ནི་ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བར་འགྱུར་བ་མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་དཔགས་ནའང་ཤེས། གཞན་ཡང་དུད་འགྲོ་ལས་མི་འགྲོ་བ་བཟང་བས་མིའམ་མིར་ཆགས་བསད་པ་ལྕི་བ་དང༌། དུད་འགྲོའང་སྲིན་འབུ་ལྟ་བུའི་ཕྲ་མོ་བསད་པ་ལས་ལུས་བོང་ཆེན་པོ་ཅན་བསད་པ་སྡུག་བསྔལ་ལྷག་པར་ཆེ་བས་ལྕི་བ་དང༌། དམན་པ་དང་དབུལ་བོ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་རྣམས་བསད་ཅིང་ཡོ་བྱད་འཕྲོག་པ་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེ་བས་ལྕི་བ་དང༌། དགེ་སློང་མ་སོགས་ལ་འདོད་ལོག་དང༌། དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྫུན་སྨྲ་བ་དང༌། བླ་མ་དང་སློབ་མའམ། ཕ་མ་དང་བུ་སོགས་ཕྲ་མས་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྕི་བར་གསུངས་ཏེ། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཕ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་རྣམས་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་ཚུལ་སྔར་གྱི་རིགས་པས་ཤེས་དགོས། རང་ཅག་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་སོགས་དང་རྒྱུན་པར་འགྲོགས་ཤིང་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་ཉེ་བར་སྡོད་མཁན་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྡིག་པའང་འབྱུང་ཉེ་བས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས། སྔོན་བསམ་ཡས་སུ་སྡེ་རྩོད་ཤོར་བས་བསམ་ཡས་ཀྱི་གླིང་

230

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གསེབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་འཚེང་ཟེར་བ་བྱུང་སྐབས། པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བྱང་རག་ཤི་ཕུ་པ་ཁོ་ན་འཚེང༌། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲ་ཐོས་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་ནི་ཐེབས། རྟེན་མི་བཞུགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པ་མི་སོག །དེ་མིན་ཐམས་ཅད་མཉམ་གསུངས་པའང་དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་པར་སྣང༌། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྕི་བ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ལྕི་ཡང་ལ་བྱེད་པས་ངག་ཀྱལ་ཙམ་ལས་ཚིག་རྩུབ་ལྕི་བ་ནས་རྫུན་ལས་ལོག་གཡེམ་ལྕི་བ་དང༌། མ་བྱིན་ལེན་ལས་སྲོག་གཅོད་ལྕི་བའི་བར་ལུས་ངག་གི་བདུན་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་ལྕི་ཞིང༌། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ལྕི་བ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་གསུམ་གྱི་ལྕི་ཡང་ནི། བུད་མེད་ཕྲོགས་པ་ལས་ནོར་རྫས་ཡོ་བྱད་རྣམས་དང་ཕྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་དང༌། དེ་ལས་ཀྱང་སྲོག་འདོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲེ་ཞིང༌། ལུས་ངག་གི་བདུན་གྱི་ལྕི་ཤོས་སྲོག་གཅོད་དང༌། མི་དགེ་བཅུའི་ནང་ནས་ལྕི་བ་ལོག་ལྟ་ཡིན་པར་བཤད། དགེ་བ་བཅུའི་ནང་གསེས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡང་དེས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་ནུས། དེས་ན་རྒྱུན་པར་སྲོག་གཅོད་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་གཏན་མི་སྒྲུབ་པ་ཞིག་གིས་ཞེ་སྡང་དྲག་པོས་ཕ་མ་དང་སློབ་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀའ་བ་ལ་སྦྱར་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། དགེ་སྦྱོར་བ་ཞིག་གིས་དུས་ལན་ཅིག་ཙམ་དུ་ཉོན་མོངས་ཞན་པས་ཞིང་ཐ་མལ་བ་ལ་ངག་ཀྱལ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མཐུ་ཆུང་བའི་ལས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་དག་གིས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

231

མཚོན་ནས་ལྕི་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔའམ་བཞི་ཚང་བ་ནས་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་བར་གྱི་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དུས་རྒྱུན་པར་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་དུ་འགྱུར་བ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། མི་དགེ་བས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཅིང༌། གལ་སྲིད་གོས་ན་ཡང་མཐུ་ཆུང་བ་དང་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་སུ་འགྲོ་བ་རེ་ཨེ་ཡོང་དང༌། དགེ་བ་གང་བྱེད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་བྱས་བསགས་ཚང་བའི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་རེ་ཨེ་འོང་གི་ཆེད་དུ་འབད་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་པས་ཚུལ་འདི་ལ་ཡིད་སྨོན་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཐེབས་ངེས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། ཞིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་དང་བླ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གཉན་པར་གསུངས། དེ་དག་ལས་སངས་རྒྱས་ནི་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱ་བ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དོན་དང་རྣམ་སྨིན་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་ཡེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། འདས་ཆེན་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་བས་སངས་རྒྱས་སྐད་ཅིག་ཙམ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། ཁང་བཟང་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་

232

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་སློང་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ཕུལ་ཏེ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་བཞེངས་པ་དང༌། སྐུ་གཟུགས་ཚོན་གང་ཙམ་བཞེངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁར་དོར་བ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།
ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཡང༌། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཆོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བཟུང་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བས་ཆོས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱ་ཡི། ཟང་ཟིང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང༌། ཆོས་སྤོང་གི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པས་ཤེས་སོ། །དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་བཞིའམ་ལྔ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་སྲས་པོ་ཏོ་བས། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་མི་འཐོབ། དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པས། དགེ་འདུན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

233

ཁོ་ན་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང༌། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྫས་བརྐུས་པ་སླར་ཕུལ་ན་འདག་ཅིང༌། དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་བརྐུས་པ་ཚོར་བ་མ་མྱོང་བར་དུ་མི་འདག་ལ། ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ཡིན་ན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། གཞན་ཡིན་ན་མནར་མེད་ཀྱི་འཁོར་མུན་གནག་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འགའ་ཞིག་ཁྲོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་ར་མུན་གནག་ཏུ་བཅུག་པ་བས། ཁྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རུངས་པ་འདི་མི་བལྟའོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྡིག་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང༌། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཕྱུང་བ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མིག་སླར་བསྐྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་རར་བཅུག་པ་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་སྒྱུར་རམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་བས་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ལ་དང་བས་བལྟ་བ་དང༌། དང་བས་བལྟ་འདོད་ཅིང་དེའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་ནུས་སོ།།རང་ཅག་ལྟ་བུས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཚོད་ཤེས་པར་དཀའ་བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་ཙ་ན། གང་ཟག་སྤྱོད་པ་བཟང་ངན་ཅི་

234

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འདྲ་མཐོང་ཡང་དག་སྣང་སྦྱང་གང་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་གུས་པར་བྱ་བ་གནད་དུ་ཆེའོ། །འོ་ན་ཆོས་སྤོང་གི་ཉེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལའང་དག་སྣང་སྦྱོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་དང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་དང༌། ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོས་སྤོང་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པས་ཆོས་གང་ལའང་བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཚད་མར་བཟུང་བར་བྱ་ཡི། ཕྲད་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྣང་སྦྱོང་བའི་ཁུལ་གྱིས་ཆོས་སྤོང་བ་ཇི་ལྟར་རུང༌། དེས་ན་གང་ཟག་ལ་དག་སྣང་དང་ཆོས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་གདམས་ངག་ཆེན་པོའོ།།
རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སྡིག་པའི་ཉེས་དམིགས་མི་ཤེས་པས་སྔ་མ་ལ་འགྱོད་པ་དང་ཕྱི་མ་སྡོམ་སེམས་མེད་ཅིང༌། སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲུབ་མི་མཁས་པའི་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྡིག་པ་གང་བྱས་ལྕི་ལ། ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་འགྱོད་སྡོམ་དང་སྡིག་པ་མི་གསང་བར་དེའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་སྒྲུབ་ཤེས་པའི་མཁས་པའི་རྟེན་ལ་སྡིག་པ་ཕལ་ཆེར་ཡང་བར་གསུངས། མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ཀོང་བུ་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ལ་སྙིང་པོ་རི་རབ་ཙམ་གྱི་མར་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་མར་མེའི་སྙིང་པོ་འབྲུ་མར་གྱིས་བསྐུས་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་གསུངས་པས་རབ་བྱུང་གི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

235

རྟེན་ལ་དགེ་བ་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བར་ཤེས་ནུས་ཏེ། འདི་གཉིས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞིང་འདྲ་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་ཤོས་ལྷག་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྱིམ་པ་ཕལ་པ་ལས་དགེ་བསྙེན་ལྟ་བུའི་སྡོམ་ལྡན་ལྷག་ལ། དེ་ལས་རབ་བྱུང་དང༌། རབ་བྱུང་ཡང་དགེ་ཚུལ་ལས་དགེ་སློང་རྟེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ལ་དགེ་བ་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེའོ། །སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཁྱིམ་པ་ཐ་མལ་བས་མི་དགེ་བཅུ་འཇོལ་ཉོག་ཏུ་སྤྱད་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་རབ་བྱུང་གིས་ཉེས་བྱས་གཅིག་བྱས་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེ་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པའི་གམ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྡིག་པ་བྲུད་བྲུད་ཡིན་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདི་ལ་ཐུག་པར་སྣང༌། དེ་ལྟར་རང་ཅག་སྡོམ་པ་མང་པོ་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སྡིག་གང་བྱས་ཀྱང་ལྷག་པར་མཐུ་ཆེ་བས་ན། སྡིག་པའི་ཁོལ་པོར་མ་སོང་བར་ཚེ་མཇུག་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེལ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་བར་རིགས་སོ།།
དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང༌། སྦྱིན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། དེ་ལས་བཟོད་པ་ལྷག་པས་མཚོན་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་གི་དམན་མཆོག་དང༌། ལས་ལམ་བཅུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལྕི་ཡང་བཤད་ཟིན་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས།

236

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། དད་པ་དང་དུག་གསུམ་མེད་པ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་རིང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་རྣམས་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པ་ལྷག་པར་མཐུ་ཆེ་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ནས་མཆོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱས་པ་ལ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྙེད་དུ་མཆོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་ནམ་མཁར་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་སྤྱོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་རྒྱུན་རིང་བས་བྱས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་དང༌། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བླ་མ་སོགས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དགེ་རྩ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཇོམས་ཤིང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་སྨིན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱིན་པས་སོ།།
འདི་རྣམས་ཞིང་དང་བསམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྲོ་བས། བདག་ལྟ་བུ་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་ལ་ཁད་པ་རྣམས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མི་འཕྲད་པའི་ངེས་པ་དཀའ་བ་དང༌། དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཚིག་རིས་བྱང་བ་དང༌། ཁ་ཏོན་ཕྲན་བུ་རེ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་རློམ་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་སླ་བས་ན། རྒྱུན་པར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་རྐ་མགོ་སྨད་ཅི་ཐུབ་བྱ༑ དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

237

རློམ་སེམས་པ་དང༌། མང་དུ་ཐོས་པས་རློམ་སེམས་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་རློམ་སེམས་པ་དང༌། མཛའ་བཤེས་དང་སློང་མོ་སྟེར་བ་མང་བའི་རྒྱུས་རློམ་སེམས་པ་རྣམས་དམྱལ་བར་མྱུར་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་བཞིར་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་བྱ་མཐར་ཐུག་རྣམས་རང་ཉིད་ཕུང་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་གཟབ། སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན། ལམ་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་རེ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུའང་ཀུན་སློང་ཁྱད་པར་ཅན་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པས་བསམ་པའི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང༌། སྦྱོར་བའི་སྐབས་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། ཡན་ལག་བདུན་པ་མཎྜལ་གསོལ་འདེབས་སོགས་ནན་ཏན་བྱས་པས་ཞིང་གི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང༌། དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་གནས་བཞིན་བསྒོམས་པས་རྟེན་གྱི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་དང༌། སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་སྒོས་སྟོབས་ཆེ་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་བཞི་ག་ཚང་བ་དང༌། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གི་དམིགས་རིམ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་དངོས་སམ། དེ་འདྲེན་བྱེད་ཅི་རིགས་པར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ། དམ་པའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་མཐིལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་འདི་ལ་ལྡོག་ཏུ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་འབྱུང་ངོ༌།།

238

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལའང་རྟག་པར་བྱས་པའམ་སྐབས་ཕལ་ཆེར་དུ་བྱས་པའམ་ལན་རེ་ཙམ་བྱས་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་སྔར་བསྟན་པའི་ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། སྲོག་གཅོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་གང་རུང་ངམ་རེ་རེས་དམྱལ་བ། འབྲིང་བཅུས་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཟློག་སྟེ་གསུངས་པ་སྔ་མ་དང་སྒྲས་ཟིན་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བ་འབྲིང་གིས་འཕངས་པ་རྣམས་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་རིས་མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་ཆེར་དགེ་བའི་རྫོགས་འབྲས་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པས། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གཉིས་ལ་མི་དགེ་བ་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་ན་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སེམས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་ཚེ་ཚད་སོགས་སྔར་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བསྒོམ། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ལས། མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། བསྡུས་འཇོམས་སུ་ལྕགས་ཀྱི་རི་ལུག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུས་འཚིར་བ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

239

སོགས་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་དང༌། དམྱལ་བའི་ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་ནགས་ཚལ་རལ་གྲི་ལོ་མ་ཅན་སོགས་དང༌། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཟངས་ཁོག་ཉི་མས་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་བདག་འབྲས་སུ་བསྙོན་དུ་མེད་པས། མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་ཕལ་ཆེར་ངན་སོང་དུ་མེད་པ་མིན་ཡང༌། ལམ་རིམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ངན་སོང་དུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཟད་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་དུས་སུའང་སྔོན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་མྱོང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ངན་འགྲོ་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་སོགས་བཅུས་རིམ་པ་བཞིན་ཚེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང༌། འཁོར་གཡོག་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ཞིང་ཁྱིམ་ཐབས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། སྐུར་བ་མང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསླུ་བ་དང༌། མཛའ་བཤེས་དང་བྱེ་བྲལ་དུ་འགྲོ་ལ་འཁོར་གཡོག་ངན་པ་དང༌། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་གཏམ་ཐོས་ཤིང་འཐབ་མོའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཚིག་གཟུང་བར་མི་འོས་ཤིང་མ་ངེས་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། འདོད་པ་ཆེ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང༌། ཕན་པ་མི་འཚོལ་ཞིང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ལྟ་བ་ངན་ཞིང་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས།
སའི་དངོས་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་གྱིས་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་བར་བཤད་ཅིང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བརྣབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཇོམས། །གནོད་སེམས་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པར་

240

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཤད། །ལོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་ངན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་འདིར་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། བྱིས་ཆུང་ཁ་ཅིག་བཙས་མ་ཐག་དང་གོག་ཐུབ་ཙམ་ན་འཆི་བ་དང༌། ལ་ལ་ཆུང་དུས་ནས་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་རྒས་ཀྱི་བར་ནད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མི་གཏོང་བ་སོགས་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང༌། འགའ་ཞིག་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དབུལ་ཞིང་འཚོ་ཆས་ཕྲན་བུ་ཡོད་པའང་དགྲས་ཕྲོགས་ནས་མུ་གེས་འཆི་བ་སོགས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་དང༌། བཟའ་ཚང་གི་ཁྲོད་ན་ཡིད་བརྟན་ཕེར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གཞན་དང་ཁ་འཆམ་པ་དང་ཆུང་མ་གཞན་གྱིས་ཕྲོགས་པས་སྙིང་རླུང་ལྡང་ཡང་བྱེད་ཐབས་མི་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ལོག་གཡེམ་གྱི་དང༌། གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མ་ཉེས་པའི་ཁ་གཡོག་སོགས་སྒྲོ་སྐུར་བྱེད་མཁན་མང་བ་དང་བློ་གཏད་ས་དེས་རྫུན་གྱིས་མགོ་བསྐོར་ནས་སླུ་བར་བྱེད་པ་སོགས་རྫུན་གྱི་དང༌། གཉེན་མཛའ་བཤེས་ཕྲད་ཚད་ཐམས་ཅད་དང་ཞེ་མི་མཐུན་པར་རྒྱབ་གྱེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་གཡོག་འཁོར་རྣམས་ལ་ལས་བཅོལ་བ་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་གཤིས་ངན་པ་སོགས་ཕྲ་མའི་དང༌། གཡོག་པོ་འགའ་ཞིག་ཚེ་གང་པོར་དཔོན་རྒན་དྲག་ཅན་གྱི་བཀའ་བཀྱོན་ནམ་བཟའ་དཔོན་བཙན་པོའི་ཚིག་ངན་མི་འདོད་བཞིན་ཉན་དགོས་པ་དང༌། གཏམ་གླེང་བ་རྣམས་གཞན་གྱི་ཞེ་ལ་གཟན་པའི་འཐབ་མོའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་དང༌། གཏམ་བདེན་པར་སྨྲས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཚད་མར་མི་འཛིན་པ་དང༌། དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་དགོས་མེད་ལ་རིག་པ་མྱུར་བ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

241

ལྟ་བུ་མ་ངེས་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ངག་ཀྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སོགས། རང་གཞན་ཀུན་གྱི་སྟེང་དུ་མི་འདོད་པའི་རྐྱེན་ངན་སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་སྡིག་འབྲས་སུ་གོ་ན་བར་ཆད་བཟློག་ཐབས་ཀྱི་རིམ་གྲོར་སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བར་རྟོགས་ནུས་སོ།།
བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་བྱེད་སྙིང་འདོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས། ཕྱིས་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ཚེའང་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་བས་ཐུར་ནས་ཐུར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་ཏེ། སླར་ཡང་ངན་སོང་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་སྟེ༑ ལས་འབྲས་ཀྱི་གནད་ཤེས་ན་རྣམ་སྨིན་ལས་ཀྱང་འདི་ལ་འཇིགས་པར་འོས་སོ། །བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བསླབས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འབུ་སྦྲང་བྲ་ཙིག་སོགས་མཐོང་ཚད་ཐམས་ཅད་གསོད་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་དང༌། ལ་ལ་ཆུང་དུས་ནས་ཁྱིམ་མཚེས་ཀྱི་ཟས་ལྷག་སོགས་བརྐུ་བ་ལ་བསྒྲིམ་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་རྫུན་སྨྲ་བ་ལ་དགའ་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སླ་བ་ཡོད། འདི་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་འཕངས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་སྔོན་མི་དགེ་བ་གང་སྤྱད་ད་ལྟའི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་དཔོག་ནུས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གསུང་

242

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྒྲོས་ལས། སྔ་མ་ཅི་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས། །ཕྱི་མ་གར་འགྲོ་རང་གི་སེམས་ལ་དྲིས། །ཞེས་གསུངས། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། སྲོག་བཅད་པ་ལས་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་སོགས་མཐུ་ཆུང་བ་དང་འཇུ་དཀའ་ཞིང་ནད་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་ཚེ་མ་ཟད་པར་འཆི་བ་དང༌། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ནི་ཐན་པ་དང་ཆར་ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་སོགས་དང༌། ལོག་གཡེམ་གྱི་ནི། འདམ་རྫབ་དང་ལྗན་ལྗིན་མང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བ་སོགས་དང༌། རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ནི། ཞིང་ལས་དང་གྲུ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་དང༌། ཕྲ་མའི་ནི། ས་ཕྱོགས་འབར་འབུར་མཐོ་དམན་དང་བགྲོད་དཀའ་བ་སོགས་དང༌། ངག་རྩུབ་པོའི་ནི། ས་ཕྱོགས་སུ་སྡོང་དུམ་ཚེར་མ་དང༌། རྡོ་གསེག་གྱོ་མོ་མང་བ་སོགས་དང༌། ཚིག་ཀྱལ་བའི་ནི། འབྲས་བུའི་ལྗོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་དུས་སུ་མི་འཆགས་པ་དང་དུས་མིན་པར་འཆགས་པ་སོགས་དང༌། བརྣབ་སེམས་ཀྱི་ནི། ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་པ་སོགས་དང༌། གནོད་སེམས་ཀྱི་ནི། ཡམས་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཁྲུགས་ལོང་མང་བ་སོགས་དང༌། ལོག་ལྟའི་ནི༑ རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག་ནུབ་པ་སོགས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒུད་པ་དེ་དག་གནས་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐུན་མོང་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་གསུངས་སོ།།རང་རེའི་ཡུལ་འདིར་ཐན་པ་དང་ན་ཚ་འཁྲུག་ལོང་སོགས་བྱུང་ཚེ། མོ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཤི་འདྲེས་གནོད་པ་ཡིན་པས་མནན་སྲེག་ལྟ་བུའི་དྲག་པོའི་ལས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

243

སྦྱོར་གལ་ཆེ་ཚུལ་སོགས། སྐྱིད་སྡུག་ཐམས་ཅད་འཕྲལ་རྐྱེན་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ། དྲག་ཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པ་འདི་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཆེན་པོར་འདུག །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བྱམས་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། བོད་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ས་དར་རྡོ་དར་ཡིན་ཟེར་ཡང་ན་ཚ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དོ་གལ་ལ་ཐུག་པ་ན། མི་འདོད་པ་འདི་དག་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་ཟེར་མཁན་ཤིན་ཏུ་དཀོན། འདྲེ་ཞིག་གིས་གནོད་འདུག་ཟེར་ནས་ལེ་ལན་གཞན་ལ་བདའ་བ་མང་པོས་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ནས་དེ་དག་བཟློག་ཐབས་བྱས་ཀྱང༌། ལས་འབྲས་ལ་རྨོངས་ནས་བྱས་པས་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལས་མི་ཡོང༌། སངས་རྒྱས་ལ་དྲིས་ན། མི་འདོད་པ་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་དུས་འདིའི་སྐབས་ལས་འདི་བྱས་པས་མི་འདོད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། རྒྱུ་ཁོ་ན་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་ལེ་ལན་བདའ་ས་གང་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང༌།

དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ།

གཉིས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དཀར་པོའི་ལས་ནི༑ སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་ལ་མཚོན་ན། ཁྱིམ་པ་ཕལ་པ་ཞིག་ལ་འགྲུལ་པ་གལ་ཆེན་གཅིག་སླེབས་ཏེ་ལུག་གསོད་དགོས་

244

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བྱུང་སྐབས། ཁོའི་བསམ་པར་དུད་འགྲོ་གཉོམ་ཆུང་བླང་དོར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་འདི་ཚོ་སྙིང་རེ་རྗེ། འདི་དང་ངེད་གཉིས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཚུགས་མི་འདྲ་ཡང་སྲོག་ལ་གཅེས་པ་འདྲ་བར་འདུག །མིའི་ངོ་འཛིན་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་རྣམ་སྨིན་མི་བཟད་པ་འབྱིན་པའི་ལས་ངན་གསོག་ག་ལ་རུང་སྙམ་པའི་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་སྡིག་པ་སྤོང་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། གནོད་འཚེ་སྤོང་བར་བརྩོན་པ་དང༌། གསོད་པ་སྤོང་བར་ཐག་བཅད་པ་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བརྐུ་འཕྲོག་བྱེད་དགོས་དང་ཐུག་ན། ནོར་འདི་བསགས་བསྲུང་བརླག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཕུང་ཀྲོལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་འདིའི་ཕྱིར་དུ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་མི་རུང་སྙམ་པའི་མ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ལས་དེ་སྤོང་བར་བརྩོན་ཞིང་སྤོང་བར་ཐག་བཅད་པ་མ་བྱིན་ལེན་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་དུ་འཇོག་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །སོ་ཐར་རིས་བརྒྱད་གང་རུང་གི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སྲོག་གཅོད་མིེ་བྱེད་ཀ་མེད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་ཐུག་ཚེ། ང་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་རུང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་དཔོག་ནུས་ལ། སྐབས་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་མི་ནུས་ཀྱང་དང་པོ་ཁས་བླངས་པ་ནས་བཟུང་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བྱ་དུ་ཡོད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། གནད་འདི་ལེགས་པར་གོ་ན་རང་ནུས་དང་བསྟུན་པའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

245

སྡོམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བླང་ཞིང་བསྲུང་བ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ༌།།རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་བ་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཕེལ་བའི་དགེ་རྩ་སྡུད་པའི་སྒོ་གཞན་ཡང་
མང༌།

འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་རྣམ་སྨིན་ནི། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆུང་ངུས་མི་དང༌། འབྲིང་གིས་འདོད་ལྷ་དང༌། ཆེན་པོས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བ་དང༌། རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་ནི། སྲོག་གཅོད་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེས་དུས་ཚེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང༌། བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་སོགས་མཐུ་ཆེ་ཞིང་ནད་མི་སྐྱེད་པ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་མ་བྱིན་ལེན་སྤོང་བ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་སྦྱར་དགོས། དེ་ལྟར་ལས་དཀར་ནག་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྣལ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའམ་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཡིན་ལ༑ ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་མདོ་སྔགས་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གང་ལའང་ངེས་པ་རྙེད་པ་གཏན་མི་སྲིད་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་བསག་སྦྱང་དང༌། སྨོན་ལམ་དང༌། བླ་མར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འབད་ཅིང༌། ཁྲིད་དམིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡེ་མིག་བྱས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་

246

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་ཡུན་རིང་འདྲིས་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། རང་ཅག་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་དུས་སུ་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་སྙམ་པ་འབྱུང་མོད་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ལས་འབྲས་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཕར་ཞོག།བདེན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་དཀའ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱལ་སྲས་པོ་ཏོ་བས། དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དང་སྟོད་ལུང་པ་གཉིས་མི་ཤ་དང་ནོར་ཤ་ཆགས་ཏེ་འཁོན་ཆེ་བས། ཕོད་ལ་ལ་འགྲུལ་ཆད་ནས་འགྲོ་མི་ནུས། ནན་ཏར་གལ་ཆེ་དུས་མཚན་འགྲོས་བྱེད་དེ། གཉིས་ཀས་ཟོན་བྱེད་པས་དགྲ་མེད་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་མོད། བརྒྱ་ལ་བྱུང་ན་སྐེ་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པས་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་བདེན་ནམ་སྙམ་པ་ཡོད་ན༑ བརྒྱ་ལ་བདེན་ན་དེ་ལས་ཕུང་ཚབས་ཆེ་བ་མེད་སྙམ་དུ་ངན་སོང་གིས་འཇིགས་ནས་སྡིག་པ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡོང༌། རྒྱལ་གྱི་ཏ་ར་ཐང་ན་ཆུ་མེད་པས་ལོ་ཡག་ཙམ་མི་འོང་བས་ས་བོན་བརླག་པའི་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང༌། བརྒྱ་ལ་ལོ་ཡག་ན་འཚེང་སྙམ་ནས་བུན་བླངས་ནས་ཀྱང་ས་ལ་གཏོར་ནུས་པ་ལྟར་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་བདེན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཞིག་ཡོད་ན། ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། རང་རེར་ལོག་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མེད་པས། སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཚེ་འདིའི་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སོག་རུམ་སོགས་ཅི་འགྲུབ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད། དེས་ན་སྐྱུ་ཟབ་པ་བས་སྐྱུ་རྩ་ལ་གཟབ་པའི་དཔེ་བཞིན། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་དང་སྔགས་ལམ་མཐོན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

247

པོའི་རྩད་གཅོད་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྙེད་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།
ཁ་ཅིག་ལྟ་བ་རྙེད་ན་སྡིག་པས་མི་གནོད་པར་སྨྲ་བའང་ལྟ་བའི་གོ་ལུགས་གནད་དུ་མ་སོང་བའི་རྟགས་སུ་མངོན་ཏེ། དགེ་བཤེས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། གནས་ལུགས་དག་ལག་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན། མེ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་སྒོམས། ཚིག་ཏུའང་བརྗོད་ལ་ལག་པ་མེ་ནང་དུ་ཆུག་དང༌། དེ་གཉིས་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་ཡིན་པས་འཚིག་པ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡང་གནས་ལུགས་དག་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་དེས་མི་ཕན། རྒྱུ་སྡིག་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཇི་སྲིད་སྡིག་པ་བྱེད་རིང་ལ་མི་གནོད་པ་མི་སྲིད། ལྟ་བ་རྟོགས་པ་སྙམ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱུ་ན་ཡོད་པ་ཡིན། ལག་པ་མེ་ནང་དུ་བཅུག་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ཚོད་དུ་སོང་ཙ་ན་སྡིག་པས་མི་གནོད་དེ། དེ་ཙ་ན་སྡིག་པ་བྱ་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ༑ ༑འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མདོ་ཙམ་ལས་མ་བཀོད་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱས་པར་འདུལ་བ་ལུང་དང༌། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང༌། མཛངས་བླུན་དང༌། ལས་བརྒྱ་པ་དང༌། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

248

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལས་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་མངོན་མཐོ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ལས་ལམ་བཅུར་སྤང་བླང་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་མོད། མིའི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཚོགས་རླབས་ཆེན་གསོག་པར་ནུས་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་དགོས་པས། འདི་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱེད་ལས། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་བརྒྱད་ནི། སྔོན་གྱི་འཕེན་པ་བཞིན་ཚེ་རིང་དུ་གནས་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་གསོག་པར་བྱེད་པ་དང༌། གཟུགས་བཟང་བས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་དགའ་ནས་འདུ་ཞིང་དེའི་ཚིག་ཉན་པ་དང༌། རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེས་པས་གཞན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བསྒོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྒྲུབ་པ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་དང་གཉེན་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བས་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་དུ་བསྡུས་ཏེ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཚིག་བཙུན་པས་སྙན་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྡུད་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་པས་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་པས་དྲིན་གཟོའི་ཕྱིར་བསྒོ་བ་མྱུར་དུ་ཉན་པ་དང༌། སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་དང་འཁོར་དུ་མི་འཇིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའམ་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་མེད་པ་དང༌།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

249

རང་བཞིན་གྱིས་གནོད་པ་ཆུང་ཞིང་ནད་མེད་ལ་ཚེ་འདིར་དོན་གང་བརྩམས་འགྲུབ་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲོ་བ་ཆེ་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཐོབ་པས། རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ལའང་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྤྲོ་ཤུགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་ལུས་སེམས་ལས་རུང་དང་མངོན་ཤེས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་རྣམས་སོ།།
རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་སྲོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་མི་མཛའ་བ་ཤི་བ་ལ་དགའ་བ་སོགས་ཚེ་ཐུང་བའི་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་ཞིང༌། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བཀྲེན་པ་ལ་ཁ་ཟས་སྦྱིན་པ་དང་གསོད་སར་ཆུད་པའི་སྲོག་སྐྱོབ་པ་སོགས་ཚེ་རིང་བའི་རྒྱུ་རྣམས་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་བཞེངས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་སོགས་འགལ་རྐྱེན་སྤང་བ་དང༌། བཟོད་པ་བསྒོམ་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང༌། གཞན་ལ་མར་མེའི་སྣང་བ་དང་གོས་གསར་པ་དང་རྒྱན་ཆ་སྦྱིན་པ་སོགས་གཟུགས་མཛེས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་ངན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ང་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ནས་རིགས་དང་ན་སོ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒན་པ་དང་བླ་མ་དང་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། སེར་སྣ་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་ཕྲ་མ་སོགས་འགལ་རྐྱེན་སྤང་ཞིང༌། སློང་བ་ལ་ཟས་གོས་སོགས་སྦྱིན་པ་དང༌། ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་དང༌།

250

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ནད་པ་དང་བཀྲེན་ཕོངས་དང་བཤུལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཞིང་དང༌། ཆོས་སྨྲ་བ་དང་བྱང་སེམས་དང་བླ་མ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་གང་མཁོ་སྦྱིན་པའོ།།
ལྔ་པ་ནི། རྫུན་སོགས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་སྤོང་བ་དང༌། བདེན་ཚིག་དང་འཁོན་པ་འདུམ་པའི་ཐབས་སོགས་སྨྲ་བའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བར་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཕ་མ་དང་ཉན་རང་དང་བླ་མ་ལ་གུས་པས་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྙས་ཐབས་ཀྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་མིང་གིས་འབོད་པ་དང༌། ཕྱུགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་པ་སོགས་བུད་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྤང་བ་དང༌། སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་བུད་མེད་ལ་མི་དགའ་བར་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བ་དང༌། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་འདོད་པ་རྣམས་འདུན་པ་ཟློག་པ་དང༌། ཕོ་དབང་གཅོད་པ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་བླ་མ་འོད་ཀྱི་ཏོག།།དེ་བཞིན་སྨོན་ལམ་བློ་གྲོས་དང༌། །དབང་པོ་ཞི་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ། །བདག་ནི་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་སྟེ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་བསླབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྡུང་བརྡེག་བྱེད་པ་དང༌། མི་མཛའ་བ་ན་བ་ལ་དགའ་བ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་དུད་པས་བདུག་པ་སོགས་ནད་མང་བའི་རྒྱུ་རྣམས་སྤང་ཞིང༌། བཀྲེས་པ་ལ་བཟའ་བཏུང་སྦྱིན་པ་དང་ནད་པའི་ནད་གཡོག་དང་སྨན་ཟོང་སྦྱར་བ་སོགས་ནད་མེད་པའི་རྒྱུ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

251

སྒྲུབ་པ་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། བུ་རམ་ཞུན་མར་སྦྲང་རྩི་ཏིལ་མར་ལན་ཚྭ་སྟེ་སྙིང་པོ་ལྔ་བྱིན་པ་དང་སྐྲག་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པས་སྟོབས་པོ་ཆེར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་དང་ལུས་སྲོག་འདོམ་པའི་ཚེ་ན་ལུས་སྲོག་ཡལ་བར་འདོར་གྱི་ཆོས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་ཅིང་ང་རྒྱལ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཉམ་ཆུང་གིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ཅིང་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་མཆོག་སྦྱིན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་འཇིགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་དང༌། ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ཡང་དག་པར་གསོ་བར་སྤྲོ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་དབུལ་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་སྦྱིན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་རྡོ་ཐལ་གྱིས་བྱུག་པ་དང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་སྒྲོག་པ་དང༌། སེམས་ཅན་དབུལ་ཕོངས་པ་ཁུར་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁུར་ཁྱེར་བར་སྤྲོ་བ་སྟེ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བཅུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསླབ་པའོ།།
ཚེ་རིང་བ་དང་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྡིག་པ་གསོག་པའི་རྐྱེན་དུ་སོང་ན་ཕུང་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་རིགས་དང་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་སྡིག་སྤྱོད་རླབས་པོ་ཆེའི་རྒྱུར་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས། བཟོད་

252

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཙོ་བོའི་གནས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་སྨོན་ལམ་གདབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་གལ་ཆེ་བས་ན། བདག་གིས་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་བཟང་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཚེ་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྡིག་པའི་རྐྱེན་དུ་མི་འགྲོ་བར་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། དཔེར་ན་ཞིང་པ་ཀུན་གྱིས་ན་ནིང་སོ་ནམ་ལ་འབད་རྩོལ་བྱས་པས་ད་ལོ་སྟོན་ཐོག་ལོངས་སྤྱད་དུ་ཡོད་ལ། ད་ལོ་སོ་ནམ་ལ་འབད་པས་སང་ཕོད་སྟོན་ཐོག་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོང་བ་ལྟར། འོ་སྐོལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་བསོད་ནམས་བག་རེ་བསགས་པས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ལ། ད་ལྟ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་འབད་པས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོས་བསོད་ནམས་གསོག་ཅི་ཐུབ་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། རང་ནུས་དང་བསྟུན་པའི་བསོད་ནམས་རླབས་ཆེ་རྒུ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པ་དང༌། མངོན་མཐོའི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གདབ་བོ།།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

253

བསམས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ།

གསུམ་པ་བསམས་ནས་འཇུག་ལྡོག་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ན་དམིགས་ཁྲིད་ལན་ཁ་ཤས་བསྐྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རེ་བ་མི་བྱེད་པར། ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་ཡུན་བསྲིངས་ནས་སྔར་བཀོད་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་དང༌། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གར་འགྱུར་ཞིབ་པར་བརྟགས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཏན་མ་གོས་པར་བྱ་བ་ལ་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དོ། །དམ་པ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པའི་སྐབས་སུ་རྡེའུ་དཀར་ནག་མང་པོ་བསགས་ནས། མི་དགེ་བའི་སེམས་རྒྱུ་དུས་རྡེའུ་ནག་པོ་རེ་བཞག །དགེ་སེམས་རྒྱུ་དུས་དཀར་པོ་རེ་བཞག་པས། དང་པོར་རྡེའུ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་ཕུང་པོར་འབྱུང་བ་ལ། ཕྱིས་རིམ་གྱིས་རྡེའུ་ནག་པོ་ཇེ་ཉུང་དང་དཀར་པོ་ཇེ་མང་དུ་སོང་སྟེ་མཇུག་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་བསླབ། འདི་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ཞིག་དང་དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།
གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པས། ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་སྡོམ་པ་གསུམ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང༌། སྡིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ་སྟོབས་བཞི་ལས། དང་པོ་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི།

254

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསགས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མཐུན་བདག་འབྲས་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱིན་པའི་ཚུལ་སྔར་བཀོད་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས། དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་འགྱོད་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པའོ། །སྡིག་པ་ལ་ཁ་ཙམ་མིན་པར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འགྱོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སྟོབས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གནད་དུ་ཁེལ་བ་རེ་ཡོང་བས་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་
གསུངས།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་ཀློག་པ་དང༌། གདོད་མ་ནས་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཟློས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང༌། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་སྟེ་བསླབ་བཏུས་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དྲུག་དང་གཞན་ཡང་མང༌། སྡིག་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོ་ཀུན་སྤྱོད་དུ་གསུངས་པའང་སྣང༌། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་མཆོད་བསྐོར་བ་སྐུ་པར་དང་སཱཙྪ་འདེབས་པ་སོགས་དང༌། ངག་གིས་མདོ་སྡེ་ཀློག་པ། གཟུངས་སྔགས་དང་མཚན་བརྗོད་པ་སོགས་དང༌། ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བ་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་འབད་ན་གཉེན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

255

པོ་ཀུན་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསུངས། ལུས་ངག་གི་དགེ་སྦྱོར་དེ་དག་ལ་འབད་པའི་སྐབས་སུའང་ཀུན་སློང་དག་པའི་རྩིས་ཟིན་པ་དང༌། འདིའི་མཐུས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིག་ལྟུང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྷག་མེད་དུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། གསུམ་པ་ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ནི། དུག་ནད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་ཉེན་པའི་མི་དེ་ཟས་དུག་ཅན་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་བཞིན། སྡིག་པ་སྔར་བྱས་ལ་འགྱོད་པ་དྲག་པོས་ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བྱེད་སྙམ་པའི་སྡོམ་སེམས་བསྟེན་པའོ།།དེ་ལྟར་སྡོམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལག་ལེན་ལའང་སྤོང་སླ་བ་རྣམས་གཏན་མི་བྱེད་པ་དང༌། ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱང་མ་མཐའ་ཟླ་བའམ་ཉིན་ཞག་ཁ་ཤས་རེའི་བར་སྤོང་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད་པ་དང༌། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་སྡིག་ལྟུང་འདི་དག་གཏན་དུ་སྤོང་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག་སྙམ་དུ་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བ་དང༌། བདག་གིས་སྡིག་པ་འདི་རྣམས་མྱུར་དུ་སྤོང་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་གདབ།
བཞི་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། སྡིག་འབྲས་བཟོད་དཀའ་བ་རྣམས་མྱོང་དགོས་ཚུལ་བསམས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། རང་རྒྱུད་སྡིག་ལྟུང་གིས་ཤས་ཆེར་གོས་པའི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས། དགེ་རྩ་ཞན་ཅིང་སྡིག་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་

256

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྙིང་རྗེ་དང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམ་པའོ། །སྟོབས་གཞན་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ཐོ་ཙམ་བཤགས་པའི་སྐབས་སུ་བཀོད་པ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་སྟེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་བཀླག་ཅིང་དེའི་དོན་བཞིན་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་སོ་ལྔའི་མཚན་བརྗོད་པ་སོགས་གཉེན་པོ་ཀུན་སྤྱོད་ཅི་རིགས་བསྣན་ནས་ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཚུལ་གོ་སླ་བར་སྣང་བས་མ་བྲིས། བྱང་ཆུབ་ལྟུང་བཤགས་ལས་སྟོབས་བཞི་ཚང་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ལྟུང་བཤགས་འདོན་དུས་སྟོབས་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་སྐྱོང་ནུས་ན་ལག་ལེན་སྐབས་ལྟུང་བཤགས་གཅིག་པུ་བསགས་ཀྱང་མི་ཆོག་པ་མེད། ལྟུང་བཤགས་ལ་སྟོབས་བཞི་ཚང་ཟེར་བ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསམ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བཏོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་མི་རུང༌། སྤྱིར་སྡིག་པ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྡམ་དུ་ངེས་པས། སྟོབས་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པ་ལ་འབད་ནུས་ན་བྱས་བསགས་ཚང་བའི་སྡིག་པ་ལྕི་ཤོས་རྣམས་ཀྱང་འདག་པར་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས།
སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྡམ་ལ་འབད་པས་སྡིག་པ་ལྷག་མེད་དུ་དག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མང་སྟེ། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་གཅུང་དགའ་བོ་དང་སོར་ཕྲེང་ཅན་སོགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་དང༌། དུས་ཕྱིས་སུའང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གནས་གཞི་ཞིག་ཏུ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

257

པཎྜི་ཏ་དྷརྨ་སིང་ཧ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཕམ་པ་དང་པོ་བྱུང་བས། འགྱོད་པ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་ཏེ་གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྡམ་ལ་ཡུན་རིང་འབད་པས་སྡིག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་མང་པོ་བྱུང༌། དེ་ནས་ཕྱིར་འོང་སྐབས་ཆུ་བརྒལ་བའི་གྲུ་ནང་དུ་འཇུག་རྩིས་བྱས་པར་སྔོན་གྱི་གྲོགས་པོ་དགེ་སློང་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་པས་ང་དང་གྲུ་གཅིག་ཏུ་གཞུག་མི་བཏུབ་ཟེར་བ་ལ་སྡིག་པ་དག་ཡོད་ཚུལ་སྨྲས་ཀྱང་ཡིད་མ་ཆེས་པའི་ཚེ། དྷརྨ་སིང་ཧས་བདག་གི་སྡིག་པ་མ་དག་ན་ཆུའི་གཏིང་དུ་བྱིང་བ་དང་ལྷག་མ་མེད་པར་དག་ན་མི་འབྱིང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་ཚིག་བརྗོད་ནས། ཆུའི་སྟེང་དུ་ཕྱིན་པས་ས་ལ་འགྲོ་བ་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱིང་བར་ཕར་ཁར་སླེབས་པ་དང༌། བོད་དུའང་གཙང་བཙུན་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཟེར་བ་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་སྐབས་འགྱོད་པ་དྲག་པོས་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་ལ་འབད་པས། སྡིག་པ་དག་པའི་རྟགས་མཚན་མང་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྙེས་ཤིང་ཚེ་གང་པོར་གཞན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་དང་དུ་མི་ལེན་པར་དགེ་སྦྱོར་ཁོ་ན་ལ་གཞོལ་བ་བྱུང་བས། གནས་བརྟན་བགྲེས་པོ་ཞིག་གིས། དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཐ་སྙད་ཕྲ་མོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་མིང་ཅི་ཡོད། དགེ་བསྐུལ་ཞིག་ཏུ་ཟད་མོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྔོན་རབས་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་མང༌། སྡིག་པ་བྱས་ཀྱང་བཤགས་པས་ཆོག་སྙམ་ནས་བག་མེད་དུ་འཇུག་པའང་གཏན་མི་རུང་སྟེ༑ དཔེར་ན་རྐང་ལག་བསྣད་པ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་བསམ་བཞིན་

258

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དུ་གཅོག་མི་འོས་པ་དང་འདྲ་བས་སོ། །མདོར་ན་ད་ལྟ་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་དྲིན་ལས། སྟོབས་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་ལག་ལེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམ་པའི་དུས་འདིར་རྒྱུན་པར་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྡམ་ལ་འབད་ནས། འཆི་ཁར་འགྱོད་པ་མེད་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བཞིན་བསྒོམ་མོ།། །།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་སྡུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དེའི་ཟླས་དྲངས་པའི་ཉེས་དམིགས་གང་འཚམས་བསྒོམས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་ལ་འབད་པས་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་ངེས་མོད། སྡུག་བསྔལ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་ན་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྱོར་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས། རང་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གཅིག་ཏུ་བདེ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

259

བར་འཁྲུལ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བ་ན་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་གཏན་མེད། དེར་མ་ཟད་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ནམ་ཕུགས་ཀྱི་མཐའ་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་ཟླ་བ་གཅིག་ནས་གསོད་པར་ངེས་པ་ཞིག་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་ཐིགས་དང༌། དབྱུག་པས་བསྣུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་ལ། འགའ་ཞིག་གི་ངོ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དབྱུག་པས་བསྣུན་པའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཀྱང༌། ཉིན་རེ་བཞིན་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བས་བདེ་བའི་བློ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་དུ། མངོན་མཐོའི་རྟེན་བཟང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་བཟང་པོའི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་སྟེ་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པར་འདུག་པས་སོ།།

ཐར་པ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང༌། སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །
འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་ཅག་འཁོར་

260

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བར་འཁྱམས་པ་ན་ཚེ་སྔ་མའི་ཕ་མ་སྤུན་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་རྣམས། ཚེ་རབས་ཕྱི་མར་གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་དགྲར་འགྱུར་ཞིང་དགྲ་རྣམས་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དགྲ་གཉེན་མ་ངེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་བུར་འགྱུར་ཞིང་བུ་ཕར་འགྱུར་བ་སོགས་དང༌། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་འདི་ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ངན་སོང་བ་རྣམས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་མ་ངེས་པ་དང༌། ཕྱུག་པོ་དབུལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་དབུལ་པོ་ཕྱུག་པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་བདེ་སྡུག་མ་ངེས་པའོ། །ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་མ་ག་ངྷར་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་པའི་ཚེ། ཁྱིམ་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་པང་དུ་བུ་ཐོགས་པ་ཞིག་གིས་ཉ་ཤའི་བྱ་ན་ཟ་ཞིང༌། ཁྱི་མོ་ནག་མོ་ཞིག་མདུན་དུ་འདུག་པ་ལ་ཉའི་རུས་པ་འདོར་བ་གཟིགས་པ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གང་ཡིན་བརྟགས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པའི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ཞིག་དེར་འཁོད་པ་ལ་གདམས་པ། ཁྱིམ་བདག་འདིས་ཁ་ཟས་སུ་ཟ་བའི་ཉ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་ཕ་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་གྱི་རྒྱབ་ན་རྫིང་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་ཉ་མང་པོ་བཅུས་ཤིང་ཟོས་པས་ཚེ་འཕོས་པ་དང་ཉ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ། བུ་འདིས་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་བཅུས་ཤིང་ཟོས་ཀྱང་སླར་ཡང་ཡང་སྐྱེས་པ་དང༌། ཁྱི་མོ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པས་ཟིལ་ཀྱིས་ནོན་པས་སུ་ལའང་སྦྱིན་པ་མ་བྱིན། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྲུངས་པར་ཁྱིམ་ལ་ཆགས་བཞིན་ཚེ་འཕོས་ནས་ཁྱི་མོར་སྐྱེས་པ་ཕྱིས་སུའང་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

261

བ་དང༌། པང་ན་འདུག་པའི་བུ་ཆུང་དེ་འདིའི་ཆུང་མ་ལ་བྱི་བོ་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། མཚན་མོ་ཞིག་ཁྱིམ་བདག་འདིས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བསད་པ་བུད་མེད་འདི་ལ་ཆགས་པས་འདིའི་རུམ་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་གཅིག་གིས་མི་ཁྱིམ་ཞིག་གི་ཐད་ཀའི་ལམ་པོ་ཆེར་ཕྱུགས་ཤིག་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང་གསོད་སར་ཁྲིད་པ་གཟིགས་ནས། ཕྱུགས་དེ་སྔོན་ཚོང་པ་ཕྱུག་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཚེ། ལྷ་རྟེན་བཙུགས་ཏེ་ལོ་རེ་བཞིན་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱས། འཆི་ཁར་བུ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་རྟག་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བསྒོས་ནས་ཚེ་འཕོས་པ་དང་རང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱུགས་སུ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་བསད་བསད་པ་ལས་འདི་ཉིད་ལན་དྲུག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང༌། མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་དབུལ་པོ་ཞིག་ཁྱིམ་ལ་ཆགས་བཞིན་ཚེ་འཕོས་པ་ཁྱིམ་དེར་གླང་བུ་སྒལ་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་སྒལ་པའི་སྲིན་བུར་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེས་མ་ཐག་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་ཀྱང་སླར་ཡང་ཡང་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔོན་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་ངོ༌།།
སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཟད་ཚེ་འདི་ཉིད་ལའང་མི་ཚེ་སྟོད་སྨད་དང་ལོ་ཟླ་སྔ་ཕྱིར་དགྲ་གཉེན་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བ། དེ་རིང་ཡིད་གཅུགས་པའི་གྲོགས་བཤེས་ཡིན་ཡང་ཚིག་ཟེར་ལུགས་མ་མཛེས་པ་ཙམ་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སང་ཉིན་དགྲའི་དྭངས་མར་འགྱུར་བ་མང་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། ཚེ་གཅིག་གི་སྤུན་ཟླ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་སྲོག་ལ་བསྡོ་བ་དང༌། བུས་ཕ་མ་གསོད་པའང་མཐོང་ན་གཉེན་

262

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཤེས་གཞན་རྣམས་སྨོས་ཅི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲོངས་རྗེས་བདག་མོ་ཞིག་སྤྲང་ཁྱུར་སློང་མོས་འཚོ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་སྔོན་བྱུང་དང༌། ད་ལྟའང་རྒྱལ་བློན་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་མངའ་ཐང་ཉམས་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ཕར་ཞོག །ཉིན་གཅིག་གི་ལྟོ་ཆས་ཀྱང་མེད་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་བྲོས་པ་དང༌། ཕྱུག་པོ་ལ་ལར་སྔ་ཉིན་ནོར་ཕྱུགས་ཆེས་མང་བ་ཡོད་ཀྱང་མཚན་མོ་ཞིག་དགྲས་བཅོམ་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་སྤྲང་འཁྱམས་ལ་འགྲོ་བ་དུ་མ་དངོས་སུ་སྣང་བཞིན་པ་ཡིན་པས་སྐྱིད་སྡུག་ལའང་ངེས་པ་མི་འདུག ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་ས་གང་ཡང་མེད་ཚུལ་ཞིབ་པར་བསམས་ན༑ དགྲ་གཉེན་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཆགས་སྡང་བྱེད་པ་དང་འཁོར་གཡོག་ལོངས་སྤྱོད་ཕྲན་བུ་རེ་འཛོམས་དུས་ཁེངས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་དགག་པར་སླའོ།།
ངོམས་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རང་རེ་སྔོན་ཆད་མིར་སྐྱེས་པའི་དུས་ཀྱི་ནུ་ཞོ་འཐུངས་པ་གཅིག་པུ་མ་གོད་པར་བསགས་ན་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་མང་བར་གསུངས། དེས་མཚོན་ནས་སྔོན་འཁོར་བསྒྱུར་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པའི་གོ་འཕང་ལྟ་བུ་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་མ་མྱོང་བྱ་བ་མེད་མོད། ཡིད་ཚིམ་པ་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པས་ད་དུང་འཁོར་བའི་གཏིང་རྡོར་ལུས་པ་འདི་བྱུང༌། དཔེར་ན་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་དེ་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་རིམ་གྱིས་དཔུང་དང་བཅས་པ་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ་རྒྱལ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

263

ཆེན་རིས་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཀུར་སྟི་དང་བཅས་སྟན་ཕྱེད་བསྟབས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་བར་བརྒྱ་བྱིན་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའི་མཐར། ད་ནི་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འདུག་པས་ཅི་ཡོང༌། བརྒྱ་བྱིན་བསད་ལ་ང་འབའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་བྱའོ་སྙམ་པའི་ངན་སེམས་སྐྱེས་མ་ཐག ནམ་མཁའ་ལས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྔོན་གྱི་ཕོ་བྲང་རྙིང་པའི་དྲུང་དུ་ལྷུང་སྟེ་ཤི་བ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྔོན་རབས་དང༌། ད་ལྟར་ཡང་འདོད་ཡོན་གྱིས་མ་ངོམས་པའི་རྒྱུས་རང་ཉིད་ཕུང་བར་གྱུར་པ་ཆེས་མང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་རོ།།
རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། རྒྱ་ནག་ཥོ་ཏ་ཞིན་ཟེར་བ་མངའ་ཐང་གོང་མ་དང་མཉམ་ལ་ཁད་པ་ཞིག་རྒྱལ་སྲིད་ལ་རྔམས་པས་ཁོ་རང་ལྟོས་བཅས་ཕུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དྲངས་ཏེ། རང་རེས་ལན་འདུས་གཅིག་ཅན་གྱིས་བཅུ་ཅན་ལ་བལྟས་ནས་དེས་མི་ཆོག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་ཀྱང༌། བཅུ་རྙེད་ན་བརྒྱ་ཅན་ལ་བལྟས་ནས་དེ་སྐད་ཟེར་བ་སོགས་སྟབས་འགྲིགས་ན་ཐམས་ཅད་ཥོ་ཏ་ཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཁྱད་མེད་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང༌། བདེ་བ་སྤྱད་པས་མི་ངོམས་པ་འདི་སྲིད་པའི་མཚང་སྡུག་ཤོས་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ནི་ཡིད་ཚིམ་པའི་ཕྱིར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཙམ་འབྱོར་ཞིང་ལོངས་སྤྱད་པས་ཚིམ་པ་མེད་པར་མ་ཟད། སྲེད་པའི་སྐོམ་པ་ཇེ་ཆེར་སོང་སྟེ་སྔར་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་འདོད་ནས་

264

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྡིག་པ་རླབས་པོ་ཆེར་ཞུགས་པས། བདེ་བ་དེ་དག་གིས་ཆ་ཙམ་ཡང་འགྲན་མི་ཕོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀའ་བ་ཡུན་རིང་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་མྱངས་པའི་ཚུལ་བསམས་ནའང་ཆེས་འཇིགས་སུ་རུང་སྟེ། དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཚེ་ཟངས་ཞུན་ཁོལ་མ་འཐུངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིལ་ན་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ལས་མང་བ་དང༌། ཁྱི་དང་ཕག་ཏུ་སྐྱེས་དུས་མི་གཙང་བ་ཟོས་པ་མ་གོད་པར་བརྩིགས་ན་རི་རབ་ལས་ལྷག་པ་དང༌། མཛའ་བཤེས་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་ངུས་པའི་མཆི་མ་བསགས་ན་དེའི་སྣོད་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆུང་བ་དང༌། ཕན་ཚུན་རྩོད་པའི་ཕྱིར་མགོ་བོ་བཅད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་ན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང༌། སྲིན་བུར་གྱུར་ཚེ་བཀྲེས་པས་ས་ལུད་ཟོས་པའང་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་འགེང་ནུས་པར་མྱ་ངན་བསལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཙམ་མྱངས་པ་དང༌། ད་དུང་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་མ་འབད་པར་ཉོན་མོངས་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ན་དམྱལ་བའི་ཟངས་ཞུན་གྱི་ཁུ་བ་སོགས་སྔར་གྱི་དེ་བས་ཆེས་མང་བ་ཞིག་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་སོ། །དཔེ་ཆོས་ལས། སོས་དུས་མེད་པའི་ནད་པ། ཐར་དུས་མེད་པའི་བཙོན་བུ། རྟོལ་དུས་མེད་པའི་མགྲོན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་བའི་ནད་ཅི་འདྲའི་ཡུན་རིང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལོ་ཁ་ཤས་སམ་ཧ་ཅང་འགྱངས་ནའང་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ནས་འཚོ་འཆིའི་ཐག་ཆོད་འགྲོ་ལ། བཙོན་མ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། རང་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

265

ནད་ཀྱིས་མནར་ཞིང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཚུད་པ་འདི་ལ། སོས་དུས་དང་ཐར་དུས་ཡེ་མེད་པས་ནད་པ་དང་བཙོན་མ་གཞན་གྱི་དོ་ཟླ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་འཁོར་བ་ཐར་མེད་ཀྱི་བཙོན་ར་འདི་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཁོ་ནར་འབད་རིགས་སོ།།
ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར། སྔོན་ཆད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་ཤི་བའི་གོ་ས་ཁབ་རྩེ་གཟུགས་པའི་ཚོད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་སྦྲུལ་དང་སྦལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོ་བར་སྐྱེས་དུས་ཀྱི་ལུས་བསགས་ན་ཚད་མེད་པ་སྨོས་མི་དགོས། མིར་སྐྱེ་བ་དཀའ་ཤོས་ཡིན་པར་གྲགས་མོད། མིར་སྐྱེས་ནས་ཤི་བའི་རུས་པའང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་ན་རི་རབ་ཙམ་དང་ཁྲག་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟར་མི་ལུས་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་རློམ་སེམས་བྱེད་རིན་ག་ལ་ཡོད། དེ་ལས་ལྷག་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་ངེས་པར་འདོར་དགོས་པས་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ས་བཅད་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་སྐྱེ་བའི་ཐོག་མ་མི་མངོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་སྔོན་ཆད་མིའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང༌། དུད་འགྲོ་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མངལ་དང༌། སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་རེ་རེ་ཡང་གྲངས་དང་ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ན། འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བ་བླངས་

266

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་ཐོག་མ་གཏན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་འདི་ནས་བཟུང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བགྲང་ཡང་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་བ་ཅི་ཙམ་བླངས་པ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་མྱོང་བར་གདོན་མི་ཟ་ལ། སླན་ཆད་ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་མ་ནུས་ན་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་འདི་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་སྙིང་རླུང་ལྡང་བའི་འོས་སོ། །བཤེས་སྤྲིངས་སུ། མའི་ཐུག་མཐའ་མི་མངོན་པར་གསུངས་པ། སྐྱོ་བའི་རྒྱུར་འགྲོ་ལུགས་བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནི། གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲོས་སུ། རང་གི་མ་དེས་རང་གི་མ་དང་ཁོ་རང་གི་ཕ་མའི་བུ་མོར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པས་མཚོན་མའི་མ་སོགས་ལའང་སྦྱར། རང་གི་ཕ་དེས་རང་གི་ཕ་དང་ཁོ་རང་གི་ཕ་མའི་བུར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་ཤིང་ཕའི་ཕ་སོགས་ལའང་སྦྱར། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་མ་ལའང་དེ་བཞིན་སྦྱར་ན་རང་དང་ཕ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་ཕན་ཚུན་འཁོར་བར་འཆིང་རྐྱེན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱོ་བ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་བྱར་གསུངས་པ་དང༌། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་གི་ལུས་འདི་ཕ་མའི་མི་གཙང་བ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡར་དེད་ན་ཕ་མ་ཐུག་མེད་དུ་སོང་བས་ལུས་འདི་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྡུལ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མི་གཙང་བ་ཚོགས་པའི་གོང་བུ་ཡིན་པར་མཐོང་ན། ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་གོ་རྒྱུ་ཟབ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

267

པར་སྣང༌།

ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱིར་དམའ་ས་ནས་མཐོ་སར་འགྲོ་བ་སྲིད་པ་ཙམ་དང༌། མཐོ་ས་ནས་དམའ་སར་མི་ལྟུང་བའང་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ལྷ་མིའི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པ་ཕལ་ཆེར་དམན་པའི་གནས་སུ་ངེས་པར་ལྟུང་བ་ཡིན། རང་ཅག་ཐོག་མེད་ནས་མིའི་མཆོག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་དང་བློན་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་ཤི་འཕོས་ཚེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་ཐ་ཆད་མཛེ་སྤྲང་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པའང་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། རེས་འགའ་འདོད་ལྷའི་རིས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་གཞན་ལ་ནོར་གྱི་དངོས་གྲུབ་གང་འདོད་དུ་སྟེར་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིས་ཡི་དྭགས་སུ་གྱུར་ཚེ་ཆུ་ཐིགས་གཅིག་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་དང༌། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱིས་གླིང་བཞི་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་ལག་པ་བརྐྱངས་བསྐུམས་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་གླིང་བར་གྱི་མུན་ཁྲོད་དུ་སྐྱེས་པ་དང༌། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་བརྒྱ་བྱིན་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོའི་བར་གྱུར་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཚད་མེད་པ་མངའ་ཞིང༌། ཕལ་པ་གཞན་ལྟ་ཞོག །ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དུ་མས་ཀྱང་ཞལ་མཇལ་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ཡང་ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བའང་བགྲང་གིས་མི་ལང༌། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་གཉིས་དང༌། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞིར་སྐྱེས་ཏེ་ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མགོ་མནན་ཅིང༌། སྡུག་བསྔལ་ཅུང་

268

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་ཆེན་དུ་མའི་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་ལ་གཡོ་མེད་དུ་གནས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་འཕེན་པ་ཟད་ཚེ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའང་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། མདོར་ན་བསགས་པའི་ཐ་མ་འཛད་པ། མཐོན་པོའི་ཐ་མ་ལྟུང་བ། ཕྲད་པའི་ཐ་མ་འབྲལ་བ། གསོན་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐའ་རྒུད་པས་སྡུད་པ་ནི་འཁོར་བ་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་སྐབས་རང་སེམས་འཁྲུལ་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལས། འཆི་ཁར་རྨི་ལམ་དུ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་བ་མྱོང་བ་རྨིས་འཕྲོར་སད་པ་དང་འདྲ་བར་དྲན་ཡུལ་དུ་བཞག་ནས། མི་འདོད་བཞིན་ཉམ་ང་བའི་གནས་སུ་འཁྱམ་དགོས་པས་ན་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་གང་ལའང་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།
གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡང་རང་གཅིག་པུར་སྐྱེ་ཞིང༌། འཆི་བ་ནའང་རང་གཅིག་པུར་འཆི་བ་མ་གཏོགས་གཉེན་བཤེས་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་མི་སྲིད་ལ༑ ཉེ་འབྲེལ་མཛའ་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་ཆགས་སྡང་སྤེལ་བ་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ཙམ་ལས། དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་མྱོང་དུས་ཁོ་རང་ཚོར་བགོ་བཤའ་བྱར་མེད་པས་རང་གཅིག་པུས་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གཉེན་བཤེས་འཁོར་འབངས་སོགས་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བར་དོའི་འཕྲང་ལ་འགྲོ་བ་དང་ལས་ངན་གྱི་རྣམ་སྨིན་ཐོག་ཏུ་བབས་ཚེ། རང་ཉིད་གཅིག་པུས་བསྲན་དགོས་པས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

269

ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་མི་བསླུ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དང༌། གཅིག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ།

སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །

བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

དང་པོ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང༌། བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་
གསུམ་ལས།
མིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

མིའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། བསྡུ་བ་དང་ལམ་རིམ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་འཁོར་བ་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ཡང༌། བདེ་ལམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་མ་དོན་བསྡུ་དང༌། བདུན་མིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱར་བ། དང་པོ་བདུན་མི་ལ་འབྱུང་

270

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཉེ་བས་དེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྒོམས་ན་བློ་སྣ་འཁུལ་ཚབས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་མིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སྤྱིར་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྐྱེས་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང༌། ལྷ་མཚམས་མའི་བུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་ཡང་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་མོད། ཕལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན། དང་པོ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རྣམས་གཞལ་མེད་ཁང་དང༌། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། ཡང་ཐོག་མཐོན་པོར་འཛེགས་པའི་སྣང་བ་འབྱུང༌། བསོད་ནམས་ཆུང་བ་རྣམས་ཆར་རླུང་གིས་ཉེན་ཏེ་ནགས་ཐིབས་པོ་དང༌། རྩིག་པའི་དྲུང་དུ་འབྲོས་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་དང་མཉམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་དུས་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུར་ཡོད། ཟླ་བ་བརྒྱད་དང་བཅུ་ནས་བཙའ་བའང་ཡོད་མོད། ཕལ་ཆེར་ཟླ་བ་དགུའམ་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་ལོན་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་མངལ་དུ་སྡོད་དགོས། བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་ཚེ་མའི་མངལ་དུ་ཟངས་ཚ་བའི་ནང་དུ་བཙོས་ཤིང་བརྔོས་པ་བཞིན་ལུས་དབང་དང་རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་སྟེ་མེར་མེར་པོའི་སྐབས་སོ།།
དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་རེ་རེ་བཞིན་ཀུན་སྡུད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

271

རླུང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེས་རེག་པས་ནུར་ནུར་པོ་དང༌། ལྟར་ལྟར་དང༌། མཁྲང་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཁམས་བཞིའི་བྱ་བ་སྲ་བ་དང་གཤེར་བ་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ལྷག་པོ་རེ་འབྱུང༌། བདུན་ཕྲག་ལྔ་པ་གོར་གོར་པོའི་སྐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་མཚན་མ་ཤ་འབུར་ལྔ་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་མི་སྟོབས་ལྡན་ལྔས་ཐང་ཀ་རྒྱོངས་བྱས་ཏེ། སྟོབས་ལྡན་གཅིག་གིས་དབྱུག་པས་བརྡལ་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་རྗེས་ཞག་བདུན་ཚན་རྣམས་ལ་སྒལ་ཚིགས་དང་ལྷུ་ཚིགས་དང་སོར་ཚིགས་སོགས་འགྲུབ་པ་དང་བུ་ག་དགུ་དོད་པའི་དུས་སུའང་སྡུག་བསྔལ་བླ་ལྷག་རེ་འབྱུང༌། མངལ་དེ་རུམ་དོག་པ་དང༌། མུན་ནག་འཐིབས་པ་དང༌། མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་དང༌། དྲི་མི་ཞིམ་པ་དང༌། ཤ་མ་རློན་པས་དཀྲིས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་མས་བཟའ་བཏུང་ཧ་ཅང་ཚ་བ་བསྟེན་ཚེ་ཆུ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་འཚོད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། འཁྱགས་པ་བསྟེན་དུས་གཅེར་བུར་ཆབ་རོམ་གྱི་ཁྲོད་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང༌། ཟས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཟོས་ཚེ་བྲག་བར་དུ་བཙིར་བ་ལྟ་བུ་དང༌། ཉུང་ངུ་ཟོས་དུས་གནམ་ལ་དཔྱངས་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ཞིང༌། རྒྱུགས་པ་དང༌། མཆོངས་པ་དང༌། བརྡེག་འཆོས་པའི་ཚེ་རི་བོའི་ངོས་ལ་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། འཁྲིག་པ་སྤྱོད་དུས་ཚེར་ལྕག་གིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་
འབྱུང་བར་བཤད།

དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

272

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྫོགས་པའི་ཚེ་ཞག་བདུན་ཚན་སོ་དྲུག་པ་ནས་བཟུང་མངལ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ། བདུན་ཕྲག་ཐ་མའི་དུས་ཁ་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་གིས་མགོ་མཇུག་བཟློག་ནས་བཙའ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ལྕགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་དང༌། གོས་སྟན་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ཚེ་ཚེར་ཁུང་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པར་ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བ་དང༌། ལ་ལ་བཙས་ནས་འཆི་བའང་ཡོད་མོད། བདེ་བར་བཙའ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་ཉེན་པས་འཆི་ལ་ཁད་པ་རྐྱང་པ་བྱུང་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་མི་ནུས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བཤང་གཅི་སོགས་མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་དོང་ནང་ཞིག་ཏུ་ཞག་གཅིག་སྡོད་དགོས་ཀྱང་བསྲན་མི་ནུས་པའི་ཉམས་ལ་དཔགས་ན། ཟླ་བ་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་མངལ་དུ་སྡོད་སྐབས་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཤེས་པར་ནུས། བྱིས་པ་བཙས་མ་ཐག་པ་རྣམས་རྒྱུན་པར་ངུ་བ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པས་ངན་སྐད་བཏོན་པ་ཡིན་པར་གོང་མ་རྣམས་གསུངས། མངལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱས་པར་བྲིས་ན་མངས་དོགས་པས་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་དང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཤེས་དགོས། བཙས་ཟིན་ནས་ཀྱང་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གནས་དང༌། ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་རྟེན་དང༌། བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུས་གནོད་པ་བྱ་བའི་གནས་དང༌། རྒ་ན་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང༌། སིམ་གདུང་བར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

273

མ་གསུམ་ལ་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སྐྱེས་ཏེ་ལས་སྣ་ཚོགས་གསོག་པའི་རྟེན་དུའང་འགྱུར་བས་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུན་མ་ཆད་བར་དུ་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མི་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ།
རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སྔར་གཞོན་པའི་དུས་སུ་གཟུགས་དྲང་ཞིང་མཛེས་ལ་དཀར་དམར་གྱི་མདངས་ཆགས་པ། སྐྲ་ནག་ཅིང་སོ་དཀར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན། པགས་པ་སྲབ་ལ་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང། ཕྱིས་རྒས་པའི་ཁུར་གྱིས་ནོན་ཚེ་ལང་ཚོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ནས་རྐེད་པ་སྒུར་བས་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། བཞིན་རས་སོགས་ལུས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་ཉམས་ནས་གཉེར་མ་འདུས་པ། མདོག་སྡོང་ཤུན་ལྟར་སྔོ་བའམ་སྐྱ་ཁོག་པ། ཁའི་སོ་ཕྲེང་འཐོར་ཞིང་སྐྲ་བ་མོ་བཞིན་དཀར་བ་དང་སྤྱི་ཐེར་དུ་འགྲོ་བ། པགས་པ་འཐུག་ལ་འཇུར་ཐུག་དང་གཉེར་མས་ཁྱབ་པ། མགོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་འདར་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཉམས་པ་དང༌། འདུག་དུས་ཡན་ལག་གི་ལྷུ་ཚིགས་ན་བས་དལ་བུས་སྡོད་མི་ནུས་པར་ས་སྒྱེ་ཐག་པ་ཆད་པ་ལྟར་ཆེམ་གྱིས་ལྷུང་བ། ལངས་པའི་ཚེ་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་བཙུགས་ནས་གྲོགས་མ་བྱས་པར་ལྡང་མི་ནུས་པ། སྨྲ་བའི་ཚེ་ཚིག་གསལ་པོ་མི་ཐོན་པར་ལྡབ་ལྡིབ་ཏུ་འགྱུར་བ༑ འགྲོ་དུས་གོམ་པ་འདེགས་འཇོག་མྱུར་བར་བྱེད་མི་ནུས་པར་བགྲོད་པ་བུལ་བ། མེ་དྲོད་དང་སྟོབས་ཞན་པས་གོས་སྲབ་ན་གྲང་ཞིང་འཐུག་ན་མི་ཐེག་པ། བསྒུལ་

274

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བསྐྱོད་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དབུགས་འཚང་ནས་སྒྲ་ངར་ངར་པོ་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ་དང༌། མིག་གིས་གཟུགས་བལྟ་བར་འདོད་ཀྱང་གསལ་པོ་མི་མཐོང་བ། རྣ་བས་ཆོས་འཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མི་ཐོས་པ། སྣས་དྲི་མི་ཚོར་ཞིང་ཟས་ཞིམ་པོ་ཟོས་ཀྱང་མི་ཞིམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལྕེས་རོ་རྣལ་མ་མི་མྱོང་བ། འབོལ་སྟན་འཇམ་པོ་ལ་བསྡད་ཀྱང་རྩུབ་པར་འཆར་བ་ལྟ་བུ་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རྣལ་མ་མི་མྱོང་བ། བླང་དོར་དང་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་བརྗེད་དེ་དྲན་པའི་མཐུ་བྲི་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཉམས་པ་དང༌། བཟའ་བཏུང་ཉུང་ངུ་རེ་མ་གཏོགས་གང་འདོད་དུ་སྤྱད་ན་འཇུ་དཀའ་བ་དང༌། གླུ་གར་རོལ་མོ་ཆང་འཐུང་འཁྲིག་བདེ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་པ་དང༌། ཚེ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པས་འཆི་བ་སླེབས་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་དུ་སྐྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀའ་བ་ཕལ་ཆེར་རང་རེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། ད་ལྟ་གཞོན་པ་ཞིག་གི་མིག་གློ་བུར་དུ་ལོང་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བས་ཤི་བ་དགའ་ཟེར་བ་ལ་དཔགས་ན། ལྡང་འདུག་མི་ནུས་ཤིང་མིག་ཞར་བ་རྣ་བ་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཐོག་ཏུ་བབས་ན་བཟོད་གླགས་ཇི་ལྟར་ཡོད། ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། རྒས་པ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་དྲག །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྲན་ཐབས་མེད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། མི་དར་བབས་ཤིག་ཡིན་ཡང་ནད་ཀྱིས་ཟིན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

275

ཚེ་ཤ་པགས་བསྐམས་ཤིང་ལུས་སྟོབས་ཤོར་ནས་མལ་སར་ལྷུང་སྟེ་ཐ་ན་ལུས་བསྒུལ་བསྐྱོད་ཙམ་བྱེད་པའང་དཀའ། ཁམས་དྲིས་པའི་ལན་ཙམ་ཡང་འཕྲལ་དུ་སྨྲ་མི་ནུས། ནད་ཚིག་ཟོས་པས་གཞན་གྱི་བྱེད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བློར་མི་འབབ་ཅིང་སེམས་རྒྱུད་སྔར་ལས་རྩུབ་པར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་དང༌། འབྱུང་བཞིའི་འདུ་བ་མ་སྙོམས་པར་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་འཁྲུགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་ན་ཟུག་དང་ཡིད་མྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པས། དུས་ཐུང་ངུ་ལའང་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་འདུ་ཤེས་འཆར་ན་ཉིན་མཚན་སོགས་འདའ་བར་དཀའ་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། གདོན་གྱིས་བརླམས་པའམ་ཁ་ཅིག་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུ་མ་བཟོད་པར་ཅི་དྲག་ལ་ཐུག་པས་ལྕེབ་འགག་བྱེད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་བ་དང༌། བཟའ་བཏུང་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ནད་ལ་གནོད་པར་དོགས་པས་སྨན་པས་བཀག་སྟེ་སྤྱོད་དབང་མེད་ཅིང་སྤྱོད་ལམ་ཡང་གང་འདོད་བྱར་མེད་པ་དང༌། དུག་རིལ་སོགས་སྨན་ཡི་གར་མི་འོང་བ་དང་བཟའ་བཏུང་ངན་ཤོས་ནན་གྱིས་སྤྱད་དགོས་ཤིང༌། མེ་བཙའ་གཏར་ག་སོགས་དང༌། ཁྱད་པར་ཟངས་ཐུར་མགར་གྱི་སོལ་མལ་ནས་བཏོན་མ་ཐག་པའི་དམར་སང་ངེ་བ་དེས་བསྲེགས་པས་གསུར་དུད་ཆིལ་ཆིལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དཔྱད་རྩུབ་པོ་རྣམས་བསྟེན་དགོས་པ་དང༌། སྨན་དང་རིམ་གྲོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕན་པས་ནད་མི་འཚོ་བར་ཐག་ཆོད་ནས་མྱ་ངན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སོགས་ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་འགོ་ནད་དྲག་པོས་ཟིན་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛེམ་

276

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དགོས་པས་གམ་དུ་འཁོར་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པར་འཆི་བ་དང༌། མིག་ནད་ཀྱིས་མིག་ཞར་ནས་ལོང་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་ཡང་མ་རྙེད་པར་དབྱུག་པས་ལམ་བཙལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དང༌། རྐང་པ་ཞ་བས་ཚེ་གང་བོར་གོག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དང༌། མཛེ་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དག་མི་ཁྱུ་ནས་བུད་ཅིང་གཉེན་བཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོར། གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་རྒྱ་སྒོ་ཡན་ལ་མི་ཐར། ལུས་རྨས་ཁྱབ་སྟེ་རྐང་མགོ་ལག་མགོ་རྣམས་ཆད་ནས་རང་རོ་རང་གིས་མཐོང་བ་སོགས་ཉམ་ཐག་པའི་སྣང་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ཏེ། ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཞིབ་པར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང༌། ད་ལྟ་ནད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལུས་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་ནད་ཀྱིས་གདུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བཞི་རྣམས་སྲོག་ཆགས་མི་མཐུན་པ་བཞི་ལྷན་ཅིག་འཛོམས་པ་བཞིན་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་ལ་ཁད་དང༌། སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་གདོན་རྣམས་གཞན་གནོད་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲིམ་པས་ནད་དྲག་པོ་ཞིག་གིས་འདེབས་ལ་ཁད་དུ་ཡོད་པས་ན་འཕྲལ་དུ་ནད་མེད་པ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ།
འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུ་དྲག་པོས་གདུངས་པས་ཤ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ནས་རུས་གོང་པགས་པས་གཡོགས་པ་ཙམ་དུ་སོང༌། ཉིན་མོ་བཟའ་བཏུང་སྤྱོད་མི་ནུས་ཤིང་མཚན་མོ་གཉིད་མི་འོང༌། མོ་བོན་སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཚོ་བར་མཐོང་ནས་བོར། གཉེན་རྣམས་ཀྱང་གསོན་པའི་རེ་ཐག་ཆད། རང་གིས་ཀྱང་སྔོན་ཆད་མི་ཚེ་སྟོང་ཟད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

277

དུ་བཏང་སྟེ་འཆི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དྲན་པས་གཏིང་ནས་འགྱོད། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཉེན་འཁོར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་སྐྱས་ཆེན་འདེགས་དགོས་པ་དངོས་སུ་ཤེས་པས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ཡང་བྱ་ཐབས་མེད། ཁྱད་པར་སྡིག་ཅན་ཕལ་ཆེར་ཞིག་ལ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང༌། ཉམ་ང་བའི་གཡང་དུ་ལྟུང་བ་དང༌། གཤིན་རྗེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་དུ་མས་ཞགས་པ་བཏབ་ནས་འཁྲིད་པ་སོགས་འཁྲུལ་སྣང་དང་འཇིགས་སྐྲག་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང༌། གཞན་གྱི་མཐོང་ཚོད་ལའང་རྐང་ལག་གཡོབ་པ་དང༌། བཤང་གཅི་འཆོར་བ་དང༌། ང་འཐེན་ཟེར་བ་དང༌། སྐད་ངན་འདོན་པ་སོགས་ཡ་ང་བའི་རྣམ་འགྱུར་མང་པོ་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་ཡིན། འདི་ནད་ཡུན་ཐུང་འཚམས་པ་ཞིག་གིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གཟའ་གདོང་ཐུག་དང་ཕོ་གླང་ལྟ་བུས་འཕྲལ་དུ་འཆི་བ་དང༌། མཛེ་ནད་སོགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་འཆི་བ་ལྟ་བུ་སྣ་ཚོགས་དང༌། དུག་མཚོན་མེ་ཆུ་སོགས་འཆི་རྐྱེན་མང་བས་འཆི་ཁའི་སྡུག་བསྔལ་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་མི་ནུས་ཀྱང་རིགས་པས་དཔག་སྟེ་ཤེས་དགོས། མོ་མཁན་ཞིག་གིས་ཁྱོད་འཆིའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་ལའང་འཇིགས་ན། འཆི་བ་མངོན་སུམ་དུ་རང་ཐོག་ལ་བབས་ཚེ་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་གསལ་ཤིང་གིས་ཟུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བསམས་ན་ཤིན་

278

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཏུ་ལེགས་ཤིང༌། སྔར་འཆི་བ་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་པ་རྣམས་འདི་དང་གུང་བསྒྲིགས་ནས་བསྒོམ།
མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། ཇག་པ་ལྟ་བུའི་དགྲ་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་ཅིང་རྐུས་དང་མི་བསད་སོགས་ཀྱི་ཁག་ངན་ཆེན་པོ་ཞིག་འགེལ། བརྡེག་འཆིང་དང་ཁྱིའི་མིང་གིས་འབོད་པ་སོགས་བརྙས་ཆོས་སྣ་ཚོགས་བྱེད། མཚོན་གྱིས་བཏབ་སྟེ་འཕྲལ་དུ་གསོད་པའམ། ཡང་ན་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་ནས་མི་ཚེ་གང་པོར་སྡུག་ལས་སྣ་དགུ་གཏོང་ཞིང་སྡིག་སྤྱོད་མང་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་འདི་ཕྱིར་ཕུང་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་དང་བྲལ་བ་དང༌། ནད་གདོན་གྱིས་གཙེས་པ་དང༌། ལོ་ཉེས་དང་མུ་གེས་མནར་བ་དང༌། མེ་ཆུ་གཡང་སའི་འཇིགས་པ་སོགས་མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མི་འདོད་ཤོས་བཞི་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོ་སོར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་མོ༑ ༑བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་པ་དང༌། སྡིག་ལྟུང་ཚབས་པོ་ཆེས་གོས་པ་དང༌། དེ་དག་གི་རྐྱེན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་སོགས་ལམ་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་སྣང༌།
སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། བུ་སྡུག་ཤི་བའི་ཕ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

279

མ་དག་མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་དྲག་པས་དྲན་པ་སྟོར་ཞིང་སྨྱོས་པ་དང༌། མཆི་མ་རྒྱུན་པར་བཏོན་པས་མིག་ལོང་བ་དང༌། ཕ་མ་ཤི་བའི་དྭ་ཕྲུག་རྣམས་ལྟོ་མ་རྙེད་པར་འཁྱམས་པ་དང༌། ཁྱིམ་ཐབས་ཁ་དྲག་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པ་འགའ་ཞིག་སེམས་ཁྲལ་གྱིས་སྙིང་རླུང་ལྡང་བ་དང༌། ཕྱུག་པོ་དབུལ་པོར་སོང་བ་དང་རྒྱལ་བློན་མངའ་ཐང་ཉམས་པ་རྣམས་མྱ་ངན་གཞན་ལས་ཆེ་བ་དང༌། མིག་དང་རྣ་བ་ཉམས་པ་སོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཤོས་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་ཡོད། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉམས་པ་དང༌། དེ་དག་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ།
འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་སད་སེར་ཐན་པ་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་སྟོན་ཐོག་ལེགས་པོ་ཕར་ཞོག །ས་བོན་གྱི་དོད་ཀྱང་མེད་པ་དང༌། རྟ་གནག་ལུག་སོགས་བསྐྱངས་ཀྱང་ཇག་རྐུན་གཅན་གཟན་དང་ཕྱུགས་ནད་ཀྱིས་གོད་པས་གཞི་མེད་དུ་སོང་ན་འཕེལ་ཁ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་དང༌། ཚོང་བྱས་ཀྱང་དགྲ་དང་མེ་ཆུ་སོགས་ཀྱིས་ཚོང་ཟོང་ཆུད་ཟོས་པས་ཁེ་མེད་པར་བུ་ལོན་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་དང༌། ལག་བཟོ་སྣ་ཚོགས་པས་བཙལ་ཀྱང་རྙེད་པ་གཏན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་འཚོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། སོ་ནམ་པ་རྣམས་

280

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཀྱིས་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཞིང་རྨོ་བ། ལུད་སྐྱེལ་བ༑ ས་བོན་གདབ་པ། ཆུ་འདྲེན་པ། ཡུར་མ་སོགས་ལས་ཀ་སྣ་ཚོགས་ལ་རྒྱུན་པར་འབད་པས་རྐང་ལག་ཐམས་ཅད་སེར་ག་ཞིག་གེ་བར་སོང༌། འབྲོག་པ་ཚོ་དགུན་གྱི་ལྷགས་པ་དང་དབྱར་གྱི་ཆར་པ་ལ་མི་འཛེམ་པར་ཕྱུགས་འཚོ་སྐྱོང་གི་ཕྱིར་རི་ཀླུང་ཐང་གསུམ་ཉུལ་དགོས་པ་དང༌། ཉིན་མོ་ཇག་པ་ལ་སོ་དང་མཚན་མོ་རྐུན་མ་དང་འཕར་སྤྱང་སོགས་ལ་མེལ་ཚེ་བྱེད་པས་གཉིད་ཡུད་ཙམ་ལྡོག་པའི་ལོང་ཡང་མེད་པར་དུས་འདའ་དགོས། ཚོང་པ་རྣམས་ཤར་ནུབ་ལྷོ་བྱང་གི་ཟླ་ལམ་མང་པོར་བགྲོད་པའི་ཚེ་ཉི་ལྷགས་ཁ་ཆར་གྱིས་གདུངས་པ། ལ་ཐུར་འཕྲང་གསུམ་འགྲིམ་པའི་ངལ་བ། རྟ་ཁལ་སོགས་ཤི་བརླག་དང་ཟོང་སྟོར་བའམ་མ་བྲིན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་
མང༌།

དེ་ལྟར་དབུལ་པོ་ལྟོ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕོངས་པ་དང༌། ཕྱུག་པོ་རྣམས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ནོར་རྫས་འཚོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བར་མ་ཟད། བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པར་ཡི་ཆད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། རྙེད་ཀྱང་བསྲུང་བའི་དུས་སུ་དགྲ་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་སོགས་སྲོག་ཡལ་བར་འདོར་དགོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དང༌། བསྲུངས་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་མེ་ཆུ་རྒྱལ་པོ་དགྲ་རྐུན་སོགས་ཀྱིས་བརླག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། སྤྱིར་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ཙམ་མང་བ་དེ་ཙམ་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱང་མང་བ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ལག་ཉུང་ངུ་ཞིག་ཡོད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

281

ནའང་དེའི་ཚོད་ཀྱི་སྲུང་བ་དང་བརླག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད། ནོར་རྫས་གཉེན་འཁོར་ཆེས་མང་ན། དེ་རྣམས་སྤེལ་སྲུང་བརླག་པ་དང༌། དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ། མངའ་ཐང་གི་མཐའ་རྒྱས་ན་མྱ་ངན་གྱི་མཚོ་བརྡོལ་ཟེར་བ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་གཏན་མ་འཛོམས་ནའང་ཉིན་ཟ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་མཚན་གྱོན་རྒྱུ་མེད་པ་དང༌། བུ་ལོན་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བ་སོགས་སྔར་བས་ཀྱང་ཐུ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད། དབང་དང་མཐུ་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ན་སྟོབས་ལྡན་གཞན་དང་འགྲན་པར་འདོད་ནས་འཐབ་རྩོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང༌། ཧ་ཅང་ཁས་ཞན་ནའང་ཀུན་གྱིས་བརྙས་ཐབས་དང༌། སྡུག་ལས་བཏང་བ་མི་འདོད་བཞིན་བསྲན་དགོས་པས་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཐུ། དེའི་ཕྱིར་དྲག་ཞན་བར་མ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅི་རིགས་པས་མནར་གྱིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཚུལ། རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་གསུང་མགུར་ལས། མཐོ་དམན་སྐྱ་བཙུན་ཕོ་མོ་སུ་འདྲ་ལ་བལྟས་ཀྱང༌། །ཆ་ལུགས་རྣམ་འགྱུར་ཕོ་སྒྲོབ་ཆེ་ཆུང་ཙམ་མ་གཏོགས། །སྡུག་གིས་མི་ཚེ་བསྐྱལ་བ་མཉམ་མཉམ་དུ་འདུག་པས། །སྐལ་མཉམ་གྲོགས་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་འདི་སྐྱོ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མིའི་ལུས་ནི་སྲིད་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་གྲུ་ཆེན་དུ་བསྔགས་པ་བཞིན་རྟེན་འདིར་ཐར་ལམ་བསྒྲུབ་ནུས་ན་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་མ་གཏོགས། སྤྱིར་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་འབྱོར་ཕྲན་

282

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བུ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱ་བར་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ།

ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་འདིའི་གནས་ཆེན་པོ་གྲོང་ཁྱེར་འོད་ཅན། ཟླ་བའི་ཕྲེང་བ། གནས་བཟང་པོ། མི་གཡོ་བ་སྟེ་བཞི་ནི་རི་རབ་ཀྱི་རྟེན་གཞི་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སར་སྟེང་འོག་ཏུ་བརྩེགས་ཏེ་ཡོད། གནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་གཅན་དང༌། མགུལ་ཕྲེང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པའི་དབང་གིས་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པ་ཆུ་མཚམས་ནས་ཐོན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་རོལ་མཚོར་གནས་པའི་ཀླུ་རྒྱལ་དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་དང༌། ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་པ་དང༌། ཕྲེང་ཐོགས་པ་དང༌། རྟག་མྱོས་པ་དང༌། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བཅས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྲུང་མ་ལྔར་གྲགས་པ་རྣམས་དང་གཡུལ་སྤྲད་པའི་ཚེ་ཕལ་ཆེར་དེ་དག་གིས་བཟློག་པར་འགྱུར་ལ། གལ་སྲིད་མ་བཟློག་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་དེའི་གནས་ཚུལ་ལྷའི་དབང་པོར་ཞུས་པ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པ་གླང་ཆེན་རབ་བརྟན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་བཀྱེ་བ་ལ་བཅིབས་ཏེ། རྩུབ་འགྱུར་གྱི་ཚལ་དུ་ཁྲུས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

283

བྱས་པས་གཡུལ་ལ་མོས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་དཔུང་ཚོགས་བཞི་བཤམས་ནས། རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གཡུལ་སྤྲོད་པའི་སྐབས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆར་འབེབས་ཤིང༌། གཡུལ་ངོར་སྤྱོད་པའི་གླང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་གླང་གཡོག་དང་བཅས་པས་སྣ་ལྕག་གིས་བརྡབས་པས། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་བཅད་པ་དང༌། དྲལ་བ་དང༌། བྱེ་མའི་འཆིང་བུ་ལྟར་འཐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས། དེའི་ཚེ་མཚོན་ཆ་དང་རོའི་དུམ་བུ་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་ལྟུང་བ་ན་ཁྲག་གིས་མཚོའི་ཁ་དོག་དམར་པོར་འགྱུར་ཞིང༌། ལྷ་མིན་གྱི་གནས་གཉིས་པ་ཟླ་ཕྲེང་དུ་མཚོ་ཀུན་མཐོང་ཞེས་པ་དམག་འཐབ་པའི་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཇི་བཞིན་འཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པས། ལྷ་མིན་ཤི་བའི་ཉེ་དུ་རྣམས་དམག་མ་ལོག་གོང་ནས་མྱ་ངན་ཆེན་པོས་གདུང་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་ད་ལྟ་ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་དུ་གྲགས་པ་ནི། ལྷ་ལྷ་མིན་གྱི་གཡུལ་འགྱེད་པའི་དུས་ཉི་མའི་གཟི་བྱིན་གྱིས་ཡར་བལྟ་མ་ནུས་པ་ན་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ལག་པས་བཀབ་པ་དང༌། སྲེད་པའི་དབང་གིས་ལག་པས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེག་པ་དང༌། གནམ་གྲུམ་པའམ་རི་ངུར་བ་ཞེས་ཟེར་བའང་སྒྲ་གཅན་ཁྲོས་པས་སྐད་ངན་བཏོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས། ས་ཐལ་ཞེས་ནམ་མཁའ་ནས་རྡུལ་མང་པོ་འབབ་པའང་ཐགས་བཟང་རིས་ཀྱིས་རི་འཕངས་པ་ལྷའི་གླང་ཆེན་ས་སྲུང་བུས་སྣ་རླུང་གིས་གཏོར་བའི་རྡུལ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང༌། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་

284

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མ་ཟད། འདི་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་གསར་དུ་མཐོང་བ་མེད་པར་བཤད་དོ།།
ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་པོ་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་ཡང་ནམ་ཞིག་བསོད་ནམས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་དེ་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན། ལྷའི་ལུས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉམས་ནས་ཁ་དོག་མི་སྡུག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། མི་སྙིང་རླུང་ཅན་བཞིན་སྟན་ལ་མི་ཆགས་པར་ཡིད་སྐྱོ་ཆམ་མེ་བ་དང༌། སྔར་རླུང་སོ་མ་རེ་ལངས་ནས་མེ་ཏོག་རྙིང་པ་སྡུད་ཅིང་གསར་པ་འགྲེམ་པར་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རྙིངས་པ་དང༌། གོས་གསར་རྙིང་ཡང་སྔར་དེ་ལྟར་བརྗེ་བ་ཡིན་མོད་ཕྱིས་བརྗེ་མཁན་མེད་པས་གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ་དང༌། མཆན་ཁུང་དང་བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་རྔུལ་འབྱུང་བ་སྟེ་འཆི་ལྟས་ལྔ་དང༌། གོས་རྒྱན་ལས་སྒྲ་མི་སྙན་པ་འབྱུང་བ་དང༌། ལུས་ཀྱི་འོད་སྔར་བས་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཁྲུས་ཀྱི་ཆུ་ཐིགས་ལུས་ལ་འཆགས་པ་དང༌། བློ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། མིག་འབྱེད་འཛུམ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྔ་གང་རུང་བྱུང་བའི་ཚེ། ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

285

ཅད་དང་གཏན་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་ཤེས་པ་དང༌། འཆི་ཁར་གང་དུ་སྐྱེ་བའང་ཤེས་པས་དམྱལ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་ན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་དགོས་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་འབྱུང༌། མདོ་ལས། ལྷ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཕོག་པའི་སྡུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བཅུ་དྲུག་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བར་གསུངས་པའང་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གོ་དགོས། འཆི་ལྟས་ཕོག་པའི་ཡུན་ལ་ལྷ་རང་རང་གི་ཞག་བདུན་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་སོགས་འདོད་ལྷ་དྲུག་གི་ཞག་བདུན་གྱི་ཡུན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་མི་ལོ་ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ། བདུན་བརྒྱ། སྟོང་བཞི་བརྒྱ། ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། ལྔ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ། ཁྲི་གཅིག་དང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་རྣམས་ཡོད་པས་སོ། །སློབ་སྤྲིངས་ལས། ལྷ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ་འཚོ་བ་ཆུ་བུར་ལྟ་བུར་གཡོ་བའི་མི་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན། མི་རྣམས་ལ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མང་ཡང་སྔ་མ་ལྟ་བུ་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཚེ་ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་དགུ་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་མི་ཐུབ་ལ། དེ་རིལ་པོར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཡང་ལྷའི་ཞག་བདུན་གྱི་གམ་ན་ཡུད་ཙམ་ཡིན་པ་ཤེས་སླ། ལྷའི་བུ་ལ་འཆི་ལྟས་བྱུང་སྐབས་ལྷའི་བུ་མོ་ཡང་དེའི་གམ་དུ་མི་སྡོད་པར། ལྷ་བུ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རོལ་བ་མཐོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆགས་སྡང་ཕྲག་དོག་དྲག་པོས་ཡིད་གདུངས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་

286

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འབྱུང༌།

ལྷ་མོ་ལ་འཆི་ལྟས་བྱུང་ཚེ་ལྷའི་བུས་འདོར་བའང་སྔ་མ་དང་འདྲ། སྔར་གྱི་རྩེད་གྲོགས་རྣམས་ལ་ངའི་གམ་དུ་ཤོག་དང༌། ང་ལ་རེག་དང༌། ཕྱིས་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་མི་མཐོང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ང་མི་མཐོང་ཞེས་བསྐུལ་བའི་ཚེ་ལྷའི་བུ་ཁྲེལ་ཆེ་བ་དག་གིས་རྒྱང་ནས་མེ་ཏོག་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་སྙིང་གར་བཞག་སྟེ། ཁྱོད་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་མིའི་འཇིག་རྟེན་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །དེར་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རྨོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ཚིག་རེ་བརྗོད་ནས་འགྲོ། གཞན་ཚོས་མིག་གིས་ཀྱང་བལྟར་མི་སྤྲོ། རྒྱུན་པར་ལྷའི་བུ་དེ་སྲིན་བུ་བྱེ་ཚན་ལ་སྒྲེས་པ་ལྟར་ཉམ་ཐག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་པའི་ངག་གིས། ཀྱེ་ཧུད་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ཚལ། །ཀྱེ་ཧུད་མཚེ་འུ་དལ་གྱིས་འབབ། །ཀྱེ་ཧུད་སྡུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྷ༑ ༑སྨྲེ་སྔགས་འདོན་ཞིང་ས་ལ་ལྷུང༌། །ཞེས་སོགས་སྡུག་སྨྲས་སྣ་ཚོགས་འདོན་པར་གསུངས། སྐབས་གསུམ་པ་ཞེས་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་གང་དུ་སྐྱེས་པ། གང་ནས་སྐྱེས་པ། ལས་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་སྐྱེས་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཀྱང༌། དེ་ཕྱིན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཡེངས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་དགེ་བ་གསར་དུ་བསགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་ལྷག་མ་མེད་ན་ཤི་འཕོས་རྗེས་ངན་སོང་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་མྱོང་དགོས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་སོགས་འདོད་ལྷ་གོང་མ་རྣམས་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

287

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆ་ནས་འོག་མ་དག་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས། དེ་རྣམས་ལ་འཆི་ལྟས་ཕོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱང་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཤེས་ནུས་སོ།།
སྤ་བཀོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དཔལ་འབྱོར་དང་གཟི་བརྗིད་དང་མཐུ་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་དམན་པའི་ལྷའི་བུ་ཁས་ཞན་དག་གིས་མཐོང་བ་ན་ཡིད་ཕམ་ཞིང་སྤ་བཀོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་བར་གསུངས། བཅད་ཅིང་དྲལ་ལ་གསོད་པ་དང་སྤྱུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པའི་ཚེ་ཕ་རོལ་པོའི་དམག་གིས་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་འཕངས་ཏེ་ཡན་ལག་དུམ་བུར་གཅོད་པ་དང༌། ལུས་དྲལ་བ་དང༌། གསོད་པར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་མི་འདོད་བཞིན་མྱོང་དགོས། མགོ་བཅད་ན་འཆི་ལ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཅད་པ་བདུད་རྩི་ཟོས་པས་ཕྱིར་སྐྱེ་ཞིང་འཚོ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་ལྷ་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་བརྡེག་བརྡུང་དང༌། གསོད་པ་དང༌། གནས་ནས་སྐྲོད་པ་དང༌། ལྷའི་བུ་མོ་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང༌། སྤ་བཀོང་བ་དང་བཅད་དྲལ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་ཡོད་པར་བཤད།
ལྷའི་བུ་དྲག་ཞན་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཡང་མི་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ཚེ་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་འདུག་མོད། བྱིས་པ་རྩེད་མོས་

288

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཡེངས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བག་མེད་པར་སྤྱད་པས་དུས་རིང་པོ་ལའང་ཐུང་བའི་འདུ་ཤེས་འཆར་ཙ་ན། ཚེ་གར་ཟད་མི་ཤེས་པར་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་སླེབ་ཡོང་བ་ཡིན། མངའ་རིས་པའི་ཞལ་ནས། སྔོན་ཙ་ན་སྲིད་རྩེ་མན་ཆད་དམྱལ་བའི་གཡང་ཁར་གཞོལ་བར་གསུངས་ཀྱང༌། ད་རུང་ལྷ་ལ་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ནས་འདུན་པ་འོང་གིན་འདུག་པ་ལ། ཕྱིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལན་ཁ་ཡར་མཐོང་བས། ལྷའི་བདེ་བ་དེ་མགོ་སྐོར་ཆེན་པོར་སོང་ནས་ཆོས་བྱར་མི་འོང༌། དེར་ཅི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་དར་ཅིག་སྤྱད་པའི་ཚོད་ཀྱང་མེད་པར། ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་འདུག །དེ་བས་སྤྲང་རྒན་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་མ་ཎི་པདྨེ་བགྲང་བ་ཞིག་འདམ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མད།ཁམས་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྔར་བཤད་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མེད་མོད། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་ཤིང༌། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས། བློ་ངོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང༌། ནམ་ཞིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་པ་ཟད་པའི་ཚེ་རང་ས་ནས་འཆི་བ་དང༌། འོག་མའི་སྲིད་པ་བར་དོར་འཕོ་བ་དང༌། འོག་མ་འདོད་ཁམས་སུ་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་ཡང་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ན་ལོག་ལྟ་མི་སྐྱེ་ཡང༌། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

289

གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་ཐར་པར་འཁྲུལ་ཞིང༌། དེའི་རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འཁྲུལ་ཏེ། སྔ་མ་འཐོབ་པར་འདོད་པས་རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས། ནམ་ཞིག་དེའི་རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མཐུན་བདག་འབྲས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཐར་པ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་འབྱུང༌། དེ་ཕྱིན་ཆད་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་ཆེན་དུ་མའི་ཡུན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མྱོས་པས་གཉིད་འཐུག་ལོག་པ་ལྟར་གནས། འཆི་ཁའི་དུས་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་པ་ན་ཐར་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ནས་དེའི་དབང་གིས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།།
གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་བར་བསྐལ་དང་བསྐལ་ཆེན་འགྱུར་གྱིས་བརྩི་དགོས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་གཟུགས་མེད་བཞིས་ཚེ་བསྐལ་ཆེན་ཉི་ཁྲི་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ཐུབ་པར་གསུངས་པས། ཡུན་དེ་ཙམ་གྱི་རིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་གནས་པ་ཡ་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འདུག་ཀྱང༌། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་གནས་འཕེལ་བའི་ས་བོན་བརྟན་ཆགས་པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས། ནམ་ཞིག་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་གནས་འོག་མར་ལྟུང་བས་ན་ཕུགས་སུ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་དང༌། ཐར་ལམ་དང་ཐར་པར་འཁྲུལ་ན་ལྷག་པར་ཉེན་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གདའ། དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་འབར་

290

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བར་མ་ཟད། བདེ་འགྲོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། གཅིག་ཏུ་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མི་འདུག །དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ཐོབ་ཀྱང་མནར་མེད་ཀྱི་ཟངས་ཁ་ན་གནས་པའི་ཚོད་དུ་ཡོད་ཅེས་དང༌། རྒྱལ་དབང་བདུན་པས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཞེས་གྲགས་ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ཁང་པ། །ཕྱོགས་བཅུ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྲེག་པས། །སྙིང་ལ་གཟན་ཀྱང་རང་གི་སྣང་ཚུལ་དུ་འདུག་པ།། གནས་ངན་འདི་འདྲར་འཁྱམས་པའི་སྣང་ཚུལ་འདི་སྐྱོ་བ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་དང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བསམ་པའི་ཚེ་གནས་འདི་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤར་བས་མི་ཆོག་པས་རང་སྟེང་དུ་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིན། རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་ད་དུང་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མྱོང་མི་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ན། འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གི་གཏན་གྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ནོད་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་འདུག །དེས་ན་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ལག་ཏུ་བླང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

291

དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས་སོག་མའི་མེ་བཞིན་དུ་ཉེར་ལེན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་བྱུང་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་རྒྱུ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང༌། ཡང་ན་འབྲས་བུའི་ལྗོན་ཤིང་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལས་ཉེར་ལེན་ཉོན་མོངས་རྣམས་འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཚེ་སྔ་མའི་ཕུང་པོ་ལས་སྲེད་ལེན་སོགས་དང༌། དེ་དག་ལས་ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོ་དང༌། འདི་ལས་ཀྱང་སྲེད་ལེན་སོགས་དང༌། དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཚེ་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དང༌། སླད་ཆད་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ལེན་དགོས་པ་འདི་ལ་འཁོར་བ་ཟེར་བ་ཡིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང༌། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང༌། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་རྣམས་དང༌། དམིགས་རྐྱེན་ཡུལ་གསུམ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ས་བོན་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་འཇོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་གསུངས་ཤིང༌། འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ན། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཡང༌། འཁོར་བའི་གནས་ཞེས་པའི་ཚིག་རིས་ལ་འཁྲུལ་ནས་འཁོར་བ་བྱ་བ་ལྷ་མིའི་

292

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གནས་དང་དམྱལ་བའི་གནས་སོགས་ཡུལ་ཁམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གོ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྫུ་འཕྲུལ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་འདའ་ནུས་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཟིན་པ་དང་འཁྱམ་འགྱུར་གྱི་དོན་ཡང༌། སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་རིགས་དྲུག་གང་རུང་གི་རྟེན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོར་བཅིངས་ཟིན་པའམ་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཟེར། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞེས་པའི་གང་ལས་གྲོལ་རྒྱུའི་འཁོར་བ་ནི། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་ད་གཟོད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ངེས་པར་ལེན་པ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང༌། ཐར་པ་ཞེས་པའང་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སླན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པ་ལོག་པའོ།།འཁོར་བ་དང་ཐར་པའི་ངོས་འཛིན་འདི་གོང་འོག་གི་དམིགས་ཁྲིད་སྐྱོང་བའི་སྐབས་མང་པོར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་བས་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་རིགས་དྲུག་གང་རུང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་འདུག །དེའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པ་སྟེ། ཚེ་འདིའི་ན་རྒ་འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང༌། ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་འདྲེན་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང༌། ལས་ཉོན་སྔ་མའི་གཞན་དབང་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

293

དུ་སོང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ན་རྒ་འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་མེ་དང་ཚ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པ་ཡིན། འདི་ལ་དགོངས་ནས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་ཕན་ཆད་ན་ཚ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི། ན་རྒྱུ་ཞིག་ན་བ་ཡིན། འཆི་རྒྱུ་ཞིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མིན། འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན། འཁོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྐྱེ་བ་སྤོང་དགོས། དེ་ལ་རྒྱུ་སྤོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སྔར་བཀོད་པ་ལྟར་བསམས་པས། དེ་འདྲའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་གཏན་ཆོད་དུ་སོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ཙམ་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་ཡུན་རིང་པོར་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསྒོམས་ཏེ། སྔར་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བའི་བློ་བཅོས་མིན་དང༌། ད་གཟོད་འཁྱམ་དགོས་པ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་ཚིག་ཙམ་མིན་པ་ཅི་སྐྱེ་བྱ། རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་བློ་ཚོད་ཀྱང་དཔེར་ན་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རླུང་གིས་བུས་པའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལས་འབྲོས་པར་འདོད་པ་དང༌། བཙོན་མ་བཙོན་དོང་ནས་ཐར་བར་འདོད་པའི་བློ་ཅི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེས་

294

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བློ་སྣ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ཇེ་འཕེལ་དུ་གཏང་བར་གསུངས། ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དང་བཙོན་དོང་མུན་པས་ཁེབས་ཤིང་སྡོམ་སྡིག་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པས་གང་བར་ཚུད་ན། དེ་ལ་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འདི་ལས་ཐར་པའི་དུས་ཞིག་ནམ་ཡོད་སྙམ་དུ་དེའི་ཐབས་ཁོ་ན་འཚོལ་ཞིང༌། འབྲོས་པའི་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ན་གོས་སོགས་གདོས་སུ་གང་ཆེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུར་ནས་རང་གཅིག་པུ་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་དེ་དཔེར་བཀོད་པར་སྣང༌། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་གོ་ན་དེ་དག་འཁོར་བའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། ཁྱིམ་མེ་འབར་དང་བཙོན་དོང་ནི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་ཚེ་འདིའི་ལུས་སྲོག་གི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ཕྱིན་མནར་མེད་དུ་ལུས་དང་མེ་དབྱེར་མེད་པར་བསྐལ་པའི་བར་གནས་དགོས་པའང་མཐའ་མེད་ཅིག་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།དེས་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་མཚོན་པའི་དཔེ་བསྟན་པར་མ་ནུས་ཀྱང༌། སྲིད་པ་ལ་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་སྐྱེས་པའི་བློ་ཚོད་ཤེས་ཕྱིར་དཔེ་དེ་རྣམས་བཀོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་སུ་འབྲོག་དགོན་པ་དང༌། སྲིན་མོའི་གླིང་དང༌། མཚོ་འཁྱགས་པའི་བྱ་དང༌། མཐའ་མཐོང་བའི་བྱ་དང༌། ཕྲ་མེན་མའི་བུ་སོགས་དཔེ་མང་པོ་བཀོད་པ་རྣམས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་བློ་འདི་ཚིག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཐེག་པ་མཆོག་དམན་གྱི་ལམ་གང་ཡང་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། མདོ་སྔགས་གང་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

295

གིས་བགྲོད་པར་འདོད་ཀྱང་བསམ་པ་འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་གཞི་རྟེན་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ།།

ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་དང༌། ཐར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ།།

འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་དང༌། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་དང༌། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །

ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་དགོས་ཀྱང༌། ཉོན་མོངས་ནི་ལས་ཀྱིའང་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་མཁན་ཡང་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་

296

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མོངས་ཡིན་ལ། ལས་དེར་གསོས་འདེབས་མཁན་ཡང་སྲེད་ལེན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ལས་གསར་གསོག་དང་ཕྱིས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ལ་རག་ལས་པས་སོ༑ ༑དེས་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ངོ་བོ་ཚེར་མ་འདོན་པ་ལྟར་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཤེས་ནས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ངོ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། འདི་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ༑ ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ།།
དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་གང་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམ་གཡེང་དང༌། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང༌། རྒོད་པ་དང༌། རྨུགས་པ་དང༌། བག་མེད་པ་དང༌། འཛེམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་གིས་མ་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སེམས་འདོད་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པའམ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའམ། སྡུག་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་རྒོད་པར་བྱེད་པའམ། ནང་དུ་སེམས་མི་གསལ་བའི་རྨུགས་པར་བྱེད་པའམ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་མི་བསྲུང་བར་བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བའི་བག་མེད་པར་བྱེད་པའམ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་ངམ་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཛེམ་པ་མེད་པར་བྱེད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

297

པ་གང་རུང་གིས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས། མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དོན་མདོར་དྲིལ་ན། ཉོན་མོངས་གང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་ཞིང༌། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་སྦྱོར་བས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས། སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་སྲིད་པར་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པ་འདྲ།
ཉོན་མོངས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཅུ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ནང་གི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའམ་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང༌། ཕྱིའི་ཡུལ་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའོ། །རས་ལ་སྣུམ་ཞུགས་པ་དབྱུང་དཀའ་བ་ལྟར་འདི་ཡང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་པ་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དམིགས་པ་དེ་དང་དབྲལ་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཟེར། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ཆགས་སུ་ངོས་འཛིན་དགོས་པས་ད་ལྟ་བླ་མ་དང་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཆེ་ཟེར་བ་ཕལ་ཆེར་འདི་དང་ནོར་ཉེན་ཆེ་བར་སྣང༌། ཆགས་པ་འདིས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང༌། ཞེ་སྡང་དང་ཕྲག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་འདྲེན་པ་དང༌།

298

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དགེ་མི་དགེའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་དང༌། སྔར་བསགས་ལ་གསོས་བཏབ་ནས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི། རང་དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང༌། ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། མཚོན་དང་ཚེར་མ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའམ་གནོད་པ་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །འདིས་ཚེ་འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་ཤིང༌། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་བསྐྱེད་པ་དང༌། དགེ་བ་སྔར་བསགས་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་འདི་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད་པར་གསུངས།
ང་རྒྱལ་ནི། ཉེ་རྒྱུ་འཇིག་ལྟའི་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱིའི་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ནང་གི་རིགས་གཟུགས་ཤེས་རྒྱ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་ལས་ལྷག་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཁེངས་པའམ་མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་བླ་མ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མི་གུས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡར་སྐྱེད་མེད་པ་དང༌། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང༌། ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའམ་བྲན་དང་གླེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས།
མ་རིག་པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་མི་གསལ་བའི་མི་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བདེན་བཞི་སོགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་སྙམ་དུ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་ནག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

299

ཐོམ་གྱིས་སོང་ནས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་འདིའི་མཚན་གཞིར་བཞག་ན་གོ་བདེ། མ་རིག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་ཞིང་སྤོང་དཀའ་བ་དང་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞལ་མཐུན་ཡང༌། ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང༌།
ཐེ་ཚོམ་ནི། བདེན་བཞི་སོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་དུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ། །ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གེགས་དང༌། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཐར་པའི་གེགས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་དང་བདེན་བཞི་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ན། དེ་དག་ལ་བླང་དོར་བྱེད་པ་དང་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་པ་སོགས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ངའི་ཞེས་རང་དབང་བའི་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཞིབ་ཆ་དང་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་སོགས་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། འདིས་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང༌། ཉོན་མོངས་གཞན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་བཞེད་པའང་ཡོད། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི༑ འཇིག་ལྟས་གང་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་པའམ། རིས་མཐུན་བཏང་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་

300

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ།།འདི་ཡང་རྟག་ཆད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་དང་འགལ་བས་ན་ལམ་དེས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་གཅོད་བྱེད། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གནས་ལྟ་བ་པོའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ནི། ལྟ་ངན་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་ཞེན་ན། ལྟ་ངན་དེ་དག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་མཆོག་གོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས། འདིས་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་ལ་རྨོངས་ཞེན་འཕེལ་བར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི༑ གཞན་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་འཆལ་ཚུལ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། རིལ་བ་དང་ཚངས་སྐུད་དང་གཡང་གཞི་འཆང་བ་ལྟ་བུའི་ཆ་བྱད་དང༌། རྐང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ་ཉི་མ་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཚུལ་དང༌། ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་བ་ལང་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང༌། དེ་དག་གི་གནས་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྡིག་པ་འདག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང༌། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་མི་སྲིད་པས། མར་འདོད་ནས་བྱེ་མ་བཙིར་བ་ལྟར་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

301

ལས་ཅན་ཡིན།
ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི། ཚེ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་ཅིང་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་འདྲ། ཁྲིད་ཡིག་ལ་ལར་ཆགས་སྡང་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེར་བཅུག་ནས་ངོས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་བློ་དམན་ལ་འཆར་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་དང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས་ཤེས་དགོས།
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་འཁྱིལ་བ་ལ་མུན་པ་ཅུང་ཟད་བབས་ནས་ཐག་པའི་རང་བཞིན་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་ཚེ་དེ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཕུང་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་རྨོངས་ཙམ་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་བར་བཞེད། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་དང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་ལྟ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རེར་མང་པོའི་ཁྲོད་དུ་གཞན་གྱིས་

302

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བརྐུས་བཙུགས་པའི་ཚེ། ང་ལ་ཉེས་པ་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་འདིས་འདི་འདྲ་ཟེར་བ་ང༌ང༌སྙམ་དུ་ང་རང་དབང་བའི་འཛིན་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར། རྒྱུན་པར་ཡང་བློ་ངོར་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་ང་ཚུགས་ཐུབ་ཅིག་ཡོད་ཡོད་ལྟར་འཛིན་པ་འདི་ནི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། འདིས་རང་ཕྱོགས་དང་གཞན་ཕྱོགས་ཞེས་སོ་སོར་རིས་སུ་བཅད་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང༌། དེ་དག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པར་དོགས་པའི་གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་འབྱུང༌། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞན་གྱི་མི་དོ་བར་འཛིན་པའི་ཁེངས་པ་དང༌། རང་བློས་གང་བཟུང་ལ་ངས་བཟུང་བ་ལྟར་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པས་བདག་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་མཐར་ལྟ་དང༌། ལྟ་ངན་མཆོག་འཛིན་དང༌། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་མཆོག་འཛིན་དང༌། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་དང༌། དེ་དག་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སོགས་སྐྱེ་བས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་འཇིག་ལྟ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་མགོ་གནོན་བྱེད་ཙམ་ལས་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་བ་དང༌། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།
གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་དྲུག་ལས། རྟེན་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ནམ་བག་ལ་ཉལ་ལོ། །དེ་མ་སྤངས་ན་རྐྱེན་དང་ཕྲད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

303

ཚེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ངེས་པར་སྐྱེ་སྟེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་འཛོམས་པའི་ཞིང་ས་དང་ཕྲད་ན་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། དམིགས་པ་ནི། ཆགས་པའི་ཡུལ་བུད་མེད་སོགས་དང་ཞེ་སྡང་གི་ཡུལ་དགྲ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་གནས་ཕྱིན་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་བས་ཡུལ་ངན་སྤོང་བ་དགའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བློ་སྦྱོང་རྣམས་སུ་ཕ་ཡུལ། ཉེ་དུ། འཁོར་གཡོག །མཐུན་འཇུག།ཡོ་བྱད་སོག་རུམ། ཆེན་པོའི་གོ་ས། གཞན་དོན་ལྟར་སྣང་སོགས་སྤོང་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་ཐག་བསྲིངས་ཚུལ་ཡིན་པས་ཤེས་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་པ་གལ་ཆེ། འདུ་འཛི་ནི། གྲོགས་ངན་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། ད་ལྟའང་ནག་ཆང་ལ་དགའ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ངེད་ཚོ་ཐེག་པའི་རྩེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་འདོད་ཡོན་རྒྱན་དང་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་ཡིན་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་གུ་དོག་པོ་དེ་འདྲ་བསྲུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་སྐད་ཟེར་བ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་འདུན་མ་གཏན་བརླག་ཏུ་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་ཡིན། སྔོན་འཕན་ཡུལ་རྒྱལ་དུ་ཆང་འཐུང་བ་དང་མི་འཐུང་བའི་བཙུན་པ་སྤུན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཆང་འཐུང་བ་དེ་རྭ་སྒྲེང་དུ་སོང་བས་ཕྱིས་ཡུལ་དུ་

304

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལོག་ཚེ་ཆང་མི་འཐུང་བ་ཞིག་བྱུང༌། ཆང་མི་འཐུང་བ་དེ་ལྷ་སར་སོང་བས་ཕྱིས་ཆང་འཐུང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན། སེམས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་རྐྱེན་དབང་དུ་འགྱུར་སླ་བས་གྲོགས་ངན་སྤངས་ནས་གྲོགས་བཟང་པོ་རེ་རྙེད་ན་དེ་དང་ཤི་བྲལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བཤད་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ལོག་ཆོས་ཉན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཆོས་སུ་སྨྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་ཕྱོགས་འདིར་མ་དར་ཡང༌། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐབས་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་སངས་རྒྱ་བའི་གདམས་པ་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་རྣམས་ཉན་པས་ཚེ་མཇུག་བཟའ་ཉོག་གི་བདག་པོར་སོང་བ་མང་པོ་མཐོང་བ་ལྟར་རོ། །སྦལ་པ་རྨ་ཅན་གཅིག་གིས་སྦལ་པ་ཐམས་ཅད་རུལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཕྲད་ཚད་ཐམས་ཅད་འཕུང་ལ་སྦྱོར་བས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས། གོམས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་གོམས་འདྲིས་ཆེ་བ་དེ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་གོམས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་སླ་བ་ཡིན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་ཡུལ་ལ་སྡུག་པའི་ཁྱད་པར་མང་པོ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང༌། དགྲ་ལྟ་བུ་ལ་སྔ་ཕྱིར་གནོད་པ་བྱས་ཚུལ་གྱི་མི་སྡུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཞེ་སྡང་དང༌། མུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་མང་པོ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ལྟ་ངན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ།།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

305

དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ་དང༌། ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང༌། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གསུམ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ལས་ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་འཕྲལ་དུ་གཉེན་པོ་དཀའ་ཡང༌། ཆགས་སྡང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་གྲོགས་ངན་དང་ལོག་ཆོས་སོགས་ལ་འཛེམ་གང་ཐུབ་དང༌། རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་སྒོས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་རྩོམ་པ་ནས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད།བཞི་པ་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་མོངས་པས་རང་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང༌། འདི་དང་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང༌། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་དགྲར་ལངས་ཀྱང་མནར་མེད་དུ་འཁྲིད་མི་ནུས་ལ། ཉོན་མོངས་པས་དམྱལ་གནས་དེར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འཕེན་པས་གནོད་པ་རླབས་ཆེ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ཐོག་མེད་ནས་ཐ་མ་མི་མངོན་པའི་བར་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལྟར་དགྲ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་མི་ཐུབ་པས་གནོད་པ་དུས་རིང་བ་དང༌། དགྲ་ཕལ་པ་གཞན་ལ་མཐུན་འཇུག་བྱས་ན་ཕན་འདོགས་པའང་སྲིད་མོད། ཉོན་མོངས་ལ་མཐུན་འཇུག་ཅི་ཙམ་བྱས་པ་བཞིན་ལྷག་པར་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་དང༌། ཐ་མལ་བའི་དགྲ་ཉེ་འཁོར་དུ་སླེབས་པ་ལའང་འཇིགས་ན་ཡུན་རིང་པོར་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དགྲ་དེ་སྙིང་ནང་དུ་རྟག་པར་གནས་བཅས་པ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཆེས་མི་

306

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་འཁོར་བ་འདིར་སྡིག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་དང༌། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉེས་སྐྱོན་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་འདི་མི་དགེ་བ་སྣ་རེའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཞིབ་པར་བརྗོད་མི་ནུས། གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་སུ། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཕྲལ་དུ་སྤོང་ནུས་པ་རྣམས་དགག་ཅི་ཐུབ་དང༌། མཚན་ཉིད་དང་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་སྒོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་ངོས་ཟིན་པ་དང༌། ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དགྲར་བལྟ་བ་དང༌། མགོ་གནོན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྒོམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སུན་འབྱིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བསླབ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབན་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་རྒྱུ་བའི་དུས་སུ་ཕྱག་གཡས་པས་གཡོན་པ་ནས་འཐེན་གྱིན། ཁྱོད་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལུགས་སམ་བྱེད་ལུགས་ལ་ལྟོས། ཁྱོད་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་ལ་མི་དགའ་བར་འབན་གུང་རྒྱལ་ལ་དགའ་འམ། ར་སློག་ཅིག་བསྐོན་ཏེ། ཡོན་བདག་ཀུན་ལ་བཟླས་ནས་ཟན་ཁམ་རེ་སྟེར་བའང་གཅོད་དུ་གཞུག་གིས་གསུངས་ནས་ངན་བརྗོད་དང༌། དགེ་སེམས་རྒྱུ་དུས་ཕྱག་གཡས་པ་ནས་འཐེན་གྱིན་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གསུངས་ནས་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

307

ལ་མིག་ལྟོས་བྱས་ན་ལེགས།

དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསག་བྱའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལས་སུ་ངོས་འཛིན་རྒྱུའི་སེམས་པ་བྱ་བ་རྡོ་ཁབ་ལེན་ལ་ལྕགས་གཡོ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་མེད་ཀྱང་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ལྕགས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་པ་འདི་ཡང་གང་གི་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། སྤྱིར་ལས་ཞེས་པ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བྱ་བའི་སྐབས་ལ་ལས་ཀྱི་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ནའང་ལས་ཀ་ལས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ལ་ལས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡོད། དུག་གསུམ་མེད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བྱ་བ་བཟང་པོ་བྱས་པ་ལ་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ཟེར་བ་དང༌། དུག་གསུམ་དྲག་པོས་བྱ་བ་ངན་པ་བྱས་པ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ཟེར་བས་ཀྱང་ཤེས། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོད་སར་བྱ་བ་བཟང་པོ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དང༌། བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་མཁན་ཆད་ལས་ཀྱིས་ཚར་གཅོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ལུས་ངག་

308

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གི་ལས་ནི་སྲོག་གཅོད་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཏུ་འདོད། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་པར་སྲོག་གཅོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་ནི་སེམས་པའི་ལས་དང༌། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་ནི་བསམ་པའི་ལས་སུ་བཞེད་པས་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པར་སྣང༌། ལས་ལ་དབྱེ་བ་མང་ཡང་འདིར་བསྟན་བསག་བྱའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང༌། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང༌། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སོ།།
གཉིས་པ་ལས་དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་བདག་དང་བདག་གི་བར་བཟུང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འདོད་པས། དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཕྱི་མའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་གསོག །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་ལོག་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

309

གསོག་ལ། ཚོར་བ་དེས་ཀྱང་ཡིད་སུན་ནས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་འོག་མ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་གོང་མ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ལས་བྱས་ན་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་དགེ་བ་བསྒྲུབས་ན། འཁོར་བ་ལ་ཇེ་རིང་དང་ཐར་པ་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྱུར་བའང་འགྲུབ་པར་གསུངས། འཕེན་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སོགས་ཀྱང་སྤང་བྱ་ཡིན་ན་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བཟང་བརྒྱུད་པ་ལས་ཐར་པ་སྒྲུབ་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཀུན་འབྱུང་རང་དགའ་བ་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་ཞེན་ལོག་བསྒོམ་པ་བདེན་ཡང༌། མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སེམས་པ་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་མཐུན་པ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་དངོས་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེའི་འབྲས་བུ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྡུག་བདེན་དངོས་མིན་པར་གསུངས་པས། ངེས་འབྱུང་བཅོས་མིན་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་གནད་སྨིན་རེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡིད་སྨོན་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ།།

310

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ།

གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དང༌། ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་དང༌། དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི༑ སྔོན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་དུས་ལ་བབས་པ་དང༌། ཚེ་མ་ཟད་ཀྱང་ཡོ་བྱད་མེད་པའམ། ཡ་ང་བ་མ་སྤངས་པ་ལྟ་བུའི་འཆི་རྐྱེན་གང་ཡང་རུང་བས་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན་ཕྱི་མའི་ལུས་རྟེན་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་ན། དེའི་ནང་ཚན་ལྕི་ཤོས་དེ་ལ་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། བྱེ་སྨྲས་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་སྨིན་ཚེ་འདི་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཡོད་པར་བཞེད། དེ་འདྲ་མེད་ན་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ལྕི་བ་དེ་ལ་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ལྕི་རིམ་གྱིས་སྨིན་པར་འགྱུར། ལྕི་ཡང་མཉམ་ན་དགེ་སེམས་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་གཉིས་ལས་གང་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཆེས་ཤུགས་དྲག་པར་འགྱུར་ལ། དེས་རང་དང་མཐུན་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། གོམས་པ་འདྲ་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུ་མའི་ཁྲོད་ནས་སྔོན་བྱས་པ་དེ་ལ་གསོས་བཏབ་ནས་སྨིན་པར་གསུངས།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

311

ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ལྕི་གང་དང༌། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང༌།།ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས།
དགེ་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆི་ཁར་རང་གིས་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་པར་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་གུས་དང༌། ཕྱི་མར་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལུས་རྟེན་འཐོབ་ཅིང་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་སྨོན་འདུན་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པས། ཚེ་ཕྱི་མར་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་འགྲུབ་པར་ངེས་པའི་སྔ་ལྟས་སུ་མུན་ཁྲོད་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་ཉམས་ཆེན་པོ་དང༌། རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་ཞིང༌། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆུང་བ་ཡིན། དད་ལྡན་འགའ་ཞིག་འཆི་ཁར་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བཀྲ་བའི་ཚལ་དུ་སླེབས་པ་དང་ལྷ་དང་བླ་མའི་སྐུའི་སྣང་བ་འཆར་བ་སོགས་འོང་གིན་འདུག་པ་ལ་དཔགས་ནའང་ཤེས། མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆི་བར་ཉེ་བའི་ཚེ་ནོར་རྫས་ཡོ་བྱད་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་དགྲ་ལ་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་ནས་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པས། རིང་མིན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལྟས་སུ་སྣང་བ་ནས་མུན་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་བ་འདྲ་བའི་སུན་སྣང་དང༌། གཟུགས་མི་སྡུག་པ་དུ་མ་རྨི་ལམ་བཞིན་སྣང་ཞིང༌། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་གདུངས་པས་ཡ་ང་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་འབྱུང༌། ད་ལྟའང་སྡིག་ཅན་ལ་ལར་འཆི་ཁའི་སྐབས་རང་གིས་བསད་

312

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་སྐམ་ལུག་སོགས་གཤར་ནས་འོངས་ཏེ་སྐད་འདོན་ཅིང་བརྡུང་བ་དང༌། གཤིན་རྗེའི་མིས་བཟུང་སྟེ་ཟངས་ཆེན་དུ་འཕེན་པའི་སྣང་བ་སོགས་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་གིན་གདའ། ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུས་གཟིར་བ་མ་བཟོད་པར་ཡོད་སྐབས་དཀོན་མཆོག་སོགས་ནན་གྱིས་གསལ་བཏབ་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་མོད། ཁོའི་བློ་ལ་མི་འབབ་པ་གང་ཡང་མི་སྨྲ་བར་ཁམས་དང་བསྟུན་ནས་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་འཇུག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་དང་གཟུངས་སྔགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣ་ལམ་དུ་བསྒྲགས་ན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཆི་ཁར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་གང་ཡང་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པས། འདིའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྲེད་པ་ནི་འཆི་ཁའི་སྔ་རོལ་དུ་འབྱུང་བ་འདྲ།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འགག་པར་ཉེ་བའི་ཚེ་ཡུན་རིང་གོམས་པའི་དབང་གིས་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ལུས་ལ་དགའ་བ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལ་ལེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་ཞིང་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན། ཕྱི་དབུགས་ཆད་ནས་འདུ་ཤེས་ཆ་ཕྲ་མོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ། ཚེ་འདིར་དགེ་བ་མང་པོ་བསགས་ཀྱང་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན་གཤིས་འགྱུར་ནས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དགྲར་ལངས་ཏེ་ཆགས་སྡང་དྲག་པོས་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པའང་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མར་འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་དང་མི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

313

དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་བསགས་པ་ལས། ཚེ་འཕོ་ཁར་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་སྲེད་ལེན་དང་ཚོགས་པས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རེ་ཞིག་སྨིན་པའི་གོ་བཀག་ཀྱང་གཉེན་པོས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེ། ཚེ་འདིར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ལས་ལྕི་བ་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་འོས་མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིར་སྡིག་པ་མང་པོ་བསགས་ཀྱང་འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཚེ་རབས་སྔ་མར་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་བསགས་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཚེ་འདིའི་མི་དགེ་བ་རྣམས་ལས་མཐུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྨིན་པའང་ཡོད། འཆི་སེམས་ཕྲ་མོའི་སྔ་ལོགས་དེར་དགེ་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ངེས་སུ་གསུངས་པ་སྣང་ཡང་བར་དོ་ནས་འགྱུར་བའང་ཡོད་པས་ངེས་པ་དཀའ་བ་འདྲ། སྡིག་ཅན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཐོག་མར་རོ་སྟོད་ནས་དྲོད་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ་སྨད་ནས་བསྡུ་བ་དང༌། དགེ་བ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཐོག་མར་སྨད་ནས་དྲོད་བསྡུས་རྗེས་སྟོད་ནས་བསྡུ་བ་ཡིན།
གཉིས་པ་ནི། འཆི་སྲིད་རྫོགས་པའམ་ཤི་བ་དང་མཉམ་དུ་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། བར་དོ་བ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་འགྲོ་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པས་རི་བྲག་སོགས་གང་ལའང་ཐོགས་མེད་དུ་བགྲོད་ནུས་པ། ལྷའི་བར་དོ་བ་ནང་ཕན་ཚུན་དང་མིའི་བར་དོ་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ལྟ་བུ་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་མཐོང་ཞིང༌། བསྒོམས་བྱུང་གི་ལྷའི་མིག་སྐྱོན་དང་

314

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བྲལ་བས་མཐོང་བར་གསུངས། མཛོད་ལས་དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྲིད་དུ་བཟློག་པ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང༌། ཀུན་བཏུས་སུ་བར་དོའི་སྐབས་བར་སྲིད་གཞན་དུ་ལྡོག་པ་ཡོད་པར་བཤད། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དགེ་སྒྲུབ་རྣམ་དག་བྱས་པས་བར་དོ་བ་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་བ་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་སུ། རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་གཤིན་པོའི་དོན་དུ་དགེ་རྩ་བྱས་ནས་བསྔོས་ན་ཕན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ཕ་མེས་ཤི་བའི་དོན་དུ་བུ་ཚས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་གཅིག་འདས་རྗེས་གཅིག་གིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་རྭ་སྒྲེང་གི་དགེ་བསྙེན་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཡོ་བྱད་བསྲེས་དང༌། གཅིག་ཤི་ཙ་ན་གཅིག་གིས་དགེ་བ་བྱས་ནས་བསྔོས་ན་ཕན་གྱིས། དེ་ཙུག་མིན་ན་བྱེད་མཁན་སོ་སོའི་དགེ་བར་འགྱུར་གསུངས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྣང༌། གསུམ་པ་སློབ་མ་ཤི་བའི་དོན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དེས་ན་གཤིན་པོ་རང་གི་ནོར་རྫས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ངོས་དག་བསྒྲུབས་ན་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། དེང་སང་ཡུལ་གྲུ་འགར་མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་བླ་མའི་གསོལ་བ་སོགས་ལ་བསྙད་དེ་སྐམ་ལུག་མང་པོ་བསད་ནས་དགེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོ་ལང་བྱེད་པ་ནི། ཆུས་ཁྱེར་བ་ལ་གཏིང་རྡོ་བཏགས་ནས་མཚོར་སྐྱུར་བ་བཞིན་གཤིན་པོ་དེ་མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་ངན་སོང་དུ་སྐྱུར་བར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

315

གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གཟབ། མདོ་ལས། དྲི་ཟ་ཁྱབ་བྱེད་དང་གནོད་སྦྱིན་སྨྲ་འདོད་དང་དྲི་ཟ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཉེ་བར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཚེ་འདས་ཀྱི་གཟུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྲུལ་ནས། དན་རྟགས་དང་ལོ་རྒྱུས་སྨྲས་ཏེ་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་བསླུ་བར་གསུངས་པ་དང༌། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་སློབ་མ་བོན་པོ་ཞིག་ཤི་དུས་བོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ག་བྱས་པའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩར་སྔར་ཤི་བའི་བོན་དེ་ཆང་འཐུང་བཞིན་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཞི་བ་འོད་མངགས་པ་ན། ང་བོན་པོའི་བླ་འཁྱེར་མཁན་བདུད་ངར་མི་ཟན་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་བྲོས་པ་ཐག་རིང་པོར་སྤྱང་ཀིར་བརྫུས་ཏེ་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིན་ཏུ་མང་བས། ད་ལྟ་གཤིན་པོའི་བྱད་དབྱིབས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་སླར་འོངས་ནས་བཀོད་པ་བྱེད་པ་དང༌། མིའི་ཁོག་ཏུ་བརླམས་ནས་དན་རྟགས་མང་པོ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་ཕལ་ཆེར་མི་མ་ཡིན་དག་གིས་གཤིན་པོར་བརྫུས་ནས་བསླུ་བྲིད་རྩོམ་པ་ཡིན། མི་ཤི་ནས་འདྲེར་སྐྱེས་པའང་སྲིད་མོད། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གཤེད་འདྲེ་ཁོག་བརླམས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཚད་བདེན་པར་རྩི་བ་དང༌། ཚེ་སྔ་མའི་ལུས་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད་སྙམ་པ་འཁྲུལ་ཚབས་ཆེ་བར་སྣང༌།
ངན་འགྲོའི་བར་དོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་ལ་ཕྱར་བ་ནག་པོའམ་མཚན་མོའི་མུན་ནག་ལྟ་བུ་འཆར་ཞིང༌། ཁ་ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། ལྷ་དང་མིའི་བར་དོ་བ་ལ་སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ་ཟླ་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་འཆར་ལ། གྱེན་དང་ཐད་ཀར་འགྲོ་བར་

316

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གསུངས། ཁ་དོག་ནི། མངལ་འཇུག་ལས། དམྱལ་བའི་བར་དོ་སྡོང་དུམ་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། ཡི་དྭགས་ཀྱི་བར་དོ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང༌། འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིའི་བར་དོ་གསེར་ལྟ་བུ་དང༌། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་དཀར་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ༑ ༑གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པ་མ་གཏོགས་བར་དོ་མེད་པར་བཤད། ཚེའི་ཚད་ནི། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྙེད་ན་འཕྲལ་དུ་དང་ཞག་གཅིག་ལྟ་བུ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ངེས་པ་མེད། རྐྱེན་མ་རྙེད་ན་ཞག་བདུན་རེའི་མཚམས་སུ་ལུས་བརྗེས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་དུ་གནས་པ་ཡོད་ཀྱི། དེའི་རིང་ལ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྙེད་པས་དེ་ཕན་ཆད་དུ་མི་གནས་པར་གསུངས། དེས་ན་དེ་ལས་རིང་དུ་གནས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཤེས་དགོས།
གསུམ་པ་ནི། མངལ་དང་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་ན་བར་སྲིད་པ་དེས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ཡང་མོར་སྐྱེ་ན་བུད་མེད་ལ་སྡང་ཞིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང༌། ཕོར་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་པ་ལ་སྡང་ཞིང་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པས་ཉལ་པོ་བྱ་བར་འདོད་པས་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པ་དང་ཕ་མའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྣང་བར་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁྲོས་ཏེ་བར་སྲིད་འགགས་ཤིང་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན། སའི་དངོས་གཞིར་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བར་གསུངས། སྡོམ་མིན་ཅན་བཤན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

317

པ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་རྒྱུག་པ་དང༌། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་ན་དྲི་འདོད་པ་དང༌། རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ན་གནས་འདོད་པ་དང༌། ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་དྲོ་བ་འདོད་པ་དང༌། གྲང་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་བསིལ་བ་འདོད་པ་དང༌། གཞན་ཕལ་མོ་ཆེས་སྐྱེ་གནས་སུ་རིགས་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཆགས་ཞེན་དང་ཁོང་ཁྲོའི་དབང་གིས་བར་སྲིད་འགགས་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་གསོག་ཅིང་ལས་ལས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན། འཁོར་བ་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་བཟློག་ཅིང༌། སྲིད་རྩེའི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྔར་བཀོད་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་དྲུངས་འབྱིན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་བརྩོན་པར་རིགས་སོ།།

ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་ཇི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བཟློག་པ་དང༌། ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྒོམས་པས་བཟློག་པའོ། །

318

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྟེན་ཇི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་བཟློག་པ།

དང་པོ་ནི། པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ངེད་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པས་འདི་ཙམ་ཞིག་འཁྱམས་བྱ་བའི་ཚད་བཟུང་དུ་མེད། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འོ་སྐོལ་ན་མཉམ་པ་ཡིན། ཁོང་སངས་རྒྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པ་མང་པོ་ལོན་ལོན་དུ། རང་ཅག་རྣམས་ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་འཕགས། བསྡོགས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་སྟངས་བཟང་བར་མི་འདུག ། སྔར་དེ་ཙམ་ཞིག་འཁྱམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙ་ན་ད་ཡང་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བཟློག་དགོས། བཟློག་དུས་ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འཁོར་བ་བཟློག་མི་ནུས་པས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་བཟློག་དགོས་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནི་ཆགས་སྡང་ཕྲག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང༌། འཐབ་རྩོད་འཁྲུག་ལོང་སོགས་ཉེས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་སྒོ་དང༌། ཞིང་ལས་དང་ཕྱུགས་སྐྱོང་དང་ཚོང་དང་བུན་སྐྱེད་སོགས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་དུ་མས་གཡེངས་པས་ཆོས་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མང་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་དེ་དག་ལས་བཟློག་པས་ན། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་རབ་བྱུང་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཕར་ཕྱིན་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ལས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

319

གསུངས་པས། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།
ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྒོམས་པས་བཟློག་པ།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་བཟློག་དགོས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཉེན་པོ་ཡང་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པས་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་སོགས་ཕྱིའི་རྣམ་གཡེང་ཐམས་ཅད་གཅོད་པས་སེམས་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པས་བྱིང་རྒོད་སོགས་ནང་གི་གཡེང་བ་རྣམས་གཅོད་པས་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་བདག་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དྲུངས་འབྱིན་པས་སེམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གོ་རིམ་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། དེ་ལས་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བླང་ལ་དྲན་ཤེས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་བ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པས་ན། ཉན་ས་སོགས་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས།

320

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དེང་དུས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་སྒོམ་རྣམ་དག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རིགས་པས་ཁེགས་པར་སྣང༌། དེས་ན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་འདོད་པས་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱ་དགོས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་རང་དགའ་བ་ལ་འཁྲིད་ན་ཐར་ལམ་བགྲོད་ལུགས་རྒྱས་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱང༌། འདིར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མིན་སྐྱེས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་ཡིན་པས། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་འཁྲིད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྤྲོ་བས་བསླབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་བལྟ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་ཚུལ་ཀྱང་རྒྱས་པར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཤེས་དགོས་པས་འདིར་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང༌། སྡིག་པའི་ནད་གསོ་བའི་སྨན་དང༌། སྲིད་པའི་ལམ་ཉམ་ང་བའི་རྒྱགས་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་པའི་གོ་མཚོན་ལྟ་བུ་དང༌། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པས་བསྔགས་པ་མཛད་ཅིང༌། དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང༌། སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས། འདུལ་བ་ལུང་ལས། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ངས་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་དང༌། གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དང༌། འོད་སྐྱེས་པར་མཐོང༌།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

321

ཕྱོགས་དེར་ང་ཐུགས་ཁྲལ་ཆུང་ངུར་གནས། ཕྱོགས་དེ་ངས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་མཁན་གང་དུ་གནས་པ་དེར་རྨོངས་མུན་སེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་སོགས་སྐྱེས་པ་དང༌། བཅོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་དགོངས་པའི་དབང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་ན་འདིས་རང་མགོ་ཐོན་པར་འདུག་སྙམ་དུ་ཐུགས་ཁྲལ་ཆུང་བ་དང༌། སྤང་བླང་གི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་མཁན་འདུལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་པས་ཕྱོགས་དེར་སྟོན་པ་བཞུགས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པའོ།།ཁྱད་པར་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་གཞི་ལྔ་སྲུང་བའི་དགེ་སློང་ཡང་མེད་པའི་དུས་ངན་ཞིག་འབྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། ད་ལྟ་དགོན་སྡེ་བཟང་ཤོས་ལ་ལར་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སྡོམ་པ་ཉམས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཡུལ་གྲུ་ཕལ་ཆེར་དུ་རྩ་བ་བཞི་ལ་ཕམ་པའི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཆོས་གོས་རེ་སྡོམ་པའི་དོད་དུ་འཆང་བ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པར་ཉེ་བའི་དུས་འདིར། ཚུལ་ཁྲིམས་སྣ་གཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་བསྲུངས་ནའང༌། དུས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གངྒཱའི་རྡུལ་གྲངས་དང་མཉམ་པར་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ། ཀུན་སློང་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྫས་ཟས་སྐོམ་དང་གདུགས་དང་བ་དན་དང་མར་མེ་སོགས་ཡོ་བྱད་དཔག་དུ་མེད་པས་མཆོད་པ་བས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་སོ༑ ༑འདི་ལ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད།

322

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྲུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། ཤི་ནས་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་འཁྱམ་དགོས་པ་སོགས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང༌། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་གྲུབ་པ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང༌། དེས་མཐོ་རིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞི་པོ་མ་ཁེགས་ན་ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད་པས། སྒོ་དེ་རྣམས་དགག་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིར་སྦྱང་པ་བྱེད་མཁན་ད་ལྟ་དཀོན་ཡང༌། དེའི་དོན་བསྡུས་པ་མདོ་རྩ་དང༌། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། མཚོ་ཊཱིཀ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་བསྡུར་ནས་མཁས་པའི་དྲུང་དུ་མཛུབ་ཁྲིད་ཞིབ་པར་མནོས་ཏེ་སྲུང་མཚམས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། མ་མཐའང་འདུལ་འཛིན་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་ལྟུང་བ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པ་བྱེད་དགོས། བག་མེད་པའི་གཉེན་པོ་དྲན་ཤེས་དང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་སོགས་རྒྱུན་པར་བསྟེན་ནས་བཟའ་བཏུང་བྱེད་པ་དང་འགྲོ་འདུག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ། བསླབ་བྱ་མི་ཤེས་ན་སྤང་བླང་དྲན་པ་དང་ལེགས་ཉེས་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་མོད། སྲུང་མཚམས་རྣམས་ཤེས་ནས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་མན་ངག་བཞིན་བླང་དོར་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

323

དང༌། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ནས་ལེགས་ཉེས་གར་འཇུག་ངོས་ཟིན་པའི་ཤེས་བཞིན་དང༌། བདག་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བྱེད་ག་ལ་རུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་བདག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཛེམ་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་དམོད་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་འཛེམ་པའི་ཁྲེལ་ཡོད་དང༌། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་འཇིགས་ནས་བག་འཁུམས་པ་སོགས་ལ་རྒྱུན་པར་བསླབས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ངེས་པར་ཡོང༌། མ་གུས་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་དང་དེའི་བཅས་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་པའི་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱ། སྙིགས་མ་བདོ་བའི་དབང་གིས་འདུལ་བ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་སུ་བཟུང་ནས་ཐེག་པའི་ཡང་རྩེར་མཐོ་བསྙེགས་བྱེད་པ་མང་ཡང༌། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་དུ་དགེ་ཚུལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སོགས་ཡོད་སར་ཁྱིམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་གུས་པར་བྱེད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དབུ་འཕང་དམོད་བྱེད་དུ་གསུངས་པས། གསང་སྔགས་པ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་འོས་པར་སེམས། སྔར་བསྟན་པའི་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང༌། མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱིས་རང་གི་དབུ་སྐྲར་དར་ཡུག་བཏགས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ལམ་དུ་བཏིང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀུར་གཟོས་མཛད་པ་ལྟ་བུ་སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་དྲན་པ་དང༌། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཐོས་པ་སོགས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དུ་མའི་བར་རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཙམ་ཡང་དཀོན་པར་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་མཆོག་ཏུ་གུས་པར་བྱའོ།།

324

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཉོན་མོངས་མང་བོའི་གཉེན་པོར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་དྲུག་འདུས་པའི་ནང་གི་མི་སྡུག་པ་དང༌། རོ་རུལ་བའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་བསྔོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྣག་པ་དང་རྣམ་པར་འབུས་གཞིགས་པ་སོགས་ཕྱིའི་མི་སྡུག་པ་དང༌། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསྒོམ། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་ཚུལ་མཛོད་དང༌། བསླབ་བཏུས། ཉན་ས། ཉི་སྣང་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ངེས་པར་བལྟ་དགོས། ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་དང༌། འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དང་ཐར་པར་བགྲོད་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པའི་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་ཏུ་བསྒོམ་པ་དང༌། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་སྔར་བཤད་ཟིན་ལྟར་ན་རྒ་འཆི་བ་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དང༌། ལས་སྣ་ཚོགས་མི་འདོད་བཞིན་བདག་གིར་བྱ་དགོས་ཚུལ་བསམ་པ་དང༌། ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཉེན་པོར་བདེན་བཞི་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་རྣམས་རང་རང་གི་ཆོས་སྐོར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་དོ། །ནད་སེལ་ཕྱིར་སྤྱི་འཇོམས་དང་སྒེར་སྨན་སྣ་ཚོགས་བསྟེན་པ་བཞིན་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང༌། ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་དགོས་པར་གསུངས།
འོན་ཀྱང་གཉེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག །དཔེར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

325

ན་རང་ལ་གྲི་མཚོན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་དགྲ་ཐབས་མཐོང་མ་མྱོང་བ་ཞིག་གིས་དགྲ་བྱུང་ན་མཚོན་ཆ་འདེབས་རྒྱུའི་ཁ་ཕོ་སྣ་ཚོགས་འདོན་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཕར་ཞོག །གཉེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་ཚིག་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མི་འཆར་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ན་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས། མ་མཐའང་གཉེན་པོ་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བགྱིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མ་ཐག་གཉེན་པོ་བཅོས་མ་ཙམ་རེ་དྲན་ཐུབ་ངེས་བྱ། སྣེའུ་ཟུར་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་ནང་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་པ་འདི་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་མ་འཐབ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་མི་འོང༌། དེ་ཙ་ན་ཉོན་མོངས་མགོ་གནོན་པ་དང་རྩད་ནས་སྤོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་མི་འོང་བས་འཁོར་བར་གཏན་དུ་འཁྱམ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྲུང་བར་འདོད་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་སོ་བཙུགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྐྱེ་བར་རྩོམ་པའི་དུས་ནས་གཉེན་པོས་བཟློག་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད། གལ་ཏེ་གཉེན་པོས་བཟློག་མ་ནུས་ནའང་དེའི་ཤུགས་ཞི་བའི་ཕྱིར་བླ་མ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང༌། དྲག་སྔགས་བཟླ་བ་དང༌། སྟན་སྤོ་བ་དང༌། སྐེ་གཅུ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བཟློག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཐབས་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལ་མི་འཆར་བར་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་སྟེ་ཉོན་མོངས་གང་སྐྱེས་དང་དུ་བླངས་ནས་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟ་སྒོམ་གྱི་

326

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཉམས་ལེན་ཕར་ཞོག །ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བའི་རེ་བའང་མེད་པས་མི་ནག་གི་གྲལ་དབུར་བཞུགས་ཤིག།
ད་ལྟ་མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རྟགས་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བའི་ཟོག་རྫུ་མཁན་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་རྩི་བ་ནི་སྙིགས་མའི་མཐར་སླེབས་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་འདྲ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་སྔོན་ཇོ་བོ་ཡེར་པར་བཞུགས་ཚེ་དར་ཡུལ་མངོན་ཤེས་ཟེར་བའི་བདུད་ཀྱིས་ཁྱེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐུ་དྲུང་དུ་བྱུང་བ་ཁུ་སྟོན་གྱིས་ཇོ་བོ་ལ་འདུལ་བར་ཞུས་ནས། ཁོའི་འགྲམ་པ་གཡས་གཡོན་དུ་དཀར་གོང་དང་སྲན་མ་བཅུག །ཇོ་བོའི་སྐུ་སྔ་ཕྱི་སོགས་དྲིས་པར། ལན་ཐོགས་མེད་དུ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་སྐབས། ཇོ་བོས་མི་མ་ཡིན་བསྐྲད་པར་མཛད། དེ་འཕྲལ་འོ་ན་ངའི་འགྲམ་པ་གཉིས་ན་ཅི་ཡོད་དྲིས་པས་ལན་སྨྲ་རྒྱུ་མ་རྙེད་པར་རྔུལ་ཞམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ་བཏུལ་བ་དང༌། ར་རྫི་ཞིག་ཀླུ་སྐར་རྒྱལ་བྱ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་ན། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ཉེ་འཁོར་དུ་ཕེབས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་ལ་ལྷུང་ཞིང་ར་རྫིའི་ཆ་ལུགས་སུ་གྱུར་པ་སོགས་སྒྲུབ་པ་པོ་གཉེན་པོ་ཞན་པ་རྣམས་ལ་སྡུག་འདྲེས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བརྫུས་ནས་བར་ཆད་བྱེད་པ་མང་བས། ཉོན་མོངས་ཇེ་ཆུང་དུ་མ་སོང་བར་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་དང་མངོན་ཤེས་འཆར་བ་ཕལ་ཆེར་འདྲེས་ཁྱེར་བའི་རྟགས་ཡིན་པར་གསུངས། རྩྭ་ཨ་ཝ་ཟོས་པའི་ར་ལུག་འགྲོ་ལམ་གྱི་རྡོ་ལ་རྨིག་རྗེས་འབྱུང་བ་དང༌། སྦལ་པ་རྡོ་ཟན་གྱི་ཁྲག་ལག་པར་བྱུག་ན་རྡོ་ལ་སྤར་རྗེས་འཇོག་ནུས་པ་དང༌། སྟག་གཟིག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

327

གིས་ཐིག་ལེ་ཉིན་ཞག་ཏུ་འཛིན་ཐུབ་པ་སོགས་ཤེས་ནའང་ད་ལྟའི་གྲུབ་རྟགས་ཕལ་མོ་ཆེའི་མཚང་རྟོགས་པར་ནུས། དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། སྣེའུ་ཟུར་པ་ལ། ཡེ་འབར། སང་གནངས་ཙ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་པ་དེ་ཀུན་མན་ངག་གི་མཐིལ་གང་ལ་བྱེད་ཟེར་ནས་འདྲི་ན། མངོན་པར་ཤེས་པའམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་བྱས་པར་འོང་ངོ༌། །ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཇེ་ངེས་ཇེ་ངེས་སོང་ནས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་དག་པར་བསྲུང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་དང༌། བསྒོམས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་བ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།
དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་སྐུ་ཁམས་ཅུང་ཟད་མ་བདེ་བའི་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གསང་ཕུ་ནས་རྭ་སྒྲེང་བར་དང་གཟིམས་ཆུང་གི་རྩིག་པ་ལའང་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་བྱོན་ནས་བསྙུན་འདྲི་མཛད་པར། སྟོན་པས། ཁྱོད་ངོ་ཚ་བའི་གནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་ནམ་གསུངས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་མཛད་པ་དང༌། དགོན་པ་གོང་དུ་སྟོན་པ་ཡབ་སྲས་ཞལ་འཛོམས་ནས་གསུང་གླེང་མཛད་སྐབས། ཉེ་གནས་ཀྱིས་དེ་རིང་བཞེས་ཆས་མེད་ཚུལ་ཞུས་པ་ལ་དགོན་པ་པའི་ཞལ་ནས། ཨ་པོ་ནི་པུ་སྣ་གདོང་ན་ཡར་བྱུང་བ་འདི་ཟ་བ་ཡིན་གསུངས། དར་ཅིག་ནས་ཡོན་བདག་གཅིག་གིས་ཕྱེ་དང་མར་ཐུད་འཁུར་བ་ཞོ་སོགས་རྟ་རྒྱབ་ཅིག་བཀལ་བྱུང་བས་བསྙེན་བཀུར་བྱས། སྟོན་པས་ཡོན་བཤད་མཛད་ནས་ཡོན་བདག་སོང་ཤུལ་དུ་

328

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྒོམ་ཆེན་པ་ཀུན་ཡོན་ཏན་བག་རེས་སྦོས་ནས་ཕྱིན་ཆད་དེ་འདྲ་ཟེར་རྒྱུ་མ་ལགས་གསུངས་ཏེ་བཀའ་ཕབ་མཛད་པའང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་དགོས་མེད་དུ་སྟོན་མི་རུང་བར་འདོམས་པ་དང༌། མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནོད་པའི་མིག་ལྟོས་ངན་པ་འབྱུང་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཁ་ཅིག་ཁོ་བོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་ལ་རེ་མི་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། །སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤང༌། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་བླངས་པའི་སྔགས་འཆང་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་བཅས་རྐྱང་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སོ་ཐར་བཞིན་བསྲུང་དགོས་པར་གསུངས་ན། སྔགས་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པས་བསྲུང་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར། གསང་སྔགས་བླ་མེད་པ་ཡིན་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་ཀྱི་བཅས་པ་ལ་ཁྱད་གསོད་ཀྱིས་འགལ་བར་བྱེད་པ་བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བས་ལྷག་པར་གཟབ་དགོས། དེས་ན་ཤ་ར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན། གདམས་ངག་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་ཞིག་ལ་མཐོ་བསྙེགས་བྱས་ཀྱང་ཆོས་དང་བསྟུན་པའི་ཚེ་སླར་ཡང་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་བསྐྱར་ཏེ་སློབ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དང་པོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ལམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

329

ལ་རིམ་གྱིས་བསླབས་པས། ལྡབ་རྐྱང་མི་དགོས་པ། ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པས་ཞེ་ཁྲེལ་དགོས་པ་མེད་ཕྱིར། ཞེ་གཙང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལུང་རིགས་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བས། བརྟག་ཐུབ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ན་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་ཡང་ཉམས་མི་དགའ་བ་དང༌། མཁན་སློབ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་ན་ཞུམ་པ་སྐྱེ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ན་དེ་ལས་གོ་ལྡོག་པས། ཉམས་དགའ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ན་སྟོབས་ཀྱིས་བསྡིགས་པ་མེད་པར་ཆེ་ཕྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གུས་འདུད་ལྷུར་ལེན་པ་དང༌། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཨང་ཀ་མ་འཁྲུགས་པ་འབྱུང་བས་ཡོན་ཏན་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས། མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་བཅས་ཁྲིམས་མིག་འབྲས་བཞིན་གཅེས་པར་བསྲུངས་ན་འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ནམ་ཡང་ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་ཞིང་བརྒྱ་ལ་ཅུང་ཟད་གོས་ནའང་ལྟུང་བ་དང་སྡིག་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ནས་ལམ་གྱི་གཞི་རྩ་བརྟན་པོར་ཚུགས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ།། །།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང༌། སེམས་དེ་ཇི་

330

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ།།
ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒོམས་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས། དེ་ལས་ཐར་བའི་དོན་དུ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་བསླབས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གོ་འཕང་འཐོབ་མོད། སྤངས་རྟོགས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་ལས་མི་འགྲུབ་ཅིང༌། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ན། བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མིན་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དམན་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་འདུན་པ་དོར་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་རིགས་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་ལ་རྒྱུ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སེམས་དེ་བཏང་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་གསུངས་པས་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་མིན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་མི་ལྡན་གྱིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་སྔགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

331

ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དབང་ཐོབ་ཕྱིན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའམ། ཡང་ན་སྔགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གསང་སྔགས་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་དམ་བཅས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མ་མིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་བཞག་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ། མཐའ་དཔྱོད་མྱུ་གུ་དང༌། སྔགས་རིམ་སོགས་ལས། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་ཐེག་པ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྱད་པར་གཏན་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་བ་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལྷག་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་རིངས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྔགས་བླ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་གདུལ་བྱའི་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཚུལ་འདི་རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་བློ་གྲོས་ཞིབ་མོས་

332

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དཔྱད་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་མ་གཏོགས་འཕྲལ་དུ་ཁ་ཚོན་བཅད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གསར་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཞུགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུའང་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་གོང་མ་རྣམས་བགྲོད་དགོས་པ་ཡིན། སེམས་འདིའི་རྩིས་མ་ཟིན་ན་ལྷ་བསྒོམ་པ་དང༌། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟ་བ་བསྒོམ་ཁུལ་སོགས་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་པའི་བཞུགས་གྲལ་དུ་བསྙེགས་པར་འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་འབད་པར་རིགས་སོ།།

སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་དང༌། ཆོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

333

མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ།

མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ་དང༌། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་གྱི་ངོ་བོའི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་དང༌། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཞན་སྔར་དང་འདྲ་ལ། སྦྱོར་བའི་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་དང་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཟོ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ༌༝། ཁྱད་པར་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད༌༝། ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།
དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྦྱང་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྦྱང་བ་དང༌། སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་སྒྲུབ་པ་དང༌། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཐོག་མར་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ན་བཏང་སྙོམས་སྐྱེ་སླ་བར་གསུངས་པ་བར་མ་དེ་ཉེ་རིང་གང་དུའང་མི་འཛིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བར་མ་ལ་དམིགས་

334

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ནས་འདིས་བདག་ལ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པས། ཆགས་དོན་དང་སྡང་དོན་གང་ཡང་མེད་སྙམ་པ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྡུག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བཏང་སྙོམས་སུ་འཁྲུལ་མི་རུང༌། དེས་ན་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་སུ་གཉེན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཕན་བཏགས་པ་དང༌། དགྲར་གྱུར་ཏེ་གནོད་བསྐྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་པ་འདྲ་ལ༑ ཚེ་འདིར་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་མ་བྱས་པར་ཡང་འདྲ་བས། འདི་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་པ་དང༌། རིང་བར་བཟུང་ནས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་ཆ་གཉིས་མི་བྱ་བར་སེམས་སྙོམས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་གཉེན་གྱི་དྭངས་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་ད་ལྟ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྔ་དུས་དགྲར་གྱུར་ཏེ་གནོད་པ་ཚད་མེད་བྱས་ཚུལ་དྲན་པའི་སྒོས་སེམས་སྙོམས་པ་དང༌། དེ་རྗེས་དགྲ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ད་ལྟ་བདག་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་ཡང་སྔོན་ཆད་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་དྲིན་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་ཚུལ་བསམས་ནས་སེམས་སྙོམས་པ་དང༌། དེ་དག་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་མན་ངག་ཆེན་པོར་སྣང་བས་གོ་རིམ་དེ་བཞིན་བྱ།
སེམས་ཅན་སྤྱི་ལ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། རང་རེའི་བློ་ངོར་གཉེན་དང་དགྲ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཕན་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་གཏན་དུ་བར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། སྔར་ངེས་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

335

བསམ་སྟེ། ད་ལྟ་གཉེན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་གིས་སྔོན་ཆད་དགྲ་བྱས་ཏེ་མགོ་བོ་བཅད་པའང་མ་གོད་པར་སྤུངས་ན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མཐོ། ད་ལྟ་དགྲར་བཟུང་བ་འདི་དག་གིས་མ་བྱས་ཏེ་ནུ་ཞོ་འཐུང་བའང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིལ་ན་རྒྱ་མཚོ་བཞིའི་ཆུ་ལས་ལྷག །ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུའང་དགྲ་གཉེན་བར་མ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བས། ཚེ་འདིར་ཕན་གནོད་ཕྲན་བུ་ཞིག་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཟུང་ནས་ཉེ་རིང་བྱེད་ག་ལ་འོས། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བས་མི་ངོམས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་སྡང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་མི་འབྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས། ཆགས་སྡང་འདིས་ཐོག་མེད་ནས་སྡུག་ཏུ་བཅུག་པར་མ་ཟད་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་གཞི་བཏང་སྙོམས་ཙམ་ཡང་སྐྱེར་མི་འཇུག་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་ཆེ་ཤོས་སུ་འདུག །དེས་ན་འདིའི་དབང་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏང་ངོ་སྙམ་དུ་བསམ། གཉེན་གྱིས་ཕན་བཏགས་ཚུལ་དྲན་ནས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་འོག་ཏུ་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་དགག་མི་དགོས་སམ་སྙམ་ན། ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་ངེས་པར་འགོག་དགོས་ཤིང༌། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་བསྒོམ་པ་སོགས་ཆགས་ཞེན་གཏན་མ་འདྲེས་པའི་ཡིད་འོང་

336

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གི་བྱམས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེའོ།།
གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མར་ཤེས་བསྒོམ་པ་ནི། ཁ་སང་བྱ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་པ་དེ་རིང་དྲན་པ་དང༌། བྱིས་པའི་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ད་ལྟའང་དྲན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིག་པ་འདི་རིག་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་དང༌། བེའུ་བཙས་མ་ཐག་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་བསླབ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནུ་ཞོ་འཐུང་བའི་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྔོན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སླ་བས། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཡང་ཚེ་སྔོན་མའི་རིག་པ་ལས་བྱུང་བར་འགྲུབ་པ་དང༌། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཚེ་རབས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པའི་སྔོན་དུའང་རིག་པ་སྔ་མ་སོང་བར་སྒྲུབ་ནུས་པས་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་ས་ཕྱོགས་འདིར་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག །སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་འདིའི་ལུས་མཐའ་ཡས་པ་མ་བླངས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། སེམས་ཅན་འདིས་བདག་གི་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་མིའི་རྟེན་ལ་བདག་གི་མ་མ་བྱས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། བྱས་པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་ལ། ད་དུང་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

337

བའི་རྒྱུན་གཅོད་མ་ནུས་ན་མ་གྲངས་མེད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་
སྙམ་དུ་བསམ།

མར་ཤེས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཅི་བྱས་ཀྱང་སྐྱེར་མ་བཏུབ་ན་བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་པ་དང༌། གུང་གསེང་སྐབས་ལྟ་བུར་མི་མེད་སར་ལག་པ་འགྲམ་པ་ལ་གཏད་ནས་ངའི་མ་རྒན་ཞེས་ངུ་སྐད་འདོན་པ་དང༌། སྦོགས་ཆོག་ཏུ་ལྡོག་ཕྱོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་མ་བྱས་པ་མི་བདེན། ཚེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གང་ལ་ཡང་མ་མེད་བྱས་ན། ཚེ་འདིར་མ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང༌། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱང་རྫུས་སྐྱེས་སོགས་སྐྱེ་གནས་གཞན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པས། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་བླངས་སྐབས་མ་ཡོད་དགོས་སྙམ་པ་འབྱུང༌། འོ་ན་མངལ་སྐྱེས་སུ་ལན་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་སྐྱེས་ཚེ་མ་ཡང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་མཚོན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་མ་གྲངས་ལས་འདས་པར་བྱས་པ་ངེས་པར་བདེན་བསམ་པ་ཡོང་གསུངས།
གཉིས་པ་དྲིན་དྲན་པ་ནི། ཐོག་མར་ཚེ་འདིའི་མ་རྒས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་མདུན་དུ་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདིས་ཚེ་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་མ་བགྲང་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན། མ་ནམ་བྱས་པའི་ཚེ་དང་པོར་མངལ་དུ་ཟླ་བ་ངོ་བཅུའི་བར་བཟུང༌། མངལ་གྱི་བུ་ལ་གནོད་དོགས་ནས་སྐ་རགས་དམ་པོ་བཅིང་མི་ནུས། རང་

338

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་གདུངས་ཀྱང་བུ་ལ་གནོད་པའི་བཟའ་བཏུང་སྤྱོད་མི་ཕོད། འགྲོ་འདུག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་བདེ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བུ་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་བྱས་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་བྱིན་པས་ཐོག་མར་དྲིན་ཆེ། དུད་འགྲོའི་ནང་ནའང་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕོག་གིས་དོགས་ནས་གཞན་གྱིས་རྡོ་འཕངས་ཚེ་འཕོངས་སྟོན་པ་ཡོད་ན། མི་རྣམས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་བུ་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཆེ་བ་སྨོས་མི་དགོས། བཙས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་སུ་སྲིན་བུ་དམར་རྗེན་འདྲ་བ། རྐང་ལག་དང་མཇིང་པས་ཚུགས་མི་ཐུབ་པ། རྐྱེན་གང་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་བླང་དོར་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྦགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་བྲོ་བའི་གནས་དེ་ལ་དབུལ་པོས་གཏེར་རྙེད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྤྲོ་དང་བརྩེ་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྲུས་དང་བྱི་དོར་གང་འོས་བྱས། འཇམ་པའི་སྟན་ལ་བཞག་ཅིང་གོས་ཀྱིས་ལྕིབས། ངུ་བའི་ཚེ་སོར་མོ་བཅུའི་རྩེ་ལ་གཡེངས། འཁྱགས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཤའི་དྲོད་ལ་སྦྱར། བརྩེ་བའི་འཛུམ་གྱིས་བསུས་ཤིང་དགའ་བའི་མིག་གིས་བལྟས། གཅེས་མིང་སྣ་ཚོགས་ནས་བོས། དུས་དུས་སུ་མངར་བའི་ནུ་ཞོ་བསྣུན། སྣབས་ལག་པས་ཕྱིས་པས་ཆོག་མོད་ན་ཟུག་འབྱུང་གིས་དོགས་ནས་ཁས་ཕྱིས། ཟས་ལག་པས་བྱིན་པས་ཆོག་ཀྱང་ཟུག་རྔུ་འབྱུང་དོགས་པས་ལྕེས་བསྙོད། མི་གཙང་བ་ཤིང་བུས་བྲད་པས་ཆོག་སྟེ་ཟུག་ཡོང་གིས་དོགས་ནས་ལག་པས་ཕྱིས། མཚན་མོ་ཉལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་བུ་དབུགས་འཚུབ་ནས་ཤི་ཡིས་དོགས། འོག་ཏུ་ཚུད་ནས་བསད་ཀྱིས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

339

དོགས་པའི་སེམས་ཁྲལ་ཁོ་ན་བྱས། གཉིད་ཐུན་གཅིག་ཀྱང་བདེ་བར་ལེན་མི་ཕོད་པ་དང༌། རྨི་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་བུའི་འདུ་ཤེས་མ་བརྗེད་པར་འབྱུང༌། འགྲོ་ཐུབ་ཙམ་གྱི་ཚེ་ལག་པ་ནས་བརྟེན་ཏེ་གོམ་པ་གཅིག་སྤོ་གཉིས་སྤོའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་ལུགས་བསླབས། ཨ་ཕ་ཨ་མ་ཟེར་ལུགས་སོགས་གཏམ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསླབས། མེ་ནང་དུ་ཚིག་པ་དང་ཆུས་ཁྱེར་གྱིས་དོགས། གཡང་ལ་རྦབ་ཏུ་འདྲིལ་གྱིས་དོགས་ནས་ལྟ་རྟོག་དང༌། བཟའ་བཏུང་གི་དྲོ་གྲང་མཛུབ་མོ་སོགས་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་ཚ་ན་ཁ་ཚིག་གིས་དོགས་པས་ཕུ་རྒྱག་པ་སོགས་བྱེད། ཅུང་ཟད་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་རང་འབྱོར་ལ་དཔགས་པའི་ཞྭ་གོས་ལྷམ་ལ་སོགས་པ་གང་མཛེས་བཟོས། ཕན་གནོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན། ཐ་ན་སྐ་རགས་འཆིང་ལུགས་ཚུན་ཆད་བསླབས། ན་མཉམ་གྱི་བྱིས་པའི་ཁྲོད་ནས་བོངས་ཚོད་ཆུང་གིས་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། མ་མཛེས་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བརྩེ་གདུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། དཔྲལ་པའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྙིང་བཞིན་དུ་གཅེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པས་བར་དུ་དྲིན་ཆེ༑ སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་འབད་པས་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་ནོར་ཐམས་ཅད་བུ་ལ་ཨེ་འཕྲོད་ཀྱི་རེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན། ནར་སོན་ཏེ་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བའི་ཚེ་རང་གིས་ཟ་མ་ཕོད། གྱོན་མ་ཕོད། སྤྱད་མ་ཕོད་པའི་ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ཁང་ཞིང་ནོར་ཕྱུགས་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མེད་པར་བུ་ལ་བྱིན་པ་ན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེས། རབ་བྱུང་བྱེད་ན་དུས་ལ་བབས་

340

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་ཚེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་དྲུང་དུ་བསྐྱལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོར་བཅུག །ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲིགས། འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བཙུགས་པས་ཐ་མར་དྲིན་ཆེ།
མདོར་ན་བུ་ན་བ་དང༌། འཆི་བ་སོགས་བྱུང་ན་རང་ལ་དེ་འདྲའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལས་ལྷག་པའི་མྱ་ངན་དང༌། བུའི་དོན་གྲུབ་ཅིང་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ན་རང་ལ་བྱུང་བ་ལས་ལྷག་པའི་དགའ་ཚོར་བྱས། བུ་དེ་གཞན་དུ་སོང་བའི་དུས་སུའང་ངའི་བུ་ད་ཚོད་བདེ་བར་ཡོད་དམ་སྙམ་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དམིགས་པ་བཞིན་མ་བརྗེད་པར་དྲན། རྒྱུན་པར་བདག་གི་བུ་འདི་ནད་མེད་ཅིང་ཚེ་རིང་བ་དང༌། ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་དང༌། གཞན་སུ་དང་མི་མཉམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་ཕན་སེམས་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས། ན་ཚོད་ཕྲ་མོའི་དུས་མ་མེད་ན་བུ་དེས་ས་འགམས་ནས་འཆི་བའམ། གཡང་དུ་ལྷུང་བའམ། ཕྱུགས་ཀྱིས་བརྫིས་པའམ། ཆུས་ཁྱེར་བའམ། མེས་ཚིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཆི་བར་ངེས་ཀྱང་མས་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་ཚད་མེད་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་ཡིན། གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་སྲོག་མགོ་ཐེངས་བརྒྱ་བརྒྱ་བཏོན་པའི་ཚོད་ཡིན་གསུངས། ཕན་བཏགས་ཚུལ་ཡང༌། བཟའ་བཏུང་ཞིམ་མངར་ཅན་བྱིན། གོས་བཀྲག་མདངས་ཅན་བསྐོན། རྒྱན་གང་མཛེས་བཏགས། ནོར་རྫས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་བྱིན། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཅིག་སྦྱིན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

341

དུ་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་ཆུང་ངམ་སྙམ་པ་ལས་ཆེས་སམ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཡེ་མེད་པའི་ཚོད་ཀྱིས་ཕན་བདེ་ཚད་མེད་པ་བསྒྲུབས། ཡོ་བྱད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཚེགས་མེད་དུ་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས། སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་གང་ལའང་མ་འཛེམས་པར་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་བཙལ་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕ་མ་དབུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བུ་ཕྲུག་སྐྱོང་བའི་ཆེད་དུ་གདོང་ཤ་མི་ལ་བྱིན། བྱིན་ཤ་ཁྱི་ལ་བསྐྱུར་ནས་གཞན་ལས་བརྙ་བསྐྱི་དང༌། སློང་མོ་དང༌། བུ་ལོན་ལེན་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཟས་གོས་བཙལ་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན། ཁྱད་པར་ཚེ་འདིའི་མ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་བྱིས་པ་འབུ་སྲིན་ལྟ་བུ་ཞིག་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མི་གྲལ་དུ་བཙུད་པའི་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྙམ་དུ་མིག་ནས་འཆི་མ་འཁྲུགས་པ་དང༌། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྒོམ།
དེ་ལྟར་མིའི་རྟེན་ལ་མ་གྲངས་མེད་བྱས་པར་མ་ཟད་གནག་ལུག་ལྟ་བུའི་རྐང་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་མ་བྱས་པའི་དུས་སུའང་བརྩེ་སེམས་ཀྱིས་ལྕེས་བལྡག་པ་དང༌། ནུ་ཞོ་བླུད་པ་དང༌། བུའི་ཆེད་དུ་སྲོག་བཏང་བའང་ཤིན་ཏུ་མང༌། འདབ་ཆགས་ཀྱི་མར་གྱུར་དུས་ནའང་གཟན་མ་བསྙོད་པ་དང༌། གཤོག་པས་བཀབ་པ་དང༌། བུའི་ཆེད་དུ་སྲོག་ཡལ་བར་དོར་བ་ཚད་མེད་པས་མཚོན་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་མར་གྱུར་ཚེ་བརྩེ་གདུང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་བཏགས་པའི་ཚུལ་ཡང་བསམས་ན་ལེགས། ཚེ་འདིའི་མ་ལ་དྲིན་དྲན་པའི་བློ་བཅོས་མིན་སྐྱེས་པ་ན། ཕ་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གཞན་དང༌། བར་མ་རྣམས་དང༌། དགྲ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དམིགས་

342

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ནས་བསྒོམས་ཏེ་མྱོང་བ་ཐོན་ངེས་བྱ་ཞིང་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོམ་པར་གསུངས། འདི་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་གཉིས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་སྐྱོང་བར་འདོད་ན་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་མངོན་མཐོའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་ལ་ལྟོས་པའི་ཚུལ་བསྒོམ་མོ།།
གསུམ་པ་དྲིན་གཟོ་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དྲིན་ཆེ་བར་ཤེས་ཀྱང་དྲིན་གཟོ་བྱེད་འདོད་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་གནས་མ་རབས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ནའང་ཟས་གོས་ཕྲན་བུ་རེས་ཕན་བཏགས་པའི་ཁ་ལན་མེད་ན་ཁྲེལ་ཆུང་དུ་རྩི། དེ་ལ་བྱིན་པ་བས་ཁྱི་ལ་བྱིན་པ་དགའ། ཁྱིས་ཀྱང་ཟན་སྟེར་མཁན་ལ་མཇུག་མ་སྒྲིལ་ཡོང་ཟེར་ནས་བརྙས་དམོད་བྱེད་ན། རང་རེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་དྲིན་གཟོ་བྱེད་འོས་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། རང་ཅག་དང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉིས་མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པར་འདྲ་བ་ལ། ཐུབ་པས་དཀའ་སྤྱད་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དྲིན་གཟོ་མཛད་པས་ད་ལྟ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་ལ། བདག་ནི་དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་ཅི་འཁྱོལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ད་དུང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དཔག་ནའང་ཤེས། དེས་ན་ཡ་རབས་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དྲིན་གཟོ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

343

དེ་ཡང་དཔེར་ན་རང་གི་མ་རྒན་དྲིན་མོ་ཆེ་དེ་ལ་མིག་ཡོད་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་ནུས་ཀྱང་མིག་གཉིས་ལོང༌། མིག་མེད་ཀྱང་ལོང་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོང་ཆོག་པ་ལ་འཁྲིད་མཁན་མེད། དེ་མེད་ཀྱང་མ་སྨྱོས་ན་བརྟགས་ནས་སོང་ཆོག་མོད་གདོན་གྱིས་སྨྱོས། སྨྱོས་ཀྱང་གོམས་ཚུགས་བརྟན་ན་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བརྡེག་འཆའ། ཐང་བདེ་བ་ལ་བགྲོད་ན་འཕྲལ་དུ་མི་འཆི་རུང་གཡང་ཁ་འགྲིམ་པ་བུས་མཐོང་བཞིན་དུ་ཇི་མི་སྙམ་པར་སོས་བདེར་སྡོད་པ་མི་རིགས་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བའི་མིག་དང་བྲལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་ཁྲིད་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སེམས་དཀྲུགས་པས་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྨྱོ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབྱེན་བཅོས་པས་བརྡེག་འཆའ། སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ངན་འགྲོ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གཡང་ཁ་འགྲིམ་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་དོར་ན་ཁྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས། འདི་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལན་གཟོ་བ་ཅིས་ཀྱང་བདག་གིས་ཁུར་དུ་བླང་དགོས། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཕྲན་བུ་རེ་ལ་སྦྱར་ཡང་ཕན་པ་ཆུང་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེ་བའི་རྒྱུར་འགྲོ་ཉེན་ཡོད། མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ནས་ཤེས་ཚོད་དང་ནུས་ཚོད་ཀྱིས་འབད་པས་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་འདི་མ་ཐོབ་བྱ་བ་མེད་མོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསླུས་འདུག་པ་ཕུགས་ཀྱི་ཕན་གནོད་ངོས་མ་ཟིན་པ་དང༌། ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་

344

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དང་གནོད་པ་སེལ་བའི་ཐབས་མ་ཤེས་པས་ལན་པར་སྣང༌། བདག་གིས་ཀུན་ཉོན་གྱི་སྐྱོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཤེས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསླུ་བྲིད་བྱིས་པའི་མགོ་སྐོར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། གཏན་དུ་ཕན་ཐོགས་ངེས་པའི་དྲིན་གཟོ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་མོ།།
གཉིས་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ནི། ཐོག་མར་སྐྱེ་སླ་བ་མ་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་དང༌། དེ་ནས་བར་མ་དང༌། དགྲ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་བསྒོམས་པའི་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། སྤྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལན་གཟོ་བའི་སྒོ་མང་ཡང་བསྡུ་ན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། འདི་དག་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་པས་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་ཏེ། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཕལ་ཆེར་དང་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། བདེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལའང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གཏན་མེད། ད་ལྟ་ཁོ་རང་ཚོས་བདེ་བར་རློམ་པ་འདི་དག་ནམ་འགགས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནར་འདུག །བདེ་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་མཁན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གཞོལ་བ་ཕར་ཞོག།མངོན་མཐོའི་རྒྱུར་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་དགེ་བ་སྣ་གཅིག་སྒྲུབ་པའང་ཉུང་ཤས་རེ་མ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

345

གཏོགས་མི་སྣང་བས་ཤེས། དེས་ན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང༌། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ།
རྒྱས་པར་སྐྱོང་བའི་ཚེ་སྔར་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་བ་རྣམས་བདེ་བ་དང་དགེ་བས་ཕོངས་ཚུལ་བསྟན་པ་བཞིན་ཞིབ་པར་བསྒོམས་པའི་མཐར། མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱིས་མཛེས་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང༌། ལོག་འཚོས་མ་བསླད་པའི་ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མཁོ་རྒུ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པ་དང༌། སྨོན་ལམ་མཐུན་པའི་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་ཕྲད་ན་ཅི་མ་རུང༌། ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང༌། སྒོ་གསུམ་སྡིག་པས་གཏན་མི་གོས་པ་དང༌། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རང་དབང་ཡོད་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་དང་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་མཐའ་དག་བསྒྲུབས་ན་ཅི་མ་རུང༌། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པ་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང༌། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ཇི་སྙེད་བསགས་པའི་མཐུ་

346

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་དགེ་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ་སྙམ་པ་དང༌། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངན་སོང་བ་རྣམས་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན། བཀྲེས་པ་ལ་ཁ་ཟས། སྐོམ་པ་ལ་བཏུང་བ། ནད་ཀྱིས་ཉེན་པ་ལ་སྨན། ཕོངས་པ་ལ་ནོར་རྫས་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་དགེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བས་རེ་འདོད་ཡིད་བཞིན་གྲུབ་པར་བསྒོམ་མོ།།
བྱམས་པ་སྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཚེ་འདིར་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་བྱམས་ཤིང་ངང་གིས་དབང་དུ་འདུ་བ་དང༌། རྒྱལ་བས་ཀྱང་བདུད་སྡེ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་པར་མཛད་པ་ལྟར་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པའི་བསྲུང་བ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་དགའ་མང་བ་དང༌། དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་དང༌། འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་དང༌། ཕྱི་མར་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ་བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་གླིང་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམས་པས་དེ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་སྒྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམས་པས་དེ་ལ་དབང་བའི་ཚངས་པར་སྐྱེ་བའི་བར་དང༌། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམས་པས་ཚངས་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་འཐོབ་པར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

347

བཤད། སྦྱིན་གཏོང་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཀྱང་འདིའི་ཆར་མི་ཕོད་པ་དང༌། ཞིང་བྱེ་བ་ནས་དཀྲིགས་པའི་བར་མཆོད་རྫས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བཀང་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་སོ།།
གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བསྒོམས་པའི་གོ་རིམ་བྱམས་པའི་སྐབས་དང་འདྲ། སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་མོད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མེས་བསྲེག་བཞིན་པའི་ཚེ་བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པོ་ཅི་འདྲ་བྱིན་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་པ་ལྟར། ངན་སོང་བ་རྣམས་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གདུངས་པ་འདི་དང་མ་བྲལ་བར་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། བདེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ཚད་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས། ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དམྱལ་བ་ལྟ་བུར་དཔགས་ན་ཤེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་བས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལའང་བཟོད་གླགས་མེད་རུང༌། མི་བཟོད་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་ལས་ངན་མ་ཟད་ན་ཐ་ན་འཆི་བའི་དབང་ཡང་མེད་པར་བསྐལ་ཆེན་དུ་མའི་བར་ཉམ་ཐག་པའི་ངན་སྐད་ཙིར་རེ་སྡོད་དགོས། མ་རྒན་

348

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དྲིན་མོ་ཆེ་དམྱལ་བའི་མེ་ཀློང་དུ་བསྐྱུར་ནས་བདག་སོས་བདེར་སྡོད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ།
རྒྱས་པར་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ། ཐོག་མར་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བཤའ་ལུག་ལྟ་བུར་དམིགས་ནས་བསྒོམས་ན་འཆར་སླ་བར་གསུངས་པས་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། འདི་སྔོན་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་གཉོམ་ཆུང༌། གཞན་ལ་གནོད་ལན་བྱེད་མི་ནུས་པ། ཉེས་པ་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་མི་དང་གཅན་གཟན་སོགས་འཕྲད་ཚད་ཕལ་ཆེར་ཀྱིས་གསོད་པར་རྩོམ་པ༑ བླང་དོར་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་རྒྱུན་པར་སྐྲག་ནས་འཇིགས་ཡེ་རེ་ཡོད་པ། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྲོས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་གཤེད་མས་བཟུང་སྟེ་གསོད་སར་ཆུད་པ་ན་འཕུར་མི་ནུས་ཤིང་འབྲོས་ས་དང་གབ་ས་མེད། སྐྱོབ་མཁན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་དཔུང་གཉེན་མེད། རང་གི་དཔུང་ཤེད་ཀྱིས་རྒོལ་མི་ནུས། ཡན་ལག་རྣམས་ཐག་པས་བཅིངས་ཏེ་འགུལ་དབང་ཡང་མེད། སྟེང་ནས་ཤན་པས་ལུས་ལྕིད་ཀྱིས་མནན། མཆུ་ཐ་གུས་བསྡམས་ནས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་བཀག་པས་སྡུག་བསྔལ་ཚད་བཟུང་མེད་རུང་ཐ་ན་སྐད་ངན་ཙམ་ཡང་འདོན་དབང་མེད། ལ་ལ་སྤུ་གྲི་རྣོན་པོས་མགུལ་བ་འབྲེག་པ་སོགས་གསོད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཤ་རུས་རྩའི་གནད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

349

ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཆད་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང༌། མིག་དང་བཞིན་རས་ལ་བལྟས་ནའང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཉམ་ཐག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅི་འདྲ་ཐོན་ཀྱང་སྙིང་མི་རྗེ་བར་ལུས་སྲོག་ཕྲལ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མར་འཕོ་ཞིང་ལུས་གཞན་གྱི་ཁ་ཟས་སུ་འགྱུར་བ་འདི་སྙིང་རེ་རྗེ། མ་རྒན་འདི་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་བསྒོམ།
དེ་ནས་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚ་གྲང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟར་མྱོང་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་སོགས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་གླེན་ལྐུགས་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང༌། ཡི་དྭགས་ཀྱི་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ངལ་འཇིགས་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། མིའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྲག་དོག་འཐབ་རྩོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། འདོད་ལྷའི་སྤ་བཀོང་ཞིང་སྤྱུག་པ་དང་བཅད་དྲལ་དང་གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ཁམས་གོང་མའི་འཆི་འཕོ་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྒོམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང༌། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་ཚུལ་ཡང༌། ད་ལྟའི་མི་དཔོན་ཁ་དྲག་བཙན་ཕྱུག་

350

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འཛོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་གང་ཐོགས་དང༌། རང་གིས་དགེ་སྒྲུབ་གང་ནུས་བྱས་ཆོག་པ་ལ་དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིད་ལ་མི་དྲན་པར་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཚེ་འདིའི་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་དང༌། གྲགས་པ་ཕྲན་བུ་རེའི་ཆེད་དུ་དམག་འཁྲུག་སོགས་སྡིག་པ་རླབས་ཆེན་བྱེད་བྱེད་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕུང་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤི་མ་ཐག་དམྱལ་བར་མདའ་འཕངས་པ་བཞིན་འགྲོ་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས། འདུན་མ་གཏན་བརླག་ཏུ་བཏང་ཡང་དེ་མི་ཤེས་པར་འདོད་དོན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པར་རློམ་པ་འདི་རྣམས་ངན་སོང་བ་ལས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་བར་འོས། འདི་འདྲ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་རང་ཡང་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་མ་ཁྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་
གསུངས།

གཞན་ཡང་བདེ་སྐྱིད་འཛོམས་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ད་ལྟའི་སེར་སྐྱ་ཕལ་མོ་ཆེ་བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོས་གལ་ཆེ་བ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ཡུལ་ན་མེད་པར་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་སྒོ་འཕྲོག་པ་དང༌། སེམས་ཅན་མང་པོར་གནོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤ་སྟག་བསྒྲུབས་ནས་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ཐུང་འར་འུར་གྱིས་འདའ་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེ་བའི་འོས་ཡིན། འདི་ཚོས་ད་ལྟ་རྩེ་དགོད་ཀྱི་ངང་ལ་བྱས་པའི་སྡིག་འབྲས་རྗེས་སོར་མཆི་མ་ཤ་ར་ར་བཏོན་ནས་ངུ་བཞིན་དུ་མྱོང་དགོས་པ་མི་ཤེས་པར་ཕོ་རྒོད་ཀྱི་ཡང་རབ་ཏུ་རྩི་བ་སྙིང་རེ་རྗེ། འདི་རྣམས་སྐྱེ་ཤི་བརྒྱུད་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས། བདག་ལ་དྲིན་ཚད་མེད་པས་བསྐྱངས་ཚུལ་སྔར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

351

བཀོད་པ་ལྟར་ལགས་པས། འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་སོགས་དང༌། དེས་མཚོན་ནས་སྔར་བཤད་ཟིན་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས། ཁམས་གསུམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་མྱོང་བའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་བསམས་ནས་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང༌། ཉན་རང་ལམ་ལྔ་ལ་གནས་པ་ནས་ས་བཅུ་པ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བྱ་སྡུག་ཀུན་ཕྲ་རགས་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསམས་ནས། མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྡུག་ཀུན་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང༌། བདག་གིས་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་སྡུག་ཀུན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ།
བསླབ་བཏུས་སུ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་པར་གསུངས་པས། དེ་དང༌སྤྱོད་འཇུག་བསྔོ་ལེའི་ཚིག་ངག་ཏུ་བརྗོད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དང། བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་སྨོན་ལམ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཏབ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས། སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོར། ཆོས་གཅིག་བཟུང་ཞིང་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་ན་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་གཅིག་པུ་དེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་

352

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པོར་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། འཁོར་སྒྱུར་གྱི་འཁོར་ལོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིས་པ་སོགས་དཔེ་དུ་མས་བསྔགས་པ་དང༌། བྱམས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རིགས་འགྲེས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་སོ།།སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་སྒོམ་རིམ་དང་པོར། བུ་ཆུང་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་མ་ལ་བུ་དེ་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཅི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲའི་བློའི་ཚོད་ཅིག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་ངང་གིས་སྐྱེས་པ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། དེས་མཚོན་ནས་མ་དེ་ལ་བུ་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཅི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚོད་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚད་དུ་ཤེས་དགོས། པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོ་ལ་རྒན་མོ་ཞིག་གིས་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ཟེར་བའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞུས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་བུ་ཐོ་ལེ་གྲགས་ལ་སྙིང་དུ་སྡུག་ཅིང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བཅོས་མིན་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བཅོས་མ་མིན་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་མ་ཤེས་པར་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་པའི་ཚིག་རིས་ཙམ་ཤར་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་སོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་ཟབ་གསང་གི་ཁ་ཕོ་ཅི་ཙམ་བསྒྲགས་རུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་རི་བོང་རྭའི་གཉེར་མ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མྱོང་བ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

353

ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཡུན་བསྲིངས་ནས་བསྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།
གསུམ་པ་ལྷག་བསམ་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སྨོན་པ་ཙམ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་གཞན་སུ་ལའང་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་ཁུར་དུ་བླང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བསྒོམ། དྲིན་གཟོ་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་སྐབས་སུའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་འདི་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། སྔ་མ་རྣམས་ཚོང་ཐག་མ་བཅད་པའི་དུས་སུ་སྟེར་ལེན་གྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཚོང་ཐག་བཅད་པ་དང་འདྲ་བར་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྦྱང་བ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེར་མ་ཟད་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉི་ཚེ་བ་མ་གཏོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས། བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བ་དང་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་གཞན་ཕན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་

354

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལྟོས་ན་གཞན་དོན་ཕྱོགས་རེ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་ས་ཆེན་པོ་དང་རྡུལ་ཕྲན་ནམ། རྒྱ་མཚོ་དང་རྨིག་རྗེས་ཆུའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་གསུངས་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་ནས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་ཚུལ་གྱི་བར་དེར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ཡང༌། ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་སུ་མ་གྱུར་བར་དུའང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་གཞན་དོན་རྫོགས་པ་འགྲུབ་པའི་གནས་མེད་ལ། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་འདིའི་ལུང་གི་འཕྲོས་སུ་དཔྱད་བྱ་ཞིག་སྣང་བ་གཞན་ལས་ཤེས། སྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱ་བར་འདོད་ན་སྔར་བཤད་ཟིན་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་མངའ་ཞིང་སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་མ་བྱས་པའི་ཐབས་མི་འདུག་སྙམ་དུ་བསྒོམ།
གསུམ་པ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མྱུར་བ་མྱུར་བར་ཡང་དག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

355

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལྷའི་སྐུ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུར་ལམ་གྱིས་གྱུར། རང་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་ངང་ནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔའི་རྣམ་པ་ཅན་ཚ་དམྱལ་གྱི་གནས་སུ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་བསིལ་བ་དང༌། གྲང་དམྱལ་གྱི་གནས་སུ་འཁྱགས་གདུང་སེལ་བའི་དྲོ་བ་དང༌། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་བཀྲེས་སྐོམ་སེལ་བ་དང༌། དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་གླེན་ལྐུགས་སེལ་བ་སོགས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་ནུས་པའི་འོད་ཟེར་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་སྤྲོས་ཏེ། རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱངས་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུར་གྱུར་ཅིང་སྣོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པའི་ཞིང་དུ་གྱུར་པར་མོས། མཇུག་དང་ཐུན་མཚམས་སོགས་སྔར་དང་འདྲ།
བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ་ནི། རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་སྔོན་གོམས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་

356

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མོད་དེ་ལྟར་འཛིན་མི་རིགས་ཏེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པར་མཚུངས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གཞན་རྣམས་འདོད་པ་མཚུངས་པ་བདེན་ཡང་ཉེ་འབྲེལ་མཛའ་བཤེས་རྣམས་མ་གཏོགས། གཞན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་གཅེས་པར་འཛིན་མི་འོས་སོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བདག་གི་མ་བྱས་ཏེ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ཕན་བཏགས་ཤིང་གནོད་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་ལྟར་ལ། ཚེ་འདིར་ཡང་ཆུང་དུས་ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པ་དང༌། ནར་སོན་རྗེས་གོས་ཤིག་གྱོན་པའམ་སྟན་ཞིག་འདིང་ནའང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤུ་དང་པགས་པ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐགས་སུ་འཐག་པའམ་མཉེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་དང༌། ཟས་ཞིག་ཟ་ནའང་སེམས་ཅན་གྱིས་ས་བོན་འདེབས་པ་སོགས་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱེད་པའང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤ་དང་འོ་མ་མར་ཕྱུར་སོགས་དང༌། གནས་ཤིག་ཏུ་འདུག་ནའང་སེམས་ཅན་གྱིས་རྩོལ་བས་བསྒྲུབས་པའི་སྦྲ་གུར་དང་ཁང་ཁྱིམ་ཡིན། མདོར་ན་ངེད་ཅག་གིས་ཞིང་ལག་མཐིལ་ཙམ་མ་བཏབ། ཚོང་རས་ཁ་གང་མ་བྱས་ཀྱང་རི་ཁྲོད་དུ་མཐུན་རྐྱེན་བཟང་འཛོམ་གྱི་ངང་ལ་དགེ་སྦྱོར་བྱར་ཡོད་པ་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། བརྒྱུད་ནས་ཞིབ་ཏུ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

357

བསམས་ན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་དང༌། ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་མཛེས་པ་བཟོད་པ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་དང༌། བྱ་བ་གང་བྱས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་ཕན་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་སྦྱིན་ཡུལ་དང་གནོད་པ་སྤོང་ཡུལ་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང༌། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའང་སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའང་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་པས། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ནང་ན་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྲུང་པོ་བཏབ་ན་སྟོན་ཐོག་ལེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལའང་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་སྨིན་པས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་

358

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྤྲས་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན།
གཞན་གཅེས་པར་མ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། རང་གཅེས་པ་དང་གཞན་མི་གཅེས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བཅད་པ་ལས། གཅེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང༌། མི་གཅེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་དང་ཕྲག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་མྱོང་དགོས་བྱུང༌། ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ལས་ངན་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཉེར་འཚེ་དང་འཇིགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་རང་ཅག་རྣམས་ལ་དང་པོ་ནས་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་གཏན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། ཐོག་མེད་ནས་ཁྱད་མེད་དུ་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཏེ། རེས་འགའ་རང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཁོང་དེའི་བྲན་གྱི་ཐ་མར་གྱུར་པ་དང༌། རང་གིས་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་མྱོང་དུས་ཁོང་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང༌། རེས་འགའ་དེ་ལས་གོ་བཟློག་སྟེ་མཐོ་དམན་དང་སྐྱིད་སྡུག་ཚད་བཟུང་མེད་པ་ཞིག་མྱོང་བའི་མཚམས་ཤིག་ནས། ཁོང་དམྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྱད་དུ་འཁྲུངས་སྐབས་རང་བས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཟླ་བོས་མེའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

359

ཤིང་རྟ་འདྲེན་མ་ནུས་པར་ཡོད་པ་རང་སྟེང་དུ་ལེན་པར་བརྩམས་པས་སྡིག་པ་ཟད་དེ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས། དེ་ཚུན་ཆད་གཏན་དུ་སྐྱིད་པའི་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ད་ལྟ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་བླ་ན་མེད་པར་གྱུར་པ་འདི་བྱུང༌། རང་ཅག་རྣམས་སྔོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་རང་གཅིག་པུས་ཐོབ་ན་སྙམ་པ་དང༌། གྱོང་དང་བུབ་ཁ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་འགེལ་བར་འདོད་པས་ཅི་ནུས་ཀྱིས་རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་བདེ་སྐྱིད་ཇེ་རིང་དང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྣང་ཚུལ་ཡ་ང་བ་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན། ཐུབ་དབང་དང་རང་རེའི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནའང་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་མ་བཟུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་དམིགས་རྟོགས་པར་ནུས།
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་དང༌། ནོར་རྫས་རྐུ་བ་དང༌། གཞན་གྱི་མཆིས་འབྲང་ལ་ལོག་པར་སྤྱད་པ་དང༌། རྫུན་དང་ཕྲ་མ་དང་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་དང༌། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་ཚེ་ཐུང་བ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་དང༌། ཁྱིམ་ཐབས་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པ་དང༌། བློ་གཏད་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་བསླུ་བ་དང༌། མཛའ་བཤེས་དང་རྒྱབ་གྱེས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། ཁ་དྲག་གི་ཚིག་རྩུབ་མི་འདོད་བཞིན་ཉན་དགོས་པ་འབྱུང་ལ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོད་སར་ཚུད་པ་ཐར་བར་བྱས་པ་དང༌།

360

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང༌། འདོད་ལོག་སྤངས་པ་དང༌། བདེན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། ཕྱེ་བ་འདུམ་པ་དང༌། ཚིག་འཇམ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་དེར་ཡང་རིམ་བཞིན་ཚེ་རིང་བ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་མཁོ་རྒུ་འཛོམ་པ་དང༌། ཕྱི་ཐག་རིང་བའི་འཁོར་གཡོག་འདུ་བ་དང༌། ཚིག་བཙུན་པས་ཀུན་གྱིས་ཚད་མར་བྱེད་པ་དང༌། གཉེན་བཤེས་དང་མཛའ་བ་བརྟན་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་དཔགས་ནའང་ཤེས་སླ་སྟེ། མི་དཔོན་བྲན་ལ་རྔན་པ་མི་སྟེར་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པ་དང༌། བྲན་གཡོག་རྗེ་བོའི་དོན་དུ་ལས་མི་བྱེད་པས་ཟས་གོས་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། མངའ་འབངས་རྣམས་བྱམས་པས་སྐྱོང་བའི་སྡེ་དཔོན་དང༌། རྗེ་བོའི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་བྲན་འཁོར་གྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་དང༌། ཀུན་གྱིས་ཡི་རང་གི་གནས་སུ་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་རོ།།
སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བས་དེ་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ནུས་སམ་ཞེ་ན། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའང་གོམས་པ་ཡུན་བསྲིངས་ན་བསྐྱེད་པར་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་ངར་འཛིན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་པ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དང༌། སྔར་མིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགྲའི་དྭངས་མ་ཞིག་ཕྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་འདྲིས་ན་འབྲལ་མི་ཕོད་པའི་མཛའ་བཤེས་སུ་གྱུར་ནས་གཅེས་པར་འཛིན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

361

པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་རུང་ཡང་བསམ་པ་བཟང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱུ་མེད་པས་རང་སེམས་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེ་ན། རང་རེར་སྔོན་ཆད་ཕན་སེམས་ཀྱི་སྒོ་མ་དོད་པས་སུ་ལའང་ཕན་མ་ཐོགས་པ་མ་གཏོགས། ཕན་སེམས་སྤྱོད་ནུས་ན་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་ངེས་ཏེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། མི་དང་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་གུས་པས་འདུད་ཅིང་བསྒོ་བ་ཉན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་བླང་མདོར་བསྡུས་རེ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕན་པ་ཚད་མེད་འབྱུང་ལ༑ རིམ་གྱིས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་ཏེ་ནམ་ཞིག་སྐུའི་འོད་ཟེར་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་འགོད་ནུས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན།
གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བྱ་དཀའི་སྤྱོད་པ་དཔག་མེད་མཛད་པ་དང༌། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་བརྙེས་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་ཐུབ་དབང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པ་རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་འོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་འདི་གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་ན་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་

362

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཞི་རྟེན་དང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ནས་ལོག་སྒྲུབ་བགྱིད་པ་རྒུད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་བྱེད་དུ་གསུངས་པས། ད་ཕྱིན་ཆད་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་གཟུང་དགོས། དེས་ན་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་མིན་པར་བདེ་མེད་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་གཙེས་པའི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཐོག་ཏུ་བླངས། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཐའ་སྐོར་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་སྡུག་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཚུར་དྲངས་པར་རང་གི་སྙིང་ནང་དུ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟེང་དུ་སྨིན་ནས་ཐུལ་ཏེ་ཟད། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་ཀུན་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་སོང་སྙམ་དུ་བསྒོམ།
དེ་ནས་བླ་མའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྩོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་དང༌། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། ཡིད་བཞིན་གྱི་དགེ་ཚོགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་མཐའ་སྐོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

363

ཅད་ལ་བཏང་བས་དེ་རྣམས་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིས་ལྕགས་གསེར་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གིས་གནས་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། གང་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཡུལ་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་དང༌། གོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་མཁོ་རྒུ་ཐམས་ཅད་རྙེད། གང་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་དང་ཕྲད། དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་གྱུར། གང་ལས་ཆོས་ཉན་ཡུལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ། གང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་ཡུལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་སོགས་ཕྱིའི་རྐྱེན་རྣམས་འཛོམས། ནང་གི་རྐྱེན་དད་སོགས་འཕགས་ནོར་བདུན་དང༌། ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་དང༌། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མོས། རྒྱས་པར་སྐྱོང་སྐབས་ངན་སོང་གསུམ་དང༌། ལྷ་མི། བར་དོ་བ། ཉན་རང༌། བྱང་སེམས་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་སྡུག་ཀུན་ཕྲ་རགས་རྣམས་རང་སྟེང་དུ་ལེན་ཚུལ་དང༌། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེ་ནས་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་དང༌། བར་དོ་བ། སློབ་ལམ་པ། བླ་མ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་གཏོང་བའི་ཚུལ་དང་ཡང་རེས་འགའ་ཐོག་མར་ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ་དང༌། དེ་ནས་བར་མ་དང༌། དགྲ་དང༌། འཛམ་བུ་གླིང་པ་དང༌། གླིང་བཞི་པ་དང༌། སྟོང་དང་པོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ལ་རིམ་བཞིན་བསྒོམ་ཚུལ་སོགས་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་

364

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡིག་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས། ལེན་པའི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེ་དང༌། གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་བྱམས་པའི་དམིགས་རྣམ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་ཡིན་པས་གནད་དོན་མ་བོར་བ་གལ་ཆེ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་བསྒོམས་ཏེ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན། རླུང་འགྲོ་འོང་ལ་བསྐྱོན་ནས་གཏོང་ལེན་དཀྱུས་གཅིག་ལ་བསྒོམ་མོ། །ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་དང༌། སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་ཐུབ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ་སྣོད་བཅུད་སྦྱངས་བསྒྱུར་གྱི་དམིགས་པ་སྔར་བཞིན་བྱ། རེས་འགའ་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཐུབ་དབང་སྤྲོས་ཏེ་འོད་དང་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པར་བསམ།
སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་དམྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྱད་དུ་འཁྲུངས་པ་ན་རང་གྲོགས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་ཟིན་དང༌། བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་དུ་འཁྲུངས་ཚེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང༌། རྫ་མཁན་གྱི་ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་དུ་གྱུར་ཚེ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང༌། དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་བུ་མོར་འཁྲུངས་པ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

365

ན་ནོར་བུ་ལྡོན་དུ་འགྲོ་བར་བརྩམས་པ་བཀག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མའི་མགོ་བོར་རྡོག་པས་ཕུལ་ཏེ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་གྲུ་ཞིག་ནས་མཚོ་གླིང་ཞིག་ཏུ་ཐོན། དེར་གྲོང་ཁྱེར་བཞིར་བདེ་དགའ་ཡུན་རིང་མྱོང་མཐར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ལྕགས་ཁང་ཞིག་ན་མི་གཅིག་གི་མགོ་ལ་ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་མཐོང་ཚེ། ང་ཡང་མའི་མགོ་བོ་རྐང་པས་ཕུལ་བའི་ལས་ཀྱིས་འདིར་ཁྲིད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་ལས་བཅིངས་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར། གྲོལ་བ་བཅིངས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་མ་ཐག་འཁོར་ལོ་དེ་མགོ་ཐོག་ཏུ་འཁོར་བས་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་མྱོང༌། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་འདྲའི་ལས་ངན་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱ་ཡི། གཞན་རྣམས་འདིར་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་མ་ཐག་འཁོར་ལོ་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་འཕགས་ཤིང༌། ཁོང་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིས་སུ་འཁྲུངས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་པདྨར་འཁྲུངས་ཚེ་མངའ་ཞབས་སུ་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་མི་མང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར། ཆུ་ཀླུང་ཟློག་བྱེད་དུ་ཉ་རོ་ཧི་ཏར་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་ཤ་ཟར་བཅུག་སྟེ་ནད་གསོས་ཤིང་དགེ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང༌། རུས་སྦལ་ཆེན་པོར་འཁྲུངས་ཚེ་རྒྱ་མཚོར་གྲུ་ཞིག་པས་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་ཁུར་ནས་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་བས་ཐང་ཆད་དེ་གཉིད་ལོག་པ་ན། སྲིན་བུ་བརྒྱད་ཁྲིས་ཁྲག་འཇིབ་པ་ཆུར་འཇུག་པའམ་འགྲེས་ན་སྲིན་འབུ་རྣམས་འཆི་བར་དོགས་པས་བསམ་བཞིན་དུ་སྐུ་ཚེ་བཏང་བ་དང༌། རྒྱལ་པོ་བྱམས་

366

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེ་གནོད་སྦྱིན་ལྔ་རང་ཁྲག་གིས་ཚིམ་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་རབས་རྣམས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བདེ་དགའ་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ཅིང༌། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དུ་མར་པདྨའི་ཚལ་ལ་བུང་བ་ལྟར་སྤྲོ་བཞིན་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདིའི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།
མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་བླ་མ་མང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་གསེར་གླིང་པའི་མཚན་བརྗོད་པའི་ཚེ་སྤྱན་ཆབ་འདོན་ཞིང་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང༌། འདས་མཆོད་ཆགས་མེད་མཛད་པ་སོགས་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་དུ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པར། བླ་མ་ལ་བཟང་ངན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ང་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པ་སེམས་བཟང་པོ་ཕྲིག་ཙམ་ཡོད་པ་འདི་གསེར་གླིང་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་གསུངས་པ་དང༌། ཐེངས་གཅིག་ཕྱག་བསྙུངས་པའི་ཚེ་འབྲོམ་སྟོན་གྱི་པང་དུ་བཞག་ནས། ཁྱེད་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པས་འདི་ལ་བྱིན་རླབས་ཤིག་གྱིས་དང་གསུངས་པ་དང༌། ཁམས་བདེ་བྱེད་པའི་དོད་དུའང་སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་གསུངས་ནས་བཀའ་འདྲི་མཛད་པ་དང༌། སློབ་བུ་རྣམས་ལ་ཞལ་ཏ་མཛད་བའི་ཚེ་ཡང་སེམས་བཟང་པོ་གྱིས་གསུངས་པ་དང༌། ཇོ་བོས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ། ངེད་སྐལ་བ་ཆུང་བས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་དང་མ་ཕྲད་ཟེར་ནས་མྱ་ངན་བྱེད་པ་བྱུང་ན། ཇོ་བོའི་མན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

367

ངག་གི་མཐིལ་ཕྱུང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་འདི་ཡིན་པས་འདི་ལ་སློབས་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་གཙིགས་ཆེ་བར་མཛད། རྒྱལ་སྲས་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྔོན་རབས་སྐུ་ཕྲེང་དུ་མར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྐུ་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དུས་སུའང་རྒྱ་ལམ་གྱི་འགྲུལ་པའི་སར་བྱོན་ནས། མགྲོན་པོ་ཀུན་ཁྱེད་ཅག་ཡུལ་དུ་ལོ་ལེགས་པ་ཤོག །བྱེས་སུ་དོན་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་མཛད་པ་དང༌། ཞལ་ནས་ཀྱང་རང་གིས་དྲན་པས་ཕ་རོལ་པོ་རྒྱལ་ན་དགའ། བདེ་ན་དགའ་བ་ལས། རང་རྒྱལ་བ་སོགས་བྱུང་ན་དགའ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་འོང་མ་མྱོང་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་རང་འཁྲུངས་སུ་བྱུང༌། ཕྱིས་དགེ་བཤེས་འབྲོམ་གྱི་མན་ངག་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པས། སློབ་མ་རྣམ་ཐར་མཐུན་པ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་འདུས་ཤིང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞེས་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་སྒྲ་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་སུ་གྱུར། འདའ་ཁར་ཡང་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱབས་མེད་པའི་སྐྱབས། མགོན་མེད་པའི་མགོན། དེ་བཞིན་དུ་གནས་དང༌། གླིང་དང༌། དཔུང་གཉེན་དང༌། འཁྲ་ས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁྲ་སར་གྱུར་གསུངས་ནས་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ། སྐུ་མཆེད་གསུམ་དང་ཁམས་པ་ལུང་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་མ་ཞིག་མཇལ་དུ་བྱུང་བར། སྟོན་པས་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོ་སོར་བཀའ་འདྲི་མཛད་པའི་ཚེ།

368

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པོ་ཏོ་བས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་དང༌། ཕུ་ཆུང་བས་རང་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་མང་པོས་རྟེན་གསུམ་བཞེངས་པ་དང༌། དགོན་པ་བས་སྒོམ་འབའ་ཞིག་མཛད་ཚུལ་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ངོ་མཚར་ཆེ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུང༌། ཁམས་ལུང་པ་གྲོག་ཁ་རེར་བཞུགས། དབུ་བཏུམས་ཏེ་བཤུམས་པ་འབའ་ཞིག་མཛད་ཀྱིན་གདའ་ཞུས་པས། སྟོན་པས་དབུ་ཞྭ་ཕུད། ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར། སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་བྱུང་ནས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ། ཆོས་བྱ་བ་ཁོང་གིས་བྱས་པ་ཡིན། འདིའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བཤད་ན་ཁོང་མི་མཉེས་པར་འདུག་གསུངས་པ་དང༌། གླང་རི་ཐང་བའི་ཞལ་ནས། ཅི་འདྲའི་པོ་ཏི་ཟབ་མོ་ཞིག་ཞལ་ཕྱེ་ཡང་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན། དེའི་གནད་ཀས་ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བྱིན་ལ། གྱོང་དང་བུབ་ཁ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བླང་སེམས་པ་མིན་པ་གོ་རྒྱུ་མ་རྙེད་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་སྲོལ་འདི་པའི་བླ་མ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་ཐམས་ཅད་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདིའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཤིང༌། འདི་ཉིད་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཀློང་བརྡོལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཁ་ཅིག་ལམ་རིམ་འདི་ལ་བག་ཆགས་ཤིག་བཞག་ནས་མྱུར་བར་གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་རིགས་ཟེར་བ་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་དེ་གཞན་དོན་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་དེ་མྱུར་དུ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

369

འཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་མོད། ད་ལྟའི་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱང་རྒྱུར་དཀའ་ཚེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མྱུར་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་ལས་སླའམ་སྙམ་པ་ཡིན་ཚེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གང་གིའང་གནད་མ་གོ་བའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་བློ་སྦྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། འཇམ་དཔལ། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང༌། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། འཇམ་དཔལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི༑ གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བལྟར་ཡང་མི་གཞུག་གོ །ཞེས་དང༌། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ཏུ་ནི། །ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བརྩོན་བྱས་ཀྱང༌། །གང་ཟག་བཞིས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ།།བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང༌། །ཐེ་ཚོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་བྱེད་པ། །དད་པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ༑ ༑དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན་སྔགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་དང༌། སྐྱེས་བུ་

370

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་བཞིན་རྩོལ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་ནས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་སྐྱེ་བའང༌། ཡུན་རིང་པོར་འབད་པ་ཆིག་དྲིལ་གྱིས་ལམ་བསྒོམ་པ་ཁོ་ནར་རག་ལས་པ་ལ་དགོངས་ནས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས། པོ་ཏོ་བ་ལ། ཇོ་བོ་ཁྱོད་ཚེ་འདི་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ཤིག །འདི་ནི་རྟ་རྒོད་ལ་ཞོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གར་རྡེབས་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་དང༌། པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོ་གཞོན་དུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཉན་ལ། ཁམས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྒོམ་གཅིག་བྱ་སྙམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ཆོས་འདི་ཞུས་ནས་འཕྲིག་ཚུད་པས་ཚེ་འདིར་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་འདུན་པ་ཡང་ཆོད། ཁམས་སུ་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་ཡང་ཆོད་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཡུན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་དུ་དགོངས་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་མཛད་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གང་ཡང་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས། །ཞེས་དང༌། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང༌། བསྐལ་པ་དུ་མའི་བར་དུ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་ཆེས་ཕྲ་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ན་འདི་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དམ་པར་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཟབ་ཆོས་གཞན་ལ་མཐོ་བསྙེགས་བྱེད་པའི་འདུན་པ་བསྐྱུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

371

སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ་བར་རིགས་སོ།།

སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་ཚུལ་ལོ། །

མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། ལམ་རིམ་དུ་སྨོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་ཆོ་གས་འཛིན་ཚུལ་དང་དེའི་བསླབ་བྱ་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། འཇུག་སེམས་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལག་ཏུ་བླང་བ་གལ་ཆེ། འདིར་བདེ་ལམ་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྨོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་བླང་བའི་ཚུལ་ནི༑ གནས་ཁང་བྱི་དོར་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགྲམ་ཞིང་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བཤམས་པ་སོགས་སྦྱོར་བའི་ཆོས་རྣམས་དང༌། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བར་གྱི་དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་པར་བསྐྱངས་པའི་མཐར་སྤྱི་བོར་བླ་མ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

372

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནམ་ཡང་མི་བཏང་ཞིང༌། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས། བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་ཟློས་པར་མོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང༌།།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། ། བདག་ཀྱང་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང༌། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་རྫོགས་པའི་ཚེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་བྱུང་སྙམ་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས། དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ། །ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང༌། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་ཏེ།།སྐྱོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྙོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་དོ།།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

373

ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་ཚུལ་ལ། སྨོན་འཇུག་གི་བསླབ་བྱ་གཉིས་ལས།
སྨོན་འཇུག་གི་བསླབ་བྱ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བསླབ་པའོ། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མདོར་བསྡུ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རག་ལས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀུན་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་དེ་ཀུན་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། གཉིས་པ་ནི། རྐྱེན་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་བ་དང་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བཟུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ལོག་སྒྲུབ་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དུས་ནམ་ཡང་འདིའི་དོན་མི་བྱའོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་བློ་ངན་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་ལ་བརྩོན་པའོ།།
གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྫུན་གྱིས་བླ་མ་དང་

374

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མཁན་སློབ་སོགས་ཀྱི་དབུ་སྐོར་བ་དང༌། གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་དང༌། ལྷག་བསམ་མ་ཡིན་པས་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་པ་སྟེ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་པའོ། །བཞི་ཚན་གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་དུ་རྫུན་སྨྲ་བ་སྤང་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དྲང་པོས་གནས་པ་དང༌། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དོན་གནས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་བྱང་སེམས་གར་ཡོད་མི་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྣང་སྦྱང་བར་བཤད། རང་གིས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་དཀར་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པའོ།།
གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསླབ་བྱ་ནི། རྩ་ལྟུང་བཅོ་བརྒྱད་དང༌། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་གི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་མ་གོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྲུང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་བསྲུང་བའི་ཞེ་དམ་དང༌། གལ་ཏེ་ཉེས་ལྟུང་གིས་གོས་ན་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །རང་རེ་ལྟ་བུ་དབང་དུས་སུ་བྱང་སྡོམ་ལེན་ཁུལ་བྱས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་བླངས་ནའང་འགལ་བ་མེད་མོད། སྤྱིར་སྨོན་སེམས་ཙམ་ཆོ་གས་བསྐྱེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

375

ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་ནུས་མི་ནུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱར་རུང་ཡང༌། སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་མི་ནུས་ན་སྨོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་ལེན་མི་རུང་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སློབ་འདོད་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་བསླབ་པ་བསྲུང་མི་ནུས་པ་ལ་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་འབོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང༌། རང་གི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་ནས་སྨོན་འཇུག་རིམ་ཅན་དུ་བླངས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ།།

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བའི་གསོལ་འདེབས་ཡན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་དང་འགྲེ། དངོས་གཞི་ལ་གཉིས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་བྱེད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང༌། གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་བསླབ་པའོ། །

རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་བྱེད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསླབ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་དྲུག། སྦྱིན་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། བཟོད་པ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་དང༌། བསམ་གཏན་དང༌། ཤེས་རབ་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །

376

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྦྱིན་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དགེ་བ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་སེར་སྣ་མེད་པར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཏང་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་པའི་བློའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྣོད་དུ་རུང་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་དང༌། བཟོ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་རིགས་པར་སྟོན་པ་དང༌། བསླབ་པའི་གཞི་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་སོགས་མིའི་འཇིགས་པ་དང༌། སྟག་སེང་ཆུ་སྲིན་སོགས་མི་མ་ཡིན་པའི་འཇིགས་པ་དང༌། མེ་ཆུ་སོགས་འབྱུང་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའོ།།ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི། མི་རུང་བའི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་དགྲ་གཉེན་ཐ་མལ་བ་མཐོ་དམན་མཉམ་པ་ཡོན་སྐྱོན་ཅན་སྐྱིད་པ་སྡུག་པ་སྟེ་ཞིང་བཅུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། ལྟ་ངན་མཆོག་འཛིན་དང་ཁེངས་པ་སོགས་ཀུན་སློང་དམན་པས་མ་བསླད་པའི་སྤྱིའི་བསམ་པ་འདི་ལས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང༌། དང་པོ་ནས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ཟིན་པས་བཅོལ་བའི་རྫས་ལེན་པ་དང་མཚུངས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

377

སོ་སྙམ་པ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང༌། ཡུལ་འདི་རྣམས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་སོ་སྙམ་པ་ཞིང་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དང༌། བྱེ་བྲག་སྐབས་སུ་བབས་པ་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། འགྱངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཚུལ་མིན་སྤངས་པའི་བཞིན་གསལ་ཞིང་འཛུམ་པ་དང་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་ཚུལ་དང་མཐུན་པས། དངོས་པོ་གང་བཏང་བ་དེས་འཕྲལ་དུ་གདུངས་ཤིང་ཕུགས་སུ་གནོད་པ་དང་འཕྲལ་བདེ་ཡང་ཕུགས་སུ་གནོད་པ་མི་གཏོང་བར། བཏང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲལ་དུ་བདེ་ཞིང་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་དང་འཕྲལ་མི་བདེ་ཡང་གཏན་དུ་ཕན་པའི་བཟའ་བཏུང་གོས་སྟན་ཁང་ཁྱིམ་ས་ཞིང་རྟ་གླང་དར་ཟབ་འབྲུ་སྣ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་དངོས་སུ་གཏོང་བའང༌། དབེན་པར་སོང་སྟེ་བསམ་པ་དག་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་མཁོ་རྒུའི་ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིན་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སློབ་པའོ།།
དངོས་པོ་བཏང་རུང་མི་རུང་གི་ཚུལ་ཡང་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་མ་རྒྱས་གོང་དུ་ལུས་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང༌། དགོས་པ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་ཕྱིར་ལུས་གཏོང་བ་དང་ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་གཞུག་ཕྱིར་སློང་བ་ལ་རང་ཉིད་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང༌། བདུད་རིས་དང་དེས་བརླམས་པ་ལ་ལུས་སྦྱིན་

378

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་ལྟ་བུ་སློང་བ་པོའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང༌། དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ལ་ལུས་སྦྱིན་དུ་རུང་བ་དང༌། རབ་བྱུང་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང༌། སྡོམ་བརྩོན་ལ་ཟས་སྐོམ་ཀྱི་ལྷག་མ་སྟེར་བ་དང་གནོད་སྦྱིན་སོགས་ལ་བུ་དང་བྲན་སོགས་སྟེར་བ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་ཀླན་ཀ་ཚོལ་བ་ལ་གླེགས་བམ་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང༌། རང་གི་ཕ་མ་དང་སྟེར་བ་ལ་མི་མོས་པའི་བུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་སྦྱིན་པ་དང་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་གིས་ཆོས་གོས་གསུམ་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང༌། རང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་སློང་བ་ལ་དུག་དང་མཚོན་སོགས་སྟེར་བ་དང་ངན་སྔགས་སློབ་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མི་རུང་བ་དང༌། དེ་དག་ལས་བཟློག་པའི་དུས་དང་ཡུལ་དང་དངོས་པོ་དང་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་འོས་པ་ལ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྦྱིན་དུ་རུང་ངོ༌། །སྔོན་སྦྱིན་པ་ལ་མ་གོམས་པ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་རྒུད་པ་དང༌། སྦྱིན་རྫས་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང༌། རྫོགས་བྱང་གི་ཕན་ཡོན་མ་མཐོང་བ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་གེགས་བཞིའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་མ་བྱིན་པའི་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ལ་བརྟགས་ཏེ་སྦྱིན་པ་དང༌། འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚེ་དོན་མེད་དུ་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་ན་གཞན་ཕན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་རིགས་ཚུལ་བསམས་ནས་གཏོང་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་ཆགས་ཞིང་ཞེན་པ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས་སྦྱིན་པ་དང༌། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

379

དུ་བལྟས་ནས་སྦྱིན་པ་གང་གཏོང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བ་རྣམས་ལའང་
བསླབ།

མདོར་ན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང༌། བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕངས་པ་མེད་པ་གཏང་བར་མོས། དབེན་པར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་དག་པར་བཀླགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་མོས་པ་དང༌། འབུ་སྲིན་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང༌། སྤྲང་སློང་དང་བྱ་ཁྱི་སོགས་ལ་ཟས་ཕྲན་བུ་རེ་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་ནུས་པ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་ནས་འཇུག་ཅིང་ས་མཐོན་པོའི་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱང༌། སྦྱིན་པ་གང་རུང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཚེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་བྱས་ན་སྟོབས་ཆེ་བས་རང་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཡིད་བྱེད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་ལ་གཞན་གྱིས་གཤེ་བ་སོགས་བཟོད་པ་དང༌། སྦྱིན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང༌། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་དགེ་བ་དེ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་བསམ་གཏན་དང༌། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་ལེན་པ་པོ་རྣམས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བླང་ངོ༌།།

380

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི། གཞན་གནོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྤོང་པའི་སེམས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། དེའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་ལྔ་གང་རུང་དང༌། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་ལྟ་བུ་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་རིས་གཉིས་གང་རུང་དང༌། ལྷ་ལྟ་བུའི་སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལུས་ངག་གི་བདུན་ནམ་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་བའི་སེམས་པའོ།།
དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་དགེ་བ་བསགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང༌། བླ་མ་དང་ཕ་མ་དང་ནད་པ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གུས་པས་རིམ་གྲོ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་བསགས་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཅིང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་གི་ཚིག་བརྗོད་པ་དང༌། ཕ་རོལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་སྔོན་ལས་སུ་བརྟགས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་དང༌། སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

381

འབུལ་བ་དང༌། ཕྱིན་དྲུག་གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་བག་ཡོད་པར་གནས་པ་དང༌། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ལས་སྲུང་བ་དང་ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་དང༌། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཏེ་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བཤགས་བསྡམ་བྱ་བ་སོགས་མདོར་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་མི་ཉམས་པ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ཇི་སྙེད་པའོ།།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། མགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྲོགས་བྱེད་པ་དང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཐབས་སྟོན་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ནད་པ་ལ་སྨན་སྦྱིན་པ་དང་ལོང་བ་ལ་ལོང་ཁྲིད་བྱེད་པ་སོགས་གྲོགས་བྱ་དགོས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་ཉེས་སྤྱོད་དང་སྡུག་ཀུན་ལས་བཟློག་པ་ཐབས་ལ་རྨོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བའི་ཕྱིར་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་ཕན་འདོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། གཅན་གཟན་དང་ཆུ་སྲིན་དང་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། ཕ་མ་སོགས་གཉེན་བཤེས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་

382

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཀྱི་མྱ་ངན་མི་རྟག་པ་བསྟན་པས་སེལ་བ་མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། འཚོ་བས་ཕོངས་པ་ལ་ཟས་སྐོམ་དང་ངལ་དུབ་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བཞོན་པ་དང་སྒྲེན་མོ་རྣམས་ལ་གོས་རྒྱན་སོགས་སྦྱིན་པ་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། འཁོར་རྣམས་ལ་ཟས་གོས་མལ་སྟན་སོགས་སྟེར་བ་དང་གདམས་ངག་བརྒྱད་དང་རྗེས་བསྟན་ལྔའི་ཆོས་སྟོན་པ་གནས་འཆའ་བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་ན་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་ལ་འགོད་མི་ནུས་ན་སྤངས་ལ་ནུས་ན་འཇུག་པ་སོགས་བློ་མཐུན་པ་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་གཏམ་གྱིས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། ཉེས་པ་བྱེད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་སྨ་དབབ་པ་དང་ཆད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཚར་གཅོད་པ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་གདུལ་ཕྱིར་ཚ་གྲང་གི་དམྱལ་བ་སྤྲུལ་ནས་སྐྱོ་བར་བྱས་ཏེ་ཉེས་སྤྱོད་བཟློག་པ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དང་ཇི་ལྟར་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས།
མདོར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྲུངས་པའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

383

ཉེས་དམིགས་ཡུན་རིང་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྲུང་འདོད་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་མིག་འབྲས་བཞིན་གཅེས་པར་བསྲུང་བ་ལ་འབད༌། མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་གང་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་འདོད་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྦྱང་ཞིང་ས་མཐོན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་རང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྔར་དང་འདྲ།

བཟོད་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནི། གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བས་མི་བརྫི་བར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་དང༌། གཞན་ལ་ཁྲོ་བ་དང་སྲོ་ཤི་བ་དང་མ་མོས་པ་རྣམས་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་ནི། ཕ་རོལ་གྱི་དགྲས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ཡང་གདོན་གྱིས་བརླམས་པ་འགའ་ཞིག་

384

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཕན་འདོགས་མཁན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཀྱང་འདིར་རང་དབང་མེད་པའོ་སྙམ་ནས་མི་ཁྲོ་བ་ལྟར། ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ་དང་ཡུལ་ཉེ་བ་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་ལ། ཞེ་སྡང་གིས་གནོད་བྱེད་དེ་དབང་མེད་དུ་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཙ་ན་ཁོ་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་ཡང་གསོད་པར་བྱེད་ན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་དང༌། གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་དང་མཚུངས་ལ། གློ་བུར་བ་ཡིན་ན་ནམ་མཁར་དུ་བ་འཐུལ་བའི་སྐྱོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་དང་འདྲ་བ་དང༌། གཞན་གྱིས་བརྡེག་པའི་ཚེ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་ན་དབྱུག་པ་དང་མཚོན་ཆ་ལའང་ཁྲོ་རིགས་ལ། བརྒྱུད་ནས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་ལ་ཁྲོ་ན་གནོད་བྱེད་དེ་ཞེ་སྡང་གིས་རྦད་པས་དེ་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ལ་དངོས་བརྒྱུད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་དང༌། གནོད་བྱེད་བསྐུལ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲོ་ན་སྔོན་ཚེ་གཞན་གནོད་བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་དེ་ལ་ཁྲོ་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་དང༌། གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པས་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་ཞིག་མི་བཟོད་པ་དང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་ཁྲོ་བ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བས་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་དང༌། དགྲས་བཏབ་པའི་མཚོན་ཆ་དང་རང་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

385

འདྲ་བས་རང་ལུས་ལ་མི་ཁྲོ་ན་ཅིག་ཤོས་ལའང་ཁྲོ་མི་རིགས་པ་དང༌། རང་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མི་ཁྲོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ནས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་གཞན་ལ་ཁྲོ་བ་གཏན་མི་རིགས་པ་དང༌། བསྟོད་པ་དང་གྲགས་པས་འདི་ཕྱི་གང་དུའང་ཕན་པ་མེད་ལ། སེམས་དོན་མིན་ལ་གཡེང་བ་དང་སྐྱོ་ཤས་འཇིག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཕྲག་དོག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཉེས་པ་མང་བས། གནོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་སྲུང་བྱེད་དང་ཆགས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་དགའ་བར་རིགས་པ་དང༌། བརྙས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སེམས་གང་ལའང་མི་གནོད་ཅིང་རྙེད་པ་འཐོབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་བསྐྱུར་དགོས་པའི་རྙེད་པ་ཕྲ་མོ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཚེ་རབས་མང་པོར་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཁོང་ཁྲོའི་སྡིག་པ་བསག་མི་རིགས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་དམ་བཅས་ནས་མི་མཛའ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་རྙེད་བཀུར་ངན་ངོན་ཙམ་རྙེད་པ་ལ་གདུང་བར་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང༌། གནོད་བྱེད་རྒུད་ན་སྙམ་པའི་བསམ་ངན་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་མི་གནོད་པས་རང་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། གནོད་དུ་ཆུག་ནའང་རང་གཞན་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་དགག་པ་སོགས་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁོང་ཁྲོའི་འཛིན་ཚུལ་མི་འཐད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པའོ།།

386

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ནི། སྔོན་ལས་དང་འཕྲལ་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་དུ་སློང་བའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་སླར་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས་ལ་བཅོས་སུ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་པས་མི་དགའ་བ་བྱས་པ་ལ་དགོས་ནུས་གང་ཡང་མེད་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་སྐྱེ་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཐེབས་ཚེ་མངོན་རློམ་གྱིས་མཐོ་བའི་དྲེགས་པ་སེལ་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ན་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་ལས་ངན་བཟློག་དགོས་པར་ཤེས་ནས་སྡིག་པ་ལ་འཛེམ་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་བདེ་བ་འདོད་ན་དེའི་རྒྱུ་དགེ་བ་སྒྲུབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང༌། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་བས་ལམ་དུ་བྱེད་ཤེས་ན་སྡུག་བསྔལ་འདོད་བྱའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། སྔོན་ཆད་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚེ་དགོས་པ་དམན་པའི་འདོད་ཡོན་ཅུང་ཟད་རེའི་ཕྱིར་དུ་ལས་ངན་མང་པོ་བསགས་པས། དམྱལ་བར་བསྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་མྱོང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་རིགས་པ་དང༌། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལམ་ལྟར་སྣང་ལ་མོས་པ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

387

མདུང་རྩེ་གསུམ་ལ་མཆོངས་པ་དང་མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞིང་ལས་དང་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་དུ་མ་བསྲན་བཟོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་སྙམ་པ་དང༌། གསད་པར་བྱ་བའི་མི་ཞིག་སོར་མོ་བཅད་དེ་ཐར་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། མིའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕྲ་མོ་འདི་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཏན་དུ་བཟློག་ནུས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྙམ་དུ་དགའ་སྤྲོ་ཚད་མེད་པ་འོས་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་རིམ་དང་བསྲེས་ཀྱིན་དང་དུ་ལེན་པའོ།།
དང་དུ་བླང་བར་བྱ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་གནས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་སོགས་ངན་པ་དང་ཉུང་བ་རྙེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་མ་རྙེད་པ་དང་མི་སྙན་པ་སོགས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། འཆག་པ་དང་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་གཟུང་བ་སོགས་ཆོས་འཛིན་པ་བདུན་ལ་རྩོལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེག་པ་དང་གོས་དྲས་པ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་སོགས་སློང་མོའི་འཚོ་བ་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། དགེ་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པའི་ཚེ་ལུས་སེམས་ངལ་བ་དང་དུབ་

388

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལས་སོགས་རབ་བྱུང་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་སོགས་ཁྱིམ་པའི་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་བརྒྱད་དོ།།
ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་ནི། དང་བའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང༌། མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང༌། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང༌། བླང་བྱའི་ཡུལ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་འབྲས་བུར་བཅས་པ་དང༌། དོར་བྱའི་ཡུལ་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་འབྲས་བུར་བཅས་པ་དང༌། བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་དང༌། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དང༌། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཏེ་ཡུལ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་ལུང་དང་རིགས་པས་ངེས་པ་ཚུལ་བཞིན་དྲངས་པའི་དོན་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མོས་པ་བརྟན་པོ་སྦྱོང་བའོ། །མདོར་ན་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང༌། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཁྲོས་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་སོགས་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡུན་རིང་བསྒོམས་ནས། རྐྱེན་ངན་རུ་འཛིངས་པའི་སྐབས་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་འཁྱེར་གང་ཐུབ་དང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྦྱོང་ཅི་ཐུབ་དང༌། ས་མཐོན་པོའི་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་པའི་ཡུལ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

389

དུ་བྱ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་གཞན་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པ་བཟོད་པའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སྔར་དང་འདྲ།

བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསླབ་ཚུལ།

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང༌། དེའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཕྱིར་བསྐལ་ཆེན་སྟོང་དང་ཡུན་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་དགོས་ནའང་སྤྲོ་བར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་ན། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཐུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་དུ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་སྤྲོ་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ།།
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་ལས། ད་དུང་

390

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལོང་ཡོད་སྙམ་པའི་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར། ཚེ་འདིར་ཡུན་རིང་མི་སྡོད་པར་འཆི་བ་དང་ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་དང་སླན་ཆད་རྟེན་བཟང་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་གསུམ་སྔར་བཤད་ཟིན་ལྟར་བསྒོམ་པ་དང༌། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར། དོན་མེད་པའི་ལོང་གཏམ་སྨྲ་བ་དང་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་ཚེ་འདིར་དགེ་སྦྱོར་ཉམས་བྱེད་དང་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། འདི་འདྲ་ལ་ཆགས་ནས་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས་སྤང་མི་རིགས་ཚུལ་བསམ་པ་དང༌། སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་བདག་འདྲས་ཐོབ་ག་ལ་ནུས་སྙམ་དུ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྲང་བུ་དང་ཤ་སྦྲང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་ན་བདག་མིར་སྐྱེས་ལ་བླང་དོར་ཤེས་པས་བརྩོན་པ་མ་དོར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྙམ་པ་དང༌། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཟིན་གཅིག་གིས་ལམ་སྒྲུབ་པ་མིན་གྱི་བདག་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ལམ་བསྒོམ་པས་གོ་འཕང་ཇེ་མཐོར་གཤེགས་པའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་དང༌། རྐང་ལག་སོགས་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་དཀའ་བས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོར། འཁོར་བར་འཁྱམས་དུས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པའི་བར་ལུས་བཅད་དྲལ་དང་བསྲེགས་པ་དང་གཤགས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་མྱོང་ཡང་དགོས་དོན་གཏན་མ་གྲུབ་ལ། བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ན་ཆུང་ཞིང་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

391

དགོས་པ་ཆེ་བས་བཟོད་རིགས་པ་དང༌། ཡན་ལག་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་མིན་གྱི་ཚོད་མ་སོགས་སྦྱིན་པ་ལ་ཆུང་རིམ་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་ནམ་ཞིག་རང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ཅིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཚེ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན་གཏོང་མོད། གཏོང་བའི་དུས་སུ་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་འཇིགས་མི་རིགས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡང་བླང་དགོས་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་སྙམ་པའི་གཉེན་པོར། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྡིག་པ་སྤངས་པས་ལུས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཅིང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་མེད་པས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་སྐྱོ་དོན་མེད་པ་དང༌། ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པ་དཀའ་བས་མི་ནུས་སྙམ་དུ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོར། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པས་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ན། གཉིད་ལོག་གམ་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་དུས་རྟག་ཏུ་བསོད་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་གསོག་ནུས་པས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཚུལ་བསམ་པའོ།།
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་བསྟེན་པ་ལ་སྟོབས་བཞི་ལས། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་

392

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང༌། གཞན་སུ་ལའང་ལམ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ཀྱི་རེ་བ་མི་འཆའ་བར་རང་ཁོ་ནས་བསྒྲུབ་པོ་སྙམ་པའི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང༌། ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དོན་ཡང་མི་ནུས་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ལ་བདག་གི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པར་ནུས་སོ་སྙམ་པ་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་དང༌། བདག་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་ཡི་ཉོན་མོངས་བདག་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའ་བར་སྐབས་སུ་འདོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ཅིང༌། རང་གི་ནུས་པ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་གང་བྱ་བར་ཡི་དམ་བཅས་པ་ལས་མི་ལྡོག་པར་མཐར་འབྱིན་འདོད་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལའང་འབད་ནས་འཇུག་ན་སྤྱད་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་ངེས་ཀྱི་ལས་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས་པ་དང༌། སྤུ་གྲིའི་སོ་ལ་ཆགས་པའི་སྦྲང་རྩི་ལྟར་འཕྲལ་བདེ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་འདི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཚབས་ཆེན་སྟེར་བའི་འདོད་ཡོན་སྤྱད་པ་ལ་ཡང་མི་ངོམས་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱིན་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ངོམས་པར་ག་ལ་རིགས་སྙམ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་དང་པོ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཡང་དགའ་བཞིན་འཇུག་པ་དང༌། ཞུགས་ཟིན་ནས་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པའི་དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་དུབ་པ་ན་རེ་ཞིག་ངལ་གསོས་ཏེ་སོས་མ་ཐག་ནས་རྩོམ་པའི་དོར་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚེ་ལུས་སེམས་སྤྲོ་བས་དབང་བསྒྱུར་བའི་ལྡང་བ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

393

ཡང་བ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་སོང་སོང་གི་བར་དུ་སྦྱང་བའོ། །མདོར་ན་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཅི་ཐུབ་དང༌། ས་མཐོན་པོའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་རང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྔར་བཞིན་ནོ།།

བསམ་གཏན་ལ་བསླབ་ཚུལ།

ལྔ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་མི་གཡེང་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང༌། དེའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཡོད། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནི། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་ཐར་

394

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དང་ཟད་པར་དང་ཟིལ་གནོན་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆིངས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལས་ཞི་གནས་སྐབས་འདི་དང་ལྷག་མཐོང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་དཔྱད་འཇོག་གི་སྒོམ་གང་ཡང་རུང་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་དང༌། ཞི་གནས་གྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། རང་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་འཇུག་པས་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་དང༌། ཞི་གནས་མ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་ཉམས་ལེན་གང་བྱས་སྟོབས་ཆུང་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་དང༌། ལྷག་མཐོང་གི་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་མེད་མི་རུང་དུ་བསྒོམ་དགོས་ལུགས་རྣམས་བསམས་ནས། ཟས་གོས་སོགས་རྙེད་སླ་བ་དང་མི་དང་མི་མིན་གྱིས་འཚེ་བ་མེད་པས་གནས་བཟང་བ་དང་ནད་མི་བསྐྱེད་པས་ས་བཟང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་མཚུངས་པའི་གྲོགས་བཟང་བ་དང་ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མེད་ཅིང་མཚན་མོ་སྒྲ་ཆུང་བས་ལེགས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང༌། ཆོས་གོས་སོགས་བཟང་པོའམ་མང་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

395

པོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང༌། ཆོས་གོས་སོགས་ངན་ངོན་ཙམ་རྙེད་པས་ཆོག་ཤེས་པ་དང༌། ཉོ་ཚོང་སོགས་དང་སེར་སྐྱ་མང་པོར་འདྲིས་བཤེས་བྱེད་པ་དང་སྨན་སྟེར་བ་དང་སྐར་མ་རྩི་བ་སོགས་བྱ་བ་མང་པོ་སྤངས་པ་དང༌། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པར་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང༌། འདོད་ཡོན་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་ནས་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་ལ་གནས་པའི་སྒོམ་པ་པོ་དེས་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཡུན་རིང་བསྐྱང་ཞིང༌། ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་ནས། ཐོག་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་མི་སྤྲོ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་བའམ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱུན་འཐུད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བས་དང་པོར་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་ན་ལུས་སེམས་དགའ་བདེས་རྒྱས་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང༌། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་མཐུས་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་རུང་བ་དང༌། ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བས་སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང༌། མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བས་འཁོར་རྩ་གཅོད་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལེགས་པར་བསྒོམས་པས་དེས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དད་པ་བརྟན་

396

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པོ་དང༌། དེས་དྲངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་ཆེ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཅི་སྐྱེ་བྱ།
གང་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པའི་ཡུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྤྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་དང་། མཁས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་བཞི་གསུངས་པ་དང༌། གང་ཟག་སོ་སོས་དམིགས་པ་གང་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མང་ཡང༌། འདིར་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང༌། སྐུ་དེ་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་ན་ཕྱག་མཆོད་སྨོན་ལམ་སོགས་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་དང༌། འཆི་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་ན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་སོགས་དགོས་པ་མང་བས་དེ་ཉིད་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱ། བློས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བཞུགས་པ་གསལ་བཏབ་ན་དད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་དང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་དང་མཐུན་པས་ལེགས། སྔོན་དུ་བྲིས་འབུར་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྙན་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཡང་ཡང་ལྟ་ཞིང་དེའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

397

ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་གོམས་སུ་གཞུག་པའམ་བླ་མས་བརྡ་སྤྲད་པ་ལྟར་ཡིད་ངོར་འཆར་དུ་བཅུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་གང་ཐུབ་དང༌། དབུ་དང་ཕྱག་ཞབས་སྐུའི་ཁོག་གཞན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ལན་འགའ་ཟུང་གསལ་བཏབ་ལ། སྐུའི་སྤྱི་ཡིད་ལ་བྱས་ཚེ་ཡིད་ངོར་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་ཆ་ཕྱེད་ཙམ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དམིགས་རྟེན་རྙེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ། ཡུན་འདི་ཙམ་གྱི་བར་ལ་བྱིང་རྒོད་གཏན་མ་བྱུང་བ་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་བྱུང་ནའང་འཕྲལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བཏང༌།
སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་དུས་སུ་དམིགས་རྟེན་བརྗེད་པའི་ཉེས་པ་འགོག་པ་གལ་ཆེ་བས་དེའི་གཉེན་པོར། སྔར་ཡིད་ངོར་གོམས་འདྲིས་སུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཡན་ལག་རྣམས་རགས་པ་ཙམ་ཤར་བ་དེ་ལྟེ་བའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་དང༌། དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པར་ཐུར་རེ་དྲན་ནས་གཞན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཡེང་བའི་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དྲན་པས་ཅི་ནུས་སུ་བཟུང༌། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བྱིང་རྒོད་བྱུང་བ་ངོས་མ་ཟིན་ན་སྐྱོན་ཆེ་བས་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར། བྱིང་རྒོད་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་དྭངས་ཆ་དང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཤོར་ཡང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་འཕངས་དམའ་རུ་

398

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སོང་བ་ན་བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བྱིང་བའི་གཉེན་པོར་དེ་སྤོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པས་བསྐུལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་གྲིམས་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ། དྭངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་མི་གསལ་བའི་བྱིང་བ་རགས་པ་ཡང་ཡང་འོང་ན་བསྒོམ་འཕྲོ་བཤོལ་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང༌། སྣང་བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང༌། རླུང་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་ངག་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་དང་མྱུར་ལམ་ལས་ཤེས། བསྒོམ་པ་ཅི་རིགས་བྱས་ཏེ་བྱིང་བ་སངས་པ་ན་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་པའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་ཁད་ལྟ་བུའི་རྒོད་པ་ཕྲ་མོ་བྱུང་ན་འཕྲལ་དུ་བཀག་ནས་དམིགས་པ་ལ་བཏགས། ཡུལ་སྡུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་མ་ཞི་བའི་རྒོད་པ་རགས་པ་ཤུགས་ཅན་བྱུང་ནས་བཟློག་དཀའ་ན་བསྒོམ་འཕྲོ་བཤོལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་སྒོམ་པ་དང་རྒོད་པ་བཙན་ཐབས་སུ་གཅོད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་བསྒོམས་ཏེ་རྒོད་པ་སངས་པ་ན་སྔར་ལྟར་བསྒོམ།
གཞན་ཡང་བྱིང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་དང་དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཆོས་སེམས་མུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་བྱུང་ན་སྤྱོད་ལམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

399

འཆག་པ་དང༌། རྗེས་དྲན་དྲུག་གང་རུང་ངམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དྭངས་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང༌། གདོང་ཆུས་འཁྲུ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཟློག །བྱིང་རྒོད་ཐུན་མོང་དང་སོ་སོའི་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད། དེ་ལྟར་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོ་ཡང་བཅད་དེ་བསྒོམས་པས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་དབལ་ཆོགས་ནས་རེས་བྱིང་བ་དང་རེས་རྒོད་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཚེ།བྱིང་ཟོན་དང་རྒོད་ཟོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར་རྩོལ་བ་གློད་པའི་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ། དེ་རྣམས་ནི་དབུས་མཐའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཉེས་པ་ལྔ་ལས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤིན་སྦྱངས་ཏེ་བཞི་དང༌། བརྗེད་ངེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་དང༌། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་དང༌། འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་སེམས་པ་དང༌། འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་རྣལ་དུ་འཇོག་པའི་བཏང་སྙོམས་ཏེ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྒོམ་ཚུལ་ལོ།།
དེ་དག་ཀྱང་སེམས་གནས་དགུར་ཕྱེ་བ་དང་དེ་རྣམས་སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་དང་ཡིད་བྱེད་བཞིར་སྡུད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོབས་དང་པོ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པའི་གདམས་ངག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སེམས་གནས་དང་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྡུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་སེམས་འཇོག་པ་

400

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཞེས་པ་འབྱུང༌། དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཆེར་གནས་སུ་མི་བཏུབ་པར་རྣམ་རྟོག་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཅིག་འཐུད་ལྟ་བུ་འོངས་པས། ཉམས་ལེན་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་མང་དུ་སོང་ངམ་སྙམ་པ་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་པའི་ཉམས་ཞིག་འོང༌། སྔར་སེམས་ནང་དུ་མ་ཕྱོགས་པས་ངོས་མ་ཟིན་པ་ལ་འདི་དུས་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པས་ལམ་ཆེན་གྱི་འགྲུལ་པ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་པས་སྟོབས་གཉིས་པ་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་གཉིས་པ་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས་རྒྱུན་འཐུད་ནུས་པ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་ཞེས་པ་འབྱུང༌། དེའི་ཚེ་གཅོང་རོང་དོག་མོའི་འབབ་ཆུ་ལྟར་རེས་རྣམ་རྟོག་ཞི་ཞིང་རེས་རྣམ་རྟོག་ཐོལ་ལེར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ངལ་གསོ་བའི་ཉམས་ཤིག་འོང༌། སེམས་གནས་འདི་གཉིས་བྱིང་རྒོད་ཆེས་མང་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉུང་ངུ་ལས་མི་འོང་ལ་སེམས་དམིགས་པར་གཏོད་པ་ལ་འབད་པས་སྒྲིམ་དགོས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་ཚན་དང་པོ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་སྐབས་སོ།།
དེ་ནས་སྟོབས་གསུམ་པ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་གནས་གསུམ་པ་དམིགས་པ་ལས་གཡེངས་ན་འཕྲལ་དུ་ཤེས་ནས་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གློན་པ་གླན་ཏེ་འཇོག་པ་ཞེས་པ་དང༌། སེམས་གནས་བཞི་པ་དང་པོ་ནས་དྲན་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྡུས་ཏེ་ཕྲ་བར་བྱས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

401

ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇོག་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཞེས་པ་འབྱུང༌། དེ་ནས་སྟོབས་བཞི་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་ལྔ་པ་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས། དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དང༌། སེམས་གནས་དྲུག་པ་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་འགོག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྱུང༌། དེ་ནས་སྟོབས་ལྔ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་བདུན་པ་ཆགས་སེམས་དང་འཕྲོ་བ་དང་བྱིང་རྨུགས་སོགས་ཕྲ་མོ་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་དུ་མི་ལེན་པར་རྩོལ་བས་སྤོང་བ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྱུང༌། སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལྔ་པོ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པས་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོ།།
དེ་ནས་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་དྲན་ཤེས་ན་རེ་བསྟེན་ན་བྱིང་རྒོད་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཅོད་མི་ནུས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྱུང༌། འདིའི་སྐབས་སུ་རྩོལ་བ་རྒྱུན་པར་བསྟེན་ན་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐུན་རིང་པོར་སྐྱོང་ཐུབ་པས་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་

402

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བསྒོམས་པས་སྟོབས་དྲུག་པ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དགུ་པ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པའི་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཞེས་པ་འབྱུང༌། འདི་དུས་གཞུང་སོགས་འདོན་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཚེ་དང་པོར་འདོན་པའི་ཀུན་སློང་བྱུང་ནས་འགོ་བརྩམས་ན་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཡེངས་ཀྱང་ཁ་ཏོན་དེ་མི་འཆད་པར་རྩོལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར། དང་པོར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དྲན་པས་ལན་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན་དེ་རྗེས་དྲན་ཤེས་བསྟེན་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་འཁྱོངས་པ་འབྱུང་པས། རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་ཧྲིལ་ཧྲིལ་འགྲོ་བས་སེམས་གནས་དགུ་པ་དེ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས། སྔར་ནས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཡོད་པ་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་ཀླད་པ་ལྕི་བེམ་པ་སྙམ་བྱེད་པའི་ལྟས་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ། དགེ་བ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཞི་ནས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ། དེའི་མཐུས་ལུས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་རླུང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བརྒྱུས་པས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས། རེག་བྱ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་འབྱུང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལའང་དགའ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

403

བདེའི་ཉམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང༌། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཆུང་དུ་སོང་ནས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤིན་སྦྱངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟའི་སྒོམ་ཆེན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་ཚུལ་འདི་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མ་གྲགས་ན་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། མདོར་ན་བྱམས་ཆོས་དང་ས་སྡེ་དང་དབུ་མ་སྒོམ་རིམ་སོགས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཞི་གནས་རྣལ་མ་ཅི་འགྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། གྲུབ་རྗེས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་དུས་དུས་སུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་དང༌། བསམ་གཏན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་གཞན་བསམ་གཏན་ལ་འགོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྔར་དང་འདྲ།

ཤེས་རབ་ལ་བསླབ་ཚུལ།

དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་དང༌། དེའི་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དོན་དམ་རྟོགས་པ་

404

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པའོ། །དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒོམ་པ་ལ། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་བསྟེན་པ་དང༌། འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་བཙལ་བ་དང༌། ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་པས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་བར་རིགས་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་རྒུད་པ་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་ནི་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་གི་གདམས་ངག་ཉན་པ་དང༌། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང༌། བསགས་སྦྱངས་ལ་འབད་པ་སོགས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

405

ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་རྣམས་གནད་དུ་ཁེལ་ངེས་བྱས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་གནད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དགག་བྱ་རགས་པ་ཙམ་ལས་ཕྲ་མོ་ངོས་མ་ཟིན་ན་དེ་ཙམ་ཁེགས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ལྷག་མ་ལུས་པས་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་ལ། དགག་བྱ་ཐལ་ཆེས་ཏེ་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་བཟུང་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མཐར་ལྟུང་བས་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་དུ་བརྟགས་པའི་ཚེ་ལམ་འཕྲང་དོག་པོར་བགྲོད་སྐབས་ང་གཡང་དུ་ལྷུང་འགྲོའམ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ལུས་བདག་ཏུ་སྣང་བ་དང༌། སྡིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ང་དམྱལ་བར་སྐྱེའམ་སྙམ་དུ་དོགས་པའི་ཚེ་སེམས་བདག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་རྐྱེན་དབང་གིས་འཆར་ཚུལ་མང་ཡང༌། ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངའི་སྣང་ཚུལ་ཇི་བཞིན་པ་ནི། ལུས་སེམས་ཚོགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་ན་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ང་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་འདི་ཀ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཡུལ་གྱི་ང་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཡོད་ལྟར་འཆར་བ་དང༌། མང་པོའི་ཁྲོད་དུ་ནག་ཆང་དང་རྐུས་ཁག་སོགས་ཀྱིས་སྨ་ཕབ་པའི་ཚེ་ང་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞིག་

406

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་དགྲ་ངན་འདིས་འདི་འདྲ་ཟེར་བ་སྙམ་དུ་སྐྱོན་གདགས་ཡུལ་གྱི་ང་ཚུགས་ཐུབ་ཅིག་ཡོད་པ་ལྟར་འཆར་བ་ངོས་འཛིན་སླ་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྡུག་གི་རྟོག་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ་སྟེ་སེམས་བྱིངས་བློ་མངོན་གྱུར་དེ་ལ་གནས་བཞིན་དུ། བློའི་ཟུར་གཅིག་གིས་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཚུལ་ཞིབ་པར་བརྟགས་པས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་འཕྱུགས་མེད་དུ་ངོས་ཟིན་པ་ནི་གནད་དང་པོ་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་ངེས་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་ལུགས་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱིར་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཅིག་ཡིན་པ་མ་ཁེགས་པར་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ལ། ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་ཚུལ་མེད་པ་དང༌། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐ་དད་པ་མ་ཁེགས་པར་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་ལ། གཅིག་ཏུ་མ་གོ་བར་ཐ་དད་པ་ཁེགས་ཚུལ་མེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་སུམ་མེད་དོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐག་ཆོད་པ་ནི་གནད་གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའོ།།
གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་དབྱེ་བ་གཏན་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

407

པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་བློ་གང་ལ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པར་སྣང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྫུན་ཚུལ་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲ་འགལ་བའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་གང་ལ་སྣང་བའི་བློ་དེ་ལ་དེའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་དགོས་པས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་ཕུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བདག་ཕུང་གི་གནས་ལུགས་སུ་སོང་བས་དབྱེ་བ་གཏན་ནས་བྱར་མེད་པར་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཕུང་པོ་སྔ་མ་འདོར་བ་དང་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་སོང་ན་དེ་འདྲའི་བྱེད་པ་པོ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང༌། གང་ཟག་གཅིག་ལའང་ཕུང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང༌། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་མོད། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འདོད་ན་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་བ་རྣམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ཕྱི་མ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་མི་རུང་བས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང༌། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་

408

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པར་ཐལ་བ་དང༌། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང༌། དེ་ལྟར་རིགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པས་བདག་ཕུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གནད་གསུམ་པ་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའོ།།
བཞི་པ་ནི། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་དང་རྫས་སོགས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རྫུན་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་ན་བ་དང་རྒས་པ་དང་དོར་བ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ན་བ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་བདག་ལ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང༌། རྟ་གླང་ལུག་གསུམ་ལས་རྟ་གླང་གཉིས་སོང་ཤུལ་ན་ལུག་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཕུང་པོ་ལྔ་སོ་སོར་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་བདག་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་བས། བདག་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པ་ནི་གནད་བཞི་པ་དུ་བྲལ་ངེས་པའོ། །འདི་ཡང་བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཐ་དད་པ་དེ་བདག་ཕུང་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་སོང་བས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་བཞག་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སྟེ། རིགས་པའི་འཕུལ་འདི་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

409

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་འགྲོ་ས་ལུང་པ་གཉིས་ལས་མེད་ས་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་བོར་བ་བཙལ་བས་ལུང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕུ་མདའ་བར་གསུམ་གང་དུའང་མེད་པ་མཐོང་ཙམ་ནས་བཙལ་རྒྱུའི་བ་ཡིད་ལ་བཞག་པ་དེ་མི་འདུག་གོ་སྙམ་པ་ལྷང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན། དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་སྔར་ནས་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཞེ་ལ་བཞག་བཞིན་པར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་དཔྱད་པའི་ཚེ་དུ་བྲལ་རྟོགས་ཟིན་མ་ཐག་ཡིད་ངོར་འཇགས་པའི་དགག་བྱ་དེ་མི་འདུག་སྙམ་དུ་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་སྔོན་ནས་གོམས་ཤུགས་ཆེ་བའི་དབང་རྣོན་རྣམས་ལ་དབུལ་པོས་གཏེར་རྙེད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྤྲོ་དང༌། རྟུལ་པོ་ལ་གཅེས་ནོར་གློ་བུར་དུ་སྟོར་བ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྐྲག་འབྱུང་བར་བཤད། འཇམ་མགོན་བླ་མ་མཆོག་ནས་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་ལྟ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ན་འཇིགས་སྣང་བྱུང་སྟེ་ཕྱག་གིས་ན་བཟའི་གོང་བ་ལ་རེག་པ་རྗེས་མཁྱེན་ནས་དགྱེས་ཉམས་མཛད་ཅིང༌། སྣར་ཐང་པས་ཀུན་རྫོབ་གོང་བ་ལ་བཞག་པ་རེད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྔོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་མང༌།
གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདུས་བྱས་ལ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུབྱེད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ལུས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་

410

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལྔ་ཚོགས་ཙམ་པ་འདིའི་སྟེང་དུ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ལུས་ཡོ་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྙོན་མེད་དུ་འཆར་བ་ནི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་ན་ཡན་ལག་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་པ་འདི་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་དང༌། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ཡན་ལག་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་པ་གདགས་གཞི་དང་ལུས་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང༌། ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱང་ལྔར་འགྱུར་བའམ་ལུས་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་མགོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ལུས་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཐག་གཅོད་པ་དང༌། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་རིང་གི་སྔ་དྲོའི་ཤེས་པ་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཚོགས་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་དང༌། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལོ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཚོགས་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་དང༌། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཤར་ནུབ་ལྷོ་བྱང་གི་ནམ་མཁའི་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་ཆ་ཤས་དེའི་སྟེང་དུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་ཆ་ཤས་དེ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་དང༌། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ཆ་ཅན་མང་པོར་ཐལ་བའམ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

411

ཆ་ཤས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང༌། ཡང་ན་ཆ་ཆ་ཅན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ་བ་སོགས་སྔ་མ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་སང་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།།འདིར་མངས་དོགས་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཙམ་ལས་མ་བཀོད་པས། གཞན་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྣམ་བདུན་དང་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྟ་གླང་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་རྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྙོན་མེད་དུ་སྣང་བ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་གསུངས། དེས་ན་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་གནད་དུ་སོང་ན། དེ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡུལ་སྣང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་རོ། །དམིགས་རྣམ་འཆར་སླ་བའི་ཕྱིར་དཔེའི་སྟེང་ནས་བསམ་ཚུལ་ནི། བྱད་

412

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་གང་དུ་སྣང་བའི་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་བྱད་དང་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བསྙོན་མི་ནུས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་སྔོན་གྱི་ལས་ཉོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་བསམ།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་འདྲེན་པ་དང༌། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པས་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཕུལ་ཆེ་བ་བྱུང་ན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་ཅི་ཙམ་བསྒོམས་པ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཇེ་ཞིབ་ཏུ་སོང་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་བླང་དོར་ལ་ལྷག་པར་བརྩོན་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བའི་གོ་ལུགས་གནད་དུ་སོང་བའི་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཤེས་དགོས། དེང་དུས་ལྟ་བ་མཐོན་པོའི་འུད་ཀྱིས་འགྱིང་བ་འགའ་ཞིག་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དུ་མས་རང་གཞན་ཕུང་བར་བྱེད་པའང་ལྟ་བ་ལོག་པར་གོལ་བའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང༌།།རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྙིང་རྗེ་སྟེན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང༌། འགའ་ཞིག་གིས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

413

རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པར་ཆད་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་སྐུར་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ང་ཆད་མ་ཆད་ངའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཕན་ཚུན་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་འདི་ནི་ས་འོག་གི་གཏེར་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས། སྔོན་ཆད་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་སུས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མཚོན་མ་ནུས་པ། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀྲོལ་ཏེ་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་སྩལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་རྙེད་ན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་གང༌།། ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་འཇོག་ཆ་མཉམ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། དཔྱད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩིས་

414

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་དྲུང་དུ་ཐོས་པ་འཚོལ་བ་སོགས་ཚོགས་རྣམས་སྒྲུབ་ཅི་ཐུབ་དང༌། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་མདོར་བསྡུས་རེ་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་ལག་ཏུ་ལོན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པ་དང༌། ས་མཐོན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། རང་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྔར་དང་འདྲ།

གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་བསླབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་བསླབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཡིད་མགུ་ནས་འཁོར་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང༌། དེ་དག་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བས་ཁམས་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དང༌། དད་སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང༌། རང་གསོད་པར་རྩོམ་པའི་དགྲ་ལ་བརྩེ་སེམས་ཀྱིས་ཕན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པ་དང་དབང་རྟུལ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། སྡིག་ཅན་མི་བསྲུན་པ་ལ་སྡང་སེམས་མེད་པར་ངན་པའི་གཏམ་སྨྲ་བ་སོགས་དཀའ་བ་རྣམས་ལའང་སློབ་པ་དང༌། རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་ལ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གཏམ་དང༌། སྨིན་པ་ལ་ཡང་དག་ཕུལ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང༌། བག་མེད་པ་རྣམས་བག་ཡོད་ལ་དགོད་ཕྱིར་སྐུལ་བ་དང༌།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

415

ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་འཆད་ཅིང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། ཚེ་འདིའི་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་བསྒྲུབ་བསྲུང་སྤེལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང༌། ཕྱི་མའི་དོན་དུ་རབ་བྱུང་ལ་འགོད་པ་དང༌། གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྲལ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང༌། སྔོན་དགེ་རྩ་མ་བསགས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་སོགས་དོན་སྤྱད་དཀའ་བའང་སྒྲུབ་པ་དང༌། བློ་དམན་འབྲིང་མཆོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རང་མོས་དང་འཚམས་པའི་གདམས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་སྤྱོད་པ་དང༌། ཕ་རོལ་གང་ལ་དགོད་པའི་དགེ་བ་དེ་རང་གིས་མ་བསྒྲུབས་ན་ངག་བཞིན་བྱེད་པ་དཀའ་བས་རང་ཉིད་དེ་དང་མཚུངས་པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་གནས་པའི་དོན་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་དང་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་གཞུང་ལམ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་དངོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བ་དང༌། མཇུག་དང་ཐུན་མཚམས་སོགས་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ཞིབ་པར་བྲིས་ན་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མདོ་ཙམ་ལས་མ་བཀོད་དེ། རྒྱས་པར་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང༌། བྱམས་ཆོས། རིགས་ཚོགས། ས་སྡེ། སྐྱེས་རབས། བསླབ་བཏུས། སྤྱོད་འཇུག །ལམ་རིམ་ཆེ་བ་

416

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སོགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་བསླབ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་གཏན་མ་བཟོད་པར་ཤིན་ཏུ་རིངས་པར་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ངེས་པར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་དཀོན་པ་དང་མྱུར་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་ཁུངས་མ་ལས་བཤད་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ་ཞིང༌། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་མིག་འབྲས་བཞིན་གཅེས་པར་བསྲུངས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གནད་དོན་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་དམིགས་ཁྲིད་རྣམས་ཉིན་རེ་བཞིན་མ་ཆགས་པར་སྐྱོང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཚེ་དང་སྙོམས་པར་བྱས་ཏེ་ལམ་སོ་སོར་ཡིད་འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་འདོན་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་དང༌། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

417

བྱེད་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐ་མར་དགེ་བ་རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ།

འདིར་སྨྲས་པ། རྒྱལ་གསུང་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་བསྲུབས་སྐྱེས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་མིག །འགྲོ་ལ་ཕན་བདེའི་ཟིལ་དངར་སྦྱིན་བྱེད་ལུང་རྟོགས་པད་ཚལ་སྤེལ་བའི་གཉེན། །ས་གསུམ་རྨོངས་པའི་མུན་པ་ཀུན་འཇོམས་ལེགས་བཤད་འོད་ཟེར་འབུམ་གྱི་གཞི། །སྔོན་མེད་བསྟན་བཅོས་ཉིན་མོར་བྱེད་གང་རྣམ་དཔྱོད་ཁྱུང་སྔོན་སྐྱེས་ཀྱིས་དྲངས། །གྲངས་མང་འགྲོ་བློའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་སོང་བཅུ་གཉིས་མཛད་པའི་རྩེར་སོན་པ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཕུང་ཀུན་གྱི་གནད་དོན་སྙིང་པོའི་བཅུད་ཕྱུང་བ། །ཐར་འདོད་ཉམས་སུ་བླང་བྱར་བསྡུས་པ་འཁྲུལ་བྲལ་མ་ཚང་མེད་པའི་ལམ། །རྒྱལ་ཀུན་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ཐེག་མཆོག་འདི་ལས་གཞན་འགའ་བཙལ་དུ་མེད། །བཀའ་བསྟན་ཚད་མའི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་གྱི་རང་བཟོའི་རྫུན་ཆོས་དེ་མ་ཡིན། །ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་བཞེད་སྲོལ་ཡིན་གྱི་བླུན་པོའི་ངག་སྒྲོས་དེ་མ་ཡིན།། མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་ཉམས་མྱོང་ཡིན་གྱི་ཟ་ཟིའི་འཁྲུལ་སྣང་དེ་མ་ཡིན། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ཡིན་གྱི་ཉམ་ངའི་གཡང་ས་དེ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དྭངས་བསིལ་མངར་བའི་མཚོ་འགྲམ་དུ།།ལྟར་སྣང་བ་ཚྭའི་ཁྲོན་པ་བརྐོ་བའི་ངལ་བ་དོན་མེད་རྒྱང་བསྐྱུར་ནས། །ལས་

418

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཉོན་སྐོམ་པས་གདུང་བ་ཞི་སླད་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་བཅུད་མྱང་སྟེ། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་དྲིལ་བས་གཏན་བདེའི་ཕོ་བྲང་བགྲོད་པར་རིགས།། སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ་འདིས། །གཟུར་གནས་མཁས་ཀུན་རབ་དགས་མྱོས་པའི་ཚད། །ཡིད་བཞིན་ནོར་གྱིས་སྟོང་གསུམ་ཁྱོན་བཀང་སྟེ། །ཕངས་མེད་བསྟབས་པའི་དགའ་བས་མཚོན་ནུས་མིན། །ཨེ་མ་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཙམ་ཡང༌། །བགྲང་ཡས་བསྐལ་པ་དུ་མར་རྙེད་དཀའ་ན། །ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱི་ནང་རྐྱེན། །འཛོམས་པའི་སྐབས་འདི་རྨི་ལམ་མིན་ནམ་ཅི། །ངན་སོང་ཉམ་ངའི་བཙོན་ར་ལས་གྲོལ་ནས། །མ་ནོར་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་རྙེད་དུས་འདིར། །རྙེད་བཀུར་སྲིན་མོའི་འཛུམ་ལ་མི་ལྟ་བར། །དཔྱད་འཇོག་ཅང་ཤེས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲོས་པར་འོས། །མནོག་ཆུང་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་རྒྱབ་བསྐྱུར་ཏེ། །ངེས་པར་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྒྲུབ་བཞེད་ན། །འཁྲུལ་མེད་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི། །གནད་དོན་སྙིང་པོར་དྲིལ་ལ་ཡིད་རྟོན་ཅིག།
རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་རྣམས་ལས། །ལྷག་པའི་གདམས་ངག་མཁན་པོ་སྲིད་གསུམ་ཁྱོན། །བསྐལ་བརྒྱར་འབད་པས་བཙལ་ཡང་རྙེད་དཀའ་ན།།བཀའ་བསྟན་ལས་གཞན་མན་ངག་འཚོལ་བ་བླུན། །འོན་ཀྱང་དཔང་གྱུར་མཁས་རྣམས་རིམ་འདས་ནས། །ཆེར་སྙིགས་ལྔ་བདོའི་སྨག་གིས་ཁྱབ་པའི་དུས། །བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཐུབ་བསྟན་མཚོ། །བདུད་ཀྱི་རྩ་ལག་དུ་མས་རྣམ་པར་དཀྲུགས།།

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

419

འདོད་ཡོན་གྱིས་མྱོས་ཆེར་རློམ་གཉིས་འཐུང་ཕལ། །ཆོས་བརྒྱད་རལ་གྲིའི་འཁོར་ལོ་འཕྱར་ཙམ་གྱིས། །འགྲོ་མང་ཕན་བདེའི་སྲོག་དང་ལྷན་ཅིག་པར། ། རྒྱལ་བསྟན་པད་ཚལ་རྡུལ་དུ་རློག་པས་སྐྱོ༑ ༑སེར་གཟུགས་ཕལ་ཆེར་སྲིད་འབྱོར་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱིས། །ཁྱིམ་པའི་བྱ་བཞག་ཁོ་ནར་བྲེལ་བ་ལས། །ཚིག་སྤྱིའི་བཤད་སྒྲུབ་ཙམ་ཡང་ཉག་ཕྲ་བའི། །བསྟན་པའི་ཐ་མ་མཐོང་ཚེ་ཡིད་རེ་ཕམ།།ཀྱེ་མ་དེང་དུས་སྡེ་སྣོད་མཁྱེན་པ་དཀོན། །ཅུང་ཟད་ཤེས་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྙས་པའི་ཡུལ། །ཁ་དྲག་ཕལ་ཆེར་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་བཟུང་ནས། །བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་འཕྲོག་འདིས་ཤེས་པ་འཕྱོ། །ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་སེམས་གནས་ཨེ་རཎྚ། །ངེས་དོན་སྙིང་པོར་འཁྲུལ་བ་འགའ་མཆིས་མོད། །ལམ་བཟང་དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་མཁོ་རྒུའི་ནོར། །ལོན་པའི་རེ་བ་མཁའ་དབྱིངས་པདྨོའི་གྲོགས།།
དེ་ཕྱིར་ལུང་རྟོགས་སྒྲོན་མ་གནས་པའི་རྟེན། །བཤད་སྒྲུབ་རྩི་མར་ཉམས་པ་གསོ་བའི་སླད། །ཐར་པ་འདོད་རྣམས་སྒོ་གསུམ་བག་ཡོད་པས། ། ཐོས་དོན་སྒྲུབ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་གྱིས། །རྒྱལ་དབང་ཐུགས་ཀྱི་གཅེས་མཛོད་ལུང་རྟོགས་ནོར། །གཉེར་དུ་གཏད་ཡུལ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཚོགས། །རྒྱལ་བསྟན་རིན་ཆེན་དུས་མཐར་སྤེལ་མཛད་པའི། །འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཕྲེང་ཡོལ་མེད་མཛོད། །བྱང་ཆུབ་ལམ་བཟང་རྫོགས་པའི་དམིགས་ཁྲིད་ཟླ་ཤེལ་རྒྱུ་སྐར་འབུམ་ཕྲག་གཟུགས། །ཐར་འདོད་སྐལ་བཟང་གདུལ་བའི་ཡིད་མཁར་མ་འདྲེས་གསལ་བར་འཆར་བཟོད་ཅིང༌། །གཟུར་

420

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གནས་དཔྱོད་ལྡན་མཁས་པའི་སྙིང་ལ་ཀུན་དགའི་ཚོར་བ་སྦྱིན་བྱེད་པས། ། འདྲིས་མེད་མཛའ་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་གཞུང་འདིའི་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཆོས། །སྣང་མཐའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་མར་མེ་མཛད་དང་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །གསུང་རབ་གཞིར་བཟུང་མན་ངག་ཇི་བཞིན་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོས་འདི་སྦྱར་མོད། །བྱིས་བློའི་སྐྱོན་གྱིས་ནོངས་པར་གྱུར་ན་འཕགས་ཚོགས་སྤྱན་སྔར་སྙིང་ནས་འཆགས། །ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཆ་ཤས་གང་མཆིས་རྒྱལ་ཀུན་མཆོད་པའི་ཡོན་དུ་སྦྲེངས།།
འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་ཟླ་བ་དག་པའི་ཆ། །ཡིད་འོང་བསིལ་ཟེར་འབུམ་དུ་འཛག་པས་མཚོན། །རང་གཞན་སྒོ་གསུམ་རྣམ་དཀར་བདུད་རྩིའི་ཀླུང༌། །མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བའི་མཐུ་ནུས་ཀྱིས། །སྲིད་ཞིའི་དབུལ་བ་ཀུན་སེལ་ལུང་རྟོགས་ནོར། །སྐྱེ་རྒུའི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་གུས་མཆོད་ནས། །ཕན་བདེའི་གྲུ་ཆར་ཟད་པ་མེད་འཇོ་བས། །འགྲོ་ཀུན་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྐོང་བར་ཤོག །ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་ཚུལ་རི་མོ་གཡས་འཁྱིལ་བའི། །དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་སྐྱེ་བ་ལྔ་པའི་དུང༌། །གསང་མཐོར་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །ས་གསུམ་རྒུད་པའི་རིམས་ནད་དྲུངས་འབྱིན་ཤོག །མ་བརྟགས་རང་ཉམས་དགའ་བ་སྲིན་འབུའི་སྒྲོན། །མ་ཡིན་བཤད་སྒྲུབ་འོད་རྣོན་འབུམ་ཕྲག་གིས། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིའི་ཁྱོན་ཡངས་གསལ་བྱེད་པའི།།སྐྱེས་ཆེན་དམ་པས་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཁྱབ་ཤོག །ཕས་རྒོལ་གཉིས་འཐུང་དྲེགས་མྱོས་བྱེ་བའི་མགོར། །ལུང་རིགས་སྡེར་སེན་འཁྱོག་པོ་འདེབས་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

421

བཟོད་པའི། །སྨྲ་མཁས་གདོང་ལྔ་གྲངས་མེད་འཕྱོ་བའི་གཟིས། །དམ་ཆོས་གངས་ཀྱི་རི་སུལ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག།།ཚིག་སྐམ་སྤུན་པ་འཕྱར་བས་ཡེངས་མིན་པར། །མི་མེད་ནགས་སུ་བདུད་སྡེ་ཟིལ་གནོན་པའི། །སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཡོ་མེད་སྒྲེང་མཁས་པའི། །སྡོམ་བརྩོན་ཀུན་སྤངས་ཚོགས་རྣམས་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །གདོད་ནས་རྣམ་དག་རང་སེམས་བཻཌཱུར་ཁམས། །སྤྱོད་ཕྱིར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱི་དོར་ལ། །ཉེ་བར་གཞོལ་ཚེ་ཕྱི་ནང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས། །མི་བརྫི་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་འཛོམ་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱུད་ཚེ། །མཚན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་མཉེས་བཞིན་དུ། །རྗེས་བཟུང་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་གསར་པའི་རོས། །རྣམ་དཔྱོད་ལུས་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག །ཤེས༷

་བྱ་རབ༷

་འབྱམས་སྒྲིབ་མེད་མངོན་
གཟིགས་པའི། །ཡོན་ཏན་ར་ཁྱོན་བལྟར་མི་མངོན་པའི་མཚ ༷ ༷

ོ། །ཐུགས་རྗེའི་
གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ཞབས་ཟུར་ཕུད་རྩེར། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་འབྲལ་མེད་མཆོད་པར་སྨོན། །རྒྱལ་དབང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་མཛོད་ཀུན། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་འཛིན་བཟོད་པ། །རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་ལྟ་བུར་བདག་གྱུར་ནས། །རྒྱལ་རྣམས་བཞེད་དགོངས་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་ཐོབ་ཤོག །གཞུང་བཟང་འདིས་ཀྱང་བློ་གསལ་བྱེ་བ་བརྒྱའི། །ཀུན་བྱང་སྤང་བླང་ལྟ་བའི་མིག་ཕྱེ་སྟེ། །བདེ་ལེགས་གྲོང་ཁྱེར་བགྲོད་པའི་རྐྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་བསྟན་སྒྲོན་མེ་ཡུན་རིང་གསལ་བྱེད་ཤོག །ཇི་སྲིད་མཐའ་ཀླས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་སེམས་ཅན་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ༑ ༑གང་འདུལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་

422

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བརྒྱར་སྤྲོ་ཞིང་བསྡུ་བའི་རོལ་གར་གྱིས། །འགྲོ་མང་བརྣག་དཀའི་ཟུག་རྔུ་དྲུངས་འབྱིན་རབ་ཞིའི་བདེ་བ་མཆོག་སྦྱིན་པས། །ལྷག་བསམ་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མའི་རྗེས་འགྲོར་ཤོག །རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་ལས་འདས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྔ་རུ། །དཔག་ཡས་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐའ་གཞལ་ལ་མི་ངོམས་པས། །ཉམ་ངའི་སྲིད་པར་འཕྱན་པའི་འགྲོ་རྣམས་འཆི་མེད་བདུད་རྩིས་དབུགས་དབྱུང་སླད། །སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་མི་མངོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་ཐོབ་ཤོག།།མདོར་ན་ལེགས་བཤད་རྔ་སྒྲའི་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་ཀུན་བག་མེད་གཉིད་ལས་སློང༌། །བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་རྣམས་མཁས་གྲུབ་མཚན་དོན་མཐུན་པས་གང༌། །འཛམ་གླིང་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཐ་གྲུར་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་ཟད་མི་ཤེས། །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་གེགས་མེད་འགྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །།

ཅེས་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཙང་བརྒྱུད་དང་དབུས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་མང་པོ་སྣང་བའི་ཁྲོད་དུ་ཆོས་སྐོར་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་གསལ་ལ་རྫོགས་པར་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཅུང་ཟད་དཀོན་པར་མཐོང་ནས། འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྲི་འདུན་ཡོད་ཐོག་སྡོམ་བརྩོན་སྤོང་བ་

བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

423

པ་དུ་མས་བསྐུལ་མ་ནན་ཆེ་བ་བཞིན་ས་གླང་ལོར་ཆོས་སྐོར་ཁ་ཤས་བྲིས་ནས་བྱ་བཞག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བྲེལ་བས་རིམ་འགྱངས་སུ་ལུས་པ། ཉེ་ཆར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་ཆ་གན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་སྤྲུལ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ངག་དབང་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང༌། བདག་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྡེ་སྣོད་རབ་འབྱམས་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་མཁྱེན་སྤྱན་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་ནན་ཆེན་པོས་སྔ་ཕྱིར་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་དང༌། གཞན་ཡང་རོང་པོའི་སློབ་ཟུར་ཆོས་སྤྱན་ཡངས་པ་ཁྲི་རྒན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དང༌། དགོན་ལུང་མཁན་ཆེན་རྡོབ་མཆོག་སྤྲུལ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག །ཀ་རིང་སྒོམ་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། ར་རྒྱའི་ཀུན་སྤངས་ངག་དབང་བསྟན་དར། མཚོ་སྔོན་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས། གནམ་རྫོང་བྱ་བྲལ་བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ། ཉ་ལུང་རི་ཁྲོད་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ཨ་རིག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་མང་པོས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བའི་ངོར།
དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡབ་སྲས་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང༌། རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་

424

རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཏན་གྱི་སྐྱབས་གཅིག་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོར་བསྟེན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ལམ་ཁྲིད་སྐོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་མནོས་ཤིང༌། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིང་ལུགས་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་གུས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ། མང་ཐོས་བསམ་གཏན་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ན་པ་༸དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་རང་གཞན་ལ་ཕན་དུ་རེ་བས། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཞིར་བཟུང༌། བཀའ་གདམས་སྔ་ཕྱིའི་ལམ་ཁྲིད་དུ་མའི་ལེགས་ཆས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་ཆུ་སྟག་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཡར་ཚེས་དགེ་བར། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་རྨ་ཀླུང་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་འགྲམ་དགེ་ལེགས་ཆོས་རྫོང་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཁ་སྒང་རི་ཁྲོད་པ་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་དང༌། མ་ཏི་སི་བྱ་བཏང་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་རེ་མོས་སུ་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག། །།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

425

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

ཡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་སོན་པ་རྣམ་ཀུན་གཟིགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །བློ་བཟང་ཉམས་དགའི་པད་ཚལ་སྤེལ་ཕྱིར་ལུང་རིགས་འོད་རྣོན་འབུམ་ཕྲག་འགྱེད། །སྨྲ་མཁས་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྲངས་བརྒལ་བར་གྲགས་ཅན་ཐར་པའི་ལམ་ཡངས་སྟོན། །འཇམ་མགོན་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་མཆོག་རྣམས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྙིང་ནས་བསྟེན། །དུས་གསུམ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་པའི་གཟུགས། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །འཕགས་ཆེན་འདུས་གཙོར་གྲགས་པའི་དབྱངས་སྙན་ཅན། །ཁྱོད་དྲིན་གཞལ་བའི་ཕ་མཐའ་གང་དུ་བཙལ། །འཁོར་བ་སྲིན་མོའི་གྲོང་ཁྱེར་ལས། །འབྲོས་པར་འདོད་པ་འགའ་མཆིས་ན། །རྟག་ཆད་གཡང་སའི་དོགས་བྲལ་བའི།།དབུ་མའི་ལམ་དེ་འཚོལ་བར་རིགས།།

ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད།

འདིར་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་མཐའ་བྲལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལེགས་བཤད་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་དགོད་པ་

426

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ། ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐབས། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང༌། སྣང་མུན་གྱི་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་སྔར་ལྟར་གསུངས་པ་ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒོམས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱུང་མ་ཐག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགགས་པས། སྣང་བ་བྱུང་བ་དང་མུན་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།སྒོམ་རིམ་དུ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་གསལ་སྣང་ཆུང་འབྲིང་སོགས་རིམ་པར་བྱུང་བ་ལ་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་དང༌། ཤེས་པའི་སྣང་བ་འབྲིང་དུ་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྔར་ལྟར་ཤེས་དགོས། རྒྱུད་བླར། དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དར་ཊཱིཀ་ལས། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་བསླད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་ན་དག་པ། ཞེས་དང༌། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ཡེ་ཤེས་དག་པར་བཞག་ཆོག་གམ་སྙམ་ཡང༌། སྐབས་གཉིས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

427

པའི་སྒོམ་ལམ་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། ཅེས་པ་ལྟར་རྣམ་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གཉིས་དང༌། མཐའ་དཔྱོད་མང་པོར། རྣམ་དག་ཅེས་པ་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཁོ་ནར་སྦྱར་བ་ལ་དཔག་ན། སྒོམ་རིམ་དུ། ཡེ་ཤེས་དག་པ་ཞེས་པ་གཙོ་བོར་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་དེ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་དེས་དག་པ་མིན་བྱས་ན་བདེའམ་བརྟག།
སྒོམ་རིམ་དང་པོར་དྲངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ནི་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང༌། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞི་རབ་འཁྲུག་སྟེ། །ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམས་བཞིན། །ཞེས་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་པའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག་མན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཇི་སྙེད་བསྒོམས་ཀྱང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པས། ཉོན་མོངས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དཔེར་ན་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིས་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།། དེས་ན་སྒོམ་རིམ་གྱི་དོན་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་ན་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་

428

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པར་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་ན་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་ཧྭ་ཤང་སོགས་སེམས་ཙོམ་འཇོག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་རེ་བ་རྣམས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚབས་ཆེའམ་སྙམ། སྔོན་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ལས་ལྷག་སྤྱོད་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་སྟོན་པ་ལ་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཐོབ་ཀྱང་བྱི་བས་སྐྲ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་མཐོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ཏེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི༑ ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་འགྲེལ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་ཅེས་པ་ལས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མི་སྣང༌།དེས་ན་ཕྱི་ནས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ནི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་དྲུང་དུ་ངེས་དོན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་ཡིན་པས། ཧྭ་ཤང་རྗེས་འབྲང་བཅས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར་ནང་དུ་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ངས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ནི་རྒ་ཤི་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པར་གདོན་མི་ཟ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

429

ཞེས་པའི་གསུང་ཟིན་དང་བསྟུན་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། ཡིག་ཆར་ཕར་ཕྱིན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་བཞི་ལྡན་གཞིར་བཞག་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང༌། སྲུང་བའི་སེམས་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འཇོག་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་དོན་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ། གསེར་ཕྲེང་དུ། གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དང༌། སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་སོགས། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ལྟར་སྣང༌། གཞུང་གི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཞེས་སྦྱར་ན་བདེ། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བློར་ཁས་བླངས་ཆོག་པ་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བློར་འཇོག་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྩེ་གཅིག་པའི་རིག་པ་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་སུ་འཇོག་པ་དང༌། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའམ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །ཅེས་སོགས་ལུང་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཧྭ་ཤང་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་སླ།

430

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་བཟུང་བ།

དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བའང་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་གིས་བཙལ་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དབང་རྣོན་ལྟ་བ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་དང༌། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཐད་ལྡན་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་ནི། །ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དབང་རྣོན་གྱིས་མདོ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ལ། རྩེ་གཉིས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཟིན་པ་མིན་ཡང་དོན་འགྱུར་ཙམ་ལས་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་ཆེར་མི་འབྱུང་བས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྙེད་པར་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་ཡིད་ཆེས་རྙེད་ཀྱང་སླར་དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྙེད་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མེད་དུ་ཆོད་པ་ན་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་སོང་སྟེ་མི་ལྡོག་པའི་དང་བ་སྐྱེ་བ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། དབང་རྣོན་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་ཚུལ་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་དོན་གསེར་ཕྲེང་ལས། བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་དམ་བཅས་པ་ན་རྟོག་ལྡན་དག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འདི་སྙམ་དུ་ངག་འདིས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཡོད་མེད་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

431

བརྟགས་ལ། ཡོད་ན་ནི་འཇུག་ཅིང་མེད་ན་ནི་ལྡོག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་ན་འཇུག་ལ་མེད་ན་ལྡོག་སྙམ་པ་དབང་རྣོན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྔོན་དུ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། སྐབས་དེར་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཤིག་འཇོག་དཀའམ་དཔྱད། གསེར་ཕྲེང་ལས། དབང་རྟུལ་ལ་ངེས་པ་དང་དབང་རྣོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་སྐྱེ་ཞིང༌། ཞེས་པའང་དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ན། དབང་རྟུལ་གྱིས་འདི་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པས་དགོས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་ངེས་སོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་པས། དཀའ་འགྲེལ་དུ་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཇུག་པ་བླུན་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའང་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས།མདོ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་མཐོང་ནས། གསུངས་པ་མདོའི་བརྗོད་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང༌། ལྐོག་གྱུར་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ཚེ། ལྟ་བ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་འབྱུང་ངམ་དོགས་ཤིང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོས་པའི་སྔོན་དུ་བརྗོད་བྱ་མངོན་ལྐོག་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་མཐོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ནས་

432

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དགོངས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ། །རྟོན་པ་བཞི་ནི་ཆོས་དང་དོན་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བློ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པས། ངེས་དོན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་རྙེད་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ། ལྟ་བ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་མཚན་གཞིར་བཞག་ན་རྗེའི་བཞེད་པར་ཉེ་བ་འདྲ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་པ་བཞི་ཕལ་ཆེར་ཐོས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ་སྙམ།
ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས། ཞེས་དང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། དེའང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་བཙུན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་སྒྲ་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པས་རྗོད་བྱེད་དྲང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གོ་དགོས། བསྟན་བྱ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པར་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་འཇོག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

433

དཀའ་བས། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་ཚེ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ལའང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་གོ་བ་ཆགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང༌། ཤེར་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ། དེའི་བརྗོད་བྱ་ངེས་དོན་ཡང་རྟོགས་དགོས་བྱས་ན་བདེའམ་སྙམ། གུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་བསམ་བྱུང་གི་སྐབས་ཡིན་པས་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་འབྱེད་དགོས། གཅིག་ཤོས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ལུགས་ཡིན་པས་སྒྲ་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བདེན་གཉིས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་ཅིང༌། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཚིག་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་ནས་སོ་སོར་ངོས་ཟིན་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའམ་ཚིག་གི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་ཐ་སྙད་འཐོབ་པས། སྔ་མ་ལ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྙེད་པ་དགོས་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ནམ་དཔྱད། དེས་ན་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་མེད་པ་དང༌། ཚིག་གི་དྲང་ངེས་ལ་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་མི་འཁྲུལ་བར། དོན་བདེན་པ་གཉིས་དང༌། དེ་དག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གང་ཡིན་ཀྱང༌། དང་པོར་སྒྲ་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་ནས་ཕྱིས་བསམ་བྱུང་གི་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པར་འདྲ་ཡང༌། མཁས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་ཚུལ་དང་བསྟུན་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པས། ལྟ་བའི་དཔྱད་

434

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་རྫོགས་པ་ནས་འཇོག་གོ །གཞུང་གི་ས་བཅད་དུ། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་བཟུང་བ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ས་བཅད་འདིའི་ཁོངས་སུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་གོ་དགོས་པས། ཚིག་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ།
བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་མཛད་དེ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དྲང་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ངེས་དོན་ཡིན་པས། སྔ་མ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང༌། ཕྱི་མ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག་ཅེས་པའོ། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་བསྟན་པའི་མདོ་འགྲེལ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་གང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་དག །ཅེས་ཐ་སྙད་མང་པོས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པའམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ༑ མདོ་ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་བ་ལ་མཁོ་བར་འདུག །མདོ་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་གོ་སླ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་དོན་དམ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

435

པའམ་དོན་དམ་བདེན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པས་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང༌། དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟོན་པར་བཤད་དེ་འཇོག་ཚུལ་ལོགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ཚན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས། ཚིག་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་སྟོན་ལུགས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། བདག་ནས་ཚོར་བ་པོའི་བར་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པས། སྲོག་ཅེས་པའང་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་ཤེས་དགོས། ཚིག་ཟིན་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་ངོས་བཟུང་ཡང༌། དོན་གྱིས་དེས་མཚོན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་པར་སྟོན་པར་མཐའ་དག་གོ །བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ཡོད་པར་སྟོན་རྒྱུ་དང་མེད་རྒྱུ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དགོས་ཚེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ན་བདག་པོ་མེད་ཚུལ་བཤད་དཀའ་བས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་

436

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བདག་མེད་དང༌། སེམས་ཅན་མེད་པ་ནས་བདག་པོ་མེད་པའི་བར་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཤེས་སླ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདི་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་གོང་མ་ལ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།
འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དོན་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུའང་དོན་ཆོས་ཉིད་གཅིག་པུ་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པས། དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདྲ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཟག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་མིང་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་རྟོག་ངོར་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཚེ། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཙམ་དུ་རོ་མཉམ་པ་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སེམས། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་རྣམས་ལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང༌། དེ་གསུམ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་བཅས་ལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞིར་གྲགས་ཏེ། ཞིབ་པར་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་རྩོམ་རྣམས་དང་སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཐད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

437

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་སོགས་ཀྱང་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དོན་དམ་པ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་དོན་དམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན་ལས། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ངེས་དོན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང༌། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། ཆོས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་གཞི་དོན་དམ་བརྗོད་པའི་གསུང་རབ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་པས་སོ།།
དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུའང་དྲང་བར་མི་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མེད་པ་དང༌། དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དྲང་བར་མི་ནུས་པའོ། །འོ་ན་ལུགས་འདིར་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་

438

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ན་ཉིད་མིན་པས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའི་དྲང་དོན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡོད་པས་ངེས་དོན་དུ་འཇོག་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག་པ་ལ་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང༌། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་དྲང་ངེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་ཀྱང༌། དེས་མི་ཆོག་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང༌། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཚོགས་ངེས་པའི་དོན་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་ནུས་པར་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ངེས་དོན་དུ་འཇོག་པར་མི་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་འདྲའི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་མེད་ན་དབུ་མ་སྣང་བར་འཇོག་ཚུལ་དེ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་དྲང་དོན་དུ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ་དཔྱད་དགོས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང༌། །ཞེས་པའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཕ་མ་བསད་པར་འོས་པ་འཇོག་ཟེར་རྒྱུན་འདུག་ཅིང༌། ཕ་མ་བསད་པ་ཡོད་སྟབས་དེ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇོག་མི་རུང༌། སྒྲས་ཟིན་དེ་མདོ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

439

འདིའི་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། འདིས་ཕ་མ་བསད་འོས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕ་མ་གསོད་རུང་བར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲས་ཟིན་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཡང་སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་སྲིད་སྲེད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་འདིར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པས། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་རྣམས་མཐའ་དཔྱོད་དུ་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཡང༌། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་མེད་པ་སྒྲས་ཟིན་དང༌། གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དངོས་བསྟན་ལ་འཇོག་དགོས། གསེར་ཕྲེང་དུ་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་ཕལ་ལ་བྱེད་པ་དང༌། སྒྲས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དངོས་བསྟན་དུ་འཇོག་བྱས་ན་བདེ། འོ་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། མདོར་བསྟན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་སྙིང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེས་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་

440

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པས། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས་མ་བསྟན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་བསྟན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་སོ། །གཞུང་ལས། ཚིག་ཅུང་ཟད་རེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང༌། ཞེས་གསུངས་པས། ཤེར་སྙིང་གི་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པ་རྟོགས་སླ། གཟུགས་མེད་པ་ཚིག་དེའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པར་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་མེད་པས་གསུངས་པ་པོས་ཚིག་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་བཞེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཇོག་པ་ཚིག་དེས་བསྟན་པའི་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་བྱས་ན་བདེའམ། འདི་རྣམས་སྒོ་མང་ཡིག་ཆའི་གསུང་ཟིན་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་ཡང༌། དེ་ལའང༌། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང༌། །ཞེས་སོགས་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཡང་བསྟན་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོར་ཐལ་བ་དང༌། ཤེར་སྙིང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་སྒྲས་ཟིན་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདུག།
ཆོས་རྗེའི་སྒོ་བློའི་འདོད་འགལ་དུ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

441

པས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལུགས་འདིར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དོན་ཡང་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་གོང་འོག་ཅི་རིགས་སུ་སྨོས་པ་མ་སྦྱར་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པར་བཤད། འོ་ན་ཤེར་སྙིང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དོན་གྱིས་སྦྱར་བའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལམ་རིམ་དུ། ཚིག་ཅུང་ཟད་རེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོགས་གཅོད་འདི་མཛད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུགས་འདིར་ཚིག་དེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཤེར་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ཁྱད་པར་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞུང་འདི་ཤེར་སྙིང་རྒྱས་བཤད་ལྟ་བུ་ཐད་དེའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བའི་

442

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ཐད་ཀ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ཡང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ནས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་ཀྱི། དགག་བྱ་མ་སྦྱར་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚིག་དེའི་ངོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཏན་མེད་ན། ལུགས་འདིར་ཤེར་སྙིང་རྒྱས་བཤད་དུ་གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད་ཅེས་སོགས་སྒྲས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སོགས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་གི་སྒྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲས་ཟིན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དོགས་པ་མང་ཙམ་ཡོད་འདྲ་བས་འཕྲལ་དུ་ཁ་ཚོན་མི་གཅོད་པར་རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་བསྡུར་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ།།
དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཇོག་ཅིང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བརྗོད་བྱའང་བཞག་ཏུ་མེད་པས། དེ་ཉིད་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆད་ལྟ་བཟློག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

443

ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བ་རྣམས་དྲང་དོན་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཀྱང༌། ལུགས་འདིར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསལ་བ་བཞིན་ཤེར་སྙིང་མདོར་བསྟན་དུ་དགག་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུའང་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག་པ་དང༌། ཡང་ཡུམ་འབུམ་པར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བ་སྦྱར་དགོས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ།།
གུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་དུ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྔ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྱག་མཚན་བསྒོམ་པ་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དང༌། རྫོགས་རིམ་པའི་རླུང་གི་རྡོར་བཟླས་བསྟན་པས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མིན་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གིའང་ལུགས་སུ་བཞག་དཀའ་བས། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ལུགས་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་དོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་འདྲ་ཡང་དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་གང་བཤད་ཐམས་

444

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཅད་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དབུ་མ་པས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དེ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་ན། དྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་འདྲ་བས་བརྟག །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། གུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུར་དྲང་དགོས་པས་དྲང་དོན་དང༌། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ནས་དེ་ལས་གོང་མར་དྲང་དུ་མེད་པས་ངེས་དོན་དུ་འཇོག་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཀྱང༌། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་སུ། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང༌། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འཇོག་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཚུལ་དང༌། དེའི་དོན་ལམ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དང༌། འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དོན་དམ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དུ་འཇོག་པར་གསུངས་པས། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཇོག་ཚུལ་དང་དོན་གཅིག་པ་འདྲའོ།།

ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།

ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐབས། དོན་དམ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

445

འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པའང་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲིས་ལན་ཞིག་ཏུ། དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འགས། སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པས་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལྷག་མཐོང་དུ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་ལ་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང༌། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སྔ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཕྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ༑ དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལས། སྒྱུ་མ་ཙམ་ལ་བརྟགས་པས་བསླུས། །སེམས་ནི་སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ནི་སྒྱུ་མ་འདྲ། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག །ཡུལ་སྟེང་ནས་སམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་འདོད་ཅིང་བརྟགས་པས་བསླུས་ཏེ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སེམས་སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་འདྲ་བར་འདོད་ཅིང་སྨྲ་བ་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་འདོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དང༌། དེས་ཀྱང་མིང་དུ་བརྗོད་སྤངས་ཏེ། །སྤྲོས་བྲལ་འཇམ་དཔལ་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་དབུ་མ་པ་དེས་ཀྱང་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་བ་མིན་པར་བཤད་ནས། ལུགས་དེ་འགོག་ཚུལ། སྒྱུ་མ་སྒྱུ་མ་ཙམ་མིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་མི་འགྲུབ། །གྲུབ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང༌། །སྒྱུ་མའི་ཆོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་

446

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཆོས་རྣམས་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྒྱུ་མ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། གཞན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྒྱུ་མའི་ཆོས་སུ་སྟོན་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རྣམ་གྲངས་སྒོ། ། སྒྱུ་མ་འདྲ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས། །ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས།། མི་གནས་དབུ་མ་ཉེ་བར་མཚོན། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་དང༌། སྒྱུ་མ་འདྲ་བ་དང་སོགས་པས་རྨི་ལམ་དང་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས་པ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་བཀྲི་བའི་ཐབས་ཚུལ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་གསུངས་པ་དང༌། མཚོན་ཀྱང་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་བསལ་བཞག་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མ་པ་དེའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་ལ། གཞུང་འདི་ཇོ་བོའི་ཆོས་ཆུང་བརྒྱ་རྩའི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མ་གཟིགས་པ་དང༌། དེ་ལ་ཚད་མར་མི་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པས་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང༌། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབྱེ་བ་རྗེས་ཀྱང་བཞེད་པར་ངེས་ཤིང༌། རང་རྒྱུད་པས་མྱུ་གུ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

447

བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་མྱུ་གུ་སྣང་ཡང་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་བཞག་ཆོག་པ། དཔེར་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ས་ཕྱོགས་དེ་སྣང་ཡང་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་འཇོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བས། དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་མེད་དགག་ཙམ་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་འཇོག་པར་གསུངས།
གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒོམ་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་རང་རྒྱུད་པ་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་གསུངས་ཤིང༌། ལྕང་སྐྱ་གྲུབ་མཐར་ཡང་རྗེ་ནོར་བཟང་པའི་བཞེད་པ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད། འདི་དག་ཀྱང་མཁས་པའི་བཤད་སྲོལ་མཐོང་ནས་གནད་དོན་མདོར་དྲིལ་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྒོམ་ཡིག་རང་དུ་སྒྱུ་མ་ཞེས་པ་ཁ་ཤས་ཙམ་ལས་ཆེར་མི་གསལ་ཀྱང་མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན་ཟེར་བ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་རྣམས་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པར་སྦྱར་ན་ལྷུ་འགྲིགས་ཙམ་འདུག །འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་

448

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གྲུབ་ན། དེ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྟངས་ཅན་མིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། དེ་ལ་དེ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་དེས་དེ་གྲུབ་པར་བཞག་དཀའམ་སྙམ། དཔའ་བོའི་གཞུང་གིས་སྒྱུ་མ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ཚུལ་གསལ་པོ་མི་སྣང་ཞིང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ། གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གསུང་དོན་ཡང་མ་འཚལ། མི་གནས་དབུ་མ་ཞེས་པས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་མི་གནས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ལས་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་སྟོན་པའི་ངེས་པར་དཀའ་བར་སྣང༌། སྒོམ་ཡིག་གི་ལུང་དྲངས་ཟིན་པ་རྣམས་དང༌། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས། སྔགས་ལ་རབ་ཏུ་མི་གནས་ལས། །ལྷག་པའི་ལྟ་མེད་ཡོད་ན་ནི།།ལྟ་དེ་སྤྲོས་བཅས་སློབ་དཔོན་རྨོངས། །འོན་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་དང༌། ཙནྟྲ་ར་ཧི་ལས་མཛད་པའི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། སྒྱུ་མ་རིགས་པས་གྲུབ་ན་ནི། །སྒྱུ་མ་མ་ཡིན་ཡང་དག་ཐལ། །མི་འགྱུར་སྒྱུ་མར་གྲུབ་ཅེ་ན། །རིགས་གྲུབ་དོན་ནི་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་དང༌། ངོ་བོ་རབ་ཏུ་མི་གནས་ནི། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་གཞུང་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་པར་གསུངས་པའི་ངོས་བསྟན་ནོ།།
སྒོམ་ཡིག་དེ་དཔའ་བོས་མཛད་པ་དང༌། དེར་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྟན་པར་ཁས་བླངས་ནས། གཞུང་ལས། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

449

ཀྱི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཡི། ཕྲ་མོ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་ལུགས་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འགས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་མིན་པའི་དོན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་གཞུང་དེ་དྲོངས་ཤིག །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེའི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཙལ་ན་ལེགས་ཀྱི། ལོ་ཆེན་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཆུང་བརྒྱ་རྩ་མ་གཟིགས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ལ་རྨི་ལམ་དུའང་འབྱུང་བར་མི་འོས་སོ། །རྟག་བརྟན་ཆོས་འབྱུང་དུ༑ དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་རིམ་མཛད་མཁན་རྟ་དབྱངས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་བོད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་དང༌། ཡོ་གའི་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་སོགས་དང་དུས་རགས་པ་ཙམ་མཉམ་པར་བཤད་པ་དོན་གནས་སུ་སེམས། དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང༌། ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། འདི་དག་གིས་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་བ་མི་སྣང་ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པའང༌། ཞེས་པ་ནས། ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང༌། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་འདོད་ཚུལ་བཞག་པ་ཕྱོགས་

450

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྔར་བཀོད། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཙམ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་འདོད་པར་བསྟན། སྤྱིར་དབུ་མ་པ་ཁས་འཆེ་བའི། ཞེས་པ་ནས། བཤད་པར་ནུས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། རྒྱ་བོད་འགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་མིན་ལ། ཕྲ་མོ་རྣམས་བཤད་པར་ཡང་མི་ནུས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་ཚུལ་བསྟན། གཞན་ཡང་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔ་རབས་པའི་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་མཆན་འགྲེལ་དུ། ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་ཚན་འདིས་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་བཀག་པར་བཤད་པ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང༌། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་དང་ཞི་བ་འཚོ་སོགས་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང༌། རྒྱན་སྣང་དང་འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་ལས། འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་བློ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ལ་འཁྲུལ་ནས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང༌། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སློབ་དཔོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཚུལ་གསེར་ཕྲེང་གི་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་དང༌། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་དུ་ཕྱོགས་སྔ་འགོག་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན་ཤེས་ནུས་སོ།།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

451

སྔ་རབས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དབུ་མ་པ་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དུ་འདོད་པ་དང༌། སྣང་བཅས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས། འཕགས་གྲོལ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང༌། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་སྔ་རབས་པའི་འདོད་ལུགས་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཚུལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། གང་དག་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་རྟེན་འབྱུང་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལའང་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་ཤིང་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལོག་པར་འཆད་པ། ཞེས་སོགས་དང༌། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མར་སྣང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབུ་མ་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གསེར་ཕྲེང་ནི་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་མ་མཛད་གོང་དུ་བརྩམས་པས། ལྟ་བའི་སྐོར་སྔ་རབས་པའི་གསུང་སྒྲོས་གཞིར་བཞག་ཡིན་གཤིས། ཐད་འདིར་ཡང་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་སྣང་བཅས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས་སྔ་མ་རྩོད་པའི་གནས་ཆེ་བས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་པར་གསུངས་

452

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འཕྲལ་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་འདོད་པར་གསུངས་པས། འཕགས་སེང་གི་རང་ལུགས་མཉམ་བཞག་གིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་དང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་མང༌། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང༌། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། གཞུང་ལས། ཐ་སྙད་ནི་རྒྱ་གར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་དོ། །སྤྱིར་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི། ཞེས་སོགས་དང༌། སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སློབ་དཔོན་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྔ་མས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དུ་མི་འདོད་འདྲ་ཡང༌། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང༌། སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དངོས་གཞལ་ཡིན་ཕྱིན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞུང་དུ། སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ། ཞེས་གསུངས་སམ་སྙམ། སྔ་རབས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་སོགས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་པར་འདོད་ཅིང༌། དེ་དག་གིས་སྣང་བ་ལ་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་ཚུལ་ཡང༌། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

453

རིས་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཆོས་གང་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དང༌། དེ་དང་མཐུན་པར་བློས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཀྱང་ཡུལ་མེད་དུ་འཇོག་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་དོ།།
འདིའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་བཅད་ཙམ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་དང༌། སྟོང་ཉིད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པ་དང་གཏན་མི་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། ཕྱོགས་སྔ་འདིའི་འདོད་ཚུལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐབས་སོགས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མ་སྤྲོས། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ། གསེར་ཕྲེང་ལས་སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱང་དགག་སྒྲུབ་ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ཐད་དེར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་བཀོད་པར་གསུངས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་མིན་དཔྱད་དགོས། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་མཆན་དུ། སྤྲོས་པ་བཅད་པའི་དོན་ཡོངས་གཅོད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་ལུགས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། པྲ་སྟིའི་མཆན་དུ། སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་

454

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཁྱད་མེད་དུ་འགྲོ་བས། དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་དེ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་བརྟག།
གཞུང་ལས། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སྔ་དེ་དག་གིས་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་གཞལ་དུ་འདོད་པས། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་པར་སྣང་ལ། དེས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་བཏགས་པ་བར་འཇོག་པ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྤྲོས་པ་ཡི། །ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ན་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྙམ། ལམ་རིམ་ཆུང་བར། རྒྱན་དང་སྣང་བའི་ལུང་དོན་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་སྦྱོར་ཚེ། ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན༑ གཞུང་གི་དོན་སྔར་བཞིན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

455

བཤད་དཀའ་ཡང༌། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ། དབུ་མ་སྣང་བའི་ལུང་འདི་དྲངས་ནས་དོན་འཆད་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བློའི་ངོར་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་འཆར་གྱི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བར་མི་འཆར་བས་དོན་དམ་བཏགས་པ་བ་ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་དང༌། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྤྲོས་པ་བཅད་ཙམ་ནི༑ ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པའང་ཞི་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྟོང་ཐུན་དུའང་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན་གོང་ལྟར་བཤད་རུང་བར་སེམས། དེས་ན་དབུ་མ་རྒྱན་དང་སྣང་བའི་ལུང་དོན་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་གཟུགས་སོགས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དངོས་མིན་ཏེ། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློའི་ངོར་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་དངོས་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། རང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་སྟེ། འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།
ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སྣང་བས་

456

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མྱུ་གུ་སོགས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྣང་བར་སྒྲུབ་པ་ཡང༌། གཞི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་པའི་གང་ཟག་རྟོག་ལྡན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དོན་མེད་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ལ་ནི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུགས་ཞེན་ཆེ་བ་འགས་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང༌། མྱུ་གུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྣང་བ་བསྒྲུབས་པས། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་པས་དོན་མེད་ཅིང༌། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་ལ་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྣང་མི་སྣང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མེད་པས་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྦྱར་ན་འབྲེལ་ལམ་གསུངས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྣང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཙམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཕྱོགས་སྔ་མས་དོན་དམ་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་འཛིན་ཅིང༌། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ལ་ཡོངས་གཅོད་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཆོས་རྗེའི་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཤད་དོ། །འདིའི་རྣམ་བཅད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་འདྲ་ཞིང་། དེ་ལས་ཡོངས་གཅོད་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དཔྱད་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

457

པ། །བྱིས་རྣམས་སྐྲག་པ་སྤང་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་མོད། གཞུང་དེ་གསང་འདུས་ལས་འཕྲོས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འདིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལས་ཕྱིའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ། སེར་མཆན་དུ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མ་མཛད་ཟེར་བ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཀློག་འཇུག་ལྟར། །ནས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་རྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན། །ཟབ་མོ་ཁུ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་པ་བཤད། ལུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གསུམ་ལ་ཁམས་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་གཞིར། ཁ་ཅིག་ལ་མངོན་མཐོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པ་དང༌། དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང༌། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང༌། གདུལ་བྱ་རབ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལས་བརྩམས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མི་གསལ་ཀྱང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་

458

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལུང་འདིའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ན། ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་ཅིང་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པར་སྟོན་པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་རབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་ཤུགས་བསྟན་ཙམ་ལས་ཚིག་ཟིན་ལ་མི་གསལ་བས། འཕགས་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མ་མཛད་གསུངས་པ་དང་འགལ་དོགས་མེད་དམ་སྙམ།
ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་མཛད་པའི་བརྗེད་བྱང་དུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཞི་བ་འཚོས་བསྟན་བཅོས་མཛད་ཚུལ་དང༌། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་མིང་བཏགས་ཚུལ་ཙམ་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་མཚན་ཙམ་ཡང་མི་གསལ།
སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་དང་སྒོ་མི་བསྟུན་པས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ཚུལ་ནི། ཟླ་བའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་འཇིག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

459

རྟེན་པའི་ཆོས་དང་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པས། འཕགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་འཕགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་དངོས་སྨྲ་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའམ་མི་མཐུན་པར་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ།།
འོག་ཏུ། ལུགས་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་གཞི་གཟུང་འཛིན་ཆ་མེད་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བའང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་ལ། དེ་དག་ནི་དེའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། རང་རྒྱུད་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྒོ་དུ་མས་

460

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང༌། །བདེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས། །དབུ་མར་འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་པར་འཇོག་པར་གསུངས་མོད། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་འགོག་ཅེས་པ་ལས་རིགས་པས་ཁེགས་མ་གསུངས་པ་དང༌། བདེན་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་བདེན་མེད་རྟོགས་མ་གསུངས་པའི་ནུས་པ་ལ་བརྟགས་ན། རང་རྒྱུད་པས་དབུ་མ་མ་རྟོགས་པར་མངོན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང༌། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེའི་མེད་མཐར་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡོད་མཐའ་དང༌། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེའི་མཐར་འཛིན་དུ་གསུངས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ན་དེ་ལྟ་བུ་འཐད་པར་འཛིན་པའི་མཐར་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་གཉིས་སེལ་བྱེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་མཐར་འཛིན་རྒྱུད་ན་ཡོད་ཕྱིན་མཐར་ལྷུང་བར་འཇོག་དགོས་ཏེ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། གང་དུ་བཟུང་བས་འཛིན་པ་པོ་ཕུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐར་ལྟུང་ཞེས་བཏགས་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའི། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་ལྷུང་བའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

461

དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཞིར་བཞག་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིའང་ལེགས་བཤད་བླངས་ཚུལ། ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གང༌། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ལས་འོངས་དང་བདག་གི་རྣམ་པར་ཕྱེ་ལས་རྙེད་པ་གང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་རིམ་པ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ། འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་བསམས་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་བར་གསུངས་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན། དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ཉིང་དགོས་མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྐུ་ལ་གཙོ་བོར་གོ་དགོས་སམ། ཡང་ན་ལྟ་བ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་སྡུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པ་དང༌། ཀུན་འབྱུང་རྩད་བཅདཔ་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་རིམ་ཡིན་ཞིང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཟིན་མོད། དེ་བསྒོམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་ཐབས་ཡིན་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་སེམས།
རབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་པའི་མཇུག་ཏུ། ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང༌། །བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེས་བུ་དག །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང༌། །

462

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྨིག་རྒྱུ་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའི་དབུའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་བཀོད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང༌། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ནའང་དགག་བྱར་འགྲོ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་རུང་བར་མངོན། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ཙམ་ཐེག་དམན་ལའང་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི། ཞེས་བདེན་སྣང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཆོས་སྐུར་གོ་སླའོ།།
སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཞེས་པ་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འཇུག་ཀྱང༌། འདིར། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྣང་བ་ལ་བྱའོ། །ཚིག་གསལ་དུ། བདག་ལ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་གསུངས་པ་གོང་དེར་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དཔྱད་པའི་དོན་མིན་གྱི། བདག་རང་ངོས་ནས་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་བརྟག་པར་གསུངས་མ་ཐག་པ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

463

ལ་གོ་དགོས་པས། ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་བདག་གང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའམ་བླང་བྱ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་བདག་འདི་ཅི། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཐ་དད་དུ་ཡོད། ཅེས་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།།
འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་དོན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པས་དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མིན་ཞིང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའང་མིན་མོད། བློ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཕུང་པོར་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པས་ཐ་སྙད་རགས་པ་ལ་བློ་དེས་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་མི་ནུས་ན་གང་ཟག་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ནུས་པས་ཁྱབ་བྱས་ཆོག །འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ༑ གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱིན་ན་བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སུན་

464

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མི་འབྱིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའོ། །གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ན་དེས་དེ་ཁེགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་བློ་དེས་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས། ཞེས་པའང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ།།བློ་དེས་རང་དུས་སུ་ཡུལ་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་བློ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་བློ་དེས་ཡུལ་དེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀུན། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང༌། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་བློར་འགྱུར། །ཞེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཚད་མས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

465

པས། འདིར་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཏེ་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྐྱེད་པས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་
བྱས་ཀྱང་རུང༌།

སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་སུ་གསུངས་ཤིང༌། ལུགས་འདིར་བཅད་ཤེས་ནི་སྔར་ངེས་ཟིན་གྱི་ཡུལ་དྲན་པའི་བློ་ཡིན་ལ། དྲན་པའི་བློ་ལ་རྟོག་པས་ཁྱབ་པས་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་བཞེད། ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་ངེས་ཤེས་ཞེས་པ་གཙོ་བོར་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཞེན་པས་འཛིན་པ་ལའང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ཡོད། ལུགས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ངེས་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང༌། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་འདྲ། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློར་འདོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པ་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་ཡོད་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཀྱང༌། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རིགས་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་གིས་བདེན་མེད་

466

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པས། རིགས་ཤེས་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེན་མེད་ཡོད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བློ་དེས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདྲ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཏགས་དོན་འཚོལ་ཚུལ་ཡིན་པར་སྟོང་ཐུན་དང༌ཡིག་ཆར་གསུངས་པ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་གསར་དུ་བསླུ་མི་བསླུའི་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་མི་བསླུ་བ་ལ་ཚད་མར་འཇོག་པས། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་སེམས། ལུགས་འདིར་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་བཞེད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ན་གསར་དུ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་མ་གྲགས་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་དུ་ཞེས་པ་སྦྱོར་མི་དགོས་པར་བཞེད། འོན་ཀྱང་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མི་འདོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་འདྲ་གཏན་མེད་ན་ཚད་མས་རང་ཡུལ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང༌། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བས་ན། སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང༌། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་ཡིན་བྱས་ན་བདེ།
ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། རིགས་པ་གང་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

467

ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པའི་རིགས་པ་དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱིས་སྟེང་དུའང་བདེན་མེད་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ནུས། ཞེས་སོགས་དང༌། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། བློ་སྔ་མའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། གཞུང་དུ་རིགས་པ་སྔ་མའི་བྱེད་པས་འགྲུབ་པར་བཤད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཟུར་པ་མི་དགོས་སམ་སྙམ་ཡང༌། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་རེས་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། རེས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པས། ཆོས་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་གཞན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྟགས་སྦྱོར་མི་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་འདྲ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་དགོས་ཕྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅོད་རྒྱུའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་དགོས་མོད། ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཟིན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་འབྱུང་ན་ལྟ་བ་རྙེད་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་བཞག་

468

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དཀའམ་དཔྱད། ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར་མྱུ་གུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཡང་གསུངས། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་རིགས་ངེས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་པས། དེའི་ཚེ་གཅོད་རྒྱུའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇོག་དཀའ་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་འདི་ལ་སྦྱར་ན་ཨེ་འགྲིགས་བརྟག །ཡིག་ཆ་གཞན་དུ།ཐེ་ཚོམ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་བཞག་པ་ལྟར་ན། འདིའི་ལན་སླ་བར་སྣང་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་འཇོག་པའི་ཁུངས་གར་ཡོད་བཙལ། ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་རྗེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟགས་སྦྱོར་ལ་ལྟོས་ན། ཆོས་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་དོགས་པས་དཔྱད།
བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏའི་ལུང་དོན་ནི། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཚེ་དེའི་བདག་གི་བ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ན། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་དེའི་བདག་གི་བ་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་པའོ།།
རང་སྡེ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

469

དོན་ནི། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ན་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གནས་མ་བུ་པ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའམ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། ཅེས་ལན་གདབ་པར་དགོངས་པའོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་དམ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང༌། རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡང་གྲུབ་པར་འདོད་པས། གཞུང་ལས། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་ཅེས་པ་ཕྱོགས་སྔས་རིགས་པས་འཕུལ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འབྲུ་སྣོན་སྐབས། དངོས་སྨྲ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་མིག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་སྦྱར་ན་བདེ།
མིག་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྣམས་དེ་དག་གིས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང༌ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་བདེ་བ་འདྲ། དེ་དག་གིས་རགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་རྒྱུན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་

470

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྟོགས་པར་ཐལ་བས། དབུ་མ་པས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་བདེན་མེད་དུ་སྨྲས་པ་ལ་རྒོལ་དོན་མེད།
དེས་ན་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཅོམ་པའམ་བློས་སོ་སོར་བསལ་བས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་རུང་བ་བཏགས་ཡོད་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་ཀྱང་དེའོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཚད་བྱེ་སྨྲ་དང་མཐུན་ཀྱང༌། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང༌། ཕུང་པོ་དང༌། དབྱིབས་རྣམས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། བྱེ་སྨྲས་དེ་རྣམས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདྲ་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང༌། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པས་རིམ་པ་བཞིན་རྟག་དངོས་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་པར་འགྲོ་ཞིང༌། རྫས་བཏགས་འཇོག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲའམ་སྙམ་ཡང་འདི་པས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་པ་དང་སེམས་བྱུང་ལ་རྫས་བཏགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན་བརྟག་དགོས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཞག་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཞག་ནས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དེའི་དབང་དུ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

471

བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་དང༌། ཀུན་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་དང༌། འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན༑ མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱིས་དོན་དམ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པར་བཤད་པ་དང༌། རྫས་བཏགས་ཀྱང་བསྡུ་བ་ལྟར་ཆོས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་དང༌། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ནི་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ།།
དེས་ན་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་དང་རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང༌། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་ཆེས་མི་མཐུན་པས། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་དབུ་མ་པས་གཞལ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་དང༌། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་པའོ།། དྲང་ངེས་ཆེན་མོར་གཟུགས་ཤེས་གང་རུང་ལ་རྫས་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་སེམས་ཙམ་དང༌། བསྡུས་གྲྭ་མང་པོར་འདུས་བྱས་དང་རྫས་ཡོད་དོན་གཅིག་པར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་མངོན་ཞིང་། ཕྱི་མ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་ཡོད་ལ་བསམ་པ་འདྲ། ཀུན་བཏུས་སུ། སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ལས་གཏི་མུག་མེད་པ། བག་ཡོད། བཏང་སྙོམས། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ། ལྟ་བ༑ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་བཅས་

472

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ནི། བརྗོད་པ་སྒྲ་དང༌རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བློ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པས་བཏགས་ཡོད་དང༌། གཞན་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་སོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་བཟློག་པས་རྫས་ཡོད་དུ་གསུངས། འདིའི་རྫས་བཏགས་རིགས་རྒྱན་དུ། རྫས་ཡོད་བཞིའི་དང་པོ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དང༌། བཏགས་ཡོད་བཞིའི་དང་པོ་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་ན། བསྡུ་བ་ལས་བཤད་པའི་རྫས་བཏགས་འཇོག་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མངོན་པས། སེམས་བྱུང་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་པའི་ལུགས་ཡིན་ཚེ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྡུ་བ་ལྟར་འཇོག་དགོས་སམ་བརྟག །སེམས་བྱུང་ཉེར་དགུ་པོ་སྒྲ་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་བློ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ན་རང་མཚན་དུ་མི་འདོད་དམ་སྙམ་ན། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་བཤད་པའི་ཐ་མའི་སྐབས་སུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན༑ ༑བློ་ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་གི་ངོ་བོས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བློ་ལ་མི་སྣང་གི །སྒྲ་རྟོག་སོགས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བློ་ལ་སྣང་བས་སྤྱི་མཚན་དང༌། དེ་ལས་ལྡོག་པ་རང་མཚན་དུ་བཤད་མོད། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དེ། སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རང་རིག་ལ་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

473

རྣམས་སྒྲ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བློ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་སེམས་བྱུང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ། དཔེར་ན། གཏི་མུག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་སོགས་དང༌། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་སེམས་བྱུང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། རིགས་རྒྱན་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་མ་རྟོགས་ཟེར་རམ་དཔྱད། སྡེ་བདུན་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་མྱོང་རང་རིག་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པས་མི་འདྲ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་དང་། དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དབུ་མའི་ཁྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ།

དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མེད་ཡིན་པས། གནད་བཞིའི་སྐབས་དགག་བྱ་ངེས་པ་ཞེས་པ་མེད་རྒྱུའི་དགག་བྱ་དེ་ཡོད་ན་འདི་ལྟ་

474

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བུའོ་ཞེས་དགག་བྱའི་སྤྱི་བློ་ངོར་ཤར་བ་ལ་གོ་དགོས། དགག་བྱའི་སྤྱི་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་ཡོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་ནས་བཀག་ན་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཆད་མཐར་ལྟུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སོ་སོར་ངོས་མ་ཟིན་པར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མེད་པས་སོ། །ལྟ་བ་རྙེད་པའི་སྔོན་དུ་དགག་བྱའི་སྤྱི་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡོད་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའང་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང༌། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེད་པ་མི་སྲིད་ཅེས་གསུངས་པ་དང༌། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་བཞིན་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དཔྱད་དགོས། དེས་ན་ལྟ་བ་མ་རྙེད་གོང་དུ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་སྤྱིའི་སྒོས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བྱས་ན་བདེའམ་དཔྱད།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆེས་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སོགས་དེ་དག་འགོག་ཚུལ་དང་བསྡུར་ནས་གཟིགས་ན་ཤེས་སླ། རྩ་ཤེ་ལ་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་ལས། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གིས་མཚོན་པའི་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་བསྟན། རབ་བྱེད་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

475

ཉེར་བཞི་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་རུང་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་ཚུལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ཚུལ་བསྟན། གཞན་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔས་གཙོ་ཆེར་རང་བཞིན་འགོག་པར་མཛད། ཉེར་བཞི་པར་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རུང་མི་རུང་གི་ཚུལ་འདི་རབ་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྱེར་ཤེས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བས། མཆན་ལས། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པས་ནི་གཙོ་ཆེར་ཞེས་པས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་ཉེན་ཆེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང༌། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང༌། རྐང་པ་གསུམ་པའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་གསལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསལ་བས་སོ། །སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པ་དང༌། སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་གི་དོན་དུ་འཇོག་པ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པའི་བློས་སྟོང་

476

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནའང་མི་འཐད་པར་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་གསུངས། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོར། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་དེའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་པར། ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །ཞེས་སོགས་དང༌། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས། རྩོད་བཟློག་ལས། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང༌། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །ཞེས་པས་དེ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་བསྟན་པར་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་གསུངས། དེའི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་དང་རྟེན་འབྱུང་དང༌། དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་སྟོང་གསུམ་དོན་འདྲ་བའི་དོན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོར་བཤད་པ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་བསམ་པ་འདྲ། རྩོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་དུ། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་སེལ་བས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པའམ་འདྲ་བའི་དོན་དུ་སྦྱར་ན་གོ་བདེ། ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་དེ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་པའང་དེ་གསུམ་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་དོན་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

477

དེས་ན་ཆོས་གང་ཞིག་རྟེན་འབྱུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པ་དང༌། ཆོས་གང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟེན་འབྱུང་དུ་ངེས་པ་ནི་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་འཇོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྟོང་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་གཞིར་བྱས་པའི་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ངེས་པ་ལ་ཟེར་རོ། །མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པས་རང་དུས་སུ་ཆད་མཐའ་ཁེགས་ཤིང༌། དེའི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲངས་པ་ན་རྟག་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ངེས་པས་རང་དུས་སུ་རྟག་མཐའ་ཁེགས་ཤིང༌། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཇུག་ཐོགས་དེར་ཆད་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།།
དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཆོས་དེ་དབུ་མ་ཡིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ནས་བཟུང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་བས་དཔྱད། དེས་ན་ཡིག་ཆའི་དོན་ཡང་ཆོས་དེ་དབུ་མ་ཡིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་རང་དུས་སམ་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྟག་ཆད་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་རིམ་བཞིན་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་དགོས་པའི་དོན་དུ་

478

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྦྱར་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་མིན་བརྟག །དབུ་མ་ཞེས་པ་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་ཀྱང༌། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲེལ་འདྲ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱང་དབུ་མར་འཇོག་སྟེ། གཞུང་ལས། དབུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ལྡན་ན་དབུ་མ་པར་འཇོག་པ་ཁས་བླངས་དགོས་པས་དོན་དམ་པར་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང༌། ཐ་སྙད་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་འདོད་དགོས་པས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྙམ། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ན་མཐའ་གཉིས་ཀ་སེལ་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་ཁེགས་པའི་ངེས་པ་དཀའ་བས་སོ།།
དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས། དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྟོང་པས་ན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚུངས་མེད་ཀྱིས། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་དང༌། ད་ལྟའི་རིགས་ཚོགས་ཁྲོད་ཀྱི་རྩ་བའི་འགྱུར་ལས། དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྟོང་པས་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚུངས་མེད་པས།།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི། །དངོས་པོ་རྣམས་སུ་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་བྱུང་ངོ༌། །དོན་ནི་ཟླ་བའི་འགྲེལ་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པའི་སླད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྟེན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

479

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་དང་ཤིན་ཏུ་འབྱོར། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ཕན་པས་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གནས་པ་ཡིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚུངས་པ་མེད་པས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་འདི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བཤད་པའང་འབྲུ་སྣོན་པ་ལ་ལེགས་པར་འདུག།
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། །དེ་དག་ཀྱེ་མ་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་ལྟ་བས་ཕྲོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི༑ གང་དག་གིས་ཕུང་པོ་ལྔ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་མི་འདོགས་ཀྱི། སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྟ་བའི་ཆུ་བོས་མྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལས་དེད་ཅིང་ཁྱེར་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡང་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཆད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བྱུང་ནས་མེད་པར་གྱུར་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱེ་མ་ལྟ་བས་ཕྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རང་གི་མཚན་

480

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ནའང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་སྦྱར་རོ། །ཡང་ན་འདིའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་ཏེ༑ གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པར་བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཕུང་པོའང་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དང༌། རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་ལ་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ནི་ལྡོག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱེ་མ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བས་ཕྲོགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སྣང༌།གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། ། དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྐྱོན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་གང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་བདག་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། གང་དག་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལའང་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག །ཅེས་པའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདིས་གང་དག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆུའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

481

གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པའང་མ་ཡིན། གཏན་ནས་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ལོག་པའང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བས་འཕྲོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་སྣ་བསྡུས་ཏེ་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པ་མིན་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་རྫུན་པ་མིན་པ་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བས་ལོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། དེ་དམིགས་སུ་ཡོད་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཁས་བླང་བ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་འདྲའམ་བསམས་ནས་སྔར་ལྟར་བྲིས་སོ།།
ལུགས་འདིར་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པས་འགག་པའང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འགག་པ་ཞེས་གསུངས། གཞུང་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲངས་པ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་དྲངས་ས་མེད་པར་གཞན་ངོ་སོགས་ལ་སྐྱེལ་དགོས། ཞེས་པའི་ངེས་པ་དྲངས་པ་ནི་གོལ་སར་ཤོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་དགོས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུའང་མཐོང་དགོས། ཆོས་གྲྭར་རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཡོད། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མེད་ཟེར་རྒྱུན་ཡོད་པ་བཞིན་དེས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པ་མིན་གྱི༑ མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་

482

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པར་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དྲངས་བྱས་ན་བདེའམ་སེམས།
རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཚེ་དམ་ཆོས་གནས་མེད་པ། །ཕྲ་ཟབ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ།།ཟབ་མོ་དེ་ཀོ་ཇི་ལྟ་བུར། །སེམས་ལ་བདེ་བླག་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན། རིན་ཕྲེང་དར་ཊཱིཀ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱ་བའི་གནས་མེད་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཕྲ་རབ་དང༌། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་མངོན་སུམ་མིན་པ། ཟབ་མོ་དེ་ཀོ་སྟེ་དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་སེམས་ལ་གོ་སླ་ཞིང་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བ་སོའི་མཆན་དུའང་བཀོད་འདུག །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དཔེ་མང་པོར། ཕྲ་རབ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་བྱུང་བ་དར་ཊཱིཀ་དང་མཐུན་ཞིང་ཟབ་མོ་ཞེས་འོག་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བས། ཕྲ་ཟབ་ཅེས་པ་མ་དག །གནས་ཞེས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་དམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཛད་པ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྙེད་ནས། །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འགྱུར། །གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡོད་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང༌།།ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཟླ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་དག་གི་སེམས་ལ་གནས་མེད་པ་ནི་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། གང་དག་གཟུགས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

483

ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང༌། ཞེས་གནས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་མ་ཁེགས་ལ་གསུངས་པ་སོགས་དང་མཐུན་པས། གནས་ལུགས་སྣང་བའི་མཚན་མ་འདི་ལྟ་བུའོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བའི་གནས་མེད་ཅེས་པའི་མཆན་དོན་ལ་འབྱོར་མིན་དཔྱད། རེ་ཞིག་ལུས་འདི་མི་གཙང་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་བ་སོའི་མཆན་དར་ཊཱིཀ་དང་མཐུན།

ལུགས་དེས་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་ཚུལ།

གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྙད་དུའང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་བཀག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུའང་འགོག་པ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འགོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།འདི་སྔར་ཕྱོགས་སྔ་མས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པས་

484

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཐ་སྙད་དུའང་འགོག་པར་འཇུག་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབས་པ་དང་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་ཤེས་སླ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཊཱིཀ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་སྟེ་རྫུན་པ་གཟུགས་བརྙན་དང་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་དང་བྲག་ཕུག་དང་སྒྲ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པའང་མིན་ཏེ་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྐང་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་གོ་སླ། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར། ཞེས་པས་གཟུགས་བརྙན་དེ་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པས། གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཇོག་ལ༑ རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ན་རྫས་ཐ་དད་ངེས་པར་ཡིན་དགོས་པས་གཟུགས་བརྙན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུའང་བསྟན་ནོ། །བཅིངས་གྲོལ་སོགས་འགོག་པ་དོན་དམ་མི་རུང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་ན་བཅིངས་གྲོལ་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པས་ཁྱབ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་འདུག།

དབུ་མ་པས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ།

རྩ་ཤེ་ལས། རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་པར་རང་སྐྱོན་མི་ཤེས་པའི་དཔེའོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

485

པ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མིན་པ་དང༌། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་མིན་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྨྲ་བ་བཀོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དང་གཏན་མེད་དུ་མི་སྨྲ་ན་ཅི་སྨྲ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྨྲ་བའོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་མཐའ་གཉིས་མི་སྨྲ་ཡང་དབུ་མ་སྨྲ་བར་བསྟན་ནོ།།
ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དུས་རྟག་པ་བདེན་གྲུབ་འདོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། འདས་པའི་དུས་སུ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞེས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་ཟིན་དངོས་པོ་མི་སྣང་ཞིང༌། །སླར་ཡང་སེམས་སྐྱེ་མིན་དེས་ན། །དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང༌། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སྔར་མཐོང་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་སླར་མིག་གིས་མཐོང་བ་བཞིན་ཕྱིས་མི་སྣང་ཞིང༌། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་དོན་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་སེམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མིན་མོད། ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལྟར་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་རློམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་སྟེ༑ སྔོན་གནས་དྲན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དང༌། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ད་ལྟ་མེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་རྫུན་པའམ་ལོག་པ་ཡི་དོན་ལ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡུལ་ད་ལྟ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དར་ཊཱིཀ་གི་དགོངས་པ་ལྟར་

486

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཀོད་པའོ། །སྔོན་གནས་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང༌། དེས་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལྟར་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུའང་མི་རློམ་པས། འདིར་རྩོད་གཞིར་འཛིན་རྒྱུའི་དྲན་པ་ནི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་དང་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་གནས་དྲན་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྔོན་གནས་དྲན་པ་སོགས་རྟོག་བཅས་སུ་ཁས་བླངས་ཆོག་གམ་བརྟག །འོ་ན་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་སྔོན་གནས་དྲན་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་སྔོན་གནས་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ད་ལྟ་བ་འདིའི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་དུས་དེར་གཉིས་མ་གཞལ་ཡང༌། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགལ་ཞེས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ནའང་། མ་ཁྱབ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩོད་གཞི་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་གདབ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྔོན་གནས་ཤེས་བྱ་མིན་པས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་ཀྱང༌། མངོན་ཤེས་དེས་སྔོན་གནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

487

པ་མི་འགལ་བའང་དེ་དང་འདྲ། རྩོད་ལན་འདི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་སུ་གསུངས་པ་ཊཱིཀ་ཆེན་དང་མི་མཐུན། ཡུལ་འདས་པ་ད་ལྟ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡུལ་དེ་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྫུན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ལ། ཡུལ་རྫུན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའང་རྫུན་པར་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྔར་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པའང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཞེས་པ་འགྲེལ་པའི་ཚིག་དང༌། དེས་ན་ཞེས་པ་རྩ་བར། སླར་ཡང་སེམས་སྐྱེ་མིན་དེས་ན། །ཞེས་པའི་རྐང་པའི་མཇུག་ཡིན་པས། དོན་ནི་དྲན་པ་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལོག་པའམ་རྫུན་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས། དེས་ན། དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང༌། །ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །པྲ་སྟིའི་མཆན་ལས། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གནས་པར་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ཅུང་ནོར་རམ་བརྟག།
འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན། འདས་པའི་དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བས་ཕྱིས་སུ་སྔོན་གནས་དྲན་པས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་བརྟག་པ་བྱེད་པས་ནི་དེ་

488

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པར་འདོད་དགོས། ཞེས་དང༌། དེ་ལྟར་ཁ་ཚོན་ཆོད་ན་ནི་ཕུང་གསུམ་ལྡོག་དགོས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྔ་རབས་པ་ཕལ་ཆེར། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དངོས་འགལ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང༌། རང་ལུགས་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་སོགས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་མི་འཇོག་ན། ཕ་རོལ་པོ་འགོག་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་དོག་ཏུ་ཡོད་ན་སྔོན་པོར་ཡོད་དམ་སེར་པོར་ཡོད་འདྲི་བ་ལྟར་འགྱུར་བས་སོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ན༑ ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བས་ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི། གཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་པོས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འཇོག་རྒྱུ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་དགག་པ་མེད་པ་སྟེ།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

489

གཅིག་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ན་གཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་ན། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཅིང༌། གཞི་གང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཚུལ། རྩོད་བཟློག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།
གཞི་གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང༌། ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་གང་དྲན་དྲན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཡང་འཇོག་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩོད་གཞི་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང༌། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཟེར་རྒྱུན་འདུག །འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་བྱས་ཆོག །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའམ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་

490

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པ་ཤེས་སླ། གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡོད་ན་གཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་བཅད་པས་གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པས། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དགོས།
ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། དངོས་འགལ་དུ་འཇོག་རྒྱུ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཤོས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་གང་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མེད་ཀྱང༌། ཀ་བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེས་བུམ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་མིན་ཏེ། དེས་དེ་ཁེགས་ན། ཀ་བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་གང་དུ་བུམ་པ་མིན་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་མིན་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བློ་དེས་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་རྒྱུ་ཀ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཀ་བ་དང་ཀ་བ་མིན་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཀ་བ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་བློ་དེས་ཀ་བ་མིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་དགོས་སམ་སྙམ་ཡང༌། དེ་ལྟར་ན་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་དེར་བུམ་མིན་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པར་ཐལ། བུམ་པ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

491

ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད།
རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རྟོགས་ན་མིག་ཤེས་དེ་བུམ་པ་ལ་སེལ་འཇུག་ཏུ་འགྲོའམ་དཔྱད། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་ཀྱང༌། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་བློ་དེས་མི་རྟག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་དགོས་ན། སྒྲ་རྟག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་མེད་དགག་རྣམ་ཅན་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་མ་ཡིན་དགག་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མང་ཙམ་འདུག་པ་ལས་འགའ་ཞིག་འོག་ཏུ་སྤྲོ་བར་འདོད་དོ། །ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང༌། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་གསུངས། དབུས་མཐའི་ལུང་དེས་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དང་གོ་བྱེད་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྟན་པར་རིགས་རྒྱན་ལས་བཤད། གསེར་ཕྲེང་དང་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་

492

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང༌། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་རང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་ཀུན་ནས་སློང་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།
དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། རྣམ་བཅད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་དགག་པ་རྣམས་ཡོངས་གཅོད་དུ་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན་མེད་དགག་རྣམས་ཡོངས་གཅོད་མིན་པར་བཞེད་དམ་སྙམ་ཞིང༌། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཀྱང༌། རང་ལུགས་ནི། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཡོངས་གཅོད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། གཞི་འདི་ཆོས་འདི་མིན་པ་དང་འདི་ལ་ཆོས་འདི་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་དགོས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་གྲུབ་ན་ཡོངས་གཅོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་བཅད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མིན་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང༌། བུམ་པ་དེ་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་བཅད་དུ་འཇོག་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཅད་དུ་འགྱུར་བ་བདེན་མོད། བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་བཏུང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། རྣམ་བཅད་ནི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

493

རང་རྟོགས་པའི་བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས། རྣམ་བཅད་ལ་དགག་པས་ཁྱབ་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ་སྟེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེའི་འཕྲོས་སུ། བློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། རང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་དགག་པ་མིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
རྣམ་བཅད་ཅེས་པའང་དགག་བྱ་ཚད་མས་ཁེགས་པའམ། དགག་བྱ་བཅད་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་པས། དེ་ལྟ་ན་མེད་དགག་གི་སྟེང་དུ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པས་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཚད་མས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ན་དགག་བྱ་བཅད་པ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས། ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲོའམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཅད་ཅེས་པ་བྱ་ལས་འདས་པའི་སྒྲ་དང༌། ཡོངས་གཅོད་ཅེས་པ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དགོས། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་འདོད་ནས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པ་དང༌། མེད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པ་སོགས་

494

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཞན་ལའང་འདྲ་བས་རྣམ་བཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ཀྱང་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ལའང་རྟག་མི་རྟག་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས། ཡོད་དམ་མེད། ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་བརྟག་པ་བྱེད་ས་མེད་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཙམ་རྣམ་བཅད་ལ་བཀག་ཀྱང་ངེས་པ་རྙེད་རྒྱུ་གཏན་མེད་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞུང་ལས། དེས་ནི་ཆོས་གང་ལའང་ཕུང་གསུམ་ལྡོག་པའི་གྲངས་ངེས་བཟོ་ས་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།
རྩ་ཤེ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །ཅེས་པའི་དོན་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས་རྟག་ལྟར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཁས་བླངས་པས་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས། སྔོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དུས་སྔོན་མར་དངོས་པོ་བྱུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ནས་ད་ལྟར་ཏེ་ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་གྱི་དུས་སྔ་མར་ཡོད་པ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་པས་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཆད་ལྟར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཆད་རྒྱུའི་དངོས་པོ་རང་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

495

བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྔར་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པས་ཆད་ལྟར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ངེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ནོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་ཤིང། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་སྤོང་བ་དང༌། སེམས་ཙམ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་འདོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ནོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དམ་
བརྟག།

རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་སྣང་བར་བསྐྱེད་པར་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། ཀུན་རྫོབ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལྟ་བུའི་ཆོས་གང་ཞིག་ད་ལྟ་མྱུ་གུའི་དུས་སུ་ཞིག་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། ས་བོན་དེའི་ཚེ་ན་ནི་ཅི་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་དེ་ལྟར་སྔར་ས་

496

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བོན་རང་དུས་སུ་ས་བོན་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་དམིགས་པས། ཕྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་པའི་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆད་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །འདིས་ནི། སྔོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཆད་མཐར་མི་ལྟུང་ཚུལ་བསྟན། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ཆད་མཐའ་གཞན་སྤོང་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པས། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྟག་མཐའ་སྤང་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྔར་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་དཀྱུས་གཅིག་ལ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།
དབུ་མ་པ་ཆད་ལྟ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་གསུམ་དྲངས་པའི་དང་པོ་ཕལ་ཆེར་གོ་སླ། མེད་པ་པས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་པ་སྟེ་བཟུང་ནས། དེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་གཞན་འཇིག་རྟེན་སྔ་ཕྱི་སོགས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅེས་ཤེས་དགོས། ལུང་དང་པོའི་སྐབས་སུའང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དམ་བཅའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཀྱང༌། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་མཚན་མི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

497

ནའང་དམ་བཅའ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་པ་གཉིས་ལས་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་འདིའི་ཆ་ནས་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་ལ། ཕྱི་མས་དེ་དག་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་པས་ལས་འབྲས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ལ། རྒྱང་འཕེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནོ། །རྟོགས་ཞེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་དག་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་ཅིང༌། དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས། ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའམ་སྨྲས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའམ་དོན་ལའང་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པས་དེའི་ཆ་ནས་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་རྟོགས་པ་པོའམ་འཛིན་པ་པོ་ཐ་དད་པས་མི་མཚུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ནོར་བརྐུས་པའི་མི་ཞིག་ལ་གཅིག་གིས་བརྐུས་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་མཛའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཆད་པ་འགེལ་འདོད་ནས་འདིས་བརྐུས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་གཅིག་གིས་བརྐུ་བ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་བརྐུས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ལ་བརྐུས་པར་འདྲ་བས་ཐ་དད་པའམ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་རྟོགས་པ་པོ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་པས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་

498

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པས་ལས་འབྲས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་སྨྲ་བ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པས་དེ་དག་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ལྟ་བ་དང་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པ་མིན་ཞེས་པའོ།།བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་གང་ཞིག །ཅེས་པ་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཡིན་ཀྱང༌། རྩ་བའི་ཚིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ཡང་སྒྲ་དེ་རྐང་པ་སྐོང་ཕྱིར་བསྣན་པ་འདྲ་སྟེ། འགྲེལ་པའི་དཔེ་ལས་དེ་ལྟ་ན་དོན་གང་ཞིག་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་ཡང་སྒྲ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །སྐྱེས་པ་ལ་ནི་འོང་བ་དང༌། །དེ་བཞིན་འགགས་ལ་འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་ཐད་ཀྱི་དར་ཊཱིཀ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བའི་ཚེ། ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟར་ག་ཤེད་ནས་འོང་དགོས་ལ། འགག་པ་ནའང་ཟླ་བ་ནུབ་པ་ལྟར་ག་ཤེད་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས། སྐྱེ་འགག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ག་ཤེད་ནས་འོང་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་འགགས་པ་ལ་ག་ཤེད་དུ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོགས་པ་ཞེས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་སྟེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པས་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་འདི་ལ་ཚོགས་པ་བརྟག་པ་ཟེར།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

499

གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ།

གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་མི་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། འོག་ཏུ་བདེན་འཛིན་དང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གསུངས་པས་སོ། །བདེན་འཛིན་རིགས་པ་གང་གི་དགག་བྱར་འཇོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང༌། བདེན་གྲུབ་རིགས་པ་གང་གི་དགག་བྱར་འཇོག་པའི་རིགས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུར་ཡང་བྱེད་པས་གོ་རྒྱུ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འདོད་མཁན་དེས། ཆོས་རྣམས་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཀྱང་འགོག་པར་ཁས་ལེན་པས། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་སྔ་མས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་བསལ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་སྐྱེ་སོགས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་འགལ་འདུར་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྦྱར་ཀྱང་རུང་ངམ་སེམས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་འཇོག་པའི་བཤད་རྒྱུན་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་རིགས་ཤེས་

500

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ་བྱས་པ་ལ། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་ཅེས་ལན་གདབ། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་ཕལ་མོ་ཆེས་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་དོན་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་ཟེར་བ་དང༌། འགའ་ཞིག །རིགས་པས་འགོག་མོད་འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་དོ་ཟེར་བ། གཉིས་ཀའང་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་དང༌། རིགས་པས་གནོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པར་འདྲའོ།།
སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་ལ། བློ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་སྒོ་ནས་བློ་དེ་ལ་ཚད་མ་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་བློ་ལ་གནོད་ཚུལ་དང༌། སྒྲ་དེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་འབབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་ལ་གནོད་ཚུལ་དང༌། སྒྲ་རྟག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཚད་མས་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བཏགས་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང༌། ཚད་མས་བསལ་བ་སྟོན་སྐབས། གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད།། ཅེས་པ་འཇོག་ཚུལ་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར།།ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གནོད་བྱ་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གནོད་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང༌། བདེན་འཛིན་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གསུངས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

501

པ་ནི་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན༑ མ་ཁྱབ་གསུངས་པའང་གནོད་ཚུལ་དང་པོ་ལྟར་གནོད་པའི་དོན་ཏེ། ཡུལ་དུ་བཏགས་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པས་ཁྱབ་པས་སོ།།
གཞུང་འདིར་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་ལ་རིགས་པས་གནོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་གིས་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང༌། རིགས་པས་གནོད་མི་གནོད་མི་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་སོགས་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྙེད་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་རྙེད་པས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དབང་ཕྱུག་གིས་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྔ་མས་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྙེད་པར་བསམས་ནས་བཞག་པ་

502

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡིན་པས། དེས་མ་རྙེད་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་སྙམ། ཡུལ་དུ་བཏགས་པ་ནི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་དང༌། དེ་ལ་གནོད་པ་ནི་ཚད་མས་བསལ་བ་སྟེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞེས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཟློག་ཟླ་ཡིན་པས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་གསུངས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་བསལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས་སྐུར་འདེབས་སུ་ཤེས་སླ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང༌། རིགས་ཤེས་གོམས་ན་བདེན་འཛིན་སྟོབས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལ་གནོད་པར་འཇོག་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང༌། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་མི་ཁེགས་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པར་ཁས་བླངས་ནའང༌། བསམ་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད།

རིགས་པས་དཔྱད་བཟོ་མི་བཟོད་ཀྱི་དོན།

གཞུང་ལས། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོ་མི་བཟོད་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དེས་རྙེད་མ་རྙེད་ཡིན་ལ། ཞེས་པས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དང༌། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

503

རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་ཀྱང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་བུམ་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནས་ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱད་པར་འཇོག་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་རྙེད་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། རང་སྟེང་གི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ཆོས་ཅན་དེ་རྙེད་པ་དང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་ཞིང༌། དེས་དེ་ལྟར་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པ་དང༌། དཔྱད་མི་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་ནི་རྗེའི་བཞེད་པའོ།།
བུམ་པའི་སྟེང་གི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་བདེན་མེད་རྙེད་ན་བུམ་པ་བདེན་མེད་དེ་རིགས་ཤེས་དེས་དཔྱད་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་བདེན་མེད་རྙེད་མཁན་གྱི་རིགས་ཤེས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བུམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་མིན་པས་སོ། །བུམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དེའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་གཏན་མི་རྙེད་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ་བས། བུམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱང་རིགས་པས་དཔྱོད་བཟོད་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། སྔར་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཙལ་

504

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པས་སླར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཙལ་བའི་ཚེ་བདེན་མེད་མི་རྙེད་ཀྱང་དེ་མ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་མ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པས་ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་མི་རྙེད་ཀྱང་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པ་རྙེད་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནམ་སྙམ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་བདེན་མེད་རྙེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་ནས་བཏགས་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་དཔྱད་པ་ན་དེའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་གཏན་མ་རྙེད་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དེ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་རྙེད་པ་དེ་ལ་ནི་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་རྙེད་པ་དང་རང་བཞིན་རྙེད་པ་དང་དོན་དམ་རྙེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ལུགས་འདིར་ཡང་གཞི་གྲུབ་ན་རང་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

505

སྐབས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་རྣམ་བརྟགས་སམ་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པས་ཤེས་པར་ནུས། དེས་ན། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པར་ཐལ། བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ཁྱོད་རྙེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་རྙེད་པའི་བློ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྙེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ༑ སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྙེད་པའི་བློ་ཡིན་ཀྱང༌། སྟོང་ཉིད་དེས་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ། འདི་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་བསམས་ནས། དེས་སྟོང་ཉིད་རྙེད་པ་དང༌། ཆོས་ཅན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བཏགས་དོན་དེས་མ་རྙེད་པ་ལ་བསམས་ནས་སྟོང་ཉིད་དེས་མ་རྙེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་རྙེད་དོན་ཡིན་ཀྱང༌། རྣམ་མཁྱེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་རྙེད་དོན་མིན་ཏེ། རང་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞི་གྲུབ་ན་རང་སྟེང་གི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་བློའི་རྙེད་དོན་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ།།
སྟོང་ཉིད་རང་སྟེང་གི་གཞན་དབང་དང༌། རང་སྟེང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། རང་སྟེང་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་གི་རྣམ་ཅན་ཡིན།

506

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་དེའི་རྙེད་དོན་དུ་འཇོག་དཀའ་བ་དང༌། འཇུག་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དང༌། རང་སྟེང་གི་གཞན་དབང་གཉིས་དོན་གཅིག་ན། སྟོང་ཉིད་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུའང་ཐལ་བ་དང༌། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁྱེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པས། རྣམ་མཁྱེན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ་པ་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་སྤྲོ་མ་ནུས།
འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེའི་རྙེད་དོན་དུ་བཞག་མི་ནུས་སམ་ཞེ་ན། སྦྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བསྒོམས་བྱུང་ཡིན་པས། དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། དེ་ཉིད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ཅིག་ཅར་དཔྱད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་དོན་གར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

507

ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་བློས་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་བཏགས་དོན་རྙེད་པ་གཏན་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་ག་ལ་མཚུངས། འོན་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་བློར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཆོས་ཉིད་དེ་རང་སྟེང་གི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་བློའི་རྙེད་དོན་དུ་ཐལ་བ་དང༌། རང་སྟེང་གི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་སྐྱོན་འགོག་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས།
ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་མཐོང་གི་མཉམ་བཞག་སྐབས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁུངས་ནི། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྡུས་ནས་དེ་བདེན་པའི་སྟོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང༌། དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་པོར་ཤར་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་མཐར་ཐུག་པ་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་

508

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ༌། །སྟོང་ཐུན་ལས། ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང༌། སོང་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན༑ ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གསུངས་པ་སྔ་མ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན། རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མོད། རང་སྟེང་དུ་མ་མཐོང་བས་འགལ་བ་མེད་བྱས་ན་བདེ།
གཞུང་ལས། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་རེ་ལའང་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་སྣང་བས། ཞེས་པའི་དོན། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་དང་དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གོ་ཞིང༌། རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་དང་གནོད་པ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྔོན་དུས་ཀྱི་མཁས་དབང་རྔོག་ལོ་ཆེན་པོས། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་གཏན་མེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཕྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཕྱིན་རིགས་པས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

509

དཔྱད་བཟོད་ལས་འོས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང༌། གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་བློ་གཅིག་པོ་དེར་ལྡོག་ཆས་ཕྱེ་སྟེ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་མེད་ཅིང་རྗེས་དཔག་ཏུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་འཁྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་སྟོང་ཐུན་སོགས་ལས་གསལ་བ་ལྟར་རོ།།འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྣམ་བཤད་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བར་རང་རྒྱུད་ལ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བས་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་ནི་ལུགས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པར་འཇུག་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྣང་བ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྦྱོང་ཕྱིར་ལམ་སྒོམ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ།།མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་སྣང་དུ་བཞག་ཆོག་སྙམ་ཡང༌། གཞུང་དུ་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པ་དང་ཡུལ་གྱི་འཁྲུལ་སྣང་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན། གཟུགས་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡུལ་གྱི་འཁྲུལ་སྣང་དང༌། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་སྣང་དུ་བཞག་ན་བདེའམ་སྙམ།
རྟོག་ལྡན་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མི་འགོག་ལ་

510

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དོགས་པ་ཡོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཁ་ཅིག་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགོག་ཅེས་པ་གནག་རྫི་སོགས་ཀྱི་ངོར་མི་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་གོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ལྟར་ན། དབུ་མའི་གཞུང་དུ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགོག་པར་གསུངས་པས། གཟུགས་སོགས་གནག་རྫི་སོགས་ཀྱི་ངོར་མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་དགོས་མོད། རྟོག་ལྡན་ལ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་མི་འགོག་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས་དེའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྟོན་དགོས་ཀྱི། གཟུགས་སོགས་གནག་རྫིའི་ངོར་འགོག་གམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་མི་འབྱུང་བས། དེ་དག་གནག་རྫི་སོགས་ཀྱི་ངོར་མི་འགོག་པར་སྟོན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་ན་དགག་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་སོགས་གནག་རྫི་སོགས་ཀྱི་ངོར་འགོག་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཅེས་པ་གནག་རྫི་སོགས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།
ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ལུགས་འདིར་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པར་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

511

བཞེད་པས་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་གཞན་དུ་ཤེས་དགོས་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལྔ་པོ་ཡུལ་ལྔ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ནོ། །དོན་ནི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོན་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འདོད་ན་སོ་སྐྱེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྒྲུབས་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ།

512

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འདུས་བྱས་རྣམས་བསླུ་བའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པའི་ཁུངས་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྫུན་པ་ཡིན། ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དེ་ནི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་དང༌། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་སོ། ། གང་ཞིག་རྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པས། རྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་གོ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཚད་མ་གཏན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་དང་བསླུ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཟློག་ཟླའི་མི་བསླུ་བ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་བས། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་བསླུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ན་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཁོ་རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང༌། གཞལ་བྱ་དེ་ཁོས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལས། བསླུ་བར་གསུངས་པས་མི་བསླུ་བ་བཀག་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སོགས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

513

དུ་གསུངས་པས་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་ཡང་བསླུ་བའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ལྔ་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གནས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྣང་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བའོ། །བསླུ་ལུགས་གང་ཡིན་གསུངས་པའང་དབང་ཤེས་རྣམས་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསླུ་ཚུལ་གང་ཡིན་སྙམ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
ལུང་འདིའི་ཚིག་རིས་ལ་འཁྲུལ་ནས་སྒྲ་པ་ཤེར་རིན་པ་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་མི་བསླུ་བ་དང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གོ་སྟེ་ལུགས་འདིར་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་གཏན་མེད་དུ་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཕྲེང་རྣམས་རང་གཞན་དུ་མས་ལེགས་བཤད་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པར་སྣང༌། དེ་དག་གིས་གཞུང་འདིས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་རྟག་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མར་བཞེད་པ་ནི་མིན་ལས་ཆེ། ཤེར་རིན་པའི་གྲུབ་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་

514

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཟླ་གྲགས་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་འགལ་འདུ་རགས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་མི་རིག་པ་ལ་རིགས་སྨྲའི་མཆོག་ཏུ་རློམ་ཞིང་གྲགས་པ་ནི་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཐལ་བ་དེ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན་དུ་བསྒོམས་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབང་ཤེས་གནོད་མེད་རྣམས་གཟུགས་སོགས་འཇལ་བའི་ཚད་མར་བཞེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་འདུག་ཀྱང༌། དེའི་དོན་བཤད་ཟིན་ལྟར་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ། གནས་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་སྣང་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བས་ཁྱབ་པས། དེ་འདྲ་འགའ་ཞིག་རང་མཚན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་དགོས་པར་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ཡིན་པས། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོགས་པ་མེད་སྙམ།འོ་ན་ཁྱེད་ཅག་རིགས་པས་དཔྱད་པས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཟླ་བའི་རིང་ལུགས་སུ་འདོད་པའང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ཉེ་བར་གཞལ་བའི་གཏན་མེད་དུ་ཐལ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

515

པར་བསྟན་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྩོམ་པ་པོ་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་བུའི་འགལ་འདུ་རགས་པའང་མི་རིག་པ་ལ་གནས་ལྔ་རིག་པར་རློམ་ཞིང་གྲགས་པ་ནི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་རུང་ངམ་ཅི། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་གཞལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པས་དེ་དག་དང་བསྟུན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་བསྙོན་ག་ལ་ནུས། སྒྲ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་སྔོན་བྱོན་མཁས་དབང་དུ་མས་ལུང་རིགས་ཀྱི་མཚོན་ཆར་ཕབ་ཟིན་པས། འདིར་རྩོད་ལན་རྣམས་སུ་མི་གསལ་བའི་སྐབས་བབས་འགའ་ཟུང་ཙམ་ལས་རྒྱས་པར་མི་སྤྲོའོ།།
རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཚིག་གསལ་སྟོང་ཐུན་གྱི་ཚད་མའི་རྣམ་བཤད་དུ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་བཟུང་བ་ལྟར་རྫུན་པ་རྣམ་ཤེས་རྫུན་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་འདྲ་ཞིག་སྣང་བ་དཔྱད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྣང་ཚུལ་རྣམ་ཤེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ནི། རྣམ་ཤེས་རྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་སུ་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་

516

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྫུན་པ་དེ་ཡུལ་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་དོན་ནམ་སྙམ།
བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི། ཞེས་པ་ཚད་མ་མདོ་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་འཆད་སྐབས་བྲལ་བྱའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང༌། རིགས་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེའོ། །སྔ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་ཕྱི་མ་གཞན་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དེ། མི་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བརྡ་སྤྲད་རྗེས། དེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་མིང་དང་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཟེར། རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་པའི་བདག་རྐྱེན། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལང་ཞེས་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་པ་དང༌། བྱ་བའི་སྒྲ་འབྲས་འཚེད་པ་ཞེས་པ་དང༌། རྫས་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང༌། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་དབྱུག་པ་ཅན་དང་རྭ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གང་ཡང་རུང་བས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིན་པས། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པ་སྔ་མ་ལས་ལོགས་སུ་བཤད། ཚད་མ་མདོའི་དར་ཊཱིཀ་ཏུ། རིགས་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པ་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པར་གསུངས། བརྡ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

517

དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དཀར་ཟལ་འདི་བ་ལང་ངོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་འདི་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། ཞེས་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དང་རིགས་རྒྱན་སོགས་སུ་དོན་མཐུན་པར་འབྱུང་ངོ༌། །སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་བཞག་ཆོག་པས་རྟོག་པ་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ནི་མིན་ནོ།།བ་ལང་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་གཅིག་གཞིར་བྱས་ན། འདི་ནོག་སོགས་དང་ལྡན་པས་ན་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་བའི་དུས་ནི་བརྡ་དུས་དང༌། དེ་ལྟར་བརྡ་སྦྱར་བ་ངོ་འཕྲོད་པའི་རྗེས་སུ་ནག་རྒུར་སོགས་མཐོང་བ་ན་བ་ལང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བའི་དུས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སོ།།
འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ། ཞེས་པས་རྟོག་པ་འདུ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་མིན་ཀྱང་། དེའོ་འདིའོ་ཞེས་ཡུལ་ལ་འདུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་དང༌། གཡེར་པོ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤུ་རིས་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དོན་དུ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་གསུངས། ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇུག ། ཅེས་པ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་མིག་ཤེས་སོགས་ཡུལ་ལྔའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འདོད་པའི་དོན་ཏེ། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པས་རང་མཚན་

518

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བརྗོད་མེད་ཟེར། སྔོན་པོ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྔོ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་མི་འཆར་བ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས། སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་ཀྱི་གོ་དོན་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲང་ངེས་མཆན་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེར་བལྟའོ།།
རིགས་རྒྱན་དང་སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། དངོས་སྨྲ་བས་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་འདོད་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུའང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། རྟོག་གེ་པས་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞལ་ན་དགག་བྱའི་རང་མཚན་འཇོག་ཚུལ་དུ་སོང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འཁྲུལ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་སྨྲ་བས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་རང་མཚན་མིན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རྟོག་གེའི་གཞུང་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་དང༌། མངོན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

519

གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ཡིད་ཀྱི་གནོད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་ཀྱང༌། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡུལ་བཅས། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགོག་སྐབས་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བརྟགས་པ་བྱས་ནས། འདོགས་བྱེད་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཕུང་པོར་གཏོགས་པས་གཞན་དབང་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཆེས་གསལ་བར་གཞུང་འདི་དང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུངས། ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་བློ་གྲོས་འཁྲུལ་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྦྲུལ་འཁྱིལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། བྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྒྲ་རྟོག་གིས་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློས་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་

520

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཀྱང་དེ་སྦྲུལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པའི་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཞེ་ན། གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཐག་ཁྲ་དེ་སྦྲུལ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བས་བློ་འཁྲུལ་པས་སྦྲུལ་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། སྦྲུལ་འཁྱིལ་བ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློས་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ། ཚོར་བ་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་འགོག་ཚུལ་ལ་དཔག་ན། ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཆེས་གསལ་བར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་དེའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གསུངས། ལུགས་འདིར་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་དོན་སྐབས་དང་པོའི་མཆན་དུ་བཀྲལ་ཚུལ་དཔྱད། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

521

ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་དེ་ཡོད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་དང༌། ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་དང༌། དེ་འདྲའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་གསུངས།
འོ་ན་ལུགས་འདིར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ན། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་འདིས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་སྲོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ། ཞེས་དང༌། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་བཤད་པ་ལྟར་མདོའི་དོན་མིན་པར་སྨྲ་བའོ།། ཞེས་དང༌། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ང་སྨྲ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་

522

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ༑ ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང༌། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཐམས་ཅད་མདོའི་དོན་ཕལ་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་རང་བཟོར་འདོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན།མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འགྲོ་བས་དེའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་འཇོག་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་བས། དེ་ལྟ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང༌། དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཤོས་སྒྲས་ཟིན་མིན་པས་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྙོན་པ་ལྟ་བུར་ཐལ་བ་དང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད། ཅེས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲས་ཟིན་ལ་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ན། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལུགས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། དགོངས་འགྲེལ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

523

ལས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲི་བའི་ལན་ལྡོན་པ་ལ་མི་མཁས་པར་ཐལ་བ་དང༌། ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ། གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་མཚན་གཞིར། ཤེར་སྙིང་ལྟ་བུ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བ་རྣམས་འཇོག་ན། དེ་འདྲའི་ཤེར་མདོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་སྦྱར་བར་འགོག་པ་འདྲ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་དྲང་དོན་དང༌། ཕྱི་མ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང༌། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་སྲོལ་འབྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་དཔྱད་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང༌།
དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་དགོངས་ཚོད་ལ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན༑ དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡིན་འདྲ་བས་དྲི་ཚིག་རྐྱང་པས་སྟོང་ཉིད་

524

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མ་བསྟན་ཀྱང༌། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་བསྡོམས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་རྒྱུ་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བདེན་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་དང༌། གང་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་དྲིས་པར། གཞན་དབང་ལའོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་ཆགས་པས་ཐལ་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བཤད་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་བརྟག །སློབ་དཔོན་འདི་དང༌། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཤེས་དགོས། ལུགས་འདིར་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། །འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གཞུང་འདིར་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་བཞེད་ཚུལ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་དེས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཤེར་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་བསྟན་པས་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་འབུམ་པ་སོགས་ཤེར་མདོ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་གཞུང་འཛུགས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

525

པར་མཛད་པར་བཞེད་ཅེས་པའོ། །དགོངས་འགྲེལ་དུ་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ཚུལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར། ཞེས་སོགས་ལྟར། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་ལྟར་བྱེ་སྨྲས་འདོད་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང༌། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་ཚུལ་བསྟན་ཅིང༌། ཤེར་མདོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་པས་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། སྐྱེ་འགག་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ལ། དེས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྐུར་འདེབས་སེལ་ཚུལ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བསྟན་པར་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་དོ།།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་པར་བཤད་པའི་ཤེར་མདོ་ནི་ཡུམ་འབུམ་པའི་ཆ་ཤས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤུགས་ལ་སྦྱར་བའི་མདོ་ཚིག་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུགས་འདིར་མདོ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་འཇོག་དགོས་པ་འདྲ། ཡིག་ཆ་གསར་པ་འགར། སྐྱེ་འགག་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མདོ་འདིའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་བཞག་པ་ལྟར་ན། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་

526

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མདོ་སྡེ་འགར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བས་དེ་སྤང་ཕྱིར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པར་གསུངས་པ་དང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་ཏེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་བསྒྲུབས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུགས་འདིར་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་འཇོག་རྒྱུའི་མདོ་སྡེ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དོགས་སོ།།
ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་གྱིས་སྦྱར་བའི་མདོ་རྣམས་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཀྱང་། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་ལུགས་འདིར། ཡུམ་འབུམ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་དང༌། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་འདུས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ཤུགས་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

527

ལ། སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་ངེས་དོན་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། དངོས་བསྟན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ཕྱིར་བྱས་ན་བདེའམ་སྙམ། དེ་གཉིས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ངེས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་གཞུང་སྲོལ་བཙུགས་པར་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པའོ། །འདི་པས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་མ་སྦྱར་བའི་ཤེར་མདོ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང༌། དེའི་མཚན་གཞིར་ཤེར་སྙིང་ལྟ་བུ་འཇོག །དེ་ཉིད་དགོངས་འགྲེལ་གྲུབ་དོན་ལས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་སྟེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པས་དྲང་བའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་གྲུབ་དོན་ལས་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང༌། འགལ་སྤོང་དྲིས་ལན་སྐབས་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཉིས་མདོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་པར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུངས། ད་དུང་དཔྱད་དགོས་མང་ཡང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྦྲུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་སྦྲུལ་དངོས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟར། རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་རྣམས་གཞན་དབང་དང༌། གཞན་དབང་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་དང༌། གཞན་དབང་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་

528

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྟོན་པའོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འཇོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཡིན་ལུགས་གཞན་དབང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་སུ་འཇོག་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཡིན་ལུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། ཡིན་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གང་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ངོ་སྟེ་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་དུ་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་གཏན་མེད་པས་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ངོ་ཞེས་པ་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་བོ།།
རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཇི་ལྟ་བ་མེད་པའང་སྔ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་འཇལ་བ་ན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་གང་དུ་སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན། ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ། གཅིག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

529

ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་ཡུལ་མ་ངེས་ཀྱང༌། མཁྱེན་པ་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་གི་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་མ་སོང༌། ཇི་སྙེད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་གི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་མ་སོང་བས་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འོང་ཞེས་པའོ།།བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་སུ་འཇོག་ན་དགག་བྱ་ཡིན་དགོས་པས་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དགག་བྱ་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇོག་དགོས་མོད། ཆོས་ཉིད་དེ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལྟར་བུམ་པ་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་བུམ་པའི་སྟེང་གི་དགག་བྱར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ།།
འོ་ན་ལུགས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་གཤིས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དམ་སྙམ་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་སོང་ཡང༌། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་མོད། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ན་གཤིས་ཡིན་

530

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་ནུས་པས་གཤིས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ།།ཞེས་སོགས་དང༌། དོན་དམ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཤིས་ལུགས་རྣམས་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་གང་དུ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་མོ། །ཞེས་རང་ཉིད་རང་གི་གཤིས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་གཤིས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཤིས་ལུགས་ཡོད་ན་གཤིས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་གང་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་དང༌། དོན་དམ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན་གཞན་གང་དུ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་དུ་གསུངས་པས་ཆོས་ཉིད་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་དོ། །དེས་ན་སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ན་བདེའམ་སྙམ།

ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རྣམ་བཏགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཞན་དབང་ལ་བྱ་སྟེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤིས་སམ་རང་བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང་། ཞེས་ཉི་ཁྲིའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་རྣམ་གཏགས་ནི་སྟོང་གཞིའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྱུང་གི་གཞན་དབང་ལ་གོ་དགོས་མོད། སྤྱིར་གཟུགས་ནས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

531

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ང་གསུམ་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ང་ལྔ་སྟེ་འགྲེས་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཏགས་ཏེ་གཞན་དབང་དུ་འཇོག་པ་དང༌། ཀུན་བཏགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པས། རང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་འགྲོ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་གང་ལའང་འདྲ་བར་ཤེས་སླའོ།།དེས་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ལུགས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོངས་གྲུབ་དང༌། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡིན་ལུགས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་འདྲ་ཡང༌། ཆོས་གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པས་རྩོད་དུས་ཚིག་སྐྱོན་འབྱུང་ཉེན་འདུག །གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་མ་སྤྲོས།
གཞུང་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་འཇོག་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་ནི། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ལུགས་འདིར་གཟུགས་

532

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་བཞེད་པས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་གྲས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་འཇོག་དཀའམ་སྙམ་སྟེ་བརྟག །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད།།ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང༌། ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་དང༌། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་མདོ་ཚན་བཞི་འཇོག་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་སོ།།
ལུགས་འདིར་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བཞེད་ན་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའང་བཞེད་དམ་སྙམ་ན། ལུགས་འདིར་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཟབ་མོའི་གནས་མཐར་ཐུག་རེ་ཞིག་སྟོན་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་བྱའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྡུལ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང༌། དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་རྒྱུན་མཐུད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་པ་འདྲ་བས། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

533

དོན་དང་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་ཡང་ཚད་མས་འགྲུབ་ཅིང༌། དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱས་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དེའི་སྟེང་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་བགྲོད་པ་དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཀུན་གཞི་བསྟན་དགོས་པ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་དགག་དགོས་པས། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཙམ་ཞིག་གི་སྣོད་དུ་རུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གཞུང་ལས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་མཛད་པས་གཞན་དབང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མི་བཞེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐ་སྙད་དུའང་མི་བཞེད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པ་ལས། གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ལུགས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་རིགས་པས་འཕུལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་བྱས་ན་བདེའམ་སྙམ་སྟེ། པྲ་སྟིའི་མཆན་དུ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀར་འཇོག་ཚུལ་འཆད་དཀའ་བ་འདྲ།

534

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབང་གིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བའམ་ཡན་གར་བ་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་དེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྡུལ་དུ་མ་འདུས་པ་སྟེ་བསགས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་མིན་ཏེ༑ རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་དུ། རྟོག་གེ་འབར་བར། མ་བསགས་པའི་ཕྲ་རབ་འབའ་ཞིག་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་དམིགས་རྐྱེན་མིན་པར་བསྒྲུབས་ན་གྲུན་ཟིན་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་ནས། ཕྱི་མའི་ལན་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་གཅིག་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རིགས་གཅིག་པ་སྟེ་མཐུན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པའམ་ཚོགས་པ་ཕྱོགས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་ན་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞི་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་འདུས་ནས་མཐུན་པར་སྦྱར་བས། དེ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡན་ལག་སྟེ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བྱས་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་འདུས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བློ་སྟེ་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མཐུན་པའི་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་ཕྲ་རབ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕྲ་རབ་ཀྱང་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་ས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

535

ཆུ་མེ་རླུང་གི་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྫས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་དེ་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྫས་གྲུབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་མིན་པའི་མེའི་རྡུལ་རྫས་ཡན་གར་བ་ལྟ་བུའི་འབའ་ཞིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ་ཡང་དཔྱད་དགོས།
ལུགས་འདིར་འདུས་པ་བཏགས་ཡོད་དང་བསགས་པ་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། བསགས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རིགས་མཐུན་པ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།།གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱེར་པ་དང་སེང་ལྡེང་ལ་སོགས་པའི་རྫས་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞི་ཐ་དད་པ་འདུས་པ་ལ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་ནི་འདུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལམ་རིམ་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་འདིར་རིགས་གཅིག་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་ཞེས་སོགས་སྔ་ཕྱིར་འདུས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལན་འགའ་བྱུང་བའང་འདུས་བསགས་གཉིས་ཀྱི་བསགས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། འདུས་པ་ལ་བྱས་ན་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་རིགས་གཅིག་པ་མིན་པར་འགྱུར། ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ཀྱི་རྫས་བཏགས་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས།
འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་གཟུགས་རགས་པ་ལ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་

536

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འདུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞི་གཅིག་གི་ཚོགས་པར་ཡོད་པའི་རྡུལ་རྫས་རྣམས་རིགས་མཐུན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྡུལ་རྫས་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་རིགས་མཐུན་པར་འདོད་དམ་སྙམ་ཞིང༌། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་རིགས་གཅིག་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པའམ་མཐུན་པར་འཇོག་རྒྱུ་ནི། མེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་མེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང༌། གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་སོགས་རིགས་མི་མཐུན་པར་བཤད་པས་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་ཡིན་པས། བརྒྱད་འདུས་མིན་པའི་རྡུལ་རྫས་ཡན་གར་བ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་མ་བསགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་སླ། དམ་བཅའ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་ལས། འདིར་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱར་ན་གོ་བདེའམ་སྙམ།གཞུང་ལས། རྡུལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལྕང་སྐྱ་གྲུབ་མཐར། རིགས་པས་ཅི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་གཏན་ནས་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆ་མེད་ལ་མི་བྱའི། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་ཆ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་དགོངས་པར་བྱས་ན་འགྲིག་གམ་སྙམ་སྟེ་ད་དུང་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡུལ་ཡིན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

537

པའི་ཆ་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་སོགས་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པས་ཆ་བཅས་སུ་བཞེད་ཀྱང༌། རྡུལ་དེ་རང་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པས་ཆ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་ཟེར། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རྡུལ་ཆ་མེད་དེ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་སོགས་འདོད་པས་དེ་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང༌། རང་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་ན། དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔར་འགྱུར་བས་ཆ་བཅས་སུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ་ལོ་སྙམ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབུ་མ་པ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། དུས་འཁོར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་སུའི་ལུགས་ལའང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་དཔྱད་གཞི་ཆེ་བར་སྣང་ཡང་།ལྕང་སྐྱ་གྲུབ་མཐའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་རིགས་ཤེས་སམ་ཆར་ཕྱེ་བའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་བཅས་སུ་གྲུབ་ཀྱང༌། དབང་ཤེས་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡན་གར་བ་མི་སྣང་ན་དེའི་ཆ་ཤས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་ཆ་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྡུལ་ཆ་མེད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་བྱས་ན་བདེའམ་དཔྱད་དགོས། དབང་ཤེས་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མི་སྣང་ན། དེ་ལས་ཕྲ་བ་ཞེས་སྦྱར་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། ཕྲ་རབ་ཡན་གར་བ་མི་སྣང་ཡང་རགས་པའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་ཞིང༌། དེ་ལས་ཕྲ་བ་མི་སྣང་བས་དེ་

538

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལྟར་སྦྱར་བར་མངོན།
དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན། དཔྱད་མཐར་ཡང་ན་ཆ་མེད་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མི་འཐད། ཡང་ན་ཆ་ཐུག་མེད་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་ཐུག་མེད་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་དང་ཆུ་ཐིགས་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ལའང་འཛད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་ཡིན་ཚད་རྟོག་བཏགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང༌། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་བཅས་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་ལ་ཐུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་པ་དྲངས་སོ།། འདིའི་དོན། ཆར་ཕྱེ་བའི་རིགས་པས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ། དེའི་ཆ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཆ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ། དེའི་ཆ་སོ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཆ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཆ་ཅི་ཙམ་ཕྱེ་ཡང་མཐར་ཐུག་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ཆ་ཐུག་མེད་ཟེར་བས་དེ་ལྟར་འདོད་ན། རྟོག་པས་ཆ་ཕྱེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆ་མེད་མི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

539

མ་དང༌། རྡུལ་ཕྲན་ཆུང་ངུའི་མཐར་ཐུག་ཡོད་པར་འདོད་པས། དེ་དག་ལ་མཐའ་ཟེར་དོན་དེ་ལས་ཕྲ་བའི་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། ཆ་ཕྱེ་ནས་མཐར་ཐུག་རྒྱུ་མེད་ན་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང། ཆ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས། ཆ་མེད་དང་ཆ་ཐུག་མེད་གང་འདོད་ཀྱི་བརྟག་པ་ལ་ལན་ཅི་ལྟར་གདབ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།
དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཇི་སྲིད་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་སྣང་གི་བར་དུ་ཆ་གསུམ་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང༌། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བསལ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྣང་བ་འགག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆར་ཕྱེ་བའི་རིགས་པས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཆ་ཕྱེ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྣང་བ་འགག་པར་བཤད་པ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང༌། རྣམ་པར་དཔྱད་ན་སྟོང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་མཐུན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད། འོན་ཀྱང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྣང་བ་འགག་ཁ་མའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཆ་བཅས་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཆ་སོ་སོར་བསིལ་ཚེ་སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། སྐད་ཅིག་མའི་སྣང་བ་མི་འགག་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་ཆ་མེད་དང་ཆ་ཐུག་མེད་གང་དུའང་ཁས་ལེན་མི་རུང་ལ། རིགས་པས་ཆ་བསིལ་ན་ཕྲ་རབ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བྱས་ནའང་ཕྲ་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་འགག་ཁ་མའི་ཕྲ་རབ་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

540

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག །ཅེས་པ་ནས། མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་དང༌། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཁས་བླང་པར་མི་རིགས། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཚུལ་ལྕང་སྐྱ་གྲུབ་མཐར་གསལ་བ་ལྟར་ན། ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོ་སྡེ་པས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་རྡུལ་ཆ་མེད་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྡུལ་ཆ་མེད་པར་འདོད་པར་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཞེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། གཞུང་དུ། རྡུལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཞེད་པར་གསུངས་པའང་རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་ལས་ཡིན་པར་མངོན། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་བཀག །ཅེས་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པའི་དོན་དང༌། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པས། ཞེས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུའང་མ་གྲུབ་པས། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་མངོན་སུམ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་དང༌། རྩའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ཞེས་རྒྱུའི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

541

ཆ་ནས་བཏགས་པ་བཞིན་ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་རྣམས་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང༌། ཤེས་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་བཞེད་པར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས། གཞུང་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་ཐ་སྙད་དུའང་འདི་དག་འཁྲུལ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འང་སྒྲའི་དོན་ནི། གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་པར་འཇོག་པར་མ་ཟད། གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་ཡང་འཁྲུལ་པར་བཞེད་ཅེས་པའི་དོན་ནམ་སྙམ། འདི་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞིག་སྟེ། གཞུང་འདིར། རང་བཞིན་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོ་དེར་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་པ་ཡིན། ཞེས་རང་བཞིན་འགོག་པ་གང་གི་ངོར་བྱ་བ་གསུངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའམ་ཚད་མའང་འདི་ཀའོ།།
གཞུང་ལས། དེ་རྣམས་འཁྲུལ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེའང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་

542

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གམ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལ་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བར་གྲགས་པ་དེར་འཇོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེས་མ་འཁྲུལ་བར་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་འདི་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇོག་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དེ་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཟླ་གཉིས་དང་བྱད་བཞིན་སོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།
གལ་ཏེ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི། གཟུགས་བརྙན་སོགས་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་སྣང་བའི་དོན་དང་གཟུགས་སོགས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

543

རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གཉིས་མེད་པར་འདྲ་ལ། རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཟུགས་སོགས་དང༌། བྱད་བཞིན་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཡོད་པར་ཡང་འདྲ་བས། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྫུན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་རྫུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པས་སྔོན་པོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇོག་ལ། གཟུགས་བརྙན་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྫུན་པར་རྟོགས་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་མི་འཇོག་པས། ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་རྫུན་ནམ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལའང་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲུག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང༌། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲུག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་གི ། འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་

544

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པའི་དོན་དུ་ཆེས་གསལ་བས་གཞུང་འདི་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ།།
དེར་མ་ཟད་རྩ་འཇུག་གི་ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་བཟུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དང༌། དེ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཇོག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་དྲུག་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང༌། གཟུགས་བརྙན་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲའི་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་འཇོག་པའི་དོན་དུ་གོ་སླ་བས། སྔར་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་མ་ནོར་བའོ། །སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་སྔ་མ་ནི་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དང༌། ཕྱི་མ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ནོ།།
འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་རྫུན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

545

པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་རྫུན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་བློ་མ་ཕྱོགས་པའི་བརྡ་བྱང་གི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་དང་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། བརྡ་ལ་བྱང་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་བརྙན་སོགས་བརྡ་བྱང་གི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡིག་ཆར། དེ་མ་རིག་པའི་ངོ་ཙམ་དུའང་བདེན་པར་མ་རྟོགས་པས་བློ་དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡང་མ་རྟོགས། ཞེས་བརྡ་བྱང་གི་བློའི་ངོར་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་འདྲ་ཞིག་སྣང་བའི་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཞན་དུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ།།
ལྕང་སྐྱ་གྲུབ་མཐར། ཐལ་འགྱུར་བས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་ཞིང༌། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྐུན་མས་རྫས་བརྐུས་པ་བདེན་པ་དང་མ་བརྐུས་བརྫུན་པར་

546

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འཇོག་པའི་ནང་ཚན་གྱི་བདེན་པ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས་པས། ཡང་དག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་བཞིན། ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུའང་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། སྔ་མའི་རྒྱུ་མཚན་འཕགས་པ་ཞེས་པ་དང་དབུ་མའི་ལུགས་ཞེས་པ་དོན་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ལུགས་འདིར་འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་བཞེད་པས། དེའི་ཟློག་ཟླ་མི་བཞེད་རྒྱུའི་ཡང་དག་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཅེས་པ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་མ་འཁྲུལ་བར་གྲགས་པ་དང༌། གཟུགས་དེ་ཚད་མ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་ཞེས་པའང་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་འཁྲུལ་ཤེས་དང་རྫུན་པར་གྲགས་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དབང་ཤེས་རྣམས་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བར་འདྲ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་སྣང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བརྙན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

547

སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གནོད་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལུང་འདིའི་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་ནི་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས། གཟུགས་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡིན་ན་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པས་གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་མིན་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང༌། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཡང་དག་དང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཡང་དག་གཉིས་གཏན་མི་གཅིག་ན། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་དང༌། འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཟློག་ཟླའི་བདེན་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་དགོས་པས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་བདེན་འཛིན་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་ག་ལ་དགོས་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདོད་པ་བཞིན། ལུགས་འདིར་ཡང་འདོད་དམ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་

548

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས། འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག།
གཞུང་ལས། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་འཁྲུལ་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་འཁྲུལ་པར་འཇོག་པ་དང༌། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་མ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་གྲགས་པ་དང་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་མི་འགལ་བས། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་འཛིན་སྟངས་ལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།
རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་པས་ཚད་མ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་ཀྱང༌། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི། རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་བྱེད་པས། སྤྱིར་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འཁྲུལ་ཤེས་མིན་བྱས་ན་བདེ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

549

ལ་རིམ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ན་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཐོབ་རུང་དང༌། རྫུན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཐོབ་རུང་ཞེས་སྦྱར་བ་ལྟར་ན། རྫུན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཐོབ་རུང་ནི་རྫུན་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པའི་རྫུན་ཚིག་དང་ནོར་ཉེན་ཆེ་བ་དང༌། བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཐོབ་རུང་རྣམས་བདེན་ཡིན་བྱས་ན་ཐ་སྙད་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བར་མཐོང་ནས། སྔར་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པ་དང་དེ་ལ་རྫུན་པར་གྲགས་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་མོད། མཁྱེན་དཔྱོད་ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་དོན་མི་འཁྲུལ་བའི་སླད་དུ་ཐ་སྙད་གང་འོས་སྦྱར་ན་ལེགས།
མཐའ་དཔྱོད་དུ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ནི། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་ཀྱང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པས། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་དོན་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ༑ ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་

550

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྣམས་དང་གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་བདེན་རྫུན་དུ་ཕྱེ་བའི་བདེན་པའི་གྲས་སུ་འཇོག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་བདེན་པར་གྲགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལ་བདེན་པར་མ་གྲགས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མི་རྟག་སོགས་བཞིར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དགག་བྱའི་རང་མཚན་གཉིས་གཏན་མེད་དུ་འདྲ་ཡང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང༌། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དང། ཡང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འདྲ་མོད། བུམ་པ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་ཤིང༌། གཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ལ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་ཁྱོད་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

551

ཚུལ་སོགས་ལ་ཚིག་གི་ཞིབ་ཆ་ཕྲན་བུ་དགོས།
སྟོང་ཐུན་དུ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཅེས་པ་གཟུགས་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་ཞིང༌། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་གཏན་མིན་པར་གསུངས་པ་དང༌། རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དབུ་མའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་འབྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་རང་དགའ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བར། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས། ཞེས་ལན་གཉིས་བྱུང་བའི་སྔ་མ་ཚད་མིན་དང༌། ཕྱི་མ་ཚད་མ་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌། དེ་གཉིས་ཚད་མིན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་སོགས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ལ། མཐའ་དཔྱོད་དུའང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྲེས་ནས་རང་ལུགས་སུ་བཀོད་པས། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང༌། དེའི་ནང་ནས་བདེན་འཛིན་ཡིན་གཞིར་བཞག་དང༌། དེའི་ངོར་ཡང་དག་ཅེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། ཡང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མའང་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་དག་ཅེས་པ་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཡུལ་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཀྱང་གསུངས་པ་སོགས་ཚིག་ཟིན་སྔ་ཕྱི་མི་མཐུན་པ་མང་མོད། འདིར་ནི་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་དོན་མཐུན་པའི་ལུགས་སུ་མདོ་ཙམ་བཀོད་པའོ།།

552

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཞུང་འདིར། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཞིང་གྲགས་པ་དང༌། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང༌། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ན། སྟོང་ཉིད་སྣང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་སྐྱེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་ཡང༌། སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་སྣང་བར་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་གསུང་ཟིན་ལྟར། སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་ཉིད་སྣང་བར་ཁས་བླངས་ན། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞིང༌། ཡིག་ཆར། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་རྟོགས་དང་སྟོང་ཉིད་ཤུགས་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་པ་སྣང་བ་དང་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་དཔྱད་དགོས། སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་བློས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མང་ཡང༌། རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ན་མཉམ་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་འཕགས་ལམ་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་རུང་། སྟོང་ཉིད་སྣང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བློ་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་སྣང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

553

དོན་སྤྱི་སྣང་བར་འཇོག་པས་སོ། །ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་ན་འགྲིག་གམ་བརྟག།
མཉམ་བཞག་གིས་དྲངས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པས། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པའི་བློར་བཞག་ཆོག །རྗེས་ཐོབ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་མིན་ཟེར་རྒྱུན་འདུག།སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ཞིག་འཇོག་དཀའ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བློ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྣང་ཕྱིན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་སྣང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞིག་འཇོག་དཀའམ་སྙམ། འོན་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པས་གཏན་མེད་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དགག་བྱ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཅེས་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པས། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་སྣང་བ་ལ་ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཞིང་གྲགས་པ་ཞེས་སྦྱར་ཆོག་གམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་མཚམས་ནི། ༡ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་གང་ཟག་

554

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སམ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པ་ཞིག་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་ནས་འཇོག་པར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། གཞུང་འདིར་བློ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའང་། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་རྟོག་པས་བཞག་པའི་ཚེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་བློས་བཞག་པ་འདི་ཀའམ། འདི་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བཏགས་དོན་འཚོལ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། ཐ་སྙད་པའི་བློ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་མི་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ།།
ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པ་མེད་པས་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བློས་དཔྱད་པ་བྱེད་མི་རུང་བ་གཏན་མིན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྟ་བ་བསྒོམ་ཚུལ་མ་གཏོགས་པའི་འདིའི་ཆོས་སྐོར་ཕལ་མོ་ཆེ་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བར་གསུངས་པ་ཐ་སྙད་པའི་བློས་དཔྱོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཇིག་རྟེན་རྒན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཉིན་མཚན་སྦྲེལ་ནས་དཔྱད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པས་གཞན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

555

འགྱུར་གྱི་རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་རམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་སམ་སྙམ་པའི་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དང་ཡིན་ཚུལ་མི་དཔྱོད་པའི་མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་མེད་དམ་སྙམ། ཡིག་ཆར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་དང༌། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དང་ཐ་སྙད་པའིེ་ཤེས་པ་འཇོག་ཚུལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གཞིར་བཞག་དང་ལས་དང་པོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། ལུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་འོ་ན་རྟ་ཡིན་ནམ་གླང་པོ་ཡིན་ཞེས་དཔྱོད་པའི་དཔེ་བསྟན་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་རྐྱེན་འདོད་པའང་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བཞག་པ་མིན་ཡང༌། བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་རྙེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་ཁས་ལེན་དགོས། སྟོང་ཐུན་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས། རྗེས་དཔག་

556

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་མི་འགྲུབ་ན། མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས། མིག་ཤེས་སྔོན་པོ་ལ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་ནུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྗེས་དཔག་རྣམས་ཞེན་ཡུལ་ལའང་འཁྲུལ་བར་གསུངས། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་ཟེར་བ་སྣང་མོད། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་ན། ཞེན་ཡུལ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བས་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་བཞག་དཀའ། ལུགས་འདིར་རྗེས་དཔག་རྣམས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་པ་དང༌། དབང་ཤེས་རྣམས་དེ་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར། གཞུང་ལས། ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་དེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་ནུས་སམ་སྙམ། དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྗེས་དཔག་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

557

འཁྲུལ་བར་གྲུབ་ཀྱང་། དེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་གཏན་བསྒྲུབ་མི་ནུས། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལའང་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས། རྗེས་དཔག་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ནི། །རྟོགས་ན་འཁྲུལ་པ་ཚད་མ་མིན། །བསམ་པ་ལ་ནི་སླུ་མེད་ཕྱིར། །འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དབུ་ཚད་གཉིས་རྗེས་དཔག་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཡང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་འགྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།
ལུགས་འདིར་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུར་སྔོན་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས། སྣང་ཡུལ་སྔོན་པོ་ལ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་མི་འགལ་ཏེ༑ རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་དང༌། ཡུལ་དེར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་དོན་དུ་བཞེད་པས་སོ། །ཤེར་རིན་པས། ཡུལ་དེར་འཁྲུལ་དང་དེ་ལ་ཚད་མ་འགལ། །ཞེས་པའི་ལན་ཡང་འདི་ཀས་འཐུས་ཚུལ་ཤེས་སླ། བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྟག་ཚང་པའི་བརྒལ་ལན་ལས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཚད་མ་མ་

558

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་འདིར་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཅུང་མི་མཐུན།
བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་།གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི༑ འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ལས་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང༌། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཆགས་སོགས་རྣམས་གཏི་མུག་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་ནི། གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་གི་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འཇུག་པའོ།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

559

།ཞེས་སོགས་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པའི་དར་ཊཱིཀ་ལས། ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀའི་འཛིན་སྟངས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་འདྲེས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི༑ ཆགས་སྡང་གཉིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན། འགྲེལ་པར། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་འདི་ཆགས་སྡང་གི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །འདིས་ཆགས་སྡང་གཉིས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་གཏན་མིནཏེ། དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཚུལ། ཊཱིཀ་ཆེན་རང་ལས། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆགས་པ་དང་སྡང་བར་འགྱུར། ཞེས་ཆེས་གསལ་བས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པའི་གཞུང་དེས་བདེན་འཛིན་དང༌། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང༌། ཆགས་སྡང་སོགས་སྐྱེ་ཚུལ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ན་འགྲིགས་པའི་ཚུལ་གཞུང་འདི་དང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལ་བལྟས་པས་ཤེས།ཆགས་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་བླངས་ཕྱིན། དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་དགོས་པས་སོ། །རིགས་སྨྲ་

560

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྤྱིའི་བཤད་རྒྱུན་ལའང་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པ་དང༌། རྟག་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་རྟག་འཛིན་ཡིན་པ་དང༌། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པ་སོགས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་གཏི་མུག་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང༌། ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཤེས་རབ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་རྒྱུན་འདུག །ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་རྨོངས་ཙམ་གྱི་མ་རིག་པ་ལའང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། ཐེ་ཚོམ་ལ་དེ་འདྲའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་ན་བློ་རྩེ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། མཐར་ལྟའི་ཆད་ལྟ་དང༌། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་ན་སྒྲོ་འདོགས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆགས་སྡང་སོགས་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་རམ་བརྟག །ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆགས་སྡང་སོགས་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཐལ་བ་དང༌། དེ་རྣམས་དེས་དྲངས་པ་མིན་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང༌། ལུས་ལ་ལུས་དབང་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

561

ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ་དཔྱད། དོགས་པ་འདི་རྣམས་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དུ་ཟུར་ཙམ་འདུག །
ཆགས་སོགས་རྣམས་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་རྣམས་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་བྱས་ན་བདེ། ཡང་གོང་ལྟར་དང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་ཤིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་གཞིར་བྱས་ཏེ། ལོག་པར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན། ལོག་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་བ་དང༌། ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དང༌། འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཡང་ཐལ་བ་དང༌། ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ཕྱོགས་རེའི་གཉེན་པོ་དང༌། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆགས་སྡང་སོགས་གྲོགས་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྩ་བར་

562

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཁས་བླངས་ན་ཐལ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ཡང༌། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་འཇོག་རྒྱུའི་བདེན་འཛིན་ནི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་ལ་ངོས་བཟུང་ན་བདེའམ་སྙམ་ཞིང༌། འདོད་ཆགས་རེ་ཞིག་མགོ་གནོན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དང༌། ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང༌། བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ། ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་བླངས་ན་དོགས་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཆགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟག་འཛིན་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་དང་རྟག་འཛིན་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་དང༌། དེ་ལྟ་ན་རྟོག་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ལན་གང་འོས་དཔྱད། གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་མཛེས་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་མོད་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ནི། མཛེས་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་གནས་ལ་མེད་པ་ཞིག་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་གོ་དགོས་ཤིང༌། རྩོད་ཚེ་མཛེས་པའི་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་སྦྱར་ན་འཛིན་བདེ། ཡིག་ཆར་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པའི་དུག་གསུམ་ལྐོག་གྱུར་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ས་བོན་གྱི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

563

ཆ་ལ་དགོངས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། ཉོན་མོངས་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་ན་དཔྱད་བྱ་མང༌།

འདིར་ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་རིགས་པས་སུན་དབྱུང་ནུས་པར་གསུངས་པ་བདེན་འཛིན་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་འཆར་སླ། སེམས་དགའ་བའམ་དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དད་པ་མིན། དད་པ་ལ་དགེ་བས་ཁྱབ་པས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདེན་འཛིན་མེད། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་འདྲ། འདིར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང༌། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཆེས་དཀའ་བར་གསུངས་པ། ཤེར་རིན་པའི་གྲུབ་འགྲེལ་དུ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་འགོད་ལུགས་ལ་དཔག་ནའང་ཤེས་སླ། མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་གོ་སླ་བར་སྣང་བས་དོགས་གཅོད་མི་དགོས་སྙམ།

དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་ཀ་འགོག་པ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་བསྟན་པ།

རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་དམ་མེད་དྲིས་ན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སྟབས། གཞུང་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་འགོག་གོ།

564

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཞེས་པ་དངོས་མེད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་ན་བདེ། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཚིག་གསལ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་བའི་འབྲུ་སྣོན་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྟེན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་སྟོང་པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ནའང་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་བདག་གིས་མི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཞེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་གསུངས། དེས་ན་རྐང་པ་དང་པོའི་སྟོང་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མིན་པ་དང༌། རྐང་པ་གསུམ་པའི་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཅེས་པ་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་སྦྱར་དགོས།
ཊཱིཀ་ཆེན་དུ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། རྟེན་ཆོས་ཅན་མེད་པར་བརྟེན་པའི་ཆོས་གནས་མི་སྲིད་པ་སོགས་བཀོད་པ་ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བ་དང༌། ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མཛད་པར་མངོན། ཡང་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་རྫུན་པས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། གུང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དགག་བཞག་མང་པོ་མཛད་པའི་ལན་དུ།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

565

རབ་འབྱམས་པ་ཚེ་བརྟན་སོགས་ལབ་གླེང་མང་བ་གཞན་ལས་ཤེས།
གཞུང་ལས། མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མྱུ་གུའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་མྱུ་གུའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མྱུ་གུ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེ་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་སྦྱར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྟོང་མིན་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཟླ་བའི་འགྲེལ་པ་དང༌། རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་འཆད་ན། དགག་བྱ་སྟོང་པ་མིན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་འགོག་བྱེད་སྟོང་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན༑ དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དེའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མིན་པ་མེད་པར་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཤོས་དགག་བྱ་སྟོང་མིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཞེས་པའོ། །ཟླ་བའི་འགྲེལ་པར་ཡང༌། གཅིག་ཤོས་ཞེས་པ་སྟོང་པ་མིན་པ་ལ་སྦྱར་བས་འདི་

566

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཀ་བཞིན་འཐད་དམ་སྙམ་མོ། །ཡོད་པ་མིན་པའི་ཁྱི་ནི་སྤྲེའུའི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོང་མིན་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་འཇོག་པའི་དཔེའོ། །དར་ཊཱིཀ་ཏུ། གཅིག་ཤོས་གཞི་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ནི་མེད་པར། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདེན་གྲུབ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་ཤེའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཚོད་དུ་མངོན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟེར་དོན་དཔྱད།
དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་ཟློག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྩད་རྗེས། རྩོད་བཟློག་ལས། དེ་སྒྲ་མ་འབྱིན་ལྟ་བུའོ་ཞེས། །ཁྱོད་བློ་སེམས་ན་འདི་མི་འཐད། །འདི་ལ་སྒྲ་ནི་ཡོད་པ་ཡིས། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཟློག་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། དངོས་སྨྲ་བ་ན་རེ། སྒྲ་མ་འབྱིན་ཞེས་སྒྲས་སྒྲ་བཟློག་པར་བྱེད་པ་བཞིན། ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཟློག་པའམ་རུང་ངོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མ་འབྱིན་ཞེས་སྒྲ་བྱུང་བའི་སླར་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཟློག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཟློག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དཔེ་དེ་དང་ག་ལ་མཚུངས་ཞེས་བཀག་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སླར་ཡང༌། སྒྲ་མ་འབྱིན་ཞེས་བྱ་བཞིན་ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་གང་བརྩམས་དཔེ་འདིས་མིན། །དེ་ནི་སྒྲ་ཡི་སྒྲ་བཟློག་པས། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པ་དེ་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྒྲས་སྒྲ་བཟློག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

567

པར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་པས་ཚིག་གི་བརྡ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མཚུངས། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་བཟློག །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གལ་ཏེ་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟློག་པར་བྱེད་ན། སྒྲས་སྒྲ་བཟློག་པར་བྱེད་པ་དང་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་འགྲོ་བས་དཔེ་དེ་འཐད་པར་ཡང་འགྱུར་ན། ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པར་བཀག་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རྩོད་བཟློག་རང་འགྲེལ་དང་བསྡུར་ནས་དཔྱད་པ་བགྱིས་ཁུལ་ལགས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་ཟུངས་ཤིག།
གཞུང་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་བལྟ་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ཤེར་སྙིང་སོགས་ལུང་གསུམ་ཙམ་དྲངས་ནས་ལུང་ཁུངས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་པ་དགོངས་དག་པར་སྣང་སྟེ། རྩོད་ཟློག་རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་ཡི༑ སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་ལ་སྟོང་པ་ནི། །ཡིན་དང་མཚན་མས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་གྱུར། །ཞེས་པ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། རྐང་པ་

568

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱི་མ་གཉིས་ལའང་འགྲེ། ཡིན་དང་། ཞེས་པ་ནི་དང་སྒྲ་འབྱེད་སྡུད་རྒྱུ་མཚན་ཚེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྔ་ལ་འཇུག་པའི་ནང་ཚན་རྒྱུ་མཚན་ལ་འཇུག་པའོ།།
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུང་བ་དགག་པ།

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུང་བ་དགག་པའི་སྐབས། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཞིག་ཏུ་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། དེས་དེ་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་ན་རང་ལུགས་ལའང་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང༌། ཡོངས་གྲུབ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་སུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྐབས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་དགག་བྱར་མི་འཇོག་ཟེར་དགོས། ཕྱོགས་སྔས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་འདྲ་ཡང༌། རང་ལུགས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་དེ་རྣམས་བཞེད་པར་སྣང༌། འོ་ན་འདིར་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱིས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་འདོད་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ན་ཨེ་འགྲིག།རྣམ་འཇོག་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ལ་གོ་དགོས་པས་ལྟོས་ཡུལ་བྱེ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

569

བྲག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལྟ་བུའམ་བརྟག།

རྩ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་ཏེ། འབྲུ་སྣོན་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི། མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ནི་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱས་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པའོ་སྙམ་ན། བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྨྲ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོས་མ་བཅོས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ་བཅོས་མས་ཁྱབ་ལ༑ རང་བཞིན་ལ་མ་བཅོས་པ་དགོས་པས། བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུར་མི་རུང་ངོ༌། །རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་འགལ་ན། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་ནི་ཆུའི་ཚ་བ་ལྟར་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་བཅོས་མ་མིན་པ་དང༌། ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་དང༌། རིང་ཐུང་

570

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།།
སྤྱིར་མེའི་འདས་པའི་དུས་དང༌། མེའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མེ་དང་ཚ་བ་གང་ཡང་མེད་མོད། ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་ནི། དུས་གསུམ་གང་དུའང་མེ་ཡོད་སར་ཚ་བའང་ངེས་པར་ཡོད་པས་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཞེས་པའོ། །ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར། ཆོས་ཐམས་ཅད་གློ་བུར་བར་གསུངས་པ་བཅོས་མའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་བཅོས་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་མ་བཅོས་པ་གསུངས་པ་ནི་ཆུའི་ཚ་བ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྔར་མེད་གསར་དུ་བྱས་པའི་བཅོས་མ་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འདྲ། མྱུ་གུ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྔ་རོལ་དང༌། དེ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་མྱུ་གུ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆོས་ཉིད་དང༌། ཆོས་ཅན་མྱུ་གུ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་དགོས་པས་མྱུ་གུ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྔར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་དང་གསར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང༌། སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་པ་དང༌། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྔར་ཡོད་གསར་དུ་ལྡོག་པ་ཡོད་ཀྱང༌། གསར་དུ་ཞིག་པ་དང་འགགས་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་སྟབས་བདེ། དེས་ན་ཆོས་ཉིད་སྔར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ། ཚིག་གསལ་ལས། སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་སླ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་འཆད་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཕལ་ཆེར་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

571

འབྲེལ་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང༌། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་སོགས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་དུ་བཞག་ཆོག་པར་རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ་གསུངས། མདོ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་དང༌། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། མཛོད་ལས། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བའང་འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ངུ་བཞིན།། ཞེས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དང༌། འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར། ། མར་མེ་བྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ།།ཞེས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྟེ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་མོད། འདིར་ལྟོས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐག་པ་ཁྲུ་གང་བ་དེ་རིང་པོར་འཇོག་པ་མཐོ་གང་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་གི །དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིང་པོར་ངེས་པ་མིན་ཏེ། འདོམ་གང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ཐུང་བར་འགྱུར་བས་སོ།། བདེན་མེད་མེའི་རང་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་ཆོས་གཞན་ལྟོས་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་

572

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དུ་སྟོང་ཐུན་ལས་གསུངས།
ཚིག་གསལ་དུ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་འཇུག་གི་ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་སུའང་སོར་བཞག་མཛད་པ་དང༌། འདིར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའོ་ཞེས་དང༌། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་གི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རེ་ཞིག་པའི་བརྙན་པོ་རང་དབང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།།ཞེས་གཡར་པོ་ལྟ་བུའི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་འཇོག་རྒྱུའི་བདག་གི་བ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཚུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་ལམ། རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་ལྟར་ཞེས་དཔེ་བཀོད་པ་སོགས་ལ་དཔག་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང༌། སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ལྟོས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་མི་ནུས་པ་མིན་པ་སྟེ། འགྲེལ་ལུགས་གཉིས་དགོས་སམ་དཔྱད།
བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང༌། །ཞེས་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། རྟག་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་སྤོང་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། འབྲུ་གཉེར་གཞན་མཆན་ལྟར་བྱས་ཆོག །གཞུང་ལས། གློ་བུར་དུ་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་པའི་གློ་བུར་ནི་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གློ་བུར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང༌། དེའི་འཕྲོས་སུ། བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

573

ཞེས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུའང་རྣམ་པར་བཞག་གོ ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཕ་རོལ་པོ་དངོས་སྨྲ་བ་གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་ནུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་བརྩད་པའི་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་པས་ཕྱི་རྒོལ་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་བརྩད་པའི་མཐར་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱེད་ནུས་པའི་དོན་ནོ།།གཞུང་ལས། གཉིས་སྣང་དེ་མ་ལོག་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན། ལམ་རིམ་ཆུང་བར། དོན་དམ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཅན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་ངོར་བདེན་པ་དང༌། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་ནུས་པས་དོན་དམ་དངོས་དང༌། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའི་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་འགོག་ནུས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་གཅོད་མི་ནུས་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་དང་རྗེས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་འཕྲོས་སུ། སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་ནི་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་ནི་སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བས་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མིན་གྱི། སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་

574

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པ་དངོས་མིན་ཟེར་བ་མིན་ནོ།།ཞེས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་མིན་སྟབས། སྤྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན། ཞེས་པའོ།།
སྟོང་ཉིད་དེ་སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་པ་དང༌། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར་འདྲ་ལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང༌། རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་སྟབས། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ནུས། དེས་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དབྱེ་བ་གཞན་འབྱེད་དཀའམ་སྙམ། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། བློ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་པ། བདེན་སྟོང་དེ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དེ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

575

བའི་ཆོས་ཉིད་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང༌། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དེ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ནི༑ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ནུབ་པ་ལ་བྱ་ཡི། སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཡ་མི་འབྲེལ་བས། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབུ་མ་རྒྱན་དང་སྣང་བར། དོན་དམ་དངོས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་བཤད་པའི་དོན། མཉམ་བཞག་གི་ངོར་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་རུང་གི །སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱ་ན་ཆོས་ཉིད་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རང་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེ་དང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་སྟབས། རང་རང་གི་ཆོས་ཅན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པར་འཇོག་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཡ་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡེ་མེད་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྲོས་བྲལ་དགོས་ཕྱིན། དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྐྱོན་བསྟན་པར་བསྙོན་དུ་མེད་དོ།།
དེས་ན་གཞན་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་བདེན་གཉིས་སུ། ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་འདི་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དཔྱད། གཞུང་འདིར། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་མ་ལོག་པས་དེའི་རྙེད་དོན་

576

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་གསུངས་པ་དང༌། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པར་བཤད་པ་སོགས་གསུང་ཟིན་ལྟར་མ་བཀྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལམ་རིམ་ཆུང་བར། ཚུལ་འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་འདི་དག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་སུ༑ དོན་དམ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གསུངས་པའི་དོན། རིམ་བཞིན་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང༌། སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཀྱང་རུང་ཚུལ་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་ལྟར་རོ། །སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཡོད་པར་ཐལ། མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ།
གཞུང་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཁྱད་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པས། བློ་གཅིག་གི་ཡུལ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མི་འགལ། ཞེས་པའི་དོན། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངོར་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གོ་མི་རུང་སྟེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་ངེས་ངོ་ཕར་ཞོག །སྣང་ངོར་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡང་མི་སྣང་ངམ་ཞེ་ན། ཡིག་ཆར། རྗེའི་གསུང་དུ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

577

པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མར་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་གསུངས། ལ་ལས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་རྟོགས་ཀྱང་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་རྟོགས་པ་མིན། ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་མཐོང་མོད། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང༌། དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ཆོས་གཞན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དེས་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་མ་ཡིན་དགག་སོགས་རྟོགས་ན་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕངས་པས། རྙེད་དོན་དེ་མེད་དགག་མིན་པར་འགྱུར་སྟབས། དོན་སྤྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་གང་དུ་བཞག་ཀྱང་དོགས་པ་ཆེ་བར་སྣང༌། གཞན་ཡང༌། རིགས་ཤེས་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་ལས་ལོགས་སུ་དོན་སྤྱི་སོགས་སྣང་ན། དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། རིགས་ཤེས་དེར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་སྣང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་འཇོག་དགོས་པས། དེ་ལས་ཟུར་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཚུལ་ཞིག་རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། དོན་སྤྱི་སྣང་ནས་རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་སུ་འགྲོ་བས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་དེའི་དངོས་གཞལ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཐལ་ལོ།།
ལམ་རིམ་ཆུང་བ་དང༌། སྟོང་ཐུན་སོགས་ལས། རིགས་ཤེས་རྟོག་

578

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཅས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་གཅོད་མི་ནུས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རྗེས་དཔག་དེར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ལ་གོ་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། དོན་སྤྱི་དེ་གཉིས་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །འཇུག་ཊཱིཀ་ཆེན་མོ་ལས། ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མར་གྲགས་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཅིག་འོང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་ཅིང༌། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་རང་ཡུལ་མངོན་གྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་ཡོད། རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱང་། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མིན་ཟེར་བ་དང༌། ལུགས་འདིར་གཞལ་བྱ་ཅན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཡོད་སྟབས། སྣང་བ་དེ་འཇལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་མངོན། འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་མི་རྟག་པ་དང༌། བདེན་མེད་སོགས་རྟོགས་ཟེར་བ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པ་ན་ཡུལ་དེར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

579

ཀྱང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་དང༌། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་ཡུལ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་དཔྱད་དགོས་པར་སྣང༌། གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ལུགས་འདིར་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུའི་ནང་ནས། ཡུལ་ངེས་ལྔ་བསལ་ཏེ་དགེ་སེམས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་བཞག་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་སྔར་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ཡང༌། ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཟུར་མཆན་ལས། ཁ་ཅིག་ཡུལ་ངེས་ལྔ་དགེ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་མངོན་པ་གོང་འོག་སོགས་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་བར་བཤད། འདིའི་རྒྱབ་རྟེན་སའི་དངོས་གཞི་ལས། དུ་ཞིག་ས་ཐམས་ཅད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཐམས་ཅད་མིན་ཞེ་ན། ལྔ་ཁོ་ན་སྟེ། འདུན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་ཐུག་པ་ཡན་ཆད་དོ༑ ༑ཞེས་སོགས་ཡིན་པར་མངོན། འདི་དག་ལས་བརྩམས་པའི་དོགས་གཅོད་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ཞིག་སྔར་མ་མཐོང་བས་བློ་གསལ་གཟུ་བོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ།།ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཕྱིར་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ། སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་སྣང་ཡུལ་དེ་རྟགས་སྦྱོར་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནུས་པས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇོག་པར་མངོན་ཞིང༌། ཤེས་པ་རྣམས་སྣང་བ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་དང༌། ཚད་མར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང༌། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་

580

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྣང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའམ་ཡོད་པར་འཇོག་བྱེད་གང་རུང་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ། བློ་དོན་མཐུན་རྣམས་སུ་མ་ཟད་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུར་ཡང་རང་ལ་སྒྲ་རྟག་པར་སྣང་བས། སྣང་བ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པར་བཞག་རུང་བ་དང༌། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དང༌། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྣང་བ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་སྣང་བ་དེ་ཡོད་པར་འཇོག་བྱེད་ཚད་མ་དང་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཚད་མར་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག །ཁ་ཅིག་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་སྣང་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང༌། འཛིན་སྟངས་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་གཉིས་ག་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཚད་མ་དང་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་ན་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཅུང་མི་མཛེས་པར་སེམས། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མ་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་དགོངས་པར་མི་འགལ་ལམ་སྙམ། འདི་རྣམས་གསར་བཤད་ལྟ་བུར་སྣང་བས་བྲི་བར་མི་འོས་ཀྱང༌། རླུང་ལྟར་གྲགས་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་མཆི་བར་ཟབ་མོའི་གཞུང་དོན་འཚོལ་བར་འདོད་པ་དག་ལ་ཕན་དུ་རེ་བས་ཟུར་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་འཐད་མིན་བརྟག་དགོས།
སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

581

ཅད་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་བདེན་སྣང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའང་ཡོད་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན། ཆ་མེད་མི་འཆར་བ་དང༌། ཆ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན་གཅིག་ཤོས་མི་འཆར་བ་ཆ་བཅས་ཆ་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ལ་དཔག་ན། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་ཟེར་དགོས་སམ། གཞི་གཅིག་ཡོད་མེད་གཉིས་དང༌། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་སོགས་སུ་སྣང་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་སྣང༌། བློ་གཅིག་ལ་གཞི་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་བླངས་རྗེས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པའང་ཤར་བྱས་ན་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོའམ་སྙམ། གཞུང་ལས། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་ལོག་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པས། ཞེས་པའང་ལམ་རིམ་ཆུང་བ་དྲངས་ཟིན་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།
ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས།

582

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དགག་བྱ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་པ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གོ་དགོས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ལུང་ཚན་ཕྱི་མའི་འབྲུ་སྣོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །མཆན་ལས་གཞན་དུ་འགྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དཔྱད། ཇོ་ནང་པས། སྟོང་གཟུགས་དེ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློའི་ངེས་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་འདྲ་བས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་དང་མི་འདྲ་སྙམ།
རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།

རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས། ཡིག་ཆར་རིགས་པ། འཐད་པ། རུང་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང༌། རྒྱ་སྐད་ལ་འཐད་རིགས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

583

ཀྱི་སྐད་དོད་ཡོ་ཥིར་སོགས་དང༌། བློ་རིག་གི་སྐད་དོད་བིདྱ་སོགས་མི་འདྲ་ཞིང༌། བོད་སྐད་ལ་ཡང་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བར་བཤད་ཀྱང་བརྟག་དགོས། འཐད་སྒྲུབ་སོགས་རིགས་པ་བཞི་པོ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བར་གསུངས། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ་གཞི་གྲུབ་ན་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། འདུས་བྱས་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ཀྱང༌། ཡིག་ཆར་རིགས་པ་ཡང་དག་དང༌། རྟགས་ཡང་དག་དོན་མི་གཅིག་པར་གསུངས་པ་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་དེ་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་མི་འཐད་པར་དགོངས་པ་འདྲ། རིགས་པ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་འདི་ཀའི་ལྷག་མཐོང་གི་རབ་དབྱེའི་ཐད་དུ་ཉན་ས་ལྟར་བཀོད་པ་ལ་བལྟ།
རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། ས་བཟང་པཎ་ཆེན་གྱི་ཀུན་བཏུས་ཊཱིཀྐར། རིགས་པས་དཔྱད་བྱའི་དོན་མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་དང༌། རྣམ་ཤེས་རྐྱེན་གསུམ་ལ་ལྟོས་པ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་རྣམས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་དང༌། མིག་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང༌། གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བ་དང༌། ཆུའི་རང་བཞིན་

584

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཤེར་བ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སོགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲགས་པའོ། །ལྐོག་གྱུར་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་དཔྱོད་པ་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་སྟེ། བྱས་པ་ལས་མི་རྟག་པ་དང༌། དུ་བ་ལས་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུར་བཤད། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ཏུ། རིགས་པ་དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པས་རིགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པར་མི་བཞེད་དམ་བརྟག །
རྩོད་ཟློག་ལས། དེ་ལ་ཚིག་ནི་མེད་ཅེས་པར། །གོ་བར་བྱེད་ཀྱི་སེལ་བྱེད་མིན། །ཞེས་པའི་དོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྔར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྔར་མེད་བཞག་པར་བྱ་བ་མེད་ཅེས་སྐུར་འདེབས་སེལ། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡིན། ཡང་དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡུན་རིང་གོམས་ན་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འབྲུ་སྣོན་ཚུལ་གོ་སླ། འདིའི་སྐུར་འདེབས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །བདེན་འཛིན་སོགས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

585

ལོག་འཛིན་རྣམས་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་རིགས་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དམ་སྙམ་ན། རིགས་ཤེས་དང་བདེན་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་ཞིང་ཞེན་ཚུལ་དོན་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་སྟབས། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་སྟོབས་ཇེ་ཆེར་སོང་ན། བདེན་འཛིན་ཤུགས་ཇེ་ཞན་དུ་འགྲོ་བས་དེས་དེ་ལ་གནོད་པར་འཇོག །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གནོད་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བམ་ཞེ་ན། བདེན་འཛིན་དེར་ཡུལ་དུ་བཏགས་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་ལྟར་མི་གནོད་པས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་གོང་དུ་ཟུར་ཙམ་གསལ།
གཞུང་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བློ་ནི་འདིར་མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ནི༑ རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ངོས་བཟུང་བའོ།།འོ་ན་ཆགས་སྡང་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པར་འཇོག་གམ་ཞེ་ན། ཆགས་སྡང་སོགས་གྲོགས་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་རྣམས་མ་རིག་པར་འཇོག་མི་དགོས་ཚུལ་གོང་གསལ་ལྟར་རོ། །ཀློང་རྡོལ་བླ་མས། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མི་མཁྱེན་པ་ག་ལ་ཡིན་ཡང༌། བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ཚུལ་དགེ་བཤེས་བསྟན་དར་ཟེར། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་

586

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དོན་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་གྲོགས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨོངས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་སོགས་བློ་གསར་པ་རྣམས་མགོ་འཁོར་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྲོའམ་སྙམ་པས། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་གྲོགས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨོངས་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་ན་བདེ་བ་འདྲ། གཙོ་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་གང་དུའང་བཞག་དཀའ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མིན་བྱས་ན་བདེའམ་སྙམ།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྣོན་ནི། སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ཞིང༌། ཡུལ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས་ནི་གོམས་པས་སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ལས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང༌། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེས་པའོ། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

587

གནས་འགྱུར་ཏེ༑ ༑དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཇི་ལྟར་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཁྱབ་ཅིང༌། དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གནས་ལ། དེ་འགགས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཏི་མུག་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དེ་དག་གི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བསྒོམས་ནས་གཏི་མུག་བཅོམ་པས་ཆགས་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རེད་མདའ་བའི་འགྲེལ་པ་དང༌། དར་ཊཱིཀ་བསྡུར་ཏེ་བྲིས།
མཛོད་ལས། རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་གཞན། །མ་རིག་མི་མཛའ་རྫུན་སོགས་བཞིན། །ཤེས་རབ་ངན་པའོ། །ཞེས་མ་རིག་པ་དེ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཤད་པ་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱིར་དང༌། །སེམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། །གསུངས་ཕྱིར་གཞན་ནི་རིག་མ་ཡིན། །ཞེས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་གྱིས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་འཛིན་སྟངས་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་མ་རིག་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །མ་

588

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རིག་པ་ནི། སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་རིག་པ་དེ་མེད་པ་ཙམ་དང༌། རིག་པ་མིན་པ་ཙམ་དང༌། རིག་པ་དང་འགལ་བ་ཙམ་མ་རིག་པར་འཇོག་རིགས་པ་མིན་པར་གསུངས། འདི་པའི་ལུགས་ལ་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟའི་ངོས་འཛིན་དེ་དང་མི་འདྲ་ཡང་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཞེད་པ་འདྲ་བས། ཆོས་དང་གང་ཟག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མ་རིག་པར་འཇོག་པ་ནི་དགོངས་པ་འཁྲུལ་མེད་དོ།།
སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས།། ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་དང༌། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང༌། །ཞེས་པའི་དོན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསུངས། ཞེས་དང༌། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ༑ ༑ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་དང་ལམ་རིམ་ཆུང་བར་ལུང་འདི། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ༑ ༑དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་སྦྱར་དགོས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

589

འཛིན་སྟོན་ཡང༌། དེ་ཡན་ལག་དང་པོར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་ཅིང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ལུང་དོན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ལམ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་ངར་འཛིན་དེ་འབྱུང་ཞེས་དྲངས་དགོས་པར་སྐབས་དང་པོའི་མཆན་ལས་བཤད། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཅིག །ཅེས་དང༌། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལས་ཀྱང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་དང༌། ཉེར་བདུན་པའི་བཤད་བྱ་སཱ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་དོན་དམ་པའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཅིག །ཅེས་པའོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པར། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་འགོག་ཚུལ་མ་གསུངས། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པར། སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་རྒྱས་ཀྱང་དེར་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བྱས་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་མིན་སོགས་དཔྱད་བྱར་སྣང༌།
གཞུང་ལས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན། ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་

590

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ངོས་བཟུང་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་སྤོང་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་པའོ། །རྩ་ཤེ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་ཡིན།། མཁས་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་མི་མཁས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་གྱི། མཁས་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་དང༌། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མེད་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ན་མེད་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང༌ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས། ལས་སྔར་བསགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

591

མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང༌། སེམས་གང༌། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྣང་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ༌༑ ༑ཞེས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་མ་རིག་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་བློའི་ངོར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་བཅོས་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མིན་པ་དང༌། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས། གཟུགས་སེམས་སོགས་བདེན་པར་སྣང་བར་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ན་མེད་པར་སྨྲ་མི་ནུས་པས་གོང་ལྟར་འབྲུ་བསྣན་པ་ཡིན། འདིར་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་དང༌། གཞན་ཡང་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པས་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་བརྟན་པོ་ཉིད་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་མ་རིག་པ་འགག་པའམ་ཟད་པའི་ཐབས་ནི། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞེད་པར་ཤེས་སླ།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་ནི་མྱ་ངན་འདས་འགྱུར་ཞེས། །སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟར་མཐོང་མིན་ཏེ། །ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་འབྲུ་སྣོན། ཟླ་བའི་འགྲེལ་པ་

592

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དང༌། རེད་ཊཱིཀ་ལྟར་ན། ཅི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྟོང་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསམས་ནས་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ལྟར་མཐོང་བས་མྱང་འདས་འཐོབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ལོག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཞེས་སྦྱར། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང༌། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཞེས་སོགས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཡོད་ལ། རྟོག་པ་མེད་ན་མེད་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། དར་ཊཱིཀ་ཏུ༑ རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིའི་དོན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ།།གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི།། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་གདམས་སུ་གོར་མ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

593

ཆགས། དེའི་དོན་འཇིག་རྟེན་ནམ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས། མ་རིག་པ་ལས་ལས་དང༌། ལས་ལས་རྣམ་ཤེས་སོགས་འབྱུང་བའི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་བཏགས་ཙམ་དུ་བསྒྲུབས་པའོ།།
ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། མ་རིག་པ་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་འཐད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་དང༌། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པས་མུན་ཁུང་ན་མིའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྦྱར་ན་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འཁུམས། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ། ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །ཞེས་པའི་འགྱུར་ལྟར་བཀོད་ཀྱང༌། འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཏུ༑ ཡང་དག་དོན་དེ་རྟོག་པ་ཞེས། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་འདྲ་སྟེ། ཟླ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས། འོན་ཏེ་ལྟོས་ན་ནི་འདི་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཡང་དག་པའི་དོན་ནམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་རྟོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང༌། རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་སོ།།

594

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། འགྲེལ་པ་རང་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་མངོན་ཡང༌། གཞུང་དུ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འོག་ཏུ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱས་ནས། དེ་བཀག་ན་ནི་རང་སྡེ་ལ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཁེགས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པར་འཇོག་མི་ནུས། ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་དབང་བ་འདིའི་དགག་བྱར་བཞག་ན། རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་ཁེགས་ཟིན་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པར་ཐལ་བ་དང༌། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་བཀག་པས་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དགག་བྱ་དེ་ངོས་འཛིན་དགོས་སྟབས། ཡུལ་ཅན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རང་དབང་བ་དེ་དགག་བྱར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།
དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པས། ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་མིན་པར་གསུངས། ཡིག་ཆ་གཞན་མང་པོར། མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་བཤད། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཆན་དུ། མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རྩ་འཇུག་གི་ཊཱིཀ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

595

ཆེན་དང༌། ལྷག་མཐོང་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ལུང་མང་པོ་དྲངས་པ་ཕལ་ཆེར་དོན་གནས་ཡིན་འདྲ། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང༌། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བློ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ང་ཡི་བ་དེ། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཟེར་རམ། ཡང་ན་མིག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་དང༌། རྣ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་དག་གིས་ང་ལ་དམིགས་ནས་མིག་གམ་རྣ་བ་སོགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་མཐོང་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་སྟབས། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་བྱས་ན་བདེའམ་བརྟག །ཡིག་ཆའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་བྱེད་ནའང་མིག་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡི་བ་དང༌། རྣ་བ་ལ་བརྟགས་པའི་ང་ཡི་བ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དེ་དག་གིས་ང་ལའང་དམིགས། མིག་གམ་རྣ་བ་སོགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་བཏགས་པ་ལའང་དམིགས་ནས།

596

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པས། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་སྦྱར་ན་རུང་བར་མངོན། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དེའི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཀྱང༌། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ང་ལ་དམིགས་པ་མིན་བྱས་ན་བདེའམ་སྙམ། ང་ཡི་བ་གང་ཟག་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་ན་ང་ཡི་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་མགོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང༌། གཟུགས་ཚོར་སོགས་སོ་སོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཡི་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཞི་མཐུན་འཇོག་དཀའ་བར་སྣང་བས་བརྟག།འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དུ། མིག་རྣ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་ང་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེས་ང་ལ་དམིགས་ནས་མིག་རྣ་སོགས་ང་དེའི་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་ཅིང་དེ་འདྲའི་འཇིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡང་གོང་གསལ་ལྟར་རོ། །ང་མཛེས་སོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་ང་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ང་སྐྱིད་དོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ཚོར་བ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་ང་དེ་ཚོར་བའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་བསྒྲེ། འོ་ན་རྒྱུད་གཅིག་ན་ང་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ང་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

597

གཟུགས་ལ་བཏགས་པའི་ང་ནས་འདུ་བྱེད་ལ་བཏགས་པའི་ངའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད། ང་ལ་དམིགས་ནས་ཅ་ལག་ཡོ་བྱད་རྣམས་ང་དེའི་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔ་མ་དང་འཛིན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ང་ལའང་དམིགས། ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་ཡི་བ་ལའང་དམིགས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང༌ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་གང་དུ་ཁས་ལེན་
བརྟག།

གཞུང་ལས། དེ་དག་ལ་བསམ་ངོ་ན་སྦྱར་དགོས་པའི་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་སྨྲ་བས་འདོད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་རྣམས་འགོག་པ་ན་གཟུང་བ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང༌། འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་སྟབས་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ན་ཁོ་རང་གི་བསམ་ངོར་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་ཞེས་པའོ། ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་རིག་པས་དྲངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་བློས་དཔྱད་པ་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་སྣང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་

598

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པས། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་བློས་དཔྱད་པ་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྦྱར་ན་བདེ།

དེ་དགག་བྱ་གཞན་ལ་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་བཤད་པ།

རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཐོབ་པའང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཐོབ་བྱ་འགོག་བདེན་དང༌། འཐོབ་བྱེད་ལམ་བདེན་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཐོབ་བྱ་འཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་བ་ན་དཔྱད་བཟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །སབ་མ་ཞེས་པ་ལྕུག་མ་མང་པོ་གྱེན་དུ་བསླངས་པ་ལྷས་པའི་ཚུལ་དུ་ར་བ་སོགས་ཀྱི་དོད་བྱེད་པ། ཡུལ་སྐད་འགར་སབ་བརྒྱབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་འདྲ། དཔེ་འགར་སོག་མ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བར་བཤད། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་བདག་སྐྱེ་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྩ་ཤེའི་མཆོད་བརྗོད་སྐབས་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་འགག་སོགས་བརྒྱད་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྟན་པས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་སོགས་ལའང་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་སྙམ་དུ་དགོངས་པར་མངོན། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་མཐུན་དཔེ་དེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

599

ཁོས་དེ་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་སླ་བ་ལ་
བསམས།

རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་གང་དག་བློ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་དང༌། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་ངོར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་བར་སྣང་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ། བློའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་ཡི་གེའི་ཡུལ་ལམ་སྒྲ་རྟོག་གི་ངོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། དོན་དམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་དོན་སྤྱི་བརྒྱུད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། ཟག་པ་མེད་པ། རང་གི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མེད་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ། མཉམ་བཞག་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། མཐོང་སྤང་གིས་དག་པ། འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོར་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཞེས་འབྲུ་བསྣན་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ། ཚིག་ཟིན་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱར་བ་འདྲ་ཞིག་སྣང་མོད། རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་སྟོང་གཞིའི་

600

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཏགས་དོན་དཔྱད་པའི་ངོར་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།།འདིར། དོན་དམ་པ་ནི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་ཚུལ་གོ་དཀའ་བ་དང༌། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལ་སྦྱར་ན་འཆར་སླ་བས། ལས་དང་པོ་བ་ལྟ་བ་གསར་དུ་འཚོལ་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་མེད་པ་ངེས་སུ་གཞུག་སླ་བ་ལ་དགོངས་པ་དང༌། དེ་ལ་སྦྱར་ན་སྐབས་ཀྱི་རྩོད་ལན་དུ་འབྲེལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་འདྲ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་དུ་མི་འཇོག་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་མཆོད་བརྗོད་དུ་འགག་སོགས་བརྒྱད་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང༌། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཐོས་བསམ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདིའི་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པར་བཤད་པས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར།
གཞུང་དུ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་ཡི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ནས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་བར་འདིའི་དོན་དམ་དུ་འཇོག་ཅེས་པའོ། །བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར། ཞི་གནས་ཡིན་ན་བསྒོམས་བྱུང་དང༌། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་བསམ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

601

བྱུང་ཡིན་དགོས་པ་རིགས་སྨྲ་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཏུའང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད། འདི་མཛོད་འགྲེལ་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་བ་སོགས་གཞུང་མང་པོའི་གསུང་ཟིན་དང་མཐུན། བསམ་གཟུགས་པར་གསར་དུ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཞེས་བཅོས་འདུག །ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐོས་བྱུང་ལ་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཁུངས་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ། ཐོས་བྱུང་དང༌། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་ཅིང༌། དེ་ལ་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་དང༌། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། གཞན་གྱི་ངག་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང༌། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྙེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་བྱ་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ལ་རིམ་བཞིན་གཞན་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་ཚད་མ་ཡོད་ཚེ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དེ་འདིའི་དོན་དམ་དུ་བཞག་ན་བདེ། དབུ་མ་སྣང་བར། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཡུལ་དོན་དམ་པ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡུལ་

602

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པར་བཤད་པས་སོ།།
མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དེ། ཞེས་པའི་དོན། ཐོས་བསམ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཉམ་བཞག་དང༌། དོན་སྤྱི་བརྒྱུད་པས་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །རྗེས་དཔག་གིས་སྟོང་ཉིད་བརྒྱུད་ནས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པ་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་ལ་མི་ཟེར་གྱི། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟློག་ཟླ་དོན་སྤྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་གོ་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་སྙམ། རྟོག་གེ་འབར་བར། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། དམ་པ་ཡུལ་ཅན་དང༌། དོན་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་གསུམ་བཤད་པའི་ལུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན། དང་པོའི་སྐབས་དམ་པ་ཞེས་པ་མཆོག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོམས་པས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་དྲུངས་འབྱིན་པས་མཆོག་ཏུ་འཇོག་གམ་སྙམ། དབུ་མ་རྒྱན་དཀའ་འགྲེལ་དུ། ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་གནས་ལུགས་ཡིན་ཡང་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཚུལ་གོང་དུ་གསལ།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

603

དབུ་མ་རྒྱན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ཆོས་རྣམས་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་ན་སྟོང་ཞེས་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་སྣང་ཡང་ཡོད་པ་ལྟར་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པས་སྟོང་མི་སྟོང་དཔྱད་ན་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། ཤེར་སྒྲོན་གྱི་ལུང་ཚན་དང་པོའི་དོན། ཕ་རོལ་པོས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང༌། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་ནང་འགལ་བས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་ལུང་ཚན་གཉིས་པར་གསལ། ཤེར་སྒྲོན་ལས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་མངོན། ཁ་ཅིག་འདི་ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བརྟག །ཤེར་སྒྲོན་ལས། བརྗོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་བརྗོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནམ་དཔྱད་དགོས།
གཞུང་ལས། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེས་

604

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་རང་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ལ་ཐལ་རང་གི་སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་ནོ་ཞེས་པའོ།། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དང་པོའི་དོན་དམ་དང་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་མེད་པ་ནི། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཆན་དུ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ལུང་འདིའི་དོན་དུ་བཞག་པ་འཐད་ལྡན་ཡིན་པ་འདྲ། ཆོས་རྗེའི་ཡིག་ཆ་མང་པོར། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་དང༌། དེས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་པར་མངོན། འདིའི་ཁུངས་ལྷག་མཐོང་གི་ལུང་འདི་དང༌། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

605

དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དང་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་སྣང༌། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་དུ་དེ་དག་ལས་གསལ་བའི་ཁུངས་མེད་དམ་སྙམ། ཐ་སྙད་དེ་སྔར་མ་གྲགས་པའི་གསར་བཤད་ལྟ་བུར་འདུག་ཀྱང་དཔྱད་ཚུལ་ཞེས་པ་དོན་དམ་དཔྱད་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་འདྲ་བས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་གཞིའི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཕལ་ཆེར་འཐད་དམ་བརྟག།རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཡང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྦྱོར་མི་རུང་བ་དང༌། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཞག་ཆོག་པར་དགོངས་པ་འདྲ།
འོ་ན་འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་སུ་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཞིག་གིས་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་འགྲིག་གམ་དཔྱད། འོ་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང༌། ལམ་རིམ་སོགས་རྗེའི་གསུང་དུ་མར་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་བསྟན་པས་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་

606

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཡང་མི་གནོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཁྱད་པར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེར་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང༌། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང༌། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་སོགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕེན་ནུས་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་བཀག་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔ་རབས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དགག་བྱའི་ཚད་དུ་འདོད་མཁན་དེའི་བློ་ངོར་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ་ཡང་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་སྔ་བར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ།།
ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཀག་པ་ལས་ལོགས་སུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སམ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་མེད་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ལའང་སྦྱར་ཆོག་སྙམ་ཡང༌། ཆོས་རྗེས་རིགས་ཤེས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

607

རྟོག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང༌། ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དོན་དུ་བཞག་འདུག །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལུང་འདིར་དེ་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་ཞེས་སོགས་དྲངས་པའི་འཕྲོས་ལས། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ་དེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་ལུང་དྲངས་ཟིན་ལྟར་དབུ་མ་པ་དང༌། དངོས་སྨྲ་བ་གཉིས་རྩོད་པའི་གཞི་དེའི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཞི་དེ་མེད་པ་ནི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་ན་བདེ།

དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ།

དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ཐལ་རང་གང་གིས་བྱེད་པ་ལས། གཞན་ལུགས་ཛ་ཡ་ཨནནྟའི་འདོད་པ་དགག་པའི་སྐབས། གཞུང་ལས། ཚང་མང་གི་སྟེང་དུ། དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་པ་ན། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཚང་མང་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཞི་འདིའི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་པའི་གཞི་བསྟན་དགོས་སོ། །ཞེས་དང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཟུར་པ་ཞིག་སྟོན་ཅིག །ཅེས་པའི་དོན་ནི། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ན་ངེས་ཡུལ་

608

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གྱི་གཞི་ནི་ཚང་མང་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་རྟོགས་རྒྱུའི་དོན་ནི། དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་གཏན་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཕྱོགས་རེ་བའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཚང་མང་གི་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་ལ། ཆོས་སུ་བཟུང་བ་དེས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་ཚང་མང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑ཡང་ཚང་མང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཡིན་ན་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུའང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དུ་ལྡན་གྱི་ལའི་སྟེང་དུ་ཚང་མང་གི་མེ་དུ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐུན་དཔེ་དང༌། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་ལྡན་པའི་མཐུན་དཔེ་ཟུར་པ་ཞིག་སྟོན་ཅིག་བྱས་ན་གཞུང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ། ཛ་ཡ་ཨནནྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་ན། ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་དུ་འདོད་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་འདྲ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཞེས་པ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱས་ན་བདེ། ཁོའི་ལུགས་ལ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་ཟེར། ཁྱབ་པ་ཉི་ཚེ་བ་འགྲུབ་པའི་མངོན་རྗེས་ཡོད་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

609

ཀྱང་ཟེར་མོད་དེ་ཚད་མ་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་འདྲ། གཞུང་ལས། ཁས་བླངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྱེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། ཞེས་པའི་དོན། ཁས་བླངས་འདི་འདྲས་འགྲུབ་ཅིང་འདི་འདྲས་མི་འགྲུབ་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་ན་བཤད་ཟིན་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ལ་ནུས་པ་མེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཞེས་པའོ།།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་དམ་དོན་དམ་དུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་པས། དེ་མི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའམ་དཔྱད། དབུ་མ་ཞེས་པ་གང་དང་ལྡན་ན་དབུ་མ་པར་འཇོག་པ་ཁས་བླངས་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་གསལ། རྩོད་ཟློག་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྣོན་ནི། རང་འགྲེལ་དང་བསྡུར་ན་མངོན་སུམ་སོགས་ཚད་མ་བཞི་ཀའམ་གང་རུང་ཞིག་གིས་དོན་འགའ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་ན་ནི༑ དེ་རང་ལུགས་སུ་བསྒྲུབ་པའམ་ལུགས་གཞན་ཟློག་པར་ཡང་བྱ་ན། དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་རང་ལུགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་

610

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

མི་བྱ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུགས་བཟློག་པར་ཡང་མི་བྱ་བས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་ཀླན་ཀ་དེ་ང་ལ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་ཇི་ལྟར་ཡང་མ་དམིགས་པས། དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་ཡང་མི་བྱ། བཟློག་པར་མི་བྱ། ཞེས་པ་ཚད་མ་བཞིས་རང་མཚན་གཏན་མ་དམིགས་པས། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་ལ་བསྒྲུབ་པར་ཡང་མི་བྱ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་དགག་པར་ཡང་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནམ་སྙམ་ནས་སྔར་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན། ཀླན་ཀ་ནི། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས། ཞེས་སོགས་དང༌། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་གྱུར་དང༌། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དམིགས་ནས་ཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་དེ་དག་ཀྱང་མེད། དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡང་མེད་པས་ཞེས་ཀླན་ཀ་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པའི་ཀླན་ཀ་དེ་ང་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཀླན་ཀ་དེའོ། །དེ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མས་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པས་དངོས་པོའི་ནང་དུ་རིགས་པ་དང༌། ཚད་མ་དང༌། དམིགས་བྱའི་ཡུལ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་དེ་རྣམས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ངེད་ཀྱི་ལུགས་འགོག་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྩད་པར་སྣང༌། དེའི་ཕྱིར་རང་འགྲེལ་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ནས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཟློག་པར་བྱེད་ན་ནི་རུང་ན་ཞེས་པའང་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

611

གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་འབྲུ་བསྣན་ཆོག་པར་མངོན། དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དམིགས་བྱ་ལ་གོ་དགོས་པ་དྲངས་ཟིན་པའི་རང་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྣོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང༌། དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་པ་དང༌། དངོས་པོ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ནི་གང་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནའང་ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ།།
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག །རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མེད་རྩོད་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྣོན་ནི། །ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དབུ་མ་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་མེད་ལ། དེ་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱོགས་གཞན་ལ་རྩོད་པ་མེད། གང་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་རང་ཕྱོགས་མེད་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ།།
འདིར། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གང་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་སོགས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་ཡུམ་དྲངས་པ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ནས། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་

612

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ། ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ཤཱ་རིའི་བུས་དྲིས་པ་དང༌། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་བཏབ་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་བམ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ། ཅེས་ཐོབ་བྱེད་སྐྱེས་པ་རྐྱང་པ་དང༌། ཐོབ་བྱ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་མདོའི་གསུང་ཟིན་དང་ཅུང་མི་མཐུན་པར་སྣང་ཡང༌། འདི་བཏགས་དོན་འཚོལ་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དཔྱད་ཀྱང་རུང་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ། འདིའི་དོན་རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་དུས་ན་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་ན་སླར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅིང༌། རང་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐོབ་པའང་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་ན་བདེ།
འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞེས་སོགས་གོ་སླ་ཡང་ཉི་མ་གཟས་བཟུང་བའི་ཚེ་ཆ་ཅི་ཙམ་བསྒྲིབས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས། །གཟུགས་བརྙན་ལ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། ཉི་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་ཕྲད་མ་ཕྲད་སོགས་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་མོད། ཉི་མ་དང་ཆུ་སྣོད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

613

བཞིན་དུ་མི་བདེན་ཡང་། བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་དེ་ལ་ནི་བྱད་བཞིན་ལ་དྲི་མ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གདོང་གི་མ་རིག་པའི་དྲི་མ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །ལུང་ཚན་ཕྱི་མའི་དོན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་ཞེས་དང༌། ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྦྱར་ན་བདེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གོ་སླ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་ཉིད་ཅེས་པ་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེའམ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་པ་དང་མཚུངས་པས་འདི་པ་ཞེས་ཉེ་ཚིག་སྨོས་ཤིང་ཙམ་སྒྲས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅོད།
རང་ལུགས་བཞག་པ།

རང་ལུགས་བཞག་པའི་སྐབས་སུ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ཟེར། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལ་ཚིག་

614

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དོན་དྲུག་དང༌། རྗས་དགུ་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདོད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྫས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྱོར་སྐབས་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རྟག་པར་རགས་ཕྲའི་ཁྱད་པར་དཔྱད། གསལ་བྱེད་པ་ཟེར་བ་གྲངས་ཅན་པའི་ནང་ཚན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་དུས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་སྨྲ་བ་དེ་ལྟ་བུའམ་བརྟག །འཇིག་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་མ་བཅས་ནི། འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་ལ་བྱེད། ཁྱད་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དང༌། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་འཛིན་ན། རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་དང༌། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའོ།།
ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཞེས་པའི་དོན་གཞུང་འདིའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན། ཕྱི་རྒོལ་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལའང་གྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་རྫུན་གང་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

615

གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་བཞག་ཏུ་རུང་མོད། ཕྱི་རྒོལ་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་འཇོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་ལ་ཚད་མར་སོང་ན་དེ་དག་གི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པས་རང་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་འཇོག་མི་རུང་བས་སོ།།
ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རང་ལུགས་ལ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ༑ ༑ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཤེས་ན་བློ་སྐྱེད་ཆེ་བར་སྣང་བས་ཉུང་གསལ་ཞིག་འབྲི་ན། གལ་ཏེ་ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའམ། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ངེས་ཀྱང་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་ཚེ་མི་རྟག་པའི་ཚད་མ་ཞེའམ་རྟག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ངེས་ཀྱང༌། ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་སོ།།
དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་ཡིན་ཡང་སྒྲ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་

616

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་མ་རྙེད་ཀྱང༌སྒྲ་འཇལ་བ་མི་འགལ་བ་ལྟར། མིག་སོགས་བདེན་རྫུན་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་མོད། ཚད་མས་བདེན་རྫུན་གང་དུའང་མ་རྙེད་ཀྱང་མིག་སོགས་འཇལ་བ་མི་འགལ་བས། བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཚད་མ་ལ་དཔྱོད་དུས་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་རང་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་དང༌། རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་རང་གིས་རང་མཚན་ངེས་པ་བཞིན་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱིས་ཚད་མ་དེ་དག་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་ཅིང༌། ཆོས་ཅན་སོགས་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་པའི་རྙེད་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པས། ཆོས་ཅན་སོགས་ལ་དཔྱོད་དུས་བློ་ངོར་བདེན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་སྟེ། རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པའི་རྣམ་འཇོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་གནད་རྟོགས་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་འཇོག་པ་མི་འཐད་པ་དང༌། ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འཇོག་པ་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ན་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་བདེན་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་འཇོག་ཚུལ་མེད་པ་ཤེས་སླ། དེ་ཉིད་ལས། བློས་འགྲུབ་པ་ལ་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་དང༌། བློ་ངོར་མ་ཆོད་པ་ག་ལ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བློ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

617

ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་དཔྱད་ནས་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐག་ཆོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་སྟབས། དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་བློ་དང་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་ལ་དཔྱད་ནས་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྙེད་དོན་དུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དཔྱོད་བྱེད་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་དཔྱད་པ་བཏང་ནས་ཁ་ཚོན་གཅོད་པ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལུགས་ལ། གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ། གཟུགས་བརྙན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཆད་དཀའ་ཡང་། གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ལོག་པར་འཇོག་ཟེར་དགོས་སམ་བརྟག།ཚིག་གསལ་ལས། གང་གི་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། གཞུང་འདིའི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ན། གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པས་ན། ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྡན་འདིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཁོ་

618

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་མིན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫུན་པ་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པས་ན། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་དང༌། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཇོག་ཚུལ་མེད་ལ། སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ན་གོ་བདེའམ་སྙམ། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་རང་མཚན་མི་འགྲུབ་ལུགས་སྟོན། རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རྫུན་པ་རྣམས་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བསྟན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་དོན་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཤེས་སླ།
ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལྟར་ན་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་བཤད་པས། ཆོས་ཅན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དེས་ན། བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

619

དུ་བཞག་མི་རུང་བར་ཐལ། མིག་སོགས་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་དངོས་འགལ་གྱིས་འགྲུབ་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལྟར་ན། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་གོང་དུ་སྦྱར་ནས། གང་གི་ཚེ་འདིར་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེའམ་དུས་སུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་ཞེས་གོང་ལྟར་སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་མིན།
ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའི་རྙེད་པའི་དོན་དང༌། ཞེས་པ་ནས། མ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པའི་འགོག་པ་མིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའི་རྙེད་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པ་མིན་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་དུ་

620

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཐལ། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཙམ་སྒྲས་མ་འཁྲུལ་བས་རྙེད་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྙེད་ཀྱང་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་མིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་རྫུན་པ་ཡིན་པའི་དུང་སྒྲ་རྙེད་ཀྱང་དུང་སྒྲ་རྫུན་པ་མ་རྙེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།།
ཚིག་གསལ་དུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྙེད་པ། ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་ཙམ་སྒྲ་སྦྱོར་མཚམས་ལ་བལྟས་ན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་གཅོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པ་དགག་པར་འདོད་ནས་ཙམ་སྒྲ་སྨོས་པ་ཡིན་པས། གོ་བདེ་བར་བྱེད་ན་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྙེད་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གིས་དངོས་པོ་ཞེས་སྦྱར་ན་འགྲིག་པར་མངོན་གསུངས། རྗེའི་གསུང་དུ་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཡང་། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་པར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུངས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་དེ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྲུལ་པར་སོང་ན་ཡུལ་དེ་རྙེད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པར་བཤད་པས། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྟོང་ཉིད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་སྣང་ན། དེས་དེ་རྙེད་པར་འཇོག་མི་ནུས་ལ། སྣང་ན་དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

621

དེ་མེད་དགག་མིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། མཉམ་བཞག་དེ་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྙམ། གཞུང་ལས། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བཟུང་བ་ནི། སྣང་བ་ཙམ་ལ་བྱ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ཚིག་གསལ་དུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྣོན་ཕྱིར་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབང་ཤེས་དེས་དེ་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི།སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྔོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པའི་བློ་མིན་བྱས་ན་བདེ། མིག་ཤེས་དེས་སྔོན་པོ་འཛིན་ཞེས་པ་དང་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ། སྣང་བ་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་མིག་ཤེས་དེས་སྔོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་གཅོད་དེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྣང་བ་ཙམ་ལས་དེས་དེ་འཛིན་པ་མིན་ཞེས་གོ་དགོས་པས་སོ།།
ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཞེས་པའི་དོན་གཞུང་འདིར། ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཚད་མ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྔ་རྒོལ་ལ་ཡང་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་འདོད་པ་མཐུན་པ་ལ་འཇོག་ཟེར་ན། དངོས་སྨྲ་བ་གཉིས་གཅིག་སྔ་རྒོལ་དང༌། གཅིག་ཕྱི་རྒོལ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་

622

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཡོད་སྟབས། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མཐུན། དེས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ཇི་སྙེད་པ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་ཕྱིར་རྩོད་པའི་ཚེ། རྒོལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་རང་མཚན་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིག་ཆའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། དངོས་སྨྲ་བ་ནང་ཕན་ཚུན་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་རྩོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་སྣང་མོད། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལས། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ཐ་སྙད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཚེ། གྲུབ་མཐས་བཞག་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང༌། རང་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཚེ། གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་སྟབས། དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་བདེ།
དེས་ན་ལུགས་འདིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་དོན་སྔ་རྒོལ་ཐལ་འགྱུར་བས། ཕྱི་རྒོལ་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མིག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

623

སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང༌། མྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ཚད་མ་ཅི་འདྲ་བས་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་པ་གཏན་མི་མཐུན་པས། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་འདོད་མཐུན་མེད་པའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ན། གཞུང་ལས། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པའོ། །གྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། སྐབས་འགར་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་ཚད་གྲུབ་དང༌། །རྟགས་ཙམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་ཚད་མིན་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་མི་འདོད། ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་བརྒལ་བརྟགས་ཀྱི་ཚེ་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་གསུངས། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་རྩོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་ཡོད་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་པ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་འཇོག་དགོས་སྟབས་དེ་འདྲའི་ཚུལ་གསུམ་ལུགས་འདིར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས། གཞུང་དུ། རང་རྒྱུད་དགོས་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང༌། དབུ་མ་པ་དང༌། དངོས་སྨྲ་བ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་དང༌། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་བཤད་པ་གནད་འདྲ་སྟབས་རང་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། གོ་རྒྱུ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་ལ་རང་

624

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བཞིན་མེད་རྟོགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་དགོས་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་འགོད་ཚེ་ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དཔྱད་པ་རེ་ཞིག་བཞག་ཅེས་འབྲུ་བསྣན་ན་འཆར་བདེ།
སྟོང་ཐུན་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། སྔ་རྒོལ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀར་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཚད་མས་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང༌། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་གྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན་སྟོང་ཐུན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འགའ་ཞིག་གཏན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

625

ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ནང་ཕན་ཚུན་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཐུན། གོང་གསལ་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་སུ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ། གཞུང་འདིར། ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པས་མ་འཁྲུལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ཞིང༌། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་གཏན་མི་སྲིད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ནའང་འཛིན་སྟངས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྣང་བ་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་འདྲ་བས་རང་མཚན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་དགོས། ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང༌། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྡོག་པ་མེད་པས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་དང༌། དངོས་སྨྲ་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ།།

དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ།

ཚིག་གསལ་ལས། དཔེ་ལའང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

626

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སོགས་ཀྱི་དོན། དཔེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་བསྟན་དུ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་སྐབས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྨྲ་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་རྫུན་པ་དང༌། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་མིག་གི་སྤྱི་འདི་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་ན་གཞུང་འདི་དང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དགོངས་པར་མཐུན་སྙམ། ཚིག་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་བདེན་བརྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པ་ལ་གོ་དགོས་པས་འབྲུ་སྣོན་སྐབས་དོན་གཞན་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་གལ་ཆེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ནི་སྔ་རྒོལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་པའི་དོན། གོང་དེར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་བསྟན་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་དེ། ལེགས་ལྡན་སྔ་རྒོལ་བྱས་ཚེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་སྟབས། དེའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང༌། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། རང་ངོས་ནས་ཡོད་ན་བདེན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

627

གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ། མྱུ་གུ་ཡོད་འཛིན་ལ་བློ་དོན་མཐུན་གྱིས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མཚན་ཉིད་པའི་བཤད་སྲོལ་ཡིན་ཡང༌། འདིར། མྱུ་གུ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་འཛིན་ཡིན་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་པའི་དོན། མྱུ་གུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོད་མཐར་འཛིན་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སམ་བརྟག།
ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྒྲའི་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའོ། །རྗེས་དཔག་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཚུལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་དང་སྒྲ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུས་ཤེས། ལེགས་ལྡན་ལུགས་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀས་ཡུལ་རང་མཚན་པ་འཇལ་བར་འདྲ་ཡང༌། རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་སྟབས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བསྙོན་མེད་དུ་འཇོག་པ་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བས་གྲུབ་བྱས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཆེ་བར་དགོངས་སམ། ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ཡང་ཡང་གསུངས།
ཚིག་གསལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྙད་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གེ་བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།

628

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པས་རྙེད་པ་དང༌། མ་འཁྲུལ་བས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་བརྟགས་ནས་རྒོལ་བ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ནི། ལེགས་ལྡན་འདིས་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང༌། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན། སྔ་མ་ཡིན་ན། རྟགས་ཀྱི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ། ཕྱི་མ་ཡིན་ན། རྟགས་ཀྱི་དོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ངེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་ཐུགས་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་བཞག་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་པས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཁོའི་བློ་ངོར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཡོད་ཕྱིར་མི་འཐད་དགོངས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་གྱི་བརྟག་པ་མཛད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ། དོན་དམ་པར་ན་ངེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང༌། ཟླ་བ་གྲགས་པས་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་རྣམ་བཞག་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

629

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་ཡིན་པས། ཁོས་ཆོས་ཅན་བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཟེར་ཡང་བློ་ངོར་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་བས་མི་འཐད་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཅན་དེ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པ་ཡིན་ནམ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་པ་ཡིན། སྔ་མ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ལ་མ་གྲུབ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ངེད་ལ་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་ཆོས་ཅན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་གཉིས་རིགས་པའི་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་དང༌། འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་ཡང་དག་མཐོང་བ་སྟེ་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང༌། ཤེས་བྱ་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་གནད་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་དང༌། དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་ངེད་ལ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྙེད་ཅེས་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་རིགས་སོ༑ ༑ཞེས་དང༌། གཞུང་འདིར་རྒྱས་པར་གསུངས་ཚུལ་

630

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ལ་དཔག་ན་སྔར་ལྟར་འཐད་དམ་སྙམ།

གཞུང་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ཡེ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དེ་དོན་དམ་མམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་བས། སྔར་ཆོས་ཅན་སོགས་བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་བཞག་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས། འགལ་འདུ་རགས་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པཎྜི་ཏ་འདི་འཁྲུལ་བ་ག་ལ་སྲིད་ཅེས་པའོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ། བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ཚེ་འགལ་འདུར་འགྲོ་ཡང༌། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་ཤེར་སྒྲོན་གྱི་དགོངས་པ་བླངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། དེས་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་ལས། གང་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལྟར་ན་ནང་འགལ་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟག་པ་ཐ་མ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གསུང་ཚུལ་དེ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སྔར་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རྟགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཙམ་པོ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

631

དང་བཅས་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་དྲི་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེར་སྒྲོན་གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མི་བྱེད་པའི་ལུགས་དང༌། དགོངས་པ་བླངས་ནས་བརྟག་པ་གསུམ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་དང་མི་འགལ་ལམ་སྙམ། འོ་ན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ༑ ཕ་རོལ་པོས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་སྔར་ལྟར་བྱས་ནས་བཀག་ན་སྐྱོན་འཇུག་གམ་ཞེ་ན། འདི་སྐབས་དངོས་སྨྲ་བའི་བསམ་ཚོད་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དགོངས་ནས། དེ་འདྲའི་བརྟག་པ་མཛད་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྒྱུ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་བསྒྲུབས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནོད་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བ་ཡང་དག་གཞན་འགོད་མཁན་གྱི་བསམ་ལུགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་མེད་པས་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་ཟེར་དགོས་སམ་བརྟག།
གཞུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ནི་རྩོད་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཆ་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་ནས། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། གཞན་དངོས་སྨྲ་བས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བསྒྲུབས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་འདྲ་བས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མ་ཁྱེར་བར་སྤྱིར་བཏང་ལ་སོང་ན་

632

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གཞན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་མི་རུང་སྟེ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང༌། འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ༑ ༑ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་རྗེའི་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དུ། རྟགས་ཀྱི་དོན་དེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ན་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་བརྟག་པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཚིགས་དེ་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་འགལ་རྟགས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྟག་པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྟགས་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། རྟགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་མིན་ཟེར་བ་འཐད་ལྡན་ཡིན་པ་འདྲ། དེའི་ཐད་ཀྱི་པྲ་སྟིའི་མཆན་དུ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཐ་སྙད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་བསྒྲུབ་ཆོས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འཇོག་ཕྱིར་བརྟག །ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་འཇུག་འགྲེལ་དུ་ལེགས་བཤད་མང་བས་ཞིབ་ཏུ་བལྟ།
གཞུང་ལས། དམ་བཅའ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའང་དབུ་མ་པས་འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་འདྲ་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

633

པའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་ཟེར་གསུངས་པ། སྔ་རབས་པ་རྣམས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་པ་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཚིག་གོ །དབུ་མ་པས་འདོད་པས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་ས་མཐའ་རྗེས་མ་དེ་མ་དག་པར་མངོན་པས། འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་དྲུག་སྒྲ་སྦྱར་ན་ལེགས། ཚིག་གསལ་ལས། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་གཞིར། མིག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་སྟེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཇོག་དགོས། སྦྱོར་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ལྟར་སྣང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྨྲ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སྨྲ་བ་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་པ་བདེན་ཡང༌། དེའི་ཆོས་ཅན་མིག་དང༌། རྟགས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་དང༌། མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་སོགས་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་པས། དངོས་སྨྲ་བ་རང་ལ་གྲགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན། དངོས་སྨྲ་བ་རང་ལ་གྲགས་པ་དང༌། དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས།
སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་འཇལ་བ་ལ་བསམས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་བྱས་

634

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཆོག་མོད། ཚིག་གསལ་ལས། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང༌། རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་དང༌། དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་བསྟན་དུ་མེད་པས། ཕ་རོལ་པོས་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་འཁྲིས་ནས་སྦྱོར་བ་བཀོད་པས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང༌། དངོས་སྨྲ་བ་རང་ལ་གྲགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལུགས་འདིར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ཅན་དང༌། རྟགས་སོགས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་མིན་ཏེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང༌། དེའི་རྙེད་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན། གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་དེ་རྣམས་ལུགས་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང༌། དེའི་མིང་རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བཤད་ཟིན་ལྟར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་བསྟན་དུ་མེད་སྟབས། ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་འཁྲིས་ནས་བཀོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། སྟོང་ཐུན་ལས། ཆོས་ཅན་དང་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཁས་བླངས་ལ་འཁྲིས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང༌། ཆོས་ཅན་སོགས་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

635

ཁས་བླངས་པ་ལ་འཁྲིས་ནས་ཞེས་པའོ།།
གཞུང་ལས། ཕྱི་རྒོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བར་འཇོག་ཅེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་གྲགས་པར་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལ་མི་ལྟ་ན་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བས་ཁྱབ་པ་དང༌། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ན་རང་ལ་ལྟ་བས་ཁྱབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་པས། གཞན་ལ་གྲགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའང་རྟོགས་པར་ནུས་པས། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུའང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་ཡོད་ཟེར་དགོས་པས། དེ་ལྟར་དེ་འདྲའི་དངོས་སྨྲ་བ་དེས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ངེས་པའི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པར་ཐལ་བ་དང༌། ཡང་དེ་འདྲའི་དངོས་སྨྲ་བས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ངེས་པའི་ཚེ། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང༌། ཡང་དེས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་ངེས་

636

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་ཚེ་གཟུགས་བརྙན་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཟིན་པས། ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཡང༌། དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དེ་འདྲའི་དངོས་སྨྲ་བ་ཡོད་ན་ལམ་རིམ་དུ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ།།
དེས་ན་ཡིག་ཆར་དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་དཀའ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ལ་དེ་རྣམས་དུས་རགས་པ་ཙམ་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ཏེ༑ ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་ཟིན་ལའང་། མིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ལྟ་བར་ཐལ། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པས། རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་ནས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བར་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་ནས་གང་ཟག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་རྟོགས་པའང་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་གསལ་བས། དེ་རྣམས་དུས་མཉམ་མིན་ཡང་གཅིག་གི་བྱེད་པ་ལས་གཅིག་ཧ་ཅང་མ་འགྱངས་པར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་སྣང༌། བདེན་མེད་སྒྲུབ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

637

པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་དང༌། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསུངས་པས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་ཞིག་བཞག་དཀའ་བར་སྣང༌། གོང་གསལ་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་དང༌། དངོས་སྨྲ་བ་འགས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྦྱངས་པས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའང་ཡོད་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པས། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྩོད་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པར་འཐད་ལྡན་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པ་དང༌། ལུགས་འདིའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མངོན། མཐའ་དཔྱོད་དུ། རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དང༌། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་མཚན་གཞིར་དངོས་སྨྲ་བ་འགས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྦྱངས་པས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་བཞག་ན་འགྲིགས་སྙམ།
ལྕང་སྐྱ་གྲུབ་མཐར། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དབུ་མའི་རིགས་པ་ལ་སྦྱངས་ནས་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རིགས་

638

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་གནོད་པ་འབབ་པར་ཤེས་ནས་སྔར་གྱི་ངེས་ཤེས་ལོག་ནའང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དངོས་སྨྲའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་ཟིན་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན་ཟེར་དགོས། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་སོགས་སུ་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཡིག་ཆར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཕུང་གསུམ་སོགས་ཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་འདྲ། དབུ་མ་ཆེན་མོར། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཁ་མ་དང༌། སོང་མ་ཐག་མྱུ་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་མོད། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་ཐག་པ་དེས་བདེན་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་ཟིན་སྟབས། ཁྱབ་པ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པར་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མྱུ་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པར་བཞག་དཀའ་སྟེ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དེས་རྟགས་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མྱུ་གུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པ་བཀོད་པ་ཡིན་འདྲ་ཡང་བརྟག།
གཞུང་ལས། ཕྱི་རྒོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

639

ལྡོག་ངེས་སུ་བཅུག་ནས། ཞེས་པའི་དོན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རུང་གི་དངོས་སྨྲ་བ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཅན་མིག་དང༌། རྟགས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང༌། ཆུ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་བརླན་ཡོད་ན་ཆུ་ལ་བརླན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། ཆུ་ལ་བརླན་མེད་ན་ཆུ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་བརླན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་སུ་བཅུག་སྟེ། སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ན། མིག་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་སྟེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ན། ཁོ་རང་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བས། མཐུན་དཔེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྔར་ཆུ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་བརླན་ཡོད་ན། ཆུ་ལ་བརླན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཁྱབ་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱབ་པ་ངོ་མ་མིན་པ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པར་གསུངས་པའི་དོན། མིག་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་དང༌། ཁྱབ་པ་གཉིས་མཚོན་པའི་དཔེ་གོང་གསལ་དངོས་སྨྲ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཁྲུལ་མི་རུང༌། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་དུ། ཕྱི་རྒོལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྲགས་ངེས་པར་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱི་རྒོལ་དབང་རྣོན་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ནུས་པས་སྦྱོར་བ་ངེས་

640

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པར་འགོད་མི་དགོས། དབང་རྟུལ་འགའ་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་སོང་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དགོད་པ་ལ་ལྟོས་པའང་ཡོད།
གཞུང་དུ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང༌། ཇི་སྲིད་དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་བར་དུ་ཁོའི་བློ་ངོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇལ་བར་རློམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ལ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་བར་མ་ཟད་དབུ་མ་པར་གྱུར་ཟིན་པས། བློ་ངོར་རང་མཚན་འཇལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །མིག་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བ་མིག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང༌། བུམ་པ་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བ་ཆོས་ཉིད་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་དགོས། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། འདི་ནི་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བས་རང་ལ་མི་ལྟ་བར་མཚུངས་བཞིན་དུ་མིག་གཟུགས་ལ་ལྟ་ལ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་ལྟ་མི་ལྟ་མཚུངས་པའི་རིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་ལ་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པའི་རང་དབང་བར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བས་མིག་དབང་དང་རྣ་དབང་གཉིས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་མཚུངས་བཞིན་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

641

དུ་མིག་གཟུགས་ལ་ལྟ་ལ། རྣ་བ་དེ་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོ་དེ་གཉིས་མིག་དབང་འགྲུབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མ་བསྐྱེད་པར་འདྲ་བས་སོ། །མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བས་མིག་རང་ལའང་ལྟ་བར་ཐལ། རང་ལ་ལྟ་བ་དང་གཞན་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྲུབས་པ་འདྲ།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མེས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་སྲེག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྣོན་ནི། བུད་ཤིང་མེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་ཚ་བར་གྱུར་པ་ནི་མེས་བསྲེག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཚ་བ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་བསྲེག་སྟེ་མེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བསྲེག་བྱ་གཞན་ཡང་མེད་པ་དེས་ན། མེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་བར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བུད་ཤིང་མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེ་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །དར་ཊཱིཀ་ཏུ། ཚ་བ་མིན་པ་བསྲེག་བྱའི་བུད་ཤིང་མིན་པར་བཤད་པ། ཚ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲེག་བཞིན་པའི་མེས་བསྲེག་བྱ་མིན་པ་ལ་གོ་དགོས། རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བ་ཞིག་གིས་དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་འོས་མེད་པས། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་སོགས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མ་སྤྲོས། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་གང་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པའམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་

642

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལས། གཉིས་ཀར་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་ནི༑ ༑སུན་འབྱིན་པ་འམ་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་སོགས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའོ།།འཇུག་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པའི་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འབྲུ་སྣོན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་སྟེ། འདི་ལ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་པ་འདྲ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་སྦྱར་ན་བདེ། འོ་ན་ཚིག་རྐང་འདིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་སྟོན་ནམ་ཞེ་ན། རྐང་པ་འདིས་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆུང་བ་ལས། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་གསུངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།
གང་ཟག་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྣོན་སྐབས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

643

གྲུབ་མཐའ་བཞི་སོ་སོར་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚུལ་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲིས་ལན་ཞིག་ཏུ་གསལ། སྒྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དཔེར་བཀོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་རྟ་གླང་དང་བྱད་བཞིན་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སུས་ཀྱང་ཤེས་པས། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སླ་བའི་དབང་གིས་ཡིན། རྣམ་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤིང་རྟ་དཔེར་བྱས་པའང་ཤིང་རྟ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས། ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཆར་སླ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། འོ་ན་བདག་མེད་གཉིས་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྔོན་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ནི། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་རྗེས་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྔོན་དུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་སྲིད་པའི་དོན་དུ་འཁྲུལ་མི་རུང༌། རྗེ་བཙུན་པའི་སྤྱི་དོན་དུ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཇོག་པར་གསུངས་པའང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དང༌། གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་ཡང༌། གང་ཟག་དང་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གོ་རིམ་གྱི་ངེས་པ་མེད་པའི་དོན་ནམ་སྙམ། མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོར། རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས། ཞེས་པ་ལྟར་ན་གང་

644

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྙམ་ཡང༌། བདག་མེད་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་གཞུང་མང་པོར་གསལ་བས་ཡིག་ཆའི་སྒྲས་ཟིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་པ་འདྲ། འདིའི་རྒྱུ་མཚན་གོང་དུའང་གསལ། སྤྱོད་འཇུག་དར་ཊཱིཀ་ལས། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླ་ཡང་མེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཕྲ་རགས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འབྱེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྱོད་འཇུག་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དར་ཊཱིཀ་ཏུ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ༑ རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འགོད་པར་བཤད་པ། དགོད་ཡུལ་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སྔ་མ་དང་གུང་འགྲིག་པར་མངོན། འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆུང་བར། གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ཀྱང༌། ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་སླ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན་བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བས་དར་ཊཱིཀ་གི་དོན་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ།།ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ཐ་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

645

དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ངོ་བོ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཤིས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས། ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་བློ་གང་ལ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྣང་བའི་བློ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་སྣང་ན་གནས་ཚུལ་གཅིག་པ་དང་མི་མཐུན་པས་གནས་ལུགས་སྣང་བའི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བསྒྲུབས་ན་ལམ་རིམ་ཆུང་བའི་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྙམ། ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དེ་གཤིས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་བློ་གང་ལ་སྣང་ཡང་གཅིག་ཏུ་མི་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྣང་བའི་བློ་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་སྣང་ན་སྣང་ཚུལ་དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དང་མི་མཐུན་པས་སོ་ཞེས་རིགས་བསྒྲེའོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཕར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལུགས་འདིར་རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུལ་ལྟོས་གྲུབ་འདོད་པ་དང་འདྲ། རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཁས་བླངས་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ཟེར་ཞིང༌། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་འདོད་པ་ལ། འོ་ན་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ནི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མིན་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གཏན་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པར་སོང་ཞེས་རིགས་པས་འཕུལ་བའམ་སྙམ། ཕྱོགས་སྔ་མས་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ནི། ཡན་ལག་རྣམས་རྫས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་སུ་མེད་

646

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པར་འདོད་པ་ལ་གོ་དགོས་འདྲ། རིགས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ། ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་འདུས་པའང་མེད་པར་ཐལ་བས་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་སྔས་འདོད་པའི་རྫས་བཏགས་ནི། མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར། བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་སོ་སོར་བསལ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་རུང་བ་བཏགས་ཡོད་དང༌། དེ་ལས་བཟློག་པ་རྫས་ཡོད་དོ།།
གང་གི་ལྟོ་བ་ལྡིར་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྣོན་ནི། གང་གི་ལྟོ་བ་ལྡིར་བ་དང་མགྲིན་པ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་བུམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། ལྟོ་བ་ལྡིར་བ་སོགས་བུམ་པར་མི་འདོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་བུམ་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྟོ་བ་དང་མགྲིན་པར་ཡང་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ལས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་ཕྱོགས་སྔ་མས་ལས་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་རྫས་སུ་མེད་པར་འདོད་ཚུལ་ལོ། ། རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཚོལ་བ་སོ་སོར་མི་དགོས་ཀྱང༌། རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དོན་དམ་པར་བཙལ་ན་མི་རྙེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྙེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས། བློ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྲེགས་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་ཡན་ལག་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པའང་གོང་གསལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

647

རྟོགས་པའི་བློ་དེས་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་འདྲ། སྔར་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཕྲལ་ནས་སིལ་བུར་གནས་པའི་ཚེ། དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་པ་ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས། འོག་ཏུ་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོར་ཕྲལ་བའི་ཚེ་འཁོར་ལོ་སོགས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་མིན་པར་བཤད་པ་ཐ་སྙད་ཕྲ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་རང་ལུགས་ཡིན་པས་སྔ་མ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཡང༌། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེ་ཞིང༌། མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོས་པ་དེ་ཙམ་མེད་པས། བྱས་པ་ཁྱབ་བྱ་དང༌། མི་རྟག་པ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇོག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཁྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ལས་མི་འདའ་བར་གསུངས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་ཁྱབ་བྱ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་དགོས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་འབྱེད། ཤིང་རྟའི་སྟེང་ནས་རྣམ་བདུན་གྱི་དཔྱད་པའི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐ་མ་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ།།
གཞུང་ལས། ཆོས་དེ་ཟླ་བཅས་སུ་བློས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན། ཟླ་མེད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ལ། ཞེས་སོགས་ནི། ཆོས་གང་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ན་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་ལ། ཆོས་གང་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་

648

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

དངོས་འགལ་དུ་སྟོན་པའོ། །བདག་ཕུང་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གོང་གསལ་ལྟར་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་གཤིས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་ཁས་བླངས་པ་ཕུང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་མོད། དེ་འདྲའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡིན་ཚུལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར་པས་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།།
བདག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན། ཕྱི་མ་རྣམས་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང༌། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །འདས་པའི་དུས་ན་བདག་བྱུང་བར་ལྟ་བ། མ་བྱུང་བར་ལྟ་བ། དེ་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་དང༌། འཇིག་རྟེན་རྟག །མི་རྟག །གཉིས་ཀ གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་དང༌། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བདག་འབྱུང༌། མི་འབྱུང༌། གཉིས་ཀགཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་དང༌། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན། མི་ལྡན། གཉིས་ཀ །གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ་ལྟ་ངན་བཅུ་དྲུག་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་དེ་འགོག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

649

པ་ལ། འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་གྱུར་ཅེས། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལྟ་ངན་དང་པོར་གསུངས། མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་སྔོན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་ནས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ། གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ་ཞེས་པས་རྒྱུད་གཞན་བཀག་ནས། ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་དེར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་གསུངས། སྟོན་པའི་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ང་དེ། ང་ལས་ནུའི་དུས་ཀྱི་ངར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དྲན་པ་མིན་ཡང༌། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་ང་ཞེས་དྲན་པའི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།ཞེས་དང༌། རྩ་ཤེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཚེ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དྲན་པ་མི་འགལ་ལ། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་དུས་སོགས་བྱེ་བྲག་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར། ང་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་འདི་དང༌། འདིར་སྐྱེས་འདུག་སྙམ་དུ་དྲན་པ་དང༌། ང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་དོགས་ནས་སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་ལ་འབད་པ་ཤིན་ཏུ་རུང༌། དེས་ན་ཐུབ་དབང་གིས་ང་སྔོན་གྱི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་དྲན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟོན་པས་ང་ལས་ནུའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བདག་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡིན་པར་དྲན་པ་ལ་བྱས་ན་བདེ། མྱ་ངན་འདས་སྔོན་ཞེས་

650

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སོགས་ཀྱི་འབྲུ་སྣོན་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྔོན་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ལྟར། བདག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་ན་ང་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་འགགས་ནས་ཚེ་འདིར་དེ་ང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་བདག་གཞན་སྐྱེས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པས་ལས་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མེད་པས། ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྐྱོན་མེད་དམ་སྙམ་ན། དེའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དེར་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང༌། །ཞེས་པ་ཚེ་སྔ་མའི་བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཤིས་ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་པར་གནས་པར་ཐལ་བ་
འཕངས་པ་འདྲ།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན། བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་བདག་ཕུང་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། བདག་ཕུང་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

651

པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་ན་ཕུང་པོའི་སྐྱེ་འཇིག་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་འདྲ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་གསུང་དུ། འཇུག་ལྡོག་གང་ཡང་མི་རུང་ཞེས་པ་མཆན་དུ། བླང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང༌། དོར་བའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་པ་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་ན་བདེ། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་པར་བཤད་པ་དང༌། འདིར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐུག་པར་གསུངས་པ་དོན་འདྲ།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཆར་ཚུལ།

སྒྱུ་མའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང༌། བདེན་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ཚོགས་ལ་བྱ་ཞིང་། འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཀྱང་རུང༌། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བས། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། འདི་ལ་ནི་དེར་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱི། རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་དང༌། སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་

652

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པར་མི་འཆར་ན་ཡང་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་བློ་ལ་མི་འཆར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་རང་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་དེར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ཚོགས་སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཡང་རྟ་གླང་གིས་སྟོང་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའོ། །འོ་ན་འདིའི་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྫུན་པ་འཆར་སླ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྙོན་མེད་དུ་སྣང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྗེས་སུ། གང་ཟག་དེ་སྒྱུ་མའམ་རྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ལུགས་འདིའི་ཐ་སྙད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་བློར་འཇོག་པས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་གཞུང་དུ། རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་སྒྱུ་མའི་དོན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་ཉིད་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་སྒྱུ་མའི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

653

དོན་མེད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་མཐུན་པས་རྫུན་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་སྣང་མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་གཟིགས་ཤིང་། གཟུགས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གཟིགས། སེམས་ཅན་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་གཟིགས་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྫུན་པ་ཡིན་པར་གཟིགས་པ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཚུལ་དང༌། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་གཟིགས་པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྫུན་པ་གཟིགས་ཚུལ་བཞག་དཀའམ་བརྟག །སྔོན་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་དོན་དང༌། དོན་དམ་རོ་གཅིག་པར་སྣང་བ་ལྟར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་པ་གནས་ཚུལ་སྣང་ཚུལ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་འཇོག་སྲོལ་ཡོད་མོད། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ།།དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན། ལམ་རིམ་ཆུང་བར། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་

654

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བའི་བློའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་བསླུ་བ་མེད་ལ། ལྷག་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་བློའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་བསླུ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན། བཤད་རྒྱུན་སྔ་མར་རྟོག་བཟོས་བསླད་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་འདྲ།
ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །ཞེས་པའི་དབུ་བ་མི་རྟག་པའི་དཔེར་སྦྱར་བ་མང་ཡང༌། སྐབས་འདིར། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་དང་དོན་འདྲ་བར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁར་དབུ་བ་མང་པོ་བསགས་པ་ལ་དོན་མཐུན་རྣམས་ཐང་དུ་སྣང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་བཞིན། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང༌། ཆུ་ཤིང་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་བརྟག་བཟོད་པའི་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང༌། གློག་དེ་དང་པོར་འདི་ནས་བྱུང༌། བར་དུ་འདིར་གནས། ཐ་མར་འདིར་འགྲོ། ཞེས་ངོས་བཟུང་མེད་པར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་དཀར་ལམ་གྱིས་སྣང་ནས་འགག་འགྲོ་བ་ལྟར། དངོས་པོ་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གང་གི་སྒོ་ནས་བཙལ་ཀྱང་བཏགས་དོན་མི་རྙེད་པར་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཞིག་སྟེ་ཡལ་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱར་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་བརྟག།བོད་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཟེར། གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་གཅིག་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

655

རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྒྲུབས་པར་མངོན། ཉི་ཚེ་བ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་རེ་བའི་དོན་ཡིན་ཡང༌། ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་སྟོང་གཞི་ཉི་ཚེ་བའི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་མི་རུང༌། དགག་བྱ་ཕྲ་བ་ནས་མ་ཁེགས་པར་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་ཁེགས་པ་ལ་གོ་དགོས། སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་ལུང་གི་འབྲུ་སྣོན་ནི། འཇིག་རྟེན་རྟག་ཆད་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་མི་རྩོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྣད་པའི་ཚད་མས་གང་ཡོད་པར་འདོད་པའམ་གཞལ་བ་དང༌། མེད་པར་གཞལ་བ་དེ་རྣམས་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་དེ་མི་འགོག་ཅེས་པའོ། །ཇི་སྙེད་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང༌། །དེ་ལ་དྲེགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ནི་ཇི་སྙེད་མང་པོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པ་བཤད་ཀྱང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་དེ་ལ་དྲེགས་པའམ་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བ་མགོ་གནོན་ནུས་པའི་དོན་ནོ།།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཞུང་ལས། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བྱས་པའི་ཚེ། དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དབང་རྣོན་ལ་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་

656

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

པའི་ཚེ་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་འགོད་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་ན་བདེ། དབང་རྣོན་གཞན་གྲགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའང་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་སླ། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང༌། །རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་པས་ཕྱི་རྒོལ་དབང་རྟུལ་འགའ་ཞིག་ལ། ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པས་བདེན་ཞེན་གྱི་དམ་བཅའ་དོར་ནས་དོན་འགྱུར་རམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་སོང་སྐབས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་ལས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་ཕྱི་རྒོལ་དེ་ལ་གཞན་གྲགས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཀག་ན། རང་ལ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ཡུལ་ཅན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བྱེད་དགོས། གཞུང་དུ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་རང་དབང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའོ། །དངོས་སྨྲ་བའི་རྒྱུད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

657

མ་ཡོད་སྟབས། འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱས་ན་བདེ།

ལྟ་བ་དེ་དག་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་ས་བོན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཞག་པར་འདྲ་ཡང༌། སྔ་མས་བདེན་འཛིན་གྱི་གཏི་མུག་དང་ཆགས་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་འཇོག་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་བོ། །སྟོང་ཐུན་དུ། དེ་འདྲའི་བདེན་སྣང་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇོག་པར་གསུངས་པ། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྡུའོ། །ཞེས་དང༌། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེ་ཡང༌། བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བློ་སྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་

658

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སེམས། ལུང་འདིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་བྱང་སེམས་དག་སའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེས་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཙམ་སྐྱེད་པར་བསྟན་ཀྱང་། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་བློ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་མིན་གྱི། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཆ་ཙམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་སྟོན་པའོ།།
དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་བ་དེ་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བློར་གསུངས་ཀྱང༌། མཚན་གཞིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་བློ་མི་གསལ་བའི་རྨོངས་ཙམ་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་བཞག་ན་ཨེ་འགྲིག་བརྟག །པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང༌། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པ། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེར་དུ། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་བཤད། ཟླ་བའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང༌། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས། སྒྲ་པ་ཤེར་རིན་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མ་རིག་ཡོད་པ་དང༌། །ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པ་འགལ། །ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགོག་པའི་ཟོལ་གྱིས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་འགལ་ཁུར་བསྒྲིགས་པ་ལུང་འདི་དག་བཀླགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་ནུས། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་བཤད་པ་རྗེའི་གསུང་ཟིན་དང་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

659

མཐུན་ནམ་སྙམ་པས། དེ་ལྟ་ན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ། བདེན་སྣང་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་དེ་དང་པོ་འཇོག་བྱེད་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མིང་འབྲས་བུར་བཏགས་ནས་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། མ་རིག་པ་དངོས་མིན་པས་འགལ་བ་གཏན་མེད་དོ།།
དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཞི་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གནད་དུ་སོང་བ་ལས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་ཡང་རྩེ་ལགས་སོ།།

མཇུག་གི་དོན།

སྨྲས་པ། ཡབ་རྗེའི་གསུང་གསང་རི་དབང་བསྒྲིལ་བས་བཀའ་བསྟན་འོ་མཚོ་བསྲུབས་སྐྱེས་པ། །ཡང་དག་རིགས་པའི་འོད་སྟོང་ཟེར་གྱིས་མཐར་འཛིན་མུན་ཆེན་དྲུང་ནས་འབྱིན། །སྨྲ་མཁས་ཀུན་ཡིད་ཅིག་ཅར་འཕྲོག་བྱེད་དཀའ་གནས་པད་ཚལ་བཞད་པའི་གཉེན། །སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་གང་ཕྲ་འཛངས་རྣམ་དཔྱོད་ཤིང་རྟས་དྲངས། །ལྷག་བསམ་རབ་དྭངས་མངར་བའི་རྫིང་བུར་རྣམ་དཔྱོད་རྩ་བ་ལས་འཁྲུངས་པའི། །ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱར་གྲོལ་བའི་པདྨོ་ངེས་དོན་སྦྲང་རྩིའི་ཟིལ་དངར་ཅན། །

660

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྐལ་བཟང་བུང་བའི་ཉེར་འཚོར་འོས་འདི་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་ཞལ་ཡོངས་འཛིན་ཚོགས། །དགྱེས་བྱེད་མཆོད་པའི་ཡོན་དུ་འབུལ་ལོ་མཉེས་གཤིན་ཐུགས་ཀྱིས་བཞེས་སུ་གསོལ། །དཔལ་འབྱོར་ལང་ཚོར་ཆགས་པའི་ཟོལ་གྱིས་ཕན་བདེའི་སྲོག་ལ་རྒོལ་རྩོམ་པའི། །སྲིད་གསུམ་ཉམ་ངའི་བཙོན་ལས་འབྲོས་སླད་ཕྱི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམ་པའི་དུས། །སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་སྤྲིན་གྱི་ཤུགས་འཆང་ཅང་ཤེས་རྟ། །བརྩོན་འགྲུས་ལྕག་གིས་མྱུར་བར་བསྐུལ་ནས་གཏན་བདེའི་གྲོང་དུ་བགྲོད་པར་རིགས། ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་དོན། །ཀུན་རྨོངས་མཚན་འཛིན་ནད་ཀུན་སེལ་བའི་སྨན། །རབ་ཞི་ཐར་པ་དམ་པའི་ལམ་གྱི་སྲོག །མཐའ་བྲལ་ལྟ་བ་མཆོག་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །སྲིད་གསུམ་རྒུད་པ་ཇི་སྙེད་འབྱུང་བའི་སྒོ། །རྨོངས་ཆེན་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཉིད་ལགས་ན། །དེ་ཡི་དམིགས་གཏད་མོ་གཤམ་བུའི་རྗེས་འགྲོར། །ལུང་རིགས་ཚད་མས་གཟིགས་པ་བསྔགས་བྱའི་ཕུལ། །བསིལ་ལྗོངས་མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་སྐར་འབྱམས་ཀླས་དབུས། །ལེགས་བཤད་འོད་རྣོན་གཟི་བྱིན་སྟོང་འབར་བས། །ལྟ་ངན་མུན་པ་སེལ་དང་ཕས་རྒོལ་གཞན། །ཟིལ་གནོན་བློ་བཟང་སྨྲ་བའི་ཉི་མར་གྲགས།།བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་མཁས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། །འཇམ་མགོན་ལེགས་བཤད་རིན་ཐང་མེད་པའི་ནོར། །ཐོས་བསམ་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོར་གུས་མཆོད་པས། །དཔག་དཀའི་ཟབ་གནད་དགོས་འདོད་ཆར་དུ་ཕབ། །འགྲོ་འདྲེན་ཕལ་ཆེར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ལྗགས། །མི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

661

གཡོ་འགྱིང་ཚུལ་ཁོ་ནས་འབྲེལ་དུས་དམན། །བདག་འདྲས་སྔ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་སྐྱེས། །སྤེལ་ཁུལ་དབུལ་པོའི་ཚོང་ཟོང་ལྟར་གྱུར་མོད། །བཀའ་དྲིན་གཞལ་དཀའི་བཤེས་རྣམས་དུས་ཀྱི་མཐར།།དམ་ཆོས་སྤེལ་བའི་བཞེད་དགོངས་རྫོགས་པ་དང༌། །ཕྱིས་འབྱུང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་འགར་ཅུང་ཟད་ཙམ། །ཕན་འདོད་བསམ་པས་ཚུལ་འདིར་ངལ་བ་བྱས། །ལྷག་བསམ་མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་ལས་འོངས་པའི། །རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་རྒྱུན། །ཀུན་ཉོན་དུག་ཅན་རྙོག་པ་འཁྲུད་བཞིན་དུ།།བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་གྱུར་ཅིག །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པའི་བཅུད། །དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་བཤད་སྒྲུབ་བྱ་བའི་སྒོས། །འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་བསྟན་འཛིན་རྡུལ་སྙེད་གྲངས། །འཕེལ་བའི་རྫོགས་ལྡན་དགའ་བ་ཉམས་མྱོང་ཤོག །འཁོར་བ་ལྕགས་བསྲེགས་འབར་བའི་བཙོན་ཁང་དུ། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མེ་ལྕེ་བར་མེད་པར། །གདུང་བ་ཡིད་ཀྱི་ཟུག་རྔུར་ཆེས་རྩུབ་པའི། །ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་ཐར་ལམ་བགྲོད་ནུས་ཤོག །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་ཉམ་ཐག་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ། །སྲིད་པར་ལས་ཉོན་སྒྲོག་གིས་དམ་བཅིངས་པ། །དགྲོལ་འདོད་བྱམས་བརྩེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཉེར་དྲངས་པའི། །བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པར་ཤོག །འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །ཉམས་བརྒྱར་ཟློས་པའི་ལྟད་མོ་སྤྲུལ་བ་ལྟར། །སྣང་ཡང་བདེན་པར་བརྟག་བཟོད་ཅང་མེད་པའི། །བརྗོད་བྲལ་དོན་གྱི་གཤིས་ལུགས་རྟོགས་པར་ཤོག །དུས་གསུམ་

662

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྲས་བཅས་ཀྱིས། །གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཏུ། །མཛད་པ་ཀུན་དང་རླབས་ཆེན་སྨོན་པའི་ཁུར། །མཐའ་དག་སྙིང་སྟོབས་ཕྲག་པར་ལེན་ནུས་ཤོག །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱིས་མཛེས་པའི་དལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱུད་ཚེ། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཟུང་ནས། །ཉམ་ངའི་སྲིད་པར་འཁྱམས་པའི་འགྲོ་རྣམས་གཏན་བདེའི་ས་ལ་འཇོག་མཁས་པའི།།རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་གཟིགས་སྟོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་མངོན་བྱེད་ཤོག །འདུས་གྲྭ་ཆེ་རྣམས་སྡེ་སྣོད་དགོངས་དོན་ལུང་རིགས་དབྱངས་སུ་ལེན་པས་བྲེལ། །མང་ཐོས་བསམ་གཏན་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ནོར་འཛིན་ཡངས་པའི་ཐ་གྲུ་ཁྱབ། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཞབས་པད་བརྟན་ཆགས་བཤད་སྒྲུབ་གདུགས་དཀར་དགུང་དུ་འདེགས། །བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་ཀུན་གྱི་བཞེད་དགོངས་སྐྱེ་རྒུའི་གསོས་སུ་གྲུབ་གྱུར་ཅིག །འཇིག་རྟེན་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བདེ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས། །རྒྱལ་བློན་འབངས་བཅས་དད་པས་རྒྱུད་ཕྱུག་གཏན་གྱི་སོ་ནམ་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན།། ལྟ་ངན་ལོག་པའི་མིང་ཡང་མི་གྲགས་དགེ་བཅུའི་ལམ་བཟང་མཆོག་ཏུ་གསལ། །སྲིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་འདོད་རྒུའི་ཆར་གྱིས་འགྲོ་རྣམས་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་ཤོག།
ཅེས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནས་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྔ་མོ་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོའི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

663

དགོངས་དོན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དང༌། རྩ་འཇུག་གི་ཊཱིཀ་ཆེན། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་རྗེའི་གསུང་ཕལ་ཆེར་དང༌། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེ་ཆུང༌། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་ཡིག་ཆ་གང་ཡོད་སོགས་གུང་བསྒྲིགས་ནས་རེས་མཛུབ་ཁྲིད་དང༌། རེས་འབེལ་གཏམ་གླེང་མོའི་ཚུལ་དུ་མནོས་སྐབས་དོགས་སློང་རྣམས་ཀྱི་དྲན་ཐོ་ཆེ་ལོང་འགའ་ཟུང་བྱས་པ་ཅིས་ཀྱང་ཡི་གེར་འགོད་དགོས་ཚུལ་གྱི་གསུང་ནན་ྋདགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ནས་ཡང་ཡང་སྩལ་བ་ཟློག་མ་ནུས་པར། མེ་བྱ་ལོར་དབུ་ཚུགས་ཙམ་བྱས་ནས་རིམ་པར་བྲིས་པས་ཕག་དགུན་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་མཇུག་ལ་ཉེ་བའི་བར་གྲུབ་ཀྱང་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་དུ་མའི་དབང་གིས་རིམ་འགྱངས་སུ་སོང་བ། ཉེ་ཆར་བྱང་ཕྱོགས་བསྟན་འགྲོའི་དཔུང་གཉེན་སྟོང་སྐོར་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་དང༌། སྐྱེ་རྒུའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་ལྭ་མོ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ། ཆ་གན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲུལ་མཁྱེན་སྤྱན་ཡངས་པ་ངག་དབང་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དམ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་དུ་མ་དང༌། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་བདེ་ཡངས་མཁན་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་དང༌། ཀུན་སྤངས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་ངག་དབང་བསྟན་དར་སོགས་སྒྲུབ་པའི་

664

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་བསྐུལ་བ་དང༌། ཁྱད་པར་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་ནན་ཡང་ཡང་མཛད་པའི་ངོར། ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངའ་བདག །ངེས་པ་དོན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ས་གསུམ་ན་འགྲན་གྱི་དོ་ཟླས་དབེན་པ་དུ་མའི་ཞབས་པད་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་གཞུང་ལུགས་མི་ཉུང་ཙམ་རྣ་བའི་ལམ་དུ་བྱང་བ། མང་ཐོས་བསམ་གཏན་པ་ལྟར་ཚུལ་འཆོས་པའི་གྱི་ན་པ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དང་བླ་མའི་གསུང་སྒྲོས་གཞིར་བཟུང༌། རང་བློས་གང་སྤོབས་ཀྱི་དཔྱད་པས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ། ཞི་བ་ཞེས་པ་ས་མེ་བྱའི་ལོའི་རྒྱལ་ཟླའི་ཡར་ཚེས་དགེ་བར་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡིངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། ཨ་རིག་རི་ཁྲོད་པ་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང༌། གསེར་ལག་བྱ་བཏང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་རེས་མོས་སུ་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག། །།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

665

ལམ་རིམ་སྨོན་ལམ།

༄༅། །དེར་ནི་རིང་དུ་འབད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ནི། །མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །བློ་མིག་མ་རིག་གིས་ལྡོངས་འགྲོ་བ་ཀུན། ། རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག །དེར་མ་སོན་པའི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡང༌། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྩེ་བས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། ། བསྟན་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཚང་ལམ་གྱི་མཆོག །རྙེད་ནས་སྒྲུབ་པས་རྒྱལ་རྣམས་མཉེས་བྱེད་ཤོག །རང་གིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། །ཤུགས་དྲག་བརྩེ་བས་དྲངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་བསལ་བྱས་ནས། ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་གྱུར་ཅིག །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའམ། །ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡི། །ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག།སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་རྨད་བྱུང་ཕྲིན་ལས་ལས། །ལེགས་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པས་ཀྱང༌། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རིང་དུ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །ལམ་བཟང་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང༌། །འགལ་རྐྱེན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀུན། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བས་བསྔགས་པ་ཡི། །རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །གང་ཚེ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཡི་ཚེ། །མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང༌། །བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག། །། ཅེས་པ་འདི་ནི་༸རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའོ།།

666

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

བློ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ།

༄༅། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པའི་ཡབ་གྱུར་ཀྱང༌། །རྒྱལ་སྲས་ཚུལ་གྱིས་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་འཛིན་ཐུགས་བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཐུས། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །སྔོན་ཚེ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་སྤྱན་སྔ་རུ། །དམ་བཅས་ཚེ་ན་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞེས།། སྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་བསྔགས་བརྗོད་བདེན་པའི་མཐུས། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ལྟ་སྤྱོད་གཙང་མའི་བརྒྱུད་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། ། ཐུབ་པའི་དྲུང་དུ་ཤེལ་དཀར་ཕྲེང་བ་ཕུལ། །ཆོས་དུང་གནང་ཞིང་ལུང་བསྟན་བདེན་པའི་མཐུས། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟག་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ། །སྒོམ་པ་རྣམ་དག་བྱིང་རྨུགས་མུན་པ་སངས། །སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཙལ་བས་མཁས། །ཐོས་དོན་ཇི་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བས་བཙུན། །ཀུན་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྔོ་བས་བཟང༌། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །དྲང་ངེས་གསུང་རབ་མ་ལུས་འགལ་མེད་དུ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གདམས་པ་རུ། །ངེས་པ་རྙེད་པས་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་འགག །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ལུང་ཆོས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང༌། ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསླབ་གསུམ་ཉམས་ལེན་ཏེ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་རྨད་དུ་བྱུང༌། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཕྱི་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

667

རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པས་ཞི་ཞིང་དུལ། །ནང་དུ་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་གདེང་དང་ལྡན། །མདོ་སྔགས་ལམ་བཟང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཁྱེར། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། །འབྲས་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་བདེ་ཆེན་དང༌། །མཉམ་སྦྱོར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲིའི་སྙིང་པོའི་བཅུད། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།།སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྲུང་མའི་གཙོ། །མྱུར་མཛད་མགོན་དང་རྣམ་སྲས་ལས་གཤིན་སོགས། །བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །མདོར་ན་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན། །མཁས་བཙུན་བསྟན་འཛིན་དམ་པས་ས་སྟེང་གང༌། ། བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་དར་བ་ཡིས། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།།
ཅེས་པ་འདི་ནི་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པའོ།།

668

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་སྨོན་ལམ།

༄༅། །ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེའི་བཅུད། །གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ། དམར་སེར་མདངས་འཁྱུད་གསལ་རྫོགས་མཚན་དཔེའི་འབྲས། །རྒྱན་ལྡན་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པས་དགེ་ལེགས་སྩོལ། །ཕུལ་བྱུང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་མཛོད་འཛིན་པར། །སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཀུན་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། །རབ་བསྔགས་ངུར་སྨྲིག་ཚུལ་དུ་ལེགས་བྱོན་པ། །མཁས་དབང་ཙོང་ཁ་པ་དེ་གཙུག་ན་རྒྱལ། །ཐར་འདོད་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཅིག་པུ།། དཔལ་ལྡན་བླ་མས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །འབྲལ་མེད་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་ལེགས་བཟུང་སྟེ། །གསུང་གི་བདུད་རྩིས་དབུགས་དབྱུང་ཐོབ་པར་ཤོག ། གང་དེའི་བཞེད་གཞུང་མདོ་སྔགས་གནད་འདུས་པ། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་འདིའི། །སྒོ་རུ་བདག་སོགས་ཡིད་ཅན་ཀུན་ཞུགས་ཏེ། ། ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་དང་རྟག་འགྲོགས་ཤོག །མདོར་ན་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། །སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་མྱུར་རྫོགས་ནས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་པའི། །སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོ་མངོན་འགྱུར་ཤོག།
ཅེས་པ་འདི་ནི་དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ནས་བསྐུལ་ངོར། ཤཱཀྱའི་བཙུན་
པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོར་འབོད་པས་སྨྲས་པའོ།། །།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

669

ཐུབ་བསྟན་རིས་མེད་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ།

༄༅། །སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་གཉེན། །ཚེ་འོད་དཔག་མེད་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །འཇམ་དབྱངས་གསང་བདག་སྒྲོལ་མ་ཁྲོ་གཉེན་ཅན། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་སེམས་དཔའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །གཏད་རབས་ཆེ་བདུན་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་པོ༑ ༑གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས། །བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་བཞེད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་སེམས་དཔའ་མ་ལུས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཐུབ་པ་མཆོག་གིས་གྲངས་མེད་བསྐལ་པ་རུ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་རབ་རྫོགས་ཏེ། །མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པ་མཐར་སོན་བདེན་པའི་འཐུས། །ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་ཐུབ་བསྟན་སྣང་བའི་སྒོ། །ཐོག་མར་འབྱེད་མཛད་མཁན་སློབ་ཆོས་རྒྱལ་གསུམ། །ལོ་པཎ་རིག་འཛིན་རྗེ་འབངས་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐུས། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་ཆེན་བཀའ་ཡི་ནོར་བུའི་ལྡིང་ཁང་དུ། །ཟབ་མོའི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། །ཟབ་ཡངས་སྙིང་ཏིག་འོད་རྣོན་རབ་ཏུ་འཚེར། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཀ་དག་འོད་གསལ་སྙིང་པོའི་ཀློང་ཆེན་པོར། །འཁོར་འདས་ཆོས་ཀུན་འུབ་ཆུབ་ཐེག་པའི་རྩེ༑ ༑ཀུན་བཟང་གདོད་མའི་རྒྱལ་སར་བགྲོད་པའི་ཐབས། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་འགྱུར་ཅིག །ཟབ་མོའི་ལྟ་དང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད། །ཡོངས་རྫོགས་གདམས་པའི་མཛོད་མངའ་ཨ་

670

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཏི་ཤ། །རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ལས་འོངས་གདམས་པའི་སྲོལ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ། །གདམས་པ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ལེགས་བསྒྲིགས་པ།། ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་བཀའ་གདམས་གསེར་གྱི་ཕྲེང་། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྒྲ་སྒྱུར་མར་པ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེ་སོགས། ། བྱིན་རླབས་འབྱུང་གནས་བཀའ་བརྒྱུད་ནོར་བུའི་མཛོད། །མཚུངས་མེད་རིམ་བྱོན་བཀའ་སྲོལ་རྨད་བྱུང་བ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །འཁོར་འདས་ཆོས་ཀུན་ལྷན་སྐྱེས་སེམས་ཀྱི་མདངས། ། སེམས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོར་རྟོགས། །སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀུན་ཁྱབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །གསུང་ངག་སྙན་བརྒྱུད་ཚད་མ་བཞི་ལྡན་གྱི། །རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུའི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ཟབ་གནད། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ཁྱད་ཆོས་གདམས་པའི་སྲོལ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་འགྱུར་ཅིག །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་དང་ཉེར་འབྲེལ་བའི། །གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ལམ། །ཟབ་གསལ་སྤེལ་མཁས་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན།། གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམ་རྣམས། །མ་ནོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལུགས་བཟང་མཆོག །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྲོལ་མི་མཚུངས་

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

671

པའི། །ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི། །ལུང་རྟོགས་བཀའ་བབས་བུ་ཇོ་ལུགས་ཟུང་གི །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །མདོར་ན་བཤད་པའི་ཀ་ཆེན་རྣམ་བཅུ་དང། །སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་སྤྱི་དང་ཞི་བྱེད་སོགས། །མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་མན་ངག་དུ་མས་ཕྱུག །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག། བསྟན་འཛིན་ཞབས་བརྟན་ཐུགས་མཐུན་དགེ་འདུན་རྣམས། །བསྟན་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོང་བ་དང་། །བསྟན་ལ་དད་པའིསྐྱེ་བུས་ས་སྟེང་ཁྱབ། །རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་འགྱུར་ཅིག །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དམག་འཁྲུག་མུ་གེ་དང་། །གདུག་རྩུབ་བསམ་སྦྱོར་མིང་ཡང་མི་གྲགས་ཤིང་། །ཡིད་ཅན་བྱམས་ལྡན་སྣོད་བཅུད་དགེ་མཚན་འཕེལ། །བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་ལམ། །རྒྱ་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་ལྟ་བ་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པ་ཡིས། ། འཕྲལ་ཡུན་གཏན་བདེའི་ས་ལ་མྱུར་རེག་ཤོག །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཕྱིར། །ཐུབ་དབང་རྒྱལ་སྲས་ཡིད་འོང་སྤྱོད་པ་ལ།། ཞུམ་དང་ངན་ཞེན་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། །ཡིད་ཆེས་འདུན་པའི་སྤྲོ་དགས་འཇུག་པར་ཤོག །བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བ་རྣམས། །མ་རྣམས་བདེ་བའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྡུག་ཀུན་གང་མཆིས་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་ཤོག །བདག་ནི་མཐོང་ཐོས་དྲན་དང་མོས་བྱེད་པ། །ཀུན་ཀྱང་བདེ་དགའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །སྨོད་དང་རྡེག་

672

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

འཚོག་མི་སྙན་སྒྲོག་བྱེད་པའང་། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྐལ་ལྡན་ཤོག །མདོར་ན་ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ། །བདག་ཀྱང་གནས་ཏེ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཡིས། །ཕན་བདེའི་བྱེད་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཤོག།
ཅེས་པ་འདི་ཡང་སྟོན་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཅིང། རིས་མེད་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པར་དག་སྣང་མོས་གུས་ཐོབ་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ཤྭཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། ཡོངས་གྲགས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ལོ་ ༢༥༤༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༢༦ རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་ཡོས་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་འཕགས་ཡུལ་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་ཀང་ར་རྫོང་ཁོངས་རྡ་རམ་ས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་དུ་བྲིས་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

673

བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ།

༄༅། །ན་མོ་རཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ། །ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་མངའ་ཞིང༌། །ཉམ་ཆུང་འགྲོ་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་དགོངས་པའི། །དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྲས་དང་སློབ་མར་བཅས། །བདག་གི་བདེན་པའི་སྨྲེ་ངག་འདི་དགོངས་ཤིག །སྲིད་ཞིའི་གདུང་སེལ་ཡོངས་རྫོགས་ཐུབ་པའི་བསྟན།། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཕན་བདེའི་དཔལ་དུ་རྒྱས། །དེ་འཛིན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུའི་བྱ་བ་འཕེལ་བར་མཛོད།། མི་བཟད་ལས་ངན་དྲག་པོས་ཡོངས་ནོན་པས། །བར་མེད་དུཿཁས་མནར་བའི་ཉམ་ཐག་འགྲོ། །བཟོད་དཀའ་ནད་མཚོན་མུ་གེའི་འཇིགས་པ་ཀུན། ། ཞི་ནས་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོར་དབུགས་དབྱུང་མཛོད། །ཁྱད་པར་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས། །ནག་ཕྱོགས་ཀླ་ཀློའི་དཔུང་གིས་བརྩེ་མེད་དུ། །ངན་དགུས་འཇོམས་པའི་ཁྲག་དང་མཆི་མའི་རྒྱུན། །མྱུར་དུ་ཆོད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དཔུང་བསྐྱེད། །ཉོན་མོངས་གདོན་གྱིས་སྨྱོས་པའི་བརླང་སྤྱོད་ཀྱིས། །རང་གཞན་གཉིས་ཕུང་བགྱིད་པའི་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ། །མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་བླང་དོར་མིག །ཡོངས་ཐོབ་བྱམས་བརྩེས་མཛའ་བའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར། །རིང་ནས་སྙིང་དུ་བརྣག་པའི་འདོད་པའི་དོན།། ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ། །ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་ལ། །སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྩོལ། །བསྟན་དང་དེ་འཛིན་ཆབ་སྲིད་རང་རིགས་སླད། །གཅེས་པའི་ལུས་

674

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་བཏང་སྟེ། །དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྒྲུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །གྲུ་འཛིན་མགོན་དེས་ཐུགས་རྗེས་སྐྱོང་བར་མཛོད། །མདོར་ན་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གིས། །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྔར་གངས་ཅན་ཞིང༌། །ཡོངས་བཟུང་རྒྱ་ཆེན་སྨོན་ལམ་གང་མཛད་པའི།།འབྲས་བཟང་དེང་འདིར་མྱུར་དུ་འཆར་བར་གསོལ། །སྣང་སྟོང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། །མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དང་བདེན་ཚིག་སྟོབས། །ལས་འབྲས་བསླུ་མེད་བདེན་མཐུས་བདག་ཅག་གི །བདེན་པའི་སྨོན་ལམ་གེགས་མེད་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག། །།
ཅེས་པ་འདི་ནི། ༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ངོ་།།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

675

བསྟན་འབར་མ།

༄༅། །སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་གཙུག་ཏོར་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ། ། འཁོར་བ་འཇིག་དང་གསེར་ཐུབ་འོད་སྲུང་དང༌། །ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གོའུ་ཏཾ་ལྷ་ཡི་ལྷ། །སངས་རྒྱས་དཔའ་བོ་བདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་བདག་གིས་སྔོན། །དཀའ་བ་གང་ཞིག་སྤྱད་གྱུར་དང༌། །བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་བ་ཡིས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ངས་སྔོན་ནད་པའི་ཆེད་དག་ཏུ། །རང་གི་འཚོ་བ་ཡོངས་བཏང་བས། །སེམས་ཅན་ཕོངས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཡུན་རིང་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག །བུ་དང་བུ་མོ་ཆུང་མ་དང༌། །ནོར་དང་གླང་ཆེན་ཤིང་རྟ་དང༌། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཏང་བས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །ཉན་ཐོས་ཕ་དང་མ་དང་ནི། །དྲང་སྲོང་དག་ལ་མཆོད་བྱས་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དུ་མར་བདག།སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་གྱུར་ཅིང༌། །བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་ཐོས་བཙལ་བས།། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དང༌། །དཀའ་ཐུབ་ཡུན་རིང་བསྟེན་བྱས་ཤིང༌། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ངས་མཆོད་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བདག་སྔོན་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས། །རྟག་ཏུ་བརྟན་ཅིང་ཕ་རོལ་གནོན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་དོན་དུ། །བདག་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག ། བཟོད་བརྟུལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱས་ཤིང༌། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྙིགས་མ་ཡི། །སེམས་

676

ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།

ཅན་ངན་བཟོད་བྱས་གྱུར་པས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་གཟུགས་མེད་དང༌། །ཏིང་འཛིན་གངྒཱའི་བྱེ་སྙེད་པ། །བསྒོམས་པས་དེ་མཐུས་བདག་གི་ནི། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་བདག་གིས་སྔོན། །དཀའ་ཐུབ་ནགས་དག་བསྟེན་བྱས་ཤིང༌། །བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཉེར་བསྟན་པས། །བདག་གི་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག །བརྩེ་བའི་རྒྱུ་ཡིས་ཤ་ཁྲག་དང༌། །འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་གྱུར་ཅིག །ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བཏང་བ་ཡིས། །ཆོས་ཚུལ་རྣམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །བདག་སྔོན་སྡིག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །བྱམས་པས་གསལ་བར་སྨིན་བྱས་ཤིང༌། །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རབ་བཀོད་པས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །བདག་སྔོན་ཐབས་ཤེས་གྱུར་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལྟ་ངན་ལས་བསྒྲལ་ཅིང༌། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་བྱས་པས། །ཆོས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་སེམས་ཅན་བསྡུ་དངོས་བཞིས། །ཉོན་མོངས་མེ་ལས་ཐར་བྱས་ཤིང།། བདག་གིས་འཕེལ་སྡིག་ཕམ་བྱས་པས། །བདག་འཁོར་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དག །ལྟ་བའི་ཆུ་ལས་བསྒྲལ་བྱས་ཏེ། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་བཀོད་གྱུར་པས། །བདག་འཁོར་རྟག་ཏུ་གུས་གྱུར་ཅིག །ཡུན་རིང་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི། །ཆོས་ཚུལ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ལ༑ ༑ གེགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཞི་བ་དང༌། །མཐུན་རྐྱེན་མ་ལུས་ཚང་བར་ཤོག །བདག་དང་གཞན་གྱི་དུས་གསུམ་དང། །འབྲེལ་བའི་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། །

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ།

677

རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག།

སྤྱིར་ཐུབ་བསྟན་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །སྒོས་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བ་ཡི། །དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ། ། ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

རྨད་བྱུང་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྲིམས་དང་ལྡན། །རླབས་ཆེན་རྒྱལ་
སྲས་སྤྱོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཅན། །བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག །

ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །བྱང་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་བ་སོགས། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ། ། བསྲེས་ལྷད་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་འཁྱོངས་པར་ཤོག །

ཡིག་ནོར་དང་ཆད་ལྷག་ཡོད་ཚེ་འབྲེལ་བ་གནང་ན་དགའ་སྤྲོའི་ངང་ནས་བཟོ་བཅོས་ཞུ་ཆོག

᩼ྭ་ᩂ་ᨮ་᪣ᩏ་ᨎ marjamson618@gmail.com